

Nindi: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Colossians, Ephesians, Galatians, Hebrews, James, John, Jude, Luke, Mark, Matthew, Philemon, Philippians, Revelation, Romans, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹Kitabu cha lukolo wa yesu mwana wa Daudi,mana wa Ibrahimu. ²Ibrahijimu avile Tati wa isaka na tati wa Yakobo, na yakobo tati wa uda na nongo wake. ³Yuda avile tati wa peresi na sera kwa tamali pelesi tati wa Hezeloni tati wa ramu. ⁴Ramu avile tati wa aminadabu, aminadabu tati wa nashoni na nashoni tati wa salimoni. ⁵Salimoni avile tati wa Boazi kwa rahabu,boazi tati wa abedi kwa Ruth,obedi tati wa yese. ⁶Yese avile tati wa mfalme Daudi, Daudi avile tati wa sulemanu kwa mmbomba wa ulia. ⁷Sulemani avile tati wa Rehoboamu,Rehoboamu tati wa abiya, Abiya tati wa Asa. ⁸Asa avile tati wa Yhoshafati,yehoshafati tati wa Yoram, na Yoram tati wa Uzia. ⁹Uzia avile tati wa Yothamu,Yothamu tati wa Ahazi,Aazi tatai wa Hezekia. ¹⁰Hezekia avile tati wa Manasi, Manasi tati wa Amosi na Amosi tati wa Yosa. ¹¹Yosia avile tati wa Yekonia na Kaka jake wakati wa vagegile kujaula babeli. ¹²Na baada ja vagegite kujaula babeli Yekonia avile tati wa Shetani avile hokulu wake na Zelubabeli. ¹³Zelubabeli avile tati wa Abiudi tati wa Eliakimu, na Eliakimu tati wa Azori. ¹⁴Azori avile tati wa zadoki,Zadoki tati wa Akimu na Akimu tati wa Eliudi. ¹⁵Eliudi avile tati wa Elieza tati wa matani na matani tati wa Yakobo. ¹⁶Yakobo avile tati wa Yusufu, mgosi wa maliamu, ambaye kwa jwene yesu apagwite, akemela kristu. ¹⁷Vizazi yoka tangu Ibrahimu hadi Daudi yavile kumi na ncheche,kuwoka Daudi hadi kugega kujaula Babeli vizazi kumi na ncheche na kuwoka kugega kujaula babeli hadi kristu vizazi kumi na ncheche. ¹⁸Kupangwa kwa yesu kristu kwa vile kwa namna hajeje,nyonhuwake,maliamu, achumbiwa na Yusufu,lakini kabla vakonginekejika,awonikine kuvega na chitumbo kwa uwezo wa Ntima mtakatifu. ¹⁹Mgosi wake yusufu,avile mundu jwevile haki apalijika kuhaibisha pahadhala. Ahamwile kustisha uchumba wake najombe kwa sili. ²⁰Pavile afikili panane ja mambo agaga,malaika wa Bambo vamukile katika mang'amung'amu, gakalongela Yusufu mwana wa Daudi,nkotakujogopa kutola maliamu ngati mmbomba,kwa sababu chitumbo chavilenacho ni kwa uwezo wa ntima mtakatifu. ²¹Chajifunguwei mwana mgosi na chavakemilai lihina lake yesu,kwa maana chavaokalai vandu vake na dhambi joa. ²²Goka hagaga gaumile kutimiza chela chichinenwete na Bambo kwa ndila ja nabii,akalongela. ²³Nolai bikila chagegai chitumbo na kuveleka mwana mgosi,na chavakemilai lihina lake imanweli"--maana jake" chapanga pamonga natwenga,"²⁴Yusufu ajimwike kuwoka mulugono na kutenda ngati malaika wa Bambo chamhamulu na agegete ngati mmbomba. ²⁵Hata yeneyo,hagolikajika najwene mpaka palifungwile mwana mgosi na vakemilai lihina lake yesu.

Chapter 2

¹Baada ja yesu kupagwa katika Bethalehem ja uyahudi katika siku ya ufalme herode. Vandu vasomi kuwoka mashaliki ja patalivahikite yelusalemu valongilai. ²Avile kwaku jwene ambaye chapagwite mfulume wa wayahudi? taiweni ndondo jake mashaliki natwenga tuhikite kumwabudu." ³Pindi mfalme herode pajuwini genego afadhaika na Yelusalemu yoka pamonga najwene. ⁴Herode avakusanya vakuu va makuhani woka na vaandishi wa vandu najwene akavakota, "kristu chazaliwai kwaku?" ⁵Akavalongelela, "katika Bethalehemu ja uyaudi, kwa kuvega heneyo ndivyo chavayandike nabii. ⁶Namwenga Bethalehemu katika chilambo cha yuda si mdogo miongoni mwa viongozi wa yuda, kwa kuvega kuwoka kwinu chaikai myawala chavachungai vandu vangu israeli." ⁷Yeneyo Herode avakemile vala vasomi kwa sili na kuvakotekela ni wakati gani hasa ndondo yavile iwoni. ⁸Avatumite Bethalehemu, akalongela ijilai kwa uhangalifu mwakanondai mwana japagwite, wakati pachamonai munetilai habari yeneyo kwamba nenga pia wasia kujaula na kuhabudu. ⁹Baada ja kuvega vajowini mfalme vajendilile na safali jao na ndondo jela vavalenayo vaiweni mashaliki yavahilongilile hadi pia jemite panane ja mahali mwana papagwite pavile. ¹⁰Wakati pavaiweni ndondo, vahengwite kwa fulaha jikubwa mno. ¹¹Vajingile munyumba na kunola mwana japagwite na maliamu nyongomundu jake. Vashujudu na kumwabudu, vadindwile hazina jao na kuola zawadi ja dhahabu, uvumba na manemane. ¹²Chapanga avanyite katika ndondo vakotakuvuya kwa helode, yeneyo vawokite kuvuja katika chitambo chao kwa ndila jengi. ¹³Baada ja kuvega vawokite, malaika wa Bambo vamokile Yusufu katika mang'amung'amu na kulengela, "ijinuki tolai mwana na nyungu wake na mutukai misli, mukatai kweneko mpaka chinanongelelai, kwa kuvega Herode chanondai mwana ili amwengamizai. ¹⁴Kilu jelajela Yusuphu ajumwike na kutola mwana na nyongomundu na kutila misri. ¹⁵Atamite kweneko hadi Herode pa wile. Hajeje latimizai chela bambo chivile amanena, kupitila bnabii kuwoka misili nakimile mwanangu," ¹⁶Kisha Hwrode, palolite kuvega amedhihakiwa na vandu wasomi, ayomite sana. Alagie kuvakoma kwa vana waka vagosi vavavile Bethalehemu na katika eneo hela ambalo vavile na umli wa maika uvavile uhuvile thibitisha kabisa kuwoka kwa vala vandu wasomi. ¹⁷Ndipo lilitimizwe lila lilowi liliwenwa kwa nnomo cha nabii Yelemia. ¹⁸Sauti yajohonike Ramah, kulela na maombezi makubwa, Raheli avalelelai vana vake na akanite kufalajiwa kwa sababu vavijika kavina. ¹⁹Herode pavile ajomwiki nolai malaika wa Bambo vamokile Yusufu katika mang'amung'amu kweneko misli na kulongela. ²⁰Inukai mutolai mwana na nyongomundu na kujaula katika chilambo cha Israeli kwa maana vavile vanondai uhai wa mwana vajomwike." ²¹Yusufu ajinuke, akatola mwana pamonga na ngongomundu na kujaula katika chilambo cha israeli. ²²Lakini pajowini kuvega alikelau avile amutawala Yuda mahali pa tati jake Herode, ajogwepe kujaula kweneko Baada ja chapanga kuonya katika mang'amung'amu, awokiti kujaula mkoa wa Galilaya. ²³Na ajawile kuatama katika muchi vavaukemela Nazaleti. Hili litimilai chila chichivile chitendike kunenwa kwa ndila ja manabii kwamba chavakemilai mnazaleti.

Chapter 3

¹Katika masiku gala Yohana jwakubatiza ahikite kuhubili nyika ja yuda alogwile, ²Tibuni kwa maana ufalme wa kumbingu uvandakule." ³Kwa mana jwene nde jwanenwite na nabii Isaya alogwi, "sauti ja mundu jwavankeme lijangwani,,mmekaje tayari ndela ja Bambo, mugalangiha mapitu gake." ⁴Henu Yohana awalite mangoma ga ngamia na nkanda wa likumba lichivunu yao.chakulwa chaki chavii madedena na Asia ja muhuloli. ⁵Kisha kuyelusalemu,yuda goha, na lieneu loha lalitindii lochi Yordani vajawii kwa jwene. ⁶Vavii vabatuzwa najo katika lochi Yordani kongone vatubu zambi jao.⁷Lakii pavaawe vamahena wa mafarisayo na masadukayu vahika kwa jwene kubatizwa,akavalogolela,enye uvelehi wa lijoka ana sumu mwene javii ahonya kuitila ghadhabu jajihika.?⁸Mpapa uhoi chaipsa toba. ⁹Na kujifikiri na kujwangilana miungini mwinu,tiviinalo Ibrahimu kama tati jwitu, 'kwa kuwa nannogolela chapanga awese kunalinulila ibrahimu vana hata kuvoka katika maganga gena. ¹⁰Tayali livagu lijomwi kuliveka nkega wa nnkongo. kwahiyo kila nkongo waupapite woli wamboni vapengula na kutaga mumwoto. ¹¹Nambatiza kwa machi kwa ajili ya toba.lakini jwene ahika baada jangu ni nkolongwa kaliku nenga nane stahili hata kugenga ilatu ywake. jwene chavabatiza kwa ntima utakatifu na kwa mwoto. ¹²Na lipepete lwake lii mavoko gake kugolola kabisa kwanda waki na kuhikusanya nganu jake muligolo.lakini agajocha makapi kwa mwoto ambau uwesajeka kuhimika. ¹³Kisha yesu ahikite kuhumi gailaya mpaka lochi Yordani kuabatizwa na Yohana. ¹⁴Lakini yohana apalite kunhivali kulogo, "nenga mbala kubatizwa na mwenga, namwene nhika kwanenga.?" ¹⁵Yesu sjibu nongela, "Nanhulusu ivya yene henu,kwa kuwa ndee yatipasa haki joha, "kisha yohana ampekiheruhusa. ¹⁶Baada ja kivyawe abatiziwe,mara yesu akopwike mumachi,na kulo kumbinguni ikavopoka kwajwene. Na amwe ntima wa chapanga uhuluka kwa mfanu wa njeva na kutuli kunani jake. ¹⁷Nno sauti jahumi kumbinguni jilogolo, "jwene mwaangu mpendwa jwapendezwa najo sna nako."

Chapter 4

¹Kisha yesu vanongowai na ntima mpaka kutambu ilo vanengai na ibilisi. ²Pavile afungite kwa siku alobaini mui na kilu apatite njala. ³Mjalabu akaika na kunongelela, "ngati mwenga ni mwana wa chapanga, mwangahamulu maganga agaga avai mkate." ⁴Lakini yesu ajibute na kunongelele lijandikwe mundu chaishajeka kwa mkati kajika jake bali kwa kila lilowi liliwoka panomo mwa chapanga. ⁵Kisha ibilisi akapeleka katika muchi mtakatifu na kumeka mahali panane sana a lijengola hekalu. ⁶Na kunongelela, "ngati mwenga ni mwana wa chapanga, mwilitagai pai kwa maana vajandike, chahamulai malaika wake vaikai vakumdaka" na , 'chavainuwai kwa mawoko gao ili vakoti kukowondoka chegendelo chaki katika liganga. ⁷Yesu anongilile, "kavina vajandike, 'nkotakunenga Bambo chapanga winu," ⁸Kisha,ibilisi akatola na kupeleka sehemu ja panane zaidi akanongia falme yoka za chilambo na fahali ja yeneyo yoka. ⁹Akanongelela, "chinapikiani hindu yoka naya ukunisudia na kuhabudu." ¹⁰Kisha yesu akanongelela, "jaule jinu mukati pambano, shetani! kwa maana vandike, 'yakupasa kuhabudu Bambo chapanga winu, na mutumikiana jwene kajika jake." ¹¹Kisha ibilisi akaneka, na nolai, malaika vakahika vakutumikila. ¹²Basi yesu pajowini kuvega Yohana vakamwile, akawoka mpaka Galilaya. ¹³Awokite nazaleti ajawile na kutama kapelanaumu, jijvile kandokando na Bahali ja Galilaya, mupaka mwa majimbo ja Zabulomni na Naflali. ¹⁴Hajeje yawokile kutimiza chile chichinenute na nabii Isaya. ¹⁵Katika muchi wa Zabuloni na muchi wa Naftali,kujelekela kubahali kumwambu ja Yolodani Galilaya ja vamataifa. ¹⁶Vandu vavatamai kuluvendu vauweni mwanga ukulungwa, na vala vavavile vatamite katika maeneo na chiwili cha mauti,panane jao nulu yavalagia. ¹⁷Tangu wakati wowo yesu awazite kuhubili na kulongela, "tubuni kwa maana ualame wa kumbinguni uvandikile. ¹⁸Pavile agenda kando jando ja Bahali ya Galilaya,avaweni nongo vavene,Simoni jwavile vakemilai Petro na Andrea kaka jake vategai nyavu mubahali, kwa kuvega vavile wavuvi wa homba. ¹⁹Yesu avalongilile, "ihike muftari chinatendei kuvega wavuvi va vandu. ²⁰Mala jimonga vailekite nyavu na vakamfata. ²¹Na yesu pavile ajendelela kuwoka bahapa avawene nongo vavina vangi Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana kaka wake vavile katiak mtumbwi pamonga na Zabedayo tati wake vashonai ngavu yao. Akavamela. ²²Na mala jimonga vakaleka mtumbwi na tati wake nawombi vakakagula. ²³Yesu ajawile kukalibia, galilaya yoka akafundisha katika masinagogi gave ahubili injili ja ufalme, na aponyai kila aina ja maladhi na magonjwa miongoni wa vandu. ²⁴Habari jake yayinihe silia yoka na vandu vakavaleta kwake woka vavavile vapiga,vakavai na maladhi mbalimbali na maumivu,vagavile na mapepo, na wenye kifafa na vavapaize, yesu avaponyite. ²⁵Umati ukulingwa wa vandu vafatite kuwoka Galilaya, na Dekapoli na Yelusalemu na uyahudi na kuwoka kumwambo ja Yolodani.

Chapter 5

¹Yesu pauweni umati, akawoka na kujaula kuchitomi. Pavile ataite pahi, vanafunzi vake vaikite kwake. ²Ayekwile nnomo wake na kuvafundisha akalongela. ³Bola vavavile masikini wa ntima maana ufalme wa mbingu ni witi. ⁴Heri vavavili na huzuni, maana watafarijiw. ⁵Heri mwenye upole maana chava risi chilambo ⁶Heri vavavile na njala na njota ja haki, maana venave chavajukute. ⁷Heri vavavile reheamaana venao chavapate Rehema. ⁸Heri vavavile na ntima wambone maana chavamone chapanga. ⁹Heri vavapatanishi, maana venao tutavakemela vana va chapanga. ¹⁰Heri venavala vavateseka kwa ajili ja haki, maana ufalme wa mbingini ni wa. ¹¹Heri mwanguta mwenga ambao vandu chavanige na kutesa, 'au ku;ongela kila aina ja ubaya dhidi yin kwa hidodo kwa idodo kwa aijili jangu. ¹²furahini na kushangilia, maana thawabu yinu ni hikolongwa kunani mbinguni. kwa kuwa ndivyo vandu chavatesite manabii vavatama kalibu yinu. ¹³Mwanhuta mwenga ni mwinyu ja chilambo. Lakini ngati mwinyu hiovile ladha jake, iwezajeka kuvywega mwinyu halisi iwezajeka kunoga kavena? ng'oo hiweza jeka kunoga kwa chindu chenge, chochoka kavena, pangavega ni kutaga kunja na kulevata na magendelo ja vandu. ¹⁴mwanguta mwenga ni nuru ja pachilambo muchi wavajengite kunani ja chitombi nakuhiika. ¹⁵Wala vandu vapambika taa na kuveka pai ja chikapu, bali kwenye kinara, 'nayo yavamulikila woa vavavile mkati ja nyumba. ¹⁶Acha nuru jinu ing'ae kulongolo za vandu kwa nmna ambavyo ngati vagovona matendo gao, gambone na kumtukiza tate gino njwavile kumbinguni. ¹⁷Kotokufikilia hikite kualibu sheria va, manabii hikitejeka kuharibia lakini kugatimiza. ¹⁸Kwa kweli nanongelela kwamba mpaka kumbinguni na pachilambo jao hipete bahapa yodi hionga wala nikuta himonga ja sheria chavawoe katika sheria adi bahapa kilachindu chivae chimwike kutimiza. ¹⁹Hivyo yoyoka jwadumule, amri hayeye na kuvafundisha vangi kutenda genaga chavakemele mdogo katika ufalme wa mbinguni. Lakini yeyoka njwachalamlai na kuvafundisha chavakemele mkolongwa katika ufalme wa mbinguni. ²⁰Kwa maaana nanongelela haki yinu yangazidi haki ja vavajandika na mafalisayo, kwa vyovyote vile chajingila jeka, katika ufalme wa kumbinguni. ²¹Mjoine ilinenwa makacho kuvywega, "koto kukoma" na yoyoka jwakoma havile katika hatari ja kuukumiwa. ²²Lakini nanongelela jojoka jwachukila mnongo jwake chaukumiwe katika hatari ja hulumu. Na yeyoka jwaamini mnongo wake kuwa mwenga ni mundu jwanga mfaa! chavege katika hatari ja baraza. Na yeyoka jwalongela, 'mwenga mwajinga! chavege katika hatari ja moto wa jehanamu. ²³Hivyo ngati mmoa sadaka yinu katika madhabahu na mkumbuke kuwa nnongo jweneu na lilowi loloka dhidi jake. ²⁴Mhileke sadaka kwolongolo ja kulutali, kisha mkamule ndela yino mkapatane kwanza na nongo wino na kisha hike kuvoa sadaka yino. ²⁵Mpatano na mshitakiwa jwino kanyata, ukiwa naye mundila kuyelekua kumahakama, vinginevyo mshitakiwa jwino aweza kuneka mmawoko mwa hakimumu, na hakimumu akaleka mmawoko mwa asikari, namwenga chavatage mmageleza. ²⁶Amini nanongelela, kamwe chavameke huru hadi mnepe senti ja mwisho ja hela yavadaaiwa. ²⁷Mjoine imenenwa kuwa, usizini. ²⁸Lakini nanongelela yoyoka jwanaleke n'dala kwa kunogela ajomwile kuzini nako muntima mwake. ²⁹Na kama lio lino la kulia lasababisha kukondowoka, mlitupule na mlitage kutali namwenga, kwa kuwa ni bola chiungo chimonga katika yega yino chichiaribike kuliko yega yoa kutaga jehanamu. ³⁰Na ngati luwoko la kulia usababishila kukondowoka, ndumule kisha ntage kutali namwenga, maana ni afadhali chiungo chimonga katika yega yinu chichiaribike kuliko yega nzima kutaga jehanamu. ³¹Inenitwe pia, yoyoka jwamenga n'dala, na apele hati ja talaka. ³²Lakini nenga nanongelela, yeyoka jwaneka n'dala wake, yangavega kwa sababu ja zinaa, atenda kuwa mzinzi. Na yeyoka jwatolela baada ja kupela talaka atenda uzinzi. ³³Tena, mjoine ilinenwa kwa vala va kadeni, " mkilapila kwa uwongo, bali mpeleke chiapo chino kwa Bambo. ³⁴Lakini nanongelela, mkilapila hata kidogo, ama kwa mbingu, kwa sababu ni enzi ja chapanga. ³⁵Wala kwa dunia, maana ni mahali pa kuveka chiti cha kulevatela lyugu lwake, ama kwa yerusalemu, maana ni chilambo wa mfalme mkolongwa. ³⁶Wala mkilapila kwa mutu wino, maana huwezi kutenda unywe mmonga kuvega nkele au mili. ³⁷Bali malivi gino gavae. Ndiyo, ndiyo, Hapana, kwa kuvega gagazidi genaga gavoka kwa yule mwovu. ³⁸Mjoine imenenwa kuvega, 'lio kwa lip na lino kwa lino. ³⁹Lakini nenga nanongelela, nkotakushindana na mundu mwovu, lakini mundu akabulai litama la kulia mgeukile na lenge pia. ⁴⁰Na kama yeyoka jwanogela kujaula na nenga kumahakan na kunyaga kanzu jake, mnekele na lijola lake pia. ⁴¹Na yeyoka jwanazimisha kujaula nako maili limonga, mjalanako maili ja kutale. ⁴²Kwa yeyoka jwajopa mpele na kotokukwepa yeyoka jwapala kukopa. ⁴³Mjoine imenenwa, jumpala jirani wangu, na kuchukila adui jake. ⁴⁴Lakini nanongelela, muvapalai adui witu, twavaombe vana vauzi. ⁴⁵Ili kwamba mmae vana wa tate winu jwavile mbinguni kwa kuvega atenda lyova lavile wabaya na wema na yoyonyela ula waovu na wema. ⁴⁶Ngati mkiwapenda wanao wapenda mwangota, chapata thwabu ng'ani. ⁴⁷Na kama mkavalamue valongo vutu tu chipate kiyani zaidi ja vangi? je! vandu va mataifa vatenda genaga. ⁴⁸Kwa hiyo gatupasa kuvega vakamilifu, ngati Tati witu wa kunani chavile mkamilifu.

Chapter 6

¹Nzingatie kutokutenda matendo yahake palongo pa vandu ili kujilangiha vinginevyo chupu pate thawabu kuuma kwa tate njwavile kumbinguni. ²Hivyo basi pamonga nkoto kubula tarumbeta na kujisifu mavene ngati wanafiki chavatenda katika masinagogi na katika mitaa. ili ngati vandu chavasifu. kweli nanongolela. vajomwike kupokela thawabu jao. ³Lakini mwenga pamoja. luwoko luni wa kushoto kotokumanya chachitendeka na luwoko wa kulia. ⁴Ili ngati zawadi jino atolewa kwa siri ndipo tate njwino njwalola siri ni chapele thawabu jake. ⁵Na pamega pamomba. kotokuvega ngati wanafiki kwa kuvega vapala kujema na kuwomba kwenye masinagogi na kwenye pakona za pataa ili ngati vandu vanole kweli nanongalela vapokile thawabu jao. ⁶Lakini mwenga papakuvomba. jingile kuchumba nndinde nnyang. na kuvomba kwa tate njwinu siri ni ndipo tate njwinu njwavona sirini chapele thawabu yake. ⁷Na pamega pamomba. kotokunyila maneno gangavega na maana ngati mataifa chavatenda kwa kuvega vafikilila kwamba chavajoanele kwa sababu ya malove gamaena gavalongela. ⁸Kwa hiyo, koto kuvega ngati vala kwa kuvega tate jwinu amanya mahitaji ngino hata kabla mombitejeka kwake. ⁹Hivyo basi mmombe naa. tate witu njwavikumbinguni. mlitukuze lihina lino. ¹⁰Ufalme winu uhike mapenzi gino gatendeke, hapapa paduniani ngati kweneko kumbinguni. ¹¹Mutupele leo mkate wino wa machova goa. ¹²Mtusamee madeni gitu ngati twenga twavasamie wadeni witu. ¹³Na kotokutulekela katika majaribuni lakini mtuepushe kuwoka kwa jola mwovu. ¹⁴Ikiwa twavasamehe vandu makosa gitu tate wino jwavile kumbinguni pia chatusamehe mwangoto mwenga. ¹⁵Lakini ikiwa twavasamehejeka makosa gao. wala tate wino chasamehe makosa gino. ¹⁶Zaidi ya goa pavega mfugwite. kotokulangua kumiu ya huzuni ngatinwanafiki chavatenda kwa kuvega vakonja kumiu kwao ili ngati vandu vavamanye vatavite kweli nanongalela vajomwike kupokela thawabu yao. ¹⁷Lakini mwenga. pavega mtavite mbakaemauta kumutu kwake ba mgolole kumiu kwino. ¹⁸Ilivyo chailangie kulongolo ya vandu ngati mtavite eno tu chavege kwa tate wino jwaa sirini na tate wino njwalola sirini champele thawabu yake. ¹⁹Mkoto kujiveka hakiba yino mavene hapapa padunia ambapo nondo na kutu kuharibia ambapo wezi wa bomola na kujiva. ²⁰Badala yake mjituzile hakiba yino mavene kumbinguni ambapo wala nondo wala kutuhiweza jeka kuharibika na ambapo vavajiva vawezejeka kudumula na kujiva. ²¹Kwa kuvega hakiba yake ilipo ndipo na ntima wake vachauvae pia. ²²Lio ni taa ya yega. kwa yeneyo yakavae lio lake ni lizima panyega poa chiutwelele na nuru. ²³Lakini ngati lio lake ni lialibike yega jake woa utwelile luvendo totori. heno. ikiwa nuru ambayo ivile mkati yake ni luvendo hasa ni luvendo lukubwa kiasi gani?. ²⁴Njeta hata mmonga njwaweza kuvatumia vagosi vavena. kwa kuvega chachukile mmonga na kumpala jongo au sivyo chajiwoe kwa mmonga nakudharau jongo. weza jeka kutumila chapanga na mali. ²⁵Kwa yeneyo nanongelela. koto kuvega na mashaka kuhusu maisha gino kuvega chinyege kani au chinjwege kani. au kuhusu yega yino chiwake kiani je! maisha si zaidi ya chakula na yega zaidi ya ngowo?. ²⁶Nnole chijuni vavile kunani vakwelajeka na waumajeka na vakusanyajeka na kutunza mligolo lakini tate njwitu wa wa kumbinguni havalia woa. je angoto mwenga si wa makacho zaidi kuliko vene. ²⁷Na ni vani miongoni mwitu kwa kwakuangaika njwaweza kujongokea dhiraahimonga muvai wa kwa maisha gake?. ²⁸Na kwa kiane mnyega na wasi wasi kuhudsu gowa? nfikilie kuhusu maua kwenye mgonda. jinsi chagakula gatenda maengo na gawezajeka kujiwalika. ²⁹Nakoma nanongalela. hata suleman katika utukufu wake woa awalikejeka ngati mmonga waoya genega. ³⁰Hiki chapanga agawolika maamba katika migonda. ambayo gagadumu siku himonga na cholao tututagekatika moto jeni kwa kiasi gani chavawalike angoto mwenga mavene imani hidogo?. ³¹Kwa yeneyo kotokuvega na wasi wasi naulumia, je chatuliyege kiani? au je "chatujwege kiani?" au je tutuwale ngowo gani? ³²Kwa kuvega mataifa valonda mambo genega. na tate wino wa kumbinguni amanya kuvega apala genega. ³³Lakini kwanza mnende ufalme wito na haki yitu na hagaga goa cha gakabiziwe kwitu. Kwa genega koto kuwona wogohi kwa ajili ya chilau. ³⁴kwa kuvega chilau chitendekae gene kila lichova itosha kuvega na libatizo lito tavete.

Chapter 7

¹Kotokuukumu. mwenga chiike kuukumiwa. ²Kwa kuhukumu vavaukumiwa mwenga chiukumiwe. na kwa chipimo champema na mwenga pia chavampeme chochocho. ³Na kwanini nnola chipande cha nkongo chachivile kwenye lio la nnongowino. lakini mmanyayeka chipande cha ligogo ambalo livile katika lio langu?. ⁴Nweza wole kulongela kwa nongowino. nnende chinamoele chipande chachivile kwenye lio lino, kandai chipande cha chisinga chivile mkati ya lio lake?. Mnafiki mwenga. ⁵Kwaza mmoe chisinga chachivile kwenye liu na ndoo pachawezayw kuwona. yambna na kuchiwoa chipande chamkongo chachivile kwenye lio la mnongo weino. ⁶Mkivapela libwa chachivile kitakatifu. na kotokuyungumila ligolovelulu kulongolo yinu vinginevyo chavaalibie na kulevata kwa magendelo. na heno chavageuke mwenga na kunarura chipande. chipande. ⁷Kuvomba na mwenga chapewe mnode na mwenga chipande mpige hodi. na mwinga chavadidulile. ⁸kwa jojoka jwavomba hapokela na kwa jojoka jwalonda hapata kwa mundu jwapiga hodi. chavadidulile. Kwa jojoka jwajopa. hapokela na kwa jojoka njwalonda. hapata nakwa mundu ambae njwaodia hodi. vadindulila. ⁹Au kuna mundu miongoni mwino ambaye ikiwa mwana anongalile chipande cha mkate chapele liganga?. ¹⁰Au ikiwa chajopa homba na jwene champele lijoka?. ¹¹Kwa yeneyo. ikiwa mwangota mwenga mwamile mwaovu mmanyanya kuvapela vana vitu zawadi ya mboni je! ni kiasi chali zaidi tate jwavile kumbinguni chavampele lindo yambone vala vavamomba njwene? ¹²Kwa sababu yeneyo. pawoka vatenda chindu chochoka na vandu vangi na mwenga pia yatupasa kuvatendela yeneyo vene. kwa kuvega hiyo ni sheria na manabii ¹³Jingile kwa kupetela geti nyembamba kwa kuvega gei ni hipana na dela ni hipana joilongoa kwenye kualibia na kuna vandu vamaena vavapetela dela yeneyo. ¹⁴Geti ni nyembamba. aeti nyembamba ni dela javalongoa katika uzima na nividogo vavaweza kuiwona ¹⁵Mjiadhari na manabii wa hidodo. vavaika vawalite limbendela ya limbelele lakini kweli ni libweha likali. ¹⁶Kwa matunda gao chimwamanye. je vandu vaweza kuuna matunda kwenye miba. au mkongo kwenyemmbeyu ya mbaruti. Kwa jinsi yeneyo kila mundu jwambone matunda gambone. ¹⁷kila mkongo umbayu upapa matunda gambaya. ¹⁸Mkongo wambone huweza, kupapa matunda gabaya wala mkongo ubaya hupapa matunda gambone. ¹⁹Kila mkongo ambao hupapa jeka matunda gambone nakudumula na kutaga katika moto. ²⁰Yene basi, chimwamanye kuumila na matunda gao. ²¹Si kila mkongo njwanongalela nenga, 'bambo, bambo,' chajingile katika ufalme wa kumbinguni. bali ni jola kajika jwatenda mapenzi ya tate wangu njwa kumbinguni. ²²Vandu vamaena chavanongalele siku yeneyo. bambo, bambo. twawoite unabii kwa liina lake twawoite mapema kwa liina lake na kwaliina langu twatendite matendo gamaena gakubwa?. ²³Ndipo chinavalongalele wazi. navamanyite mwangoto mwenga mmoke kwangu mwangota mwenga mwatenda gabaya. ²⁴Kwa hiyo kila mmonga njwajoanamalove gangu na kutii chalandane na mundu juna hekima njwajekite nyumba jake kunani ya mgomba. ²⁵Ula yakatolahi. mafuriko chakaika ukamenya nyumba yeneyo lakini yawezikinejeka kugwega pai kwa kuvega yavile vajengite kunani ya mwamba. ²⁶Lakini kila mundu njwajomola lilove langu na asilitii, atafananishwa na mundu mpumbavu jwajengite nyumba jake kunani ya minga. ²⁷Ula yaikite mafuriko gakaika na upepo ukaikana kibula nyumba yeneyo na jangwili na kualibika kwake wakamilike. ²⁸Waikite wakati ambao yesu pajomwile kulongela maneno hagaga. makutano vashangie na mafundisho gake. ²⁹Kwa kuvega afundishae ngati mundu. junamamlaka na si ngati waandishi vake.

Chapter 8

¹Wakati yesu pahuliki pai kuwoka kuchitumbi,umati ukolongwa wakagwile. ²Nolai mkoma ahikite na kusujudu palongolo kake, alangela, "Bambo yakavai kweneko tayali,unaweza kundenda mihi safi. ³Yesu akanyosha chiwoko chaki na kungusa akalongela, "mile tayali mmai msafi, "bahapa alitakaswa ukoma wake.⁴Yesu akalongela, "ijangililaye kwamba nkotakulongela kwa vandu yoyoka nkamulai ndila jinu na mulilangiyai mavene kwa kuhani na muhai zawadi ambayo musa alahige kwa ajili ja ushuhuda kwinu.⁵Wakati yesu paikiti kapelnaumu, jemedali akaika kwake akakota. ⁶Akalongela, "Bambo,mtumishi wangu, jemedali akaika kwake akakota. ⁷Yesu akanongelela, "chihikai na kuponya."⁸Jemidali akajibu na kunongelela, "Bambo,nenga si Wathamani hata hikai na kujingila mkati ja dali jagu,nangilai lilowi tu na mtumishi wangu vataponywe. ⁹Kwa kuvega nenga pia ni mundu javile na mamlaka, na minao askari vavile pai jangu,nakalongilai kwa ajojo, "ijalai na mmokai na kwa vangi ikai na jwene kuika na kwa mtumishi wangu, 'mtensai yeneyo, 'na jwene ahenga yeneyo." ¹⁰Wakati yesu pajuwini genaga alishangazwa na kuvalongelela ngati jonuyo vavavile vanoda," kweli nanongela, mbatitejika kuwona mundu jwevile imani ngati hajojo katika Israeli. ¹¹Navalongelela,vamaena chavaikai kuwoka mashaliki na maghalibi chavatamai katika meza pamonga na Abrahamu, Isaka na Yakobo katika ufalme wa Mbingu. ¹²Lakini vana wa uflume chavavatagaikatika luvendolwakunja, ambapo chukuvai na kilio na kuyaga minu." ¹³Yesu anongile jemedali, "jaulai ngati chiamini na itendakai yeneyo ngati chiamini na itendakai yeneyo kwinu na mtumishi alipinywa katika saa yeneyo. ¹⁴¹⁵Wakati yesu paikiti kwenye nyumba ja Petro, aweni mama mkwe wake na Petro agoliki akavai kulwala wa homa. Yesu akagusa chiwoko chake na homa jake ikaneka,kisha akajumuka akaanza kuhudumia. ¹⁶Na paikiti jioni, vandu vakanetela yesu wamaena vavatawililai na pepo. Akavavanga pepo na vala vavavile wagonjwa akawaponya. ¹⁷Kwa jinsi hajeje gatimile gala gagavile kwisha kunenwa na Isaya nabii,yeneyo jwene atolite magonjwa gitu na agegite maladhi gitu. ¹⁸Kisha yesu paliweni kusanyiko litindile,libwaya linamawomba na iyuni hengi ja Bahali ja Galilaya. ¹⁹Kisha mwandishi akahika kwake na kunongelela, "mwalimu,chinakagulai papokakola kwichajaulai. ²⁰Yesu alilongilile libweya muna mawomba,na ijuni ja hagani wana ihui lakini mwana wa Adamu hana sehemu ja lulaza mutu wake."²¹Vanafunzi vangi akanongelela, "Bambo muhusu kwanza jalai kuzika tati wangu. ²²Lakini yesu akanongelela, "mufatai na muvalekai wafu wao."²³Yesu pajigile kwenye mtumbwi vanafunzi vake vakamkagula mutumbwi. ²⁴Nolai chijinuki dholoba jikubwa panane ja bahali kiasi kwamba mtumbwi wahekilile na mawimbi lakini yesu avile agolwiki. ²⁵Vanafunzi vakaika kwake na akajumua akalongela, "Bambo,mutujokoi nenga tujelekea kuwega. ²⁶Yesu avalongilile, "kwa kiani jogopa,mwanguta mwenga vamilie imani jidogo?" Ndipo akajumuka na kulakilila upepo na bahali, kisha kukavega na utulivu ukulungwa. ²⁷Vagosi vakamwile na kukangacha vakolongela, "hajojo mundu niwa namna gani, kwamba hata pepo na bahari vilii jwene."²⁸Vakati yesu pavile ahikiti upande wongi wa chilambo cha mgadala, vagosi vavina vatawaliwa na pepo vakonginike naye,vavile vawokela makabulini na vavile vatenda vulugu sana,kisai kwamba njeta msafili ngaweziti kupita mundila jela. ²⁹Nolai vapaille sauti na kulongela,"tuvile na kiani cha kutenda kwinu mwana wa chapanga?Ahikiti bahapa kutesa kabla ja wakati kuhika."³⁰Henu likundi likubwa la guluwe lavile vachangai pavilejeka patali sana pavavile. ³¹Pepo vajendile kwa yesu na kulongela, "yakavai chatuhamulu kuwoka kupeleka kwenya likundi la maguluwi." Yesu akaalongelela, ³²"Yesu akavalongelela, "ijalai, "Pepo vakawoka na kujaula kwa maguluwi. Na nolai likundi loka likahuluka kuwoka kuchitumbi kuhelela mubahali na loka lakajomoka mumachi. ³³Vagosi vavile vachunga maguluwi vatilite. Na pavajawile kujini vakajelekea kila chindu hususani chichiwokile kwa vagosi vavatweliwa na pepo. ³⁴Nolai muchi mzima ukaika kukongeneka na yesu,pavamweni vasihite avokai kwenye mkoa wao.

Chapter 9

¹Yesu akajingila kwenye boti, akajomboka na akaika kwenye muchi uvavile anaishi. ²Nnolai vakanotela mundu japowize vagonike kwenye godoro. alipohina imani jao,yesu akanongelela mundu japowize, "mwanangu,mmai na fulaha,Dhambi jao zimesamehewa."³Nnolai,Baadhi ja walimu wa shelia vakalongeliana ena kwa vene, "ajojo mundu akufulu." ⁴Yesu atambuile mawazo gao na kulongela, "kwa kiani mwesa maovu mutima mwinu. ⁵Chaku chivile laisi kulongela, "Dhambi jinu isamihiwe au kulongela, 'njema na gendai.? ⁶Lakini mmayai ja kwamba mwana wa Adamu avilenao uwezo wa kusamehe dhambi, "galogile agaga kwa jola jwapowize, "jimai kutola ligodoro lako na jaulai kunumba kwinu."⁷Ndipo jola mundu akajima na kuwoka kujaula kunyumba kwake. ⁸Makutano pagalolite genaga. akangiche na kumsifu chapanga,ambaye avapikie uwezo hawowo vandu. ⁹Na yesu pile apita kuwoka, penepa aweni mundu ambaye vakemilai kwa lihina la matjajo, ambaye aile atamite sehemu ja watoza ushulu najwene akanongelela, "mufatai nenga, "najwene akajima na kunonda. ¹⁰Na yesu palamiti ili alalye chakula mkati ja nyumba,vahika vatoza ushuru vamaena na vandu waovu vakajowana chakula pamonga na yesu na vanafunzi wake. ¹¹Ndipo mafalisayo pavalolite genega vakavalongelela vanafunzi, "kwa kiani mwalimu winu alyega chakula pamonga na vatoza ushulu na vandu waovu."¹²Yesu pjuwini genaga alongile, "Vandu vavavile na afya nzuli vahitaji mganga yangavai vala vavile wagonjwa. ¹³Yavapasa jaulai mwakajifunzai maana jake, "Ninapala lehama na siyo dhambiu, "kwa kuvega, "nahikiti si kwa jwene haki kutubu lakini kwa vavavile nadhambi. ¹⁴Ndipo vanafunzi wa Yohana vakaika kwake na kulongela, "kwa kiani twenga na mafalisayo tufunga, lakini vanafunzi vako vafungajika?" ¹⁵Yesu akavalongelela, je vavahindikiawa alusi vaweza kuvega na huzuni pindi Bambo alusi pavega pamonga nao? lakini siku jihika ambapo Bambo alusi chavatolai kuwoka kwao na ndipo watakapo funga. ¹⁶Njeta mundu javeka chipandi magwanda mpya kwenye magwanda za zamani chilaka chichitatuliwaji kuwoka kwenye magwanda na mpasuko ukulongwa chikopokelai. ¹⁷Njeta vandu vavavika mvinyo mpya katika chombo cha mvinyo wa zamani,ikiwa chavatendai limbendela chilipapukai chilihilibika . Badala jake,huweka mvinyo mpya katika limbendela mpya na yoka chivai salama. ¹⁸Vakati Yesu pavile avalongelela mambo genaga, nnolai afisa ahika akasujudu palongolo jake, najwene akalongela, "Binti jangu ajomwike punde,lakini ihikai na mikai chiwoko chinu panane jake na jwene kavina. ¹⁹Ndipo yesu akajima na kufaata na vanafunzi wake pia. ²⁰Nolai mmbomba mbaye avile awoka miyai kwa muda wa miaka kumi na jivina, akaika kalibu na yesu na akagusa sehemu ja pindo la vazilake. ²¹Kwa kuvega alongile, "Endapo nitagusa vazi lake, nanenga chipatai uponyaji." ²²Yesu ageike na kunola na kunongelela, "Binti mulipelai mtima, imani yako imekuponya mponaye, "na muda wowo mbomba akapata uponyaji muda wowo. ²³Na yesu paikite kwenye nyumba ja afisa,najombe avakomite vavapiga lipenenga na umati wa vandu vavavile vapigai kelele. ²⁴Najombe akalonela, "mokai bahapa kwa kuvega binti awilijika bali agonite lakini veni vaekiti na kukebehi. ²⁵Na vala vandu pavawohite kunja najwene ahijingile kuchumba na kukamula chiwoko na msichana ajumwike. ²⁶Na habali hizi yeyeniye katika muchi mzima. ²⁷Ndipo yesu pavile apita kuwoka pala vagosi vavina vipofu vakanonda valijindilile kupaza sauti akalongela, "tuombe utulehemu,mwana va Daudi. ²⁸Pindi yesu pavile ahikiti kwenye nyumba, vala vipofu vakaika kwake, Yesu akanongilela, "hamini kwamba iweza kutenda?" Nao vakanongolela, "Ndiyo Bambo. ²⁹Ndipo yesu akagusu mio gao na kulongela, "Na itendakaye yeneyo kwinu ngati imani jinu chivile. ³⁰Na mio gao chagafuliwa.Ndipo yesu akasisitiza akawahamulu na kulongela, "nolekeahi mundu yoyoka akakumanya kuhusu jambo halele. ³¹Lakini vandu havava vavina vakawoka na kutangaza habari yeneyo sehemu yoka ya muchi. ³²Ndipo vala vagosi vavina vavavile vajaula yao,nolai mundu mmonga bubu japagwile na pepo vakavaleta kwa yesu. ³³Na pepo pavamokile,jula ,mundu bubu akawaza kulongela, umati ukeshangazwa na kulengela, "hajiji iwahite jeka kukopokela katika Israe. ³⁴Lakini mfalisayo vavile valongela, "kwa vakolongwa wa pepo ,vavavinga mapepo."³⁵Yesu akajaula kwenye miji yaka na vijiji,najombe akaendelea kufundisha katika masinagogi,alihubili injili ja ufalme na kuponya magonjwa ja kila aina na udhaifu wa aina yoka. ³⁶Wakati paloliti umati,naye aliwaonea huluma kwa sababu vasubwike na kudenyeke ntima vavile ngati limbelele angavega na mchungaji. ³⁷Najombe akanongelela vanafunzi wake, "mavuno ni gamaena, lakin vakuhenga maengu ni vadogo. ³⁸Yeneyo basi manayata mujopai bambo wa maovu, ili kwamba atumevakuenga mahengu katika mavuno gake."

Chapter 10

¹Yesu avakemile vanafunzi wake kumi na ivena pamonga na kuvapikia mamlaka panane ja pepo wachafu,kuvalalakia na kuvavenga na kuponya aina yoka ja maladhi na aina za magonjwa.²mahina ja mitume kumi na ivena ni haya la kwanza simeoni (amabye pia anaitwa Petro) na Andrea kaka jake,yakobo mwana wa Zebedoyo na yohana kaka jake. ³Philipo na Bartelemayo,thomaso na mathayo mtoza ushulu,yakobo mwana wa Alfayo,na tadeo. ⁴Simoni mkababayo,na yuda isakaliote ambaye alimsaliti.⁵Havava kumi na ivena yesu atumite. Naye avalikize akalongela" nkokujaula sehemu kuvatama wamataifa na nkokujingila kwenye muchi wa wasamalia. ⁶Badala jake jaulai kwa limbelei vavahowilile wa nyumba ja israeli. ⁷Na pavajaula kuhubili na kulongela uflme wa kumbinguni uvandikile. ⁸Ponyeni magonjwa fufueni wafu takaseni vavaile na ukoma na mmengai pepo. Mpokele bule,mmohai bure. ⁹Nkotola dhahabu,almasi au shaba kwenye pochi zenu. ¹⁰Nkotola mkoba katika safari jinu au nguwo za ziada,ilatu au luyatu kwa kuvega mfanyakazi astahili chakulyega chake. ¹¹Muchi wowka au kijiji chijingilai,nnondai ambaye anastaili na mtamahi pala mpaka pachamukai. ¹²Pachajingilai katika nyumba nnamukilai. ¹³Endapo nyumba istaili amani jinu ibaki pala, lakini ngati nyumba haistaili amani jinu iwokai pamonga namwenga. ¹⁴Na kwa wale vangavapokela mwangutamwenga au kujowanila malowi ginu wakati vajaula kwenye nyumba au muchi huo,mwiliungulimavumbi ja chigendelu hinu mahaki penapa. ¹⁵Kweli nanongelela, chivai ja kustaili zaidi muchi ja sodoma na gomola siku ja hukumu kuliko muchi weneyo. ¹⁶Inolai,chinatumaye ngati limbelei katikati ja libwa mwitu,kwa hiyo iweni na welevungati liyoka na wapole ngati ngunda. ¹⁷Mmaye waangalifu na vandu,chavampeleka kwenye mabalaza na kumenya kwenye masinagogi. ¹⁸Na chavanetai palongolo ja vakua na. Wafalme wa ajili jangu,ngati ushuhuda kwinu ni kwa mataifa. ¹⁹Pindi pachashutumu,nkotavaga na wasiwasi jinsi gani au kiani cha kulongela kwa kuvega chindu cha kulongela chipatai kwa wakati wowowo. ²⁰Kwa kuvega sio mwangota mwenga wachanongilai,lakini ntima wa tati jinu chalongilai mkati jinu. ²¹Nnongo chavainuaje nnongo wake kukoma na tati kwa mwana wake mwana chajinukaye dhidi ja wazazi na kusababishila kifo. ²²Namwenga chichimwai na kila mundu kwa sababu ja lihina langu lakini yeyoka yachavumililiye mpaka mwisho mundu jweno chahokolowa. ²³Pindi pavatesa katika muchi hawowo mmutukilai muchi uhufata kwa kweli nanongilila,chamahijika ijawili kwenye michi hake ja israeli kabla ja mwana wa Adamu hahikiti jika. ²⁴Vanafunzi si vakuu kuliko mwalimu wake,wala mtumwa jwavile panane ja Bambo wake. ²⁵Inatosha kwa mwanafunzi kwamba avai ngati mwalimu wake na mtumishi ngati Bambo wake,yakavai vakemili Bambo wa nyumba Belzaburi ni kwa kiasi gani zaidi chavakashifu wa nyumba jake. ²⁶Yeneyo basi nkotakuvajogopa vene kwa kuvega njita jambo ambalo langafunuliwa, na njita lavaiHITE ambalo chiliwonikayejika. ²⁷Chila chinanongilile kuluvendo,mwakalongilai nuluni na chimuchiyoana kwa ulaini masikio ginu mwakatangaza mukavai panane ja nyumba. ²⁸Nkotakuvajogopa vala ambao vakoma yega lakini vavikijika uwezo wa kukoma ntima. Badala jake,mujogopai jola ambaye jwaweza kuhamamiza yega na ntima kula kuzimu. ²⁹Je kusuku vavena vahuzajika kwa senti jidogo? Hata yeneyo njita jaweza kugwaga pai bila tati jinu kufahamu. ³⁰Lakini hata hidadi ja mayunjo ginu ihesibiwe. ³¹Nkota kuvega na hofu,kwa nnogela zaidi kuliko kasuku vamaena. ³²Yeneyo basi kila mmonga jwapala kukili palongolo ja vandu,nanenga pia chanaye palongolo ja tati wangu javile mbinguni. ³³Lakini jwene hasavai kungana palongolo ja vandu,nenga pia china kanai palongolo ja tati wangu javile mbinguni. ³⁴Nkotai kufikili kwamba ikite kuleta amani pachilambo,ikite kulela amani lakini upanga. ³⁵Kwa kuvega navile kumeka mundu akomanaye tati jake,na binti dhidi ja mau wake na mkwe dhidi ja mau mkwe wake. ³⁶Adui wa vandu chavavai vala wvakunyumba mwake. ³⁷Yeneyo ambaye ampala tati au mau zaidi kuliko nenga hajoo hamstahili. Na jwene jampala kijana au binti zaidi kukonenga hajojo hmistahil. ³⁸Yeneyo ambaye chagegai msalaba na kufaata nenga hanistahili. ³⁹Yeneyo jachalondai maisha chaga hovelel lakini yeneyo jachaholele hovelel lakini yeneyo jachaholelelai maisha kwa ajili jangu chagapatai. ⁴⁰Yeneyo chavakalibisha angalibishe nenga,na jwene jachagalibishai nenga akalibishe jwene jatumite nenga. ⁴¹Na yeneyo jachakalibishai nabii kwa sababu ni nabii chapokulai thawabu ja nabii na yeneyo jachakalibishai javile nahaki kwa sababu ni mundu wa haki chapokelai thawabu ja mundu wa haki. ⁴²Yeneyo jachaoitai mmonga wa vadogo havava hata chikombe cha machi ja kunywega ja mbepu kwa sababu yeneyo ni mwanafunzi kweli chinanongolela,jwene hawezajilka kukosa kwa ndila yayoka thawabu jake.

Chapter 11

¹Javii baada ja yesu kujomo kwahelekeza vanafunzi vake kumi na vavena avokite pia kujau kwafundisha na kuhubili katika miche jao. ²Na Yohana avii kugerezani paajowini avii panani ja matendo ha kristu,atumite ujumbe kupete vanafunzi vake. ³Na vakankotakeha, "mwenga ni jola jwahika, au kuna jongi jwatipaswa kunnolela?"⁴Yesu ajibu na kulogo kwave "nnjelaje mukampekehe yohana gala gamugavova na gala gamgajohana. ⁵Vandu vangalola vapata kulola,hiwete vajenda, vakona vatakaswa,vandu vangajohana vajohana kavena,vandu vavawile vaywoka kupata vomi,na vandu vavapala vahubiriwa habari jamboni. ⁶Na abalikiwa jola jwangalola mashaka panani jake.⁷Pindi vandu vene pavavokite yesu awanzite kulongea na umati panani ja Yohana,ndava kyani mwajawii kulola katika lijangwa _tete latikiswa na upepo. ⁸Lakini kyani mwajawii kulola_mundu jwawalite mavazi ga mololo? Vala vavawala mazazi mololo vatama vatama katika ja vafalme. ⁹Lakiji vavokite kulola kyani nabii? Ena,nanogolele, na zaidi ja nabii. ¹⁰Jwene nde jwajandikiwe, 'nnolaje, namtuma nnjumbe jwangu palongolo pamihu pake ambaye chaandaa ndela jwene palongolo jwene.¹¹Nenga nannogolelela kweli,kati ja vavazaliwe na mmbomba njeta jwavii nnolongwa kuliko yohana jwakubatiza, lakini jwavii ndogo katika ufalme wa kumbinguni ni ukolongwa kuliko jwene. ¹²Toka lisiku la yoana jwakubatiza mpaka henu uflume kumbinguni ni wa makakala,na vandu vavavii na makakala,vagega kwa makakala. ¹³Kwakuwa vanabii na sheria, ikammelewa vatabiri mpalakwa yohana. ¹⁴Na kamko tayali kujetekela, jweni ni Eliya,jwene jwaalika. ¹⁵Jwavii na masiku ga kujowana na ajohane. ¹⁶Naka lenganishe na kiani chizazi checho? ni mfanu wa vana vavatama na kukemelana. ¹⁷Na kulogo, 'taapigile zomari mawamite,tavombolize talelitejeka. ¹⁸Kwakuwa Yhana ahikite bila kulwe nkate ale kunwe mvinyo, na vakaywe valogola ana pepu. ¹⁹Mwana wa Adamu ahikite alile na kunywega na kulogola' nnola mundu alwega na jwakulwa,rafiki jwatoza ushuru na jwana dhambi!" Lakini hekima jidhililisha kwa matendu gake."²⁰Yesu awanzite kuihonya michi ambamo baadhi ja matendu gake ga ajabu gatendike, Kwa sababu vavii vangatubu. ²¹Ole winu, kolazimi,ole wake Bathsaida! ngati matendu gakolongwa ngagatendike tiro na sidoni gala gagatendike bahapa,ngavavii vatebwite zamani kwa kwa kuala agunia na kulipaka malyenge. ²²Lakini chaiywe kuvumalila kwa Tiro na Sidoni lisiku la hukumu kwitu.²³Mwenga kapernaum, nndhani chahinuliwaje hadi kumbinguni?njeta chashushwa hadi pahi kuzimu,kama kwa sodoma ngakuhengike matendu gakolongwa, kama gagahengike jwene, ngaivii hadi lalenu. ²⁴Bali nogola kwinu kwamba chajivywe rahisi kwa nchi ja sodoma kujema lisiku la hukumu kuliu nenga.²⁵Katika muda weneo yesu alogwile, "nasifu mwenga tate, Bambo wa kumbinguni na nchi, kwa sababu mwahihite mambo gena vavii na hekima na ufahamu,na kugagubukula kwa vangali na elimu,kama vana vadogo. ²⁶Tate kwa kuvywe jampendize yene pamihu pake. ²⁷Mambo goha gakabidhiwe kwawene kuhumi kwa tate, na njeta jwamanyite isipo kuwa tate,na njeta juammanyite tate,inganywee mwana, na jojokajola abaye mwana ana hamu kungubukulila.²⁸Nnhika kwangunenga mwangota mwoha jwansumbuliwa na jwanhelenewa na mizigu yaitopa,nanenga chinampomohe. ²⁹Mulilekela nira jangu na tajifunza kuhumi kwa jwene,kwa kuwa nenga ni nyenyekevu na mpole wa ntima wa champate lipumziku la nafasi hitu. ³⁰Kwa kuwa nira jangu ni laini mizigu jangu ni yayepesi.

Chapter 12

¹Wakati weneo yesu ajawile lichova la sababo kupetela migonda. vanafunzi vake vavile nanchala na vakaanza kugadumula masuke na kuganyega. ²Lakini mafarisayo pavaweni hagaga vakanongelela yesu "nnole vanafunzi vino vadumula shera vatenda lichova gnga vega yuhusiwa lichova ja sabato,"³Lakini yesu avalongalile. "msomite jeka jisi daudi gagatendite. wakati pavile na njala pamonga na vandu vavavile nao? ⁴Namna chajingile mkati ya nyumba ya chapanga na kunyega mkate ya kunangia. ambayo yavile siyo halali kwake kunyega na vala javile nao. ila halali kwa makuhani? ⁵Mwakona msomitejeka katika sheria ngati katika lichove la sabato makuhani mkati ya hekalu huina jisi sabato. lakini njeta atia? ⁶Lakini nongela kwinu kuvega njavile mkuu kuliko hekalu avile apapa. Kama mkamanyite ajeje imaanisha kiani mmbala rehema na siyo dhabihu; msingaliwahukumu vangavega na hatia. ⁷Kwa kuvega mwana wa adamu ndiye bambo wa sabato. ⁸Kisha yesu avokite pala akajaula katika sinagogi lao. ⁹Nnole kwavile na mundu njapoize luwoko. mafarisayo vakakota yesu. akalongela "je.halali kumponya lichova la sabato? "ili ngati vaweze kutakila kwa kuvega dhambi. ¹⁰Yesu akavalongalela, "vani kati yinu. ambaye chavege na limbelele umonga. na lenele limbelele akagwega mkati ya livomba ya sabato chakamule na kuwoa kwamakili mkati ya luwomnba? ¹¹Je ni chako chenye thamani. zaidi kwani sizaidi ya limbelele! kwayene ni halali kutenda gambone lichova ya sabato. ¹²Kisha yesu akavalongalela jola mundu. "nnyoshe luwoko" akalunyosha na lukapata afya. kama lola longe. ¹³Lakini mafarisayo vakawoka kuna vakapanga jinsi ya kujangamiza vajawile kinja kupanga kinyume chawo. vavile valonda jinsi ya kukoma. ¹⁴Yesu payeliwe alele avokite penapa. vandu vamaena vafatite. na akavaponya woa. ¹⁵Avalagalikie vakotokuika akavatenda afaamike kwa vangi. ¹⁶Kwamba gatamile ile kweli. iyavile gavalongile na nabii isaya. akalongela. ¹⁷Tazama mtumishi wangu jwaangwile. mpendwa wangu katika njene nafasi yangu imependezwa chimeke ntima wangu kunani jake na chatangaze hukumu kwa mataifa. ¹⁸Chaahangaika wala kulela kwa makili wala aweje yote kujoana sauti jake mitaani. ¹⁹Atalivunja tete lali chubuliwe; chaaime utambi wowoka wauvoa lioi mpaka chaapaletaye hukumu ikishinda. ²⁰Na mataifa chiva vyege na ujasili katika lihina lake. ²¹Mundu fulani kipofu na bubu, aliye pagawa na pepo vannetite kulongolo va yesu akamponya pamonga na matokeo ya kwamba mundu bubu alongile na kulola. ²²Makutano voa walishangaa na kulongela, "iwezekana mundu ayoyo kuyega mwana wa daudi?"²³Lakini pindi mafarisayo pavajuine muujiza hawowo valongela, "hayuyu mundu avapepo kwa makili gake jwene isipo kua kwa makili ga Belzebuli mkuu wa pepo. ²⁴Lakini yesu amanyite fikra yao na kuvalongelela, kila ufalme waugawanyike wene huharibika, na kila muchi au nyumba yaigawanyika yene chijeme yeka. ²⁵Wile shetani, atamwondoa shetani basi ajibula katika nafsi jake jwene. ²⁶Ni namna gani ufalme wake chiu jeme? na ngati moa pepo kwa makili ga Belizabuli. wafuasi vinu watato kwa ndila ya mweke? kwa ajili ayeye chavavyege mahakimu wino. ²⁷Na ngati moa pepo kwa makili gantima wa chapanga, basi ufalme wa chapanga muchomanyite kwino. ²⁸Na mundu chaaweza woli kujingila munkati ya nyumba ya nkola makili na kujiva, bila kuntava nkola makili oti?ndio pachajive mali gake kuwoka munkati ya nyumba. ²⁹Yoyoka asiye kuwa pamonga na nenga avichinyume chagunaye asiya kusanya pamonga nanenga jwenejo hutawanya. ³⁰Kwa yeneyo nongela kwino,kila dhambi na kufulu vandu chiva samewe,ila kumkufulu ntima mtakatifu chiva sameeyeka. ³¹Na yeyoka jwalongela va Adamu,halolo chiva samehewe. Lakini yeyoka jwa alongela chinyume na ntima utakatifu,haywo ywo chasamehewe yeka, katika ulimwengu hawowo, na wala wola wauika. ³²Ama ntende mkongo kuvyega ya izuri na litunda lake lizuri b, au halibu mkongo na litunda lake kwa kuvyewega mkongo hutambulika kwa litunda lake. ³³Mwanguta mwenga chizazi chaliyoka, mwanuta mwenga vaovu,nswesawoli kulongela mambo gazuli? Kwakuwa kinywa hununa kuwoka katika akiba ja gagavile muntima. ³⁴Mundu mwema katika hakiba njema ja ntima wake hawoka meme, na mundu mwovu katika akiba uhovu ja ntima wake, hawo chachivile chiovu. ³⁵Nannongelera kuwa katika lichova ja hukumu vandu chavawoe hesabu ja kila lilovi langali na maana lavalongilae. ³⁶Kwakuwa kwa malovi gino chinaesabiwe hakika kwa malovi gino chinhukumiwe. ³⁷Kisha baadhi ja vaandishi na mafalisayo kanjibwite yesu valongile,"mwalimu,tungependa kulola ishara kuwoka kwino." ³⁸Lakini yesu ajibwite kwa kulongela, "chizazi chiovu na cha zinaa chilonda ishala. Lakini njeta ishala itakayotokelewa kwao isipokuwa yela ishala ja yona nabii. ³⁹Ngati yela nabii yona chaavile munkati yarutumbu la homba ikubwa kwa machova gatatu muinakilu, yeneyo ndivyo mwana wa Adamu atakavyo kuwa munkati ja ntima wa chilambo kwa machova gatatu mui na kilu. ⁴⁰Vandu va ninawi china jeme palongolo ja hukumu pamonga na chizazi cha vandu havava na china chiukumu.Kwa kuwa valitubu kwa mahubili ja yona, natazama,mundu fulani mkuu kuliko yona avile bahapa. ⁴¹Malaika wa kusini aliinika kwenye hukumu pamonga na vandu vachizazi hacheche na kuchihukumu. Haikite kuwoka miisho ja dunia kuika kujoana hekima ja selemani,nnole mundu flani mkuu kuliko selemani avile bahapa. ⁴²Wakati pepo liakwa pammika mundu, upita mahali pangali na machi alonda kupomlela, lakini apavona yeka. ⁴³Kisha halongela, 'chimuye kwenye nyumba jangu jamokite,

'paavuyahukuta ile nyumba vagoluile na ivile tayali. ⁴⁵Kisha hajaula na kuvaleta vangi ntima uchafu saba walio vabaya ja zaidi kuliko jwene aika kutama voka pala. na haki jake ja mwisho huwa aya kuliko ja kwanza hivyo ndivyo iakavyo kuwa kwa chizazi hacheche chiovu. ⁴⁶Wakati yesu paavile alongela na umati nnola, nyongowake na valongo vake vajemite kunja. Wakati tafuta kulongela nao. ⁴⁷Mundu mmonga annongalile, "nnole nyongowino na valongo vino vajemite kunja, valonda kilongela na mwenga. ⁴⁸Lakini yesu alijibu kualongelela aliye mjulsha, "nyongo jangu ni mweneki? na valongo vanguni angota mwenwki.? ⁴⁹Naye anyoshite luwoko lwake kwa vanafunzi na kulongela, "nnole havavani nyongo na valongo vangu. ⁵⁰Kwa kuwa yeyoka jwaaenga mapenzi ga tati wangu jwaavikumbuni, mundu ayoyo ndie nnongo wangu, dada jangu na nyongo wangu.

Chapter 13

¹Katika lichova lenelo yesu awokite kunyumba na kutama kando kando ja bahari. ²Umati ukulungwa va kusanyike kwa kuntindila,ajingile munkati ja ntumbwai na kutama munkati mwake umati woka wajemite kando ja Bahari. ³Kisha yuse alongile maneno gamaena kwa mifano,alongile,nnole mapanzi ajawile kupanda. ⁴Paavile akuwela bahadhi ja mbeyu yangwelile kando ja ndela na ijunyaijite vaka ihonyola. ⁵Mbeyuy yenge yangwelile kunani ja mwanga,ambapo yapatite yeka udongo va kutosha.Gafla yachipwike kwa sababu udongo wavile yeka na kina. ⁶Lakini lyuva palipo chomoza zilichomwa kwa sababu yavile yeka na mizizi, nayojomite. ⁷Mbeyu yenge ya ngwelile kati ja mikongo yenye miva. Mikongo yenye miva yai yekalile kuani ikai songa. ⁸Mbeyu yenge yangwelile kwenye udongo mzuli na kuveka mbeyu,yenge mara mia imonga zaidi,yenge sitini na yenge thelathini. ⁹Aliye na masikilu na ajoane. ¹⁰Vanafunzi vaikite na kunnongelela yesu, "kwa nii nongela na makutano kwa mifano?. ¹¹Yesu ajibwite kwaalongelela,"vampekile upendeleo wa kugamanya siri za ufalme wa mbinguni, bali kwao vaapekieleka. ¹²Lakini yeyoka jwaavinacho,kwake yeye chaajonjokee zaidi,na chaapate faida ikubwa. Ilasiye nacho hata chela chaavinacho chavannyage. ¹³Yeneyo nongela nao kwa mifano kwa sababu ingawa valola, vakotakulola chakaka;na ingawa vajohana vakotakujoana wala kufahamu. ¹⁴Unabii wa isaya utimie kwao,wola usemao, "panjoananjoane, lakini kwa namna yeyoka chinyelewe walkati mwonapo nwese kulola, lakini kwa namna yeyoka yela nkota kumanya. ¹⁵Na mitima ja vandu vava imekwa giza, na vigumu kujoana,na wamefumba miu gao,ili vakota kunnesa kulola kwamiu gao,au kujoana kwa masikilu gao,au kumanya kwa mitima jao,ivyo wageni geukia kavena,na ningewapinya. ¹⁶Bali miungino gabalikiwe,kwa kuwa galola,na masikilu gino kwa kuwa gajoana. ¹⁷Hakika nannongalela manabii vamaena na vandu wenye haki vavile nahamu ja kugalola mambo gala gamgalola na vawezite yeka kugalola. Vanogiile kujoana mambo gala gamgajoana vagajoine yeka. ¹⁸Henu n'jonule mfano wa mpanzi. ¹⁹wakati yeyo asikiapo ilovi la ufalme na asilifahamu,ndipo mwovu aikana kuchinyakulakilicho kwisha kupanwa mukati ja ntima wake hayeeni ni mbeyu yela yavapandite kando ja ndela. ²⁰Jwene jwahapandite katika miamba ni yola jwa ajiana lilovi na kulipokela haraka kwa furaha. ²¹Bado njeta mizizi munkati jake,ila huvumilivu kwa kitambo chiupi. Wakati matatizo au mateso gapakopakela kwa sababu ja lilovi lukodowoka gafla. ²²Aliye pandwa kati ja mikongo ja miva,hayoyo ni yola jwaajoana lilovi lakini masumbuko ja ulimwengu na udanganyifu wa uatajili usiosonga lelalilovi likotakuika chiliveleke matunda. ²³Jwaapandite kwenye udongo waamboni hiyoyo ni yola jwaajowana lilovi kulimanya hayoyo ni yola aza aye matunda na kuendelea kuveleka limonga ja mara mia, yenge sitini,yenge thelathini. ²⁴Yesu avapekie mfano vongi,alongile, "ufalme wa mbinguni ulandana na mundu aliye panda mbeyu yaamboni katika n'goda wake. ²⁵Lakini vandu pavajoine,adui wake aikitepia apandite magugu katikati ja ngano kisha ajawile zake. ²⁶Baadaye ngano paimelite na kuwona mazao gake,ndipo magugu chagakopokele pia. ²⁷Na vatumishi wa nkola n'gonda vaikite vannongalile, 'Bambo, mwapandite yeka mbetu izuli katika n'gonda wino? ivile wole henu lina magugu. ²⁸Avalongalile, Adui ateile alele.' vatumishi vnnongalile, "kwa yenyo mpala tujaule tukagatupule?" ²⁹Nkola n'goda alongile, 'Hapana.wakati mgatupula magugu chintupule pamonga na ngano. ³⁰Mugaleke gajome pamonga mpala wakati wa mavuno.Vakati wa mavuno chinongele kwa wavunaji, kwanza muga tupule magugu na mgatave makendeka makendeka na kugajocha,lakini muga nkusanye ngano katika ligolo langu. ³¹Kisha yesu avavoile mfano wongi. Alongile. 'ufalme wa mbinguni ulandana na mbeyu ja haradani ambayo mundu haitoile na kuipanda katika n'gonda wake. ³²Mbeyu hayeye kwa haika ni jidogo kuliko mbeyu yenge yoa. Lakini imeapo huna ikubwa kuliko minea yoa ja bustani,huwa n'gonda,kiasi kwamba ijuni ja hangani hiika na kuchenga ihui katika matawi gake. ³³Avalongalile mfano wongikavena, "ufalme wa mbinguni ni ngati chachu yela yavile twaliwa na n'dala na kwichanganya kwa ipemo hitatu kwa humbe mpaka vihumuke. ³⁴Genaga goa yesu agalongile kwenye umati kwa mifano,na pasipo mifano halongileyeka chochoka kwao. ³⁵Hayeye yavile kwamba chelachachi jomwike kulongela kupetela kwanabii chiwese kutimila,pala pangalongela,"nitafumbua kinywa chang katika mifanu.Chinongele mambo gala gagavile vagahiite tangu misingi ja ulimwengu. ³⁶Kisha yesu avalekite makutano na kujaula kunjumba. vanafunzi vake vanjaulile na kulongela," Tufafanuliwe mfano wa magugu ga mungonda. ³⁷Yesu alijibu na kuongela," jwaapanda mbeyu yaamboni nimwana wa Adamu. ³⁸N'gonda ni ulimwengu; na mbeyu yaamboni,vava ni vana wa mfalme. Magugu ni vana va yola mwovu, na adui aliye ipandite ni ibilisi. ³⁹Na mavuno ni mwisho wa ulimwengu,na wan=vunaji ni malaika. ⁴⁰Ngati vile magugu yakusanywa na kugajocha moto ivyo ndivyo itakavyo kuwa mwisho wa ulimwengu. ⁴¹Mwanawa Adamu chaatume maaika vake, na kukusanya kuwoka katika ufalme wake mambo goa gaga sababishe dhambi na vala watendao maasi. ⁴²Chavantage voa katika tanulu la moto,ambalo watakuwakikio na kuyaga minu. ⁴³Ndipo vandu venye haki watakapong'aa ngati lyova katika ufalme watati wao jwene jwaavile na masikilu naajoane. ⁴⁴Ufalme wa mbinguni ni ngati azina yavahite mun'gonda. Mundu anahaiwene na kuiya, katika furaha jake chaajaula kuemelesa yoka

yaavi nayoina kuliemele n'gonda, ⁴⁵Kavena,ufalme wa mbinguni ni ngati mundu jwaatenda biashara jwaalonda lulu yenye thamani. ⁴⁶Wakati paiwene yela yenye thamani,ajawile kuemelesa kila chindu cha avinacho na haihemile.⁴⁷Ufalme wambinguni ni ngati nyavu yaivile munkati ja baalii na kwamba hukusanya viumbe vya kila aina. ⁴⁸Ulipojaa wavuvi vahuutite ufukweni kisha vatamite pai wakakusanya indu vyema munkati ja yombo ,lakini ni visivyo na thamani waitagite kutali.⁴⁹Chivyege na mna hayeye katika mwisho wa dunia. Malaika chavaike na kuvatenga vandu vaovu kuwoka miongoni mwa wenye haki. ⁵⁰Na kwuvataga munkati ja tanulu ja moto,ambayo chikuvye gena maombezezo na kuyaga minu.⁵¹Mmfahamu mambo goa hagogo! vanafunzi walijibu, "ndio. ⁵²Kisha yesu avalongalile, "kila mwandishi ambaye amekuwa mwanafunzi wa ufalme alandana na mwenye nyumba atoaye katika hazina jake indu ja mpya na vya kadani. ⁵³Yavile yesu paajomwile mifano yoka ayoyo,avokite katika sehemu hayoyo. ⁵⁴Kisha Yesu ahikite katika mkoa wake na avafundishe vandu katika sinagogi. Matoko gake ni kuvyega vashangie na kulongela, "ni lwaliku mundu hayoyo aapatite hekima hayeye na miujiza ayeye? ⁵⁵Mundu ayoyo ngava mwana wa selemala? Mariamu ngava nyongowake? Na valongovake ngava Yakobo,Yusufu, Simoni na Yuda. ⁵⁶Na dada zake tuvinao bahapa pitu? basi mundu ayoyo agapatiye kwaku hagaga goa?⁵⁷Aliwachukiza. Lakini yesu avalongalile, "Nabii hakosi kuvyega na heshima isipokuwa kwao na katika chilambo chao. ⁵⁸Na hawezite yeka kutenda miujiza ya maena kwa sababu vaviyeka na imani naye.

Chapter 14

¹Kwa wakati hawowo, Herode ajoiner habari kunani ya yesu. ²Avalongalile vatumishi vake, "hayoyo yohana mbatizaj afufwike kuwoka katika wafu. kwa yeneyo makili agaga ivile kunani yake". ³Kwa kuwa Herodw avile ankamwile yohana akantava na kuntaga muli geleza kwa sababu ya Herode ndala wa filipo kaka wake. ⁴Kwa kuwa yohana annongalile, "si halali kuntola jwene kwa n'dala wake. ⁵Herode ngantolile lakini avajogwipe vandu kwa sababu amwene yohana kuwa nabii. ⁶Lakini wakati lichova ya kupangwa Herode pauikite binti wa herode akinite katika ya vandu na kumpendeza Herode. ⁷Katika kujangula kili aliaidi kwa kiapo kwamba champele chochoka chachajope. ⁸Baada ya kushauliwana nyogo wake alongile, "mmbele nenga hapapa katika kombe mutu cha yohana mbatizajo. ⁹Mfalme avile na sikitiko kwa maombi ya binti, lakini kwa ajili ya chiapo chake, kwa sababu yavoka vavavile cha kulani pamonga naye aliamulu kwamba inapaswa itendeke. ¹⁰Antumite yohana aletwe kuwoka gelezani. ¹¹Ili ndumule mutu wake na kikaletwa kunani ya sinia na ampekie binti na achipelike kwa nyongo wake. ¹²Kisha wanafunzi vake vaikite kuutola wola yega na kuzika, baada ya halele vajawile kunnongalela yesu. ¹³Naye yesu paojoine hayo, ajitigite kuwoka mahali pala akwelite munkati ya mashuka ajawile sehemu yavaitengite. wakati umaui uvile fahamu kwaavile, ankagwile kwa magenderu kuwoka kunjini. ¹⁴Kisha yesu aikite kulongolo yao awene umati ukubwa, avavonile huluma na kuponya magonjwa gao. ¹⁵Jioni paitimile, vanafunzi vaikite kwake na kulongela, "hayeye ni sehemu ya jangwa, na lichova tayali ipetite chavanyime makutano ili vajaule vijijini vakaemele chakulya kwa ajili jao. ¹⁶Lakini yesu avalongalile, "hawana haja ya kujaula mwaapele mwangota mwenga chakulya. ¹⁷Vannongalile, "hapa tuvinayo mikate na homba ivenatu." ¹⁸Yesu alongile, "nnete kwangu." ¹⁹Kisha yesu akauamulu umati kutama pai ya manyai. atoile mikate mitano na homba ivena. alolakie kunani kumbinguni, na kumega mikate avapekie vanafunzi vanafunzi vavapekie umati. ²⁰Valile voa na kuyukuta. kisha wakavikusanya ipande yoha ya chakula na kutwelea idengu kumi na ivena. ²¹Vala vavalile vakadiliwe kuwa vagosi elfu tano bila ya kulivalila vadala na vana. ²²Mala moja aliwaamulu wanafunzi vajingile munkati ya mashua, wakati weneo jwene avalangite umati vajaule. ²³Baada ya kuvalanga umati kujaula akwelite kunani kuchitombi kujopa kajika jake. wakati paivile jioni avile hakwoko kayikayake. ²⁴Henu sasa mashua ivile katikati ja bahari ukiyumba yumba yino sababu ja mawimbi. kwani upepo uvile va mpisho. ²⁷Katika kilu wa zamu ya ncheche yesu avavandikile, agenda kunani ya machi. ²⁶Wakati vanafunzi vake pavamwene agenda munani ya bahali waliofu na kulongela, "ni mzuka, "na kupanza sauti katika hali ya uoga. ²⁵Yesu avalongalile, "mala imonga alongile, "mujipele ntima! ni nenga nkotakujogopa. ²⁸Petro alimjibu kwa kulongela, "bambo ngati ni mwenga niamulu inekwino kunani ya machi. ²⁹Yesu alongile, "nhike, "yeneyo petro awokite munkati ya mashua na agendute kunani ya machi kujaula kwa yesu. ³⁰Lakini petro paamwene mawimbi, ajogwipe, na kuwaza kumila pai, akemile sauti na kulongerla, "bambo muokoe. ³¹Haraka yesu akanyoosha luwoko lwake annyakwile petro, na kunnongalela, "mwenga mwenye imani idogo, kwanini ulikuwa na mashaka? ³²Ndipo yesu na petro pavajingile katika mashua, upepo ulikoma kuvuma. ³³Vanafunzi mashuani wakamwabudu yesu na kulongela, "kweli mwenga mwana chapanga. ³⁴Na walipo kwisha kuyomboka vaikite katika chilambo cha Genesareti. ³⁵Na vandu katika eneo lela walipo mtambua yesu, atumite ujumbe kila sehemu za kando, na kuleta kila jwaavile n'gonjwa. ³⁶Walimsihi kwamba waweze kugusa pindo lavazi lake vamaena vavagusite waliponywa.

Chapter 15

¹Ndipo mafalisayo na waandishi vaikiti kwa yesu kuwoka yerusalemu. Na kulongela. ²Kwa kiani vanfunzi wanayahalifu mapokeo ja wazee kwa kuvega wanavajika mawoko gao pavavega valiyega chakula." ³Yesu akajibu na nanongelela namwenga_kwa kiani manaijalifu shelia ja Bambo kwa ajili ja mapokeo ginu.⁴Kwa kuvega chapanga alongile, 'mshimu tati winu na nyonguwinona jalongeka uhovu kwa tati wake na nyongomundo wake,hakika chawahi. ⁵Lakini mwanguta mwenga nongelela kila janongela tati wake na nyongomundo wake, "kila msaada ambao ngapatite kuwoka kwangu henu ni zwadi kuwoka kwa chapanga. ⁶Mundu hajojo njela haja ja kuheshimu tati wake,katika nammehajeje mulitangwile liluwi la chapanga kwa ajili ja mapokeo ginu.⁷Enyi vanafiki ni vema ngati isaya chavile labili panane jinu pamulongile. ⁸Vandu havava vaheshimu nenga kwa milomo jao lakini mitima jao ivile patali nanenga. ⁹Vahabudu bule,kwa sababu vafundisha mafundisho gagavile maagizo ja wanadamu."¹⁰Ndipo vavakemile mukatano na kuvalongela, "jwanilai na mmayai. ¹¹Njeta chindu chichi jingila panomo mwamundu na kutenda najisi. Bali chela chichiwoka panomo chenecho ndicho chichitenda mundu kuvega najisi. ¹²Ndipo vanafunzi vajaulile na kulongela na yesu, "je!, Mmanga mafalisayo pavajiwiwini lela lilowi vayomite. ¹³Yesu avajibwite na kulongela, "kila mmea ambao tati wangu wa mbinguni hapandijika chavahutupulai. ¹⁴Muvalekai kajika jao ni viongozi vipofu, ngati mundu chipofu chaongozai kipofu ijaki,woka vavina chavagwai muliwomba. ¹⁵Petro akajibu na kunongelela yesu, "mutaeleza mfano hawowo kwitu. ¹⁶Yesu ajibwite, "Namwenga pia mwakina jilewajika?. ¹⁷Na mwenga monayeka kuvega kila chichijaula panomo kupitia lutumbo na kujaula kuchoo?. ¹⁸Lakini hindu yoka ihuma munomo iwoka mkati ja ntima ndivyo hindu iyaitendela mundu unajisi. ¹⁹Kwa kuvega katika ntima kwoka mawazo mabaya kukoma, uzinzi,ushalati,kujiva, ushuhuda wa unami na maligu. ²⁰Agaga ndiyo mambo gaganetela mundu unajisi, lakini kulyega bila kunava mawoko kwatendajika mundu kuvega najisi."²¹Ndipo yesu akawoka mahali pala na kujitenga kuelekea upande wa muchi wa tiro na sidoni. ²²Nnolai aka mbomba makanani kuwoka pande heneyo. Akapaza sauti akalongela. Nihulumie. Bambo mwana wa Daudi;binti wangu anateswa sana na pepo. ²³Lakini yesu ajibwitejika lilowi vanafunzi vake vakaika kusihi,vakalongela, "mumohai aaule kwake maana chatutele kelele. ²⁴Yesu akavajibu na kulongela vatumishi tejika kwa mundu yayokajola javengavega kwa limbelele gagahovilile wa kunyumba ja Israel."²⁵Lakini ahikite na kujinama palongolo jake alongile, "Bambo muzaidie. ²⁶Akajibu na kulongela, "siyo vema kutola chakula cha mwana na kugalagila malibwa. ²⁷Akalongera, 'ndiyo Bambo hata yeneyo libwa lidogo kulyega chakula chichigwega pameza wa Bambo winu." ²⁸Ndiyo yesu akajibu na akalongera "mmbomba,imani jako ni jikulongwa na itendekai kwinu ngati chipala Na binti jake avile aponyite katika wakati wowo. ²⁹Yesu awokite mahali na kujaula kalibu na bahali ja Galilaya,kisha ajawile panane ja chitombi na kutama kweneko. ³⁰Likundi likubwa likaika kwajwen. Na kunetela viwete, vipofu,bubu,vilema,henge vamahena,vavavile wagonjwa vavavekiti katika magendelu ga yesu na akavaponya. ³¹Nao umati wakangiche pavalolai mabubu valongilai, na vilema valitendaye wazima,viwete vagendai na vipofu valolai,vasifute,chapanga wa Israeli. ³²Yesu avakemela vanafunzi wake na kulongela, "Navawonile huluma umati kwa sababu vavile nanenga kwa siku tatu bila kulyeaga chindu chochoka,chinalangaijika vajalai kwao bila kulyega,changavega wakazimia mundila." ³³Vanafunzi wake vanongilile, "Ni kwaku tuwenza kupala mikate ja kutosha bahapa bahapa pamanayai kushibisha umati ukolongwa naha. ³⁴Yesu avalongililw, "minayo mikate ilwnga? vakalongela, "saba,na samaki wadogo wachache. ³⁵Yesu akahamulu umati utamai pai. ³⁶Alitwaa hela mikate saba na samaki na baada ja kushukulu,akaimaga na kuvapikia vanafunzi,vanafunzi vakavapikia umati. ³⁷Vandu woka vakalyega na kutosheka. Na vakakusanya mabaki ja vipande vya chakula ibakile vipande, yatwelile ikapu saba. ³⁸Woka vavalile vavile vagosi elfu nne bila vadala na vana. ³⁹Kisha yesu akaulanga umati ujalai yao na akajingilai mkati ja mashua na kujaula sehemu ja magadani.

Chapter 16

¹Mafalisayo na masadukayo vaikili na kunenga yesu avalangiyai ishala jiwoka angani. ²Lakini yesu alijibu na kuvalongelela kuvega "Yakavai ni jioni nongala kuvega hali ja hewa ni inzuli kwa kuvega ni hikele.³Na lukelamlongela 'Hali ja hewa lileno si jinzuli kwa kuvega anga ni ikele na mawingu gafuniki anga joka.'mmanya kusafili monekano wa angalakini mwesajika kufasili ishala ja nyakati. ⁴Chizazi chibovu na cha uzinzi chilonda ishala,lakini njeta,ishala yoyoka chichipewai,jangavega jila ja yona, kisha yesu akavaleketi na jawile yake. ⁵Vanafuzi vaikiti upande wa pili lakini vavile valiilile kutola mikate. ⁶Yesu akavalongelela "mujiladhali na mmai makini na chachu ja mafalisayo na masadukato." ⁷Vanafunzi vakotikini miongoni mwao na kulongela, 'Ni kwa sababu vatolitejika mikate. ⁸Yesu amanyite lenelo na kulongela, "Enyi vavavile na imani jidogo kwa kiani vawesiti na kulongiliana miongoni mwinu na kulongela kuvega ni kwa sababu mwatolitejika mikate.?'⁹Je mwakona mmangajika wala mkumbukajika hela mikate mitani kwa vandu elfu tani,na ikapu ingapi yamukusanyai. ¹⁰Au mikate saba kwa vandu Elfu nne na ni vikapu vingapi mwatolite.?'¹¹Ivilewote kuvega hata helewajika yakuvega navile nongelejika nammnjota panane ja mikate? mulitunzai na kujihadhali na chachu ja mafalisayo na masadukayo." ¹²Kisha vatambule kuvega kwavile valongililajika,panane ya kujihadhali na mikate ivile na chachu,bali kuiadhali na mafundisho ja mafalisayo na masadukayo. ¹³Wakat yesu paikiti sehemu ja kaisali ja filipi,avakotite vanafunzi vake,akalongela, "vandu valongela kuvega mwana wa mundu ni mweneki.?'¹⁴Vakalongela, "vangi kulongela kuvega ni Yohana mbatizaji ;jongi Eliya na jongi Yelimia au mojawapo wa manabii. ¹⁵Avalongilile mwangota mwenga nongela nenga ni mweneki.?'¹⁶Kwa ajibwite, simoni Petro akalongela, "mwenga ni Kristo mwana va chapanga jwavile hai." ¹⁷Yesu akajibu na kulongela, "mugilikiwe mwena simoni Bar Yona kwa kuvega miyai na nyama mwahihewilijika ili, tati jangu jwavile mbinguni. ¹⁸Nenga pia nanongelela kuvega mwenga ni petro, na panane ja mwamba hawowo chinalijengai kanisa langu, mulyangu ja kuzimu chilepalajika. ¹⁹China pelai mwenga funguo za uflme wa mbingu. Chochoka chachi fungai chilambo chichivai chifungwite chilambo na chochoka chachoka chakoka chela chijifungite pachilambo chijifungwile na mbingu. ²⁰Kisha yesu havaamulu vanafunzi vakotai kunongelela mundu yoyoka kuvega jwene avile ni kristu. ²¹Tangu wakati weneo yesu awazite kuvalongela vanfunzi kuvega wa makuhani na wandishi kuvakoma na kufufuka siku ja tatu. ²²Kisha Petro atolite yesu kulupenja na kunakilila, kwa kulongera, "jambo halele na livali kutali mwenga Bambo halele liko kuhumela kwinu. ²³Lakini yesu agewike na kunongelela Petro, "mmuyai kunyua jangu shetani mwenga ni chizuzi kwangu, kwa maana ijaliika mambo ja chapanga,bali mambo ya mwanadamu. ²⁴Kisha yesu avalongilile vanafunzi vake, "ngati mundu yoyoka akapalai kufata nenga ni lazima alikanai jwena hoti,ahutotai msalaba wake na angagulai. ²⁵Kwa kuvega japala kugalola maisha jake chagahoveleli na kwa yoyoka jahoveya maisha yake kwa ajili jangu chagaokowai. ²⁶Je! ni faida gani chapatai mundu apatite chilambo choka lakini akahovea maisha jake? je! ni chindu gani cha chiwoai mundu katika kubadilisha na maisha jake,?'²⁷Kwa kuvega mwana va Adamu chaikai katika utukufu wa tati wake na malaika wake. Najombe chanipai kila mundu kulingana na matendo gake. ²⁸Kweli nonongelela kuna baadhi jinavavajemite bahapa ambao chavawonjai jika mauti mpala pachamoneyai mwana wa Adamu akahikai katika ufalme jwake.

Chapter 17

¹Siku sita baadaye yesu avatolite pamonga najwene petro, na Yakobo nnongo. na akavatola mpaka panani ja chitombi chilambu wao vene. ²Vabadilishe palongolo jao. Pamio ake wang'aiti ngati luva na nguwo jake iwonikini ivile ing'aa ngati nuru. ³Inolai, pala bvawokile musa na Eliya valongilai najwene. ⁴Petro akajibu na kunengelela yesu; Bambo ni vema, kwitu twenga tuvai mahali pambano. Ngatimwanakanogelai chingai pambano hibanda itatu chionga chinu na chionga kwa ajili ja musa na chimonga kwa ajili ja Eliya. ⁵Wakati walongela, nolaye wingu lasofi likavahikilila chiwili na nolaye yawokile sauti kuwoka kwenye wingu, yalongilai, "hajojo ni mwanangu mpendwa jwapendizi naye mujuwanikia jwene. ⁶Vanafunzi pavajuwini genega, vakagwega chihundula na vakajogopa sana. ⁷Kisha yesu akahika kuvagusa na kulongela, "ijinukai wala nkolayogopa." ⁸Nao vakajinuka pamio pao panane lakini vamwenijika mundu pangavega yesu kajika jake. ⁹Na pavavile vahuluke kuchitombi yesu akavalagia, kulongela, "nkolakuwoa habari ja maona agaga mpaka mwana wa Adamu pachafufukai kuwoka katika wafu. ¹⁰Vanafunzi wake vakankota, vakalongela, "ni kiani vahandishi vangelakuvega Eliya chihikai kwanza. ¹¹Yesu ajibute na kulongela, "Eliya chahikai kweli na chavhiai mambo goa. ¹²Lakini nanongelela mwangota mwenga, Eliya amekwisha kuhika, lakini vamanyiteyeka. Badala jake vatendile mabo vavapala vene. Na yeneyo mwana wa Adamu chavateseye katika mawoko gao. ¹³Ndipo vanafunzi vatambwile kuvega vavili valongela habari ja Yohana mbatizaji. ¹⁴Pavaikile katika umati va vandu mundu mmonga ajawili, kupiga magoti palongolo jake na kunongelela. ¹⁵Bambo muhulumie mwanangu, maana vavile na kifafa na kteseka sana, kwa kuvega mala yamaena kugwega motoni au kwenye machi. ¹⁶Nanetite kwa vanafunzi kwinu, mlakini vawezitejika kumponya. ¹⁷Yesu ajibute akalongela, "mwenga kizazi changahamini na chichihalubiki, chindamai pamonga namwenga mpaka ndali? chivimilianai namwenga hata ndali? muletai bahapa kwangunenga." ¹⁸Yesu alakilile na pepo vavavuka, kijana vaponyite tangu saa jela jela. ¹⁹Kisha vanafunzi vakajaula yesu kwa sili na kukota, "kwakiani hatuweza kumega.? ²⁰Yesu avalongilile, "kwa sababu ja imani jinu jidogo, kweli nanongelela, nagti chimai na iamani hata ndogo nagti punje ja mbeyu ja haladali, chiwezai kulungelela chitombi hawowo, hama kuwoka bahapa ujaule kula nao chuhami na chukuvaijeka na chindu chochoka cha kushindikana kwinu. ²¹(Zingatia: maneno ja mstali wa 21 "lakini aina hii ja pepo jiwedhikanajika kuweka ila kwa maombi na kufunga "hayaonikani katika nakala bora za kale). ²²Vakati vakavai vakona Galilaya, yesu avalongilile vanafunzi vake, "mwana wa Adamu chavamikai mawoko mwa vandu. ²³Na chavakomai, na siku ja tatu chafufukai, "Vanafunzi vachimwite sana. ²⁴Nao pavahikiti kapenaumu, vandu vavakusanya kodi ja nusu shekeli va kajaulila petro na kulongela, "je mwalimu winu alepa kodi ja nusu shekeli.? ²⁵Vakalongela, "yeneyo, "lakini petro pajingile mkati ja nyumba yesu alongile na petro kwanza na kulongela mfikili kiani simoni? vafalme va chilambo, pokela kodi au ushulu kuwoka mweneki? kwa vala wanao watawa kuwoka kwa vageni.? ²⁶Na wakati Petro palongile, "kuwoka kwa vageni "Yesu avalongilela, yeneyo watawaliwa vawokiti katika ulipaji. ²⁷Lakini tukotakuvega tukavatenda vatoza ushuru vakatenda dhambi, ijaule kubahali, ilagai ndoana, na mumowai jula samaki jaika kwanza Baada ja kudindula mula shekali jimonga mwitolai na mwapikiaye vatoza ushulu kwa ajili jangu na namwenga.

Chapter 18

¹Muda wowo vanafunzi vakaika kwa ysu na kunongelela, " mweneki jwavile mkolongwa katika ufalme wa kumbinguni.? ²Yesu akakemela mwana mdogo akamika katikati jao. ³Na akalongela, "kweli nanongelela, mwanangatubu na kuvega ngati vana wadogo chiwazajika kujingika katika ufalme wa chapanga. ⁴Yeneyo goka ajishushaye ngati mwana mdogo, mundu ngati jweneyo ni mkolongwa katika ufalme wa mbingu. ⁵Na yayoka jula jwampokela mwana mdogo kwa lihina langu apokela nenga. ⁶Lakini yoyokajula jasababisha mmonga kati ja wadago veneha vavahamini kuasi,cavai vizuri kwa mundu junjoni liganga likulungwa la kugila validindite paingu mwake,na kudhamisha kilindini mwa bahali.⁷Ole kwa chilambo kwa sababu ja wakati wa kukwazwa! kwa kuvega haina budi kwa wakati yeneyo kuhika,lakini ole kwake kwa mundu jula nyakati yeneyo chihikai kwa ajili jake.!! ⁸Ngati chiwoko chaki au chigendelo chake ngati sababishila kukwazika mdumlai na kulaga kutali na mwenga ni vizuri zaidi kwinu mwenga kujingila kwenye uzima makavai bila chiwoko au chilema, kuliko kutaga kwenye moto wa milele yakavai na chiwoko goka na magendelo goka.⁹Ngati lio linu lakakwazai mulitupulai na mulitagai kutali na mwenga ni vizuri zaidi kwinu mwenga ijingilajika kwenye uzima na lio limonga kuliko kutaga kwenye moto wa milele mavai na mio goka.¹⁰Nnolai kwamba mkotakuvega mukadhalahu mmonga wa wadogo avava kwa maana nagegela kuvega mbinguni kuvega malaika wao siku goka vakapawonai pamio pa tati jangu jwevile kumbinguni. ¹¹(zingatia: maneno yanayoone kana kama ja mstali wa 11, "kwa kuvega mwana wa Adamu alikuja kuokoa kile kilicho kuwa kimepotea "hayakuonekana katika nakala bora za kale)¹²Mnafikili kiani yakavehi mundu ana limbelele mia jimonga na jimonga jinge jihovilile je chimugalekai tisini natisa ya kuchitumbi na kujaula kulonda limonga lilihovilile.? ¹³Na ngati alipatite, kweli nanongelela hekelela kuliko vala tisini na tisa vangaho velela. ¹⁴Yeneyo,siyo mapenzi ja tati jinu wa mbinguni kuvega mmonga wa wadogo havava aangamie. ¹⁵Ngati nongo winu akakosilai, jalai kanangiai dosali pihivile kati jinu na jwene yakavai kajika jake ngati chajowaniaye chimai mulejishi nongo winu. ¹⁶Lakini ngati chajowaniye,mutolai nongo mmonga au vavina zaidi mmonga namwenga kwa kuvega kwa milomo ja mashahidi vavina au vatatu kila lilowi liweza kuthibitishwa.¹⁷Na ngati kuzarahu kuvajuwannila,mulilongililai kanisa jambo hilo ngati atadhalau helahela kujowanila kanisa basi na avai ngati mundu wa mataifa na jwahoa ushuru.¹⁸Kweli nanongelela,chochoka chila chamachifungai pachilambo na mbinguni kutafungwa, na chochoka chimuchifungua pachilambo chimuchinguwai. ¹⁹Kavina nanongelela kwamba ngati vandu vavina kati jinu vakikubaliana panane ja jambo loloka pachilambo litiomba,lenelo tati wangu wa mbinguni chilitendai. ²⁰Kwa kuvega vavina au vatatu vakakusanyikai pamonga kwa lihina langu, nenga mile katikati jao.²¹Kavina Petro akaika na kunongelela yesu, "Bambo, mala ngapi nongo winu akakoselai nanenga nansamehe? Hata mala saba. ²²Yesu akavalogelega, "nanongelelajika mala saba,lakini hata sabini mala saba.²³Kwa sababu yeneyo ufalme wa mbingini ni sawa na ufalme fulani uwapalai kusahihisha hesabu kuwoka kwa watumwa wake. ²⁴Alipoanza kusahihisha hesabu ntumwa munga akaelewa kwake ambaye avile adai talanta elfu kumi. ²⁵Kwa kuvega havilinayo na ndila ja kulipa,bambo wake ahigize auzwe mbomba wake pamonga na vana wake na kila chindu chichivile nacho na malipo galendakai.²⁶Yeneyo mtumwa agwile,akapiaga magoti palongolo jake,na kulongela, 'Bambo mmai na uvumilivu pamonga na nenga,na chinanepai kila chindu. ²⁷Yeneyo Bambo wa yula mtumwa, kwa kuvega vasukwime sana na huluma vanekikile na kumsamehe deni lenelo.²⁸Lakini mtumwa jula avokiti na kumpata mmonga kati ja ntumwa vajaki vavavile vadai denali mia. Ahutite,akamkaba kooni,na kuongelela, 'munepe chila china dai. ²⁹Lakini yula mtumwa mwezaki agwile na kuhusihi sana, akalongtela, 'mmaina uvumilivu nenga,nachinanepai.³⁰Lakini mtumwa yule wa kwanza akanite. Badala jake jawile na kutaga mugeleza,mpaka pachavai kulipa chila chavadai. ³¹Na pavalolai watumwa vayaki kila chichiwokile, vasikitiki sana vakaika na kunongelela bambo vao jila chindu chichimile.³²Ndipo jula bambo wa mtumwa jula vakemile, na kunongelela, Ewe mtumwa waovu,nasamehe mwenga deni langu loka kwa sababu mwasihiite sana. ³³Je! Mwatakiwajika kuvega na huluma kwa mtumwa jino,ngati nenga chinilumie mwenga.³⁴Bambo wake ahomite na kukabidhi kwa vala vatesaji mpaka pachalipai kiasi choka chavavile vadaiwa. ³⁵Yeneyo ndiyo tati jangu wa mbinguni chandendilai ngati kila mmonga winu chasamehai nongo wake kuwoka mitima winu."

Chapter 19

¹Javokile wakati yesu paajomwi malovi gena akavoka Galilaya,na kujau kumpakari mwa yudea palongolo ja lochi jordani. ²Umati nkolongwa wanfuatite,na akavalamiha kwene.³Mafalisayo vakanhikila,vakannenga, vakannogolele, "je ni halali kwa mundu kunneka ndala jwake kwa sababu jojoka.?" ⁴Yesu ajibwite na kulogo,"mwasomitejeka, kwamba jwene jwativombite mwanzo avombite ngosi na ndala.?"⁵Na tena alogwile,kwa sababu jene ngosi cheneneke tati jwake na mau jwake na kuungana na ndala jwake,na vavena chavavywe ywega jimonga. ? ⁶Hivyo siyo vavena kavena bali ywega jimonga basi,chela chachihunganishe chapanga,mundu jojwoka akoto kuchitenaganisha."⁷Vakannogolela, "henu ndavakiani musa atihamulu kuvoha hati ja taraka na kunneka.?"⁸Akannogolela, "kwa ugumu witu wa mitima musa avahihusu kwaleka vadala vinu,lakini tangu mwanzu yavijeka yeneyo. ⁹Nannogolela kwamba jwachaneka ndala jwake,paugavywe kwa sababu ja uzinzi,akantole jongi, azinite na ngosi jwachatoelaje n'dala jwanneite azinite."¹⁰Vanafunzi vakannogolela yesu, "kama ndoe ivii kwa ngosi na ndala jwake sio yambone kutolana." ¹¹Lakini yesu alogwile, "Si kila mundu awesa kupokela mafundishu gena, bali ni kwa vala tuu vvaluhusiwe kupokela. ¹²Kwa vile vavii vatowashi vavazaliwe kuhumi mulutumbu mwa nyongo vao,na hela hela kuna vatowashi vavahengiwe na vandu,na kuna vatowashi vavaletendite vatoashi kwa ajili ja ufalme wa kumbinguni.jwawesa kuupokela mafundisho gene na agapokelaje."¹³kisha vakannela baadhi ja vana vadogo ili avaveke mavoko panani jao na kuvomba,lakini vanafunzi vake avahonyite. ¹⁴Bali yesu alogwile, "mwaluhusa vana vadogo,wala kwaakanakiha kuhika kwanenga,kwa maana ufalme wa kumbinguni ni wa vandu kama vene. ¹⁵Najwene avekite mavoko gake panani jao, na kisha akavoka pala.¹⁶Nnola mundu mmonga ahikite kwa yesu na kulogo, "mwalimu ni chindu ng'ani chamboni chandakiwa kuhenga ili mbale kuywe na womi wa milele.?" ¹⁷Yesu akannogolela, "ndava kiani mungotakeha chindu ng'ani chambone? chivii chimonga jwavii mwema, lakini kama mpala kupata womi,nkamula sheria ja chapanga.¹⁸Jola mundu akotakihe, "nisheria zipi?" yesu alogwi, "nkotokukoma, nkotokuzini, nkotokujia,nkotokushudia ja unami. ¹⁹Mwaheshimu tate na nyongole ywino na mumpala jilani jinu kaa nafsi jino."²⁰Mundu jola avalogolile, "mambo hoha gena nagatii,bado nahipaa ja kwani.?" ²¹Yesu akavalogolile, "kama mpala kuvywe mwankamilifu, njala, mukahemelese yaminaywo ywoha na mwapekehe masikini, na chamwene na hazina kumbinguni,kisha nnhika mungagalaje." ²²Lakini chijana jola pajowine gena yesu chammogolile, akavoka kwa huzuni,kwa sababu avii amiliki mali gamahena.²³Yesu avalongalie vanafunzi vake, "kweli nannogolela, ni higumu kwa mundu tajili kujingi katika ufalme wa kumbinguni. ²⁴Tena nannogolela,ni rahisi kwa ngamia kupeta katika litundu lwa sindano kuliko kwa mundu tajili kujingi katika ufalme wa chapanga.²⁵Vanafunzi pavajowine genaga,vashangia sana na kulogo, "ni mwene basi jwachahokote.?" ²⁶Yesu alolite na kwalogolela, "kwa vanadamu lenelo liwezekanajeka, lakini kwa chapanga goha gawezekeane. ²⁷Kisha petio akajibu na kunnogolela, "nnola,tulekite ywoha na kufuata mwenga.Ni chindu ng'ani chacatipataje.?"²⁸Yesu akavalogolela, "kweli nannogolela jwene jwangagu nenga, katika uzau wampya wakati mwana wa Adamu pachaatama katika chiti cha Enzi cha utukufu wake mwagota pia chantame panani pa hiti kumi na ivena ywa enzi kwahukumu makabila na gavena ga Israeli.²⁹Kila mmonga jwino jajilekite nyumba,kaka, dada,tate,nyongolo,vana,au migonda kwa ajili ja lihina lwangu, chapoke mara ia na kuhisi womi wa milele.³⁰Lakini vamaheene vavavii va kwanza henu,chavavywee va mwisho na vavavii na mwisho Chavavywee va kwanza.

Chapter 20

¹Kwamaana ufalme wa kumbunguni ulandana na jwamiliki migonda,jwajumwike lukela na mapema ili kwaajili vakuhenga mahengu katika nngonda wake wa nzabibu. ²Baada ja kuywe vajetekekaline na vavahenga mahengu dinari jimonga kwa kutwa,avatumite kujau katika migonda ja mizabibu.³Ajawi kavena baada ja saa itatu yene na alolite vavahenga mahengu vangi vavii vajemite bila mahengu katika lieneo la soko. ⁴Akavalongelela namwangota pia njala katika ng'onda wa mizabibu,na chochoka chachivii halalinampekeha!Henu vakajau mahengu.⁵Akajau kavena baada ja msaa sita na kavena katika saa ja tisa,na ahengite hela hela. ⁶Mara jenge kavena nnamu saa kumi na kimonga,ajawile na kwakole vandu vamahena vajemite bila lihengu, Avalogolole, 'ndava kiani nnjemite pena bila mahengu gogoka kwa lichova lizima. ⁷Vakannogolela kwa sababu njjeta mundu jijoka jwatiajili. Akavalogolele mwangota mwenga pia nnjala katika migonda ja mizabibu.⁸Wakati wa jioni palikite, nkola nngonda wa mizabibu annogolili nsimamizi jwake, mwakeme vavahenga mahenga avalepe mishahala,kwa kutumbuli na wa mwisho hadi jwa kwanza. ⁹Pavahikite vala vavahajiriwe saa kumi na moja,kila mmonga wau apokii dinari. ¹⁰Pavahikite vavahenga mahengu va kwanza,vazanila kuywee chavapokela zaidi,lakini vapokii pia kila mmmonga dinari jimonga kila mundu.¹¹Baada ja kupokela malipu gao,vannalamakiha jwamiliki wa migonda. ¹²Vakalogola,vena vavahenga mahengu va mwishu vatumi saa jimonga tuu katika kuhenga mahengu,lakini mwalenganishe na twenga,twenga tugegite kwa lichova lizima na kutinika na joto.¹³Lakini nkola ng'onda ajiwite na kulogo kwa mmonga jwau,ahengitejeka gabaya.je twakubilihiejeka na nenga kwa dinali jimonga?¹⁴Mpokela chela chachivii halali jangu ni tijala hitu ni furaha jangu kwapekeha vena vavahenga mahengu vavahajiriwe mwishu sawa sawa na nenga.¹⁵Je si haki kwangunenga kuhenga chela chambala na mali gangu? Au lichu lake ni ovu kwa sababu nenga ni mwema?¹⁶Hivyo wa mwisho chaavywe jwa kwanza na jwakwanza wa mwisho."¹⁷Yesu paaviiakwela kujau Yerusalemu,avatoite vanafunzi vake kumi na vavena panhana, na ndela akavalogolela. ¹⁸Nnole tijendelela Yerusalemu,na mwana jwa Adamu chavaaveke katika mavoko ga vakuu na makuhani ba vaandishi,chavanhukumu chiwa. ¹⁹Na chavammohe kwa vandu na mataifa ili vanzihaki, kunkung'unda na kunsulubisha. Lakini katika lisiku la tatu afufuka.²⁰Kisha nyongo wa vana va zebedayo ahikite kwa yesu na vana vake. Apigiti palongolo jake na kummomba chindu kuvoke kwajwene. ²¹Yesu avalogolile, "mpala kwani?" Akavalogolela, "nhamula kuywe vena vanangu vavena vatamaje,mmonga luvoko lwake lwa kulia na mmonga luvoko lwake twa kushoto katika uflme wake.²²Lakini yesu akavajibu na kulogola, " Mmanyitejeka kla chanyopa,je mweza kuchinywe chikombe ambacho chichanywelelaje?" vakannogolele, "Tiweza."²³Akavalogolela, "chikombi chenge hakika chinachinywege. Lakini ntama muchi woka lwangu lwa kulia na luvoko lwangu lwa kushoto si lijukumu lwangu kumpekeha, lakini ni kwa vala ambao vajomwi kuandaliwa na tati jwangu..²⁴Vanafunzi vangi kumi pavajowine genega, vahuzunike sana na vala valongo vavena.²⁵Lakini yesu avakemile jwene na kwalogolela, "mmanyite ja kuwa vatawala va mataifa avatisha, na vakuu vao vatekeleza mamlaka kunani jao. ²⁶Lakini ikotokuywe ywene kwitu, badala jake jojoka jola jwaapale kuywe nkubwa mumiongoni mwitu lazima avya ntumishi witu. ²⁷Na jwachavyawakwanza miongoni mwitu. ²⁸Kama ywene mwana wa Adamu ahikitejeka kuntumikila, na kuvoha womi wake kuywe ukombizi kwa vamahena."²⁹Vakati vavokite yriko, uamti ukolongwa wanfuatite. ³⁰Na vavawene ipofu vavena vatamite kando ja barabara,pavajohine kuwa yesu avii apeta,vaparite sauti na kulogo, "Bambo,mwana wa daudi,mutihulumie." ³¹Lakini umati wakemie, na kuvalogolela ntama nuu,hata yweneyo vaene vakapaza sauti zaidi na kulogo, "Bambu mwana wa Daudi,mutihulumie. ³²Kisha yesu ajemite na kwakemela na kwakota, mpala nanhenge kwani?³³Vakannogolela, "Bambo kwamba mihu gitu ga fumbuliwe." ³⁴Basi yesu,avii vantutite na huruma, agagusite mihu gao,mra jojo, vakapoke uwezo wa kulola na vakamfuata.

Chapter 21

¹Yesu na vanafunzi vake vahikite kalibu na Yerusalemu na vakajaula mpaka Bethfage, katika chitombi mizeituni,kisha yesu avatumite vanafunzi vavena. ²Akavalongelela, "ijalai katika kijiji chichifata, na mala jimonga chumukolelai punda valitavite pala na nkolalipunda pamonga najwene,mwakamwahopulai na kuvaleta kwangunenga. ³Yakai mundu yoyoka vakinogelai chochoka kuhusu lenelo,chinongilai, 'Bambo akemela, 'na mundu jonoyo mala jimonga chavahusu ikai pamonga nao.⁴Jambo halele lahumile ni lela lavalongilai kupitie kwa nabii lazima litimilai. Akavalongelela. ⁵Mwalolingilae binti sayuni nnolai mfalme winu aika kwinu,mnyenyekevu na akavai akwelite punda, na mwana punda gosi mwana punda machanga.⁶Kisha vanafunzi vawokite na kutenda ngati yesu chavalagie. ⁷Vakamleta punda na mwanapunda na kuveka nguo jao panane jao,na yesu akatama pala. ⁸Vamaena katika mkusanyiko vatandize nguo yao mundila na nangi vadumwile matawi kuwoka kwenye mumikongo na kutandaza mundila.⁹Umati uavalongilile yesu na vala vavagwile vapaite sauti vakalongela, "Hosana kwa wana wa Daudi! Ni mbalikiwa jaika kwa lihina la Bambo. Hosana panane zaidi. ¹⁰Yesu pahikite Yerusalemu,muchi mzima washituke na kulongela, "hajojo ni mwaneki?¹¹Umati wajibwite, "hajojo ni yesu nabii kuwoka nazeleti ja Galilaya."¹²Kisha yesu akajingila katika hekalu la chapanga, akavavinga kunja woka vavile vavaemilai na kuuza hekaluni. Pia apindui meza za vavabadilisha wa fedha na hindu vya vavauzaji ngunda. ¹³Akavalongelela, "vayandike, 'Nyumba jangu chavaikemelai nyumba ja maombi, 'lakini mwanguta mwenga miteite pango la wanyang'anyi." ¹⁴Kisha vipofu na vilema vakaikila kuhekalu najwene akavaponya.¹⁵Lakini wakati vakolongwa na makuhani na wandishi pvalikite majabu gavayeite na pavajoine vana vapigai kelel kuhekalu na kulongela, " Hosana kwa mwana wa Daudi," vakamwile na hasila. ¹⁶Akanongelela, "ijowii chila chichilongilika na havava vandu?" yesu akavalongela, "hona lakini mwaitejika kusoma kuwoka kwa milomo ja vana ba vana wa changa vavanyonga mnasifa kamili. ¹⁷Kisha yesu akavaleka na kujaula kunja ja muchi katika Bethania na kugoloka kweneko. ¹⁸Lukela pavile avuya kubomani avile na njala. ¹⁹Aweni mukongo kando kando ja ndila,akaujaulila, lakini apatitejika chindu panane jae gavile mahamba. Aulongilile kukota kuvega na matunda kwinu daima kavina, "Na mala yeneyo mukongo wola,ukanyauka. ²⁰Vanafunzi pavalolite vakastajabu na kulongel, "hiile wole ukongo unyawile mala moja. ²¹Yesu akajibu na kuvalongelela, "kweli nanongelela, ngati makavai na imani na bila wasiwasi chitendajika chila chichilendike kwa hiyo mkongo tu lakini chumuhulongilile hata wenewo chitombi,muchitolai na kutaga mubahali na chilendikate. ²²Chochoka chichajupai kwa sala,hakuko hamini,chipokile. ²³Yesu pahikiti hekaluni,vakolongwa wa makuhani na wazee wa vandu vakahikilila wakati pauvai vafunfisha na kukotekea "Ni kwa mamlaka gani ntenda mambo genega? Na ni mweneki jampikia mamlaka agaga? ²⁴Yesu akajibu na kuvalongelela, "Nenga kavina chinakotai swali limonga ngati chimunongilelei nenga iyoyo chinanongilile ni kwa mamlaka gani gindenda mambo agaga. ²⁵Ubatizo wa Yohana,wawokiti kwaku mbinguni au kwa wandamu?" vakakoteki kiyani vene valongilai lakalongilai wawokiti mbinguni jatulongililai kwa kiani mwahamini jika. ²⁶Lakini takalongilai wawokiti kwa wanadamu, 'chituvayogopai makutano kwa sababu woka vanola yohana ngati nabii." ²⁷Kisha avajibwite yesu na kulongel,"tumajika akalongelela pia, "vala nenga chinalongilajika ni kwa mamlaka gani henga mambo genaga. ²⁸Lakini fikili kiani? Mundu javile wana vavina. Akajaula kwa mmonga na kulongela, mwanagu ijalai mukatendai mahengu katika ngunda wa mizabibu. ²⁹Lenelo mwana ajibwite nakulongela, 'chijaulejika, 'lakini baadaye akabadilisha mawazo yake na akajaula. ³⁰Na mundu jula akajaula kwa mwana wa pili na kulongela chindu chila chila mwana ajojo akajibu na kulongela, 'chijaulai bambo',lakini jawijika. ³¹Jwaku kati ja wana wawili vavatendite matakwa ja tati jake? vakalongela, "mwana wa kwanza, "Yesu akanongelila, "kweli nanongelela, bvvakusanya ushuru na makahaba chavajingilai kwenye ufalme wa chapanga kabla jinu kujingila. ³²Kwa maana Yohana ahikiti kwinu kwa ndila jivile nyoofu lakini vahaminijika,wakati wakunya ushuru na makahaba vahamini. Na mwangota mwenga, pamwiiweni lenelo ngatilitendike mawezitejika kutibu ili baadai muhamini. ³³Ijowanai mfano wongi,kwavile na mundu,mundu jwavile naeneo likulungwa la ardhi. Apandite mizabibu,akaivika uzio,akaengeneza na chombo cha kuminyila divai,akajenga na mnala wa walinzi na alikodisha kwa watunza zabibu kisha akajaula katika chilambo chenge. ³⁴Wakati wa mavuno ja mizabibu uvandikili,avatumile baadhi ja watumishi kwa wakulima wa mizabibu kutola mizabibu jake. ³⁵Lakini wakulima wa zabibu vakavatola watumishi woka wakammenya mmonga,vakamkoma jongi na vammenya mmonga kwa maganga. ³⁶Kwa mala jengi,miliki avatumite watumishi vangi,vamahena zaidi ja vala wa kwanza,laikini wakulima wa mizabibu vavalendile hela hela. ³⁷Baada ja hapo bambo jola akamtuma kwao mwana wake akalongela chavanheshimu mwanangu."³⁸Lakini wakulima wa mizabibu pavamwene kijana jola, vakalongiliana. 'Hajojo ni mlithi, hikaie tukamkome na tumiliki ulithi. ³⁹Heneyo vakatola vakataga kunja ja mgonda la mizabibu na kumkoma. ⁴⁰Je miliki wa mgonda wa mizabibu pachaikai chavatendai kiani wakulima wa mizabibu. ⁴¹Ava

longilile chahalibu vanewo vandu waovu katika ndila ja ukali zaidi na kisha chakodishaye mgunda wa mizabiu kwa wakulima vangi wa mizabibu, vandu ambao chavalipai kwa ajili ja mizabibu pichaundai.⁴²Yesu avalongilila, "mwadomitejika katika maandiko, 'liganga lavakanite waashi livile liganga kuu la msingi. Hila lawokiti kwa Bambo,na tukangacha pamio pitu.'⁴³Yeneyo anongelela uflme wa chapanga chwokanai kuwoka kwinu na kupikia taifa lavalijali matuda jake. ⁴⁴Yeyoka jwasagwai panane ja liganga lenelo chavadenyai ipande ipande lakini kwa yoyoka chayasakugwe lila,chilayagai.⁴⁵Vakuu wa makuhani na mafalisayo pavajowini mifano jake vakalola kavena ga navalongelela vene. ⁴⁶Lakini kila pavapalai kunyosha mawoko panane jake vajogopai makutano,kwa sababu vandu vanolai ngati nabii.

Chapter 22

¹Yesu alongele nau kavena katika mifanu akalongela. ²Ufalume va mbingu ulandana na ufalume jwaandie sherehe ja harusi ja mwanamundu. ³Akavatuma vatumishi vaki kwavakaribuisha vava vaalikiwa kuhika katika sherehe ja harusi, lakini vahikitijeka. ⁴Mfalume avatumiti kavena vatumishi vangi,akalongela, "mavalangiai woti vavaalikwi,nnolakia ng'andie chakulya fahali na ndama jangu vavanonite vachijite, na mambo yoyi jako tayari,nhikaniaje katika sherehe ja harusi. ⁵Lakini vandu vena vazingatiijeka kwa dhati vaakikwi vaki.Baadhi vawujile katika mmigonda jau,na vandi vawujite katika sehemu zau za biashara. ⁶Vangi valivainukila vatumishi va mfalume na kuvadhalilisha na kuvakoma. ⁷Lakini mfalume ayomite. Akatuma jeshi laki,akavakoma vale vakomaji na kuuteketeza muji vau kwa moto. ⁸Kisha avalongelile vatumishi vaki,"harusi jivi tayari,lakini vava alikwi vastahilijeka. ⁹Kwa yene n'jendania kwene makutano ja ndela kuu,muvaalikai bvandu vamahele kadili jiwezekanai vaje kwene sherehe ja harusi. ¹⁰Vatumishi vajawile ndela kuu na kuvakaribisha vandu wowoti vavavonekana, vema na vabaya. Ivyo ukumbi va harusi watwelile vageni. ¹¹Lakini mfalumi pajingilai kuvalola vageni,amweni mundu monga ambayi awaliti jeka livazi rasmi lya harusi. ¹²Mfalme ankotite, 'rafiki mpatitawule kuhishika apa munkati 'bila livazi lya harusi?' na mundu jwene ajibwitejeka chochoti. ¹³Pena mfalme pavalongililai vatuishi vaki, "muntava mundu ajo mawko na kuntaga kunja katika luvendo,akwo ambaku kutuvye na chilelo na kuyaga minu. ¹⁴Kwa kuvya vandu vamahele vavakemela,lakini vateuli ni vachachi. ¹⁵Pena mfarisayo vawokite na vapangite jinsi ja kumkamula yesu katika maliwi gaki mwene. ¹⁶Pena pavatumiti vanafunzi vau pamonga na maherode. Na vannongelile yesu, "mwalimu,tumanyite kuvywa mwenga ni mundu va kweli, nna kwamba mfundisha matakwa ga dhapanga katika kweli. njalijeka maoni ga mundu jongi nammoneshajeka upendeleu kwa vandu. ¹⁷Kwa gena utulongelelai,unafiki kwani? Je, Ni sahihi kisheria kulepa kodi kwa kaisali au hapana?" ¹⁸Yesu amanyite uovu vau na akalongela, "kwa kiyani munyalibu mwanguta vanafiki?. ¹⁹Munangie hela yijitumika kulepela kodi, "pena vakanletela dianari. ²⁰Yesu akavakota, "sula na lihina ale ni vya mweneki?". ²¹Vakamjibu, "vya kaisari, "pena yesu akavalogelela, "mpekeai hindu vivivile vyaki na vya chapanga mpekeai chapanga. ²²Pavajoanai hene vashangile,Kisha vannekiti na kujaula zau. ²³Lisiku lyenelo baadhi ja masadukayo vahikite kwa yesu,vale valongela kuvya njeta ufufuo va vafu,vakankota. ²⁴Valongela, "walimu,musa alongile, ikavya mundu ajomwike bila kupapa uana,nnongo jwaki na anisai ajo mmumba na ampekeai mwana kwa ajili ja nnongo vaki. ²⁵Vavile valongo aba,va kwanza alolite na kisha awile bila kupapa avamna. Akannekela n'dala nnongovaki. ²⁶Kisha nnongo jake vajwapili najumbe ahengenga ivyo hivyo,kisha jola vajwatati,ikivyya iyoyo hadi kwa jola vasaba. ²⁷Baada ja kuhenga gina woti, jola mumbomba anajwumbe awile. ²⁸Henu katika ufufu jwene mmbumba chavia n'dala va mweneki katika valongo saba? kwa sababu woti vankomite. ²⁹Lakini yesu avakibu na kuvalongela, "nkosile, kwa sababu mmanyitijeka mayandiku wala makili ga chapanga. ³⁰Kwa kuvya katika ufufuu,vandu vatolela jeka wala kutolanajeka. Badala jaki vandu vavye ngati malaika akwokumbinguni. ³¹Lakini kuhusu ufufu va vafu, muwahiti jeka kusoma chila ambachu chapanga chalongeli kwinu,akalongela. ³²Nenga ni chapanga va Ibrahimu,chapanga va isaka,na chapanga wa yakobo? chapanga ngati chapanga vavafu, bali chapanga va vavavile hai. ³³Vakati kusanyiku vapajoanai ale, vashangie mafundishu gaki. ³⁴Lakini mafalisayo vapajoanai kuya yesu avapomwee masadukayo,valikusinyi vau vene kwa pamonga. ³⁵Mmonga vau,avii mwana sheria,ankotokie liswali kwa kunenga. ³⁶Mwalimu,ni amri jaku jijivi jikolongwa kuliko zoti katika sheria?" ³⁷Yesu anjibwiti, "lazima umpala bambu kwa ntima vakuu woti. Kwa ntima jakuyoti,na kwa malangu gaku goa. ³⁸Ale nde ami jijivi jikolongwa najakwanza. ³⁹Na japili jijilandana na jene-Ni lazima kumpala jirani winu ngati chimujipala mavene. ⁴⁰Sheria zoiti na manabii vategemela amri ahe vivena. ⁴¹Na mafalisayo pavavile vakona vajikusinyi pamonga. yesu avakotite liswali. ⁴²Akalongela, "je, nfikiria kiyani panani ja kristu? jwene ni mwana va Daudi. ⁴³Yesu akavajibu,ni kwa namna woli daudi katika ntima ankemela Bambu, akongela. ⁴⁴Bambu annongelile Bambu vangu, "ntama chiwoko changu cha nnelelo, hadi panavahenga maadui zakuu kuvaveka pai pa magolo gako?". ⁴⁵Ngati Daudi ankemela kristu "Bambu" jinsi wole chavia mwana vaki?" ⁴⁶Njeta jwaweziti kunjibu lilowi kavina na njeta jwasubwiti kavina kunkota maswali zaidi tangu lisiku lyenena kujendelela.

Chapter 23

¹Baadaye alongile na umati va vandu na vanafunzi vaki.akalongela. ²Vaandishi na mafalisayo vatamila chiti cha musa. ³Kwayeneyo chochoti vanachu vaamuru kuhenga nhengai ako mkivachunguza. Lakini nkota kujiga matendu gau,kwa sababu jau alogola mambu gangahenga. ⁴Kweli,vau vakolongwa mihogo jakutopa ambayu ni igumu kugega,na kisha.uvagegea vandu mmavega mwau.Lakini vauvene avahengekei hata lungonji kuigega. ⁵Matendu gau goti,uagahenga ili vavonekanai na vandu.kwa sababu vau upanula masanduku gau na ujonjekea ukolonwa va upindu ja mavazi gau. ⁶Vau vapendelea kutama maeneu ja chifahari katika sherhe nakatika hiti vya heshima munkati ja masinagogi. ⁷Na kuvasalimu kwa heshima maeneo ga sokoni, na kuvakemela "valimu"navandu. ⁸Lakini mwangota mwenga mpasitijeka kuvakemela "valimu" kwa kuvywe mile namwalimu mmonga,na mwanguta mwenga voti ni valongo. ⁹Nkotokunkemela mundu yoyoti apa pachilambu kuvya atate jwinu,kwa kuvywe mmile na atate mmonga tu, najwumbe avi kumbinguni. ¹⁰Vala nkoto kunkemela 'valimu, 'kwa kuvya mile na mwalimu mmonga tu, yaani kristu. ¹¹Bali jwavile nkolongwa mmilongoni mwonu chavaa mtumishi winu. ¹²Yoyoti jwajuinua chavanekia pai.Na yoyoti jwajilekekiapai chainuliwi. ¹³Lakini oli winu vavandishi na mafarisayo,vanafiki! muvakongela vandu ufalmi va mbinguni. Mwangotamwenga mmwezejeka kuujingila na mwaruhusujeka vavajingila kuhenga ginego. (Oli winu vaandishi na mafarisayo vanafiki! kwa kuvywa muvamilia vajani." ¹⁴(Zingatia: misitari wa 14 hauonekani katika nakala bora za kale. Baadhi ja nakala uongeza misitari huu baada ja msitari wa 12 msitari wa 14"Ole jinu vaandishi na mafarisayo vanafiki! kwa kuvya muvamilia vajana." ¹⁵Oli winu vaandishi na mafarisayo,vanafiki! kujomboka kumwambu ja bahari na kuhika kunhenga mundu mmonga aaminiae gale gamgafundisha,na paviega ngati mwangota mwenga muhenga mara kavena mwana va jehanamu ngati mwangota mwenga vene vamvile. ¹⁶Oli winu valongozi ipovu, mwangota mwenga vanongela,yoyoti jwalapakwa hekalu,si chindu,lakini jwalapa kwa dhaabu ja hekalu,vamfungite na chilapu chaki. ¹⁷Mwangota ipofu vapumbavu,chipi ni chikubwa kuliko chingine,dhaabu au hekalu ambalu livavekiti vakfu dhaabu kwa chapanga. ¹⁸Na yoyoti jwalapa kwa madhababu si chindu.bali jwalapa kwa sadaka jijivi panijaki,vankongite nachilapu chaki. ¹⁹Mwangota vandu ipofu,chipi ni chikubwa kuliku chingine sadaka au madhabahu ambayu kuveka vakfu dadaka zaziwoka kwa chapanga.? ²⁰Kwahene,jwene jwalapite kwa madhagau alapa kwa hene na kwa hindu vyoti vivile panani paki. ²¹Najwumbi jwalapa kwa hekalu,alapa kwalyeme na kwa jwene jwatama munkati jaki. ²²Na jwene jwalapa kwa mbingu alapa kwa chiti cha enzi cha chapanga na kwa jwene tama panani jaki. ²³Oli winu,vaandishi na mafarisayo,vanafiki! kwa kuvya n'lepa zaka kwa bilazi mna na na mchicha,lakini mugaleka mambu gagatopa ga sheria_haki,rehema,na imani. Lakini agagampasite uywa mgahengiti, na siu kugaleka gangi bila kugatekeleza. ²⁴Mwangota valongozi ipofu,mwanguta mwenga ambau nchuja chindu chidogo lakini mmila ngamia!. ²⁵Oli winu,vaandishi na mafarisayo,vanafiki! kwa kuvywe ngolola kunja ja ikombe na kunja ja sahani,lakini munkati patwelile dhuluma na kutokuvya na chiasi. ²⁶Mwangota mafarisayo ipofu,mgulai kwanza munkati ja ikombe na mwikati ja sahani,ili upande va kunja nau pia uvya safi. ²⁷Ole winu, vaandishi na mafarisayo,vanafiki! kwa kuvywa nnandana na makaburi gagapakiti chokaa,ambayu kwa kunja gawoneka garuri,lakini kwa nkati gatwelile mahupa ga vafu na kila chindu chachi chichafu. ²⁸Ivyo hivyo kwa kunja muwonekana venye haki kulongolo ja vandu,laikini kwa munkati utwelile unafiki na udhalimu. ²⁹Oli winu,vaandishi na mafarisayo,vnafiki! kwa kuya kuchenga makaburi ga manabii na kugapamba makaburi ga venye haki. ³⁰Mwangotamwenga nnongela ngati katuishiti machova ga atate zitu,twangavya tushiriki pamonga nau kujiti miahi jamanabii. ³¹Kwa yene mwajishuhudila vaenyeve kwamba kwa mwangota mwenga ni vandu va hau vavakomiti manabii. ³²Pia mwanguta mwenga mkamilisha katwelea sehemu jijistahili dhambi ja atate winu. ³³Mwanguta majoka,vana va vipiribau,kwa namna gani chinkwepa hukumu ja jehenamu.? ³⁴Kwa yene,nnolai,navatuma kwinu namabii,vatu venye hekima,na vaandishi. Baadhi jau chimakoma na kuvasulibisha. Na baadhi jau chimakung'unde munkati masinagogi yinu na kuvyavenga kuhuma muji mmonga hadi wingi. ³⁵Matokeo ni kwamba panani yinu chapahumila miahi zoti za venye haki javajitile pachilambo,kuwanzila mwahi va zakaria va barakia,jwa mukomiti katija patakatifu na madhabau. ³⁶Kweli navalongeeela,mambo aga goti chagapati chizazi ache. ³⁷Yerusalem,yerusalem,mwenga vamukoma manabii na kuvatimba maganga vale ambau vavauma kwinu! mara palenga nivakusinyi vanavako pamonga ngati hela ngoko avakusanya tufaranga vaki paipa mapaniluzaki lakini ukubalijeka. ³⁸Nnola,nyumba jaku ibakilie ukeva. ³⁹Nanengananolokelela,kuwanzila henu na kujendelela mumonajeka,hadi pachannongelai, 'abarikiwi jwene jwahika kwa lihina lya bambo.

Chapter 24

¹Yesu avukite hakaluni na kujaula zake. Vanafunzi wale vajaulele na kunangia majengo ja hekalu. ²Lakini avajibwite na kuvalongelela, "je mugawonajika mambo agaga goka kweli nanongelela jika liganga chiliba kiai panani ja lingi bila kulibomowa." ³Na patamite katika ilombi ja mizetuni vanafunzi vake vajaulile kwa falaga na kulongela, "mutulongelele mambo agaga chagamilai ndali? chindu gani ivile dalili ja kuika kwinu na mwisho wa chilambo. ⁴Yesu avajibwite na kuvalongelela, "iweni makini kwamba yangavai mundu avapotisha. ⁵Kwa kuvega vamaena chavaikai kwa lihina langu, chavalongilai, 'nenga ndiye kristu, na chavapotoshai vangi. ⁶Chijowanaye ngondo na taalifa ja ngondo, ijangalilai kotavega na wasiwasi, kwa kuvega mambo genaga hayabudi kuwokila, lakini wola mwisho chivai wakona. ⁷Kwa kuvega taifa chilihinukai dhidi ja taifa lenge na ufalme dhidi ja ufalme, chukuvaina njala na matetemeko ja ardhi katika sehemu mbalimbali. ⁸Lakini mambo genega goka ni mwanzo tu wa uchungu wa kujifungula. ⁹Ndipo chawohai kwa ajili ja mateso na kuvakoma, chavagegai na mataifa goka kwa sababu ja lihina langu. ¹⁰Ndipo vamahema chavakuwondukai na kusalitiana na chavachukilani vene kwa vene. ¹¹Manabii vamaena wa unami chavaumilai na kuvakonga vamaena. ¹²Kwa sababu huovu chujonjekei, upendo wa vamaena chupolai. ¹³Lakini jachapai kuvumilia mpaka mwisho chaokolewa. ¹⁴Hajiji injili ja ufalme chihubiliwai katika chilambo chizima ngati ushuhuda kwa mataifa goka. Na ndipo jola mwisho chaikai. ¹⁵Kwa yeneyo pachanolai kuchimulia na la uhalibifu, lavalongile na nabii Danieli lijemiti ahali patakatifu (jwasomai na afahamu). ¹⁶Ndipo vavavile yuda mutilai kuchitombi. ¹⁷Na jola jwavile panani ja paa la nyumba akoyakuweza kuhelela pai kutola chindu chochoka kuwoka mkati ja nyumba jake. ¹⁸Najwene jwavile kugunda ako kuvuya kutola, livazi lake. ¹⁹Lakini ole ambao wana vana na vala ambao vanyonyesha katika siku yeneyo. ²⁰Ombeni kwamba kuvutuka kwinu kutavega wakati wa mbepu wala siku ja sabato. ²¹Kwa kuvega chukuvai na dhiki jikubwa, ambayo jiwatejika kuvega tangu kuumbwa kwa chilambo hadi henu na wala chivaijika kavina. ²²Ngati siku yeneyo ngafupishe njeta ambaye ngaokwike, lakini kwa sababu ja wateule, siku hiyo chifu pishwei. ²³Kisha chavai mundu yoyoka chavalongililai nnolai kristu avile bahapa! au, 'kristu havile kula nkotakiamini malowi hagaga. ²⁴Kwa kuvega wakristu wanainami na manabii wa unami chaikai na kulangia ishala jikubwa na majibu, kwa kusudi la kupotosha ngati, ngawedhikana hata na wateule. ²⁵Nnolai natahalishai kabla ja mambo agaga kuvukila. ²⁶Kwa yeneyo ikavai chavanongalilai, "kristu avile kutambo, 'nkakujaula avile kutambi. Au, nnolai avile mkati ja nyumba, 'nkokuamini malowi genego. ²⁷Ngati jela ladi chimulika kuwoka kila mashakaliki na kwangaza hadi maghalibi, ndiyo chivai kuhika kwa mwana wa Adamu. ²⁸Popoka pavile mtui, kweneko ndiko tai kwavavile. ²⁹Lakini mala baada ja dhiki kuu ja siku jila chavalekelai giza mwei chuwohaijika mwanga wake ndondo chigwai kuwoka kuanga na makili ja mbinguni chitikisike. ³⁰Ndipo ishala ja mwana wa Adamu chiwonekanai angani na makabila goha ja chilambo chavaombelezai, chavamonai mwana wa Adamu ahika katika mawingu ja angani kwa makili na utukufu mkuu. ³¹Chavatumai malaika wake kwa sauti jikubwa ja lipenenga, nao chavavakusanyanai pamonga wateule wake kuwoka pande ncheche za chilambo kuwoka mwisho mmonga wa mbinguni hadi wongi. ³²Mulijiginaye somo kuwokana na nkongo likongo, mala tu tawi pili vilelichipuke na kuwoa mahamba mmanga kwamba chilangazi chivandikile. ³³Yeneyo pia, pichanolai mambo genego goka mpaswa kumanya kwamba avandikile, kalibu na nlyengo. ³⁴Kweli nanongelela, kizazi chechenu chichipitajika, hadi mambo goka agaga chagavai gawokile. ³⁵Mbingu na chilambo chipitai lakini malowi gangu chagapitai kwamwe. ³⁶Lakini kuhusu siku jika na yenu njita mundu jwamanaya, hata malaika wa mbinguni wala mwana bali tati kajika jake. ³⁷Ngati yeneyo chavile katika siku ja nuhu, ndivyo chavai kuhika kwa mwana wa Adamu. ³⁸Kwa kuvega katika siku yeneyo kabla ja ghalika vandu kwa vile kulyega na kunywega, vakitolilai na kiolewa hadi siku jela ambayo Nuhu ajingile katika safina. ³⁹Na vamaneyitejika chindu chochoka hadi ghalika pihikite na kuvajola woka-ndivyo chivai kuhika kwa mwana wa Adamu. ⁴⁰Ndipo vandu vavina chavavai ngonda umonga chachukuliwawaje, na mmonga chavanekaje kunyuma. ⁴¹Vambomba vavena chavavai vayaga pamonga mmonga chavavatolai na mkonga chabakii. ⁴²Kwa yeneyo mmaye mio kwa sababu mmanyajika ni siku gani ambayo chaikai Bambo winu. ⁴³Lakini mmanyai kwamba, yakavai bambo jwavile nyumba ngamanyite ni saa jaku ambayo jwa kujiva ahika kukesha na asingeruhusu nyumba jake kuvamiwa. ⁴⁴Kwa yeneyo pia mnapaswa kuvega tayali kwa kuvega mwana wa Adamu chaikai katika saa jangatalajila. ⁴⁵Yeneyo ni mweneki javile mwaminifu mtumwa javile malangu, ambaye bambo wake vipekihi madalaka panane ja vavile katika nyumba jake ili vapiyai chakulyega kwa wakati ufaa? ⁴⁶Abalikiwe mtumishi jweneyo ambaye bambo wake chanondai kutenda yeneyo wakati pachakai. ⁴⁷Kweli nanongelela kwamba bambo chamikai panani ja kila chindu chichivile chake. ⁴⁸Lakini ngati ntuwa mwaovu akalongilai ntima mwaki, 'Bambo wangu acheliwi. ⁴⁹Na kuanza kuvamenya watumishi wake, na alile na kulewa ugembi. ⁵⁰Bambo na mtumwa jweneyo chaikai katika siku ambayo italajilajika na katika

saa ambayo aimayeka. ⁵¹Bambo wake chavadumulai vipande ivena na kumika katika nafsi jimonga sawa na vanafiki, ambako chuvai na kulela na kuyega minu.

Chapter 25

¹Ndipo ufalme wa mbinguni chavalandikilai na wanawali kumi vavalolai taa yao na kuwoka kujaula kumookela bambo harusi. ²Vatano miongoni mwao vavile wapumbavu na wana vangi wavile walevi. ³Wanawali wapumbavu pavatolai taa vatolite jika mahuta goka. ⁴Bali wanawali walevu watolite yombo ivile mahuta pamonga na taa yao. ⁵Henu wakati bambo harusi acheliwe kuhika,woka vakamwile lugono na vakagona. ⁶Lakini wakati wa kilu wa manane vavile na yowe, 'nnolai,bwanaharusi mmokai kunja mwakampokilai. ⁷Ndipo genega wanawali vajimwike woka na kuwasha taa ao. ⁸Vala wapumbavu avalongilile vale valemavu,mutupikiae sehemu ja mahuta ginu kwa sababu taa jitu jihimika. ⁹Lakini vala valevi vavajibwite na kuvalongelela, kwa kuvega chagatoshai twenga na mwangota mwenga badala jake yaulai kwa kuvauza muliemelelai kisai kwa ajili jinu. ¹⁰Wakati wajawile kweneko kuhemela,Bambo harusi ahikiti,na woka vavavile tayali vawile najwene kwenye shelehe ja harusi na mlango vadindite. ¹¹Baadaye vala vanawali vangi pia vahikiti na kulongela, 'Bambo, bambo mutudindulai. ¹²Lakini ajibwite na kulongela, 'kweli nanongelela,nenga namanyajika. ¹³Kwa yeneyo ijangalilai,kwa kuvega mmanyajika siku au saa. ¹⁴Kwakuvega ni sawa na mundu papaliti kusafili kujaula chilambo chenge. Avakemili walumwa wake na kuvakabidhi utajili wake. ¹⁵Mmonga wao apikie talaka tano jongiapikie ivina na jola jongi apikie talaka jimonga kila jimonga apokile kiasi kulingana na uwezo nwake na jola mundu jasafili kujaula jake. ¹⁶Mapema jula japokie talaka yano ajawile kuvikilikia,na kuzalisha talaka jingi tano. ¹⁷Hela hela jola japokile talaka jivina azalishe jingi ivina. ¹⁸Lakini mtumwa japokile talaka jimonga,ajawile jake akagima liwomba pahalidhi,na kuhiya fedha ja bambo jake. ¹⁹Na baada ja muda ulefu bambo wa watumwa hao avujite na kutengeneza mahesabu nao. ²⁰Jola mtumwa japokile talaka tano nnolai, mbatite faidia ja talaka jingi tano. ²¹Bambo wake anongilile, 'Ongera mtumwa mzuri na maminifu! mmile mwaminifu kwa hindu idogo chena mpikiai madalaka panane ja hindu yamahena,ijingilai katika furaha ja bambo winu. ²²Mtumwa japokile talanta ivena ahikiti na kulongela, 'Bambo, mwapikie talanata ivena. nnolai mbatite faida ja talanta enge ivena. ²³Bambo wake anongilie, 'hongela mtumwa mzuli na mwaminifu! mmile mwaminifu kwa hindu vicheche,nikampikia madalaka panane ja hindu yamaena ijingilai katika furaha ja bambo winu. ²⁴Baadaye mtumwa apokie talanta jimonga ahikite na kulongela, 'Bambo mmanyanya kuvega mwenga ni mundu mkali ichuma mahali ambapo mapandilejika na ihuna maali ambapo ukusia. ²⁵Nenga najogwipe nikajaula jangu na kuhiya talanta jinu katika udongo nnolai,minayo bahapa jila jijivile jinu. ²⁶Lakini bambo wake ajibwite na kulongela, 'mwenga mtumwa mwaovu na mzembe,mwamanyite kwamba chuma mahali ambapo mpanditejika na kuhuna maali ambapo sikusia. ²⁷Kwayeneyo mwapasite kuvapikia fedha jangu vandu wa benki,na wakati wa kuvuya kwangu nganipokile jila jangu pamonga na fedha. ²⁸Kwayeneyo mnyang'anyeni jeyo talanta na napikia jola mtumwa javaile na talanta kumi. ²⁹Kila mundu javile nacho chavajonjikeai zaidi_hata kwa kuzidishiwa sana, lakini kwa yeyoka jangavenacho na chindu,hata chanacho chanyagai. ³⁰Mutagai kunja jweneyo mtumwa jangafaa,ambako chukuvai na kelela na kuyaga minu. ³¹Wakati mwana wa Adamu pachaikai katika utukufu wake,na malaika woka pamonga najwene ndipo pachatamai panane ja chiti cha utukufu. ³²Mataifa goka chagakusanyikai palongolo jake,najwene chavatenganisha vandu ngati hela mcgungaji chavatenganisha mambelele na mbui. ³³Chavavikai mambelele chiwoko chaki kulomi,bali mbui chavammei chiwoko cha kungeha. ³⁴Kisha mfalme chavalongelelai vala vavavile mawoko gake ga kulia, 'ikai vavabaliki na tati wangu ulithi uflme humudaiwaye kwa ajili jinu tangu kuvika msingi wa chilambo. ³⁵Kwa kuvega navile na njala na mwapikie chakulyega, navile mgeni na mwangalibisha. ³⁶Navile matakogawaka na mawalike nguo navile mgonjwa na mwanduzite;Navile kifunguni na mkaniijia. ³⁷Ndipo vene haki chavajibwai na kunongelela, 'Bambo,ndali tamweni makavai na njala,na kuneya? Au una njota na takampikia machi.? ³⁸Na ndali tammweni makavai mgeni na tukaikalibisha? Au makai matakogawaka na tukawalika nguo.? ³⁹Na ndali tamwene makavai mgonjwa, au katika kifungo, na tukaikilila. ⁴⁰Na mfalme chavajibwite na kuvalongelela, 'kweli nanongelela, chimuchiteile bahapa kwa mmonga wa nnongojangu vadogo,mwandendile nenga. ⁴¹Ndipo avalongilile venava vavile chiwoko chake cha kungeya, 'vavikai kwangunenga mulaniwe, ijalai katika moto wa milele wawahuhandiye kwa ajili ja shetani na malaika jake. ⁴²Kwa sababu navile na njala lakini mwapikiejika chakulyega; navile na njota lakini mwapikiejika machi. ⁴³Nivile mgeni lakini mwangalibishajika,navile matakogawaka lakini mwapikiejika mavazi;navile mgonjwa na nakavai chifungoni lakini mwanduzitejika. ⁴⁴Ndipo vene pia chavajinwaiana na kulongela, 'Bambo,ndali tamweni makavai na njala au mmibayo njota au omgeni,au makavai matakogawaka au makavai mgonjwa,au makavai mfungwa,na tajangilileijika.? ⁴⁵Kisha chavajibwiae na kulongela,kweli nanongelela chela ambacho mwatenditejika kwa monga wa vanava vadogo,vandendilejika. ⁴⁶Havava chajaula katika adhabu ja ilele bali vavavile haki katika uzima wa milele."

Chapter 26

¹Wakati yesu pajomolai kulongela malovi goa aga, avalongalile vanafunzi vaki. ²Mmanyite kwamba baada ya machova gavi na chiviviai na sikukuu ja pasaka na mwana va adamu chavamuai ili vansubili. ³Pa baadaye vakolongwa va makuhani na akina nahota va vandu vavakonganiki pamonga katika makau ga kuhani nkolongwa, jwavile vankemelai kayafa. ⁴Kwa pamonga vapangite njama ja kunkamula yesu kwa siri na kunkoma. ⁵Kwa kuvya valongile, "nkotokuhenga wakati va skukuu, kusudi ikoto kujingila fujo mwangoni mwa vandu." ⁶Wakati yesu pavile bethania katika nyumba ja simoni nkoma. ⁷Pavile ajinyulwie pameza mbomba mmonga akahika kwaki ikivya agegite mkebe va alabasta jiji vile na mahuta Gathamani ikolongwa, agapongule panara mutu paki. ⁸Lakini vanafunzi vaki pawonitai lijambo lyene vachimwite na kulongela, kiyani sababu ja hasara aje? ⁹Agagawezakana kuhemelesa kwa chiasi chikolongwa na kumpekea umasikini. ¹⁰Lakini yesu avi amanyite ale, avapwagila, "kwa ndava kiyani munagia mmbomba jwenejo? kwa kuvyeahengite chindu chizuri kwangu nenga. ¹¹Umasikini mmenau machova goa, lakini chi mwaajeka pamonga nane daima. ¹²Kwa sababu pagapongulai mahuja aga panani pa hyenga yangu, ahengite iyokwa ajili ja maziko gangu. ¹³Kweli navalogolela pakapi njilijene chava hubiriae katika chilambo nzima, chitendu chahengite ajo mmbomba, pia chichivai chivalongalai kwa ajili ja konkomboka". ¹⁴Nde mmonga va vale kumina na vile, jwankemelai yuda iskariote, ajawile kwa vakolongwa va makuhani. ¹⁵Na kulongela, "chimpekie kiyani ananinsati?" vakampela yuda ipande thelethini vya hela. ¹⁶Tangu muda wenewo alontite nafasi ja kunsariti. ¹⁷Tangu lichova lya kwanza ja makati jangalekela chachu vanafunzi vajendile yesu na kulongela, "kwa mpala tuandaliae ulyege chakulya cha pasaka. ¹⁸Akavalogolela, "njendaniae kubomani kwa mundu fulani na mwalongelelai mwalimu alongela, "muda vangu ukaribie. chinatimizai Pasaka pamonga na vanafunzi vangu katika nyumba jako". ¹⁹Vanafunzi vahengite ngati yesu chalagalikie, na vaandie chakulya pasaka. ²⁰Pachaika jioni, atamite kulye chakulya pamonga na vale vanafunzi kome na vavina. ²¹Pavavile valyega chakulya, mmonga winu chanisaliti". ²²Vahuzunika sana na kila mmonga awanzite kunkotekea, "je; hakika sio nenga, bambu?" ²³Akavajibu, "jola ambayi jwatovela luwoko lyaki pamonga nanenga katika bakuri nde jwanslitiae. Mwana va adamu! chawukai ngati chajandikiwi. ²⁴Lakini oli vaki mundu ambayi chansaliti mwana va adamu! ikavya nzuri kwa mundu jwene ngati kavapagwitijeka". ²⁵Yuda ambayi kavansaliti alingile, je! ninenga rabi?" yesu akampwagil, "nnongile lijambo lyenelo mwenga mavene." ²⁶Pavavile pakalyege chakulya, yesu awoite mkati, akaubaliki na kuumega vanafunzi vaki akalongela, "ntolai, mlya. ago ni henga jangu." ²⁷Akatwaa chikombe na kushukulu akavapelana kulongela, "nywaa woa katika ache. ²⁸Kwa kuvya aje ni mwahi ja agano lyangu jijijitikakwa ajili ja vamahele kwa msamaha va dhambi. ²⁹Lakini navalogolela, chinywajeka kavina matunda ga mzabibu awo hadi lichova lela patanywai mpya pamonga na mwenga katika ufalumi va atati vangu. ³⁰Pavavile vajomwile kujimba vawukiti kujaula kuchitombe cha mizeituni. ³¹Kisha yesu avalongolela, "chilo chenjenu mwangota mwenga mawoa chinkovandoki kwa sababu jangu, kwa kuvya ijandikiwi china n'dima mchungaji na mambelele ga chikundi chivatavanyiki. ³²Lakini ni baada ja kufufuka kwangune china nnongolelai kujaula galilaya". ³³Lakini petro alimwambia, "Hata ngati woa chava nkana kwa sababu ja mmo champata, nenga china nkanjeka. ³⁴Yesu anjibwite, "kweli mpwagila chila ache kabula lijogoko langaveka, chimungaane mara tatu. ³⁵Petro akampwagila, "hata ngati impasite kuwa na mwenga, chinankanajeka na vanafunzi vngine woa vakalongelaiyo iyo. ³⁶Baadaye yesu ajawindu mahali pavakemela Gethsemane na akavalongelela vanafunzi vaki, "Ntamaniabahapa wakati, vakujaula ako na kuomba. ³⁷Akangea Petro na vana vavina vazebedaye na akawanza kuhuzunika na kusunoneka. ³⁸Kisha avalogolela, "ntima jangu jina uzuni nkolongwa sana, hata chindu cha kuwa. bakiliae bahapa na nkesha pamonga nanenga. ³⁹Akajaula palongolo chidogo, akagwe makukama na kujopa. akalongela, " atati vangu, ngati iwezekana chikombe ache chinyepuki ikoto ngati chambaliti nenga, bali ngati chapalai mwenga." ⁴⁰Akavajaulila vanafunzi na akavakolela agoniti lugono, na akampwagila petro. "kwandavakiani ng'wezitijeka kukesha nanenga kwa saa jimonga. ⁴¹Kesheni na kujopa kusudi ntokujingila majalibuni. Ntima i radhi, lakini yega nidhaifu." ⁴²Akajaula jaki mara ja pili na kujopa, akalongela, atati, jangu ngati lijambo lyenelo liwezekajeka kuepukika na nilazima makinywaa chikombe ache, mapenzi jako gatimizwi." ⁴³Akawuja ngati na kuvakolela vagonite lugono, kwa kuywa mihogau gavile gatopite. ⁴⁴Kisha akavaleka kavina akajaula jak, akajopa mara ja tatu akalongela malovi galegale. ⁴⁵Baadaye yesu avajaulile vanafunzi vaki na kuvalogolela, "mwakona ng'onatu na kujipomozisha? saa ikaribie, na mwana vaadamu asalitwa mmawoko mwa venye dhambi. ⁴⁶Njumukai tuwuki. Nnola, jola jwansaliti akabibie." ⁴⁷Wakati pavile akona alongela, yuda mmonga va vale komi na vavena, akahika likundi likolongwa lahakiki pamonga najwene lauma kwa vakolongwa va makuhani na akinahota va vandu. Vahikiti na mapanga nahibonga. ⁴⁸Kavina mundu jwansuhidie kunsaliti yesu avile avapekie ishara, akalongela, " jola chinambusu, nde jwene, 'munamlai." ⁴⁹Mara yeneyo ahikiti kwa yesu na kulongela, "salamu" na akambusu. ⁵⁰Yesu akalongera, "rafiki

lihenga lela ambalu linnetite, "nde vakahika na kunyalua mawoko yesu, na kunkamula."⁵¹Nnola,mundu mmonga jwavile pamonga na yesu, aunyoshite luwoko lyaki, akaholomola upanga vaki, na akangopa ntumishi vakuhani nkolongwa,na kumdumula lisiku lyaki. ⁵²Ndipo yesu akamwangila,vujia upanga vako pala pamiu plite,kwa kuvywa woa vavatushila upanga chavaangamile kwa upanga. ⁵³Ndhanja kuvywa wezajeka kunkemela atati vangu,najumbe kanan'dumile majeshi zaidi ja komi na vavina ja malaika. ⁵⁴Lakini basi jinsi wule maandiku gangeweziti kutimizwa, yene nde ipasa kuwukela..?"⁵⁵Wakatib gola gola yesu akaulogolela umat, "je nhikiti na mapangta na igonga kungamula ngati mnyang'anyi? kila lichova natamite kuhekaluni na fundishai, na mwanga mwijeka!." ⁵⁶Lakini goa aga gavahengite ili maanandikuga manabii gatimie, "nde vanafunzi vaki vakanneka na kutila."⁵⁷Vale vankamwle yesu vampeliki kwa kayafa kuhani nkolongwa,mahali ambapu vaa ndishi na akanahota vavavile vakusanyiki pamonga. ⁵⁸Lakini Petro afuatite kunyumba kwakutali hadi katika ukumbi va kuhani nkolongwa. Ajingile mkati na kutama pamonga na valinzi alola chichihumilila. ⁵⁹Basi vakolongwa va makuhani na baraza loa vakuvywa valondai ushaidi va unamidhi dija yesu, kusudi vapataa kunkoma. ⁶⁰Ingava vaumilile mashahidi vamahele, lakini napatitejeka sababu yoyoti. Lakini baadhi mashahidi vavina vaumile kulongolo. ⁶¹Na kulongela, "mundu ajo alongile, "nweza kukayula hekalu lya chapanga na kuchenga kavina kwa machova gatatu."⁶²Kuhani nkolongwa ajemite na kunkotekea, 'n'wezajeka kujibu? ava vanakushuhudia kyani dhidi jaku?" ⁶³Lakini yesu atamite nuu.Kuhani nkolongwa ampwagila. "ngati chapanga aishiyo na kuamuru utukufu utupagilai,ngati mwenga ni kristu,mwana va chapanga. ⁶⁴Yesu akanjibu, "mwenga mwene nnongile lijambo alyo. Lakini nampwagila, mmona va Adamu atamite chiwoko cha nnelelo cenyi makili,na kahika katika muhundi ga mbinguni. ⁶⁵Nde kuhani nkolongwa agapapulini mavazi gaki na kuongela, "akufwirije, tuhitaji kavina ushaidi va kiyani? njangaliai itayari njowini akufuru. ⁶⁶Je! nwaza kiyani? vakajibu na kulongela, " astahili chifo."⁶⁷Kisha vanhumila mata kumio na kungomba ngumi, na kungomba makofi kwa mawoko gao. ⁶⁸Na kulongela, "mutuvagulila, jwene kristu. Ni mweneki jwatugombiitai?"⁶⁹Vakati weneo Petro avile atamite kunja katika ukumbi,na mtumishi bva mmbomba anjaulile na kulongela, "mwenga pia mwavile pamonga na yesu va galilaya." ⁷⁰Lakini akana kulongolo ja woa,akalongela, manyitejeka chindu channongela?"⁷¹Pajalai kunja lango, ntumishi jongo va mmbomba amwene na kumwambia pavavile apo, "mundu jene pia avile pamonga na yesu va nazareti. ⁷²Akaniti kavina kwa chilapu, "nenga nimmanyitijeka mundu ajo."⁷³Muda nhupi baadai,vale vavajemiti kalibu vanjendile na kulongela na Petro, "kwa hakika mwenga pia ni monga vau, 'kwa kuvya hata lafudhijaki iwonesha. ⁷⁴Ndipo alianzite kulaani na kulapa, "nenga ni mmanyitejeka mundu ajo, "na marajenejo lijogolo akaweka. ⁷⁵Petro akombwike maneno aliyoambiwa na yesu, "kabla lijogolo langaweka chimwinga nae mara ja tatu

Chapter 27

¹Muda valukela pauhikilai, vakolongwa voa va makuani na akanahota va vandu vavile njama dhidi ja yesu vapata kunkoma. ²Vamfungite, vannongwie na vannetite kwa liwali pilato. ³Kisha wakati yuda, ambaye jwavile ansaliti, awonite kwamba yesu anjomolile kuhukumu, ajutiie na kukelauwa ipande thelathini vya hela kwa nkolongwa vama kuhani na akanahota. ⁴Na akalongela, hengite dhambi kwa kuisaliti mihai jangalai na hatia." Lakini vakajibu, "ituhusu kwani twenga? magajaliai genego mavene." ⁵Kisha akagajugujila pai hela ipande vya hela katika hekalu, na kuwuka zaki na kujikongela jwene. ⁶Nkolongwa va makuhani avitolite hela ipande vya hela na kulongela, "si halali kuuveka hela yene katika hazina, kwa sababu nighalama ja mihai." ⁷Vajadilini kwa pamonga na hela itumiki kuhemelela n'gonda wa ufinyazi wa kuvazikila vageni. ⁸Kwa sababu aje ng'onda wene lavii lavakemelai, "ngoda va mihai" hadi lelenu aje. ⁹Kisha lenelo lilovi lilivile livalongele na nabii Yeremia lyatimie, kulongela, vatwaite ipande Thelathini vya hela, gharama javapangiti na vandu Israeli kwa ajili jaki. ¹⁰Na vavatumite kwa ngoda lya ufinyanzi, nagti bambu jwavili angelikizi. ¹¹Henu yesu ajemite kulongolioja liwali, na liwali akankotekea "je mwenga ni mfalme va vayahudi?" yesu akanjibu, "mwenga nnongela yaeneyo." ¹²Lakini wakati pantakiwi na vakolongwa va makuhani na akinahota, ajibwitejeka chochoti. ¹³Kisha pilato ambwagile, "mugajowinijeka mashitaka gao dhidi jako?" ¹⁴Lakini anjibwitijeka hata lilovi limonga, yene liwali ngantwilile na kushangala. ¹⁵Henu katika sikuku javile Desturi ja liwali kuntava mfungwa munga jwahaguliwi na umati. ¹⁶Wakati wenewo valikuvya na mfungwa sugu lihina lyaki Baraba. ¹⁷Henu wakati pavavile vakusanyiki pamonga lilato avakotite "ni mweneki mpala yunfungulai kwa ajili yenu?" Baraba au yesu jwankemela kristu? ¹⁸Kwa sababu amanyite kwamba vajomwile kunkamula kwa sababu ja chuki. ¹⁹Wakati pavile atamiti pa chiti chaki chahukumu, ngavaki antumite linevi na kulongela "nkotokuhenga lijambo lokapi kwa mundu ajo jwangali na makosa. Kwani vandesiti muno hata lelenu katika ndoto kwa sababu aki." ²⁰Nde vakolongwa va makuhani na akina hota valivashawishi makutano vanyopa baraba na yesu vankoma. ²¹Liwali avakota "ni jwaku kati javavina mpala nenga ninlekeka kwinu?" valongile, "Baraba." ²²Pilato akavalongela, "Nintendelai niki yesu jwankemelai kristu?" Voa vakajibu, "munsulibishe." ²³Najwombe akalongela, "kwa ndavakini likosa wole lalitendite?" Lakini vaziditi kukwea sauti hata panani muno" munsulibishe." ²⁴Hene wakati pilato pawonitai awezajeka kuhenga lokapi, lakini badalajaki pijo javile zivanzite, atolite, machi akanava mawoko gaki palongolo ja umati na kulongela "nenga nangali likosa panani ja mihai ja mundu ajo jwangali na likosa. mugajangaliana agamavene." ²⁵Vandu voa vakalongela, "mihaijangu ivya panani yitu na vana vitu." ²⁶Kisha kummopolela Baraba kwau, lakini anakite angombite mijeredi yesu na kunkabidhi kwau kusulibiwa. ²⁷Kisha askari va liwali vakangega yesu mpaka pratoria na likundi likolongwa lya maskari voa vakakusanyika. ²⁸Vakankoma ngovo zaki na kunwalika kanzu ja rangi ji kele. ²⁹Kisha vantenganizi taji ja miva na kuuvika pamanipa mutu walki, na vammekie nnai katika luwoko lwaki va nnelelo. Vapengite majungwa palongolo jaki na kunkejela, vakalongela, "salamu mufalume va vayahudi?" ³⁰Nawalimtemea mate, na vatolite nnai na kumikita pa mutu. ³¹Wakati pavavile pavankelai vahulite weka kanzu na kuvika ngovo zaki, na kunnongoza kujaula kunsulubisha. ³²Pavawokite kunja vamweni mundu kuhuma krene lihina lyaki simeoni, ambayi vavanazimisha kujaula nau ili apate kugega msalaba waki. ³³Pavahika mahari pavakemela Galigotha, maana jake, "Enelo lya lihupa lya mutu." ³⁴Vampekie siki agahangana na nyongo anywa. Lakini pavonjitai, awezijeka kunywega. ³⁵wakati pavaviai vansulibishi, vagavine mavazi gaki kwa kupega kura. ³⁶Na vatamite na kunja ngalila. ³⁷Panani pa mutu paki vavikitu mashitaka dhidi jaki gakasomeka, "ajo ni yesu, mfalme va mayahudi." ³⁸Vanyang'anyi vavina vasulubiwa pamonga najwene, munga upandi va nnelelo vako na wongi va ncheje. ³⁹Vale vavavile vakupeta vandhaki, kutikisa mutu vyau. ⁴⁰Nakulongela, "mwenga mwavile vapala kuhalibu hekalu na kuchenga katika machova gatatu, mujiokoe mavene ngati ni mwana va chapanga, ng'uruka pai mmoka mnsalaba!" ⁴¹Katika hali jela jela vakolongwa vamakuhani vakankashifu, pamonga na vaandishi na akamahota, na kulongela. ⁴²Avaokwie vangi lakini awezajeka kujiolola mwene ni mfalme va wayahudi na ahurukai pai kuhuma kunsalaba, nde tutaminiai. ⁴³Antumaini chapanga. nneka chapanga amokoe henu ngati apala, kwa sababu alongile, nenga ni mwana va chapanga. ⁴⁴Na vale vayang'anyi vavile vansulubiwa pamonga, jwene pia valongele malovi ga kudhihaki. ⁴⁵Henu kuhuma saa sita kwa vile na luvendo katika chilambo choa hadi saa tisa. ⁴⁶Pajikilai saa tisa, yesu akalela kwa sauti jikolongwa, "Eloi, Eloi, lama thabakithan?" amanisha "chapanga vangu. chapanga vangu, kwa ndava kiani umekite?" ⁴⁷Vakati wene baadajau vavile vajemite pala vajoine, vakolongela "ankemela Eliya." ⁴⁸Marajimonga mmonga vau avukwite kugega sifongo na kutwelea chinywaji chivava, akaiveka panani pa nkongo na kumpekea anywai. ⁴⁹Nau vavabakiliwi vakalongela, "munnekaji kajika jaki, nnekaje tulole ngati Eliya chahikai kumuokula." ⁵⁰Kisha yesu akalela kavina kwa sauti jikolongwa na akavoa ntima jaki. ⁵¹Nnolai panzia lya hekalu lilipapwike sehemu jivina kuvokela panani hadipai. na alizi kandendemeka na maganga ga kajwike ipande. ⁵²Makaburi

gahogoliki,na henga ja vatakatifu vamahele vavavile vagonite lugono vafufuliva.⁵³Vawukite kwene makabuli baada ja ufufuu vaki,vajingile pabomani pa takatifu, na vakavonekana navamahele.⁵⁴Basi jola akidana vale ambau vavavile vannolekea yesu vaiweni chindendemeku na mambu gagavile gagawokela, vavatwilile na woga sana na kulongela. "kweli ajo avile mwana vachapanga.⁵⁵Akambomba vamahehela avavile vakifuata yesu kuhuma Galilaya ili kuhuila va vavile pala vakamuona kwa kutali.⁵⁶Mumiongoni mwau vavavile maliamu magdarena,marihamu amau vaki yakobo na joseph,na nyongo va wana va Zebedayo.⁵⁷Pajihitai jioni,ahikite mundu tajili kuhuma Arimathayo, jwankemelai yusufu ambayi pia avile mwanafunzi va yesu.⁵⁸Anjaulile pilatu na kuujopa yega ja yesu. kisha pilato aagizeapata kumpekia.⁵⁹Yusufu agegite yega akaukonga na ngowo ja sufi safi.⁶⁰Na akaugoneka katika likaburi jampya lyaki lavile valichongite mwambani. Kisha abiriga liganga likolonhwa likayekelelea 'yango va likaburi na akajaula zaki.⁶¹Maliamu magdarena na maliamu jongi vavile pala, vatamite kujelekele likabuli.⁶²Lichova lilifuatiti ambayi ikuvya lichova baada ja maandalizi,vakolongwa va makuhani na mafarisayo na valikusanyiki pamonga kwa pilato.⁶³Vakannogolela, 'Bambo,tikomboka kuvya wakati jola jwankonga pavile hai,alongele, 'Baada ja machova gatatu chafufuki kavena.⁶⁴Kwa yene nagilikia kwamba likaburi valilendai salama mpaka lichova lya tatu.panginepo,vanafunzi vakivaweza kuhika kujiva na kulongela kwa vandu, "afufuke kuhuma vafu; na vakankonga va mwisho chuvia mwisho chuvia mbayakuliko wola va kwanza.⁶⁵Pilato avalogolela "ntolai valinzi njaulai nkahenge hali ja usalama ngati chnweza.'⁶⁶Ndee vajawile na kuhenga likaburi kuvywa salama,liganga valigongite muhuli na kuvika valinzi.

Chapter 28

¹Baada jioni lisiku la sabato,lwova palavii likopoka kujeleka lichova la kwanza la juma,mariamumu magdalena,na jola mariamu jongi ahikite kulilola likaburi. ²Nnole pavii na litetemeku likolongwa, kwa sababu mahoka ga Bambo ahulwiwe na kuvilingishe lela liganga, kisha akalitamila.³Sura jake kama ja umeme, na livazi lwake lavii lansopi ngati theluji. ⁴Vala valinzi ba hofu na kuvywe kama vafu.⁵Jola mahoka akafamulila vala vadala alogo, "Nkotokujogopa kwa maana manyite ngati munnona yesu,jwasulubiwe. ⁶Avijee pambanu,lakini afufyike kama chinannogolile,nnhika munnole mahali ambapao Bambo agolwike. ⁷Nnjala manyata mwakalogolele vanafunzi vake, " afufyike kuhumi wafu,nnolaje atilongolile kugalilaya.kweneko ndoo chitammone! nnola nenga navalogolile."⁸Vala vadala vavokite pala palikaburi manyata na hofu na furaha jikubwa,na vavutwie kwalogolela vanafunzi vake. ⁹Nnole yesu akonganike nao na kulogola, "salamu, "vala vadala vahikite na kukamula magolo gake,na kisha vakanhabudu. ¹⁰Kisha yesu avalogolile, "Nkotokujogopa njala mwakalogolele valongo vangu valongolele kugalilaya. Kwene chivamone.¹¹Vakati weneo vadala pavavii vajaula,nnno baadhi ja valinzi vajawii kunjini na walogolela vakuu va makuhani:mambo goha gagavii gahumila. ¹²Navene makuhani pavavii vakonganike na vazee na kulijadili lijambo lene pamonga nau,vavohite chisasi chilongwa cha hela kwa vala askari. ¹³Na kwalogolela, "mwalogolelaje vangi kuwa vanafunzi va yesu vahikite kilu vakaujiva ywege ja yesu wakati twenga patavii tigoilwike."¹⁴Kama taarifa jene chijanhikila liwali,twenga chitanshawishi kummoha mwanguta mashaka goha." ¹⁵Kwa vala askari vakatola jela na kutenda kama chavavii vahelekezwa. Habali jene jikaheea sana kwa vayahudi na javii yweneyo hadi leleno. ¹⁶Lakini vala mitume kumi na mmonga vajawii Galilaya,mumola mchitombi wavii avalogolile. ¹⁷Navene pavammwene,vanhabudu.lakini baadhi jao vavii na shaka.¹⁸Yesu ahikite kwave na akavalogolela na kulogola, "vambekihe mamlaka goha pachiambo na kumbinguni. ¹⁹Kwa hiyo nnjalaje mkagatende mataifa goha kufywe vanafunzi.wabatiza katika lihina la tate, na la mwana na ntima mtakatifu."²⁰Mwafundishe kugathi mambo goha ganahamulile, na nnola nenga, mii Pamonga namwangota daima,hata mpaka mwisho wa chilambo

Mark

Chapter 1

¹Ahuu ni mwanzo wa injili ja yesu kristu,mwana wa chapanga. ²Ngati chavajandika na nabii Isaya,"nolai,nantuma mjumbe vangu palongolo pinu,mmonga wachalailisha ndila jinu. ³Sauti ja mundu jakemela kumanya,"ikamilishai ndila ja Bambo;inyoshai ndila jake.⁴Yohana aikite,akabatiza kumanyai na kuhubili ubatizo va toba kwa msamaha wa dhambi. ⁵Chilambo choka ja yudea na vandu woka wa yelusalemu vajawile kwaki vavile vabatiza najombe katika lochi yordani,akaungama dhambi jao. ⁶Yohana avile awala nguwo ja magoma ja ngamia na mkanda wa limbendela mwichiuno mwake,na avile alyega nzige na uchi ja mumanyai.⁷Ahubili na klongela,"avile pamonga ahika baada jangu jwavile namakili zaidi kuliko nenga na njeta hadhi hata ja yakujinama pai na kufungula lugoji ja ilatu jake. ⁸Nenga navabatize kwa machi,lakini jwene chabatizai mwangolomwenga kwa Roho mtakatifu,"⁹Yavokile katika siku hizo kwamba yesu ahikiti kuwoka nazaleti ja galilaya,na abatize na yohana katika mto Yordani. ¹⁰Vakati yesu pajinuke kuwoka mumachi,alolite kumbinguni igawanyike wazi na Roho ahulukai pai panane jake ngati njiva. ¹¹Na sauti yahuite,"kumbinguni,"mwenga ni mwanangu mpendwa napendesa sana na mwenga.¹²Kiha mala jimonga Roho akamlazimisha kujaula kumanyai. ¹³Atamaye kumanyai siku alobani,anengai na shetani.Avile pamonga na inyama va mumanyai na malaika waliomuhudumia.¹⁴Henu baada ya Yohana kukamula,yesu aikite Galilaya atangazai injili ja chapanga. ¹⁵Akalongela,"muda utimile na ufalme wa chapanga avandikile.Tubuni na kuamini katika injili.¹⁶Na ngatiapitite kando ja bahali ja Galilaya,amweni simoni na Andrea nongo wa simoni vatagai nyavu jao katika bahali,kwa kuvega vavile wavuvi. ¹⁷Yesu avolongilile,"ihikai,mufatai na chinatendai wavuvi wa vandu. ¹⁸Na mala jimonga valekite nyavu na vakakagula.¹⁹Vakati yesu pagendilai patalike kidogo,amwene Yakobo mwana va zebedayo na Yohana nongo vake;vavile mutumbwi vatengenezai nyavuni. ²⁰Mala avakemile na vene vakaneka tati jao Zebedayo mkati ja mtumbwi na vatumishi vavakodiwa,vakagula.²¹Na pavaikite kapelinaumu,siku ja sabato,Yesu alolite musinagogi na kufundisha. ²²Vakangiche fundisho lake,kwa vala avile avafundishai ngati mundu ambaye ana mamlaka na si ngati vaandishi.²³Vakati hawowo kwavile na mundu katika sinagogi lao lavile na roho wa uwakwa,na apigite kelele. ²⁴Alongile," Tuvinacho kiani cha kuenga na mwenga,Yesu wa nazaleti? ahikite

kutuungamiza? ikau mweneki.mwenga ni mtakatifu kajika jake va chapanga!" ²⁵Yesu anakilile pepo na kulongela," itamaye nuhu na mokai mkati jake. ²⁶Na roho wa uakwa angwihite pai na akavoka kwake wakati alela kwa sauti ja panane. ²⁷Na vandu woka vashangii,yeneyo va kotikiana kila mmonga," Hajeje ni kiani? fundisho jipya lilivile mamlaka? hata ahamula pepo wachafu nao wanamtii. ²⁸Na habali kuhusu jwene mala jimonga yakasambaa kila mahali mkati ja mkoa woka va Galilaya. ²⁹Na mala jimonga baada ja kuwoka kunja ja sinagogi,vajingile unyumba mwa simoni na Andrea vavai na Yokobo na Yohana. ³⁰Henu kamwana wa simoni avile agoloke kulwala wa homa na mala jmonga avalongile yesu habari jake. ³¹Yeneyo ahikiti,akamwile kwa chiwoko na kuinua panane;homa jawokiti kwake na akawaza kuwahudumia. ³²Kilu jojojo wakati luva liuva limekwisha litipime,anetite kwake woka vavavile vagongwa au vavapagwiwe na pepo. ³³Muchi woka vakusanyike pamonga katika mlango. ³⁴Avaponjite vamaena vavile vagonjwa wa magonjwa mabali mbali na kuwoa pepo vamaena bali havasite jika pepo kulongola kwa sababu vamanyaite. ³⁵Ajumwike lukela na mapema wakati navile bado luvendo;vawokite na kujaula mahali pa chemba na ajopite kweneko. ³⁶Simoni na woka vavavile pamonga najwene vanondite. ³⁷Vapatite na vakanongelela," kila mmonga anonda. ³⁸Avalongilile,"tujaula mahali pengine kunja katika michi idhunguka,ili mwesai kuhubili kweneko pia.ndiyo sababu ikiti hapapa. ³⁹Najawile napitijika Galilaya yoka,ahubilai katika masinagogi jao na kulakilila pepo. ⁴⁰Jwavile naukoma mmonga aikite kwake.Avile akimsihi,apigite magoti na anongilile,"ngati mpala,mwenza kundenda mai safi. ⁴¹Vakasukuma na huluma,yesu anyoshite chiwoko chake na kugusa,akanongelela,"mbala mmai safi. ⁴²Mala jimonga ukoma ukawoka na yateile kuvega safi. ⁴³Yesu akamwonyite ikali na kunongelela ajwaule mala jimonga. ⁴⁴Anongilile,"hakakishai nongelalineno kwa woka lakini ijaula,mwalilangayai,kwa kuhani na mwakawohai dhabiu kwa ajili ja utakaso ambayo musa alagihe,ngati ushuhuda mavene. ⁴⁵Lakini ajwawile na kuwenza kuvalongelela kila mmonga na lilowi zaidi hata yesu awezitejika kavina kujingila mubomani pa mtemela na vandu vaikiti kwajwene kuwoka kila mahali.

Chapter 2

¹Pavujile kapelinaumu baada ya siku kidogo ,yajunike kwamba avile nyumbani. ²Vandu vamaena sana vavile vakuse nyike pale na avilejika nafasi tena hata jina ya pala paliyengu na yesu alongile lilowi kwao.³Kisha baadhi ya vandu vakite kwake vavaneta,mundu wavile apowile ,vandu ncheche vavile vage gite. ⁴Wakati pawashidwai kuvandikile kwasababu ya umati wa vandu vawoite chipangala panane ya mahali pala panavile ,Na pavavile vaho tuwile liwomba avile agolike.⁵Paiwene imai yao yesu anongilile mundu jwapowize" mwanangu dhambi jinu isamehawa ⁶"Lakini baadhi ya waandisi vala vavavile vatamite pala vajichojite mumutime yao. ⁷Awezavole mundunhajojo kulongela yeneyo ? Akufulu nani aweza kusamehe dhmbi jwengavega chapanga kaijka yake ?"⁸Mala yesu amanyite rohani mwake chavile nacho vavikili muongoni mwao jwene avongilile" kwa kiana ifikili naha mumiitima mwenu? ⁹Lipi lakunyonyoka zaidi kulongela kwa mundu jwapowize .Dhambi jinu isamehewa au kulongela njema. ntole chendanda chinu .na ingendai.¹⁰Lakini ili wapate kumanya ya ya kuvyega mwana wa adamu ana mamlakaa ya kusamehe dhambi katika chilambo anongilile joka jwapowize, ¹¹Nanongelela mwenga, jinue ndotemkeka winu na jala, kunyumba kwinu. ¹²Ajenda mala jimonga akatole mkeka wake, na ajaula kunja ya kunyumba palongolo ya kila mundu, yeneyo woka vakangichi na vampikie chapanga utukufu, na akalongela " kamwe tuwaitejika kulola jambo ngati alile¹³Ajwawile kavine kando ya ziwa na umati woka wa vandu vaikite kwake na akavafundisha, ¹⁴Pavile apita amwene lawi mwana wa alfayo atamite kwenye sehemu ya kukunyanyia kodi na akanongelela, "Mungagulai "Ajimemite na kufata.¹⁵Na wakati yesu pavile apata cha kulyega katika nyumba ya lawi vakusanyai kodi vamehena na vandu jwavile dhambi avile alega na yesu na wanafunzi wake, kuvega vavile vamehena nao vakagwile. ¹⁶Wakati waazishi, ambao vavile mafalisayo, vaponite kwamba yesu avile akalyai na vandu vavile na dhambi na vavakusanya kodi, vanongilile wanafunzi vake , "kwa kiani alyega na vavakusanya kodi na vandu vavavile na dhambi?¹⁷Wakati yesu pajowini nahe akavalongelala. "vandu vavavile na afya katika yega vahitajijika tabibu, ni vandu wagonjwa kajikayika, ndio vahitaji, naikitijika kuvakemela , vandu vavavile vandu vavavile dhambi?¹⁸Wanafunzi wa yohana na mafalisayo vavile vafunga. na baadhi ya vandu vaikiti kwajwene na kuvalongelela, "kwa kiani wanafunzi wa yohana na mafalisayo vafunga lakini wanafunzi winu mwafungajike. ¹⁹Yesu anongilile. 'je vavahudhulia halusi vawesa kufunga wakati bwana halusi akona akavai pammonga nao? kwa woka bwana alusi akavai akona avile pamonga nao vawezajika kufunga. ²⁰Lakini siku chihikai wakati bwana halusi pachavamoa, kunyumba yake na katika siku jeneyo vene chavafungaye ²¹Njeta mundu jwashona chipande cha mpya cha nguwo kwenye fazi cadhamani chenge chilaka chichi bandukaye kuwoka katika jeneyo cha mpya kubanduka kuwoka katika cha dhamani na chakuvai kupapuka ubaya²²Njeta mundu jwavile divai jampya katika viliba ukubwa ikubwa. chenye divai kihukayula viliba na yoka ivina divai na viliba chihovile. badala yake mmekai divai jwampya katika viliba ya mpya.²³Katika siku ya sabato yesu apatite kwenye baadhi ya migonda. na wanafunzi wake vawaziti kutola baadhi ya masuke ya ngano. ²⁴Na mafalisayo vanongilile. "nolai kwa kiani vatenda chindu ambacho ni kinyume cha shelia katika siku ya sabato?²⁵Avollongilile,"mwasomitijeka chela chachitaile Daudi pavile katika uhitaji na njala-jwene pamonga na vandu pamonga najwene?²⁶Jinsi chawile katika nyumba ja chapanga wakati Abiathari pavile mkuhani-ambao yavile chinyume cha shelia kwa mundu yoyokajola kulyega ngavile makuani-na avapikie hata baadhi ja vala vavavile pamonga na jwene.²⁷Yesu alongile,"sabato yatendike kwa ajili ja mwanadamu.siyo mwanadamu kwa ajili ja sabato. ²⁸Kwa yeneyo,mwana va Adamu ni Bambo,hata kwa sabato.

Chapter 3

¹Na kavina najingile mukati ja sinagogi na mola pavile na mundu jwavile chiwoko chapowize. ²Baadhi ja vandu vavile vakatiliai kwa ukalibu kulola ngati chaponywa siku ja sabato il kwamba valakilai. ³Yesu anongilai mundu jwavile chiwoko chichipowize, "junuki na njema katika ja umauti hawowo. ⁴Kisha anongilile mudu, "je ni halali kutenda litendo lamboni siku ja sabato au kutenda yangavega haki kuokoa maisha au kukoma? "Lakini vabakile nuhu. ⁵Avalolite kwa hasila, ahudunikaye kwa sababu ja ugumu va mitima yao, na anongilile jola mundu, "Nyoosha chiwoko chinu, "anyoshite na yesu aponyite chiwoko chaki. ⁶Mafalisayo vajawile kunja na mola vakatenda njama pamonga na mahelode dhidi jake ili kukoma. ⁷Kisha yesu, pamonga na wanafunzi wake, "vajawile kubahali, na umati ukubwa va vandu vavafatite wowokilai Galilaya na uyahudi. ⁸Na kuwoka Yelusalemu na kuwoka idumaye na palongolo ja Yolodani na jilani ja Tito na Sidoni, umati ukulongwa, paujowini kila chindu chichivile achitenda, ahikite kwa jwene. ⁹Na anogilile wanafunzi vake kuandaa mtumbwi udogo kwa ajili jake kwa sababu ja umati, ili kwamba ikotavega chavasongai. ¹⁰Kwa kuvega avaponyite vamaena ili kila mundu javile na matesu jakavai na shauku ja kuhikila ili ampapai. ¹¹Papoka Roho ja huakwa pavanolite vagwile pai palongolo jake na kulela, na kulongolo, "mwenga ni mwana va chapanga." ¹²Avahamulu kwa msisitizo vakotakutenda kumanyikana. ¹³Ajawile panane ja chitumbi, na akavakemela vavapalai, na vakajaula kwa jwene. ¹⁴Akavaagula kumi na ivena (vavakemila mitima), ili kwamba vavai pamonga na jwene na awesai kuvatuma kuhubili. ¹⁵Na kuvega na mamlaka ja kuwoha mapepo. ¹⁶Na avahagwile kumi na ivena: Simoni jwampelite lihina la petro. ¹⁷Yakobo mwana va Zebedayo, na Yohana nongo vake Yakobo, jwapatiye lihina la Bonagesi, venaha, ni vana va ngulumu. ¹⁸Na Andrea, Filipo, Bartholomayo, Mathayo, Tomaso, Yakobo vana va Alfayo, Thadayo, Simoni mkananayo. ¹⁹Na Yuda Iskaliote, ambaye chasalite. ²⁰Kisha ajawile kunyumba, na umati va vandu vakaika pamoga kavina, hata vakotakuweza kulyega mkate. ²¹Familia yake pavajowini habali yeneyo, vajawile kukamula, kwa kiani mwalongile, "Ahumbite lupengu." ²²Vaandishi vavaikite kuwoka Yelusalemu valongile, "Apagawite na Beelzebuli," na, "kwa mtawala va mapepo vawoa mapepo." ²³Yesu avakemile kwajwene na kulongela nao kwa mifano, "jinsi gani shetani aweza kumoa shetani? ²⁴Ngati ufalme awanyike vene ufalme weneyo uwezajika kujima. ²⁵Ngati nyumba jakagawanyikaye jene, nyumba yeneyo jiwesajika kujia. ²⁶Ngati shetani chajinuke kinyume chake jwene na kugawanyika, awezajika kujima na chavai ahikite pamwisho vake. ²⁷Lakini njeta hata mmonga jweweza kujingila mkati nyumba ja mundu jwavile na makili na kujiva hindu jake bila kutava jwavile namakili kwanza, na kisha kukusanya chichivile munyumba. ²⁸Kweli nanongelela, dhambi yoka ja vana wa vandu chavasamehewa, pamonga na kufulu ambazo chavatamkaye. ²⁹Lakini jwayoka jwachatendai kukufulu Roho mtakatifu chasamehewai kamwene bali ana hatia ja dhambi ja milele". ³⁰Yesu alongile halele kwa sababu vavile valongela, "Ana Roho ihakwa" ³¹Kisha nyongowake na nongewake na nongo jake vaikite kujema kunja. vakatuma mundu, kukemela. ³²Na umati va vandu vavavile vatamite kalibu najwene akavalongelela, "nyongowino na nongo jinu avile kunja, na vanonda mwenga. ³³Avajibu, ni mweneki nyonguvangu na nongovangu?" ³⁴Avololite vavatamite vadhugwike, na kulongela, "nolai, havava ni nyunguwangu na nongo vangu!". ³⁵Jwaokayula jwatenda mapenzi ja chapanga mundu jweneyo ni nongo wangu. na dala wangu na nyongo wangu.

Chapter 4

¹Kavena awezite kufundisha kandokando ya bahali, na umati mkubwa wakusanyike wakamzunguka , akajingila mkati ya mtumbini mubahali , na kutama, umati woka vavavile kulupenja mwa bahali pachinyomboko. ²Na akavafundisha mambo gamaena kwa mifano, na akalongela kwao kwa mafundisho gake. ³Njowana, mpanzi ajwawile kupanda ⁴Pavile apenda, baadhi ya mbeyu yagwile mundila, na iyuni yakaike kulyega ⁵Mbeyu henge yakagwaga pavile mwamba, ambako pavalajika na udongo wamaena, mala ikanyauka kwa sababu yavilejika na udongo wakutosha. ⁶Lakini lyuva pilihomwile, yake yoma, na kw sababu yavilejika na mizizi, yayomite. ⁷Mbuyu yenge yagwile katikati ya miva, miva kwavile na yasongai na yapapitejika matunda gagogala ⁸Mbeyu jingi yagwile paudongo udhuli na yapapiti matunda wakati njakakolai na kujonjikeka, yengi sitini na yengi mia."

⁹Naakalongela, yayoka jwavile masikio ya kujowana na ajowanaye. ¹⁰Yesu pavile kajikajika vala vavavile kalibu najwene na wala kumi na wenavakotikie kuhusu mifano" ¹¹Akalongela kwao."kwenu vapikie sili ya ufalme wa chapanga, lakini kwa vavavile kunja kila chindu ni mfano. ¹²Ili vakalolai ndiyo nola, lakini valolajika na kwa yeneyo pavajowana ndiyo jowana, lakini vaelewajika. aulviyeneyo ngavavageuke na chapanga ngavahasamehe. ¹³Naalongile kwao,"je helewajika mfano hawowo chimwesahuli kuhelewa mifano henge. ¹⁴Mpenzi apandite lilowi. ¹⁵Baadhi ni vala vavagwile palupenja mwa ndila, mahali ulowi pavapanditi, na pavajowinimala sheyani akaike na kulitola lilowi ambalo vapanditi mkati yao. ¹⁶Na baadhi ni vala vavapandaye panane ya mwamba ambao, pavajowini lilowi, kwa halaka vapokela kwa kuengwa. ¹⁷Na vavilejikanco mizizi yeneyo mkati yao, lakini kuvumilia kwa muda uhupi, halafu tabu na usumbufu pihika kwa sababu ya lilowi , mala kukovundoka. ¹⁸Na vangi ni vala vapandite katika miva valijowine lilowi. ¹⁹Lakini masumbufu ya chilambo, kukongana na mali, na tamaa ya mambo gangi, gavajingila lilowi na lilepelela kupapa matunda. ²⁰Kisha kuna vala ambao vapanditi papavile udongo uzuli, valijowana lilowi na vapokile na kupapa matunda baadhi thelathini, na baadhi sitini na baadhi miajimonga. ²¹Yesu akavalongelela," je mmege aleta taa mkati ya nyumba na kuivika pai ya chikapu au pai ya chindanda? aileta mkati na kuveka panana ya kiango. ²²Kwa kuvega njeta chochoka chichihihite ambacho ngatichangawonikana na njite hili ambayo chivekajika waz. ²³Chivai jwavile namasikio ya kujowana na ajowanaye,"²⁴Avalongilile mmai makini kwa chela chimchijowana, kwa kuvega chipimo chipema, chenecho chipimelai, na chichijonjekehe, kwinu. Kwa sababu jwene jwavinacho. cha pokelai zaidi . na jola jwangavanacho, vala vavavinayo. ²⁵Na akalongela." uflume wa chapanga waulandikie na mundu japanditi mbeyu katika udongo. ²⁶Na akalongela,"ufalme wa chapanga waulandikie na mundu japanditi mbeya katika udongo. ²⁷Pavagonite kilu na kujumuka lukela,na mbeyu yakachipuka na kukula ingawa amanyajika chiwokile. ²⁸Chilambo chiwoa mbeyu yene kwanza mahamba,halafu maua va halafu mbeyu ivile ikomile. ²⁹Na vakati mbeyu pichakomalai ihundute mela kupecheka chikwakwa ,kwa sababu mavuno yamewadia. ³⁰Na akalongela,"tulandikihe ufalme va chapanga na chindu gani au tutunilai mfano gani kuelezea?. ³¹Ni ngati mbeyu ja haladali,ambapo pavapanditi ni chidogo sana kuliko mbeyu woka pachilambo. ³²Hata vakati vapanditi,ifalana kuvega ikubwa zaidi ja mimea yoka ja bustani,na itenda mapanda makubwa,hata iyuni ja kumbinguni hiweza kutenda ihuni jao kwenye chiwili chaki³³Kwa mifano yamaena vafundishe na kulongela lilowi kwao,kwa kadili chavawesite kuelewa. ³⁴Na kulongela nao bila mfano.Lakini vakati pavavile kajika jake,akavaeleza kila chindu vanafunzi vake. ³⁵Katika siku jeneyo,vakati va jioni pawahadia kulongela kwao,"tujalai upande va pili. ³⁶Yeneyo vakauleka umati,vakatola yesu,vakati weneo tayali vavile mkati wa mtumbwi,mtumbwi wongi wavile pamonga najwene. ³⁷Na upepo mkali va dholuba na mawimbi gavile gahingila mkati ja mtumbwi na mtumbwi tayali wavile utwelile. ³⁸Lakii yesu jwene avile kwenye shetri,agolwike kwenye mto.vakanyumuwa,vakalongela,"mwalimu,jilijika twenga tuwega?"

³⁹Na akajumuka,akaulakilila upepo na akailongelela bahali,"mmai shwali,amani,"upepo vakomite na kwavile na utulivu ukubwa⁴⁰Na akalongela kwao,"kwa kiani jogopa? je njeta imani mwakona?" ⁴¹Vavile na hofu kubwa mkati jao na vakazozana vene kwa vene , "ajojo ni mweneki kavena,kwa sababu hata upepo na bahali yatii?"

Chapter 5

¹Vahikiti mpaka upande wongi va bahati katika mkoa wa Gelasi. ²Na ghafla wakati yesu pavile awokai kunja ja mtumbwi,mundu jwavile roho chichafu aikite jwene kuwoka kumakabuli. ³Mundu jwenyo atamite kumakabuli njeta jwawesite kukanikia zaidi,njeta hata kwa minyororo. ⁴Avile vafungite nyakati jenge kwa pingu na minyororo.Aikamite minyororo na pingu jake yadinyikine,njeta hata mmonga jwavile na makili ga kushindana. ⁵Kilu na mui akavai kumakabuli na kuchitumbi,alelite na kulidumula jwene kwa maganga gakali. ⁶Pamwene yesu kwa patali,amutukihe kwake na kujinama palongolo jake. ⁷Alilete kwa sauti jikolongwa,"mpala nalendele kiani,yesu mwana wa chapanga jwavile panane sana. ⁸Kwa kuvega vavile vanongilile,"mukai mundu hajuju,avai roho ihakwa. ⁹Najombe akotikie,"lihina lino ni mweneki?" najombe akajibu,"lihina langu ni Legion,kwa kuvega tuville vamaahina," ¹⁰Asihite kavena na kvena akotakupeleka kunja ja mkoa. ¹¹Henu likundi likubwa la nguruvi lavile valeha panane ja chitumbi. ¹²Najombe vasihite,akalongela kwa nguruvi;tujingile mkati jao." ¹³Yeneyo hawahusite;roho va uhakwa avahuite na kujingila mkati ja nguruvi,najombe vatilite pai ja chitumbi mapaka kubahali,na kalibia nguruvi elfu na ivena gamihite mubahali. ¹⁴Na vala vavavile vavalishai nguluvi vatilite na kuwoa taalifa ja chichiwokil katika muchi na katika chilambo,ndio vandu vamaena vawokite kujaula kulola chichiwokile. ¹⁵Ndipo vaikite kwa yesu na vanongilile mundu japagawa na pepo-javile na jeshi-atamite pai,vahekilile,na akavai katika malengo gake timamu,nawombe vajogwipe. ¹⁶Vala vavavile valolite chichiwokile kwa mundu jwavile apagwile na pepo avalongilile chichiwokile kwa jwene na pia kuhusu nguluvi. ¹⁷Najombi vawazite kusihia avokai katika mkoa jao. ¹⁸Na pavavile ajingila mkati ja mtumbwi,mundu javile japagiwe na mapepo asihiti kwamba ajaule pamonga najwene. ¹⁹Lakini hahusitejika,lakini anongilile,"ijaule kunyumba kwinu na kwa vandu vinu,na mwalongililai vateile Bambo, na rehema japekile." ²⁰Yeneyo ajawile na awazite kutangaza mambo makubwa ambayo yesu ateile kwake katika Dekapoli,na kila mmonga alistajabu. ²¹Na wakati yesu pajombwike kavena upande wongi,mkati ja mtumbwi,umati ukubwa vakusanyike kudhunguka,pavaile kando ja bahali. ²²Na mmonga va kiongozi va sinagogi,vavaikemelai Yairo,aikiti,na pamweni,agwili mumagulo pake. ²³Ahihiti zaidi na zaidi,akalongela,"Binti jangu mdogo avandikila kuwega,nasihi,ihiki na mmikai mawoko ginu panane jake ili kwamba awezekupata afya na kuishi." ²⁴Yeneyo ajowile pamonga najombe na umati mkuwa wafatite nao wazongite kalibu vakamzunguka. ²⁵Vavile na mmbomba ambaye miyai jake javile iwokite kwa miaka kumi na ivena. ²⁶Atesike ja kutosha pai ja matabibu gamaena na atumile kila chindu chavilenacho.Hata yeneyo yasaidiyejeka kwa chochoka,lakini baada jake azidie kuvega na hali jibaya. ²⁷Ajuwini habali kuhusu yesu.Yeneyo aikite panyuma jake wakati pavile agenda mkati ja umati na jombe agusite livazi jake. ²⁸Kwa kuvega alongile,"ngati nagagusite mavazi gake tu,chimai mzima. ²⁹Pagusite kuwokwa miyai kwatamite amboni na alijuwini katika yega jake kwamba aponyete kuwoka kwenye mateso gake. ³⁰Na gafla yesu agundue mkati jake jwene kwamba makili gamokite.Na agewike kongone na kongone katika umati va vandu na kukota,"Ni mweneki jwagusite livazi langu?" ³¹Vanafunzi vake vanongilile,"mmona umati hawowo wasogwite udhunguka,namwenga nongela' 'Ni mweneki jwagusite?" ³²Lakini yesu alolite kongoni na kongone kulola ambaye jwavile jateite ili. ³³Mbomba,amanyite chichiumilile kwa jwene,ajogwipe na kundendemeka.Ahikite na agwile pai palongolo jake na kunongelela ukweli woka. ³⁴Alongile kwake,"Binti,imani jinu yokaile mmaye mzima.Ijalai kwa amani na uponywe kuwoka kwa ugonjwa winu. ³⁵Pavile palongililai bahadhi ja vandu vaikite kuwoka kwa kiongozi va sinagogi,akalongela,"Binti jako awili kwa kiani kujendelela kusumbua mwalimu?" ³⁶Lakini yesu pajowini ambacho chalongela,anongilile kiongozi va sinagogi,"Mkota kujogopa .Amini tu," ³⁷Hahusitejika jwajoka kulongowana najwene,pavile petro,Yakobo na yohana,nongo vake Yakobo. ³⁸Vaikite kunyumba kwa kiongozi va sinagogi najombe alolite vulugu,kulela kwamaena na kuombezeza. ³⁹Pajingile mnyumba,anongilile,"kwa kiani asikitite na kwa kiani alela?mwana awilejeka bali agolwike. ⁴⁰Vahekite,lakini jwene avawoite woka kunja,atolite tati wa mwana na nyongowaki na vala vavavile pamonga najwene na anjingile mkati mwavile mwana. ⁴¹Achitolite chiwoko cha mwana na anongilile,"Talitha kouw," ambayo ni kulongela,"Binti mchanga,nanongelela mjumuke. ⁴²Ghafla mwana akajumka na kugenda (kwa kuvega avile na umli va miaka kumi na ivena)-na gafla walishikwa na kukangacha mkubwa. ⁴³Aliwaamulu kwa makili kwamba njeta jweyoka jula apaswa kumanya kuhusu halele,na avalongilile vapikiaji jola binti chakulyega.

Chapter 6

¹Na akavoka pena na kujala kunjini kwau,na vanafunzi vake vanfuatite. ²Sabato pajahikite,atumbwi kwajigana katika sinagogi,vandu vamahele vanjoanile na vakangiche,"valongo "Apatite kwa mafundishu genega?" "Na hekima ng'ani jene javampekihe?" Ahenga miujiza jene kwa mavoko gake?" ³"Je jwene si jola seremala,mwana jwa mariamu na nnongo wau Yakobo,yose,Yuda na simoni? je dada ywake si vatama papa pamba pamonga na twenga na vafulahishwijeka na yesu.⁴Yesu avalogolile," nabii naakosa hishima,itapangaywega katika muchi wake na mumiungoni mwa valongo vake na munyumba jake." ⁵Awesajeka kuhenga miuiza pene,ila avavekite mavoko vagonjwa chidogo avalamihe. ⁶Akangiche sana kwa sababu ja changanhamini kwavekisha aigendile hijiji ywa jirani kwafundisha.⁷Avakemi vala vanafunzi kumi na vavena akawanza kwatuma vavena vavena.Avapekihe mamlaka kunani ja pepo vahakwa, ⁸Na kwahamulu vatola chochokachela pavajaula panganywega huywatu tuu,vakotokugega nkate,wa nkoba,wala hela pachibindoni, ⁹Lakini vawala ilatu,na si kanzu ivena.¹⁰Na kwalogolela," nyumba jojoka jachavajingileje,vatama pena mpaka pachavavokaje. ¹¹Na muchi wowoka wangaapokela wala kwajoanela, vavoka kwave vakungundaye luhombi ga magolo gave,ivy shuhuda kwave,"¹²Vene vajawile kutangaza vandu vatubu na kuleka dhambi jao. ¹³Vavavengite mapepo vamahele,na vavapakite mahuta vagonjwa na kwaalamiha.¹⁴Mfalme Herode pajohine genega,kwa kuwa lihina la yesu lavii limanyakine sana.Baadhi valogwi,"yohana jwakubatiza afufukwe na kwa sababu jene,gena makakala ga miujiza gahega mahengu munkati jake," ¹⁵Baadhi jao valogwile,"jwene ni Eliya," Bado vangi valogola," jwene ni nabii,kama mnongo wa vala manabii vaa dhamani.¹⁶Lakini Herode paajohine geega alogwile," Yohana jwanankanite mutu afufuliwe." ¹⁷Maana Herodi jwene alagihe Yohana vankamule na vantavite gerezani kwa sababu ja Herodia (Nndala wa kaka munda filipo) kwa sababu jwene avii antolile.¹⁸Kwa maana Yohana annongalile Herode,"si halali kuntolile jwa kaka jake. ¹⁹Lakini Herodia awenzite kunchukila na avii apala kunkoma,lakini avinakuweza. ²⁰Maana Herode anjogwape Yohana,amanyote kwamba juna haki munda ntakatifu,na annekite salama.Na paajendelile kunjohanela ahuzunike sana, lakini ahekeli kunnjohanela.²¹Hata pahikite wakati mwafaka javii ivandakile siku ja kpanga Herodi avahandali moafisa vake karamu,na makamanda,na ilongozi ywa Galilaya. ²²Ndipo kamwili jwa Herode ajingi na kuhina palongolo jao,anfurahishe Herode na vageni vavatamite muda wa chakulwa cha jioni,nde mfalme annongalile binti,"munyipe chochoka champala nanenga chinampekehe.²³Annapihe na kunnogolela,chochoka chamumomba nampekehe hata nuru ja ufalme vake. ²⁴Akahuma panja akankota nyongo wake,"nnyope kwani,"? Akalogo,"mutu wa yohani jwakubatiza. ²⁵Na mara jimonga ajingi kwa mfalme akawanza kulogo,"mbala mumbekehe munkati ja sahani,mutu wa yohani jwakubatiza.²⁶Mfalme azikitishwe sana lakini kwa sababu ja chiapu chake na kwa ajili ja vageni,awesie jeka kunkanalila miombi lwake. ²⁷Hivyo mfalme antumite askari kati ja valinzi vake na kwa alagiha kujau kumete mutu wa yohani.nninzi ajawi kunkamula mutu avii chifungoni. ²⁸Aletite mutu wake musahani na kumpekeha binti,na binti akampekehe nyongo wake. ²⁹Na vanafunzi vake pavajohine genega,vajamwile kuigega ywega jake vakajau kuuzika mulikaburi.³⁰Na mitumi,vakusanyike pamonga kulongolo ja yesu,vakannogolela goha gavahengite na gavafundishe. ³¹Na jombe avalogolile," nnhika mavene mahali pa faragha na tipomolele kwa muda," vandu vamahele javii vahika na kuvoka, hata vapatitijeka nafasi ja kulwega. ³²Henu vakwelite mashua vakajau mahali pa faragha kajika jao.³³Lakini avawe vavoka vamahele avamanyite, kwa pamonga vatilite kwa magolo kuhumi michu yoha,navene vakahika kabira jao. ³⁴Pavahikite pwani,awe umati ukolongwa na kwaahurumia,kwa sababu javii kama limbelele langali na nchungaji,na atumbwi kwafundisha mambo gamahena.³⁵Muda pavajandili sana,vanafunzi vakanhikii vakannogolela,"pamba ni mahali pa faragha na muda ujendelile. ³⁶Mavalange vajau michi ja jirani na lijiji vakajihemele ywakulwa,"³⁷Lakini akavajibu alongi," mwapekehe mwangota ywakulwa vavikulonge tijaule na kuhema mikati jwene thamani ja chinazi mia na kwapekehe vala?" ³⁸Mna makati jilengwa? Nnjala mkalolaje."pavapatite vakannogolela,"mikati nhamu na samaki ivena.³⁹Akavahamuhu vandu vatame katika likundi panani pa mahamba gavehe. ⁴⁰Akavatamika katika likundi,likundi ja mamia kwa hansini. ⁴¹Kisha akato mikati nhamu na samaki ivena,na akalo kumbunguni,akaibariki na kavapekeha vanafunzi vaveke palongolo ja umauti na kisha agavite samaki ivena kwa vandu voha.⁴²Valile voha hadi vatoshike. ⁴³Vakusinye hipandi ywa mikati yaibakile,ikatwele hikapu kumi na ivena,na pia hindandi ywa homba. ⁴⁴Na javii vanalomi elfu tano vavahii mikati.⁴⁵Mara akavalogolela vakwele mumashua vajala sehemu jenge,hadi Bethasaida,wakati jwene alanga makutamu. ⁴⁶Pavii vajomwi kuvoka,akajau kuchitumbi kuvomba. ⁴⁷Papavii jioni na mashua jao wakati wene javii katikati ja bahali,ywene avii pa machi,na apala kwa peta.⁴⁸Na avawee vala galaga kupiga makasia kwa sababu upepu wahalile.Pajavandakile lukela avajaulile,agenda panani pa machi,na apala kwapeta. ⁴⁹Lakini pavamwene agenda panani pa machi,vajingiwe na wasiwasi vahambuka ni vakaleta kelele. ⁵⁰Kwa sababu vawene javii na hofu. mara akalogona

avalongalile,"mwa mwavajisihi! ni nenga nkokuvyweka na hofu.⁵¹ Akajingi munkati ja mashua,na upepeo ukaleka kuvuma,navene vakankangacha kabisa. ⁵²Henu vavii vangayelewa maana ja ela mikati maana malengu gao gavii na uhelewa udogo.⁵³ Nao pavajombwike kumwambu vahikite machi ja genesareti mashua jaleki nenga. ⁵⁴Pavahumite panjaja mashua,mara vakammanya. ⁵⁵Vakavuluke kutangaza katika nkoha wohi na vakatumbu kuvaleta vagonjwa kwa machila,kila pavajohine ahika. ⁵⁶Popoka paajingile katika lijiji au kunjini,au katika nchi,vaavekite vagonjwa maheli pa lisoko,na vakansihi kwahusu vaguse upendu la livazi lwake.Na voha vavamgusite avaponyishe.

Chapter 7

¹Mafarisayu na baadhi ja vaandishi ambau vavile vahumile yerusalemu vakusanyiki kuntindila jwene.²Na valolite kuvya baadhi ja vanafunzi vaki va lyai mkati kwa mawoko najisi;ambayu vanavitijeka. ³(Kwa mafarisayu vayahudi woti valyejeka mpaka vanava mawoko gau vizuri;vakamulila utamaduni va akanahota.wakati. ⁴Mafarisayu pavawuja kuhuma mahali palisoko valyejeka mpaka vajogite kwanza.Na kuvisheria jenge ambazo kukengemeka kabisa,ikavya ni pamonga na kugulula hikombe,masufuria,yombo vya shaba,na hata hiti hihitumika wakati va chakulya.)⁵Mafarisayu na vaandishi vankotokie yesu,"kwa ndavakiani vanafunzi vako vaishijeka kulengana na tamaduni za akanahota,kwani valyega mkati panga kunava mawoko?"⁶Lakini jwene avalongilile,"Isaya atabili vizuri kuhusu mwangotamwenga mwavanafiki,ajandiki,vandu vene vanheshimu kwa milomo jau,lakini mitima jau ivi kutali na nenga. ⁷Vanhengela ibada jangali na maana,vakifundisha sheria za vanadamu ngati mapokelu gau.⁸Mujilekiti sheria ja chapanga na kukamulila kwa vepesi tamaduni za vanadamu." ⁹Na akalongela kwau,"mwikanite amri ja chapanga kwa urahisi ili kwamba ntunza tamaduni zinu!. ¹⁰Kwa kuvya musa alongile,'mumuheshimu atate jako na mau vako; na jwene jwalongekayi mabaya panani pa atate vaki au amauvaki hakika chawige!.¹¹Lakini nnongela,'ngati mundu alongela kwa atate vaki au amau,'kujangatila kukola ambau kampokele kuhuma kwaki ni hazina ja hekalu,"(yene ni kulongela kwamba, iwokite kwa chapanga. ¹²Hivyo muruhusivajeka kuhenga kuhenga lijambo lyolyoti kwa ajili ja atate au amau jaki. ¹³Muhenga amri ja chapanga kuvya bule kwa kuleta tamaduni zinu.na mambu gamahale ga jinsi yene gamuhenga"¹⁴Avakemite makutanu kaina na kuvalongelela,"munjuanalaji,nenga,mwangotamwenga nyoti,na muhelewaji. ¹⁵Njeta chochoki kuhuma kunja ja mundu ambachu chiweza kunhaka mundu chichijingilai kwaki.Bali ni chila chachihumila mundu ndichu chachihakaa. ¹⁶(Nzingatilai mstari ago,"ngati mundu yoyoti avile masikilu ga kujuanila,na ajoanai" mmijeka muu nakala za kali)¹⁷Yesu pavalekiti makutanu na kujingila munyumba,vanafunzi vaki vanankota kuhusu mfanu wenewo. ¹⁸Yesu akalongela," na mwangota mwenga pia badu mwamgaeleva? mmonajeka kwamba chochoti chachinyingila mundu chiwezajeka kunhaka. ¹⁹Kwa sababu chiwezajeka kujenda kwa mtima waki,lakini chijingila katika mulutumbu mwaki na kisha chipeta kujenda kuchoo,"kwa mahelezu aga yesu avihengite yakulyavyoti kuvya safi. ²⁰Alongela," ni chela ambachu chimuhumila mundu ndichu chachihakala. ²¹Kwa kuvya kuhumila mkati ja mundu,kunja ja mtima,kuhuma mawazu maovu,sinaa,vizi vamaauaji, ²²Ushirati,tamaa jibaya,uovu,udanganyifu,kujamiana wiu,kashfa,majivunu,ujinga. ²³Maovu aga yoti gahuma mkati,ndo gale ganhakala mundu.²⁴Ajumwike kuhuma pala na kuwoka kujaula katika mkoa va Tiro na Sidoni.Ajingile mkati na apalitijeka mundu yoyoti akotokumanyakuvya avile pene,lakini jawezekinijeka kunhiya. ²⁵Lakini gafla mbumba ambayi mwana vaki nchoko avila na roho ichafu,ajowine habari zaki,akahika,na akagwelile mmagolu paki. ²⁶Mmumba jwene avile muyunani,va kabila lya kifoeniki.Ansiiti jwene alivenge lijini kuhuma kwa binti yaki. ²⁷Yesu akavangila mmbumba,"mwaleke vama vavalee kwanza,kwa kuvya siu sawa kuutola mkati va vana na kuvalekelela mabwa. ²⁸Lakini mmbumba anjibwite na kulongela,"ndo bambo,hata libwa pai pa meza alye mabaki ga chakulya cha vana,"²⁹Akamnongela,"kwa kuvye nnongile nahamii huru kujaula.lijini limukite binti jaki." ³⁰Mmbumba awijite kunyumba jaki na ankolile binti vaki agolwike pachindanda,na lijini lavile limwukite. ³¹Yesu awokite kavina kunja ja mkoa vatiro na kupetela Sidoni kujelekea bahari jagalilaya mpaka kanda ja dikapolisi. ³²Na vakamletile mundu jwavile jwangelola na avile awezajeka kulongelajaka yamboni,vamsihiti yesu avike mawoko panani paki. ³³Amoiti kunja ja kusanyiku kwa asiri,na akavika ngonji vyaki kwene masikilu gaki,na baada ja kuhuna mata,agusite lulimu vaki. ³⁴Alolite panani mbinguni akapumula na kunongelela,"Efata,"yene ni kulongela funguka!" ³⁵Na muda wola wola masikilu gakafunguka,na chachivile chachizuae lulimi chaharibiwe na awezite kulongela yambone. ³⁶Alivaamuru vakotokulongela mundu yoyoti lakini kadri chavaamuru ndo valivyutangiza habari yene kwa.'mahele. ³⁷Hakika vashangii,na kulongela,"ahengite kila chindu ambone.Hata avahengite vangalola kuuwana na mabubu kulongela.

Chapter 8

¹Katika siku hizo, kwavile kavena na umati nkolongwa navavilejeka na chakulya yesu akavakemela vanafunzi vaki akavalongelela. ²Na uhulumila umat awu vaendilile kuvizye nanenga kwa machova gatatu na vavijeka na chakulya. ³Anavatawinyi vawuja kumajumba kwaubila kulya vaweza kuhinduka mundela kwa njala na baadhi jau vahumite kutali sana. ⁴Vanafunzi vakavajibwiti chitipata kwa kumikati ja kutosha yayukuta vanduku katika lieneu ale lavalilekite? ⁵Akavakota "muvile ipande vilenga vyamikati "vakalongela "saba" ⁶Auamuru umati utama pai ,atolite mikati saba ,akanshukuru chapanga ,nakudumu lana, akavepeleke vanafunzi vaki vaive kai kulongolo jau ,nau vakaiveka kulongolo ja umati. ⁷Pia vavile na homba ichikichiki vadogo nabaada ja kushukuru ,avaamuru vanafunzi vaki vavagavilae yenepia ⁸Vavile na vakatovasheka ,na vakusinyi ipande iliyu ibakili ,ikapu saba ⁹Jaikile vandu elufu ncheche ,na avalekite vajalai ¹⁰Mara ajingile mwa mashua na vanafunzi vaki na vajawile katika ukanda ja dalima nuta. ¹¹Kisha mayarisayu vavokite kunja na kuwanza kubishana najwene ,vapalite avapela ishala kuhuma mbinguni ,kwa kunjilibila. ¹²Akatafakali kwa muhunati mumuntima mwaki akalongela " kwa maavakiyani chizazi ache chilonda ishala ?navalongelela mwangotamwenga kweli njeta ishara javawuaji kwa chazazi ache" ¹³Kisha akavaleka , akajingila mkati ja mashuka ,akawoka kujelekela upandi gongi. ¹⁴Wakati ago vanafunzi valivalile kugega mikati. vavijeka na mikati zaidija chipandi chimonga chachiivile mu masua ¹⁵Avaonya na kulongela, muvami hona mjilenda dhidi ja chachu ja herode. ¹⁶Vanafunzi vakalongeleana vau kwa vau" nikwa sababu tuvijeka namikati" ¹⁷Yesu alimanyite ale na akavalongelela ,kwa ndavakiyani nnongeleana kuhusu changavee na mkati?mwangalimanyalila badu? nhelevajeka? mutima yinu jivii mwepesi.? ¹⁸Mmii na mihonnolajeka? mmi nasikilu mjoanajeka? nkombokajeka.? ¹⁹Panagavanaji mikati nhanu kwa vandu elufu nhanu,mwagegite ikapu ilenga yavi itwelile ipandivya mikati? vaka njibu,"kome na ivena. ²⁰Panagavanaji mikati saba kwa vandu elufu ncheche,mwagegite ikapu ilenga?" ²¹Vakalongela,"saba." Akavalongelela "badu nhelevajeka?". ²²Vakahika Bethsaida. Vandu vena vampelike kwa yesu mundu chipovu na vakamsihi yesu amguse. ²³Yesu akankamula kwa chiwoko jula chipovu,na kunongeha kunja ja chijiji.pahunitai mata panani pa miho gaki na kunyulua mawoko gaki panani paki, ankotite,"muchiweni chochoti.?" ²⁴Alolite panani kulongela," nola vandu vavonekana ngati mikongo ijenda. ²⁵Ndipu anyuluha kavina mawoko gaki panagaki,alolite kavena,na akavona kila chindu vizuri. ²⁶Yesu anlekite ajala kunyumba na akannongelela," nkoto kujingila pamjini. ²⁷Yesu avokite na vanafunzi vaki kujaula mujiji mwa kaiseria ja filipi.vavile mundela avakotekea vanafunzi,"vandu vavalongela nenga ni mweneke?" ²⁸Vakajibu vakalongela,"Yohana mbatizaji. vamahele valongela,'Eliya' na vangi, 'mmonga va manabii. ²⁹Akavakota, "lakini mwangotamwenga nnongela nenga ni mweneki?"Petro akavalongelela, "mwenga ni kristu." ³⁰Yesu akavaonya vakotokunnongelela mundu yoyoti kunhusu jwene. ³¹Na akawanza kuwafundisha ja kuvya mwana va Adamu lazima atesekai kwa mambo gamahela,na chavakanalila na uhongozi na makuhani vakuu,na vaandishi,na chavankome,na baada ja machova gatatu chafufuke. ³²Alongile aga kwa kwa.Ndipo Petro akantola papembeni na akawanza kunkanakia. ³³Lakini yesu akageuka na kuvalola vanafunzi vaki na kunlakalila Petro na kulongela, "mpeta kuyetu jangu shetani! ajali mambo ja chapanga, isipokuvya mambo ga vandu." ³⁴Kisha akaukemela umati na vanafunzi vaki pamonga,na kunnongela," ngati kuvye mundu apala kumfuata,ajikana mwene,atola msalaba waki,na anfatai. ³⁵Kwa kuvya yoyoti jwapala kugaokola mahisha gaki chagahovalele,na yoyoti chahovesa,mahisha gaki kwa ajili jangu na kwa ajili ja injili,chaokoke. ³⁶Chiimfaikia kivani mundu,kupata chilambo woti,na kisha kupata hasara ja maisha gaki? ³⁷Mundu aweza kuwua kiyani badala ja maisha ja?. ³⁸Yoyoti jwamonela honi na malowe gangu katika chizazi ache cha vazinzi na chizazi cha vavavile dhambi,mwana va Adamu chamwonelai honi pachahika katika ufalumi va atate jaki pamonga na alaika vatakatifu.

Chapter 9

¹Na arongile kwao," Hakika nongela kwino,bahadhi nyino kuna vandu vavajemite hapapa chivavonjeyeka mauti kabla ja kuuvona ufalme wa chapanga haika kwa makili." ²Na baada ja machova yita,yesu avatoile Petro,Yakobo na Yohana pamonga naye kwa hitumbi,kayika yao. Ndipo atumbwile kubadilika palongolo jao. ³magwanda gake gatumbwile kung'asima sana,gansopi zaidi,gansopi kwa vile mng'arishaji yeyoka dunihani.⁴Ndipo Eliya pamonga na Musa vavokile kulongolo jao,na vavile vakilo ngela na yesu. ⁵Petro alijibu avalongalile yesu, "mwalimu,ni yaamboni tenga kuvyega apapa,na tuchenge indamba,chimonga ndava yino,chimonga ndava ja Musa na chenge ndava ja Eliya. ⁶(Kwa kua amayite yeka kyani cha kulongela,vajogwipe sana.⁷Liundi lawokile na kuvayekelela.Ndipo sauti yawokite muliundi ilongela, "hayoyo ni mwanangu mpendwa.munjoane jwene. ⁸Gafla,pavavile valolekela.vammwene yeka,yoka pamonga nao isipo kwa yesu tu.⁹Pavavile vaelela kuwoka mwitombi,vava hamulile kutokunnongela mundu gogoka gala goa gava gawene, mpaka mwana wa adamu pacha afufuke kuwoka kwa wafu. ¹⁰Ndipo vagawene mambo vene lakini vajadiliine vene kwa vene ni nini maana gake" kufufuliwa kuwoka kwa wafu.¹¹Vankotakie yesu, "ndava yaniki vaandishi varongela lazima Eliya haikite hoti. ¹²Annongalile, "hakika Eliya chaaikie hoti kuwoa indu yoa. Ndava yaniki ijandikwe mwana va Adamu lazima apate mateso gamaena na vanchukile. ¹³Lakini nongela kwino Eliya ajomwike kuhika,na vanteile ngati chavateile,ngati yela ambavyo kuhusu yeye. ¹⁴Na pavavuyite kwa vanafunzi,vaiwene likundi likubwa limewazunguka na masadukayo vavile vabishishana nao. ¹⁵Na mara vamwene,kundi loa lilishangaa na kummwitukila kunnamua. ¹⁶Avakotokie vanafunzi vake, "mbishana nao kunani ja niki.¹⁷Mmonga wao katika likundi ali jibu, "mwalimu, nannetite mwanangu kwino;ana ntima lichafu ambao humfanya akota kuweza kurongela. ¹⁸Na yanzababishila kundendemeka na kungwia pai,na kuwoko liuluulu munnomo na kuyaga minu na kukakamaa.nava jopite vanafunzi vino kummoa pepo,lakini vawesite yeka. ¹⁹Avajibwite, "kizazi changaamini,chindu menacho kwa muda ng'ani? nitachukuliana nanyi hadi ndali? munnete kwangunenga. ²⁰Vannetite mwana vake.ntima uhakwa paa mwene yesu gafla yannekile katika kundendemeka. Mgosi na angwilepai na kuvoa liuluulu munnomo. ²¹Yesu ankota kie batati yake, "akolite katika hali hayeye kwa muda ng'ani? tati arongile, "tangu wana. ²²Marayenge hanguka katika moto haupa machi,na kulenga kumwangamiza.ngati nwesa kutenda chochoka mutuhurumile na kutu tangatila.²³Yesu annongalile, "ngati mmitayali? Kila chindu chiwesekana kwa yeyoka jwa haamini. ²⁴Gafla tate wa mwana alelite na kulongela, "amini! mungangatile kutokuamini nenga." ²⁵Vakati yesu paawene likundi lahegelela kwao,kunnakalila ntima uchachafu na kurongela,mwenga ntima bubu na chiziwi,nanihamulu munneke,nkotakujingila kwake kavena. ²⁶Alelite kwa makili na kuhangaisha mwana nantima ammokile,mwana awonakine ngati afufwike,ndipo vamaena valongile, "afufwike. ²⁷Lakini yesu antoile kwa ruvoko anya kwile na mwana ajemite.²⁸Vakati yesu paajingile mukati,vanafunzi vake vankotakie faragha, "ndavinikuntawezite yeka kummoa.? ²⁹Avarongalile, "kwanamna ayeye hawokayeka isipokuwa kwa maombi.³⁰Vava vokite pala na kupetela galilaya apalite mundu yeyoka amanye pavavile. ³¹Kwa kuvyega avile afundisha vanafunzi vake.Avarongalile," mwana wa adamu chavanfikishe mmavoko mwavandu,na chankome. pachavyege awile,baada ja machova gatatu chaafuke kavena. ³²Lakini vayeliwiyeke maelezo agaga, na vajongwipe kunkota.³³Ndipo vijite karperinaumu. Vakati avile munkati ya nyumba avakotite, "mkavile njadili niki mundila"? ³⁴Lakini vavile nuhu.ndavayaniki vavile vabisana mundila kwamba mwoneke avile nkubwa zaidi. ³⁵Atamite pai avakemile kumina vavena pamonga, na alongile navo, "ngati yeyoka apala kuvyega wa kwa nza,ni lazima avyege wa mwisho na ntumishi wa vaka.³⁶Antoile mwananchoko ammekite pa katikati jao.akantola katika mavoko gake, alongile. ³⁷Yeyoka jwachampeleke mwana ngati ayoyo kwa liina langu,pia ambokile nenga,na ikiwa mundu ambokile hambokela yeka nenga tu,lakini pia jwandumite.³⁸Yohana annongalile,mwalimu mwammwene mundu awoa pepo kwa liina lino na tankanakie,kwa sababu atukagula yeka. ³⁹Lakini yesu arongile, "nkotakunkanaka,kwa kuvyega njeta jwaachatenda liengu likubwa kwa liina langu na ndipo baadaye arongele vilirovi libaya loloka kunani jangu.⁴⁰Yeyoka jwankola kinyume natenga avile upande witu. ⁴¹Yeyoka jwachampelechikombe cha machi ga kunywa kwa sababu hakwokwo na kristu,chakaka nannongelela,chaaozee yeka thawabu jake.⁴²Yeyokajwavakoshesha avava vadogo waniaminio nenga,ingavile vyema kwake kudindiwa ligangala kuyagila painguna kuntaga kubahaki. Ngati luwoko lwake kudindiwa lgangala kuyagila paingu na kuntaga kubahali. ⁴³Ngati luwoko lwake ana vankosishe muudumule.Ni heri kujingila katika wome bila ruwoko kuliko kujingila kwenye hukumu anaivile na mawoko gao.Katika moto wangaimika. ⁴⁴(Zingatia:misali ayeye, "mahali ambapo litekenya vawega yekana moto wangaimika, "haumo katika nakala za kale).⁴⁵Ngati luggendelu wino lwankosishe,muudumuleini vyema kwino kijingila miwome mmile chilema,kuliko kuntaga hukumuni na magendelu gavena. ⁴⁶(Zingatia:misitali awowo, "mahali ambapo litekenya vawega yekana moto wangawesa kuumika" njeta kwenye nakala za kale).⁴⁷Ngati

liulino lankosishe mulitupule. ni vyema kwino kujingila katika ufalme wa chapanga anauvile na liu limonga,kuliko kuvyega na miu gavena na kuntaga kuzimu. ⁴⁸Mahali pamonga na litekenya vangamfaa,na moto wangaimuka. ⁴⁹Kwa kuvyega kila mmonga atakole zwa na moto. ⁵⁰Mwinyi ni uzulii ngati mwinyu ikipoteza ladha yake,chimuitende wole ivyege na ladha jake kavena? mimiegena mwinyimiongoni mwino mavene,na mmege na amani kwa kila mmonga

Chapter 10

¹Yesu awokite eneo lenelo akajaula katika mkoa wa uyaudi na eneo la palongolo ja luchi Yorodani.na makutano vakahule kavina. Avafundishi kavina,ngati chayavai kawaida jake kutenda. ²Na mafalisayo vaikiti kunenga na vakankota,"ni halali kwa vagosi kulekana na mmbomba wake?" ³Yesu akavajibu, "musa avaamulu kiani?" ⁴Vakalongela,"musa aliluhusu kujandika chati cha kulekana na kisha kumega mmbomba."⁵Ni kwa sababu ja mitima jinu migumu ndiyo maana avajandikile shela hajeje yesu avalongilile. ⁶Lakini kuwoka mwanzo wa huumbaji, 'chapanga avaumbite mgosi na mmbomba.'⁷Kwa sababu hajeje mgosi chanekai tati wake na mau wake na chaunganaye na mmbomba wake. ⁸Na vena vavina chavavai vavina mmonga kwa kuvega si vavena kavina bali vavina mmonga. ⁹Kwa yeneyo chavaunganisha chapanga,mwanadamu akotakutenganisha."¹⁰Pavavile mkati ja nyumba,wanafunzi wake vakakota kavina kuhusu halele. ¹¹Avalongilile," yeneyo jwaneka mmbomba wake na kutolela mmbomba jongi,atenda uzinzi dhidi jake. ¹²Mmbomba najwene akanekai mgosi wake na kutolea kungi na mgosi jongi atenda uzinzi.¹³Nawombi vanetite vana vao vadogo ili avagusai.lakini wanafunzi vakakivalakilila. ¹⁴Lakini yesu patambwihe lenelo.ahengwitejika nalo kabisa akavalongelela,"muvahusu vana wadogo vaike kwangunenga na nkotakuvaivula,kwa sababu vavailengati havav ufalme wa chapanga ni wao.¹⁵Ukweli nanongelela lenelo jangapokela ufalme wa chapanga ngati mwana mdogo hakika awesajika kujingila mwana mdogo hakika awesajika kujingila katika ufalme wa chapanga. ¹⁶Kisha akavatola vana mumawoko mwake na akavabaliki akavavikia mawoko gake panane yao. ¹⁷Na pawaziti safali jake mundu mmonga amutukile na kupiga magoti palongolo jake,akankota, "mwalimu mwema,ndendai kiani ili mwesai kulithi uzima wa milele. ¹⁸Na yesu akalongela, "kwa kiani mungamela mwema? njita jwavile mwema isipokuwa chapanga kajika jake. ¹⁹Muimanya amlil: 'Nkotaikukoma,nkokujiva,usizini,nkotakulongela inami,nkotai kuvakonga,muheshimu tati na mau jinu. ²⁰Mundu jola akalongela, "mwalimu,agaga goka nagatiite tangu tati na maujinu. ²¹Yesu ajangilile na kupala. Akavalongelela, "pongukiwa chindu chimonga. paswakuemelesa yoka imile nayo na mwapikia masikini,na chimai na hazina,mbinguni,ndipo ihikaye mufatai. ²²Lakini atamite kwa sababu ja maelezo agaga;nawokite yakavai huzuni kwa kuvega avile na mali gamahena.²³Yesu akalola pande yoka na kuvalongelela vanafunzi vake, " ni jinsi ng'ani chivile vigumu kwa tajili kujingila ufalme wa chapanga!. ²⁴Vanafunzi vakangiche kwa malowi genega lakini yesu akavalongelela kavina, "vana katika ufalme wa chapanga!. ²⁵Ni lahisi kwa ngamia kupita kwenye litundu la sindano,kuliko mundu tajili kujingila katika ufalme wa chapanga."²⁶Vakangiche sana na valongilana vene kwa vene yeneyo na jombe chaokokai. ²⁷Yesu avalolite na kulongela, "kwa binadamu iwezekanajika,lakini sio kwa chapanga,kwa kuvega katika chapanga joka jawezekana. ²⁸Petro awaziti kulongela najwene, " nolai tulekite woka na takagwile."²⁹Yesu akalongela, "ukweli nanongelela mwangolomwenga, njeta jalekite nyumba,au kaka au dada,au mau,au tati, au vana au alidhi kwa ajili jangu, na kwa ajili ya injili. ³⁰Ambaye apokili mala mia zaidi ja henu hapaha pachilambo:nyumba,kaka,dada,mau,vana na aldhi,kwa mateso na chilambu chijacho uzima wa milele. ³¹Lakini vamaheha vavavile wa kwanza chavavai wa mwisho na vavavile wa mwisho chavavai wa kwanza. ³²Pavavile mundila,kuyaula yelusalemu,Yesu avile alongilile palongolo jao vanafunzi vakangiche,na vala vavavile vafatai munyuma vayogopai,ndipo yesu avawoite palupenja kavina vala kumi na vavena na kawaza kuvalongelela ambacho chichiwokilai hivi kalibuni. ³³Nolai tujaula mpaka yelusalemu, na mwana wa Adamu chapelekai kwa makahani vakuu na waandishi chavahukumwai awai na chavamowai kwa vandu va mataifa. ³⁴Chavamdhiaki,chavaunilai mata,chavamenyai luyatu na kukoma lakini baada ya siku tatu chafufukai. ³⁵Yakobo na yohana wana wa zededayo,walikuja kwake na kulondera, "mwalimu,tahitaji mututendele chochoka chitijopa." ³⁶Avalongilile,"mpala natendelai kiani?" ³⁷Vakalongela,"mutuhusu tutame na mwenga katika utukufu winu,mmonga katika chiwoko chinu cha kulomi na jongi chiwoko chinu cha kungeya."³⁸Lakini yesu avajibute,"mmanajeka chijopa.mwenga kunyelea chikombe ambacho chinachinyelelai au kustahimili ubatizo ambao chimatizai?" ³⁹Akanongelela, "tuwega" yesu akanongolela" chikombe chichinyelelai chinyelelai na ubatizo ambao kwao nabatizwa,mutastaamili. ⁴⁰Lakini jachatamai chiwoko changu cha kulomi au chiwoko changu cha kungea sio nenga wa kuwoa,lakini ni kwa vala ambao kwao imekwisha kuvajandalila.⁴¹Vala vanafunzi vangi kumi pavaikiti haya,vakaanza kuvahomela yakobo na yohana. ⁴²Yesu akavekemela kwake na kulongela, "mmanya kuvega vala vavadhaniwa kuvega vavatawala wa vandu wa mataifa vavatawala na vandu wao mashuhuli kuvalangia mmlaka panane yao."⁴³Lakini ahipaswi kuvega yeneyo kati jinu yeyoka jwapala kuvega mkubwa kati jina lazima chavatumikia. ⁴⁴Na yayoka jwapala kuvega wa kwanza kati jinu lazima avei mtumwa wa woka. ⁴⁵Kwa kuvega mwana wa Adamu ahikitejika kutumikila bali kutumika,na kuwoa maisha gake kuvega fidia kwa vamaena."⁴⁶Vakaika yeriko. pavavile vawoka Yeriko na v

⁴⁷Pavajuwini kuvega yesu mnazeleti,awazite kupiga kelele na kulongela," yesu,mwana wa Dauudi muhulumie!"
⁴⁸Vamahena vanakilile yula kipofu vakanongelela alamaye nuhu, lakini alilite kwa sauti zaidi," mwana wa Daudi,muhulumie."⁴⁹Yesu ajimite na kuhamula vakemele.vakemile yula kipofu,akalongela, "kwa shujaa!jimuke yesu akekela." ⁵⁰Alitagite kulupenja likoti lake,akatila zaidi na kuhika kwa yesu.⁵¹Yesu akajibu na kulongela, " mpala ndendawole mwangota?" jola mgosi kipofu akajibu," mwalimu, mbala kulola. ⁵²Yesu akanongelela, "ijaule,imani jinu japonyite. "popo mio gake gakalola,na akagula yesu kubabala.

Chapter 11

¹Wakati weneo pavaikite yerusalemu pava vandakile ,beshfage na bethani,katika chitombi wa mizi ituni,yesu avatumite vavena miongoni mwa vanafunzi vake ²Na avalongalile "njaliile katika chititi kinachowakabili ana natenga,mara pachanjigilaye mwenemo,chimunkolele mwana wa liponda ambaye hajapandwa,munta vena munnete kwangu ³Nangati yeyoka anongalile kwanini ntenda yeneno?mnapaswa kulongela bwanaana mhitaji na mara chmumujie hapapa.⁴Vajawile na kunkolela mwanawa liponda vanjavite kunja panonyangu kwenye mtaa uliowazi ,naveve vandindulile ⁵nabahadhi ya vandu vavile vajemite pala na vavalongile " nhenganiki munindulila mwana wa lipondaha yoyo? ⁶Vavarongalile ngati yesu chaavalongalile, navandu vavalekite vajaule. ⁷Vanafunzi vavena vannetite mwana wa lipondakwa yesu na vatandike mavazi gao kunanijake ili yesu aweze kukwela. ⁸Vandu vamaena vatandike mavazi gao mbalambala,na vangi vatandike natawi gavakamwile kuwoka mmigonda. ⁹Vala vavajawile kuongolo jake na vala vavankangwile vabulite kelele,hosana! abalikiwe jwaaiika kwali hinala bwana. ¹⁰Ubalikiwe ufarme wauika wa bambo witu daudi! hosana kwa jwaavile kunani. ¹¹Ndipo yesu ajngile yerusalemu na ajawile hekaluni naalolike kila chindu sasa,vakati wavile ujawie,ajawile Bethania pamonganao kumi na vavena. ¹²Lichova iliofuata,vakati pavavile vaki vuya kuwoka Bethania,avile na njala. ¹³Na awene nkongo wa mtini wauviile na mahamba kwa kutali ajawile kulolekea ngati uwesakupata chochoka kunani jake.na wakati paajawile kwa veneva,hapatite yeka chochoka isipokua mahamba kwa kuwa yaviyeka majila ya mtini. ¹⁴Aulongalile, "njeta yeyoka jwaachlyege matunda kuwoka kwino kavena," na vanafunzi vake vajoine. ¹⁵Vaikite yerusalemu,naye ajingile hekaluni na kuwaza kuvawoa kunja wauzaji na vavaemela munkati ja hekalu.alizipindua meza za wabadilishaji wa fedha na itivya vala vavavile wakiuza njeva. ¹⁶Hakumruhusu yeyoka kugega chochoka hekaluni chachiweza kuemelisa. ¹⁷Avafundishe na hakalongela, "je vajandike, nyumba jangu chatukemele nyumba ya sala kwa mataifa goa? lakini mteile pango la wanyanganyi". ¹⁸Makuhani vakolongwa na waandishi vajoine chavile alongile,nako valondite ndela ya kukoma,hata yeneyo vajogwipe kwa sababu umati vashangie na mafundisho gake, ¹⁹nakira vakati jioni payaikite vavokote kumjini. ²⁰Pavavile vagenda lukela,vauwene mkongo wa mtini vyomite mpaka kumu zizi jake. ²¹Petro akompwike na kulongela, "Rabi! nnole,mkongo wa mtini umuulanite ujomite."²²Yesu avajibutwe, "mmege na kima ni katika chapaga. ²³Amini nanongelela ngati kila jwau longelela chitombe hawowo,na nagti njeta mashaka mtima mwake lakini ahamini ngati chalongile chichi kopo kele, yeneyo doo chapanga chachatendai. ²⁴Kwayeneyo nanongerera kirachindu chajopa na kukota kwa ajiliyake aminini ngati mpokile ,navyo chimvyege, hino. ²⁵Wakati wa njema na kuwomba mpaswa kuwasamehe chochoka chaminacho dhidi ya jojoka ilikwamba tate wino njavile kumbinguni asamehe pia mwangutomwenga mako gino. ²⁶(Zingatia; mstali hawowo, lakini mwasamehe walatate weno njavile kumbinguni chasamehe dhambi yetu" havijeka kwenye nakala za kadeni)²⁷Vaikite kuyerusalemu kavena. na yesu pavile agenda hekaluni,makuhani vakolongwa,waandishi na wazee vaikite kwake. ²⁸Valongile, "kwa mamlaka ng'ani mtenda mamo genega? na mweneke njwampekie mamlaka gakutenda genega?"²⁹Yesu avalongalile, "chinakote liswali limonga. Mnongalele na nenga chinanongalele kwa mamlaka galiko nagatenda mambo agaga. ³⁰Je,uabatizo wa yohana waumile kumbinguni au wamile kwa binadamu? munyibu."³¹Vajadiliine miongoni mwao na kulepelelai, "kuwoka kumbinguni;ndavayakyani basi amukumwamini? ³²Lakini kama twakalongelai, "kuwoka kwa wanadamu;..."vajongwipe vandu,kwa kuvega woa vakamwile nagti yohana avile nabii. Ndipo vajibwite yesu na kulongela, "nakumanya. ³³Ndipo yesu akavalongalela, "wala nenga chinanongalela ni kwa mamulaka ng'ani nagatenda mambo agaga.

Chapter 12

¹Kisha yesu alianza kwafundisha kwa mifano. Akalongela, " mundu ambandite mgunda wa mizabibu,alitindijie uzio na agimite liwomba la kusindikila ijwaji. Akajinga mnala na kisha avakodishile mgunda wa mizabibu kwa wakulima wa mizabibu. kisha apitite kugenda safali ya kutsal. ²Wakati paikie atumite mtumishi kwa wakulima wa mizabibu kupokela kuwoka kwave baadhi ja matunda ja mgunda wa mizabibu. ³Lakini vakamwile, vakammenya,na vakammenga bila chochokachila.⁴Vakamtuma kwave mtumishi vangi,vakanemaha kumutu na kutendea mambo ya honi. ⁵Akona atumite vangi na hajojo mmonga, vakomite. Vatendie vangi wamahena mambo ngati genaga ga vakavamenya na vangi kuvakoma.⁶Vavile vakona na mundu mmonga zaidi wa kutuma, mwa mpendwa.Najwene avile wa mwisho vavatumite kwene. Vakalongela, "chavaheshimaye mwanangu." ⁷Lakini vakupanga valakilini vene kwa vene, " hajojo ndiye mlithi ikie hebu ile na takomai,na ulithi chuvai witu."⁸Vavamihe vakankoma na kutaga kunja ya mgunda wa mizabibu. ⁹Kwa yeneyo, je! chatendai kiani jwamiliki wa mgunda wa mizabibu? Atakuja na kuwaangamiza vakulima wa mizabibu na atalikabidhi mgunda la mizabibu kwa vangi.¹⁰Mptitejika kusoma andiko halele? " Liganga ambalo wajenzi valikanite, livile liganga la palupenja. ¹¹Halele lawokite kwa Bambo,na ni la ajabu pamio pitu." ¹²Valondai kukamula yesu, Lakini vavajogopai makutano,kwani vamilyite kuvega vavile anenite mfano hawowo dhidi jao. Yeneyo vanekite na vakajaula yao. ¹³Kisha akavatuma baadhi ya mafalisayo na mahelodia kwave ili kumtega kwa malowi. ¹⁴Pavaikite vakanongelela, "mwaliimu,tumanya kwamba ijaliika maoni ya jokalola na nangiajika upendeleo kati ya vandu,mwafundisha ndila ya chapanga katika ukweli je! ni haki kulepa kodi kwa kaisali au la? je! tuweza kulipa au la?" ¹⁵Lakini yesu vamilyitejika ihika kwene na kuvalongelela, "kwa kiani munenga? mmbelai dinali mwesai kwihiola."¹⁶Vakaleta mmonga kwa yesu, Akavalongelela, "je! ni sula ya mweneki na maanandishi gagavile hapahapa ni ya mweneki? vakalongela, "ya kaisali." ¹⁷Yesu avakavalongelela, " mupikiai kaisali hindu ya laisali na gachapanga hindu ya chapanga, "vakastaajabu."¹⁸Kisha masadukayo,vavalilongelela njeta ufufuo,vajaulile. vakankota,vakalongela. ¹⁹"mwaliimu,musa atujandikila kuvega, 'nongo wa mundu akawai na kuneka mmbomba panyuma yake lakini alekitejika mwanamundu chagegai mmbomba wa nongo wake, na kulipela vana kwa ajili ya nongo wake ²⁰Vavile na nongo saba wa kwanza alilwao mmbomba na kisha akawega,halekite jika vana. ²¹Kisha wa pili agegite jwene akawega,akaleka vana.Na wa idatu hali kadhalika. ²²Na wa saba awile bila kuleka vana,pavamwisho na vambomba pia akawega. ²³Wakati wa ufufuo pavaufufukai kavina, Je! chavai mmbomba wa kiani? kwani vala nongowoka saba vavile vagosi vake."²⁴Yesu avalongilila, "je! ajeje si sababu kuvega mmepotoshwa,kwa sababu mmanyajika maandiko wala makili ga chapanga?" ²⁵Vakati wa kufufuka kuwoka kwa wafu,chavawoyajika wala kujingila katika ndoa,bali chavavai ngati malaika wa kumbinguni. ²⁶Lakini, kuhusu wafu ambao vafufuliwa, je! Mwasomitejika kuwoka katika chitabu cha musa,katika habari ya kichaka,jinsi chapanga chalongile na kunongelela, 'nenga ni chapanga wa Abrahamu, na chapanga wa Isaka,na chapanga wa Yakobo.? ²⁷Jwene si chapanga wa wafu, bali wa vavavile hai.Ni dhaili mmepotoka. ²⁸Mmonga wa waandishi vahikite na kuyajowana mazungumzo gao;alolite kwamba yesu avajibuti vema.Aotakie, "je ni aml jake jevile ya muhimu zaidi katika yoka?" ²⁹Yesu ajibwite, " jejevile ya muhimu ni ajeje "ijowanai, Israeli, Bambo chapanga witu Bambo ni mmonga. ³⁰Lazima mpalai Bambo chapanga winu kwa mtima wako woka kwa roho jinu joka,kwa malangu ginu goka na kwa makili ginu goka." ³¹Aml ya pili ni ajeje,Lazima mupalai jilani jinu ngati chimulipala mavene.' njita aml jenge jikulongwa zidi. ³²Mwandishi akalongela, "vema mwaliimu! Nongele kweli kwamba chapanga ni mmonga na kwamba njita jongi zaidi jake. ³³Kumpala jwene kwa mtma woka na kwa ufalme woka na kwa makili goka,na kimpala jilani ngati jwene ni muhimu mno kuliko matoleo na dhabihu za kuteketeza." ³⁴Wakti yesu palikite awoite jibu la usala,anongilile mwenga milijeka kutali na ufalme wa chapanga, "Baada ya penapa njeta hata mmonga javile thubutu kukota mwaswali goka gala. ³⁵Na yesu ajibute,wakati pavile afundisha katika hekalu,akalongela, "je! maandishi galongela wole kuvega kristu ni mwana wa Daudi.? ³⁶Daudi jwene katika Roho mtakatifu, alilongile,Bambo alongile kwa Bambo wangu,mtamai katika chiwoko changu cha kulome,mpaka navatendai maadui winu kuvega pai ya agendelo ginu." ³⁷Daudi jwene akemela kristu, ' Bambo' je! ni mwana wa daudi kwa jinsi ng'ani?" Na kusanyiko kuu lajoine kwa kuhengwa. ³⁸Katika mafundisho gake yesu alongile mujiadhali na waandishi,vavanogela kugenda na kanzo jilachu na kulamukila kwenye masoko. ³⁹Na kutama kwenye hiti ya vakuu katika masinagogi na katika sikukuu kwa maeneo ya vakuu. ⁴⁰Pia vaika nyumba ya wajane na wanaomba maombi malefu ili vandu valolajika,avava chavapokilai hukumu jeje ivile kuu."⁴¹Kisha yesu atamite pai kalibu na lisanduku la sadaka mkati ya eneo la hekalu;avile alola vandu vavavile valekela pesa yao mkati ya lisanduku vandu vamaena matajili vavikite kiasi chikolongwa cha pesa. ⁴²Kisha mbomba mjane masikini ahikiti na kulekela vipande ivena thamani ya senti.⁴³Kisha vakavekemela vanafunzi vake na kuvalongelela, "Amini nanongelela,mmbomba hajojo mjane alekile chikubwa zaidi ya woka ambao vavawoite

katika lusanduku la sadaka. ⁴⁴Kwani woka vawoite kuwokana na kwingi wa mapato gao. Lakini mmbomba mjane hajojo kuwoka katika umaskini wake,kulekela pesa yoka ambayo alipaswa kwihitumila kwa maisha gake."

Chapter 13

¹Yesu pavile agendai kuwoka kuekalu mmonga wa wanafunzi vake akotite, "mwalimu, mnole maganga hagaga ga kushangaza na majengo!" ²Avalongalile,mwagawene majengo hagaga makolongwa? njeta hata liganga litakalo salia kunani ya lenge ambalo chiligwenge pahi. ³Njwene pavile atamite panane ya chitombe wa mizeituni kuyetu ya hekalu,Petro,Yakobo,Yohana na Andrea vakotite kwa siri. ⁴Mtulongalele,mambo hagaga chagavege ndali? nikiani dalili ya mambo hagaga kukopokela.? ⁵Yesu awazite,kuvavombela, "mmiaye makini ngati mundu jojoka hakoto kupotosha. ⁶Vamaena chavaikejeka kwa lihina langu valongile, 'Nenga ndiye,'nachivapotoshe vamaena. ⁷Pachajoanae ngondo na tetesi ya ngondo, kotokujogopa;mambo hagaga njeta budi kukopokela,lakini mwisho wakona. ⁸Taifa chiliyinke chinyume na taifa lenge,na ufalme kunyuma na ufalme.Chapavege na mtetemeko sehemu kutali,na njala. Hawowo ni mwanzo wa utungu. ⁹Mmige miho.Chavapeleke hadi pabalaza, na chavamenye katika masinagogi. chavajekeke palongolo ya watawala na wafalme kwangati nenga,kama ushuhuda kwao. ¹⁰Lakini injili lazima ivege ihubiriwa kwamataifa goa. ¹¹Patavakamulai na kuwakabidhi,kotokijogopa kuhusu kile chichamchiwonanye.munyumba ya muda wenewochavapele kiani chakulengela;chameyeka mwangotomwenga mchanongelai,ngati mtima mtakatifu. ¹²Mnongo atakila mnongo kukoma,tate na mwana jwake.mwana chavajeme chinyume cha tate jao na kuvasababisha kukoma. ¹³Chitole na kila mundu kwa sababu ya lihina langu. Lakini njwachavumiliaye mpaka pamwisha mundu njwenejo chaokote. ¹⁴Pichamonae lichukizo la kualibie lijemite pala langatakiwa kujema (njwasomaye na amanyae), ndipo vavavile munyumba ya yuda mwavutukile kuitombe. ¹⁵Nanjavile kunani ya nyumba akotokuuluka pai ya nyumba, au kutola choka chachivile kunja. ¹⁶Na njwavile kugonda akotokuvuja kutola livazi lake. ¹⁷Lakini ole vao vadala vana chitumbo na vavajongea katika machova genaga!. ¹⁸Mjupai ngati hikotokvonekana wakati wa mbepo. ¹⁹Kwani chaivege na mateso gakolongwa ngato gawaitejeka kukopokela,tangu chapanga paumbite ulimwengu,mpaka heno,mbwito,wala chaikopokejeka kavena. ²⁰Mpaka Bambo pachapomolelai lichova njeta yega uchaokoke,henu kwa ajili ya wateule,vachavaangulai,japonguze namba za machova. ²¹Vakati weneo ngati mundu jojoka chavelongalele,mnole,kristu avile hapapa!' au 'Mnole, avile pala! kutokuamini. ²²Kwani vakristu wa uongo na manabii wa uongo chavakopokele na chavavoe ishara na maajabu,ili kwamba,kuvakonga,yamkeni ngati wateule. ²³Mmaye mio! nyomwile kuvalongelela genagoo kabla ya vakati. ²⁴Lakini baada ya mateso ya machova ga ngano,lyuva chavalekele chitita,mbalamwezi nakuvua kwake. ²⁵Ndoto chingwege kuvoka kuangani,na makili gagavile kumbinguni chitikisike. ²⁶ndipo chavamone mwana wa Adamu ahija kumawingu kwa makili makolongwa na utukufu. ²⁷Ndipo chatume maoka gake na chakusanye pamonga wateule vake kuvoka pande kuu nne za chilambo, kuwuka mwisho wa chilambo mpaka mwishi wa mbinguni. ²⁸Kwa mkongo mjifundishe,ngati litawi liliweza kuwoa na kuveka kanyata maamba gake,ndipo tutumanye kwamba chilangasi chivi karibu. ²⁹Ndivyo ivile,pachamonae mambo genaga pagawoneka,mmanyaye kwamba avile papapa, na malango. ³⁰Kweli,nanongelela,hiki chizazi chichipete kutali kabla mambo hagaga gavonikenijeka. ³¹Mbingu na chilambo chipete,lakini malove gangu gapetajeka kamwe. ³²Lakini kuhusu lichova lenelo au saa, njeta njwamanya,hata maoka wa kumbinguni,wala mwana, ila tate. ³³iweni miho,Mnole,kwa sababu mmanyaje ni muda ng'ani chagakopokele,(nzingatile mstali hawowo,"iweni vakulolekea,mnele na mmombe kwa sababu..."haumo,kwenye nakala za kadani). ³⁴Ni ngati mundu jwajaula safalini:akaleka nyumba jake.na kumeka mtumwa,kila mmonga na,maengo gake. Na kumwamulu mlinzi kutama miho. ³⁵Kwa hiyo mmege miho! kwani mmanyajeka ni ndala bwana wa panyumba pachavijaye kunyumba,hiwezekana ni jioni,kiru wa manane,wakati lijogolo pajemba.au lukela. ³⁶Kama chaike,akotolukolela mgonite. ³⁷Chela nikisemacho kwino na chilongela kwa kila mundu:kesheni'!

Chapter 14

¹Ivile siku ivena tu baada ya sukukuu ya pasaka na ya mikate yakalolungwa na chachu. Makuhani vakololungwa na vaandishi vavile valondaye namna ya kukamula yesu kwa hila na kukoma. ²Kwa kuvega valongile, "sio wakati hawowo wa sikuku,vandu vakota kutenda ghasia." ³Wakari yesu paavile Bethania kunyumba kwa simoni mkoma,na pavile ajelekea pameza,mbomba mmonga aikite kwake yakavai na chupa ya malashi ya nardo safi gagavile galama jikubwa sana, aidenyite chupa na kujitila panane ya mutu wake. ⁴Lakini kwavile na baadhi jao vayomite valongiline vene kwa vene akalongela, "Ni kiani sababu ya upotovu hawowo?" ⁵Manukato agaga ngagawesite kuemalesa kwa zaidi ya denali mia na idatu, na kuvapikia masikini."Nawombe vanakilile. ⁶Lakini yesu alongile, "munakai kajika yake kwa kiani musumbuwa? ateile jambo lizuli kungunenga. ⁷Siku yoka masikini vavile,na wakati woka panogela mwenza kutenda mazuli kwinu,lakini chivajeka nanenga wakati woka. ⁸Ateile chaweza:apikie yeaga yangu mahuta kwa ajili ya kuzikila. ⁹Kweli nanongelela,kila mahali injili pihubiliwa katika chilambo chokachila chateile mmbomba hajojo chichilongelekeje kwa ukumbusho wake. ¹⁰Kisha yuda Isikalioe,mmonga wa vala kumi na ivena,ajawile kwa vakubwa wa makuhani ili kwamba apatai kukabizi kwave. ¹¹Wakati wakuu wa makuhani pavajowini yeneyo,vahekilile na vakaahidi kupekea hela.Awaziti kunonda nafasi ya kukabidhi kwavenava. ¹²Katika siku ya kwanza ya mkate wangalekela chachu,vakati pavawoite mwana kondoo wa pasaka,vanafunzi wake vanongilile,mpala tujauke kwaku takaendae ili mpataye kulyega mlo wa pasaka. ¹³Atumite vanafunzi wake vavina na kuvalongelela, "ijalai na mgosi ambaye agegite chihulu chikongenekaye namwangolomwenga mufatai. ¹⁴Nyumba ichajingilai,mufataye na munongolelai nkolo nyumba jeneyo mwalimu alongela, "chivile kwaku chumba cha vamaena mahali pachalyei pasaka na vanafunzi vangu." ¹⁵Chavanningehe chumba cha panane chikubwa chichivile samani ambacho chivile tayali,mlendaye maandalizi kwa ajili jitu pala. ¹⁶Vanafunzi vawokite vakajaula kubomani vaikolile kila chindu nagti chavile kuvalongelela,na vakaandaa mlo wa pasaka. ¹⁷Vakati uvile jioni,ahikite na vala kumi na ivena. ¹⁸Na pavavile pavaikalibia meza na kulyega, yesu alongile, "kweli nanongelela,mmonga kati jinu vilyega pamonga nanenga chazaliti. ¹⁹Woka vasikitike na mmonga baada ya jongi vanongilile, "Hakika sio nenga?" ²⁰Yesu ajibwite na kuvalongelela, "ni monga wa kumi na ivena kati jinu,mmonga ambaye henu atovena ndongi katika bakuli jimonga nanenga. ²¹Kwa kuvega mwana wa Adamu chaulaye ngati vala maandiko changalongela panane yake.Lakini ole wake mundu jweneyo ambaye kupitia jwene mwana wa Adamu chasalitiwaye! Ngavile vizuri zaidi kwake ngati mundu jola ngazaliwejeka. ²²Na pavavile valyega, yesu atolite makate,akaubaliki,na kumega. ²³Avapikie akalongela, "ntolai,hawowo ni yega yangu." Atolite chikombe,akashukulu,na akavapikia na woka vakanywega. ²⁴Avalongilila, "Hajeje ni miyai yangu ya agano,miyai jihitika kwa ajili ya vamaena. ²⁵Kweli nanongilila,chinyweijika kavena katika lizao halele la mzabibu mpaka siku jela pachanywei mpya katika ufalme ea chapanga. ²⁶Walipo kwisha kujopa nyimbo,vajawile kunja katika chitombi cha mizetuni. ²⁷Yesu avalongilile,"mwangolomwenga woka chimujitengai patali kwa ababu yangu, kwa kuvega vajandike, 'chinammenyai mchungaji na limbelele vawatenyikai. ²⁸Lakini baada ya kufufuka kwangu,chinanongolelai kulongolo jinu Galilaya." ²⁹Petro anongilile, "Hata ngati woka chavanekai,nenga chinanekajika." ³⁰Yesu anongilile, "kweli nanongilela kilu jenjinu kabla lijoglo lijimbiteyeka mala jivena,chumnganai mala jidatu. ³¹Lakini Petro alongile, "Hata itanilazimu kuwega pamonga na mwenga,chinakana jika,"woka vavawohite ahadi jela jela. ³²Vaikiti kwenye eneo lavakemilei Getsemane, na yesu akavalongelela vanafunzi wake, "itama bahapa wakati nasali. ³³Avatolite Petro,Yakobo,na Yohana pamonga najwene,akawanza kuhuzunika na kulaga sana. ³⁴Akavalongelela, "Nafsi jangu ina uzuni sana hata kuwega.mabalai pambano na nkeshai. ³⁵Yesu jawile palongolo kidogo akagwega pai, akaomba,ngati ngatingawezikana kwamba saa hajeje nganajepuke. ³⁶Alongile, "Aba, Tati,mambo goka kwinu gagawezekana,mumoile chikombe chechenu, lakini yeneyo kwa mapenzi ginu,bali mapenzi ginu. ³⁷Avujite na kuvakolela vagoliki na akavalongela Petro, "Simoni,je mgolwike vavawesitejika kukesha hata saa jimonga. ³⁸Ikeshai na muombe kwamba chiike kujingila latika majalibu. Hakika roho i radhi,lakini yega ni jidhaifu." ³⁹Ajowile kavina na kuomba,na atumile malowi galagala. ⁴⁰Ahikite kavina avakolile vagonite kwa kuvega mio gao avile gatopa na vamaneyiteyeka kiani cha kunongelela. ⁴¹Aikite mala ya idatu na kuvalongelela, "mwakona mgolike na kupukila? itosha saa jihikiti,nolai! mwana wa Adamu chavalasiti mumawoko mwa jwavili nadhambi. ⁴²Mjumuki,tuyaule. Nolai, jola jwazaliti avili kalibu." ⁴³mala tu pavavile vakona valongela,yuda,mmonga wa vala kumi na ivena ahikiti na likundi likubwa kuwoka kwa vakuu wa makuhani,vahandishi na wazee vagegiti mapanga na ibonga. ⁴⁴Vakati wowo msaliti wake avile avapikie ishala.akalongela. jola china mbusu,jojoka mukamulai na kupeleka pai ya ulinzi. ⁴⁵Wakati Yuda paikiti moja kwa moja ajwawile kwa yesu na kulongela, "mwalimu, " na akambusu. ⁴⁶Kisha vakamtia pai ya ulinzi na kukamula. ⁴⁷Lakini mmonga kati jao vajimite kalibu najwene vaholomwie upanga wake akambula mtumishi wa kuhani mkuu na kudumula lisikio. ⁴⁸Yesu anongilile,

"muhikite kung'amula kwa mapanga na ibonga ngati mnyang'anyi?"⁴⁹ Vakati kila siku navile namngolomwenga na najiganaye kuhekalu, mwangamwelejika, lakini hili litendike ili maandiko gatimilai.⁵⁰ Na vala woka vavavile na yesu vanekite na kutila.⁵¹ Kijana mmonga afatite, njwavile awlite shua tu jwavile alihekiti kudhunguka, vakamwile lakini.⁵² Vapokonyike ailekiti shuka pala pala akatila matako gawaka.⁵³ Anongowai yesu kwa kuhani mkuu pala vakusanyika pamonga najwene makuhani wakuu woka vazee na wavajandika.⁵⁴ Petro najwene akangwile yesu kwa kutali, kuelekea pavile ua wa kuhani mkuu atamiti pamonga na walinzi, vavavile kalibu na moto vajotai ili kupata joto.⁵⁵ Vakati wowo makuhani wakuu woka na Balaza loka vavile valondai ushahidi dhidi ya yesu ili vapatai kukoma, lakini vaupatite jika.⁵⁶ Kwa kuvega vandu vamaena valetite ushaidi wa unami dhidi jake, lakini hata ushaidi wao valandinejika.⁵⁷ Baadhi vajimite na kuleta ushaidi wa unami dhidi jake; vakalongela.⁵⁸ Tujowii akalongela, chinalihalibu hekalu ili lavatenginize kwa mawoko, na mkati siku tatu chijengaye linge langatengeneza kwa mawoko.⁵⁹ Lakini hata ushaidi wao valandijika.⁶⁰ Kuhani mkuu ajimete katikati jao na akakota yesu, "je muna lijibu? vandu havava vashuudia kini dhidi jinu?"⁶¹ Lakini atamite nuhu na ajibwitejika chochoka chika mala kuhani mkuu vakotite kavina, "je mwenga ni kristo mwana wa mbarikiwa?"⁶² Yesu alongile, n"nenga jwene. Na chumonai mwana wa Adamu vatamite chiwoko cha kulumi cha makili ngati aikiti na makundi ya kumbinguni.⁶³ Kuhani mkuu alalwile mavazi gaki na kulongela, "je takona tuhitaji mashaidi.⁶⁴ Mjowini kufulu, uamuzi winu ni waku na woka vavahukumu ngati mmonga alistaili kifo.⁶⁵ Badhi vakaanza kuhunila mata na kugubikila pamio na kumenya na kunongelela, "Tabili, "maafisa vatolile kumenya.⁶⁶ Na petro pavile akona avili pai kuuwamtumishi mkonga wa vambomba wa kuhani mkuu aikiti kwake.⁶⁷ Amwene Perto pavile ajimite ajotai moto, na vanolite kwa kuelelela, kisha valongile, "na mwenga pia mwakavile na mnazeliti, yesu.⁶⁸ Lakini akanite, akalongela, "namanyajika wala eleajika kuhusu kila chinongela, "kisha akawoka akajaula kunja kuuwa (zingatia; mstali huu, "na jogo ajembite" haumo kwenye nakala za kale).⁶⁹ Lakini mtumishi mbomba pala, amwene na awaziti kuvalongelela kavina vala ambao vavile vajimite pala, "mundu hajojo ni pamonga mojawapo.⁷⁰ Lakini akanite kavena. Baada chidogo vala vavajemite pala vavile vanongelilai petro, "Hakika mwenga ni mmonga na ajojo, kwa maana mwenga pia ni mgalilaya."⁷¹ Lakini awaziti kujivika jwene pai ya laana na kuapa, "namanyayeka mundu jweneyo jumumlongela.⁷² Kisha lijogolo lajembiti mala ya pili kisha Petro akumbwiki malowi ambayo yesu gavile ganongelelai, "kabra lijogolo lijembiti mala mbili, chimngane mara, "na pai na kulela.

Chapter 15

¹Rukela mapema vakuu wa makuani vakonganike pamonga na vazee na vaandishi na baraza lizima la vazee kisha vakantava yesu vakampeka kwa pilato. akavakotakea, "mwenga ni mfarle wa wayaudi?". ²akajibute, "mwenga nongile yeneyo," ³Vakuu wa makuhani vakaleza mashitika gamaena kunani ja yesu. ⁴Pilato ankotakea kavena, "hujibu chochoka?nnojeka jinsi chavanshitakikila? kwa mambo gamaena?. ⁵Lakini yesu hanjibwite yeka pilato,na yeneyo kimshangaza. ⁶Kwa kawaida wakati wa sikuu vandinduliwa mfungwa mmonga,mfungwa vavanjopite. ⁷Kwavile vaalifu muli deleza, muongoni mwa vauwaji kati ya walio hasi vavatumikila makosa gao.avile mundu mmonga jwavankemile Baraba. ⁸Umati wakite kwa pilato,na kunjopa atende ngati chaateile hakwokwa kuyetu. ⁹Pilato avijibwite na kulongela mpala vandindulile mfalme wa wayaudi?". ¹⁰Kwakuwa amanyite ni kwa sababu ya wiu vakuu wa makuani vankamwile yesu na kunneta kwake. ¹¹Lakini vakuu wa makuani vakunga nikie umati kubula kelele kwa sauti kwamba vandindulile baraba badala jake. ¹²pilato avajibwite kavena na kulongela,"nantenden kyani mfarme wa wayaudi? ¹³vakabula kelele kavena,"msulubishe ¹⁴Pilato akalongela,"ateile jambo gani libaya?"lakini wazidi kubula kelele zaidi na zaidi msulubishe," ¹⁵Pilato akitaka kuwalizisha umati,akavadindula baraba akambula yesu mijeledi kisha ammoite iliasurubiwe. ¹⁶Askari walimwongoza hadi munkati ya ua(wola wauvile munkati ya kambi)na vakusanyike pamonga chikosi cha askari. ¹⁷Vanwalike yesu kanzu ya rangi ya zambarau, na wakasokota taji ya miva wakanwalika. ¹⁸va kwanza kuzihaki nakulongela,"salam, mfalme wa wayaudi,". ¹⁹Vambulite mumutu kwannai na kunhunila mata.vakabula magoti palongolo yake kwa kumheshimu. ²⁰Hata wakiisha kumdhihaki, vanhulite kanzu ya rangi ya zambalau na kunwalika mavazi gake, na vakammba kunja kujaula kunsurubisha. ²¹Wakamlazimisha mpita ndila kuntangatila jwaavile ajingila mjini kuwoka kungonda.vankema simoni mkirene(tate wake iskenda na rufo);vannazimishe kugega msalaba wa yesu. ²²Askali vampelike yesu maari papavakema goligotha(maana ya tafsiri hayeyeni,sehemu ya fuvu la mutu). ²³Vampekie mvinyo yaichanganyike na mane, lakini hanywiyeke. ²⁴Wakamsulubisha na vagavine mavazi gake,wakayapingia kura kuamua ichipandi atakachopata kila askari. ²⁵Yapata saa tatu rukela walipo msulubisha. ²⁶Vavekite kunani jake ubao waujandikwe shitaki,"mfarme wa wayaudi,". ²⁷Vansulubishe pamonga na majambazi vavena,mmonga upande wake wa kulia na jongi kushoto kwake. ²⁸(zingatia:mstari hawowo,"na maandiko changatimile yalionenwa"haumo katika nakala. ²⁹Nao vavavile vapeta vannigite,watikisa vichwa vyao wakisema,"aha!mwenga chindenyelekalu na kulichenga kwa tau. ³⁰Mujiokoe mavene na nhuluke pai mmoke pambalaba!. ³¹Kwa maana yela vakuu wa makuani mzihaki wakisemezana,pamoja na vaandishi na kulongela,"avaokwile vangi, lakini hawesa yeka kujiokoa mwenyewe. ³²Kristo mfarme wa israel,nhuluke pai henu mmoke pamsalaba,kituweze kukola na kuamini."na vala waliosulubiwa pamonga na ye pia waliomdhihaki. ³³Ahikite saa sita livendo laikite kunani ya chilembe choa hadi saa sita. ³⁴Wakati wa saa tisa yesu abulite kelele kwa sauti ikolongwa," eloi eloilama saba ktani?"yavile na maana"chapanga jwangu,chapanga jwangu,ndava ya kyani munekite?. ³⁵Baadhi ya hao vavajemite pavajoine vakarongela nnole,,eliya. ³⁶Mundu mmonga avutwike,katwele asiki katika sponji na kuveka kunani nkongo wa nnai,ampikie ili anyege mundu mmonga alongile,"nnende tulole ngati eliya chaaikie kunhurua pai. ³⁷Kisha yesu alelite kwa sauti ikubwa akawega. ³⁸panzia la hekalu lagavanyike ipande ivina kuwokakunani mpaka pai. ³⁹Ofisa mmonga jwa avile ajemite akamwelekea yesu, paawene awile kwa jinsi yela alongile,"chakaka ayoyo mundu avile mwana wa chapanga. ⁴⁰Vavilepia vadala vavavile mariamu magdalena,mariamu(nyonga ya yakobo ndogowa yose)na salome. ⁴¹Wakati pavile kugalilaya vankwangile na kuntumikila na vadala vangi va maena pia waliambatana naye hadi yerusalemu. ⁴²Kulipokuwa jioni, na kwakuvyega ya vile lichova ya maandalio, lichova kabla ya sabato. ⁴³Yusufu wa arimathaya aikitepala avile ni njumbe wa baraza jwa heshimiwa mundu anae litalajia ufarme wa chapanga kwa ujasiri ajawile kwa piloato na kwijupa yega ya yesu. ⁴⁴Pilato akashangazwa kwamba yesu tayali awile ;ankemile yula afisa ankotite ngati yesu afufwike. ⁴⁵Paapatite uakika kwa afisa kwamba afufwike alimluhusu yusufu kuutora yega. ⁴⁶Yusufu avile ae,ile sanda akamshusha kuwoka pamsalaba akamfunga kwa sanda, na kumweka munyumba ya likabuli lavaligimu te katika mwambakisha akili vilingisha liganga mlangoni mwa sabuni. ⁴⁷mariamu magdalena na mariamu nyonga wa yose valoile sehemu alipo zikwa yesu.

Chapter 16

¹Vakati sabato payajomwiike, mariamu magdalena na mariamu nyongo wake na yakobo, na salome, waemile manukato ngambone, ili vawezae kuika na kupakaa mauta payega pa yesu kwa ajili ja maziko. ²Lukela na mapema lichova ya kwanza ja juma, vajawile kwenye likaburi wakati lilipo chomoza. ³Kunjwagisana vene kwa vene, "Nani ataliviringisha liganga kwa ajili yitu ili tujingile mrikabuli?" ⁴Vakati pavalolite, vamwene mundu amekwisha kulivilingirisha liganga, ambalo lavile likolongwa sana. ⁵Vajingile kwenye likabuli na vamwene msongolo awalite lijola lamsopi, atamite upande wa kulia, na washangazwa. ⁶Avalongalile, "Kutokujogopa. madonda yesu, wa nazareti, njwasulubiwe, afufuke! Havijeka hapapa. Nnole mahali pala avavile wamekile. ⁷Mjaule, mkanongalele vanafunzi vake na Petro yakuvega avalongolile kujaula kugalilaya. Kwene chimmone, kama chavile alivyokua amewaambia." ⁸Vakawoka na kuutuka kuwoka kwenye likaburi; vatetemike na vashangie. valongijeka chochoka kwa mundu jojoka sababu vajogwipe sana. ⁹(Nzingatile: Nakala za hazina Marko 16:9-20) kanyata katika siku ya kwanza ya juma, baada ya kufufu, akopokile kwanza mariamu magdalena, ambaye kuwoka kwake amoite mapepo saba. ¹⁰Avokite na kuvalonalela vala ambao vavile pamonga naye vakati pavavile vahuzunike na kuvua maoli. ¹¹Vajoine kwamba ni mzima na awonikine njwene, lakini hawakumwamini. ¹²(zingatiaye: Nakala za kadeni hazina Marko 16:9-20) Baada ya genaga, akopokile katika namna tofauti kwa vandu vangi vavene, vakati pavavile vagenda kwoka katika nchi. ¹³Vajawile na kuvalongelela vanafunzi vangi vavabakile, lakini vaaminijeka. ¹⁴(Zingatia nakala za kadeni hazina Marko 16:9-20) yesu baadaye akapokela kwa vala kumi na mmonga pavavile vajegamile katika meza, na akavalakalilali wa mitima, kwa sababu vaamini jeka vala vavamweni baada ya kufufu kuwoka kwa wafu. ¹⁵Avalongalile, "mjaule pachilambo mwoa, na kuhubili injili kwa viumbe yoa. ¹⁶Jojoka njwaamini na kubatizwa chaokolewe, na jola jwangaamini chaukumiwa. ¹⁷(Zingatia: nakala za kadeni hazina Marko 16:9-20) Ishara izi zitaambatana na woa vavaamini. kwa liina langu chavavoe pepo. cha valongele kwa lugha yampya. ¹⁸Chavakamule liyoka kwa mawoko gao, na hata vakanywee chindu chochoka cha kuia nakuwazuri chavaveke mawoko kwa vavavina, nao chavavege wazima." ¹⁹Baada ya wakolongwa kulongela nao, vakatola kunani kumbunguni na atamite mmawoko wa kuume wa chapanga. ²⁰Vanafunzi vavokite na kuhubili kila mahali, wakati Bambo atendite maengo nao na kulithibitisha neno kwa miujiza na ishara zikifuatana nao.

Luke

Chapter 1

¹Vamaena vajitahidi kuveka katika mpangilio msimulizi kuhusu masuala ambayo gatimizwa kati jitu. ²Ngati chavatupikie twenga, ambao tangu mwanzo no mashaidi va mio na vatumishi va ujumbe. ³Yeneyo nenga pia, baada ya kulingulila kwa uangalifu chanzo cha mambo agaga goka kuwokila mwanzoniwenu niyambone kwanenga pia kujandikila katika mpangilio vakemheshimiwa sana Theofilo. ⁴Ili kwamba mwesai kumanya vambomba gavajigine. ⁵Katika siku za Herode, mfalme va Yudea, pavile na kuhani fulani javakemilai Zekalia, wa lukolo, va Abiya, mbomba vake avokiti kwa mdala va Haluni, na lihina lake vakemilai Elizabethi. ⁶Woka vavile wenye haki palongolo ya chapanga; vagendite bila lawama katika amli yoka na maagizo ja Bambo. ⁷Lakini vavilejika na mwana, kwasababu Elizabethi avile tasa, na kwa wakati wowo woka vavina avile vazee sana. ⁸Yenu yavokile kwamba Zakalia avile katika uwepo va chapanga, ajendelelel na wajibu va kikuhan katika utalatibu va zamu jake. ⁹Kulengana na destuli ja kuagula ni kuhani ng'ani chahudumu, avile vahagwile kwa kula kujingila katika hekalu la Bambo na yeneyo ngatutumize uvumba. ¹⁰Likundi loka la vandu lavile liwomba kunja wakati va kutumiza kwa ufumba. ¹¹Henu mahoka va Bambo vamokie na akajema upande va kulome va mazabau ja tutumikia. ¹²Zakalia atushai pavamonai; kujogopa ngati ya gwalile. ¹³Lakini mahoka vakanongelela, "nkotakujopa Zakalia, kwa sababu maombi ginu gajowinike. mmbomba winu Elizabethi chapapakia mwana lihina lake chavakemelai Yohana. ¹⁴Chavai na kuhengwa na kuangana, na vamaena chavahanganaye kupagwa kwake. ¹⁵Kwa kuvega chamiye mkolongwa palongolo ja mio ja Bambo, chanywai divai au jinyweji chikali na chavai ajazite na mtima makatifu tangu mulutubo mwa nyongu mundu. ¹⁶Na vandu vamaena va Israel chavageuzai kwa Bambo chapanga vao. ¹⁷Chavajaulai palongolo ja pamio pa Bambo katika mtima na makili ga Eliya. Chatendai yeneyo ili kulejesha mitima ja tati kwa vana, ili kwamba vangatii chavaenenda katika hekima ja jwavile nahaki, chatendaye yeneyo tayali kwa Bambo vandu ambao vajandiliwe kwa ajili jake." ¹⁸Zakaria anongilile mahoka,

"chiwa zajika kumanya lenelo? kwa sababu nenga ni mzee na mmbomba jangu miaka jake ivile ja mahena sana."¹⁹Mahoka ajibwite na kuvalongelela, "nenga ni Gabrieli, ambaye ajimite palongolo pa chapanga. Vatumite kunongelela, kunetela habali hajiji yamboni.²⁰Na nolai,chinongilai chimaye nuhu chimwaeai kulongela mpaka siku jila mambo genega pachaumilai,yeneyo ni kwasababu mwalepilile kuamini malowi gangu ambayo chagatizai kwa wakati mwafaka."²¹Yenu vandu vavile vanendilila zakalia. Vakokukangajna kwamba yavile atumila muda wamaena.²²Lakini pawokite kunja, awezitejika kulongelanao,vakatambua kwamba avile apatite maono pavile kuhekalu. Ajendilile kulangia ishala na abakile nuhu.²³Ikawokila kwamba siku ja huduma jake piyayomwike awokite kuvuya kunyumba kwake.²⁴Baada ja zakalia kuvuya kunyumba kuwoka kwenye uduma jake kuhekalu, mmbomba vake akavega nachitumbo najombe awokitejika nyumbani mwake kwa muda va miei hano,akalongela.²⁵Halele ndilo ambalo Bambo atendite kwangunenga panolai kwa kumbendelela ila moyai honi jangu palongolo ja vandu.²⁶Henu katika mwei wa sita va chitumbo cha Elizabethi chapanga anongilile lihoka Gablieli kujaula kwenye muchi va Galilaya vavaukemela Nazaleti.²⁷Kwa bikila javile valolite na ngosi ambaye lihina lake lavile yusufu. jwane avile va lukolo va Daudi na lihina bikla jojo lavile maliamu.²⁸Akaika kwajwene na akalongela,"salam mwenga japokile neema jikubwa! Bambo alyembite namwenga,"²⁹Lakini malowi ja lihoka gachanginyi na aheliwejika kwa kiani mahoka alongile saalam ajeje ja ajabu kwajwene.³⁰Mahoka vanongilile, "nkolakujogopa maliamu, maana mpatite neema kuwoka kwa chapanga.³¹Na nnolai chigegaye chitumbo katika lutumbo lwino na mimelikai mwana, namwenga chimukemilai lihina lake yesu.³²Chivai mkolongwa na chavakemilai mwana va jwavile panani sana. Bambo chapanga cha pikiai chiti cha enzi cha Daudi tati jake.³³Chitalaikunani ja lukolo va Yakobo milele na ufalme vake chavajika na mwisho.³⁴maliamu anongilile mahoka alele chiliumilai kwa namna gani maana waitejika kugona na mgosi yoyoka?³⁵Mahoka vakajibu na akanongelela, "mtima mtakatifu chahikilai panani jinu, na makili ga javile panani sana chiikai panani jinu kwa yeneyo makatifu chapagwai chava kemilai mwana va chapanga.³⁷Na nolai nongo winu Elizabethi ana chitumbo cha mwana jwavile naumli vake va uzee,hawowo ni mwei va sita kwajwene ambaye avile vakemela mgumba.³⁶Maana njeta langawezekana kwa chapanga."³⁸Maliamu akalongela," Nnolai nenga ni mtumishi va mmbomba wa Bambo,nneke ivai yeneyo kwangunenga sawa sawa na ujumbe wimu kisha mahoka vakaneka.³⁹Ndipo katika siku yeneyo maliamu awokite na kwa halaka ajawile katika chilambo ya itombi. kwenye muchi katika chilambo cha Yudea.⁴⁰Ajawile munyu mwa Zakalia na akana mukila Elizabeti.⁴¹Yenu yawokile kwamba Elizabeti pajowini salamu ja maliamu,mwana mutumbo mwake ahombiti, na Elizabeti ajazwite na mtima mtakatifu.⁴²Akapaza sauti jake na kulongela kwa sauti jikubwa, "Mbalikiwe mwenga zaidi miongoni mwa vambomba, na mwana javile mulutumbo mwinu mbalikiwe.⁴³Na ivilewole kwangunenga kwamba mau jake, Bambo vanginenga yapasai aikai kwangunenga?⁴⁴Kwa kuvega nnolai paijowinike mumasikio gangu tofauti ja kulamukiya kwinu mwana mulutumbo mwangu ahombite kwa kuhengwa.⁴⁵Na abalikiwe mmbomba jola ambaye ahamini ja kwamba ngauhumiile ukamilifu va mambo gala avanengilile kuwoka kwa Bambo.⁴⁶Maliamu alongile, nafsi jangu nafsi Bambo.⁴⁷Na ntima jangu ihengwite katika chapanga mwokozi jangu.⁴⁸Kwa maana valolite hali ja chilambo cha mtumishi vake va mmbomba nolai tangui henu katika lukolo loka chavangemilai jabalikiwe.⁴⁹Kwa maana jwene jamwesite atehile mambo gakulongwa kwangunenha na lihina lake ni takatifu.⁵⁰Rehema jake idumu kuwoka lukolo hata lukolo kwa vala vavatenda kuheshimu jwene.⁵¹Alangile makili kwa mawoko gake avatawinye vala ambao vamekai panani ja mwazo ga mitima jao.⁵²AAvaheliye pai vana va vafalme kuwoka hiti vya enzi na kuvajinula panani vavile na hali ja chilambo.⁵³Avalihite vavavile nanjala kwa hindu izuri bali matajili vavengite mawoko gawaka.⁵⁴Avoite msaada kwa israeli mtumishi vake,nili kukomboka kulangia lehema.⁵⁵(ngati chalongile kwa tati jitu) kwa Abrahamu na uzao vake milele."⁵⁶Maliamu atamite na Elizabeti yapata miei idatu yeneyo ndipo akavuya kunyumba kwake.⁵⁷Henu wakati vavile uwadie kwa Elizabeti kulifungula mwana vake na akalifungula mwana va munalome.⁵⁸Jilani jake na valongo vake vajowini jinsi Bambo chaikweite lahema kwake, na vakahengwa pamonga najwene.⁵⁹Henu yawokile siku ja nane kwamba vahikite kutahilo mwana yavapasite kukemela lihina lake Zakalia, "kwa kuzingatia lihina la tati vake.⁶⁰Lakii nyongumundu akajibu na kulongela, "ngayeneyo ; takemilai yohana.⁶¹Vakanongelela njeta mmonga katika nongo vake javakemelai kwa lihina lenelo.⁶²Vakatendela ishala tati vake kuashilia jwene apalai lihina vakemilai mweneke.⁶³Tati vake apalai chibao cha kujandika, na akajandika, "lihina lake ni Yohana," woka vakashangaa lenelo.⁶⁴Gafla mnomo wake ukajoguka na ulimi wake ukavega hulu, akalongela na kusifu chapanga.⁶⁵Wogoi ukavahikila woka vavatamai kalibu nao mabo agaga akajenela katika chilambo choka na itombi ja Yudea.⁶⁶Na woka vavajowini vakayatuza mumitima mwao.vakalongela, "mwana hajojo kuvega va namna ng'ani? kwa sababu chiwoko cha Bambo chavile pamonga najwene.⁶⁷Tati jake Zakalia atwelikie na Mtima mtakatifu na akawoa unabii alongile.⁶⁸Asifiwe Bambo chapanga va israeli, kwa sababu asaidile na ashugulikiae wokovu kwa vandu vake.⁶⁹Atujinue pembe ja wokovu katika nyumba ja mtumishi vake Daudi kuwoka miongoni mwa lukolo va mtumishi vake Daudi.⁷⁰Ngati chalongile kwa kinywa ja manabii vake vavavile katika nyakati ja kale.⁷¹Atiwokwie kuwoka kwa adui vinu na kuwoka

mumawoko mwawoka vavatuchimwa.⁷² Chatendaye naa kuangila lehema kwa tati winu na kukomboka agano lake takatifu. ⁷³Kiapo chalongile kwaAblhamu tati jitu. ⁷⁴Alapile kuthibitha kwamba ngawezikine kutumikila jwene bila wogohi baada ja kuokolewa kuwoka katika mawoko ga adui jitu. ⁷⁵Katika utakatifu na haki palongolo jake siku jitu yoka. ⁷⁶Ndiyo na mwenga mwana, chavakemilai nabi va jwavile panani sana, kwa kuvega utaenenda palongoloja pamio ja Bambo ili kuhandalila ndila, kuvaandaa vandu kwa ajili ja ujio vake. ⁷⁷Kuvafaamisha vandu vake kwamba chavaokolewaye kwa ndila ja kusamehewa dhambi jao. ⁷⁸Haele chiliwokiaye kwa sababu ja huluma ja chapanga witu sababu ambayo lyova, lihumila kunani chilihikai. ⁷⁹Kutumulika kwinu vavatama kugiza na katika chiwili cha mauti. Chataendai yeneyo kuongoza magendelo giti kwenye ndila ja amani. ⁸⁰Henu, jola mwena akolite na kuvega javile namakili kumtima na atamite kumanyai mpaka siku ja kukopokela kwake kwa Istaeli.

Chapter 2

¹Henu katika siku yeneyo yahumile kwamba kaisali agusto awoite agigo aelekeyayo kwamba vatolai sensa ya vandu woka.vavatama pachilambo. ²Hajejo yavile ni sensa ya kwamba liyatendike wakati kreni yakavaga gavana wa silia. ³Yeneyo kila mmonga akajaula kobomanikwake kulijandika sensa.⁴Najombe yunuyu awokite pia katika muchi wa nazaleti kwenuko galilaya na akasafili yuda katika muchi wa betlehemu huma nyikana ngati muchi wa daudi kwa sababu ajawokila katika lukolo kwa daudi ⁵Ajawile kwenuko kujijandika pamonga na maliamu ambaye avile atolile na avile anoliaye mwana⁶Henu jawakile kwamba ya kavega kula wakati wake wa kuliungula mwana akewadia ⁷Alingwawile mwana wa kuloma mia liwe weka wakwenye vakayundushia ngowo pajiga kulingana mbepo mwana,ndipo akameka kwenye mitima cha kuchungila inatyama kwa saabu javilejika nafasi kwenye nyumba ja vageni.⁸katika lieneo lenelo,vavile vachungaji vavatamaye kumigonda valenda makundi ga mambelele gao kilu. ⁹Gafila mahoka va Bambo vakakopokela na utukufu va Bambo uking'ala ukawatindila na vavega na wogoi sana. ¹⁰ndipo mahoka vakanongelela, "goti kujogopa kwa sababu nanetela habari yamboni ambayo chiletai kuhengwa kukolongwa kwa vandu woka. ¹¹Lelino mwokozi apagwite kwaajili jinu kubomani mwa Daudi! jwene ndiye kristo Bambo!" ¹²Hajeje ndiyo ishala ambayo chavapikiai chumukolilai mwana vatavite nguwo na agolwike kwenye holi la kuleyela inyama. ¹³Gafila kukavaga na jeshi kubwa la kuminguni lakaungana na mahoka hajojo vasifaye chapanga vakolongela." ¹⁴Utukufu kwa chapanga javile panani sana na amani ivai pachilambo kwa woka ambao wapendeza nao." ¹⁵Ykavaye kwamba mahoka pavavile vawoka kujaula kumbunguni, Wachungaji valongilana vene kwa vene, "tujalai yenu kola Bethlehemu,na takolai acheche chindu ambacho chiumili ambacho Bambo atufuhamishe. ¹⁶Vakajombokite kola na vakakolela maliamu na yusufu na vakamona mwana agolike kwenye holi la kulela inyama. ¹⁷Na pavamweni naha vakajulisha vandu chela chichivile valongilile kumusu maliamu goka gagamanyite kujowana agatuzai muntima mwake. ¹⁸Woka vavajowini habari hajeje vakangiche na chela chavalongile na vachungaji. ¹⁹Lakini maliamu ajendilile kufikili kuhusu goka gavamanyite kujowana vakatuzaye mumitima mwake. ²⁰Vachungaji vakavuja vatukuzaye na kusifu chapanga kwa ajili ja chela chindu avamanyite kuowana na kulola,ngati tu chivile ijenele kwavene." ²¹Paikiti siku ja nane na yavile ni vakati va kutaili mwana,vakakemela lihina yesu,lihina lavapikie na jola mahoka kabla chitumbo chitungitejika mulutumbo. ²²Zao itakiwa ja utakaso yapitite kulingana na shelia ja musa Yusufu na maliamu vapelike kuhekalu Yelusalemu kumika palongolo ja Bambo. ²³Ngati chavayandike katika shelia ja Bambo, "kila mgosi jadindula lutumbo chavakemilai jwavamoile wakfu kwa Bambo." ²⁴Vene hela hela vahikite kuwoa sadaka kulingana na chela chavalongile katika shelia ja Bambo, "mang'amung'amu ga ngundu au mawela gavina ga ngunda. ²⁵Nnolai pavile na mundu katika Yelusalemu ambaye lihina lake lavile simeoni mundu jeneyo avile mwenye haki na mcha vachapanga, jwene avile akendila kwa ajili ja mafaliji va isalaeli na Ntima mtakatifu javile panani jake. ²⁶Yavile vamanite vadinduliwe kwave kupitela Ntima mtakatifu kwamba jwene ngahawile kabla ja kunola kristu va Bambo. ²⁷Siku jimonga ahikite mukai ja hekalu,ahongozaye na Ntima mtakatifu. Ambapo vazazi vanetite mwana yesu,kutendela gala gagapayai kawaida ja sheria. ²⁸Ndipo simoni apokili mumawoko mwake,na kusifu chapanga na kulongela. ²⁹Henu luhusu mtumishi winu ajalai kwa amani Bambo akanite na lilowi linu. ³⁰Kwa kuvega mio gangu gauweni wokovu winu. ³¹Ambao uwonikini kwa mio ga vandu woka. ³²Jwene ni nulu kwa ajili ja uufunuo kwa vamataifa na utukufu va vandu Isalaeli. ³³Tati na mau va mwana akangiche kwa mambo ambayo valongilile panani jinu. ³⁴Ndipo Simoni akavabaliki na kulongela kwa maliamu nyongumundu jake, "ijowanaye kwa makini sababu ja kuhovalela na kuokoka Isalaeli na ni ishala ambayo vandu vamaheha chaimenyai. ³⁵Pia ni upanga chuwachomaye nafsi jinu mavene,ili kwamba mawazo ja mitima ja vamaena yadhilike." ³⁶Nabii mbomba javaakemilai Ana pia avile kuhekelu jwene avile binti va fanueli kuwoka kabila Asheli. Avile na miaka na mgosi vake kwa miaka saba baada ya kutolela. ³⁷Na ndipo akavega jwangali mgosi kwa miaka themanini naminane. Najwene awahejika kuwoka muhekalu na yavile ajandelela kumwabudu chapanga pamonga na kufunga na kuomba,kilu na mchana. ³⁸Na kwa wakati wowo ahikite pala pavile akawaza kushukuru chapanga. Alongile kumuhusu mwana kwa kila mundu ambaye avile alendila ukombozi va Yelusalemu. ³⁹Pajomwile kila chindu chichitakiwai kutenda kulengana na nashelia ja Bambo,vavujite Galilaya,kubomani kwave,Nazaleti. ⁴⁰Mwana akolite na kuvega na makili agayonjikile katika hekima,na neema ja chapanga javile panani jake. ⁴¹Vazazi ake kila mwaka ajalai Yelusalemu kwa ajili ja sikukuu ja pasaka. ⁴²Pavavile na umli va miaka kumi na ivena vajawili kavena wakati mwafaka kidestuli kwa ajili ja sikukuu. ⁴³Baada ja kubaki siku yoka kwa ajili ja sikukuu,vawazite kuvuya kunyumba. Lakini kadola yesu abakite kunyuma mula Yelusalemu na vazazi vake vamanitejika ila. ⁴⁴Vazamite kwamba avile kwenye likundi lavavilenalo vasafilai nalo yeneyo vasafilai safali ja siku, ndipo vakawaza kunonda miongoni mwa valongo na vaganja vake. ⁴⁵Pavashindwaye kumpata,vavujite Yerusalemu na kuwanza kunonda mwenemo. ⁴⁶Yawokile kwamba baada ja siku jitati,vakampata

kuhekalu,yakavega atamite pakatikati ja walimu,vajowanilai na kukota majibu jake. ⁴⁷Woka vavajowanilai vakangiche na kumanya kwake na majibu gake. ⁴⁸Pavamonite valistaajabu. Nyongomundu akanongelela, "mwanangu kwa kiani mututendea ganaga? ijowanai tati jinu na nenga tuvile tanonda kwa wasiwasi ukolongwa. ⁴⁹Akavalongelela, "kwa kiani makavai munonda? Mwamanyitejika kwamba lazima mai kwenye munyumba ja tati jangu. ⁵⁰Lakini vajeliwejika kiani chalongile kwa malowi agaga. ⁵¹Ndipo akajaula pamonga nao mpaka kunyumba Nazaleti na avile mtii kwave. Nyongomundu agavekiti mambo goka kuntima mwake. ⁵²Lakini yesu ajandilile kukola katika hekima na kimo na azidite kupendwa na chapanga na vandu.

Chapter 3

¹Henu katika mwaka wa kumi na henu va utawala va kaisali Tiberia,vakati Pontuo Pilato yavile gavana va uyahudi, Herode avile mkolongwa va mkoa va galilaya, na Filipo nongo vake yavile vakolongwa va iturea na trakoniti, na lisani avile nkolongwa va mkoa va Abilene. ²Na vakati va ukuwani ukolongwa va anasi na kayafa lilowi la chapanga lahokule yohana mwana va zakalia kutambo. ³Asafili katika mkoa woka kuzunguka lucht Yorani,ahubilai ubatizo va toba kwa ajili ja msamaha va dhambi.⁴ngati javayandiki katika chitabu cha malowi ga isaya nabii, "sauti ja mundu javile kumanya, "mwitengenezai tayali ndila ja Bambo mwagatengenezai mapito gake gaganyokite.⁵Kila libonde chilitweliyai,kila chitombi chisawazisha ndila jipindite chavanyoshai,na ndila ipalize chilanishaye. ⁶Vandiu woka chavahuwonai wokovu va chapanga.⁷Yeneyo Yohana avalongilile makutano makubwa ga vandu vavahikila vapatai kubatizwa na jwene, "mwangota uzao va liyoka lilivile sumu mweneki avahonyite kuitila gadhabu ihika.⁸Mmelekanai matunda gagalengana na toba na nkotazaha kuongela mkati jinu, "tuvinayo Ibarahimu ambaye ni tati jinu;kwa sababu nanongelela ja kwamba Ibrahimu vona hata kuwoka na maganga agaga.⁹Tayali livagu valivekitie kwenye mizizi va mikongo.Yeneyo kila nkongo tanguveleka matunda gazuri kudumula na kutaga poamoto.¹⁰Kisha vandu katika makutano vakotikie vakalongela, "henu tutakiwa titendaye wole. ¹¹Ajibwite na kuvalongelela, "ngati mundu ana kanzu ivena atakiwa awohai kanzu jimonga kwa vangi amayo njita kabisa,na ambayo avilenacho chakulyega na atendai yeneyo.¹²kisha baadhi ja vatosa ushuru vahikiti pia kutatizwa, na avalongilile, "mwalimu,tutakiwa kutenda kiani.? ¹³Akavalongelela, "nkota kukusanya fedha zaidi kuliko chichitakiwa kukusanya."¹⁴Baadhi ja maaskari pia vakotikihi vakalongela, "Na twenga je? tutakiwa kutenda kiani? Akavalongelela, "nkotakugega fedha kwa mundu yoyoka kwa makili na nokutuhumu mundu yoyoka kwa unami. Nizikaye na mishahala jinu,"¹⁵Henu kwa kuvega vandu yavile na hamu ja nunendila kristu japala kuhika kila mmonga avile awaza mumitima mwake kuhusu Yohana ngati jwene ndiye kristu. ¹⁶Yohana ajibwite kwa kunengelela woka,"nenga navabatiza mwangota kwa machi lakini kuna mmonga ajaye ambaye ana makili kuliko nenga na sistahilijeka hata kuchindula lugoi ja ilatu jake. Chavabatizai mwangota kwa Ntima mtakatifu na kwa moto.¹⁷Pepeto lake livile mumawoko gake ili kugulola vizuri uwanda jake va kupepetela ngano na kuikusanya ngano mwilligolo mwake lakini chaga teketeza mapepetai kwa moto ambao mwesajika kuhimika.¹⁸Kwa maonyo gangi gamaena pia, ahubili habali jamboni ni kwa vandu. ¹⁹Yohana anakilile pia Herode mkolongwa va mkoa kwa kukoma Herode mmbomba va nongo vake na kwa maovu gangi gamaena ambaye Herode avile agateile. ²⁰Lakini baadaye Herode ateile uovu wongi mbaya sana. Akongite Yohana muligereza. ²¹Kisha yawokile kwamba,vakati vandu pavile vabatiza na yohana,najombe yesu vabatizwe pia vakati pavavile vaomba mbingu yakahekuka. ²²Ntima mtakatifu akahelala panani jake kwa mfano va kiwili wili ngati ngunda,vakati wowo sauti ikaika kuwoka kumbinguni ikalongela mwenga ni mwanangu mpendwa.Naipalikia sana na mwenga. ²³Henu yesu jwene,pawazite kujigana avile na umli upatao miaka thelathini. Avile ni mwana (ngati ilivyotadhiniwa) va yusufu mwana va Eli. ²⁴Mwana va mathati,mwana va lawi,mwana va meliki,mwana va yana,mwana va yusufu. ²⁵Mwana va matathia,mwana va amosi,mwana va nahumu,mwana va Esli, mwana va Nagai. ²⁶Mwana va maati,mwana va matathia, mwana va semeini, mwana va yusufu,mwana va yuda, ²⁷Mwana va Yoanani, mwana va Resa, mwana va Zerubabeli, Mwana va Shealtieli, mwana va Neri. ²⁸Mwana va melki, mwana va Adi,mwana va Kosamu, Mwana va Elmadamu, Mwana va Eri. ²⁹Mwana va Yoshua,mwana va Elezeri,, mwana va Yorimu, mwana va Mtathi,mwana va Lawi. ³⁰Mwana va Simeoni, mwana va Yuda, mwana va Yusufu, mwana va Yonamu, mwana va Eliyakimu. ³¹Mwana va Melea, mwana va Mena, mwana va Matatha, mwana va Nathani, Mwana va Daudi. ³²Mwana va salmoni, mwana va Nashoni. ³³Mwana va Abinadabu, mwana va Aramu, mwana va Hesroni,, mwana va peresi, mwana va Yuda. ³⁴Mwana va Yakobo, mwana va Isaka, mwana va Ibrahimu, Mwana va Tera, mwana Va Nahori. ³⁵Mwana va seruig, mwana va Ragau, mwana va Pelegi, Mwana va Eberi, mwana va sala. ³⁶Mwana va kenani, mwana va Arfaksadi, Mwana va Shemu, mwana va Nuhu, mwana va Lameki. ³⁷Mwana va Methusela, mwana va Keneni. ³⁸Mwana va Enoshi, mwana va Sethi, mwana va Adamu, Mwana va chapanga.

Chapter 4

¹Kisha yesu yakavai atwelile ntima mtakatifu, avujite kuwoka lochi jordani, na alongwiye na ntima kujangwa. ²Kwa siku alobaini na kweneko vanengite na ibilisi vakati wowo alilejika chindu na mwisho wa wakati wowo asis njala. ³Ibilisi vakanongelela, "ngati mwenga ni mwana wa chapnga muliamulu liganga halele livai mkati." ⁴Yesu ajibwite, "vajandike, 'mundu chetamai kwa mkate kajia." ⁵Kisha ibilisi anongwihe panani kwenye kilele cha chitumbi na akanangia falme jake ja chilambo kwa muda ufupi ⁶Ibilisi akanongelela, "chinapelai mamlaka ja kutawala falme yeneyo pamonga na fahali jake waza kutenda yeneyo kwa sababu yoka ngabiziwe kwangu nenga nitawalai na mweza kupikia yoyoka wachai kupikia. ⁷Kwa yeneyo, ngati chumujimile na kuabdu, hindu hahee yoka chivai hinu. ⁸Lakini esu ajibwite na kuongelela, "vajandike, "lazima uhabud Bambo chapanga wino na lazima mutumikilai jwene kajika jake." ⁹Baadaye ibilisi anongwie yesu hadi Yelusalemu na kuika sehemu ja panani kabisa ja lijengo la hekalu na kunongelela, "ngati mwenga ni Bambo va chapanga mulitage pai kuwoka bahapa. ¹⁰Kwa sababu vayandike, "chavaagizai mahoka gake vatuzai na kulinda. ¹¹Na chavajinuai panani mumawoko mwao ili kwamba usiuize magendelo ginu panani ja liganga. ¹²Yesu akajibu anongilile, "Inenemutwe, "nkotahakunenga Bambo chapanga winu." ¹³Ibilisi pajomwile kunenga yesu, ajaili zake na akaneka hadi wakati wongi. ¹⁴Kisha yesu akawoya Galilaya kwa makili ga ntima, na habali kumhusu jwene yakaenea na kusambaa katika mikoa jilani yoka. ¹⁵Afundishe katika masinagogi gao na kila mmonga asifute. ¹⁶Siku jimonga ajawile nazaleti, muchi ambao vaneite na kukola ngati chivile destuli jake vajingile kwenye sinagpgi siku ja sababto na ajemite kusoma maandiko. ¹⁷Vakabizi gombo la nabii isaya, yeneyo, alifungite gombo na akalonda sehemu yavayandike. ¹⁸Ntima va Bambo yuu panani jangu kwa sababu anakile mauti kuhubili habali yamboni kwa masikini. Atumite kutangaza uhulu kwa wafungwa na kuvatenda vangalola vawesai kulola kavena kuvavika huru vala vavagandamiza. ¹⁹Kuhutangaza mwaka ambao Bambo chalangiye wema jake. ²⁰Kisha akalidinda gombo, akavujia kiongozi va sinagogi, na akatama pai. Mio ga vandu goka vavavile kaika sinagogi anolai jwene. ²¹Awazite kulongela nao kulongolela, "Lilino lijandiko halele litimile masikio mwinu. ²²Kila munga pala ashudie chela chalongile yesu na vamaena miongoni mwinu akangiche na malovi ja hekima ivile valongela, "hajojo ni chijana tu va yusufu, siyo hivyo?" ²³Yesu akanongelela hakika chingelai methali ajiji kwangunenga, "Tabibu muliponyai mavene chochoka chitijowini kuchitenda kapelnaumu muchitendai bahapa pia kuchujiji kwinu. ²⁴Pia nongilai, "hakika nanongelela mwangota njita nbii jajitikila katika chilambo chake. ²⁵Lakini nanongelela mwangota kweli kwamba kwavile na najana vamaena Israel katika chipindi cha Eliya vakati mbingu pavadindite itakuvega na nvua kwa miaka jidatu na nusu, Vakati pavavile na njala jikubwa katika chilambo choka. ²⁶Lakini Eliya vatumitejika kwa yoyoka mmonga vao lakini kwa mjane momonga tu jatamai salepta kalibu na muchi va sidoni. ²⁷Pia kwavile na vakoma vamaena Israeli katikachipindi cha Elisha nabii, Lakini njeta hata mmonga vao javoponyite changavega hamini mundu va siria. ²⁸Vandu woka mukati ja sinagogi vavile na gazabu pavajowini genega goka. ²⁹Pavajemite na kusukumiza kunja ja muchi na kunangia mpaka kwenye ukingo va chitombi cha muchi ambapo muchi vaovajangite panani jake, ili vasai kutaga pai. ³⁰Lakini apitite salama pakatikati jao na akajaula jake. ³¹Kisha ahelile kapelanaumu katika muchi va Galilaya sabato jimonga avile avajiganai vandu mkati ja sinagogi. ³²Vakangiche na mafundisho jake kwa sababu avajiganai kwa mamlaka. ³³Henu siku yeneyo mukati ja sinagogi, kwavile na mundu javile na ntima ja pepo mhakwa na aleliai kwa sauti ja panani. ³⁴Tuvile na kiani na mwenga yesu va nazaleti? ihikiti tuangamiza? manya mwenga ni mweneki mwenga ni mtakatifu va chapanga. ³⁵Yesu anakilele pepo alongilai ntamai nuhu na mokai mundu hajojo! "Pepo vala pavatagai mundu jola pai pakatikati jao vawokite jola mundu bila ja kusababishila aumivu gogoka. ³⁶Vandu woka vashangie, na vajandilile kulongela jambo lenelo kila mmonga na vayaki vakalongela vakalongela, "ni malovi ja aina ng'ani agaga? avahamulu ntima mhakwa kwa mamlaka na makili na chavawokai. ³⁷Yeneyo habali panani ja yesu yayenile kila sehemu katika maeneo gagazunguka mkoa weneho. ³⁸Kisha yesu avokiti katika muchi weneo na akajingila katika nyuma ja simoni, henu mau mkwe jake simoni avile avina hioma jikali na akasii kwa niaba jake. ³⁹Yeneyo yesu amandikile akai lakilila jela homa na ikaleka ghafla ajimete na kuwaza kumikila. ⁴⁰Luva pilivile kuipama, vandu vanetite yesu kila mmonga javile mgonjwa va maazi ja aina mgonjwa va malazi ja aina mbalimbali avekiti mawoko gake panani ja kila mgonjwa na mwana va chapanga. ⁴¹Mapepo pia gavawokite vamaena vao galileye kwa sauti na kulongela, "mwenga ni mwana va chapanga! yesu avalakilile mapepo na kuvaluhusu valongilai kwa sababu vamanyite kwamba jwene avile ni mkristu. ⁴²Vakati kuchile, ajawile eneno langavega na vandu. makutano ja vandu vavavile vanonda na vakaika katika eneo lilivile vakaika katika eneno lilivile valingite kuzuia akota kujaula kutali na vene. Lakini avalongilile, ⁴³"Lazima pia hyubilai habali jamboni ja ufalme va chapanga katika michu hengi kwa kuvega hajeje ndiyo sababu vatumite bahapa. ⁴⁴Kisha ajendilile kuhubili mukati ja masinagogi katika uyahudi woka.

Chapter 5

¹Basi yawokile wakati panyakusanyikila na kuzunguka yesu na kujowanila lilowi chapanga, ambapo lavile lijemite kando ja ziwa genesareti. ²Alolite mashuwa jivana vailekila nanga papembeni mwa ziwa vavuvile vavile vawokite na vavile vachapa wavu wao. ³Yesu akajingila katika jimonga wapo ja hela mashua ambayo avile ya simonina na kujopa ipelekai mumachi kutali kidogo na chilambo kujangwa. kisha aka kwennye mashua. ⁴Kulongolo, unongelela simoni, "apelekai mashua jinu mpaka kwenye chilindi cha machi na kuhuluwa wavu winu ili kulopoha homba." ⁵Simoni akajibu na kulongela, Bambo, tuhengite naengu kilu yoka na tipatite jeka chochoka lakini kwa lilowi linu chituelilae nyavu. ⁶Pavateile yeneyo vakusina kisai chikubwa cha homba na nyavu jao ikanza kudumuka. ⁷Yeneyo vakawahashilia washilika wao kwenye mashua henge ili vaikai na kuvasaidila vaikite vakajaza mashua yoka, kiasi kwamba akaweza kumila. ⁸Lakii simoni petro, pavaolai yeneyo vangwile magoti pa yesu akalongela, "mukai kwangunenga kwa sababu nenga ni mundu wimile dhambi Bambo." Kwa sababu nakangiche na woka vavavile pamonga najwene kwa uvuvi wa homba vavavile vauteile. ⁹Yavile yavajumuisha Yakobo na Yohana wana wa Zebedayo, ambao vavile washika wa simoni na yesu akavalongelela simoni, "nkotakujogopa kwa sababu kuwezila henu na kujendelela chilopo hai vandu. ¹⁰Pavaletite mashua yao chilambo chijomu, vakeite kila chindu na kukagula jwene. ¹¹ahumile kwamba pavavile katika muchi mmonga. mundu javile utwelile ukoma wavile kweneko wakati paweni yesu, agwile pai na kujopa nakulongela Bambo yakavai mpala mwesa kundakasa. ¹²Kisha yesu anyochite chiwoko chake na kugusa akalongela mbala kutakasika," na saa jelajela ukoma ukaneka. ¹³Anagie nkota kunongelela mundu jongi, laini anongilile, "yalai jinu na mwakalilangiae kwa makuhani na mowai sadaka ja utakaso winu, sawa sawa na chela musa chachiamulu kwa ushuhuda wave. ¹⁴Lakini habali kumuhusu jwene ja yenile patali zaidi na umati ukolongwa wa vandu ukaika pamonga kujowania avajigana ye na kuponya magonjwa gao. ¹⁵Lakini mala kwa mala alitengite kulupenja na kuomba. ¹⁶Lawokile siku jimonga kati ja yeneyo siku ja vile ajigana na vavile mafalisayo na walimu wa shelia vatamite panepa ambao vahikiye vahumilai muujiji ja maena tofauti katika mkoa wa galilaya na Yuda na pia kuwokakila katika muchi wa Yelusalemu makili ga Bambo javile pamonga najwene kuponya. ¹⁷Vandu kadhaa vahikite, vagegite kwenye mukeka mundu japowize na vakalonda ndila ja kujingia mkati ili kugoneka pai palongolo ja yesu. ¹⁸Vapatitejika ndila ja kujingia mukati kwa sababu ja umatiweneo vakwelie kunani ja chipagalo cha nyumba na kuhela jola mundu pai kupitila kwenye igai kunani mkeka wake pakatikati ja vandu, palongolo kabisa ja yesu. ¹⁹Alolikie imani, jao, yesu akalongela, "Rafiki, dhambi jinu vasamile." ²⁰Waandishi na mafalisayo wavaziti kuhoji lenelo vakalongela hajojo ni mweneki jalongela makufulu? mweneki aweza kusamehe dhambi ili chapanga kajika jake?" ²¹Lakini yesu atambulai kiani cha vavile vafikil, avajibwite na kuvalongelela, "kwa kiani nkola ivaye mitima hinu. ²²Chaku ni laisi kulongela, 'Dhambi jao vasamila au kulongela ijemai igendai.'" ²³Lakini mmanyai ja kwamba mwana wa Adamu vinako mmlaka pachilambo ga kusamee dhambi, nanongelela mwanguta jumukai ntolai mkeka winu na ilalai kunyumba jinu. ²⁴Wakati wowow akajimuka palongolo yao na akatola mkeka vake wavilenao agolokela. Kisha akavuya kunyumba jake atukuzaye chapanga. ²⁵Kila mmonga akangiche na vakatukuza chapanga vavile na wogoi vakalongela vavile na wogoi vakalongela tulolite mambo gavile si kawaida lelino. ²⁶Baada ja mabo genega kuumila, yesu awokite kweneko na akanola mtoza ushuru javakemilai lawi atamite eneo la kukunya kodi akanongelela, "nifuute." ²⁷Yeneyo lawi ayanyuke na kumfuata, alaleka kila chindu kunyuma. ²⁸Kisha lawi ahandiye nyumba mwake kalamu jikubwa kwa ajili ja yesu. Vavile watoza ushuru vamaheka kola na vandu vamaena vavataite pameza vakalyai pamonga nao. ²⁹Lakini mafalisayo na vaandishi vao vavile valalamikaye vanafunzi vakalobfela, "kwa kiani nilyega na kunywega na vatosha ushulu pamonga na vandu vangi vavile nadhambi. ³⁰Yesu akavajibu, "vandu vavavile katika afya yamboni vapalajika tabibu ni vala tu vavavina ndiyo chavavai vahitaji mmonga. ³¹Nahikite jeka kukemela vandu vavavile haki vapate kutubu bali kuvakemela vavavile nadhambi vapai kutubu. ³²Akavalongelela, "vanafunzi va Yohana mala yamaena kunga na kuomba na vanafunzi va mafalisayo nao vatenda yeneyo lakini vanafunzi vinu vakyega na kunywega. ³³Yesu avalongilile, "iwezekana mundu yoyoka akavatenda vavahuzulile halusi ja Bambo halusi kufunga wakati Bambo alusi akona ja pamonga nawo?" ³⁴Lakini siku zihikaye wakati Bambo Arusi atakapoondolewa kwao, ndipo katika siku hizo vatafunga. ³⁵Lakini yesu alongile pia kwavene kwa mfano, "njeta japapwile chipande cha nguo kuwoka kwenye vazi lampya lina kuchitumila kulekebisha livazi la zamani. Ngati atelite yeneyo cheleki nguo jampya na chipande cha nguo kuwoka livazi lampya changafaa kutumika na nguo ja livazi la zamani. ³⁶Pia njeta mundu ambaye kuveka divai jampya kwenye liba jazamani ngati ateile yeneyo divai ngaipapwike chela chombo, na divai ngajitike na cheliba ngaihalibike. ³⁷Lakini divai jampya lazima vavikai kwenye iliba jampya. ³⁸Na njeta mundu baada ja kunywega divai ja zamani chipalai jampya kwa sababu kulongela, "ja zamani ni bola.

Chapter 6

¹Henu yawokile kwenye sabato yesu avile apitai katika ja ngonda va nafaka na wanafunzi vakeavile ajai masuke asugula sugulai kati ja mawoko gao vakalyega nafaka. ²Lakini baadhi ja nafalisayo valongile, "kwa kiani ntenda chindu ambacho si halali kisheria kuchitenda siku ja sabato." ³Yesu akavajibu akalongela, "waitejika kusoma chela Daudi ateile pavile na njala jwene na vagosi vavile pamonga na jwene. ⁴Ajawile katika nyumba ja chapanga, na akatola mikate mitakatifu na kulyega baadhi na kwiwoha baadhi kwa vandu vavavile nao kulyega, hata ngati yavile halali kwa makihano kulyega. ⁵Kisha akavalongelela mwana wa Adamu ni Bambo va sabato." ⁶Yahumile katika sabato jenge kwamba ajawili mukati ja sinagogi na kuvajigana vandu kweneko. Pavile na mundu ambaye chiwoko chake cha kulume wavile upowizite. ⁷Vaandishi na mafalisayo vavile vajitilila kwa makini kulola ngati ngaponyiti mundu siku ja sabato ili awesaye kupata sababu ja kumshitaki kwa kutenda kosa. ⁸Laini amanyite kiani vavile wanafiki na akalongela kwa mundu jaile apowize mawoko, "Ijemai, bahapa pakatikati ja kila mmonga, "Yeneyo hajojo mundu akanyanyuka na kujema pale. ⁹Yesu akalongela kwavile, "Nakota mwanguta ni halali siku ja sabato kuhenga gamboni au kuhenga madhala kuokoa maisha au kugahalibu?" kisha avalolike woka na kuvalongelela hala mundu. ¹⁰"Inyoshae chiwoko chinu." Atenda yeneyo na chiwoko chaki wavile uponywite. ¹¹Lakini vavile na nyela, vakalongiliana vene kwa vene kuhusu kiani vapaswa vatendai kwa yesu. ¹²Yahumile siku ile kwamba ajawile kuchitombi kuomba ajandilile kilu mzima kuomba chapanga. ¹³Payavile lukela avakemile vanafunzi vake kwajwene na akavaagula kumi na ivena kati jao ambao pia avakemile mitume. ¹⁴Mahina ga vala mitume gavile simoni (amabye pia akemile Petro) Na Andrea nongo ja yakobo Yohana. Filipo, Bantalomayo. ¹⁵Mathayo, Tomaso na Yakobo mwana wa Alfayo simoni ambaye vakemilai Zelote. ¹⁶Yuda mwana Yakobo Yuda isikaliote ambaye avile msaliti msaliti. ¹⁷Kisha yesu ahelile pamonga nao kuwoka kuchitombi na kujema mahali tambalale idadi jikubwa ja vanafunzi vake vavile kweneko pamonga na idadi jikubwa ja vandu kuwoka uyahudi na Yelusalemu, na kuwoka pwani ja Tilo na Sidoni. ¹⁸Vaikiti kujowanila na kuponywa magonjwa gao. Vandu vavile vasumbuliwaye na pepo vachafu vaponyite pia. ¹⁹Kila mmonga kwenye lenelo kusanyiko alengite kugusa kwa sababu makili ga uponyaji yavile yahumilai mukati jake na vaponyite woka. ²⁰Kisha avalolite vanafunzi vake na kulongela, "mbalikiwe mwenguta vimile mskini kwa maana ufalme va chapanga ni winu. ²¹Vabalikiwe mwanguta vimile na njala henu kwa maana chijukutai henu, kwa maana chiheka. ²²Mbalikiwe mwanguta ambao vandu vachachukilai na kuvatenda na kuvashutumu mwanguta kwamba ni waovu kwa ajili ja mwana Adamu. ²³Thengwai katika siku yeneyo na kuhomba homba kwa kuhengwa kwa sababu hakika chimai na thawabu jikubwa kumbinguni kwa maana tati jinu avatendile yoyoyo manabii. ²⁴Lakini ole winu vimile matajili kwa maana mpatile falaja jinu. ²⁵Ole winu vimile vijukwite henu kwa maana chinolai njala baadaye ole winu iheka henu! kwa maana chimombelezai na kulela baadaye. ²⁶Ole winu pavasifaye na vandu woka! kwa maana tati jinu avatendite manabii va unami hiyoyo. ²⁷Lakini nongela kwinu mwanguta wamujowana vakupembeni aduhi winu na kutenda gamboni kwa vavile mwachukilai. ²⁸Mwabaliki vala vavile valaini mwanguta na mwavyombilai vala vavavonela. ²⁹Kwinu jwene jamanya litama limonga mugelizilae na la pili ngati mundu anyagite lijoho linu nkota kuhivila na kanzu. ³⁰Mupelai kila chajopa ngati mundu akanyagai chindu ambacho ni mali gino ntakujopa amuyakilai. ³¹Ngati chipalavandu vavatendela mwanguta muvatendeyai hiyoyo. ³²Ngati muvapalite vandu mwanguta yeneyo ni thawabu ng'ani kwinu kwa maana hata vavavile dhambi kuvapala vala vavakupala. ³³Ngati mwavatendile gamboni yeneyo ni maana hata javile dhambi atenda hiyoyo. ³⁴Ngati kopiti hindu kwa vandu ambao tegemela chavamuya kiai yeneyo ni thawabu ng'ani kwinu? hata vavavile dhambi vavakopesha wenye dhambi, na kutegemela kupokela kiasi chochoka kavina. ³⁵Lakini muvapalai adui winu na muvatendalai gamboni. Muvakopeshai na nkota kuofu kuhusu kuvijia na thawabu jinu chivai jikubwa chimai vana vajavile panani kwa sababu jwene ni jwamboni kwa vandu vavega na shukulani na waovu. ³⁶Mmai na huluma, ngati tati jinu chavile na huluma. ³⁷Nkotai kuhukumu, mwanguta chammile kuhukumiwa. Nkotakulani mwangua chinaniwejika muvasameai vangi mwanguta chavasamehe. ³⁸Mwapelai vangi mwanguta chavapelai kisha cha ukalimu chavahindilila kukasuku na kuhitika-mumagoti pinu kwa sababu kwa chipimo chochoka chitumila kupumila chipimo chocho chichitumika kvapimila kwanguta. ³⁹Kisha akalongelela mfanu pia. "Je mundu javile chipifu aweza kumongoza mundu jongi chipofu? Ngati atehile yeneyo basi woka chavatumbukiae mwilivomba je ngavatumbukiae? ⁴⁰Vanafunzi havava vakubwa kuliko mwalimu wake lakini kila mundu akiisha kujigana kwa ukamilifu chavai ngati mwalimu vake. ⁴¹Na kwa kiasi basi vakalolai lipandi lilivile mkati ja lio ka nongo winu na liboliti lilivile mkati ja lip linu kulilolokela? ⁴²chimwasaijeka kunongelela ongo winu najopa iliwoi lipandi lilivile mukati ja lilo linu, mwenga kulolokea bolitu lilivile katika lio linu mavene? Munafiki mwenga kwanza muliwoi liboliti katika lio linu mavene ndipo chinonelai maha kuwoa lipendi katika lio la nongo winu. ⁴³Kwa sababu njeta nkongo uzuli uhuzaa matunda mabaya wela njeta nkongo mbaya

uzaa matunda mazuri. ⁴⁴Kwa sababu kila nkongo utambulika kwa matunda gake kwa sababu vandu vatongulajeka tini kuwoka kwenye miva wala vatungulajika dhabibu kuwoka kwenye michongoma. ⁴⁵Mundu wambani katika hazina yamboni ja ntima wake kuwoha gagavile gambonina mundu mwov katika hazina ibaya ja ntima vake kuwoha gagavile mabaya kwa sababu nnomo vake ulongela gala gagajaza mtima vake. ⁴⁶Kwa kiasi mungemela Bambo,' na nakona mwagatendajika gala ginongela.? ⁴⁷Kila mundu jaika kwangunenga na kuwanila maloli gangu na kugatendela maengu china ngiai jinsi chivile. ⁴⁸Alandana na mundu jajenga nyamba jake ambaye agima pai sana na kujenga msingi wa nyumba panani ja mwamba imala mafuliko pagaikiti mapolomoko ga machi gamanyite nyumba,lakini gawezitejika kutikisa kwa sababu ayavile vajengite vizuri. ⁴⁹Lakini yoyoka jwajowana lilowi langu na na kutii;mfano wake ni mundu jwajengite nyumba panani ja ardhi pangawega na malingi, luchi payahelilai kwa makili nyumba jela yapalite kuhangamila kukubwa.

Chapter 7

¹Baada ja yesu kujomola kila chindu chinach kuongela kwa vandu vavajowanilai,ajile kapernaumu.²Ntuwa fulani va akida jwavile va thamani sana kwake avile mgonjwa sana na avile kalibu ja kuwa. ³Lakini avai ajawini kuhusu yesu jola akida atumite kingozi va kiyahudi,kujopa aike kumwokoa mtumwa wake ili akotakuwega. ⁴Pavaikiti kalibu na yesu vasihiti kwa bidii na kulongela, "astaili kwamba yapaswa kuenga yeneyo kwa ajili jake. ⁵Kwa sababu alipala taifa litu na jweneyo ajengite sinagogi ajili jitu."⁶Yesuajendilile na safali jake pamonga nawo lakini kabla jawilejeka kutali na nyumba afisa mmonga avatumite malafika jake kulogela naye, "Bambo ntakujichosha mavani kwa sababu nenga nastahili jika mwenga kujingila kudali jangu. ⁷Kwa sababu ajeje nafikililajeka hata nenga namwete kuvega vaha kuika kwinu,lakini nongilai lilowi tu na ntumishi jangu chaponaye. ⁸Kwa nenga pia ni mundu jumekiti kwenye mamlaka na minawo askali pai jangu, kulongela kwa jweneyo, "ijalai na mokai na ahikai na kwa mtumishi jangu ntendai chenecho na jwene atendai.⁹Yesu pajowanai genaga akangiche na kuvaeukila makutano vavavile vakagula na kulongela, "Nanongelela,hata katika walaeli walitejika kulola mundu javile imani ikolongwa ngati jweneyo. ¹⁰Kisha vala vavavile warumwa vavujeti kunyumba na kukolela mtumishi aavai mzima.¹¹Fulani baada ja genegaahumie kuvega yesu avile asafili kujaula muchi vavaukemela naini. Vanafunzi vake vakajaula pamonga na jwene valongowenai na umati va vandu. ¹²Pavaikiti kalibu na lango la jiji nnolai,mundu jawile avile vagegiti na ni mwena va kajika kwa nyongowake javile mjani na umati va wawakilishi kuwoka kwenye jiji vavile pamonga naye. ¹³Pavamonaye Bambo vakaengelela kwa huluma jikubwa sana panani jake na akanongelela nkotakulela. ¹⁴Kisha ajaengelela palobgolo akagusa jeneza ambalo vagegile yega na vala vavagegile vakajima kulongela "kijana nngela jumke. ¹⁵Jawile ajinuke na kutama pai na kuwaza kulngela. Kisha yesu akamkabizi nyongumundu.¹⁶Kisha wogohi vakavega nao vakajendelela kutukuza chapanga vakalongela "Nabii nkolongwa vainule miongoni mwitu" na"chapanga avalolite vandu vake. ¹⁷Yeneyo habali yamboni ja yesu yayenile Yudea yoka na kwa mikoa ya ja jilani. ¹⁸Vanafunzi va Yohana vanongilile mambo agaga goka. ¹⁹Ndipo Yohana avakemile vavina va vanafunzi vake na kuvatuma kwa Bambo kulongela "mwenga ndiye jula jaika au kuna mundu jongi tanolalahi.? ²⁰Pavaikiti kalibu na yesu havava vakalongela"Yohana mbatizaji atutumite kwinu kulongela mwenga ni jola jaika au kuna mundu jongi tanoliaye.? ²¹Kwa wakati weneo pavaponyite vandu vamaena kuwoka katika magonjwa na mateso kuwoka kwa Ntima uhakwa na kwa vandu vavavile upofu avapikie kulola. ²²Yesu ajibwite na kulongela kwao baada ja kuvega yawili kumahumai chimujulishai Yohana chimucheweni na kuchijowana vavavile upofu vapokela na iwete vagenda vavavile ukoma vatakisika iziwe vajowana vavavile vafufuliwa na kuvega hai kavina masikini valongelela habali yamboni. ²³Na mundu ambaye chalekai kuamini nenga kwa sababu ja matendo gangu mbalikiwe.²⁴Baada ya vala vavatumite na Yohana kuvuya kuvavujai yesu akawaza kulongela kwa makutano panani ja Yohana mwajawile kunja kulola kiani inahi vakavai kutikisa na upepeo.? ²⁵Lakini mwajawile kunja kulola kiani mundu jawalite jamboni?nnolai vandu vala vavawala mavazi ga kifalme na kutama maisha ga stalehe jinu kwenye nafasi ja vafalme. ²⁶Lakini ijaula kunja kulola kiani. Nabii? Ndiyo nongela kwinu na zaidi sana kuliko nabii.²⁷Ajojo ndiye javajandikie, "Nnolai natuma mjumbe jangu palongo ja miongoni jachaandayai ndila kwa ajili jangu. ²⁸Nongela kwinu kati ja wala vavazaliwe na mmbomba,lakini mundu jwengawega muhimu sana achatamai na chapanga mahali pavile jwene chavai nkongwa kuliko Yohana."²⁹Na vandu woka pavajuwini genaga pamonga na watosha ushulu vayangazai kuvega chapanga ni javile haki. Vavile kati yao vala vavabitizwe wa ubatizo va Yoana. ³⁰Lakini mafalisayo na vatalamu va sheli ja kiyahudi ambao vavabatizwejika na jwene akanite hekima ja chapanga kwa ajili jao vene.³¹Kavina mwesa kuvalinganisha na mweneki vandu va kizazi acheche? Vavile wole hasa.? ³²Valandini na vana vavakina kwenye lieneo la soko, Vavatama na kukemelana mmonga baada wa jongi kulongela tupulize filimbi kwa ajili jinu na mwakinite tuwombalizi na mwalilite. ³³Yohana mbatizaji ahikite alilejika mkate va kunywega divai na kulongela "Anapepo. ³⁴Mwana va mundu ahikite alile na kunywega na mwalongile,"Angali ni mlafi na mlevi lafiki va watoza ushulu na vavavile dhambi. ³⁵Lakini hekima itambulike kuvega ina haki kwa vana vake woka.³⁶Mmonga va mafalisayo vajopite yesu ajaule pamonga naye. Baada ja yesu kujingila kwenye munyumba falisayo, ajemile kwenye meza ili alyai. ³⁷Nnolai kwavile na mbomba mmonga katika jiji lenelo avile na dhambi Agundule kuega avile atamite kwa falisayo akaleta chupa ja manukato. ³⁸Ajemite panyuma jake alibu na magendelo gake akuku alelaye kavina awazite kulowanisha magendelo gake kwa maholi,na kuifata kwa majunjo ga mumutu vake akagabusu magendelo gake na kuipaka manukato.³⁹Najula falsayo avile analike yesu palolai yeeyo akaweza jweni kulongela,"ngati ajojo mundu ngavile nabii ngamanyite ajojo na mweneki na ni aina ng'ani ja mmbomba jagusa,ja kuvega ni javile nadhambi. ⁴⁰Yesu ajibwite na kunongelela simoni mina chindu cha kunongelela "akalongela" akalongela tu mwalimu."⁴¹Yesu akalongela kwavile na vavadaiwa vavina kwa mkopeshaji mmonga,mmonga avile adaiwa dinali mio na hano na

va ivena adaiwaye dinali hasini. ⁴²Na pavavile njeta pesa ja kulepa vasamehe woka. Henu mweneke chapalai zaidi? ⁴³Simoni akajibu na kulongela"Nadhani jwavasamehe zaidi " yesu anongilile ahukwime kwa usahihi." ⁴⁴Yesu akageukila mmbomba na kulongela kwa simoni muwona ajojo mumnomba nyingile kwenye nyumba jino mumbakiejeka machi kwa ajili ja magendelo gangu,lakini ajojo kwa maholi gake agatepetile magendelo gangu na kugafuta kwa majunjo gake. ⁴⁵Mwabusutejike lakini ajojo tangu pajingile amumu alekitejika kubusu magendelo gangu. ⁴⁶Mwagapakitejika magendelo gangu kwa mahuta lakini ambakite magendelo gangu kwa manukato. ⁴⁷Kwa lijambo lenelo anongilile kwamba avile na dhambi ja maena na vasamehe zaidi na pia apalai zaidi lakini chidogo tu." ⁴⁸Baadaye akanongelela mmbomba dhambi jinu vasamehe. ⁴⁹Vala vavatamai pameza pamonga naye awazite kusemezana vene kwa vene hajojo ni mweneki mpaka vasamehe dhambi. ⁵⁰Na yesu akanongelela mmbomba imani jinu yawokwihe ijalai kwa amani."

Chapter 8

¹Yahumile muda mfupi baadaye kwamba yesu atumbwile kusaflili katika muchi na jiji mbalimbali kuhubili na kutangaza habali yamboni ja ufalme va chapanga na vala kumi na ivena vajawili pamonga najwene. ²Hela hela vambomba fulani vavavile vaponyite kuwoka kwa ntima ihakwa na magonjwa mbalimbali vavile ni maliamu vakemilai magdalena ambaye avile vawoiti pepo saba. ³Yohana mmbomba va kuza na meneja va Herode,susana na vambomba vengi vamaena vawoite mali gao kwa ajili jao vene.⁴Nabaada ja umati va vandu kukusanyika pamonga, vakavai na vandu vahikite kwenye kuwoka muchi mbali mbali kulongela nao kwa kutumila mifano. ⁵Vakupanda ajawile kupanda mbeyu pavile apanda baadhi ja mbeyu yeneyo yagwelikie kando ja ndila valeviyile pai ya magendelo, na ijuni va angani yakalyega. ⁶Mbeyu henge yagwelile panani ja udongo va miva na piyamelite na kuvega miche yapowize kwa sababu pavile jika na unyevu. ⁷Mbeyu henge yagwile kwenye pamikongo ja miva nayombi yeneyo mikongo ja niva yakakola pamonga na hela mbeyu na ikasongwa. ⁸Lakini mbeyu henge yagwalikie kwenye udongo uhufaa na ikaanza mazao mala mia zaidi. "Baada ja yesu kulongela mambo agaga pahite sauti, "jwavile na masikio ga kujunila na ajawanai. ⁹Kavina vanafunzi vake vakotai maana ya mfano weneo. ¹⁰Yesu akanongelela, "vapikie upendeleo va kumanya sili ja ufalme va chapanga, lakini vandu vangi chavajiganaye tu kwa mifano ili kwamba akalolai vakotakulola na vakajowanai vakota kuchelewa. ¹¹"Na ajeje ndiyo maana ja mfano hawowo. mbeyu ni lilowi la chapanga. ¹²Mbeyu hela iyagwalile kando kando ja ndila hena vala vandu vavalijuwini lilowi na baadaye mbaya shetani alitola kutali kuwoka mumtima, ili kwamba vataikuamini na kuwokolewa. ¹³Kisha na hela iyagwili kwenye mwamba ni vandu vala vavajowana lilowi na kulipokela kwa kuengwa lakini njeta mizizi yayoka,vaamini tu kwa muda ufupi na vawakati va kunenga ugwega. ¹⁴"Na mbeyu hela iyagwelile kwenye miva ni vandu vavajowana lilowi, lakini pavajendelela kukola vasongwa na huduma na utajili na ubola va maisha agaga na vawazaye matunda. ¹⁵Lakini hela to mbeyu iyagwa lile kwenye udongo uzuli ni vala vandu,ambao ni vanyenyekevu na mitima izuri,baada ja kulijowana lilowi kulikamulikia na takavega salama na kupapa matunda ga uvumilivu. ¹⁶Henu,njeta mmonga jawasha taa na kwiyekelela kwa bakuli au kuivaka pai ja chindanda. Badala ja kuiveka kwenye china la cha laa ili kwamba kila mmonga jajingila apatai kwihilola. ¹⁷Kwa kuvega njeta chichihiahe ambacho changamanyikana au chochoka chichivile chasili ambacho chichimakana yejika yakavai kwenye pamwanga. ¹⁸Kwa yeneyo uega makini pamonga kujowanila wa sababu ajawile nacho kwa jwene chajonjekewaje zaidi, lakini jangaveganacho hata chela chidogo chivile nacho chavatolai. ¹⁹Baadaye nyongowake yesu na nongo wake vahika kwa jweni avahegelela kwa sababu ja umati va vandu. ²⁰"Na akataarifiwa, "nyongo jangu na valongo jake woka kule kunja wanahitaji kulola mwenga. ²¹Lakini, yesu akajibu akalongela"nyongo jangu na valongo vangu ni vala vavajowana lilowi la chapanga na kulitii. ²²"Lavukihe njova jimonga kati ja njova jela yesu na vanafunzi vake akwelite kwenye mutumbwi na kuvalongelela, "Na tujomboke kumwabudu ja pili ja liziwa vahandaa mashua jao. ²³Lakini pawazite kuwoka, yesu akagona lugono, na dholuba jikali iyavile upepo, na mashua jao vavile kwenye katika jikolongwa sana. ²⁴Baadaye vanafunzi vake vakaika kwajwene na kujumuwa akalongela Bambo nkolongwa! Bambo nkolongwa! tuvile kalibu kuwega!" Akajumuka na akaulakilila upepo na mawimbi ja machi yakatama nuhu na pakavega na utulivu. ²⁵Kavena akavalongelela, "Imani jinu ivile kwaku?"Vajogopa vakakangacha vakalongiliana kila monga na ijaki, "Hajojo ni mweneki kiasi kwamba ahamulu hata upepo na machi na humtii?"²⁶Vakaika kwenye muchi va Gerasini ivile upande va kunyuma ja Galilaya. ²⁷Yesu pahulwike na kulivatila kwenye ardhi, mundu fulani kuwoka kubomani,akonginike najweni na jweneyo mundu javile na makili ga giza kwa muda mlefua avile awalajika nguwo,na avile atama kwenye panyumba,lakini atamai kumakabuli. ²⁸Pamweni yesu akalila kwa sauti na kugwega pai palongolo jake kwa sauti jikibwa akalongela ndendaye vole kwinu,yesu mwana va chapanga javile panani nasihi mungokuhazibu nenga. ²⁹Yesu akaamulu ntima ihakwa imokai mundu jola,kwa kuvega mala yamaena vapagiwe,hata ngati avile vatavite unyolo na kubana na kumeka pai ja ulinzi, adenyite ifungu na kuendeshwa na mapepo mpaka kutambu. ³⁰Yesu akakota, "Lihina lino mweneki akajibu akalongela, "Legioni" kwa maana mapepo gamaena gajingile kwake. ³¹Vakajendelela kusihi nkotai kuamulu tijalai kwenye liwomba. ³²Likundi la magolowi lavile vachungaji kunani ja chitombi vake msihi avaluhusu vakajingilai kwa venaha maguluwi na akawahusu kutenda genega. ³³Kwa yeneyo vala mapepo gakakopokela mundu jola na kujingila kwa vale nguluvi,na lilalikundi likatila kwenye papa jinuke va chitumbi mpaka muziwa na akamila mwenemo. ³⁴Vala vandu vavavile vachungaji gala naguluwi pavalolite chichiwonikini vakatila na vakawoa talifa pala pabomani na kunja katika muchi yavazungwike. ³⁵Vandu pavajowini genaga vajawile kulola chichi umilile,na vakaika kwa yesu na kunola mundu ambaye mapepo avile gahumile, vavile vawalite izuli na javile na malango timamu atamite kwenye magendelo ga yesu na vajongwipe. ³⁶Ndipo mmonga vao jalolite chichiwokile azazite kuwasimulila vangi jinsi hajojo mundu javile alongoha na mapepo pavaponyite. ³⁷Vandu woka mkoa va wagerasi

na maeneo gagazungwike vajopite yesu awokai kwao kwa sababu vavile na wogoi ukolongwa. Na ajingile kwenye mutumbwi ili avujahi.³⁸ Mundu jola javamohite pepo asihiti yesu kujaula naye, lakini yesu akanongelela ajalai kulongela.³⁹ Muyai kwenye munyumba jinu na hesabu gala goka ambayo chapanga atendile hajojo mundu awokite nakutangaza poa katika muchi woka vala woka ambayo yesu ateile kwa ajili jake.⁴⁰ Na yesu akavuya makutano vake kalibisha, kwa sababu woka vavile vanenda.⁴¹ Nnolai akaika mundu mmonga vakemela Yairo ni mmonga kati ja viongozi katika sinagogi. Yoiro avagusite magendelo pa yesu na kusihiti ajalai kunyumba kwake.⁴² Kwa sababu avile na mwana mmbomba mmonga tu javile umli va miaka kumi na ivena na avile katika hali ja kuwega. Na pavile jaula, makutano vavile vasongana dhidi jake.⁴³ Mmbomba javile kuhuma miaye kwa miaka kumi na ivena avile pala na atumilai pesa yoka kwa waganga lakini njeta japonyite hata mmonga.⁴⁴ Ahikite panyuma ja yesu na kugusa pindo la livazi lake, na gafala kuwokwa miai kukakoma.⁴⁵ Yesu akalongela, "mweneki ambaye agusa?" pavakanai woka Petro akalongela Bambo kulongwa umati va vandu vasukuma na vasonga.⁴⁶ Lakini yesu akalongela, "mundu mmonga agusite, maana manyite makili awokite kwangunenga."⁴⁷ Mmbomba palolite ja kuvega hawasajika kuhiya chachitehite akawaza kundendemeka akagwega pai palongolo ja yesu atangize palongolo ja vandu woka sababu yatendai agusai na hela paponyite gafla.⁴⁸ Kisha akalongela kwajwene, "mdala imani jinu yateile mmai mizima ijalai kwa amani."⁴⁹ Pavile ajendelea kulongela, mundu mmonga akaika kuwoka kwenye munyumba ja kiongozi, wa sinagogi akalongela, "mdala winu ajomwike, mungotakuzumbwa mwalimu."⁵⁰ Lakini yesu pajowini yeneyo ajibwite, "nkotai kujogopa. Amini tu na chawokolewai."⁵¹ Kisha pajingile kwenye yeneyo myumba hahususite mundu yoyoka kujingila pamonga najwene yangavega Petro, Yohana na Yakobo, tati jake mdala na nyongomundu.⁵² Henu vandu woka vavile vaombezeza na kuwoa sautikwa ajili jake lakini akalongela, "Mkotapiga kelele akajomoka, lakini agolwike tu."⁵³ Lakini vakaneka kwa dhalau vanyai kuvega ajomwike.⁵⁴ Lakini jwene akakamulai mdala mawoko, akankemela kwa sauti akalongela mwana ijinuke.⁵⁵ Mtima jake ikavuya na jinuka vakati wowo akaneya kwamba vapikia chindu fulani kwa ili alalye.⁵⁶ Vazazi vake vakangiche lakini ahamulu akota kunongelela mundu chichiumile.

Chapter 9

¹Akavakemela vala kumi na vavena pamonga.akavapela uwezo na mamlaka kunani ya mapepo goa kuvaponya magonjwa. ²Akavatuma vajaule kuhubiri ufalme wa chapanga na kuvaponya magonjwa.³Akavalongalela . "mkotokutola chochoka kwa ajili ya ulendo wino wala chiboko wala mkoba.wala mkate wala ela wala mkoto kutola kanzu hivena. ⁴Nyumba jojoka jichangilai mtume mwenemo mpaka pachamokae mahali penapa.⁵Na kwavala vangavepokela.pachamokae muchi weneo mjikolele vumbi katika magondelo gino kwa ushuhuda panani yao." ⁶Vakawoka kujaula kupelela vijiji.vakatangaza habari yamboni na kuvaponya vadu kila mahali.⁷Sasa herode.mtawala. hajoine goa gaga vile kuvega gakakopokalahi alagite sana kwasababuu yawanikine na baadhi kwamba yohana mbatizaji afufike kuuma wafu. ⁸Na baathi. kwamba elia amekwisha kukopokela. na kwa vange kwamba mmonga wa manabii wa kadeni afufike katika wafu kavena. ⁹Herode alongile, "nachinjite yohana. lakini hajojo ni mweneke junajoana habari yake? na herode alondite dela ya kumona yesu.¹⁰Wakati pavavujaye vala vavatumite.vakanongelela kila chidu chavatendike akavatola pamonga nako.akajaula kajika katika muchi vakemela bethsadia. ¹¹Lakini makutano vakajoana kuhusi alele vakamfuata,na kuvakalibisha, na akalongelanao nao kuhusu ufalme wa chapanga. naokavaponya vala vavapalaye kulama.¹²Lichova lawazite kujomoka na vala kumi na vavena vaka jaula kwake na kulongela.chavatawanyike makutano kwamba vajaule ktika kijji chakaribu na kumjini vakalonde kupomolela na cha kuyela kwa sababu tuvile lieneo la nyakati. ¹³Lakini akavalongalela, "mwangoto mwenga muvapele chidu cha kulyega. "vakalongela "njeta zaidi cha chipande tano vya mkate na homba hivena.yangavega twakajawile na kuemela cha kunyega kwa ajili ya kusanyiko halele la vadu." ¹⁴Kwavile na vagosi wapatao elfu tano pala.akavalongalela, wanafunzi vake. "wapatao hamsini kwaki8la likundi.¹⁵Kwaiyo nakatenda yeneyo na vadu wa katama pai. ¹⁶Akatola mikate mitano na samaki hivena na hakalola mbinguni? akabaliki na yenga katika hipande akavapela.wanafunzi vake ili vaveke kulongolo ya makutano. ¹⁷Wao vakalyega vaka yukuta.na vipande vya chakula hiyalalikile yavadumwile na kutwelela mandegu kumi na hivena. ¹⁸Nayo yakavega kwamba.pavile pavombaye kajika yake.wanafunzi vake vavile pamonga nako.na akavakota akalonghela. "vadu hulongela nenga ni vani? ¹⁹Vakajibu. vakalongela. "yohana mbatizaji lakini vangi valongela elimu vangivalongela mmonga wa manabii wa nyakati za kadeni afufuke kavena."²⁰Akavalongalela. "lakini mwangoto mwenga nalongela nenga na vani?"akajibu petro akalongela. ²¹"kristo kuwoka kwa chapanga." ²²Lakini kuvaonya. yesu akavalongalela kutovalongalela jojoka panani palele.²³Akavalongalela woa. "kama mudu jojoka akapalae kuvata lazima ajikane jwene .atole msalaba wake kila lichova.na avate. ²⁴Jojoka yalenga kugaokoa maisha gake chagaovee. lakini jojoka njaovea maisha gake kwa faida yangu atagaokoe. ²⁵Je kitamfaidia kiyani mwanadamu. kama chapate ulimwengu woa, lakini akaovea au akapata hasara ya nafasi jake?²⁶Jojoka jwacha monilai honi nenga na malovi gangu.kwake jwene mwana wa adam chamoneje honi pachavae kuvega katika utukufu wake,na utukufu wa tate na maoka watakatifu. ²⁷Lakini nanongalela ukweli kuna baadhi jino vavajema hapapa.,chavavonje jeka umauti mpaka vauwone ufalme wa chapanga.²⁸Yakakopokela yapata machova nane baada ya yesu kulongela malovi agaga kwamba akavagega pamonga nae petro, yohana na yakobo, wakakwela chitombe kuwomba. ²⁹Na pavile katika kuwomba.monekane wa panio pake pabadilike,na mavazi gake gakavega gasopi na ya kumelemeta.³⁰Na nola,vavile vagosi vavenena valongelai nako! vavile musa na elia. ³¹Vavonikine katika utukufu.vavalongile kuhusu kuwoka kwake, jambo ambalo ahegalile kulitimiza yerusalem.³²Sasa petro na vala vala vavavile pamonga nake vavile katika lugono lukubwa lakini pavajumwike.vauweni utukufu wake na vagosi vavena vavavile vajemite pamonga nako. ³³Yakakopokela kwamba, pavavile vawoka kwa yesu. petro akanengalela . "bwana. ni yamboni kwitu kutama hapapa na yatupasa tengenezi makazi ya vadu vatatu, tutengeneze limonga kwa ajili yake moja kwa ajili ya musa ,na moja kwaajili ya eliya ayeliwe jeka chachavile alongelelaye.³⁴Pavile alongalai agaga. lakaika liwingu. ³⁵Sauti ikakopoka kwenye liwingu hikakopoka. "ajojo ni mwanangu mteule,mjoane jwene." ³⁶Sauti piyakotwike yesu avile kajika yake. vakatama nuu. na katika lichova yeneyo vakanongalela jojoka loloka miongoni mwa gavagaweni.³⁷Lichova lililafatite. baada ya kuwoka kuchitombe.kusanyiko kubwa la vadu lakonganike naye. ³⁸Mnole mgosi kuuma kwenye kusanyiko alelite kwa sauti. akalongela, "mwaliu namomba munole mwanawangu. kwa kuvega ni mwanangu wa kajika. ³⁹Mmonamtima uchafu hukamula na mara kupiga kelele. na pia hutenda achanganikiwe na kukopoka povu munomo. nayo hikopoka kwa shida. ikamsababisha kuvina gakali. ⁴⁰Na vasiite wanafunzi vake kuikea ikopoke vawezite jeka.⁴¹Yesu akavajibu akalongela. "mwangoto mwenga kizazi changakopokela na chichiovike. mpaka ndali chindami na mwangoto mwenga na kutolana na mwangoto mwenga? mnete mwana hapapa. ⁴²Msongolo njwavile aika.mgtima cha hikamgwia pia na kutikisa kwa fujo lakini yesu akanikie yela mtima uchafu.aponyite msongolo na akakabizi kwa tate.⁴³woa vashangie na ukubwa wa chapanga.lakini pavavile vashangaa woa kwa mambo goa gagatendike.nakulongela kwa wanafunzi vake. ⁴⁴Malove gatame mmasikulu

mwino.kwa kuvega mwana wa adam chavamoe mumawoko mwa wanadamu." ⁴⁵Lakini vayeliwejeka maana ya malovi hagaga.na gavaiite mumiu pao.ili vakotokatokuika vakayelewa.vajogwipe kukota kuhusu lilovi lenelo.

⁴⁶Kisha mgogoro wawazite wazukite miongoni mwao i kunani ya vani havile mkolonga. ⁴⁷Lakini yesu pamanyaye pavakotanae mumoyo mwao,atoile mwana mdogo dogo.na kumeka upande wake. ⁴⁸Na akalongela, "kama mudu jojoka hakampokelaye mwana mdogo ngati ajojo kwaliina langu.ambokelenenga pia na jojoka akapokelainenga.apokele pia njwandumite.kwa kuvega njwavile ndogo kati yinu voa ndiye jwavile mkolongwa."⁴⁹Yohana akajibu akalongela. "bwana twamwene mudu avenga lipepo kwa liina lake nataka nilila.kwa sababu haambtaani na tenga." ⁵⁰Lakini yesu akavalongalela. "mukiivilila kwa kuvega angavega kinyume na mwangota mwenga ni wa wino."⁵¹Yakakopokela ngati.kumeka na lichova chayavile yakaegalela na siku jake za kujaula kumbinguni.kwa uimara njwava nongalile kumi kwake yerusalemu. ⁵²Akavatuma wajumbe kulongolo yake.navene vakajaula na kujingila katika chijijicha wasmaria ili vatayalishe mahali. ⁵³Lakini vadu kweneko vapokilejeka.kwasababu avile ayelekize kumi kwake yerusalemu.⁵⁴Wanafunzi vake yakobo na yohana pavaliwene halele. "bwana mpala tuamue moto huuluke pai kuuma mbinguni kuvateketeza.?" ⁵⁵Lakini avagewike akavakemela. ⁵⁶Kisha vajawile chijiji chenge.⁵⁷Pavajalaya katika balabala yao.mudu mmonga akanongalela. "china mfalme popoka pajaula." ⁵⁸Yesu akavalongalela. "libweha vana mawomba.hijuni wa angani vana chiuu.lakini mwana wa adamu hana pakugoneka mutu wake."⁵⁹Ndipo akavalongalela mudu jongo. "mufate," lakini jwene akalongela, "bwana niruhusu kwanza nyaule nikamzike tate wangu." ⁶⁰Lakini njwene akanongalela. "valeke wafu wawazike wafu veneva,lakini mwenga njaule mkatangaze ufalme wa chapanga kila mahali."⁶¹Pia mudu jongo akalongela. "chimfate.bwana lakini nniruhusu kwanza nakavallange vavavile katika nyumba yangu."⁶²Lakini yesu akavalongalela njeta mudu njwao halekele luwoko luke kulema na kulolakee kunyuma atakaefaa kwa ufalme wa chapanga."

Chapter 10

¹Baada ja mambo aga,Bambo akahagula sabini vangi,na kuwatuma vavina vavina vanongolile katika kila bomani na lienelo latarajie kujaula. ²Akavalogolela, "mavunu ni gamahale lakini vahenga mahengo ni vadogo.Hene basi munyopa bambo va mavuno,ili kwamba atuma manyata vahenga mahengo katika mavuno gaki.³Njalaniahi katika boma.Njangalilai,nvatura ngati limbelele katikati lihogo. ⁴Nkotokugega nhako vahela,vala ikoba ja vasafiri,vala ilatu vala nkokulamukila yoyoti mundela.⁵Katika nyumba yoyoti chinjingilai,kwanza nnongelai, 'amani iva katika nyumba aje.'⁶Ngati mundu va amani juvi pala,amani yinu chibakilai panani,lakini ngati siyo chiwujai kwinu. ⁷Mbakilai katika nyumba jela, nlyani na kuywai chavampekia,kwa maana nhenga mahengo astahili mshahara waki.nkokuhama kuhuma nyumba aje kujaula jinge.⁸Liboma lalati lanjingila,na vakavapokela,muyaichochoi chavamekile palongolo yiu. ⁹Na mwalamia vavalwala vavavile amola. nnongela kwau, 'ufalme va chapanga uhikiti karibu jinu.¹⁰Lakini katika liboma chinjingilai, na vakoto kumpekela, njalai kunja katika balabala na nongela. ¹¹Hata luhombi katika boma linu lilinatite magolo gitu tulikung'uta dhidi yimu! lakini mulima nyalilai ale,ufalme va chapanga ukalibie.'¹²Navalogolela kwamba lichova lya hukumu chivai ni usitahamilivu zaidi kwa dodoma kuliku liboma lyeme.¹³¹⁴Oli lwaku kurozini,Oli kwaku Bethsaida! ngati mahengo gakolongwa gagahengite mkate jaku ngagahengike Tirona na sidoni,kavatumbwite makacho sana,vatama mkati ja ngovo za ligunia na majivu. Lakini chimiai usitahamilivu zaidi lichova lyahukumu kwa Tiro na Sidoni zaidi yinu. ¹⁵Mwenga kapernaumu,nfikiri chihinuliwi mpaka mbinguni? hapana, 'chivanshushi pai mpaka kuzimu.¹⁶Jwa njowanilai mwangotamwenga anyoanila nenga,na yoyoti jwavakana angana nenga, na yoyoti jwangana nenga ankana jwandumite.'¹⁷Vale sabini vawujite kwa furaha,vakalongela, "Bambo,hata majini vatutii katika lijina lyaki."¹⁸Yesu akavalogolela, "namwene shetani agwega kuhuma mbinguni ngati radi. ¹⁹Nnola,navapekie mamlaka ja kunnevetila lijoka na chipelele,na makili goa ga adu,na hapana chochoti kwa ndela yoyoti njeta chabkuvazuru. ²⁰Hata yeneyo nkokufurahi tu katika ale,kwamba Roho zivatii, lakini furahai zaidi kwamba mahina ginu vagajandiki kumbinguni."²¹Katika mda wilawula afurahi sana katika Roho mtakatifu,na kulongela, "nansifu mwenga,atate Bambo va mbinguni na chilambo,kwa sababu mugahihite mambu aga uhumakwa vakolo hekima na malangu,na kugayekula kwa vangafundishwa,ngati vana vado9go.ndo,atate,kwa kuvya impendizi katika pamiho jako."²²Kila chindu vakabidhi kwene na atate vangu,na njeta jaheliwi mwana ni mweneke ila Atate na njeta jwaheliwi Atati ni mweneke ila mwana,na yoyoti ambayi mwana atamaniyeke kujihekula kwaki."²³Akavageukila vanafunzi,akalongela faragha,"vabalikiwi vagaweni aga ambayu mwangota mwenga mugawona. ²⁴Navalogolela mwangota mwenga, kwamba manabii vamahele na vafulumi vatamini kulola mabu gamugawona na ganga wona,nakujoana joana gamuyajoana, na vangajoinijeka."²⁵Nnola,mwalimu fulani va sheria jaki ja kiyahudi ajemite na kunnenga akalongela, "mwalimu, nhengi kiyani niurithi uzima va milele?"²⁶Yesu akavalongelela, "chavajandiki kiyani katika sheria? mwiisoma wole?"²⁷Akajibu akalongela, "chimumpalai Bambo chapanga vakukwa ntima waku woakwa Roho jaku joa,kwa makili gako goa,na kwa malangu goa, na jirani jaku ngati nafusi jaku mwene. ²⁸Yesu akalongela, "njibwiti kwa usahii. Henga yene na chihishi."²⁹Lakini mwalimu,akatamani kujihesabila haki mwene,akannogolela yesu, "na jirani jangu ni mweneke?"³⁰Yesu akajibute akalongela, "mundu furani avile akahalela kuhuma Yerusalemu kujaula yeriko. Akagwega kati ja vanyang'anyi vavanyagite mali gaki, na vakanyatula na kunneka kalibu akiva nusu jakua.³¹Kwa bahati kuhani fulani avile ahuruka katika ndela jene, pamonitai akapeta upandi wongi. ³²Ivo yene mlawipia, pahika mahali palana kumona akapeta upandi wongi. ³³Lakini msamaria mmonga,pavile usafiri,apetite pala pavile mundu ajuo. Pamonai,ansukwime kwa huruma. ³⁴Akanhegelile na kunkonga ilonda waki, akanjitila mahuta na divai panani paki.akankwea panani ja nnyanajaki,na kumpeleka katika nyumba ja vageni na kunhudumila. ³⁵Lichova ifuatie akatola divai ivena, na akampekea mmiliki va nyumba ja vageni na kunogolokea, 'muhudumiai na chochoti cha ziada cha ntumiai,chinanepai pachamuyae.³⁶Ni jwaku kati ja ava vatatu,nfikiri,jwavile jirani kwaki jwene jwagwile kati ja vanyanganyi?"³⁷Mwalimu alongile, "ni jola jwaonishi huruma kwaki." yesu akannogolela, "njala na ukahenga ivo yeneyo."³⁸Henu vavile vakisafiri,vajingile katika chijiji furani, na mmbomba monga lihina lyaki Martha ankaribishi mnyumba, jaki. ³⁹Avile na dada jwavankemelai Mariamu,jwatamite magolo ga Bambo na kujoanila lilovi lyaki.⁴⁰Lakini Martha ajivekiti shughuli jamaheli za kuandaa cha kulya,akajaula kwa yesu na kulongela, "Bambo,nijalijeka kwamba dada jangu anakite nijihudumilai kajika jangu? yene basi munnogolilai anzaidile."⁴¹Lakini Bambo ajibwite na kunnogolela, "Martha, Martha,nsumbuka panani ja mambu gamahale. ⁴²Lakini ni chindu chimonga tu cha muhimu.Marihamu chahagwile chachivile chema ambachu.Chichiwokeka kuhuma kwaki."

Chapter 11

¹Yawokile wakati yesu paavile awomba mahari fulani mmonga wa vanafunzi vake avalongalile, "mutufutenga kuwomba ngati yohana chaavale fundisha vanafunzi vake,"²Yesu annongalile, pansali nnongele, "tati liina lino litukuzwe.ufalume wino uike."³Mutupele nkate witu wakila lichova. ⁴Mutusamehe makosa gitu,ngati natenga chatu chawasamehe voka vavatukosile nkota kutulongoa katika malibu ⁵Yesu avalongalile, "ni nimweneke kwinochaa vyege na niganja, ambaye chansaulile kilu, na kunnongalela ni ganja munyaike mukate itatu. ⁶Kwasababu nganja wangu ankile henu na kuwoka safarini, nenga njeta cha kunhandhurila. ⁷Na yola jwaavile munkati anjibwite, nkota kundaabisha, mlango ujomwike kuudinda,na vana vangu,pamonga nanenga tumekwisha kugopachindanda, wesa yeka kujuka na kumpela mwenga mukate. ⁸Nannongalela, japo hajumuka yeka na ampekie yeka mukate ngati rafiki gake kwa sababu. kujendelela kunkon,gondela bila oni, chaajumuke na kumpelekea ipande ya maena vya mukate kule ngana na maitaji gao.⁹Nanenga pia nannongelela,njopena. mwangota mwenga chimpewe, mutukukagule na mwangota mwenga chimpate, mbuleodi na mwaangota chivandindulile. ¹⁰Kwakuwa kila mundu jwaalonda chaapokele,na kila mundu jwaabula hodi, nniangu chiudinduliwe kwake.¹¹Nikati yuni muongoni mwino,mwanawake anaanjopite homba champekee liyoka badala jake? ¹²Au anaajopite liombi champekeenge badala jake? ¹³Kwa yeneyo,ikiwa mwangota mwenga mlio waovu mmanya kuvapelekea vana vino zawadi ya amboni, je si zaidi sana tati wino wa mbinguni kwamba champeke roho mtakatifu venava vavanjopa?¹⁴Baadaye,yesu akawa anakemea pepo,na mundu mwenye pepo avile bubu yavile pepo palas mmokite, mundi huyo awesite kulongela.umati wali staaabu sana. ¹⁵Lakini vandu vangi valongile, hayoyo awo mapepo kwa beelzebuli mkuu wa mapepo.¹⁶Vangi vannengite na kumpala avalangie ishara kuwoka kumbinguni. ¹⁷Lakini yesu aliyatambua mawazo yaona kuvalongelela,"kila ufalume chiugawinyike chiivyege ukeva, na nyumba ilivyo jagavanyike chiingwege. ¹⁸Ngati shetani chaavyege agavanyike,ufalme wake chiujemavali? kwa sababu nnongela moa pepo kwa belzebuli. ¹⁹Ngati nenga moa wa pepokwa belzebuli, je vajino vavoa mapepo kwa ndela gani?kwa sababu hayeye,wao chava vahukumu mwangata mwemga. ²⁰Lakini ngati moa mapepo kwa rungonji cha chapanga,basi ufalme wa chapanga wahikalile.²¹mundu mwenye makili aliye nasilaa akilinda nyumba jake,indu yake chiitame salama. ²²Lakini akivamiwa na mundu mwenye makili zaidi, yola mundu mwenye makili channyage silaha zake,na kuutola mali gake goa. ²³Yeye asiye pamonga nanenga avile chinyume nanenga, na jwene jwanga kusanya pamonga nanenga hutapanya.²⁴Pepo nhakwa pammokela mundu hasaula nakulonda mahari pangali na machiili apomolele.pacha vyege akosite,halongela, chimuje pamokite. ²⁵Anaavujitena kukolela nyumba ifagiliwe na itamite vyaamboni. ²⁶Hivyo hajaula na kulonda mapepo saba vavavile vaovu kuliko yeye mwenyewe na kuvaleta vaika vatame mahali pala. na hala ya mundu juenejo huwa mbaya kuliko chaiivile mara ya kwanza.²⁷Yawokile kwamba paavile alongela malovi hagogo,mbomba fulani alipasa sauti jake zaidi ya voa kwenye makutano wa vandu na kulongela "libalikiwe litambulila mmelike na mavele ganyongite. ²⁸lakini yeye alongile, vabalikiwe valavavajoana lilovi la chapanga na kulituzi.²⁹Wakaumati wavandu vakusanyika na kujonjekea,yesu awanzite kulongela chizazi acheche ni chizaza chauovu.hutafuta ishala na njeta ishara watayo pewa zaidi ya yela ishara ya yona. ³⁰Maana ngati yona chaavile ishara kwa vanduwa ninawi,ndivyo na mwana wa adamu atakavyo kuwa ishara kwa chizazi hacheche.³¹malkia wa kusini chaajeme lichova ya hukumu na vandu wa chizazi hacheche na kuvahukumuwao,kwani yeye awoite katika mwisho wa nchi ili aike ajoonele hekima za solomoni,na hapopo avile aliye mkuu kuliko solomoni.³²Vandu wa niniwi chava jeme katika hukumu pamonga na vandu wachiza zihacheche lichova ya hukumu chava chi hukumu,kwani vene walitubu kwa mahubiri ya yona, na nnolekee hapopo avile ali mkuu kuliko yona.³³Njeta mundu yeyoka, jwaapambika na kuiveka sehemu ya pi yenye luvendu yangawonekana au pai ya chikapu,ila apambika na kuveka kunani ya chindu ili kila mundu jwaajingila aweze kulola mwanga. ³⁴Liulino ni taa ya yega,liulino analivile lizuri basi yega yino yoa chiivyege kwenye mwanga. ³⁵liulino likina baya basi yega yino yoa vhiivyege kwenye luvendu. Kwa yeneyo mjiadhari ili mwanga wa uvile munkati yino ustiwe ³⁶luvendu. Hivyo basi, ngati yega yino uko kwenye huwanga,na njeta sehemu ilivyo katika livendu,basi yega yino chimmiege sawa na taa yai jaka na kuwoa mwanga kwenu.³⁷Paajomwile kulongelea, farisayo annalilike akalyege chakulya kunyumba yake, naye yesu ajingile munkati na kuwapa monganao. ³⁸Namfarisayo wakasangaa kwa jinsi ambayo havavonite yeka kwanza kabira ya chakulya chajioni.³⁹Lakini bambo avalongalile, "mwangota mwenga mafarisayo ngolola kunja ya ikombi na bakuli, lakini munkati mwino mtwelile tamaa na uovu. ⁴⁰Mwangota mwenga vandu mwangalina fahamu, yeye yealiye umba kunja aumbite na munkatipia? ⁴¹Mwaapele masikini gaga vile munkati,na mambo goa chagavyege safi kwenu.⁴²Lakini olewenu mafarisayo, kwani mmoazaka ya mnanaa na mchicha na kila ainaya makolo yabusitan. nnkite mambo ya hakina kumoaka chapanga.ni muhimu zaidi kuenga gaga vile ya hakina kumpala chapanga, bila kuleka kuenga

na hagogo gapi pia.⁴³Olewenu mafaaisayo. kwa kuwa mpalakutama katika iti vya kulongolokwenye masina gogi na kulamukiwa kwa salamu za heshima sokoni. ⁴⁴Olewenu kwani ndavaniki nnandana na makabuli gangalina alama ambayo vandu vagenda kunani. jake changamanya.⁴⁵Mwalimu mmonga wa kishelia za kiyaudi akamjibu na akannongalela, "mwalimu, chamuchiilongela cha utumishi pia tenga. ⁴⁶Yesu alongile, "olewino,mwalimu washeria!kwani kwani mwaapekea vandu miigu ikubwa vanga iwesa kugega, walakini mwangota mwenga hamugusi muigu hayo hata kwa mmonga ya ngonji yenu.⁴⁷Oleweno kwa sababu nchenga na kuveka kumbukumbu kwenye makabila ya manabii ambao uhuwawa na maokovino. ⁴⁸Ivyo mwangota mwenga mhushuudila na kukubaliana na maengu gavateile maokovinokwasababu hakika vavakomite manabii ambao nchenga kumbukumbu katika makabuli gao.⁴⁹Kwa sababu yeneyo pia hekima ya chapanga ilongela,chinantumile manabii na mtume nao chivantese na kunkoma baadhi yao. ⁵⁰chizazi acheche chichi wajibike kwa mai ya manabii walio uwawa tangu kuwaza kwa ⁵¹dunia. Kuwoka damu ya abeli hadimai ya zakaria,jwavankomite kati kati ya madhabahu na patakatifu. ndiyo nannongalelamwangota mwenga chizazi hacheche chichi wajibike.⁵²Olewino valimu washeria za kiyaudi.kwa sababu ntoile funguo za ufahamu, 'nyie mavene njingila yeka na valavavapaka kujingila mwaivilila.⁵³Baada ya yesu kuwokapala,vaandishi na mafarisayo vambulite na kubishana nako kunani ya mambo gamaena. ⁵⁴Valengite kumsana kwa malovi gake.

Chapter 12

¹Kwa wakati awowo maelfu gamaene gavanidu vakusanyike pamonga chiasi cha kuwaza kulevatana, awenzite kulongela na vanafunzi vake hoti, mujuiazalina chachu ya mafarisayo ambayo ni unafiki.²Na chipavyege yeka na siri yavahiite ambayo chiyeliwe yeka, wala jambo lalihiite ambalo chilimanyikane yeka.³Na loloka la mlilongile katika luvendu, chili yooneke katika mwanga. na yeyoka gangalongile kwenye lisikilu munkati ya yumba nyinu vya munkati vilivyofungwa chivagatangazwe kunani ya nhagala la nyumba.⁴Nannongalelavaganja vangu, nkota kuvajogopa vala vavakoma yega na kisha hawana chindu chenge cha kutenda.⁵Lakini nitawaonya mtakaye muogopa, munjogope yola ambaye baada ya kuvyega akomite, ana mamlaka ya kutaga jehanamu.ndiyo, nannongalela mwangota mwenga, munjogope ayoyo.⁶Je shomorop watano hawauzwi kwa sarafu ivena?hata yenyoye njeta hata mmonga wao watakao sauliwa kulongoloza chapanga.⁷Lakini mmanye kuwa nyweleza mamutu gino vimesabiwa. nkotakuvogopa. mwangota mwenga ni wa thamani kubwa kuliko shomoro ya maena.⁸Nannongalela, yeyoka atakaye nikili nenga kulongolo za vandu, mwana wa adamu atamkili kulongolo malaika wa chapanga.⁹Lakini yeyoka jwachanganaye kulongolo za vandu naye atakanwa kulongolo ya malaika wa chapanga.¹⁰Yeyoka jwachalongelaye malovi baya kunani ya mwana wa adamu, atasamehewa, lakini yeyoka atakaye mkufulu ntima utakatifu, hatasamehewa.¹¹Pacha vapeke kulongolo za vakuu wa masina gogi, watawala na wanye mamlaka nkota kuyogopa kunani na mnayakulongela katika kujitetela au nikuchachinnongele.¹²Kwa kuwa roho mtakatifu chamfundishe namna mtakavyosema kwa wakati hawowo.¹³Mundu mmonga katika kusanyiko avalongalile, "mwalimu, munnongalele nnongowangu anigawie sehemu ya urithi wangu.¹⁴Yesu akamjibu, ni mweneke jwamekiti kwino mwamuzi na mpatanishi katika nyina?¹⁵Ndipo avalongalile, jiadharini nakila namna ya tamaa, kwa sababu womiwa mundu uviyeka katika wingi waindu ya alivyo navyo.¹⁶Yesu annongalile mfano,alongile,ngonda la mundu mmonga tajili lavalike sana.¹⁷Na ajikotakie munkati yake, alongile chindende wole kwani njeta mahalipa kuhifadhi mazao gangu.¹⁸Alongile, chindende naa.chinenye ligolo zangu lidogo na kuchenga iliyo li kubwa, na kuyaifazi mazao gangu goa na indu yenge.¹⁹China ilongalele nafsi jangu, "nafsi mujivekile akiba ya indu ya maena kwa miaka ya maena mpomlele, ule unywe na kustalee.²⁰Lakini chapanga annongalile, mwenga mundu mpumbavu, kilu yalelenu wanaitaji roho kuwoka kwino, na indu yoha ulivyoviandaa chivege ya mweneke?²¹Ndivyo chachaivyeye kwa kila mundu jwajivekela malinasi kujitayalisha kwa ajili ya bambo.²²Yesu avalongalile vanafunzi vake, kwahiyo nannongalela nkoto kuofu kunani ya maisha gino-ya kuwa chiniege kiani au kunani ya yega yino-yakuwa chinwale kiani.²³Kwa kuwa maisha ni zaidi ya chakulyana yega ni zaidi ya mavaz.²⁴Nnoleke ijuni wa angaani, valemayeka wala vabena yeka. hawanba chumba wala ligolo ya kuhifadhia,lakini tatiwino annea mwangota mwenga sibola zaidi kuliko ijuni!.²⁵Niyupi kati yino ambaye akijisumbua chaawese kujonjekea dhiraa imonga katika maisha gake?²⁶Ikiwa basi nwesayeka kuenga chenecho chindu chidogo kilicho raisi lwa niki basi kusumbulila genaga gangi?²⁷Nnolekee marova-chaga mela, gaengayeka maengu wala gapota yeka. lakini nannongalela, hata suleman katika utukufu wake woa hakuvikwa ngati imonga wapo ya hagaga.²⁸Ngati chapanga huyavika vizuri mahamba ya kondeni, ambayo lelenu gavile, na chilau kutaga kwenye moto.je si zaidi atawavika ninyi? enyi wa imani haba!²⁹Msisumbukie kunani ya kuwa chiniege niki au chinyuege niki, wala ngota kuvyega na hofu.³⁰Kwakuwa mataifa goa ya dunia husumbukia mambao gao. na tati wino amanya ya kuwa mpalagenago.³¹Lakini mutukagule ufalme wake hoti, na genaga gangi chinzidishiwe.³²Nkoto kujogopa enyi kundi lidogo kwa sababu tati wino anafurai ya kuwipo mwangota mwenga weneo ufalme.³³Nhemelese mali gino na mkavapele masikini, mjiengele mifuko isiyo ishiwa_hazina ya mbinguni isiyokoma, sehemu ambapo wezi chivavandakileyeka wala nondo chihiweseyeka kuharibu.³⁴Kwa kuwa palipo na hazina yako, ndipo na roho jako pachaiyeye.³⁵Ngowo yino kachozuwe zimefungwa kwa nkanda, na taa yino zihakikichwe kuwa iyendelela kujaka,³⁶Nangana wino ngati vandu vavannolela bambo wao kuwoka kwenye shelee ya bharusi, ili kwamba akija na kubula hodi chivawese kundindulila nniangu kwa haraka.³⁷Vabalikiwe vala vatumishi, ambao bambo chaavakolele vavile miu. hakika chaadinde yeka ngowo jake ilacho kwa nkanda, kisha chaavatamike pai kwa chakulya, na kisha kuvaudumila.³⁸Ngati bambo chaaie kwa zamu ya pili ya ulizi ya kilu, au hata zamu ya tatu ya ulinzi na kuvapala wakiwa tayari itakuwa ni heri kwa hao vatumishi.³⁹Zaidi ya hagogo, mmanye halele bambo mwenye nyumba ngaamanyite saa ambayo mwivi aika, asingaluhusu nyumba yake ifunjwe.⁴⁰Iweni tayari pia kwani mmayayeka ni wakagani mwana wa adamu chaavuye.⁴¹Petro alongile, "bambo, muturongalela tenga tavete hayeye mifano, au munnongalela kila mundu?⁴²Bambo annongalile,"ni mweneke mtumwa mwaminifu au mwenye hekima ambaye bambo wake chammeke kunani ya vatumishi vangi, ili avagavile chakulya chao kwa wakati mwafaka.⁴³Abarikiwe mtumishi yola, ambaye bambo wake akija chankolele akifanya galagannangalikie.⁴⁴Hakika nannongalela mwangota mwenga ya kuwa chammeke kunani ya mali gake goa.⁴⁵Lakini mtumishi yola akisema muntima mwake, "bambo wangunachelewa kuvuya,hivyo

awanzite kuvabula vala vatumishi wa kiume na wakike, kisha awanzite kuliega, kunywega na kulewa. ⁴⁶Bambo wake yola mtumwa chaaika katika siku ya ngategemela na saa yagaimanya, naye chandumule ipande ipande na kummeka katika sehemu pamonga na wasio kuwa waaminifu⁴⁷Mtumishi, jwaamanya mapenzi ya bambo wake,naye hakujiandaawala akufanya sawa sawa na mapenzi gake, atapigwa viboko ya maena. ⁴⁸Lakini mtumishi jwangamanya mapenzi ya bambo wake, lakini ateile gagastahili adhabu, chambule iboko idogo. kwa kuwa yeye jwampekihe yamahena, gamaena hudaiwa kuwoka kwake,nayeye aliye amuviwa kwa maena , kwake chiidaiwe yamaena zaidi. ⁴⁹Ikite kupambika moto duniani,nanogela iwe umekwisha weka. ⁵⁰Lakini nina ubatizo ambao nitabatiziwa,na ninahuzuni mpaka pacha ukamilike!⁵¹Je nholela kuwa ikite kuleta amani paduniani? hapana,nannongalela. badala jake netite mgawanyiko. ⁵²Tangu henu na kujendelela chikuvyege na vandu watano katika nyumba imonga vagavanyike, na vatatu chavyege kinyume na vavena, na vavena chavyege kinyume na vatatu. ⁵³Chivagawanyike, tati chaaviege kinyume na mwanae,na mwanae chaviege kinyume na tati wake, mauna binti chaaviege kinyume na mau wake, mamamkwe chaaviege kinyume na mkwe naye mkwe atakuwa kinyume na mama mkwe wake.⁵⁴Yesu avile avalongalela makutano pia, "mara mwonapo maundi gawokile magharibi, nnongela nyakati za ula zimewadia ,`na ndivyo inavyo kuwa. ⁵⁵Na upendo wa kusini ukivuma, nnongela, patakuwepo na joto kali na ndivyo inavokuwa. ⁵⁶Enyi wanafiki, nnwesa kutafsiri mwonekano wa nchi na anga, lakini iviega wole nwesa yeka kutafsili wakati uliopao?⁵⁷Ni kwanini kila mmonga wino asimbanue lililo sahii kwake kulienga wakati ambapo angali na nafsi ya kutenda yeneyo. ⁵⁸Maana ananjawile mshitaki wako palongolo ya hakimu, jitaadini kupata mashitaki wako mungali bado mmile mundila asiye akakupeleka kwa hakimu, na ofisa akakutupa gelezani. ⁵⁹Nannongalela, chimomke kweneko hadinnepite mpaka senti ya mwisho.

Chapter 13

¹Vakati weneo kwa vile na baadhi vandu kuntaalifu juu ja vagalilaya ambayu pilato avakomite na kuhangasana miahi jau na sadaka zau. ²Yesu akanjibu na kuvalonlela, "je mudhanila kuvya wagalilaya venavo vavile na dhambi kuliko wagalilaya vengine woa nde maana vagapatite na mabaya ago.?" ³Hapana,navalogolela,lakini pangatubu,mwangota chiangailai iyoyo.⁴Au vale vandu kumi na nane katika siloamu ambau mnara ugwire na kuvakoma,mna fika vau vavile vakola dhambi zaidi kuliko vandu vengine katika yerusalemu.?" ⁵Hapana,nenga nnongela,lakini ngati pangatubu,mwangotamwenga mawoa chiangamilai. ⁶Yesu avalogolile mfanu ago, "mundu mmonga avile na nkongo vaupandite katika lishamba lyaji na ajawile kulonda matunda panani jaki lakini apatitejeka. ⁷Akannogolela ntunza bustani, "nnola, kwa miaka idatu nihikite na kulenga kulonda matunda ga mkongo awo lakini napatute jeka.Mudumule.Kwani uleta uharibifu va Ardhi.?"⁸Mtunza bustani akajibu na kulongela, 'muleke mwaka ago ili niukwalalile na kuvena mbolea panani jaki. ⁹Ngati uveliki matunda mwaka uhuhika, ni vema;lakini ngati vangaveleka, mudumulae.!"¹⁰Henu yesu avile akifundisha katika mojawapuja masinagogi wakati va sabato. ¹¹Nnolapavile mama mmonga ambayi kwamiaka komi na nane avila roho mchafu va udhaifu,najwene avile apendite naavilejeka na uwesu kabisa va kujema. ¹²Yesu amweni ankamile,akannogolela,"mama,vammekiti huru kutima kwa udhaifu vaku." ¹³Akaveka mawoko gaki panani jaki,na mara hyegajaki akajinyuluwa naakantukuza chapanga. ¹⁴Lakini nkolongwa vasinagogi ayomite kwa sababu yesu avile anamie lichova lyasabato.yeneyo mtawala akajibu akavanogolela makutanu,kuna machova sita ambazu nilazima kuhenga na mahengo. Nhiniaia kulama basi,si katika lichova lya sabato. ¹⁵Bambu akavajibu na akalongela "vanafiki! njeta kila mmonga winu kufungula punda vakuau ng'ombe kutuma kulizizi na kuwalongoza kumpeleka kunywe lichova lya sabato.?" ¹⁶Hivyo pia binti va abrahamu, ambayi shetani ankongite kwa miaka kome na nane, je yampasitijeka chifungu chakichikokunguliva lichova lya sabato.?"¹⁷Pavile akalongela malovi aga, vale woti va vampengetai vavoniti honi, balimakutanu woti va vangi vashangalile kwa ajilijamambu ga ajabu gahengite.¹⁸Yesu akalongela, "ufalumi va chapangaulandana na kiani, na nweza kuulenganisha na kiani?"¹⁹Ni ngati jambeju ja haradani jawoitemundu mmonga na kujipanda mngonda mwaki na ikamela ikavye nkongo mkolongwa, na ijuni va mbinguni vakachenga vihota vyau katika matavi gaki.²⁰Kavina akalongela, "niulandaniai na kiani ufalumi va chapanga.?" ²¹Ni ngatichachu ambayu mmbomba atolite na kuhangasana kwa ipimu vya uhembe hata ukaumuka."²²Yesu ajendile kilaliboma na chijiji mundela aelikia yerusalimu na kuwafundisha. ²³Mundu mmonga akatota, "bambu, ni vandu vadogo tu vachaokolewai?" ²⁴"Hivyo akavalogolela. ²⁴"Ujitahidi kujingila kwa kupetela nniyangu mwimbamba, kwa sababu vamahele chavalengai na chavawezejeka kujingila. ²⁵Mara baada ja mmiliki va nyumba kujema na kudindula niyangu, basi chinjemakunja na kupega hodi paniyangu nakulongela, bambu bambu, utudindulile jwene chajibwai na kuvalogolela, nivamanyitijeka mwangota mwenga kwanhuma.!" ²⁶Nde chinnongelai, twalile na tanywile ralongolo juka na mwenga mwafundisha katika mitaajitu." ²⁷Lakini jwene chavajibwai, navalongelela,navamanyitijeka kwanhuma,mmokaniae kwangenemwangotamwenge vatenda maovu.!"²⁸Chikuvya na chilelo na kuyaga minu wakati chimawona Abrahamu, Isaka,Yakobo na manabii woa katika ufalumi va chapanga,lakini mwangotamwenga mavene mulitagite kunja. ²⁹Chavahikai kuhuma mashariki,Magharibi,Kaskazini na kusuni,na kupomolela katika meza ja chakulya cha jioni katika ufalumi va chapanga. ³⁰Na limanyalila ale, va mwisho ni va kwanza nava kwanzachavivyai va mwisho."³¹Muda nhupi baadaye,baadhi ja mafarisayo vahikiti na kunnogolela, "njalai na mmoka apa kwa sababu Herode apala kwankoma." ³²Yesu akalongela, "nijalaye mkavalogolilai jula libweha, "nnola navavenga majini na kuhenga uponaji lelenu na chilau,na lichova lya tatu chindimizai lilengo lyangu. ³³Katika hali yoyoti, muhimu kwa ajili jangu kujendelela lelenu chilau,na lichova lilifuata,kwa vile ikubalikeka kunkoma nabii kutali na Yerusalemu. ³⁴Yerusalemu,Yerusalemu, mweneke jwankoma manabii na chinangombe maganga vale vavatumwite kwinu. Mara palengampalite kuvakusanya vana vinu ngati vala ngokochakusanya ifaranga vyaki pai pa mapapanilu gaki lakini mulipalitejeka ale. ³⁵Nnola,nyumba jaku vajitelekizi.namwenga navalogolela,niwezajeka kujiwona hata mpakachinonongelai abarikiwi ajo jwahika kwa lihina lya Bambu."

Chapter 14

¹Lyahumile lichova Iya sabato, avile akajaula kunymba kwa mmonga va viongozi vamafarisayo kulye nkate, vau vavile vakinchunguza kwa karibu. ²Nnola, pala palongolo jiki avile mundu ambati asumbuliva na kuhimba. ³Yesu akotite vataalam katika sheria yavayahudi na nafarisayo, "je, ni halali kunnamisa lichova va tya sabato au siyu?" ⁴Lakini vau vavile vuu, kwayene yesu akankamula, akanlamia na kunruhusu ajala jiki. ⁵Najwene akavarongolile, "mwene kati yinu ambayi ana mwana au ng'ombe atumbukile muchiliva lichova Iya sabato hata kuhutakunja mara jimonga?" ⁶Vau vviyeke na uweza va kuwoalijibu kwa mambo aga. ⁷Vakati yesu pagungue jinsi vale vava alikwi kwamba vahagwile hiti vya heshima, aka valongelila mfanu, akivalogolela. ⁸Vakati pahalikwa na mundu paharusi, Nkotokutama katika nafasi ja heshima, kwa sababu iwezweekana aalikwi mundu ambayi ni vakuheshimiwa zaidi kuliko mwenga. ⁹Vakati mundu jwavaaliki mwangota mwenga vavina akahikai, chanogolele mwenga, "mumpesha mundu ajo nafasi jiki, "na kisha kwa honi chawanza kutola nafasi ja mwishu. ¹⁰Lakini mwenga anavaaliki, njala ukata maye mahali pa mwisho ili vakati jola jwaalikwi akahika, aweza kunogolela mwenga, 'rafiki njala kulongolo zaidi." chanviai nheshimiwi kulongolo ja woa vavatamite pamonga namwenga pameza. ¹¹Kwa maana kila jwajikwea chavahurue, na jwene jwajishusha chajikwea. ¹²Yesu pia avalogolela mundu jwaalikwi, pammoa chakulya cha muhi au chajioni, ntokokuvalika rafika au valongo vaku au jamala zaku au majilani vaku matajiri, ili kwamba vau vakokuhika vakangarika mwenga champata malipo. ¹³Badalakaji pahenga shelehe, uvaalikai masikini, valemavu, viwete na ipofu. ¹⁴Na mwenga chimbali kiwai, kwa sababu vawezajeka konnepa. kwa maana chavannepa katika ufufuu va venyehaki. ¹⁵Vakati mmkonga va vale vavatamite paweza pamonga navesu pajoanai ago najwene akanogolrla, "abalikiwi jola jwacha lyai mkate katika ufalumi va chapanga. ¹⁶Lakini yesu akavalogolela, "mundu mmoga aandie sherehe jikolongwa, akavaalika vandu vamahele. ¹⁷Vakati sherehe pajavile tajali, antumite mshenga vaki kuvalogolela vale vavaalikwi, "nhikinai kwa sababu hindu vyoti ijomuki kuveka tajali. ¹⁸Woa vakaanza kujopa radhi. va kwanza akannogolela mshenga, 'nhemile ngionga lazima nyalai kuliwona. Tapwazali unzamehe. ¹⁹Na jongi akalongela, "nhemile jozi nhinuzi ng'ombi, na nenga nyala kuvalenga. Tapwazali mvie padhi. ²⁰Na mundu jongi akalobgela, nndolile mmumbomba, kwa ene nwezajeku kuhika. ²¹Mchenga akavuja na kunnogolela Bambo vaki mambu ago. Jola nkola nyumba ayomite akavalongelela mshenga vaki, "njala manyata kumitaani na katika mmanyaimanyai mwa Bambo mkavalete apa maskini, bilema, ipofu, navalemavu." ²²Mshenga akalongela, Bambo agogannagikie gajomwiki kugatenda na hata henunadu kuvii nanafas. ²³Bambo akannogolela mshenga, "njalai katika ndelajikubwa na mmanyai manyai na uvalazimishai vandu vajingilai, nilki nyumba jangu jitwelilai. ²⁴Kwa maana navalogolela, katika vale vavavile va kwanza hapana chavonjai sherehe jangu. ²⁵Henu umati ukolondwa vavile vajaula pamonga namwene, najwene akageka akavalogolela. ²⁶Ngati mundu akahikai kwangune najwene anchimwai atate jiki, mama jiki, ndala vaki, vawana vaki, valongovaki akanalomi na akambomba ndena hata maisha gaki pia awezajeka kuya mwanafunzi vangu. ²⁷Mundu angagega msalaba vaki na kuhika payetu jangu awezajeku kuvya mwanafunzi vangu. ²⁸Maana ni mwene kati yinu, ambayi atamani kuchenga mnara chatamajeka kwanza akadililai ghalama kwa kahesabu ngati ana chela chahitaji ili kukamilisha lyenelo. ²⁹Hengineyu, baada ja kuveka msinginakushindwa kujomola, voa vavavonite chavawanza kumdhiaki. ³⁰Vakalongela munda ajo awanzite kuchenga, avile njeta makili gakujomola. ³¹Au mfalimi mwene kati, apala kujenda kuyatulana na mfalumi jongi katika vita, ambaye chatamajeka pai kwanza na kutola ushauri kuhusu ngati aweza, pamonga na vandu elfu komi kuyatulana na mfalumi jongi jwahika panani paki na vandu elfu ishirini. ³²Na ngati siu, vakati jesh Iya vangi badu jivi kuatali, vatuma balozi kupala masharti ga mani. ³³Kwa yene basi, yoyoti kati jinu ambayi alekajeka vyoti yavinayo, awezajeka kuvya vanafunzi vangu. ³⁴Mwinyu ni jizuri, laki8ni ikavya mwinyu ipotizi ladha jiki, jinsi wole iweza mwinu kavina. ³⁵Njeta matumizi kwa udongo au hata kwambole, Jwene jwavi na masikiu ga kujoanila, na ajoanai."

Chapter 15

¹Basi vatoza ushuru voha na vangi vana dhambi valikite kwa yesu kumjoanela. ²Na vaandishi vanung'unike kulogola, "munda jwene avakaribisha vanadhi na hata kulwega nau."³Yesu akalogo mfanu wene kwave, alongi. ⁴"mwene kwave,kama ana mambelele mia moja na kuhovea na limongajake, chavaleke vala hisa kuhori, na ajau akannonde jola jwa ahovalile hadi ammone.?" ⁵Najwene anaampalite ammeke palivega lwake na na kuhekelele. ⁶Paahika mu nyumba, avakeme vaganja vake na jirani jake kwalogolela nhekelelaje pamonga nanenga kwa kuwa nampatite mwanalimbelele jangu jwahovalile." ⁷Nammogolela iywo yweneyo chapavywe na furaha kumbinguni kwa ajili ja vana dhimbi mmonga jwaungine,zaidi ja vana haki tisimi na tisa ambao vangali haja ja kutubu.⁸Au kuna mbomba ng'ani juna sarafu kumija hela,akahoveha na sarafua jimonga, hata washa na kufyagila nyumba na kulonda kwa bidii hadi pachaipataje.?" ⁹Na anajomwi kuivona kwakeme vaganja vake na jirani vake nakwaalogolele nnhekeleleje pmonga na nenga, kwa kuwa mbatite kavena sarafu jangu janavii naihovihe. ¹⁰Hata yeneyo nammogolela kuna furaha palogolo ja mahoka jwa chapanga kwa ajili ja juna dhambi mmonga jwalubu."¹¹Na yesu akalogola, "mundu mmonga avii na vana vavena. ¹²Jola nndogo akannogolela twatiwake, Tate mumbekehe sehemu ja mali jijaslahili kurithi. Hivyo akahavanye mali gake kati jao. ¹³Machova si gamahena jola ndogo akakusanya ywoka jamiliki akajau nchi ja kutali, a kweneko akaihulugana hela jake,kwa kuheme hindu yangaki kuipala, na uhihulugana hela jake kwa hanesa. ¹⁴Na paavii ajomwi kuitumi ywoka njala jikolongwa jajingi nchi jene najwene akatumbu kuvywee katika uhitaji. ¹⁵Akajaula na kujihajili jwene kwa mmonga va raia nchi jela,naye ampelike kumigoda jake kuleha magolovi. ¹⁶Na avywa kunogela kujukuta makava gagalwa magolovi kwa sababu nnjeta mundu jwampekihe chindu chochoka apati kulwega. ¹⁷Ila jola mwana nndogo paazingatile muntima mwake alogwi na vatmishi valengwa na tati vangu vanayakulwa yamahema na yakutosha na nenga mii pambano. nyomoka na njala.!" ¹⁸Chimoke na kujau kwa tati vangu, na kunnogolele, "Tate ngosite panani ja mbingu na palongolo ja mihi gino. ¹⁹Nasitahili kunkeme mwana jwino kavena, 'chindende kama mmonga va vatumishi vino.'" ²⁰Nde akavoka kujaula kwa Tati wake, paavii akona kutali tati wake amwene akammonela huruka akajau luvelu na kunnkumbatila na kumbusu. ²¹Jola mwana akammogolela,Tatie ngosite panani ja mbingu na palongolo ja mihi gino itakiwajeka kunnkeme mwana jwino. ²²Jolatate avalogolile vatumishi vake, 'mulilete manyata livazi lalivii lambone,muuhwalike mummeke na pete mulukonji na ilatu mumagolo. ²³Halafu munnete ndama jola jwanakine munchinjetilive na kuhekelele. ²⁴Kwa kuwa mwanangu avii awile najwo avii womi. Avii ahovalile najombi avonakine vakalumbu kushangilila. ²⁵Basi jola mwana nkolongwa avii kunngonda aavii. Ahika na kuivandakii nyumba ajoline sauti ja nyembo na michezo. ²⁶Akankeme ntumishi mmonga akankotakeha mambo gena mana gake kwani.?" ²⁷Ntumishi annogolile ndogo wake ahikute na tali jwake achinjite ndama jwa anakine kwa sababu avujite salam. ²⁸Mwana nkubwa ayomite kujingi mumkati na Tatiwake akopwike kunja kungsihi. ²⁹Ila amjibwite Tativake na kulogola, nnolaje nenga nantumikile miaka jamahena, wala ngositejeka amri jino, lakini muubekihejeka mwana jwa mbuhi,ili mwese kusheleke na vaganja vangu. ³⁰Lakini paahikite jwene mwana wino jwaahalabihe mali gino goha na makahaba munchinki ndama jwaanakine. ³¹Tati akannogolela,mwanangu mwenga mmii pamonga nanenga machova goha na hyoha ja minayo yene hino. ³²Ila yavii ywema kwitu kutenda sherehe ja kufurahiya, jwene nnongo jwino avii awile, na henu avii womi, aii ahovalile na jwene avanakine."

Chapter 16

¹Yesu avalongilile kavena vanafunzi vake, "pavile na mundu mmonga tajili javile na meneja, na vanalike ja kwamba meneja hajojo atawanyisha mali gake. ²Yeneyo tajili akemile, akanongelela, "Ni kiani ajeje ginagajowana panani jinu mmohai hesabu ja umeneja winu kwa kuvega mwesajika kuvega meneja kavena. ³Jola meneja akalongela mutima mwake ndendai kiani maana Bambo jangu amohela mahengu gangu ga umeneja? njeta makili ga kulima, na kuomba mona agaga. ⁴Manya lanilitendai ila pachava moha katika mahengu gangu ga uwakili vandu vangalibishai kunyumba kwao. ⁵Yeneyo wakili akavakemela vavadau va Bambo jake kila mmonga akanongelela va kwanza, 'idaiwa kiasi ng'ani na Bambo jangu.? ⁶Akalongela vipimo mia jimonga ja mauti akapngelela kutola hati jiu ntama manyata ijandikai hamsini. ⁷Kisha akanongelela jongi na mwenga adaiwa kiasi ng'ani? akalongela vipimo mia jimonga ja uhembe."Ja ngano akanongelela twaa hati jinu ijandikai thamani. ⁸Jola Bambo akasifu meneja dhalimu kwa hela chatendite kwa wereu. Kwakuvega vana va chilambo hawowo ni vavahelewa wamahena na vashugulika kwa ujanja na vandu va upendu vao kuliko chavile vana va nuru. ⁹Nenga nanongelela mulitendai malafiki kwa mali ga udhalimu ila pachako sekana vakalishai katika makao ga milele. ¹⁰Javile mwaminifu katika lilivile lidogo sana livega mwaminifu katika lilivile likubwa pia na javile dhalimu katika lilivile likubwa pia. ¹¹Ngati mwanguta mwavilejika vahamanifu katika mali ga udhalimu ni mweneki chahaminai katika mali ga kweli.? ¹²Na ngati mwanayojika uhamanifu katika kutumila mali ga mundu jongi ni mweneki chapikia chichivile chinu mavene.? ¹³Njeta mtumishi jaweza kutumikila mabambo vavena kwa maana chachukilai mmonga na kupla jongi ama cha shikamaanye na hajojo na kuzalau hajojo, mwesajika kutumikila chapanga na mali." ¹⁴Basi mafalisayo ,ambao vavile vapala fedha vagojowini agag goka na vadhihaki. ¹⁵Na akavalongelela, "mwanguta ndiyo mulidai haki palongolo ja vanadamu, lakini chapanga amanya itima jinu, kwa kuvega lilitokile kwa wanadamu vavega kuchukila palogolo ja chapanga. ¹⁶Shelia na manabiiyavile mpaka Yohana pahikiti. Tangu wakati wowo habali jamboni ja ufalme va chapanga vatangazai, na kila mundu kujalibu kujingiza kwa makili. ¹⁷Lakini ni lahisi kwa mbingu na chilambo itowakai kuliko hata elfu jimonga ja shelia ikosekanai. ¹⁸Kila janeka mbomba na kutolela mbomba jongi azini njombe jatolela jwene javanekite na mgosi azini. ¹⁹Pavile na mundu mmonga tajili jawalite nguwo ja langi ja zambalau na kitani safi na avile afulaita kila njova utajili vake ukubwa. ²⁰Na masikini mmonga lihina lake Lazalo vamekite pageti pake na ana ilonda. ²¹Najombe avile anogela kujukuta kwa makombo gagagwile katika meza ja jola tajili hata libwa likaika kunamba ilonda jake. ²²Yakavega jola masikini awile na vatolite na mahoka mpaka pachidali cha Ibrahimu jola tajili najombe akawiga vakazika. ²³Na kula kuzimu pavile katika mateso agajinule mio gake amweni Ibrahimu kwa kutali na Lazalo pachidali pake. ²⁴Akalela kulongela, 'Bambo Ibrahimu, muhulumie mutumai Lazalo alovai nchia ja lungonji chake mumachi abuludishai ulimi vangu ;kwa sababu ndeseka katika moto hawowo. ²⁵Lakini Ibrahimu akalongela mwanangu nkumbokai ga kwamba katika maisha inu mwagapokile mambo ginu gamboni, na lazalo iyoy apatite gabaya, ili henu avile hapahapa afalijiwa na mwenga vanemaa. ²⁶Na zaidi ja genega, vavekiti liwomba likubwa na lilachu kati jinu, ila vala vavapala kuwoka kweneko kuhika kwinu vakotakujomboka kuika kunguni. ²⁷Jola tajili akalongela. Na mbomba Tati Ibrahimu, kwamba mutumai kunyumba kwa Tati jangu. ²⁸Kwa kuvega minao valongo hano ili avanyai kwa hofu kwamba wao pia chavai mahali ba hapa pa mateso. ²⁹Lakini Ibrahimu alongile, 'vavilenao musa na manabii. Vadogo vava jowanai vene. ³⁰Jola tajili akalongela, 'njeta Tati Ibrahimu, lakini ngati muvaja wile mundu jauma kwa wafu chavatubu. ³¹Lakini Ibrahimu avalongilile, 'vangavajowanilai musa na manabii chava shawishikai jika hata mundu afufuke katika wafu.

Chapter 17

¹Yesu avalongali vanafunzi vake, "mambo gagasababisha vandu kuhenga dhambi gangali budi kuhumi, lakini wake mundu jwaazabaishe!" ²Ngaivya heri kama mundu jwene ngafungwite ligana lakutopa la kuywagila muhingu na kuntaga mubahari, kuliko kuntenda mmonga va vala vadogo vahenge dhambi. ³Tajilenda. kama nngo winu ankosea muunhonya, najwene anatubwite munsamehe. ⁴Kama ankosie marasaba kwa lisiku limonga na mara saba kwa lichova limonga akahika kwinu kulogola, nndubumunsamehe. ⁵Mitumi vake vakomongalela Bambo, "mutijonjokehe imani jitu." ⁶Bambo alongi, "kama ngammnyama na imani kama punje ja razaderi, ngatiwezite kuulogolela nkongo wene na nkojo, ntupuke na mukamele mubahari. ⁷Lakini mwene miungoni mwitu, ambaye ana ntumishi jwaalema nngonda au jwachunge limbelele, amogolela paavuja kunngonda, 'Nhike haraka na kutama kulwe chakulwa?' ⁸Je channogolele, 'muandalila chakulwa nnywege, na najikongenka na mundumikile mpaka pacha nyomole kulwa na kunywega. Baada ja pena channiege na kunywega?' ⁹Hata munshukulu jwene kwa sababu atimize ga ahamuliwe? ¹⁰yoyo yeneyo namwanguta mwenga anamjomwi kuhenga ganammagihe nnogela, "tenga tuu vatumishi tangastahili tihengite tuu gala gatipaswa kugahenga." ¹¹Jahumu kwamba chaavii asafiri kujau Yerusalemu, apetikumpeka mwa samaria na galilaya. ¹²Paavii ajingi muchijiji chimonga, kola akonganike na vandu kumi vavavi na ukoma. Vakajema kutali. ¹³Vakapaza sauti vakalogo "Yesu mambo mutihuriumie." ¹⁴Paavawe akavalogolele, "njala mukalilangihe kwa makhuhani." vavene pavavii vajaula vakatakasika. ¹⁵Mmonga vao paalolite kwamba alamite, akavuja kwa sauti jikolongwa akansifu chapanga. ¹⁶Apigite magoti mumagolo ga yesu akashukulu, jwene avii kusamaria. ¹⁷Yesu akajangula, akaogola, "je vatakasike voha kumi? vavi kwaku vala vangi tisa?" ¹⁸njeta hata mmonga jwavyonakine kunja ilikuntukuza chapanga, pangaywega jwene nngeni?" ¹⁹Akavalogolela, "Nnjinukale na mnjala hino imani jino jamponyishe. ²⁰Pavankotakihe na mafarisayo ufalme va chapanga uhika ndali, yesu akajangula kulogola, "Ufalme va chapanga si chindu ambalo chiweza kuvonekana. ²¹Vala vandu chavalongejeka, 'nnola pena!' pena!' au, 'Nnola!' kwa mana ufalme va chapanga uvii munkati jitu." ²²Yesu avalogolile vanafunzi vake, "vakati uhika ambapo channoge kuivona moja ja lichova Adamu, lakini chamuivonejeka. ²³Chavaadogole, nnola kole! Nnola pena!' lakini nkotokujaula kulola, wala kwakagula. ²⁴Kama umeme va radi waumulika katika anga kuwanzi mmonga hadi jongi, helahela hata mwana wa Adamu paachavywe iyoyo katika machova gake. ²⁵Lakini kwanza itupasa kuteseka katika mambo gamahena na katika nalila na chizazi chene. ²⁶Kama chaivii liziki la nuhu, nde pachaivywa katika lisiku la mwana wa Adamu. ²⁷Valile, vanywele, vatolile na vavatoliwe mpala lichova lele ambalo nuhu npaajingi katika safina na ghalika jikahika na kuhangamiza voha. ²⁸Nde chaivile katika lisiku lutu, valile na kunywega, vahemi na kuhemelesa, kulema na vachengite. ²⁹Lakini lichova lene lutu paavokite sodoma, jatonyite ula ja mwoto na chiberiti kumbinguni jalaangamiza voha. ³⁰Iyo yeneyo pachaivywe lichova lene la mwana wa Adamu pachafumuilwaje. ³¹Liziku lene, nakunnhusu jwavii mu dari ja nyumba. Na usimruhusu kutola bidhaa jake munkati ja nyumba. ³²nnkomboka ndala jwa lutu. ³³Jojoka jwaalenga kugajoko miasha gake gachahovehaje, lakini jojoka jwachahovehaje maisha gake chagajokohe. ³⁴Nannogolele kihu chene chivywe na vandu vavene katika chitanda chimonga. Mmonga chavantole, na jongi chavanneke. ³⁵Chakuvywe na vadala vavene vaywega nafaka pamonga, mmonga vantola na jongi vanneke. ³⁷Vakankota, "koki, chapanga?" Akavalongela, "panapa ulipo mzoga, ndipo tai hukusanyika kwa pamonga."

Chapter 18

¹Kisha anongilile mfano va namna chavapaswa kuomba daima na vakotai kukata tamaa. ²Akalongela kwavile na hakimu katika muchi fulani, ambaye avilejika kujogopa chapanga na avaheshimwaijika vandu. ³Kwavile na mjane katika jiji lenelo najwene ajawile mala yamaena kulongela musaidie kupita haki dhidi ja mpizani jangu. ⁴Kwa muda mlachu avilejika tayali kusaidia, lakini baada ja muda akalongela mutima mwake, 'Ingawa nega najogopajika chapanga au kuheshimu mundu. ⁵Lakini kwa yeneyo hajojo mjane azumbuwa chinasaidiai kupata haki jake ili akotakuika kunjosha kwa kuikila mala kwa mala.' ⁶Kisha Bambo akalongela ijowanaje chalongile hajojo hakimu dhalimu. ⁷Je chapanga pia chaletai haki kwa wateule vake ambao vanelela mui na kilu? je jwene chavai uvumilivu kwinu? ⁸Nanongelela kwamba kuleta haki kwave halaka lakini wakati mwana wa Adamu pacha ikaije chaikolileye imani pachilambo? ⁹Ndipo vanongilile mfano hawowo kwa baadhi ja vandu ambao valiwona vene kuvega vavavile mahaki na kuvazalau vandu vangi. ¹⁰Vandu vavina vapandite kujaula kuhekalu kusali mmonga mfalisayo jongi mtiza ushuru. ¹¹Falisayo akajema akaomba mambo agaga panani jake jwene chapanga nashukulu kwa nenga si ngati vandu vangi ambao ni vanyang'anyi vangavega vahadifulifu vazinzi au ngati hajojo mtoza ushulu. ¹²Funga mala jivena kila wiki muwa aka katika chipato goka gimbata. ¹³Lakii joa mtoza ushuru, ajemete kutali, bila awezitejika hata kujimua mio gake kumbinguni agongite chifua chake akalongela, 'chapanga mulehemu nenga jumile nadhambi.' ¹⁴Nanongelela mundu hajojo avijite kunyumba akavai vasambwite haki kuliko jola jongi, kwa sababu kila jajijwesa chavahuliwai, lakini kila nundu jajinyenyekea chainuwai. ¹⁵Vandu vanetile mwana vao vachanga, ili wawesai kuvagusa, lakini vanafunzi vake pavalolite vene akavahivila. ¹⁶Lakini yesu akavakemela kwajwene akalongela, 'mwalekai vana vadogo vakai kwa ngunenga wala ikotai kuvaivila maana ufalme va chapanga ni va vandu ngati veneva. ¹⁷Amini nanongelela mundu yeyoka jangapokela ufalme va chapanga ngati mwana ni dhaili chaujingilaijika. ¹⁸Mtawala mmonga akotikie kuongoela, 'mwalimu jwamboni ndendai kiani ili mulithi uzima va milele. ¹⁹Yesu akanongelela, 'kwa kiani mungemela mwema? njeta mundu javile mwema, ila chapanga kajika jake. ²⁰Muimanya amri-usinini, kukoma, usiibe, usishuhudie unami, vaheshimu tati winu na nyongo winu. ²¹Jola mtawala akalongela 'mambo agaga goka nagakamwile tangu panavile kijana. ²²Yesu pagajowini genaga akanongelela mpungukiwe lijambo limong. Lazima huzai yoka iminayo na mwagavilai masikini namwenga chimai na hazina kumbinguni-kisha ikae, unufuate. ²³Lakini tajili pajowini genega ahuniki sana kwa sababu avile tajili sana. ²⁴Kisha yesu amweni chautiniki sana akalongela, 'jinsi ng'ani chichimai vigumu kwa matajili kujingila katika ufalme va chapanga. ²⁵Maana ni lahisi sana kwa ngamia kupita katika litundu la sindano kuliko kwa tajili kujingila katika ufalme va chapanga. ²⁶Vala vangajowana venava vakalongela, 'mwenekei basichawesai kuokolewa? ²⁷Yesu akajibu mambo gangawezekana kwa mwanadamu kwa chapanga gawezakana. ²⁸Petro akalongela, 'naam, twenga tulekite kila chindu na takagwile mwenga. ²⁹Kisha yesu akanongelela, amini nanongelela kwamba njeta mundu jalekiti nyumba, au vana kwa ajili ja ufalme va chapanga. ³⁰Ambaye chapokilai gamaena zaidi katika chilambo acheche. na katika chilambo chichihika uzima wa milele. ³¹Baada ja kuvakusanya vala kumi na ivena akavalongelela, 'Nolai tukwela kujaula Yerusalemu, na mambo goka ambayo vayandike na manabii kuhusu mwana va Adamu chavakamilishai. ³²Kwa maana chalekilai mawoko mwavandu wa mataifa na chavatendilai dhiaka na jeuli na kuhumila mata. ³³Baada ja kumanya iboko chavakomai na siku ja tatu chafufukai. ³⁴Vaelewaijika mabo agaga na lilowi lenelo lavile vahite kwavene na vaeliwejika mambo gavalongile. ³⁵Yakavega yesu pavandikile yeriko, mundu moga chipofu avile atamite kando ja balabala ajopai msaada. ³⁶Pajowini umati va vandu wapitai akotikie kiani chihumila. ³⁷Vakanongelela kwamba yesu wa nazaleti anapita. ³⁸Yeneyo jola chipofu alelite kwa sauti, akalongela, 'Yesu, mwana va Daudi, musamehe. ³⁹Vala vavavile vagenda vanalile jweyi chipofu, vakamongelela itame muhi lakini jwene akazidi kulela kwa sauti, 'mwana va daudi, unirehemu. ⁴⁰Yesu akajima akahamulu mundu jola munete kwangunenga kisha jola chipofu pamandikile, yesu akakota. ⁴¹Mpala nitende kyani?' Akalongela, 'Bambo mbala kulola. ⁴²Yesu akanongelela mpatai kulola imani jinu yaponyite. ⁴³Mala jojo akapata kulola akafuata yesu akatukuza chapanga palolite ili, vandu woka vakamsifu chapanga.

Chapter 19

¹Yesu ajingile na kupeta katikati ja Yeriko. ²Na pena pavile na mundu mmonga vakemelai zakayo. Ambaye avile mkolongwa va vavava ushuru tena mundu tajili. ³Avile alenga kumona yesu ni mundu va namna ng'ani, lakini hawezitejeka lulola kwa sababu ja umati va vandu, kwakuvega kuwa avile mjipijipi va kimo. ⁴Hivyo alongalile luvelo palongo pa vandu, akakwela panani pa mkuyu ili aweze kumwona, kwasababu yesu avandikile kupeta ndela yeneyo. ⁵Wakati yesu paikite mahali pala, avalolakilekunani akavalolakea, zakayo, nhulu kanyata, maana lelenu ni lazima nishinde munyumba mwino'. ⁶Akatenda kanyata, akauluka na kugelela kwa laa. ⁷Vandu wao pavalolite hagaga, vakalalamika, vakalongela, 'Ajawile kugendelela mundu yunu zambi' ⁸Zakayo akajema akavalongalela bwana, mnola bwana nusu ya mali gangu navapela masikini, na yakavega nanyagite mudu jojoka chidu. china muyakee mara nne. ⁹Yesu akavalongalela. lelenu wokovu uikite katika nyumba hajeje, kwasababu jwene pia ni mwana wa ibrahimu. ¹⁰Kwa maana mwana wa muda ahikite kwonda na kuokoa vadu vavaovalile. ¹¹Pavajoine hagaga. ajendalile kulongela na awoite mfano, kwasababu avile karibu, na yeresalemu. na vene vaambukae ya kuvega ufalume wa chapanga wavile karibu kvonekana mara monga. ¹²Hivyo akavalongalela, ofisa mmonga ajawile nchilamba chakutali ili apokele ufalume na kisha awuye. ¹³Avakemile watumishi vake kumi, akavapela mafungu kumi, akavalongalela. ntende biashara mpaka pachamu yaye. ¹⁴Lakini wanaichi vake vachukile na yeneyo akavatuma mjumbe vajaule kupata na kulongela, 'tupa jeka muda ajojo atutawale. ¹⁵Yavile pawuyite kunyumba baada ya kutenda mfalume, akavaamulu vala watumishi vavavile avalekile hela vavakemela kwake. apate kumanya faida gani yavapatite kwa kutenda biashara. ¹⁶Wa kwanza akaika, akalongela, bwana, lifungu lino gatenditi mafungu kumi zaidi. ¹⁷Hajojo ofisa akanongalela. vema, mtumishi mwema. kwasababu avile mwaminifu katika lijambo lidogo, chamege na madaraka panani ya michi kumi. ¹⁸Wapili akaika, akalongela, bwana, lifungu lino liteile mafungu ano. ¹⁹Huyo afisa akanongalela. mtole mamlaka panani ya muchi ano. ²⁰Na jongo akaika akalongela, bwana hajeje hapapa ela yino. ambayo awekile salama katika chitabu. ²¹Kwa maana najogwite kwa kuvega mwenga mudu mkali mmoka chela changa chiweza na kuuna changa panda. ²²Hajojo ofisa akavalongalela, kwa maneno gake, njwene, china ukumu. mmege mtumishi mbaya, amanyite kangati nenga mudu mkali. mdola changachiveka na kuuna ambacho napendejeka. ²³Basi, mbona mwavakite ela yinu katika benki, nakawujaye naitole pamonga na faida. ²⁴Ofisa akalongela vadu vavavile valongela hapapa, mnyage lenelo lifungu na kumpelela jola mwenye mafungu kumi. ²⁵Vakanongelela, bwana njwene ana mafungu kumi, ²⁶Navalongalela, kila mudu ambaye aleka cha pele zaidi, lakini ambae hana, hata chela chavinacho chatole. ²⁷Lakini havava maadui vangu, ambao vapalitejeka miege mfalume wao, mwavale hapapana kuvakoma mbele yangu. ²⁸Baada ya kulongela agaga, akaye ndelela kulongolo akakwela kujawa yerusalemu. ²⁹Yakavega paegalile bethifage agaga, na besania karibu na chitombe mizeituni akavatuma wanafuzi vake vavena, ³⁰Akalongela. mjaule katika chijiji cha jirani. mwaka jingilai, chimkolele mwana_punda akwelitejeka bado mumopole mkanete kwangu. ³¹Kama mudu akakotae, mbona mumopola? mnongele, bwana apala. ³²Vala vavatumite vakajaula vakamona mwana_punda kama yesu. chavile anengalile. ³³Pavavile vawopola mwana_punda wamiliki vakanongelela. kwanini mumopola mwana_punda hajojo? ³⁴Vakalongela, bwana apala. ³⁵Basi avapalike yesu. vakatandika gowo yao kunani ya mwana_punda na vakakwea yesu kuna kwake. ³⁶Pavile ajaula vadu vakatandaza mavazi gao mundela. ³⁷Pavile aelela chitombe wa mizeituni, jumuiya yoa ya wanafunzi vakawaza kushangilia na kumtukiza chapanga kwa sautu. hukolonga. kwa sababu ya mambo makuu gavagaweni, ³⁸Vakalongela, 'ndiye mbalikiwa mfalume ajae kwa liina la bwana! amani mbinguni, na utukufu kunani. ³⁹Baadhi y mafarisayo katika mkutano vakanongalela. mwalimu, mwavapembee wanafuzi vake. ⁴⁰Yesu akajibu. akalongela, nanongelela kama havava vakakotokae. magaga yatapata sauti. ⁴¹Yesu pavandikie muchi alelite. ⁴²Akalongela. laiti, mwakamanyite hata mwenga. katika lichova halele mambo ambayo agaletela amani! lakini heno gahiike panaio pake. ⁴³Kwavega machova gaika ambapo adui vake chavajenge boma karibu na mwanga. na kuzunguka na kugandamiza kuwoka kila upande. ⁴⁴Chavagwie pahi mwenga na wanawino. chavanekelejeka hata liganga limonga panani la lenge. kwasababu amanyitejeka wakati chapanga pavile alenga kuokoa. ⁴⁵Yesu ajingile hekaluni, akawaza kuvavega vala vavavile vauza. ⁴⁶Nakavalongelela. "vajandike. nyumba jangu chavivege nyumba ya sala, lakini agotomwenga multe ile kuvenga pango la wanyang'anyi" ⁴⁷Kwa yeneyo. yesu havile afundisha kila lichova hekaluni makuani wakolonga na walimu washeria na viongozi vavadu vapalite kukoma. ⁴⁸Lakini vawezitejeka kupata dela. ya kutenda yeneyo kwasababu vadu woa vavile vajoanelaye kwa makini.

Chapter 20

¹Yakavega lichova limonga yesu pavile pafundishae vadu hekaluni injili,makuhani vakalonga na valimu washeria vajaulile pamonga na vazee. ²Valongile.vanangalile.mtulongalele ni kwa mamlaka gani mwagatenda mambo agaga.? Au nani jweneyo ambae ampelite mamlaka gake.? ³Jwene akajibu.akajibu.akavalongalela.vani pia chinavakote swali mnongalele. ⁴Ubatizo wa yohana.je.wawokite kumbinguni ama kwa vandu? ⁵lakini vakajadiliana vene kwa vene.vakanongela.twakalongelaye, laumitekumbinguni.chatukote. basi mbona twaamini jeka? ⁶Na takalongelae.yawakite kwa wanadamu.vadu woa hapapa chavatumenye maana woa vaamini kwamba yohana avile nabii. ⁷basi nakamjibu ya kwamba vamanyite jeka kuyaumite. ⁸Yesu akavalongalela."wala nenga nanongelelajeka mwangotomwengani mamlaka gakukutenda mambo hagaga. ⁹Akavalongalela vadu mfano hawowo."mudu mmonga akwelite mgonda la mizabibu,akalikodisha kwa mkulima wa mizabibu.akajawa muchi wonge kwa muda urefu. ¹⁰Kwa muda uvapangite.atumite mtumishi kwamkulima mizabibu,kwamba mwapele sehemu ya matunda ya mgonda la mzabibu.lakini wakulima mazabibu vakammenya vakammujia mawoko - mitupu. ¹¹Kisha akatuma kavena mtumishi jongo na nao vakammenya.kutendela vibaya.na vammujia mawoko-matupu. ¹²Akatuma kavena wa vandu na nao vakajelui na kutaga kunja. ¹³Hivyo bwana wa mgonda akalongela.chienga kiyani?chinatume mwanawangu mpendwa.labda chimueshimu. ¹⁴Lakini mkulima wa mazabibu panamwene.vajadili vene kwa vene vakalongela,'hajojo ndiye mrithi.twakome,ili urithi wake uvenge witu. ¹⁵Vakamoa kunja ya mgonda la mizabibu na kukoma.je bwana mgonda chavatenda kayani? ¹⁶Chaik kuvaangamiza wakulima wa mzabibu,na kuvapela,mgonda lenelo vangi" `nao pavajoine genaga, vakalongela.chapanga akanite. ¹⁷Lakini yesu akavalola.akalongela."je andiko halele lina mana gani? liganga lavalikanite vakujenga,livile liganga la papembeni"? ¹⁸Kila mudu jwagwaga panani paliganga halele.jola abaye juchalagwelelaye chilamponde. ¹⁹Hivyo waandishi na vakolonga wa makuani valondite dela ya kukamula wakati weneo,vamanyite kwamba avile ajongile mfano hawowo dhidi yao.lakini nayogwape vadu. ²⁰Vanolakie kwa makini. vakatuma wapelalezi vajiteile kuvega vadu wa akili vapate kupata kosa kwa hotuba jeka, ili kumpeleka kwa watawala na wenye mamlaka. ²¹Nao vakamkota, vakalongela, "mwalimu, tumanya kwamba mnongela na kufundisha mambo ya kweli na si kushawishiwa na mudu jojoka, lakini mwenga mfundishe ukweli kuhusu ndela ya chapanga. ²²Je,ni halali kwitu kwepa kodi kwa kaisari au la?²³Lakini yesu amanyite mtego wake akavalongalela. ²⁴Mnangie dinari. sura na chapa ya vani ivile kunani kwake?"vakalongela ,"ya kaisari."²⁵Jola akanongelela,'basi,mpele kaisari gagavile gake kaisari na chapanga gavile gake chapanga. ²⁶Waandishi na vakolonga wa makuani vavilejeka na uwezo wa kukosola chela chalengile mbele ya vadu. wakastaajabu majibu gake na valongilejekagoa. ²⁷Baadhi ya masudukayo vakajaulila vala ambao valengela kwamba njeta tufufuo. ²⁸Vakakote. akalongela, "mwalimu.musa atujandikile kwamba ngati mudu akifiwa na nongowake juna dala ambaye hana mwana basi anapaswa kutola mdala wa nongowake n kupapa nako kwaajili ya kaka wake. ²⁹pavile na valongo saba wa kwaza akatalela akawega bila kuneka mwana. ³⁰Na wa pili pia. ³¹Watatu akatola hiyoyo.yoyoyo wasaba anakitejeka mwana na akawega. ³²Baadaye jola mdala pia akawega. ³³Katika ufufuo chavege mdala wanani? maana wao saba vavile vatolile. ³⁴Yesu akavavalongelela, "vana va ulimwengu awowo kutolela na kuolewa. ³⁵Lakini vala vastahili kupokela ufufuo va kuwega kujingila uzima va milele vatalelajeka wala kutolela. ³⁶Vala vawezajeka kuwega kavena kwa sababu javena sawasawa na malaika na vana va chapanga,vana va ufufuo. ³⁷Lakini vena wafu vafufuka,hata Musa alangie mahali katika habari za kumanyahi,pala akemile mkolonga kama chapanga va Ibrahimu na chapanga wa Isaka na chapanga va Yakobo. ³⁸Basi njwene si chapanga va vavawile,bali vavavile hai kwa sababu woa vashi kwake. ³⁹Baadhi ja walimu washeria vakamjibu, 'mwalimu,mjibwite ukweli. ⁴⁰Hawokuthubutu kukota maswali njonge zaidi. ⁴¹Yesu akavalongalela, "kivole vandu valogela kwamba kristu ni mwana va Daudi.? ⁴²Maana Daudi njwene alongela katika zaburi: Bambo alimwambia Bambo jangu:ntame luwoko lwa kulia. ⁴³Mpaka navaveke adui vino pahi ja magendolu jake. ⁴⁴Daudi akakemela kistu, 'Bambo',basi atakuwaje mwana va Daudi.? ⁴⁵Vandu woa pavavile vajoanela akavalongalela vanafunzi vake. ⁴⁶Mjiadhari na vaandishi,vavapala kugenda vawalite mavazi malacho,na vapala salamu,kusokoni na hiti ja heshima katika masinagogi na maeneo ja heshima mkalamu. ⁴⁷Vene pia hula nyumba za vajane,na vajitenda vasali sala hilacho,avav chavapokele hukumu jikubwa zaidi.

Chapter 21

¹Yesu alolite akawawona vagosi matajili vavavile vaveka zawadi jao mu hazina. ²Akannona njane mmonga askini akavika senti jake ivena. ³Henu akalongera "kweri navarongera , aju mjane maskini avakite jamaere kuliko vangi voka ⁴Veno vowa vawuite yene zawadi kuwuka katika ya maele yavavi nayo . lakini aju mjane , katika ungangu wake, awuwite ela yoka ya avinayo kwaajiri ya kutuma kwake"⁵Wakati vangi pavarongerae panani pa hekalu , namna chalavi lipambwite na maganga gambone na matoleo, alolinge . ⁶Kwa habari ya mambo gona gamu gawona lisiku la lihika ambazo ajeta liganga ata limonga ambalo chavalileke panan pa liganga lingi ambalo langa bomolewa.⁷"Hivyo basi vakamkota, vakalongela, "mwalimu , mambo gene chaga umila ndari ? na kiyni chaivya ishala kwamba gene mambo gino kalibu kuhumila?". ⁸Yesu akajangula , "mmyana uangarifu mkota kukongwa. kwa sababu vamahele cha vaike kwa ina lyangu valugura, "nenga ndiye, na "muda uvandakile . mkota kuwa kagula. ⁹Ana nnjuine ngonde na vurugu nkota kujogopa, sababu ya gena mambo lazima gahumii uti, lakini mwisho cha ukopokeeje manyata."¹⁰Kisha akavalongerela, "Taifa chilinuke kukomana na taifa lingu, na uflme panani pa ufalme wungi. ¹¹Chikuvyege na matetemeko gakurungwa na njara na tauni katika maeneo mbalimbali. chikuvyege na matukio ga kutisha na ishara za kutisha kuumi kumbinguni.¹²Lakini kabra ja mambo gena goa, chavaveke mawoko gao panani jao na kuwatesa,kuvapeleka kumasinagogi na kumagereza, valetite mbele ja va falme vavavi na mamlaka kwa sababu ja liina langu. ¹³Jene charaiwopole fursa kwa ushuhuda weneu.¹⁴Kwahiyo nhamula kwa mitima jino changa andaa utetezoi winu manyata. ¹⁵Kwasababu chinavapekee malovi na hekima,ambayo maaduih vinu woa chawaweze jika kuipinga au kuikana.¹⁶Lakini chavakanale wazazi vinu,valongo vinu,jaaa vinu,nnganja vinu, na chivava kome baadhi yinu. ¹⁷Chivanchukii na kira mmonga sababu ja liina lyangu. ¹⁸Lakini njeta ata lijunju limonga la mumutu mwito wachi uovalele. ¹⁹Katika kuinikana chimuipanyaje nafsi jinu.²⁰Pachimuwonapo kuyerusalemu gaabindikie majeshi, basi mmanya kwamba uhalibifu wake avandakie. ²¹Para pavavi kuyudea mwawuvutikie kuitumbi, na vara wavavi vijijini kuyingira. ²²Maana gena machuva gachisasi, ili kwamba mambo goa gagayandikwe gapate kutimilika.²³Ole kwa vala vavavile na itumbu na kwa vala vavajogea katika machuva genago! kwamaana chikuvyege naadha paani jao ja nchi, na nyera kwa vandu venao. ²⁴Na chivagwege kwa nchi ja upanga na chiva vato kwa mateka kwa mataifa goka, na kuyerusalemu chivava kulivatile na vandu va mataifa, mpaka vakati wa vandu va mataifa pachi utimilikai. ²⁵Chikuvyege na ishara katika lyuva, mwei na ndondo. Na katika nchi chikuvyege na dhiki ja mataifa, katika kudumura tamaa kutokana na tamama na mlio va bahari na mawimbi. ²⁶Chikuvyege na vandu va kuhinduka kwa hofu bna katika kudarajia mambo gachi umitae pangani pa dunia.kwa maana makili ga kumbinguni zitakisiwa.²⁷Kisha chavammone mwana va adamu ahika mumandi katika makakala na utukufu mkulungwa. ²⁸Lakini mambo haya pachigawanzae kuumira, muyima, muinue mitu yinu, kwa sababu ukombozi winu avandakile.²⁹Yesu akavalugurera kwa mfano, "nnjangalila mtini na mikongo yoka. ³⁰Pagawua matundulila, mujiwone mwavene na kumanyalila kwamba chirangasi tayali chivi karibu. ³¹Helahela,mugawona mambo genega gahumira mwanguta mmanaye ufalme va chapanga uvandakie.³²Kweli, na nnogolela, chizazi chenecho chachichipite jeka, mpaka mambo gena goka pachi gaumilae. ³³Mbingu na chi chijipete, lakini malovi gangu chaga pete jii kamwe.³⁴Lakini mulilola mwavene, ili kwamba mitima jenu vije ikalemiwa na ufisadi, ulevi na mahangaiko ja maisha genego. Kwasababu lila lichuva chilavaikitaje gafla. ³⁵Kama mtego. kwa sababu chiiyeyege panani pakilamundu jwa aishi kwa katika uso va dunia nzima.³⁶Lakini mmya tayali muda woka, munnjupaje kwamba chammyege imara vya kutosha kugaepuka gena goka gachiumilae, na kuyimapalongoro jwa mwana va Adamu."³⁷Hivyo vakati va muhi avi afundisha hekaluni na kiru vaumite kunja, na kujau kukesha kuchitumbi wavaukeme va muizeituni. ³⁸Vandu vowa vanhikile lukera na kwakona kunjunila munkati mwa hekalu.

Chapter 22

¹Basi sikukuu ja mkake wangalekela chachu wavile uvandikile ambayo, vaukemela pasaka. ²Makuhani wakulungwa na vaandishi vakajadiliana namna ya kumkoma yesu, kwa sababu vajopai vandu. ³Shetani ajingile mukati ja yuda askaliote mmonga va vala vanafunzi kumi na ivena. ⁴Yuda akajaula kujadiliana na vakolongwa va makuhani na vakolongwa naman ambayo chakabiziaye yesu kwave. ⁵Vahekilile, na kukubaliana kupikia fedha. ⁶Jwene aliziki, na alondai fulsa ja kukabizi yesu kwave kutali na likundi la vandu. ⁷Siku ja mkate yangalekela chachu yaikile ambayo limbelele la pasaka lazima valiwoile. ⁸Yesu awatumite Petro na yohana akalongela, "Mjaule mukatuandalile chakulyega cha pasaka ili tuike tulyege. ⁹Vakakota, "Kwaku mpala tatendele genaga maandalizi?" ¹⁰Akawajibu, "Ijonai, pachamai ijingile pabomani, mgosi ambaye ahagite chihulu cha machi chakongenekai na mwanguta. Mkagulai kwenye munyumba ambayo chajingilai. ¹¹Kisha munongililao Bambo va nyumba, "mwaliu akanongelela, "chivile kwaku chumba cha vageni, mahali ambapo chilyehi pasaka na vanafunzi vangu?" ¹²Chanangiani chumba cha kughorofa ambacho chivile tayali. Ntendai maandishi mwenemo." ¹³Yeneyo vakajaula na vakakolela kile chindu ngati chavalongilile kisha akaandaa chakulyega cha pasaka. ¹⁴Muda pawahikiti atamite na vala mitume. ¹⁵Kisha akavalongelela, "Na hamu jikubwa ya kulyega sikukuu ajeje cha pasaka na mwanguta kabla ja kuteswa kwangunenga. ¹⁶Kwa maana nanongelela, chilyejika kavina mpaka pachatimiaye katika ufalme va chapanga, ¹⁷Kisha yesu atolite chikombe, na alipokwisha kushukulu, akalongela itolai acheche, na iganai mwanguta kwa mwanguta. ¹⁸Kwa maana anongelela chinjweyijika kavina mzao wa mzabibu, mpaka ufalme va chapanga pachuikai, ¹⁹Kisha akatola mkate na aliokwisha kushukulu akamega, na kuvapikia na kulongela, "awowo ni yega jangu ambao aliwoite kwa ajili jinu itenda yeneyo kwa kungumboka nenga. ²⁰Akatola chikombe yeneyo baada ja kulyega cha kilo akalongela, "chikombe acheche ni agano lampya katika miai jangu, ambayo ijitiki kwa ajili jinu. ²¹Lakini ijangililai jola jazaliti avile pamonga nanenga pameza. ²²Kwa maana mwana va Adamu kwa kweli jaula kwene ngati chagavile kuamuliwa. Lakini ole kwa mundu jola ambaye kupitila jwene mwana va Adamu asalitiwa!" ²³Vakawanza kukotekiana vene kwa vene mweneke miongoni mwinu ambaye ngateile jambo lenelo. ²⁴Kisha chagawokilai bishana pakatikati jao kwamba ni mweneki jawaniwa kuvega nkolongwa kuliko woka. ²⁵Akavalongelela, "Vafalme va vandu va mataifa vavinao ubwana panani jao na vala vavile namamlaka panani jao vavakemela waheshimiwa watawala. ²⁶Lakini itakiwajeka kabisa kuvega yeneyo kwinu mwanguta. Badala jake nekai jola ambaye ni kolongwa kati jinu avai ngati mdogo. Na jola ambaye ni muhimu sana avai ngati jatumikila. ²⁷Kwa sababu jwakumkubwa, jula jatama pameza au jula jatumikila? Je si jola jatama pameza? Na nenga yakona ni kati jinu jalumikila. ²⁸Lakini mwanguta ndio ambao jendilile kuvega nanenga katika majalibio gangu. ²⁹Napikia mwanguta ufalme, ngati yeneyo Tati chambekie nenga ufalme. ³⁰Kwamba mpayai kulyega na kunywega pameza kwangunenga kwenye ufalme vangu. Na chitamai kwenye hiti ja enzi muhukumwai kabila kumi na ivena ja Israel. ³¹Simoni, Simoni, fahamu kwamba, shetani ajopite apatai ili aepetai ngati ngano. ³²Lakini nawombili, kwamba imani jinu ikotakushindwa. Baada ja kuvega avujite kavina imalishai nongo winu. ³³Petro akamlongelela, "Bambo mile tayali kujaula na mwenga kugeleza na hata katika mauti. ³⁴Yesu akajibu, "Nanongelela Petro, lijogolo chilijembai leleno kabla munganite mala jidatu kwamba mumajika. ³⁵Kisha yesu akawalongilile, "panapelai mwanguta bila mfuko chikapu cha chakulyega, au ilatu je mwapungwikiwe na chindu?" Vakajibu njeta. ³⁶Kisha ananongelela, "Lakini henu jila javile mfuko, na autolai pamonga na chikapu cha yakulyega, jola ambaye njeta upanga umepasa huzai lijoho lake ahemelai mmonga. ³⁷Kwa sababu avalongelela, woka ambayo vajandika kwa ajili jangu lazima gatimilai. Na bvatolite ngati mundu ambaye vavunjetetolati! kwa sababu chela chavatabile kwa ajili jangu chitimila. ³⁸Kisha akalongela, "Bambo nolai! ahehe bahapa mapanga gavina, "Na akavalongelela gatasha. ³⁹Baada ja kulyega kilu, Yesu awokiti ngati ambavyo avili atenda mala kwa mala, ajawili kuchitombi cha mzeituni na vanafunzi vakamfata. ⁴⁰Pavaikiti vanongilile, Jupai kwamba nkotakujingila mumajalibu. ⁴¹Akajaula kutali na vene ngati mlushowa liganga, apigite magoti akajupa. ⁴²Akalongela, "Tati, ngati mpala kumuela chikombe chenjinu. Lakini si ngati chindama nenga lakini mapenzi ginu galendakai. ⁴³Kisha mahoka kuwoka kumbunguni gakamukela, vakanekelela makili. ⁴⁴Yavile katika kuvina, akajupai kwa dhati zaidi, na jasho lake lavile ngati mandondo makolongwa ga miai gandokai pai. ⁴⁵Vakati pajumwike kuwoka katika maombi gake, ahikiti kwa vanafunzi, na kuvakolela vagolwike kwa sababu ja huzuni vao. ⁴⁶Na akavakota, 'kwakiani golwike? ijumuke mombaye, kwamba nkotakujingila mumajalibu. ⁴⁷Vakati pavile akona alongilai, nolai, likundi likubwa la vandu likaumila na Yuda, mmonga va mitume kumi na ivena avaongozai. Akaika klaibu na yesu ili abusai. ⁴⁸Lakini yesu akanongelela, "Yda je musaliti mwana va Adamu kwa busu?" ⁴⁹Vakati vala vavile kalibu na yesu pavalolite genega gagaumila, akalongela, "Bambo je atavamenyai kwa upanga?" ⁵⁰Kisha mmonga vao akamenya mtumishi va kuhani mkolongwa vakakamula lisikio lake la kulomi. ⁵¹Yesu akalongela, "Alele litosha. Na agusite lisikio lake, akamponya. ⁵²Yesu akalongela kwa kuhani nkolongwa va

hekalu, na kwa vazee vavaikiti chinyume chake, "Je ihika kana kwamba ahika kupambana na mayang'anyi na ibonga na mapanga?"⁵³ Pana vile pamonga na mwanguta njova yoka kwenye hekalu, mavekitijika mawoko ginu panani jangu, lakini ajeje ni saa jinu na mamlaka ja luvendu."⁵⁴ Vakakamula, vakanongowa, vakaneta munyumba mwa kuhani nkolongwa. Lakini Perto akakagulila kwa kutali.⁵⁵ Baada ja kuvega vawashite moto katika jola uwanda va mukati na pavanetite kutama pai pamonga, Petro akatama pakatikati jao.⁵⁶ Mtumishi mmonga va mmbomba akanola Petro pavile atamite katika mwanga uhumila na moto, akanola akalongela, "Hajojo mundu pia avile pamonga najojo."⁵⁷ Lakini Petro akanite akalongela mmbomba, nenga namanyajika."⁵⁸ Baada ja muda chidogo, muda jongi akanola akalongela mwenga pia ni pamonga vao," Lakini Perto akajib, "Mgosi nenga, jeka."⁵⁹ Baada ja ngati saa jimonga yeneyo mgosi mmonga asisitize akalongela," kweli kabisa hajojo mundu pia avie pamonga najojo maama ni mgalilaya.⁶⁰ Lakini Petro akalongela, "mgosi namanyajika linongela, "Na mala vakati alongelai lijogolo lajembite.⁶¹ Agewike Bambo akanola Petro. Na Petro akakumbuka lilowi la Bambo pala panongilile, "kabla ja lijogolo kujemba lileno chimukanaye nenga mala jidatu."⁶² Akajaula kunja Petro akalila kwa uchungu ukolongwa.⁶³ Kisha vala vagosi vavavile vanenda yesu, vakamzihaki na kumenya.⁶⁴ Baada ja kuhekelela mio, vakakota mwakalongile, " ilabilai ni mweneki jamenyite?"⁶⁵ Valongile mambo gamaena chinyume cha yesu na kukufulu jwene.⁶⁶ Mala piyahikiti lukela, vazee va vandu vavakusanyike pamonga vakolongwa va makuhani na vaandishi vakapeleka kwenye Baraza.⁶⁷ Vangela, "Ngati mwenga ni kristo mutulongelegele, "Lakini jwene akavalongelegele, "ngati nanongelile, chimuhanijika."⁶⁸ Na ngati nakotite chimujibujika.⁶⁹ Lakini kuwezia henu na kujendelela, mwana wa Adamu chavai atamite chiwoko chakulome cha makili ga chapanga.⁷⁰ Woka vakalongela, "Kwa yeneyo mwenga ni mwana wa chapanga?" Na yesu akavalongelegele, "Mwanguta nongela nenga hena."⁷¹ Akavalongelegele, "kwa kiani mwakona tupala kavina ushaidi? kwa sabau twenga tavete tujowini kuwoka katika nomo vake jwene."

Chapter 23

¹Makutano voa wajemite,vampelike yesu kulongolo ya pilato. ²Vawanzite kumshukulu,wakisema,tankolile mundu hayoyo akipotosha taifa litu,kwa kukanakia tukoja kuwoa kodi kwa kaisali.na alongela kwamba yeye mwenyeweni kirsto, mfalume. ³Pilato ankotakie alongile, "je mwenga ni mfalume wa vyaudi?"na yesu ajibwite, alongile,"mwenga nnongela yeneyo. ⁴Pilato anongalile kuhani mkuu na makutano, "monayeka likosa kwa mundu hayoyo. ⁵Lakini Vao vasisitize, valongile, "amekuwa avakunganikie vandu, akifundisha katika uyaudi yote,kuwanzila galila yanahinu avile apapa. ⁶Pilato paaioine hagogo,akotakie ngati mundu hayoyoni wa galilaya? ⁷Alipo tambua kuwa avile pai ya utawala wa herode,ampelike yesu kwa herode,ambaye naye avile yerusalemu kwa lichova hayoyo. ⁸Herode pammwene yesu, alifurahi sana kwa sababu awokite kunnola kwa machova gamaena. ajoine habari zake anogile kuwoa imonga kati ya muujiza ikifanywa na yeye. ⁹Herode alimhoji yesu kwa maloviga maena, lakini yesu anjibwite jeka chochoka, ¹⁰Makuhani wakupamonga na vaandishi vajemite kwa ukali wakimshitaki. ¹¹Herode pamonga na maasikali vake, vannigite na kumdhihaki na kumwalika mavazi gaamboni,kisha amujie yesu kwa pilato. ¹²Herode na pirato vavile vaganja kuwazila lichova halolo,(kabla ya penapavavilemahadui). ¹³Pirato avakemila pamonga makuhani wakuu na watawala na umati wa vandu. ¹⁴Avalongalile,"munetile mundu hayoyo ngati mundu anaye waongoza vandu vaenge gabaya, nannole baada ya kuwa nahojite kulongolo yino na wene jeka likosa kwa mundu hayoyo kuhusu mambo goa ambayo mwangota mwenga gamushikila yeye. ¹⁵Hapana,wala herode,kwa maana amujie kwitu,na nnole njita chochokachaachiengite kinacho staili adhabu ya chiwa. ¹⁶Kwiyo basi nitamuadhibu na kunnekekea. ¹⁷(Henu pirato anawajibika kunnekekea mfungwa mmonga kwa wayaudi wakati wa sikukuu.) ¹⁸Lakini voa wakapiga kelele pamonga,valongile, "mwondoe huyo,mutudundulile baraba. ¹⁹"Baraba avile mundu ambaye amuekite muligeleza kwa sababu ya uasi fulani katika jiji na kukoma. ²⁰Pirato avalongalile vavena,anongela kunnekake yesu. ²¹Lakini wao wakapiga kelele,valongile, "msubilishe,mbulishe. ²²Avakotite kwa mara ya tatu, "ndava yaniki hayoyo mundu ateile maovu gani? napatite yeka makosa linalo staili adhabu ya chiwa kwake. kwaiyo nitakapomaliza kumuadhibu chiwa nnekekele. ²³Lakini wakasisitiza kwa saliti,ya kunani,wakitaka asuhubiwe.na sauti zao zikamshawishi pirato. ²⁴Hivyo pilato akaamua kuvapela matakwa gao. ²⁵Annekalile yola jwatamwike ambaye alifungwa kwa kusababisha ghasiana kukoma. lakini amuonite yesu kwa matakwa gao. ²⁶Pavavile vampeleka,vankamwile mundu mmonga jwavankema simoni wa ukirene,awokile katika nchi,vantwekite msalabaili agege,akimfuata yesu. ²⁷Umati mjubwa va vandu,na vadala ambao waliuzunia na kuombaleza kwa ajili jake,vavile vankagula. ²⁸Lakini akawageukia,yesu avarongakuke, 'masikana va yerusalemu,nkota kunelelanenga,bali mujilele mavene na kwaajili ja vana vino. ²⁹Nnolemachova gaika ambazo chivalongele, "vabalikiwe valio tasa na matumbu gangaveleka, na mavele ambayo ganyongie yeka. ³⁰Ndipo watakapo anza kuilongalela itombi, 'mtugwilele, 'na itombi, ' mutugubakile.' ³¹Maana ngati vateile mambo hagaga ikiwa nkongo uvee,chiivyovole ukiwa uyomo?"³²Na vagosi vandi,vahalifu,valipele kwa pamonga nayeki vauwawe. ³³Pavaikite mahali pavapakema fuvu la mutu, ndipo vakamsulubisha pamonga na vala vahalifu,monga upande vakulia na yunge upande va kushoto. ³⁴Yesu alongile, "Tati,mwanasamee,kwa kuwa vamanyayeka lavalenga, "nao vabalite kula, Kugava mavazi gake. ³⁵Vandu vavile vajemite valolekea huku watawala vaki mdhi haki,valongela, "avakwile vangi. Henu ajiokohe jwene,ngati jweni kristu wachapanga,mteule. ³⁶Askari pia valimdharau,vammandakile yeye na vamaekiesiki. ³⁷Valongile, "ngati mwega ni mfalme va vyaudi mujiokoe mavene." ³⁸Kwavile na alama kunani jake yaijandikwe "HUYU NDIYE MFALME VA WAYAHUDI. ³⁹Mmonga va vahalifu aliye sulubishwa annigite , :mwenga si kristu? mujiokoe mavene na tenga. ⁴⁰Lakini yola jongi akajibu,akimkemea na alongile, "je mwenga mmile katika hukumu yeneyo yeneyo.? ⁴¹Tenga tuvile bahapa kwa haki,kwa mahana tenga tupokeza chela chatustaili kwa matendu gitu. Lakini mundu hayoyo aengite yeka chochoka chibaya. ⁴²Na ajonjikie, "yesu,mungomboke pachanjingile katika ufalme wino. ⁴³Yesu annongalile, "amini nannongarela, lelenu hayeye chimmiege na nenga paradiso. ⁴⁴Penapo yavile kalibu saa ja sita,uvendo lwaikite nunani ja nchi yoa hadi saa ja sita. ⁴⁵Mwanga va lyuva vaimike. Kisha panzia la hekalu lagavanyike pakatikati kunazila kunani. ⁴⁶Aletite kwa sauti kuu yesu alongile tati mmowoko ngino na veka ntima wangu baada ya kulongela hago go awile. ⁴⁷Wakati akida pawene gaga tendite ali mtukuza chapanga alongile hakika hayoyo avile mundumwenye haki. ⁴⁸Wakati umutina vandu vavaikite pamonga kushuu kiha pava wene mambo gaga tendite vavu jite huku wakipiga idali jao. ⁴⁹Lakini vaganja vakaina vadalavava nka gwile kuwoka galila ya vajenute kwa kutali valolakea hagogo mambo. ⁵⁰Nnole pavile na mundu jwava nkema yusufu ambaye ni mmonga wabara za mundu nzuli na mwenye haki. ⁵¹(Yavile haja kubali ana na maa muzi au mateniso yao) kuwoka ar mathaya murhi wa kiya udi ,ambao wavile ulendela ufalme wa chapanga. ⁵²Mundu hajojo,ammandakile pilato,ajopite vampekee yega ja yesu. ⁵³Anhuruiye, na autindike sanda, na auvekite katika likabuli lalivile limechongwa katika liganga, ambalo njeta

jwaawaite kuzikwa⁵⁴Yavile ni lichova ya maandalizi, na sabato ivanda kila. ⁵⁵Vadala, vaikite nao kuwoka galilaya livanka gwile, na uawene kabuli na jinsi yega yake ulivyo la ziwa. ⁵⁶Vavujite na kuwanza kuwa ndaa manukato na marashi. kisha lichovo na sabato pana zikite kwa mujibu wa sheria.

Chapter 24

¹Lukela sana njova ja kwanza ja juma, ahikiti kumakabuli aletai manukato ambayo vavile vagahandie. ²Valikolile liganga liviligike kutali na likabuli. ³Vakajingila mukati lakini vaukolilejika yega ja Bambo yesu. ⁴Vahumile kwamba vakati vachangini kiwe khusu halele ghafla, vandu vavina vajimte pakatikati jao vawalite mavazi ja kung'aa. ⁵Vambomba vakavai vatwelile hofu na vajinamai pamio pau pai, vakavalongilai vambomba, "kwa kiani munonda javile hai miongini mwa wafu?" ⁶Avile bahapa ila afufuke! nkombokai galongile nawanguta pavile akona Galilaya. ⁷Akalongile kwamba mwana wa Adamu lazima vamohai kwenye mawoko ga vandu vavavile adhambi na vasulubishai na njova ja tatu chafufukai kavina. ⁸Vala vambomba vakakumboka malowi gake. ⁹Na vakavuya kuwoka kumakabuli na vakavalongelela mambo agaga goka vala kumi na imonga na vangi woka. ¹⁰Basi malia magdalena, Joana, Maria nyongomundu va yakobo na mmbomba jongi pamonga nao vakawoha taalifa yeneyo kwa mitume. ¹¹Lakini ujumbe hawowo wowonikini ngati mzaa kwa mitume na vahamini jeka vala vambomba. ¹²Hata yeneyo Petro ajumwiki na vakatila kuelekea kumakabuli, na vaiweni sadaka kajikajika aki, Petro kisha akawoka kujaula kunyumba jake akastajabu kiani hacheche chihumile. ¹³Na nola, vavina miongoni mwao vavile vajalai njova yeneyo katika chijiji chimonga chavachikemela Emmau, ambacho chavile maili sitini kuwoka Yerusalemu. ¹⁴Vakajadiliana vene kwa vene kuhusu mambo goka gagaumile. ¹⁵Yahumile kwamba, vakati puwahikiti vajadilini na kukotekeana maswali, Yesu akaagelela kalibu aka ambatana nao. ¹⁶Lakini mio gavahivile katika kutambua jwene. ¹⁷Yesu akanongelela, "kiani ambacho mwanguta vavina muchilongelela wakati vagedela?" Vakajima pala vawonekanai na huzuni. ¹⁸Mmonga vao, lihina lake cheopa akajibu, "je mwenga ni mundu kajika bahapa Yerusalemu ambaye hamanyajika mambo gagahumile kweneko njova yeneyo. ¹⁹Yesu akavalongela, "mambo ng'ani?" Vakajibu, "mambo kuhusu yesu mnazaleti, ambaye avile nabii, muweza katika matendo na malowi kulongolo ja chapanga na vandu woka. ²⁰Na kwa jinsi ambayo vakulungwa va makuhuhani na viongozi vitu chavamohite kuhukumu kuwega na kusulubisha. ²¹Lakini tatumaini kwamba jwene ndiye chavai chavakai huru Israeli. Ndiyo kutali na agaga goka, henu ni njova ja tatu tangu mambo genaga gawokile. ²²Lakini pia baadhi ja vambomba kuwoka katika likundi litu vatukangiche baada ja kuvega kumakabuli lukela na mapema. ²³Pavakosite yega jake, vakaika, kulongela kwamba valolite pia maono ja mahoka vavalongile kwamba yu hai. ²⁴Baadhi ja vagosi ambao vavile pamonga na twenga vajowile kumakabuli, na kukolela ni ngati hela vambomba chavalongile. Lakini vamwenijika jwene. ²⁵Yesu akavalongelela, "mwanguta vandu vajinga na vavile mitima yakutopa ja kuamini goka ambayo manabii valongile. ²⁶Je yavilejika lazima yesu kuteseka kwa mambo hagaga, na kujingila katika utukufu jwake. ²⁷Kisha ktumbula kuwoka kwa musa na manabii woka, yesu akavatafisia mambo gagamuhusu jwene katika maandiko goka. ²⁸Pavaegilile chela chijiji, kweneko kwa vavile vajaula yesu ateile kana kwamba ajendelea kulongolo. ²⁹Lakini vanazimishaye vakalongela ntaimai pamonga natwenga, maana ijekea ja kimihi na njova ni ngati ijomwike, "Yeneyo yesu ajigile kujaula kutama nao. ³⁰Yahumile kwamba, vakati atamite nao kulyega, atolite mkate, akaubaliki, na kuhudanya, akavapikia. ³¹Kisha mio gao gafunguliwe, vakamanya na akawola gafa palongolo ja mio gao. ³²Vasemazini vene kwa vene, "yeneyo mitima jinu yavekitijika mukati jinu wakati pamulongilai natwenga mundila wakati pavatuhekuliwa maandiko?" ³³Vanyanyikejika saa hiyohiyo, na kuvuya Yerusalemu. Avakolile vala kumi na jimonga vakakusanyika pamonga na vala vavavile pamonga jao. ³⁴Vakalongela, "Bambo afufuke kweli kweli, na amokile Simoni." ³⁵Yeneyo anongilile mambo gagaumile mundela, na namna yesu chazihilishwe kwaveni katika kuumeza mkate. ³⁶Vakati valongela mambo genaga yesu jweni ajimete pakatikati vao na a alongilile, "Amina ivai kwinu. ³⁷Lakini vajogwipe na kujawa nawogoi na vajikili kwamba valolite roho. ³⁸Yesu akavalongelela, kwa kiani mnafadhaik? kwa kiani maswali gainuka mumitima mwinu? ³⁹Jangalilai mawoko gangu na magendelo gangu kwamba ni nenga namwete. Mugusai na monai, kwa maana Roho njeta nyama na maupa, ngatoi chammona nenga kavena nayo." ⁴⁰Pajomwili kulongela yeneyo akavalangia mawoko gake na magendelo gake. ⁴¹Pavile akona na kuhengwa ayachanganyike na changalikuaminiana na kustajabu, yesu akanongelela, "je mina nacho chindu chochoka cha kulyega?" ⁴²Vakapela chipande cha homba chayochite. ⁴³Yesu akachitola na kulyega palongolo jao. ⁴⁴Kisha akadindula malangu gao kwamba wawesai kugaelewa maandiko. ⁴⁵Kisha akadindula malangu gao kwamba wawesai kugaelewa maandiko. ⁴⁶Akavalongelela, kwamba vajandike kristu lazima atesakai, na kufufuka kavuna kuwoka katika wafu njova ja tatu. ⁴⁷Na toba msamaha va dhambi lazima hahubilai kwa lihina lake kwa mataifa goka, kuwazila kuhumila Yerusalemu. ⁴⁸Mwanguta ni mashaidi va mambo agaga. ⁴⁹Jangalilai, napelekea ahadi ja ati vangu panani jinu. Lakini nnendai bahapa jijini mpaka pwalikai makili kuwoka panani. ⁵⁰Kisha yesu akavaongoza kunja mpaka pahegilile Bethania. Akajunula mawoko gake panani, na akavabaliki. ⁵¹Yaumile kwamba wakati pavavile vavabaliki, avalekite na vakagega panani kuchekea kumbunguni.

⁵²Basi vahabudu, na kuvuya Yelusalemu na kuhengwa kukulongwa. ⁵³Vajendilile kuvega kuhekalu vabaliki chapanga.

John

Chapter 1

¹Kumwanzo kwavile lilowi na lilowilavile pamonga na chapanga, na lilowi lavile chapanga.

²Hajojo, lilowi, kumwanzo avile pamonga na chapanga, ³Hindu yoka yatendike kupitila jwene pangavega jwene njeta hata chindu chimonga chichivile chitendike. ⁴Mkati jake kwavile womi na weneo womi wavile nuru ja mwanadamu woka. ⁵Nuru jing'aa kruvendo wala luvendo vazimishe. ⁶Pavile na mundu javatumite kuwoka kwa chapanga, ambaye lihina lake avile Yohana. ⁷Ahikite ngati shaidi kushuhudia kuhusu jela nuru, ili kwamba woka wawesai kuamini kupitia jwene. ⁸Yohana avilejika jela nuru, bali ahikite ili ashuhudiai kuhusu jela nuru. ⁹Yeneyo yavile nuru ja kweli ambayo yavile ihika katika chilambo jombe kunekela nuru kila mmonga. ¹⁰Avile katika chilambo, na chilambo chaumbwite kupitela jwene na chilambo yamanyitejika. ¹¹Ahikite kwa hindu jake na vandu vake vapokilejika. ¹²Bali kwa vala vamaena vavapokile ambao vaamini lihina lake kwa venaha avapikie haki ja kuvega mwana va chapanga. ¹³Ambao vazaliwi, sio kwa miaye vala kwa mapenzi ga jwene. ¹⁴Najwena lilowi latendike yega na akatama miongoni mwithu, tauweni utukufu vake utukufu ngati va mundu kajika wa kwakajika jahikite kuwoka kwa tati atwelile neema na kweli. ¹⁵Yohana ashudie kuhusu jwene na apaite saute akalongela, "hajojo ndiye ambayoaye alongile habari jake akalongela, "hajojo jahka baada jangu ni nkolongwa kuliko nenga, kwa sababu avile kabla jangu nenga." ¹⁶Kwa kuvega kuwoka katika utimilifu vake, twenga twahoa tupokile bule chipawa baada ja chipawa. ¹⁷Kwa kuvega shelia valetite kupitela musa. Neema na kweli yahikite kupitela yesu kristo. ¹⁸Njeta mwanadamu jamweni chapanga vakati wowoka. mundu kajika jake ambaye ni chapanga, javile katika chidali cha Tati, atejile jwene jamanyikana. ¹⁹Na hawowo ndio ushuhuda wa Yohana vakati makuhani na walawi vavatuili kwajwenen na wayahudi kukota, "mwenga ni mweneki?" ²⁰Bila kusita sita na hakanitajika, bali ajibwite, " nenga si kristo. ²¹Yeneyo akakota, "kwa yeneyo mwenga ni mweneki henu?" mwenga ni Eliya? akalongela, nenga jika, " vakalongela mwenga ni nabii? Akajibu nengajika." ²²Kisha akavalongelela, " mwenga ni mweneki, ili kwamba tapikia lijibu neki, ili kwamba tapikiani lijibu vavalulume?" ²³Vashudile mwenga mavene?" ²⁴Akalongela nenga ni sauti jake javile kumanyai: 'Mwinyoshai ndia ya Bambo! ngati nabii Isaya chalongile." ²⁵Basi vavile na vandu vavatumite pala kuwoka kwa mafalisayo, vakakota na kulongela. ²⁶Kwa kiani mbatiza basi ngati mwenga sio kristo wala Eliya wala nabii?" ²⁷Yohana avajibwite akalongela, "matiza kwa machi, hata yeneyo miongoni mwinu ajema mundu mwangalambula. ²⁸Hajojo ndi ahika baada jangu nenga nasitahijika kulegea lugoji lwa ilatu jake." ²⁹Mambo agaga gatendike kweneko Bethania kumwambu ja Yordani mahali ambapo Yohana avile abatizai. ³⁰Njova jaifatite Yohana amweni yesu aikai kwajweni alongilai nnolai mwana limbelele va chapanga atolile dhambi ja chilambo." ³¹Hajojo ndiye jinalongilai habari jake nalongilai, " jwene chikai panyama jangu ni kolongwa kuliko nenga kwa kuvega avile kabla jangu. ³²Namayejika jwene lakini litendekai yeneyo ili kwamba vayekulile katika Isstaeli, kwamba nahikiti nabatizai kwa machi. ³³Yohana ashudile, " nahiweni Mtima yahelelai kuhuma kumbinguni mfano va liuwa, na labakile kunani jake. ³⁴Nenga natambwilejika lakini jwene jandumite ili matizai kwa machi anongilele, 'jola ambaye chalolai mtima jake helilai na kutama kunani jake jweneyo ndite jabatiza kwa mtima mtakatifu. ³⁵Niweni na nishudie kwamba hajajo ni mwana va chapanga." ³⁶Kavina njova iyafatai Yohana avile ajemite pamonga na vanafunzi vake vavena. ³⁷Vamweni yesu agendai na Yohana akalongela. Nnolai mwana limbelele va chapanga. ³⁸Vanafunzi vavena vajowini Yohana akalongilai hagaga vakakagula yesu. ³⁹Kavena yesu agewike na kuvalola vanafunzi vala vafatai na akavalongelela mpala kiani?" ⁴⁰Vakajibu, "Rabbi (Maana jake mwalimu, 'ntama kwaku?" ⁴¹Akavalongelela, "ihikai na nolai, "kisha vajawile na kulola mahali pavile patamai vatamite pamonga najwene njova yeneyo, kwa kuvega yavile yapata ngati saa kumi naha. ⁴²mmonga va vala vavina vavajowini Yohana akalongilai na kisha kukagula yesu avle ni Adrea nongo vake simoni Petro. ⁴³Akamona nongo vake simoni na kunongelela, "tapatite masihi, "(ambayo itafsiliwe kristu). ⁴⁴Anetite kwa yesu. Yesu akanola na akalongela, "mwenga ni simoni mwana va yohana chavakemilai kefa, '(maana jake Petro). ⁴⁵Njova iyafatite vakati yesu papalai kuwoka kujaula Galilaya apekie Filipo na akanongelela, ' muvatai nenga. ⁴⁶Filipo avile ni mwenyeji va Bethsaida, muchi va Andrea na petro. ⁴⁷Filipo apatite Nathanaeli na kunongelela tapatite hajojo ambaye musa ajandike habai jake katika shelia na manabii. Yesu mwana va yusufu kuwoka Nazaleti. ⁴⁸Nathanaeli akanongelela, "je chindu chamboni chiweza kuhumla Nadhalethi?" ⁴⁹Filipo akalongela, ihikai na nolai. ⁵⁰Yesu amweni Nathanaeli aihikai kwa jwene na kunongelela nolai, mwislaeli kweli kweli jangavega na udanganyifu mukati jake!" ⁵¹Nathanaeli akanongelela,

"mumanyitewole nenga? yesu akajibu na kulongela kabla filipo akemilejka pamavai pai ja kongo na mweni."⁴⁹Nathanaeli akajibu,"Rabi mwenga u mwana wa chapanga mwenga ni mfalme wa Israeli"! ⁵⁰Yesu akajibute akanongeleta kwa sababu nanongilile, 'namweni pai ja kongo je ihamini? chinolai matendo gakalongwa kuliko agaga." ⁵¹Yesu akalongela, "Amini amini nanongeleta chimuivonai mbingu yajayekulai, na kuvalola mahoka vakwelai na kuhelela panani ja mwana wa Adamu."

Chapter 2

¹Baada machova gatatu, pavii na pazuri akwo kana ya Galilaya na nyongo vake yesu avii kweneko. ²Yesu na vanafunzi vake vavii vaalikwe katika alusi. ³Vakati pavaishiwa na divai, nyongo vake yesu akannogolela, "vangali divai," ⁴Yesu akavajibu, "mbomba jwene anhusu nikanenga? muda vangu nenga wakona wangatemia." ⁵Maana gake akavalogolela vatumishi, "chochoka chachannogolaje muchihengaje." ⁶Basi kwavii na hivega sta ja maganga pala yasavakite kwa ajili ja kanava katika sikukuu ja vayahudi, kila mmonga lavii ujazu wa nzio ivena itatu. ⁷Yesu avalogolile, "ntwelehaje machi ivega ja maganga, "vakatweleha mpaka panani. ⁸Kisha akavalogolela vala vatumishi, ntolaje chiasi henu na mpelekaje kwa muhudumu nkolongwa jwa meza, " vakahenga kama chavaalogolile. ⁹muhudumu nkolongwa agawonjite gala machi gagavii gabadilike na kuvywe divai, ila agamanyetejeka kwagahumile (lakini vatumishi vatekite machi vagamanyite kwagahumila). kisha akankeme harusi na. ¹⁰Kunnongolela, "kila mmonga awanza kuhudumia vandu divai jamboni vajomwikuliwa kwa pekela divai jangali jamboni. lakini mwenga mwitunza divai jamboni hadi henu." ¹¹Mujiza wene wa kana ya galilaya, wavii ndio mwanzo wa ishara wa mujiza jaitehi yesu agubakwi utukujwal, hivyo vanafunzi vanhamini. ¹²Baada ya jweneyo, ywsu, nyongowake valongo vake na vanafunzi vake vajawi katika muchi wa kapernaum na kutama kwene kwa machova gachoko. ¹³Basi pasaka ja vayahudi yavii ivandakila, hivyo yesu akajaula yerusalemu. ¹⁴Akawakolela vauzaji va ng'ombe, limbelele, na njiva munkati ja hekalu. pia mavabadilisha hela vavii vatamite munkati ja hekalu. ¹⁵Yesu akatengeneza mjeledi una ihundwa, akavavoha voha vavavile katika hekalu, ijumuhisha ng'ombe na limbelele. akajite hela za vabadili hela na kuipendu meza ujwao. ¹⁶Kwa vauzaji na mjova avalogolile. mmola lindu yeneyo kutali na mahali pene, nneka kuihenga nyumba ja tati wangu kuvye mahali pa soko. ¹⁷Vanafunzi vake vakakomboka kuvye javii ijandikwe, "wihu wa nyumba jake chanwege," ¹⁸Vikuu va chiyahudi vakajibu, vakannongolela, ni ishara ipi jachannangiheje kwa sababu mugatenda mambo ganaga?" ¹⁹Yesu akavajibu, mulilomola lihekalu henelo nanenga nalichanga baada ja masiku gatatu. ²⁰Kisha vakuu va vavayahudi, "javagalimu miaka arobaini na sita kuchenga hakali lene na mwenga nnongela mulichanga kwa machova gatatu?" ²¹Ingawa, jwene alongile hekalu amanishe ywega jake. ²²Hivyo badi baada ja kufufuka kwalu kuhumi kwa wafu, vafunzi vake vakakomboka kunja yeneyo vakaamini maandiku na kauli jene ambayo yesu yavii ajomwile kulongela. ²³Basi pavii kuyelusalemu wakati wa pasaka, wakati wa sikukuvandu va mahena vahamini lihina lwake, pavaiwe ishara ja miujiza jajihengite. ²⁴Lakini yesu avije na imani nau kwa sababu avamanyite vadamu voha. ²⁵Apalite jeka mundu jojoka kunnongalela kuhusu chavavile vanadamu kwa sababu amanyite chachavai munkayi jao.

Chapter 3

¹Basi pavii na Falisayo ambaye lihina lwake nikodemo, mmonga va vajumbe wa balaza la vayahudi. ²Mundu jwene annjauli Bambo yesu kilu na akannogolela, Rabi mmanyite ya kuvywe mmi mwalimu kuhumi kwa chapanga, kwa maana njeta mundu jwaweza kuhenga ishara jene ywoka chapanga changavywe pamonga najo. ³Yesu akajangula, "Amini amini mundu awezajeka kujingi katika ufalme va chapanga pangazaliwa mara ja ivena." ⁴Nikodemo alongela, "mundu chawezaliwa avii nzee? awesa kujingi mulutumbu lwa nyongo wake mara ja ivena na kuzaliwa, je iwezekana?." ⁵Yesu akajangula, "Amini, amini mundu pangazaliwa kwa machi na kwa ntima, awesaje kujingi katika ufalme va chapanga. ⁶Chachizaliwe kwa ywega ni ywega, na chachizaliwe kwa ntima ni ntima. ⁷Nkotokukangacha kwa sababu nannongolile ni lazima kuzaliwa mara ja ivena. ⁸Upepo uvama popoka pampala na sauti jake muijoana, lakini mmanyaje kwauhumila va kwaujaula. nde chaivile hali ja kila jwa apagwite na ntima. ⁹Nikodemo ajangwile, kwa kulonge, "mambo gena gawezekanaje?." ¹⁰Yesu akajangula, "mwenga u mwalimu va Israeli, hata mugamanyajeka mambo genega?." ¹¹Amini, amini nannogolela, chela chitachimanya kwa chela chitachivona. lakini tipokejeka ushuhuda witu. ¹²Kama nannogolile mambo ga apa chilambo na chanhamini, tiweza kuhamini kama navalogowa mambo ga kumbinguni?." ¹³Mana njeta jwaakwelite kunani kuhumi kumbinguni pangavywe jwene jwaahulwike mwana jwa Adamu. ¹⁴Kama yene musa palinyakwi lijoka jangwani, iyoyo yeneyo mwana jwa Adamu lazima ahinuliwaje. ¹⁵Ili kwamba voha vachanhamini vapata vomu va milele. ¹⁶Kwa maana jinsi jene chapanga achipalite chilambo, kwamba chammoha mwaana jua kajika, ili kwamba mundu jojoka jwanhamini akotokuhangamia bali avya na vomu va milele. ¹⁷Kwa sababu chapanga antumitejeka mwanamundo chitambo ili ahihukumu chilambo, bali kwamba chilambo chiokolewe katika jwene. ¹⁸Jwanhamini jwene chavywenekuhukumiwa. jwene jwanganhamini tayali ahukumiwe kwa sababu alihamini jeka lihina la mwana wake pekee jwa chapanga. ¹⁹Jene ndoo sababu ja hukumu, ya kwamba nuru jihika muchilambo, ²⁰lakini vanadamu vaipala hivendu zaidi na nuru kwa sababu malendu gao gavii gahovu. kila mundu jwatenda gabaya ahichukila nuru wala ahikaje kunuluni ili matendu gake gakoto kugaveka wazi. ²¹Lakini jwene jwahenga kweli ahikamu nuru ili matendu gake gawonekane kwamba gatendike kwa utiifu va chapanga. ²²Badada ja genaga, yesu pamonga na vanafunzi vajawi katika nchi ja yudea. kweneko atumila muda pamonga nao na avii abatizaje. ²³Henu yohana pia avii abatizaje kwene ainea karibu na salimu mana pavii na machi gmahena pala. vandu vavii vahika kwake na kubatezwa. ²⁴Kwa kuwa yohana avii vantagitejeka muligereza. ²⁵Kisha paumi mabishanu kati ja vanafunzi va yohana na myahudi kuhusu sikuku ja utakaso. ²⁶Vakajau kwa yohana vakannogolela, "Rabi, jwene jwavii najo kumwambo ja lochi Yordani, jwene jwashudie habali jake, nnola abatiza voha vajaula vanfuata." ²⁷Yhana ajangulile mundu awesajeka kupokela chindu chochoka pangavywe kama vampekihe kuhumi kumbinguni. ²⁸Mwangota mavene tishuhudia kuvywe valogwile kuvywe, "nenga si kristu, badala jake alongi, 'vandumite palongolo jake." ²⁹Jwene jwavii na bibi arusi ni bwana harusi. henu nnganja wa bambo arusi jwaajema na kujowanela ahekele sana kwa sababu ja sauti ja mbambp arusi, jene hunu ni furaha jangu jajitimilike. ³⁰Apaswa kuzidi, nanenga yambasa kupongoka. ³¹Jwene avokakunani yu kunani ja yoha, jwene jwavii wa chilambo ahuma chilambo na alonge mambo ga chilambo. jwene ahimi kumbinguni avii kunaninja voha. ³²Jwene ashuhudia gala gagagawene na kugajohana, avii kunani voha. ³³Jwene jwavii apoke ushuda wake ahakikishe kuwa chapanga ni jwaukweli. ³⁴Kwa sababu jwene jwavantumite na chapanga alongela malovi ga chapanga. kwa kuwa ampekehejeka ntima kwa chipenu. ³⁵Tate ampala mwana na ampekihe hindu ywoha mmavoko gake. ³⁶Jwene jwaahamini mwana avii vomu va milele, lakini kwa jwene jwangali ntii mwana chauvonije vomu, bali nyola ka chapanga jikamulana panani jake.

Chapter 4

¹Basi yesu alipo manya kuwa malisayo vajoini kuwa yesu avile anafuasi na kuwa batiza zaidi ja yohana. ²(Ingawa yesu juene avile habatiza yeka ila vanafunzi vake.) ³Wokite judea na ajawile galilaya. ⁴Yeneyo yavile muhimu kupetera samalia. ⁵Na aikite kwenye muchi va samaria,vaukemela sikari, karibu na eneo ambalo yakobo ampekie mwana vake yusufu. ⁶Na chisima cha Yakobo chavile Bahapo. Yesu avile atoyokile kwa ajili ja sariri na atamite kalibu na chisima, yavile muda vamuhimu. ⁷Ndala msamaria ahikite kuteka machi, na yesu annongalile, "mumbele machi nyuege. ⁸Kwa sababu vanafunzi vake vavile vajawile zao bomani kuemela chakulya. ⁹Yula ndala annongalile, "iviega wole mwenga myahudi,kunyopa nenga ndala msamaria,chindu cha kunywigwa?" kwa sababu vayahudi vachanganyikayeka na vasamaria. ¹⁰Yesu akamjibu, "ngatingammanyite karama ja chapanga, na yola jwannongalela'mumbekie machi, 'ngamunjopite, na ngampekie machi ga uzima. ¹¹N'adala ajibwite, "Bambo hauna lidoa la kutekela, na chisima ni chiracho. chimugapate kwaku machi ga uzima.? ¹²Je mwenga ni mkuu,kuliko tati witu Yakobo,ambaye atupekie chisima hacheche,na juene mwenyewe na vana vake pamonga na ifugo jake vanywile machi ja chisima hacheche. ¹³Yesu ajibwite, "yeyoka anywae machi hagaga chaapateyeka njota kavena. ¹⁴Lakini juene jwaacha nywege machi ganampekea chaapateyeka njota kavena. Badala jake machi gamampekea chagaviege chemichemi inayobubujika hata milele. ¹⁵Yola n'dala annongalile,Bambo, nagajopa machi gagogoili ngatakupata njota ngotakuangaika kuika bahapa kuteka machi. ¹⁶Uyesu annongalile n'jaule mukankemele ngana wino,kisha mmuye. ¹⁷N'dala annongalile, "nenga njeta ngosi, "Yesu ajibwite, "nnogile vywema mwenga n'gosi. ¹⁸Kwa maana umekuwa vagosi vatano,na mmonga ambaye mminako henu ngava n'gosi wino,katika halele nnongile chakaka. ¹⁹N'adala annongalile, "Bambo mona yakuwa mwenga ni nabii. ²⁰Tati wito waliabudu katika chitombi hacheche. Lakini ninyi nnongela yakuwa Yerusalemu ndiyo sehemu ambayo vandu wanapaswa kuabudu. ²¹Yesu akamjibu,"n'dala niamini, vakati huika ambao hamta mwabudu tati katika chitombi hacheche au yerusalemu. ²²Mwangota mwenga vandu mwabudu chela changachimanya,lakini tenga twaabudu chachitimanya,kwa sababu wokovu uwoka kwa vayahudi. ²³Hata yeneyo,vakati uhika, na henu uvile bahapa,vakati waabudu kweli chivanhabudu tati katika ntima na kweli,kwa sababu tati avalonda vandu va namna yeneyo kuwa vandu vake wanao mwabudu. ²⁴Chapanga ni ntima,na vala vavanhabudu anapaswa kunhabudu kwa ntima, na vala vavanhabudu anapaswa kunhabudu kwa ntima na chakaka. ²⁵N'dala annongalile, "manyakuwa masihi haika,(jwavankema kristu). Huyo chapaikaye chaaturongalele goa. ²⁶Yesu annongalile, "nenga gannongela na nenga ndiye. ²⁷Vakati weneo vanafunzi vake vawunyite,nao vashangie kwa avile alongela na n'dala, lakini njeta akite subutu kunkota, "Mpaka kiani? au, "kwa niki nnongela nako,?"²⁸Yeneyo n'dala aulekite mtungu wake na ajawile mjini na kuvalongalela vandu. ²⁹Nhikennole mundu jwaanongalile mambo gangu goa gana gaengite, je iwezekana akawa ndiye kristu,? ³⁰Vawokite mijini vaikite kwake. ³¹Vakati va muhi vanafunzi vake vansiite valongile, "Rabi nniege chakula. ³²Lakini juene avalongalile, "nenga munacho chakulywa changachimanya mwangota mwenga. ³³Vanafunzi valongaline,njeta jwannekile chindu chochoka, "je valetite. ³⁴Yesu avalongalile, "chakua changu ni kutenda mapenzi gake juene jwaandumite na kutimiza maengu gake. ³⁵Je,nnongejeke, 'bado miei mitano na mavuno chiga viege tayali? Nanongalela tazameni igonda chagavile tayali kwa mavuno. ³⁶Juene avunae hupokea mushahara na kukusanya matunda kwa ajili ja wome wa milele,ili kwamba juene jwaapala naye avunaye wafurai pamonga. ³⁷Kwakuwa msma hawowo ni wa chakaka,mmonga apanda najongi abena. ³⁸Navatumite kubenaacho hamkujihangaikia, vangi vateileliengu na mwangota mwenga njingile latika rurha yalingu lao. ³⁹Vasamaria vamaena katika muchi wola walimwamini kwababu ja taarifa ja yola n'dala jwavile ashuhudila, "jwaanongalile mambo goa gana gaengite. ⁴⁰Yeneyo vasamaria pavaikite walimbii atame pamonganaona vatamita kwaokwa machova gavena. ⁴¹Na vamaena zaidi waka mwamini ni ndava ja marovi gake. ⁴²Vanongalile yola n'dala, "tuamini siotu kwa malovi gake,kwa sababu tenga tavete tujoine,na henu tumanya kuwa hakika juveneni mwokozi va ulimwengu. ⁴³Baada ja lichova hizo ivena, awokitena kuelekea galilaya. ⁴⁴Ndava yeye mwenyewe avile atangize kuwa nabii hana heshima katika nchi jake juene. ⁴⁵Paikite kuwoka galilaya,wagalulaya walimkalibisha. vavile wameoana mambo goa gaagateile yerusalemu kwenye sikuu,kwa sababu bao waopia vavile wamehudhuria kwenye sikukuu. ⁴⁶Ahikite kavena kana yagarilaya huko aliko yabadilisha machi kuwa diva,pavile na ofisa ambaye mwana vake avile ni ngonjwa hakwokwo kapernaumu. ⁴⁷Paajoine kuwa yesu awokite judea na kujaula galialaya,ajawile kwa yesu na kumsihi atele mke amponye mwanawe, ambaye avile karibu kuwega. ⁴⁸Ndipo yesu annongalile, "mwangota mwenga pangalola ishara na maajabu nwesayeka kuamini. ⁴⁹Kiongozi alongile, "Bambo nhuluke pai kabla mwanangu awiyeka. ⁵⁰Yesu annongalile, "Njaule mwanao ni mzima, "yola mundu akaamini lilovi la nnongali,e yesu na ajawile zake. ⁵¹Paavile auluka,vatumishi vake vampokile na kunnongalela mwana wino avile nzima. ⁵²Yeneyo avakotakie ni muda gani apatite nafuu,vajangwile, " jana muda wa saa saba homa yannekite. ⁵³Ndipo Tati wake akatambua

kuwa ni muda wola wola yesu waalongile, " Mwana wino ni nzima, "yeneyo juene na familia jake wakaamini.
⁵⁴Hayeye yavile ni ishara ja pili ja ahiteile yesu paawokite yedea kujaula galilaya.

Chapter 5

¹Baada ja hapo kwavile na sikukuu ja wayahudi, na yesu akwelite kujala Yerusalemu. ²Na jola yelusalemu pavile na bilika kwenye mlyangu va limbelele lilivile valikemela kwa lugha ja kiebrania Bethzatha, nalombe lina matao hano. ³Idadi jikubwa ja wagonjwa vavaikai ipofu iwete au vavapowizi vavavile vagolwike katika matao gao (zingatia malowi ga mstali va 3 gawonikajika katika nakala jamboni ja kale, "vale ndai machi kutimbliliwa") kwa hakika vakati fulani mahoka gahelile mukati ja bambo na kugatibuwa machi. ⁴Kweyeneyo, jola ambaye avile va kwanza kujingila mukati ja baada ja machi kutibuliwa alitendite mzima kuwokana na chochoka chichivile chakamwile kwa vakati weneyo. ⁵Na mundu mmonga javile alwalite kwa muda va miaka thalathini na nane avile mkati ja matao. ⁶Yesu pamweni agolwike mkati ja maa na baada ja kutambula kuvega agolwike kwa muda mlefufu yesu anongilile, "je mpala kuvega mzima?" ⁷Jola jwakulwala akajibu, "Bambo njeta mundu va kumeka kaika bilika vakati machi pagatibuliwa vakati pinenga kujingila mundu jongi vanongoha." ⁸Yesu akanongelela ijinuke na ntolai ligodolo linu na ijalai. ⁹Mala jola mundu aponyite akalola chindanda chake na akajaula. Na njova yeneyo yavile njova ja sabato. ¹⁰Yeneyo wayahudi vakanongelela jola mundu vavaponyite, "lileni ni njova ja sabato, na kuhusu kugega ligodolo lake." ¹¹Akajibu jwene japonyite ndiye janongilile, "kutola ligodolo linu na ijalai." ¹²Vakakotai, "ni mweneki janongilile kutola ligodolo linu na ijalai." ¹³Ingawa jola vavaponyite amanyitejika kwa sababu yesu avile awokite kwa sili, kwa kuvega kwa vile na vandu vaaena katika sehemu yeneyo. ¹⁴Baada ja penepa yesu akolile jola mundu kuhekalu na akanongelela, "nolai mponite nkoyakutenda dhambi kavia ilakuvega chipatwe na najambo mabaya zaidi. ¹⁵Jola mundu akajaula na kuva talifu wayahudi kuvega yesu ndiye jambonyite. ¹⁶Yeneyo kwa sababu ja mambo genega wayahudi vatesite yesu kwa sababu atehite mambo agaga njova ja sababu. ¹⁷Yesu akanongelela, "Tati jangu ahenga mahengu hata henu nanenga nami nahega maengu. ¹⁸Kwa sababu yeneyo wayahudi azidile kunonda ili vakomai sio tu kwa sababu ja kuidinya sabato, bali kwa kukemela chapanga Tati jake, alitendai kuvega sawa na chapanga. ¹⁹Yesu avajibwite, "Amini,amini mwana awesajika kutenda chindu chochoka chila changavega chila ambacho aweni Tati jake achitenda kwa kuvega chochoka Tati chachitenda chenecho na mwana chachitendai. ²⁰Kwa kuvega Tati apala mwana na anangiai kila chindu chachitenda na chavanangiai mambo makolongwa kuliko hagaga ili kwamba izidai kukangacha. ²¹Kwa kuvega ngati yeneyo ambayo Tat vavafufua wafu na kuvapikia womi, halikazalika mwana pia kupikia gogoka jampala. ²²Kwa kuvega Tati ahukumu yeyoka, bali ampekie mwana hukumu yoka. ²³Ili kwamba woka vaheshimu mwana ngati naha mwana chaheshimu Tati, jwene jaheshimu mwana aheshimu Tati jatumite. ²⁴Amini,amini, jwene jajowana lilowi langu na kumwamini jwene jatumite avilenao uzima va milele chavahukumwaijika. Badala jake apitite kuwoka mumaui na kujingila kuwomi. ²⁵Amini,amini. nanongelela vakati wahuika na henu uvile ambao wafu chavajowanai sauti ja mwana va chapanga, na woka vavapala kujowana chavatamai. ²⁶Kwa kuvea ngati naha Tati chavile na, woi mkati jake jwene. ²⁷Kadhalika apikie mwana kuvega na womi mkati jake na Tati apekie mwana mamlaka ili kwamba ahukumwai kwa kuvega ni mwana va Adamu. ²⁸Nkotaikukangacha na lenelo kwa kuvega vakati uhika ambao wafu woka vavavile kumakabuli chavajowanai sauti jake. ²⁹Nawombi chavawokai kunja kwa vavatendite gamboni kwa ufufuo a womi na vavavile vateite gabaya kwa ufufuo va hukumu. ³⁰Wesajika kutenda chindu chochoka kuwoka kwangunenga na mweti ngati chinyowana ndiyo chivega hukumu na hukumu jangu ni ja haki kwa kuvega nandajika mapenzi hangu bila mapenzi hake gatumite, ³¹Ngati chishudie namweti ushuhuda vangu ngauvijika va kweli. ³²Kuna jongi jashudia kuhusu nenga na mnya kwa hakika ushuhuda ushudiwa ni va kweli. ³³Ntumite kwa Yohana najombe ahishudie kweli. ³⁴Hata yeneyo, ushuhuda waupokele va uwokajika kwa mwanadamu, ginongela agaga ili kwamba mwesai kuokolewa. ³⁵Yohana avile ni taa jijvile ijaka na kung'ala na mwavili tayali kuifulai kwa muda chitambo nuru jake. ³⁶Ushuhuda wiminao ni ukolongwa kuliko ule va Yohana, kwa mahengu ambayo Tati apikie kwihikamilisha, genega mahengu inaienga ja ushuhuda kuvega Tati atumite. ³⁷Tati jatumite jwene ashudile kuhusu nenga, uwahite jika kujowana sauti jake vale kulola umbo lake wakati wowoka. ³⁸Njeta lilowi lake lakatamai mukati jinu kwa kuvega muhamini jeka jwene jaatumite. ³⁹Mugachunguze gavayandike mwakazaniahi mukati jake mna womi wa milele, na genega maandiko ga shuhudiwa habali jangu na. ⁴⁰Mpalajika kuhika kwangunenga ili patai womi va milele. ⁴¹pokelajika sifa kuwoka kwa vandu. ⁴²Lakini manya kuvega njeta upendo va chapanga mukati jinu mwanguta mavene. ⁴³nihikite kwa ndila a Tati angu mwawesajika kumbotelele ngati jongi akaikai kwa ndila jake ngampokile. ⁴⁴Je mwesewole kuaini mwanguta ambao pokela sifa kuwoka kwa kila mmonga winu lakini nondajeka afaiwoka kwa chapanga va kajika.? ⁴⁵Nkota kuzani nenga chinatakilai palongolo ja Tati, jwavatakilai mwangota mmekite matumaini ginu kwajwene. ⁴⁶Ngati ngavile muhamin musa ngamuamini nenga kwa sababu najandike kuhusu habali jangu. ⁴⁷Ngati haminijeka maandiko gake chiwesawole kuamini malowi gangu.?

Chapter 6

¹Baada ja mambo agaga yesu ajawili pande ja bahari ja Galilaya pia vakemela Bahali ja Tibelia. ²Makutano makolongwa gavili gagagulai kwa sababu valolite ishala yahitendite kwa vavavile wakulwala. ³Yesu pakwelite panani hadi upande wa panani ja chitombi na akatama kweneko na vanafunzi vake. ⁴(Na pasaka,sikukuu ja vayahudi vavile ivandikie). ⁵Yesu pajinuhe mio hake panani na kulola umati ukolongwa uhika kwa vile akanongelela Filipo, "chitujalai kwaku kuemela mikate ili ivai vawesai kulyega.?" ⁶(Lakini yesu alongile agaga kwa Filipo kwa kunenga kwa kuvega jwene nanenga amanyite chachiendai). ⁷Filipo akajibu, "Hata mukate ja thamai ja dinali mia mbili ngaitoshijika hhata kila mmonga kupata hata chipande kidogo." ⁸Andrea monga va vanafunzi vake nongo jake simoni Petro akanongela. ⁹Yesu, "kuna kijana bahapa anamikate hano na samaki ivena, lakini ajeje ifaa kiani kwa vandu vamaena namna hajeje. ¹⁰Yesu akanongelela, "mwatamikai vand pai"(kwavile na manyai mahali pala) yeneyo vagosi vapata elfu hanu vakatama pai. ¹¹Kisha yesu akatola hela mikate hano akashukulu akavavila vala vavile vatamite, iyoyo akavagavile samaki kwa kadili ja hela yavaitahe. ¹²Vandu pavajukwite avalongilile vanafunzi vake, "mwikusayai vipande ja mbaki, ibakili ili kwamba chikokuveka chochoka. ¹³Basi vakakusanyika na kutwelea ikapu kumi na ivena, ipande ja mikate hano ja shayiri-ipande yalepile na vala vavile. ¹⁴Kisha vandu vavalolai ishala ajeje jaetendite valongile,"kweli ajojo ndiye jola nabii jahika pachilambo. ¹⁵Yesu pata mbwile kuvega vavile vapala kukamula ili vatendai kuvega mfalme vao alitengite kavina na akajaula kuchitombi jwene kajika jaki. ¹⁶Paivile jioni,vanafunzi vake vahelile kujaula kuliziwa. ¹⁷Vakakwela kwenye matumbwi na vavile yayombokai kujelekea kapelnaumu.(luvendo lwaikiti na yesu avile akona kuika kwave). ¹⁸Vakati wowo upepo ukali wavile kuvuma, na bahali yavile wajendelai kuchafuka. ¹⁹Kavina vanafunzi vake pavavile vamenyite makasia ngati ishilini na hano au thelathini vakamona yesu agendai panani ja bahali kuvandikila mtumbwi na vajogwape. ²⁰Lakini avalongilile, "Ni nenga! nkotakujogopa." ²¹Kavena vavili tayali kugega kwenye mutumbwi, na mala mtumbwi wahikiti kwenye chilambo mahali pawavile wakijaula. ²²Njova ifatite mkutano uvavile ujemeti upande va bahali wawonite kuvega njeta mtumbwi wongi changavega wola ambayo yesu na vanafunzi vake vavavile vakweliteika lakini vanafunzi vake vavile vajawile jao vene. ²³(Ingawa vavile na baadhi ja mitumbwi iyawokite tibelia kalibu na mahali pavalile mikate baada ja Bambo kuwoa shukrani). ²⁴Vakati makutano pavatambwie kuvega sio yesu wala vanafunzi vake vavile kula, nave jwene vakwelite mukati ja mitumbwi vakajaula kapernaumu vanondai yesu. ²⁵Baada ja kupata upande wongi va liziwa vakakota, "Rabbi ahikite ndali kweneko?" ²⁶Yesu akajibu,akavalongelela, Amini,amini,munondainenga sio kwa sababu iminayo ishala, bali kwa sababu mlege mikate na kujukuta. ²⁷Inekai kuchiengela maengu chakulyega chichivile chialibike bali muchiengela maengu chakuyega chichidumu hata milele chela ambacho mwana va Adamu chapikiai kwa kuvega chapanga Tati avikite muhuli panani jake. ²⁸Kisha akongelela, "ni kiani tupaswa kuenda ili kuhihenga maengu ga chapanga?" ²⁹Yesu akajibu yeneyo ndiyo maengu ga chapanga:kwamba muamini jweni jatumite. ³⁰Basi akanongelela, "Ni ishala wakuyachitendai kwamba tuweza kuiwona na kuhamini chitendai kiani?" ³¹Tati avile manna kujwangani,ngati chivile chavajandike, "avapikie mikato kuwoka kumbinguni ili vala. ³²Kisha esu akawajibu, "Amini,amni sio musa javapikie mikate kuwoka kumbinguni bali Tati jangu ndiyo javapikea mikate va kweli kuwoka kuminguni. ³³Kwa kuvega mkate va chapanga ni wole uhelela kuwoka kumbinguni na kupikea womi chilambo. ³⁴Basi avalongilile, "Bambo mutupikiai awowo mkate wakati woka. ³⁵Yesu akavalongelela, "nenga ndiye mkate va womi jweno javile kwangunenga chapatai njala na jweni chaaminai chahisia njota kamwe." ³⁶Ingawa nanongilile kwamba,muweni na nakona muhaminijeka. ³⁷Woka ambao Tati ambekia cha vaikai kwangunenga, na yoyoka kaija kwangu nenga chinatagajika kunja kabisa. ³⁸Kwakuvega helile pai kuwoka kumbinguni sio kwa ajili ja kutenda mapenzi gangu, bali mapenzi gake janduite. ³⁹Na agaga ndiyo mapenzi gake jandumite, kwamba ngota kuhovea hata mmonga va vala vavambikie bali chiwafufuai njova ja mwisho. ⁴⁰Kwa kuvega genaga ndiyo mapenzi ga Tati jangu kwamba yoyoka janola mwana na kumwamini apatai womi va milele, mweneki chinafufuai njova ja mwisho. ⁴¹Kisha wayahudi vakanung'unikia kuhusu jwene kwa sababu alongile, "nenga ni mkate uhaelile kuwoka kumbinguni. ⁴²Vakalongela, "Hajojo siyo yesu mwana va yusufu ambaye tati jake na nyongojake tmanaya? ivile wole henu alongela, 'helile kuwoka kumbinguni?" ⁴³Yesu akajibu,akanongelela nkotakunung'unika miongoni mwinu maveni. ⁴⁴Njeta mundu jaika kwangunenga pangahuta na Tati jangu jatumite nenga chinafufuai njova ja mwisho. ⁴⁵Kwa kuvega vajandike katika manabii, 'chavajigananaye na chapanga.'kila jajuwini na vajifunzite kuwoka kwa Tati, ahika kwangu nenga. ⁴⁶Sio kwamba kuna mundu jamonite Tati changavega jwene jahuma kwa chapanga-amwene Tati. ⁴⁷Amini,amini jwene jahamini avinao womi va milele. ⁴⁸Nenga ni mkate va womi. ⁴⁹Matati jinu alile manna kujangwa na vakawega. ⁵⁰Hajojo ndio mkate uelela kuwoka kumbinguni, ili kwamba mundu alyei sehemu jake akotakuwega. ⁵¹Nenga ni mkate utama ambao uhelile kuwoka kumbinguni ngati mundu yoyoka akalyai sehemu

ja mkate wowo chatamai milele, mkate wachauvai kuwoa ni yega jangu kwa ajili ja womi va chilambo."⁵²Wayahudi vayomite vene kwa vene na vakawaza kubishana valongile, "mundu hajojo awesajika kutaga yega jake tulyei.? ⁵³Kisha yesu akavalongelela Amini,amini mwangalyega yega ja mwana va Adamu na kunywega miai jake chamai jeka na womi mkati jinu.⁵⁴Yeyoka jalyega yega jangu na kuywega miai jangu avinao womi va milele, nanenga chinafufuai njova ja mwisho. ⁵⁵Kwa kuvega yega ni chakulyega cha kweli, na miai jangu ni chinyweji cha kweli. ⁵⁶Jwene jalyeha yega jangu na kunywega miai jangu atama mukati jangu nenga, mukati jake.⁵⁷Ngati tati javile womi chatumile na nagti chaishi kwa sababu ja Tati, na jwene pia chatamai kwasababu jangu. ⁵⁸Hajojo ndio mkate uhelela kuwoka kumbinguni, sio ngati naha matati chavile kulyega vawega. Jwene jalega mkate hawowo chatama milele. ⁵⁹Yesu alongele mambo agaga mukati ja sinagogi pavavile kuvajigana kweneko kaernaumu.⁶⁰Ndipo vamaena va vanafunzi vake pavajowini agaga akalongela, "halele lifundisho ligumu ni mweneki jaweza kulipokela?" ⁶¹Yesu kwa sababu amanyite ja kuvega vanafunzi vake vavile valinung'unkia jambo halele akavalongelela je jambo halele lakwanza.? ⁶²Basi chaivaiwole pachamonai mwana va Adamu akahelelai kuwoka kwavile kabla.? ⁶³Ni mtima ndiye jawoha womi, yega jifaidijika chindu chochoka, malowi inalongile kwinu ni mtima na ni womi. ⁶⁴Yakona kuna vandu kati jinu vangaamini, "kwa sababu yesu amanyite tangu mwanzo jola ambaye jengaweza kuamini na jwene ambaye ngasaliti. ⁶⁵Akavalongelela ni kwa sababu hajeje navalongilile kwamba kuna mundu jaweza kuhijika kwangunenga changavega vapikie na Tati. ⁶⁶Baada ja genga vanafunzi vake vamaena vavujite kunyuma na vahambatana yejika najwene kavina. ⁶⁷Yesu akavalongelela vala kumi na ivena," je na mwanguta mpala kuwoka.? ⁶⁸Simoni Petro akavajibu, "Bambo tujalai kwa mweneki kwani mwenga minago malowi ga womi va milele. ⁶⁹Na tuamini na kumanya kuvega mwenga ni mtakatifu va chapanga. ⁷⁰Yesu akavalongelela, "je nenga nahangwilejika mwanguta na kumanya na mmonga winu ni ibilisi.? ⁷¹Henu avile alongela kuhusu yuda mwana va Simoni Iskariote, kwa kuega kwavile ni jwene akavai mmonga wa vala kumi na vavena ambayo ndiye vakasaliti yesu.

Chapter 7

¹Na baada ja mambo agaga yesu asafili naha katika Galilaya,kwa sababu apalajika kujaula uyahudi kwa sababu vayahudi vavile vatenda mipango ja kukoma . ²Henu sikuku ja wayahudi vavile vatenda mipango ja kukoma. ³Ndipo nongo vake panongilile, "mukai mahali bahapa ujalai uyahudi ili kwamba vanafunzi vinu hela hela vagalolai matendu gitenda. ⁴Njeta gilenda loloka kwa sili iwapo jwene mwene apala kumanyikana wazi lwapo ntenda mambo agaga mulilangilai mavene kwa chilambo.⁵Njeta nongo vake pia vahaminajika. ⁶Ndipo yesu pavalingilile, "vakati vangu uhikitejika wakona lakini vakati winu kila mala uvile tayali. ⁷Chilambo uwesajika kuvachukila mwanguta bali muchukila nenga kwa sababu nagashuhudia kuvega matendo gake ni maovu. ⁸Ikwelai ijilai katika sikukuu; nenga nyaulajika katika sikukuu hajeje kwa sababu muda vangu ukamilike jika wakona." ⁹Baada ja kulongela mambo genega kwavene, akile Galilaya. ¹⁰Hata yeneyo, nongo vake pavile ajawile katika sikukuu,ndipo najwene ajawile, siyo kwa wazibalikwa sili. ¹¹Wayahudi vavile vanondai katika sikukuu na kulongela, "Avile kwaku."¹²Kwavile na majadiliano gamaena miongoni mwa makutano panane jake . Vagi valongile, "Ni mundu jwamboni. "vangi valongile "Njeta vavapotosha makutano. ¹³Hata yeneyo njeta walongile wazi pane ni yake kwa kuvajogopa wayahudi. ¹⁴Vakati sikukuu Paikiti pakatikati yesu akwelite kujaula kuhekalu na kuwaza kuvajigana. ¹⁵Wayahudi wavile vakangacha na kulongela, "Kwa jinsi ng'ani mundu hajojo amanya mabo gamaena? asomitejika kamwe." ¹⁶Yesu akajibu na kuvalongelela, "mafundisho gangu siyo gangu, bali ni gake jwene jatu ndumite. ¹⁷Iwapo yoyoka chapalai kutenda mapenzi gake jwene cjamanyai kuhusu kuvajigana agaga ngati gaumila kwa chapanga au ngati nongela kuwoka kwangunenga namwete. ¹⁸Kila walongela gagaumila kwajwene javile kulonda utukufu jwake bali kila jalonda utukufu vake jwene jatumite mundu jojo ni va kweli na mukati jake njeta bila haki. ¹⁹Musa avapikie mwanhuta shelia? Lakini njeta hata mmonga kati jinu jatenda shelia kwa kiani mpala kungoma.? ²⁰Makutano vakajibu, "una pepo, mweneki apala kukoma?"²¹Yesu akajibu na akavalongolela, " ndendite maengu gamonga nawenga woka, nkongiche kwa sababu jake. ²²Musa avapikie tohala (sio kwamba iwoka kwa musa, bali jela ihumile kwa matati) na katika sabato mutahili mundu. ²³Iwapo mundu chapokelai tohala katika njova sabato ili kwamba shelia ja musa vakotakudanya kwa kiani muyomela nenga kwa sababu natehile mundu kuvega kabisa katika sabato.? ²⁴Nkotakuhukumu kuengana na kuwonkana, bali kuhukumu kwa haki. ²⁵Baadhi jao kuwoka Yerusalemu valongile, " siye jweneyo vavanonda kukoma.? ²⁶Nanolai, alongela wazi wazi na valongelajika chochoka panani jake iwesajika yakavai kwamba viongozi vamanya kweli kuvega ajojo ni kristu,iwekana kuvega. ²⁷Tumanya hajojo mundu ahumila kwaku. Kristu pachaikai hata yeneyo njeta wachamanyai kwaku ahumila."²⁸Yesu avile apazai sauti jake kuhekalu avajiganai na kulongela, "mwanguta woka mumanya nenga na mumanya kuumila, nahikitejika kwa nafsi jangu,bali jwene jatumite ni va kweli na manayajika mwanguta. ²⁹Namanya namwete kwa sababu umile kwajwene na atumite."³⁰Vavile valinga kukamula, lakini njeta hata mmonga jainule chiwoko chake panane jake kwa sababu saa jake javile yakona jihikitijika. ³¹Hata yeneyo,vamaena katika makutano vaamini valongile, "kristu pachaikai chatendai ishala yamaena kuliko yaitendite mundu hajojo.? ³²Mafalisayo vavajowini makutano vanong'ozai mambo agaga kuhusu yesu, na vakulungwa Va makuhani na mafalisayo vatumite maafisa ili kukamula. ³³Ndipo yesu palongile yakona kuna muda chitambo mile pamonga namungota na baadaye chijalai kwajwene jandumite. ³⁴Chimunondai vala chimunajika kula kujaula chimwesajika kuka. ³⁵Kwa yeneyo wayahudi vakalongeleana vene kwa vene, "mundu hajojo chajalai kwakukwamba tutakuweza kumona? chajalai kwa vavatawanyike kati ja wayunani kuvajiga na wayunani.? ³⁶Ni lilowi gani halele lavalongile, 'chimunondai wala chimumonajika, "kula kujaula chimumwesajika kuika. ³⁷Henu katika njova ja mwisho njova jikulungwa ja sikukuu, yesu ajimite kupaza sauti, nakulongela, " yakavega yoyoka ana njota na aikai kwangunenga, anywe. ³⁸Jwene jahamini nenga ngati maanadiko chagilongile, kuwoka mukati jake chitililike luchi ja machi ja womi. ³⁹Lakini jalongele agaga kuhusu Mtima, ambaye vene vavahamini chavapokelai;mtima yavile yakona ajitolie jika kwa sababu yesu avile hatukwizejika akona. ⁴⁰Baadhi ja makutano, pavajowini malowi agaga, valongile,"kweli hajojo ni nabii." ⁴¹Vangi valongile, "Hajojo ni kristu lakini vangi valongile, "kiani kristu aweza kuwoka Galilaya.? ⁴²Maandiko galongilejika kuvega kristu chaumilai katika lukolo va Daudi na kuwoka Bethlehemu, chijiji ambaco Daudi avile.? ⁴³Yeneyo pala ajinuke mganyiko katikati ja makutano kwa ajili jake. ⁴⁴Vangi kati jao vakakamwile, lakini njeta janyoshite chiwoko chake panani jake. ⁴⁵Ndipo vala maofisa vakavuya kwa wakolongwa va makuhani na mafalisayo, nao vakanongelela, "kwa kiani munetitejika.?" ⁴⁶Maofisa vakajibu, "njeta mundu jawaite kulongela ngati hajojo kabla."⁴⁷Ndipo mafalisayo pavajibwite, "Namwanguta pia mpotwishe.? ⁴⁸Kuna yoyoka kati ja watawala wavaamini au yoyoka wa mafalisayo.? ⁴⁹Bali avava makutano vangamaya shelia-valaniwe."⁵⁰Nikodemo anongilile (jwene jaulile yesu zamani yakavai pamonga va mafalisayo). ⁵¹Je shelia jitu jahukuu mundu jangavega kujowanila kwanza na kumanya chachitendite.? ⁵²Vakajibu na kunongelela, "Na mwenga pia ihumila Galilaya? nondai na

monai kwamba njeta nabii jahumile Galilaya.⁵³(Zingatia:Baadi ja malowi ja Yohana 7:53-8:11 gilejika katika nakala bola za kale kisha kila mundu alijawile kunyumba jake.

Chapter 8

¹[Zingatia:mnole ufafanuzi wa yohana 7:53:8-11 hapapa kunani]. yesu ajawile chitombe wa mizeituni. ²Mapema lukela akaika kavena hekaluni na vadu woa vakajaulila; akatama na kuvafundisha. ³Waandishi na mafarisayo vakaneta mdala javakamwile katika chitendo cha kuzini.vakameka pakatikati. ⁴[zingatia, mnolekee ufafanuzi wa yohana 7:53-8:11 apapa kunani] ndipo vakanongalela.yesu, "mwalmu mdala hajojo nakamwile katika uzuni katika kitendo kabisa. ⁵Enu katika sheria. musa ametuamuru kuvaponda maganga vadu kama venawo nongevole juu ya yinu? ⁶Valongile naa ili kutega ili kwamba apate jambo la; a kushitua. lakini yesu akajima pai akajandika katika aridhi kwa lugonji chake. ⁷[Zingatia nolakee ufafanuzi wa yohana 7:53-8:11 penapo kunani].pavajendalile kukota., ajemite na kunongalela, "njwene jwanga na dhambi miongoni mwino, avae wa kwaza kuponda liganga." ⁸Ajinama kavena pai. akajandika katika aridhi kwa lugonji chake. ⁹[Zingatia:nalakee ufafanuzi wa yohana 7:53:11 penapo kunani]. pavajoine genaga, vawokite mmonga baada ya vange kuwazila javile mzee. mwisho yesu vanekite kajika yake.pamonga na mdala javile katikati yake. ¹⁰Yesu ajemite na kunongalela,"mdala vavatakile vavikwaku?njeta ata mmonga aliye kuhukumu? ¹¹Akalongela "njeta hata mmonga bwana "yesu akalongela. "hata nenga sikuhukumu.njaule kunja kotokutendadhambi kavena." ¹²Kavena yesu akalongela na vadu kulongela, nenga ni nuru ya ulimwengu, njwene njavata chagende gizani bali chavege nuru ya uzima." ¹³Mafarisayo vakanongelela, "unajishuhudia mavene.ushuhuda wake siyo wa kweli." ¹⁴Yesu akajibu akavalongalela, "hata kama nitajishuhudia mavene, ushuhuda wake ni kweli manya mahali kwangopokilena kola kwanya ula, lakini pamma aubkola kwanyaula. ¹⁵Nyinyi mnahukumu kimwili., nenga simuhukumu jojoka. ¹⁶Nenga hata nikuhukumu. hukumu yangu ni kweli kwa sababu mijeka kajika yangu. bali mipamoja na tate njwandumite. ¹⁷Ndiyo na katika sheria yinu imeandikwa kwamba ushuhuda wa vadu vavena ni kweli. ¹⁸Nenga ndiye ninayo jishuhudia,na tate njwandumite ananishuhudia." ¹⁹Akavalongalela, "tate winu avikwaku? "yesu akajibu, "nenga mumanyajeka wala taye wangu mumanyajeka;mwaka vile mumanya nenga mkammanyite na tate wangu pia. ²⁰"Akalongela maneno hagaga akiwa karibu na hazina pavile afundisha hekaluni na jeta hata mmonga jwakamwile kwa sababu saa jake ya vile yakona hiikite jeka. ²¹Basi akavalongelela kavena, "nyaula zangu; chimnonde na makutano katika dhambi yinu. Kola kwanyaula,wezajeka kumanya." ²²Wayaudi vakalongela, "chajikome njwene, ambaye alongile, "kola kwa nyaula mwezajeka kumanya." ²³Yesu akavalongalela, mmapai nenga mokakunani, mwanguta mwenga ni va ulimwengu hawowo; nenga si wa ulimwengu hawowo. ²⁴Kwa hiyo nanongalile kuvega chawege katika dhambi nyinu. Vinginevyo mvua mini kuwa NENGA NDIYE, chawege katika dhambi yinu. ²⁵Kwaiyo vakanongalela, "mwenga ni nani?" Yesu akanongalela, gala gananongalile. ²⁶Ninamambogamaena ja kulongela na kuhuma panani yinu. Hata yeneyo, njwene jwadumite ni va kweli; na mambo ganagajoine kuuma kwake, mambo hagaga nagasoma kwa ulimwengu. ²⁷Vayeliwejeka kwamba avile alongelanao kuhusu tate. ²⁸Yesu akalongela, "Mtakapo mwinua kunani mwana va mundu, ndipo pichamanyaye kuwa NENGA NDIYE, na kwamba sihenga jika loloka kwa nafsi jangu kama tate chavundishe, chanongele mambo hagaga. ²⁹Jwene jwatumite avile pamonga nanenga, na jwene hanekitejeka kajika jangu, kwani kila mara nahenga gale gagampendeza." ³⁰Vakati yesu alongela mambo hagaga gamaena vaamini. ³¹Yesu akalongela kwa vala wayahudi navahamini, "ikiwa chitame katika lilovi jangu ndipo chamege vanafunzi vake kweli. ³²Nanyi chamanye kweli nakweli chavameke huru." ³³Vakamjibu, "twenga ni uzao va Ibrahimu na kamwe tuwaite jeka kwa pai ja utumwa va jojoka; chanongelewa, Tutuveke huru." ³⁴Yesu akajibu, "Amini. amini, nanongalele, kila jwatenda dhambi ni mtumwa va dhambi. ³⁵Mtumwa hatamajeka panyumba vakati woa; mwana huduma machova goa. ³⁶Kwaiyo, ikiwa mwana akavaveka huru, chamege huru kweli kabisa." ³⁷Manyite kwamba mwangotamwenga, ni mzao va Ibrahimu; mnilonda kunikoma kwa sababu lilovi jangu njeta nafasi mkati mwake. ³⁸Nongela mambo ambayo nagawene pamonga na tate jangu na mwangoto mwenga hiyoyo mtenda mambo ambayo mwagajoine kuhuma kwa tate wino." ³⁹Vakajibu na kunongalela, "Tate witu ni Abrahamu, "Yesu akavalongalela, kama mngelikuwa vana va ibrahimu, mwakateile maengo va Ibrahimu. ⁴⁰Hata eno nnonda kungoma vandu jwanongalile ukweli kwamba najoine kuhuma kwa chapanga.Abrahamu hateilejeka yeneyo. ⁴¹Ntenda maengo va Tate wino, "vakanangalela, twazaliwejeka katika uzinzi,tuvina Tate mmonga, chapanga. ⁴²Yesu akavalongalela, "Ikiwa chapanga ni Tate witu, mwakambalite nenga,kwa maana mokite kwa chapanga; vala naikitejeka kwa nafsi jangu, bali ja adumite. ⁴³Kwanini yelewajeka malovi gangu? kwa sababu mwezajeka kuvumilia kugajoana malovi gangu. ⁴⁴ninyi ni va Tate witu,shetani na mpala kutenda tamaa va Tate winu avile mwuaji tangu mwanzo na haweza jeka kujema katika kweli kwa sababu kweli haimo mkati jake. Palongela hidodo, alongela kuuma kwenye asili jake kwa sababu, ni hunami,kuhuma kwenye Tate va hunami. ⁴⁵Hata, sasa, kwa sababu nogela chaivile kweli miaminijeka. ⁴⁶Ni nani kati yitu anayenishuhudia kuvega nina, dhambi? ikiwa nongela, gaga vile kweli ndava ja kyani haminijeka? ⁴⁷Jwene javile va chapanga hagajowana malovi ja chapanga; mwanguta mwenga mwagajowanajeka kwa sababu

mwangota mwenga si va chapanga,"⁴⁸Wayahudi na kulongela, tulongile kweli kuwe wangu, mwenga ni msamaria na unapepo,?"⁴⁹Yesu akajibu njeta pepo, lakini naeshimu.tate wangu,mwangoto mwenga mueshimujeka.⁵⁰Nendajeka utukufu wake, kuna mmonga njwalondana kuukumu.⁵¹Amini,amini, nanongalela. iwapo jojoka chalikamule lineno lake. chauwonejeka umauti kamwe."⁵²Wayaudi akavalongalela, "sasa tumanyite kuvega una pepo.abrshamu na mabii wawile, lakini mnongela.ikiwa mudu chakamule lineno lake chavonje umauti.⁵³Mwenga si mwakolonga kuliko tati witu abrahamu njwawile. sivyo? manabii pia vawile.mwenga mjitenda kuvega vani?"⁵⁴Yesu akajibu, ikiwa ninajitukuza na mwene, utukufu wangu ni waka, ni tate wangu anaye nitukuza. jola jumusamee kuwa ni chapanga winu.⁵⁵Ninyi mumanyitejeka njwene, lakini njwene namanya njwene. ikiwa chinongele,'simjui,' chamege kama njwerne,hindondo. hata yeneyo, namanya na malovi gake naga kamwile.⁵⁶Tati witu abrahamu ahangilie pachawonae lichova langu,' na aekalile."⁵⁷Wayaudi vakanongalela, "hikisha jeka umri wa miaka hamsini mwakona na mwenga mumwene ibrahimu?"⁵⁸Yesu akanongalela, "amini,amini, nanongalela, kabla abrahamu azaliwe yeka NENGA MILE.⁵⁹Ndipo alokwite maganga vapa kumenya,lakini yesu ajovite na akakopoka kunja ya hekalu.

Chapter 9

¹Kandai kama yesu pavile apeta, amwene mudu kipofu tangu tangu kuzaliwa kwake. ²Wanafunzi vake wakakota, "rabi, vaninjawatendite dhambi. mudu ajojo au vazazi vake, hata azaliwe, chipofu?" ³Yesu akajibu, siyo hajojo mudu wa mzazi wake. vavateile dhambi, bali maengo za chapanga hipate kuyekuliwa kupetela kwake. ⁴Tupaswa kutenda maeengo gake njwene jwatumite wakati bado ni muhi kiilu vaika wakati ambapo njeta njwachawazae kutenda maengu. ⁵Wakati niwapo padunia, nenga ni nulu ya ulimwengu. ⁶Baada ya yesu kulongela malovi, agaga. ateile kwenye alidhi. ateile man'gandala kwa mata. na akampakaa yolo mudu mumiu na lelatope. ⁷Akanongalela. njauke kajoge katika chiliva cha siloam. (itafasiriwa kama njwatumite). "kwaiyo ajojo mudu ajawile, akanava na akamwi8ja. akawona. ⁸Majirani wa jola mudu wa vala vavamwene mwazo kama njwajopa valongileje! hajojo siye jola mudu jwavile atama na kuvomba?" vange vakalongela, "ni njwene." ⁹Na vange vakalongela hapana bali alandana nako, "lakini avile alongela "ni nenga." ¹⁰Vakanongalela. "sasa mie gake gaye kulewe?" ¹¹Akajibu mudu akakemela yesu ateile mangandala na kupakaa miho gangu na kunongelela. "mjaule siloam mkanave kwaiyo najawile. na nakanava. na nakalola kavene." ¹²Vakanongelela. "avikwaku? "akajibu kwali." ¹³Akavapeleka jola mudu jawite kuvega kipofu kwa mafarisayo. ¹⁴Nayo yavile lichova ya sabato wakati yesu patenganize mangandala na kugayekwa miho gake. ¹⁵Ndipo kavena mafarisayo vakakota apatawale kulola. akanongalela avekite mangandala katika mio gake. na kanava sasa weza kulola." ¹⁶Baadhi ya mafarisayo vakalongela, "mudu hajojo havakite kwa chapanga kwa sababu hikamujeka sabato." vangi vakalongela, "lweze kanawole mudu juna dhambi kutenda ishara kama hayeye?" kwaiyo kwa kavega na magawanyiko kati yao. ¹⁷Ndipo pava kotaye jola chipofu kavena "mnongela juu yake kwa sababu yakwila miho?" kipofu akalongela "ni nabii?". ¹⁸Hata wakati hawowo wayahudi vaaminijeka kwamba avile kipofu naye apatite kulola mpaka pava kemile wazazi vake njwene jwalolite. ¹⁹Vakotite wazazi. je. ajojo ni mwana wino njwanongela azaliwe kipofu? awezawo heno kulola?" ²⁰Hivyo wazazi vake vakajibu. "tumanya kuvega hajojo ni mwana witu na kwamba azaliwe kipofu. ²¹Jisi gani sasa halola. tumanya jeka. na njwene ayekwile miho gake. twamanya jeka. mkote njwene. mudu mzima. aweza kujieleza njwene." ²²Wazazi vake vakalongela mambo hagaga. kwa sababu vangwape wa yahudi. kwa kuvega wayahudi vavile vakubaliine tayari kuwa ikiwa jojoka chakiri kuvega yesu ni kristo, atatengwa na sin gogi. ²³Kwasababu hajeje, wazazi vake valongile. "ni mudu mzima mkote njwene." ²⁴Kwaiyo kwa mara ya pili vakemile jola mudu vawaite kuvega chipofu na kunongalela, "mupele chapanga utukufu. tumanya kwamba mudu ajojo nimwenye dhambi." ²⁵Ndipo jola mudu akajibu, "avaye ni mwenye dhambi. nonga manyajeka. chidu chimonga china chimanya: navile chopofu, na naeneo nala." ²⁶Ndipo valongalile, "awile vani? akaye kula miho gake?" ²⁷Akajibu, "navalongalile tayari, na mwangota mwenga mwajowanilejeka! ndavyaya kayani mpakujoana kavena? mwangoto mwenga mpajeka kuvega wanafunzi wake kavena sivyoy? ²⁸Vanigite na kulongela, "mwenga ni wanafunzi wake lakini twenga ni wanafunzi wa musa. ²⁹Tumanya kwamba chapanga alongile na musa, lakini kwa ajojo mudu. tumanya jeka kola kwa uma." ³⁰Jola mudu akajibu na kuvalengalela, "ndava kyani. halele ni jambo la kushangaa, kwamba mmanya jeka. na bado alolite miu gake. ³¹Tumanyite kuvega chapanga avajonijeka vana dhambi, lakini yakavae mudu jojoka aabudu chapanga na kutenda mapenzi gake, chapanga ajowanela. ³²Tangu kuwaza kwa ulimwengu hiwaitejeka kamwe kujoana kwamba jojoka ayekwile mio ya vadu njwazaliwe kipofu. ³³Yakavega mudu hajojo haumile kwa chapanga, ngateile chochoka." ³⁴Vakajibu nakunongalela, "mwazaliwe katika dhambi kabisa. na mwenga mutufundisha tenga? ndipo akavavenga kuwoka katika sinagogi. ³⁵Yesu ajowine kwamba vamoite kwenye sinagogi, apatite na kunongalela "mumwamini mwanawa mudu". ³⁶Akajibu na kulongela, "ni vani, bwana ili nenga mbate kumwamini?". ³⁷Yesu akanongalela, "mwamene, jwene njwanongenako jwene ndiye." ³⁸Jola mudu akalongela, "bwana, amini." ndipo akasujudia. ³⁹Yesu akalongela, kwa hukumu hikite katika ulimwengu hawowo ili kwamba vala vangalola vapate kulola na vala vavalola vavege vipofu." ⁴⁰Baadhi ya mafalisayo vavile pamonga naye vakajoana malovi hagaga na kukota. "natwenga pia mi vipofu?". ⁴¹Yesu akanongalela. "ngati mwakavile vipofu. mwakavijeka na dhambi, hata yeneyo, eno nongela "tulola dhambi yinu itama."

Chapter 10

¹Amin, amini nanongalela, jola jwangajingila kwa kupetela n'yango va lizizi lya limbelele lakini akwela kwa ndela jenge, mundu ajwo ni mwihhi na munyang'anyi. ²Jwene jwangajingila pannyangu ni nchungaji va limbelele. ³Kwaki mulinzi va nnyango adi ndlila. limbelele pavaijoana sauti jaki na uvakemela mambelele gaki kwa mahina gau kuvawoa kunja. ⁴Chapavavoa kunja aau vavavi vaki, avalongolela na mambelele gamfuata, kwa sababu vaimanyiti sauti jaki. ⁵Vamfuatajeka ngeni lakini badala jaki chavanhepukai kwa sababu vazimanyitijeka sauti za vageni. ⁶Yesu akalongela mfanu ago kwau lakini vagaheliwijeka mambu aga ambayu avile avile akilongela kwau. ⁷Yesu akalongela mau kavena, "amina, amina navalongalela nenga ni nnyangu va mambelele. ⁸Voa vavanongalile ni vezi na vanyang'anyi, lakini mambelele gavajoanilejeka. ⁹Nenga nde nnyangu. yoyoti jwangajingila kupetela kwangune, chaokolewi; chajingile mkati na kuhuma, na jwene chajipatilai malesho. ¹⁰Mwisho ahika isipokuvya kujiva, kukomana kuangamiza. nhikiti ili kwamba vapati uzima na vanya nau tofu. ¹¹Nenga ni mchungaji mwema uwoa uhai vaki kwa ajili ja mambelele. ¹²Mchenga jwajiliwina siunchungaji, ambayi mambelele si mali gaki, vavavona mabwaga mmanyai vakahika na kuvaleka na kuvavutuka mambelele. ¹³Na mabwa gamanyai kuwa kamula na kuvatavanyisha. vavotuka kwa sababu ni mchenga va kuajiliva na vajalijeka mambelele. ¹⁴Nenga ni nchungaji mwema, na navamanya vavavi vangu, nau vavavi vangu vamanyaite nenga. ¹⁵Atate amanya nanenga nimanyite atate na nenga auvoa uhai vangu kwa ajili ja limbelele. ¹⁶Mii na mambelele gamahale ambau valizizi ale. avoa pia, yapasa kuvaleta nauchavajoanai sauti jangu ili kwamba pavyai nalikundi limonga na nchungaji mmonga. ¹⁷Yene ndi sababiu atayte ambala: niuwoi uhai vangu halafu niutwae kavena. ¹⁸Njeta jwaugaga kuhuma kwangune, lakini nau woa na mwene. mii na mamlaka gakuvoa na miina mamlaka ga kutwaapia. nilipokile liagizu ale kuhuma kwa atate. ¹⁹Mgavanyiku kavena ukavokela kati va yahudi kwa sababu ja malovi aga. ²⁰Vamahale vau vaakalongela, avina majini na analupengu. kwa ndava kyani mnyoanila?" ²¹Vangi vakalongela, "aga siu malovi ga mundu jwavagiwi na majini. jini liweza kufungula mihu ga chipofu?" ²²Nde ikahika sikukuu ja kuveka vakfu yerusalemu. ²³Wakile wakati va mbepo, na yesu avile akijendajenda mulihelaku katika vikumbi va selemeni. ²⁴Nde vayahudi pavazungukai na na kvalongolela, "mpaka ndali chamtuveka katika mashaka? ngati mwenga ni kristu, mutulogolelai vazi. ²⁵Yesu akavajibu, "nyomulile kuvalogolela lakini nhaminijeka. mahengo ganaga henga kwa lihina lya atate vangu, gene gashuhudila panani jangu. ²⁶Hata hyene nhaminijeka kwa sababu mwangota mwenga si mambelele gangu. ²⁷Vajoa na sauti jangu; navamanya, nau vanfu ata nenga. ²⁸Navapekie uzima va milele; chavaangamia jeka kamwi, na njeta hata mmonga jwavanyakula kuhuma mmawoko mwangu. ²⁹Atati vangu jwambikie vena ni nkolongwa kupeta vengine voa na njeta hata mmonga jwavile na uwezu vakuvanyakula kuhuma mmavoko mwa atat. ³⁰Nenga na atate tu mmonga. ³¹Vakagega maganga ili vamponda kavena. ³²Yesu akavajibu, "nivalangie mahengu gamahale gavuri kuhuma kwa atate. kwa mahengo gapi katija hayu mbala kumbonda mganga?" ³³Vayahudi akamjibu, "tumpondajeka mganga kwa mahengu gogoti gala gazuri, lakini kwa kukufuru kwa sababu mwenga jwamile mundu jwamulihenga kuvya chapanga. ³⁴Yesu akavajibu, "vajandikijeka katika sheria yinu, nalongile "mwangota mwenga na miungu?" ³⁵Ikavya avekemela miungu kwa vale ambau lilovi lya chapanga lilivajilia (na maandiku gawezejeka kukajuka), ³⁶Nnongela juu ja jola ambayi atate amoite na kuntuma katika ulimwengu nkufuru; kwa sababu nalongile, nenga ni mwana va chapanga?" ³⁷Ikavya henga jeka mahenmgu ga atate vangu ntokohamini. ³⁸Hata yene ikavya nagahenga hati ngati muhaminijeka gahamini mahengu ili kwamba muwene kugamanya na kugafahamu kwamba atate. avile mkati jangu na nenga mile mkati ja atate. ³⁹Vakalenga kavena kunkamula yesu lakini akajenda jaki kuhuma mmawoko gau. ⁴⁰Yesu akajenda zaki kavena kumwambaja yordani sehemu ambayu yohana avile akabatizwa kwanza, na akatama akwo. ⁴¹Vandu vamahee vakahika kwa yesu. vajendelile kulongela, "yohana kweli ahengiti jeka ishara yoyoti, lakini mambo yoti gagalongile yohana juu jaajomundu nija kweli." ⁴²Vandu vamahele vakamwamini yesu pena.

Chapter 11

¹Basi mudu mmonga liinalake lazaro avile mgonjwa, aumile bethania chijiji cha mariamu na dada wake martha. ²Avile ni mariamu jolajola njwampakie bwana marihamu na kufata magendelo gake kwa mayunchu gake. ambae mnengo wake lazaro avile ni mgonjwa. ³Ndipo dafda hawa vatumite ujumbe kwa yesu nakulongela, "bwana, mnola jola jumpala avina." ⁴Yesu pajoine, "ugonjwa hawowo si wa mauti, lakini badala yake ni kwa ajili ya utukufu wa chapanga ili ya kwamba mwana wa chapanga apate kutukuzwa katika weneo ugonjwa," ⁵Yesu apalite martha na dada wake na lazaro. ⁶Pajoine kuwa lazaro na mgonjwa, yesu atamite machova gavena zaidi mahali pavile. ⁷Ndipo baada ya alele avalongalile wanafunzi vake. "tujaule uyaudi kavena." ⁸Wanafunzi awalongalela, "rabi, wayahudi vavile valenga kumponda maganga, na mwenga mpala kuwuya kweneko kavena?" ⁹Yesu akavajibu, saa za muhi si kumi na hivena? mudu pagenda mui hawezajeka kukondowoka, kwa sababu alola kwa nuru ya muhi. ¹⁰Hata yeneyo, ikiwa agenda kilu, chakondowuke, kwa sababu nuru hivijeka mkati wake." ¹¹Yesu akalongela mambo hagaga, na baada ya mambo hagaga akanongalela, "rafiki witu lazaro agalwike, lakina nyaula ili kwamba mbate kujimua kuuma murigono." ¹²Ndipo wanfunzi wakanonhalela, "bwana ngati agolwike, chajumuke. ¹³Wakati weneo avile alongela habari za kuwega cha lazaro, lakini vene vaambukae alongela juu yake ya kugona lugono. ¹⁴Ndipo yesu akalongela nao wazi wazi, "lazaro awile. ¹⁵Ninafurahi kwa ajili nyino, kwamba navijeka kola ili mpate kuamini. tujaule kwake." ¹⁶Basi tomaso, njwavakemile pacha, avalongalile wanafunzi vajake, "nasi tujaule pia tukawege pamonga na yesu." ¹⁷Wakati yesu paikite, akolile kwamba lazaro tayari avimukaburi lichova la nne. ¹⁸Nayo bethania yavile karibu na yerusalem kama kilometa arobaini na tano hivi. ¹⁹Vange kati ya vyaudi vakaika kwa martha na mariamu kuwa fariji kwaajili ya valongo vao. ²⁰Ndipo martha pajoine kuvega yesu aika ajawile kukonganenga nako, lakini mariamu ajawile kutama kunyumba. ²¹Ndipo martha akavalongalela yesu, "bwana, ka akavile apapa, kaka wangu ngawijeka. ²²Hata eneo, manya ya kuvega loloka lachajopai kuuma kwa chapanga, chapekee." ²³Yesu akanongalela, kaka wake fufuke kavena. ²⁴Martha akanongalela, manya kwamba chafufuke katika lichova la mwisho." ²⁵Yesu akanongalela, "nenga ni ufufuo na uzima; njwene njwanongalela, ingawa chawae, hata yeneyo chavae aishi; ²⁶Na njwene na kuamini nenga chawege. amini halele?" ²⁷Akanongalela, "ena, amini bwana kwamba mwenga ni kristo, mwana wa chapanga, njwene jwaika katika ulimwengu." ²⁸Pajomwile kulongela halele ajawile zake na kukemela dada wake mariamu faraghani. akalongela, "mwalimu avile hapapa na akemela. ²⁹Mariamu pajoine hagaga, akainuka kwa kanyata na kujaula kwa yesu. ³⁰Naye yesu avile aikite jeka bado mkati ya kijiji, bali avile bada mahali pavaonganikena martha. ³¹Ndipo wayaudi vavavile na mariamu katika nyumba na vala vavavile wakimfariji, pavamwene akiinuka manyata na kuwoka kunja, vafatite; walidhani kuwa ajaula murikabuli ili akalele kweneko. ³²Ndipo mariamu, paikite pala yesu pavile amwene na agwile pai ya magendelu gake nakunongalela, "bwana kama mwakavile hapapa, mnongo wangu akawilejeka." ³³Yesu pamwene alela na wayahudi navaikite pamonga nako vavile valelai pia vavombalize katika mtima na kufadhaika; ³⁴Akalongela, "mgonike kwaku? vakanongalela, bwana, hiki mnole." ³⁵Yesu hakalela. ³⁶Ndipo wayahudi vakalongela, mnople chapalite lazaro!" ³⁷Lakini vange kati yao vakalongela, "siyo ajojo, mundu njwalolite mio ya jola nwa" ³⁸Ndipo yesu, hali akiombeza nafsi mwake kavena, ajawile kwenye likaburi. heno lavile pango, na leganga na vekite panani yake. ³⁹Yesu akalongelela, "miliwoe liganga, "martha, dada wake na lazaro njwene njwawile, akanongalela yesu, "bwana, kwa muda hawowo yega chauvege uwolite, kwa sababu avile malelu kwa lichova nne." ⁴⁰Yesu akanongalela, "nenga nanongalile jeka ya kwamba, kama mwaka amini chamouwoneutukufu wa chapanga?" ⁴¹Kwa hiyo vakaliwoa liganga. yesu akalola miu gake panani na kulongela "tate, nashukulu kwa kuwa munjoanela. ⁴²Namanyite kwamba mnyoana mala goa, eno ni kwa sababu ya kusanyiko ambalo lijemite kuzunguka kwamba nongile hagaga, ili kwamba vapate kuamini kuwa mwenga mudumite." ⁴³Baada ya kulongela hagaga, alelite kwa sauti hikubwa, "lazaro, akakopoka kunja!" ⁴⁴Mfu akakopoka kunja vatavite mawoko na magendelu kwa sanda za kuzikia, na kumio kwake vatavite na chitambala, "yesu akavalongalela, "mumopole muneneke ajaule," ⁴⁵Ndipo wayahudi vamaena vavaikite kwa maliamu na kulola yesu chateile, vaamini; ⁴⁶Likini baadhi yao vajawile kwa mafarisayo na kuvalongelela mambo gagateile yesu. ⁴⁷Ndipo vakalonga wa makuhani na mafarisayo vakakusanyika pamonga katika baraza na kulongela, "tututende kyani? mudu ajojo atenda ishara ya maena . ⁴⁸Ikiwa twaneke hiyoyo kajikayake, woa chavaamini, warumi chavaike na kutola yoa mahali pitu na taifa litu" ⁴⁹Hata yeneyo, mudu mmonga kati yao kayafa, jwavile kuhani mkolongwa mwaka weneo, akavalongalela, "mmanyajeka chochoka kabisa. ⁵⁰Hamfikii kwamba hifaa kwa ajilinyino kwamba mudu mmonga yapasa kuwega kwaajili ya vadu kuliko taifa loka ayangamila." ⁵¹Hagaga halongile kwa sababu yake njwene, badala yake kwa kuvenga avile kuhani mkolongwa mwaka wola, atabiri kwamba yesu chawege kwa ajali ya taifa. ⁵²Na si kwa taifu kajika yake. bali yesu apate hiyo hiyo kuwa kusanya vana wa chapanga ambo vatawanyike sehemu mbali mbali.

⁵³Kwaiyo kuwazila lichova lenelo na kujendelela wakapaka namna ya kukoma yesu.⁵⁴Yesu agenditejeka kavena wazi wazi kati ya wayahudi bali awokite apapa kujaula nchi hii vile kalibu na jangwa. katika muchi vitwao efraimu hapo atamite na wanafunzi. ⁵⁵Basi pasaka ya wayahudi yavile karibu, na vamaena vakakwela kujaula yerusalemu kuncha ya muchi kabla ya pasaka ili wapate kujita kasa vene.⁵⁶Vavile vanonda yesu, na kulongela kila mmonga pavavile vajemite hekaluni, "mfikiri kiyani? kwamba chaike katika sikukuu?"⁵⁷"Wakati weneo wakolonga wa makuani n mafarisayo vavile vawoite amri kwamba takavea mmonga chamanye yesu pavile. anapaswa kuwoa taarifa ili kwamba vapate kukamuila.

Chapter 12

¹Machova sita kabla ya pasaka, yesu ajawile bethania, pavile lazaro, njwene ambaye afufue kuunia katika wafu, ²Basi vakaandalia chakunyega cha jioni kweneko, na martha akatumikia. wakati weneo lazaro avile mmonga wapo wa vala vavatumite pacha kula pamonga na yesu. ³kisha maliamu akatola rathi ya manukato gagatenganizwe kwa, nardo safi.yenye thamani hikolongwa. akampakaa yesu mmagendelo,na kuungula magendelu kwa mayunchu gake, nyumba yoka ya twelile harufu ya manukato.⁴Yuda iskariote. mmonga wa vala wanafunzi vake, ambao ndiye atakae msaliti yesu, akaloingela . ⁵"Ndavakiyani manukatu hagaga ngavaemilisejeka kwa dinari miatatu na vapela masikini?" ⁶Naye alongile hagaga, si kwa kuwaurumia masikini,bali kwa sababu avile mwizi njwene ndiye jwakamwile mfuko wa ela na avile atola baadhi ya huyamekite mwenemo kwa ajili yake njwene.⁷Yesu akalongela, "muneke aveke chavinacho kwaajili ya lichova maziko yangu. ⁸Masikini chamege nao machova goa, lakini chamejeka nanenga machova goa. ⁹Basi umati ukolonga wa wayahudi vapatite kumanya ya vega yesu avile nao vakaika, si kwa ajili ya yesu tu. ila vamone na lazalo ambaye yesu alimfufua kuuma katika wafu. ¹⁰Nao vakalonga wa makuhani wakatenda shauri ili vakome lazaro: ¹¹Maana kwaajili yake vamaena katika wayahudi vajawile zao na vakamwamini yesu. ¹²Na lichova ya piliyake umati ukolonga waikite kwenye sikukuu pavajoine ya kuvega yesu aika yerusalemu. ¹³Vatolite matawi ya mikongo ya mawina kuwoka kunja kujaula kumlaki na vakapiga kelele, "hosana abalikiwe njwene ajae kwa liina la bwana, mfalme wa israeli." ¹⁴Yesu apatite mwana-limbelele akam kwela, kama vile chavajandike. ¹⁵Kotokujogopa biti sayuni.mnole, mfalme wake aika, akwelite mwana-limbelele. ¹⁶"Wanafunzi vake vagayeliwejeka mambo hagaga penapa kwaza, lakini yesu pavatukuzwe. ndipo pavakumbuke ya kuvega mambo agaga vajandikile yeye na yangati vateile mambo hagaga kweke. ¹⁷Basi lela likundi la vadu vavavile pamonga na yesu wakati pavakemile lazaro kuuma mulikabuli vakachudia kwa vangi. ¹⁸Na yavile kwa sababu hii pia kwamba likundi la vadu vajawile kumlaki kwa sababu vajowine ya kwamba ateile ishara hayeye. ¹⁹Mafarisayo vakajwangisana vene kwa vene, "mnole, eno wezajeka kutenda loloka mnola ulimwengu ujawile kwake." ²⁰Heno baadhi ya wayunani vavile miungoni mwa vala vavavile vajawile kuabudu kwenye sikukuu. ²¹Havava vajaulile filipo, ambaye awokite bethsaida ya galilaya, vakanongalela vakalongela, "bwana, twenga tutamani kumona yesu." ²²Filipo akajaula akavalongalela andrea, andrea na filipo vakajaula na kunongela yesu. ²³Yesu akavajibu akalongela, "saa iikite kwaajili ya mwana wa adamu kutukuzwa. ²⁴Amini amini nanongalela. chembe ya ngano pangagwaga katika chilambo yakawega, kufama hali yoyoyo kajika yake, baliu kuwega chiipate matunda gamaena. ²⁵Njwene njwapanda uhai wake chauvee,m bali njwene jwachukila uhai waka katika ulimwengu, hawowo chasalimishe hata uzima wa milele. ²⁶Mudu jojoka akadumikiae nenga, na akafatae, nenga pamile, ndipoi na mtumishi wangu pachavae, mudu jojoka akadumikiaye tate chaeshimu. ²⁷Eno ntima wangu ifadhaike. nanenga nongele wole? 'taate, muokoe katika saa hajeje? ²⁸lakini ni kwa kusudi hajeje naikile saa hajeje. Tate ulitukuzwa lina lino, "kisha sauti ikaika kuuma kumbinguni na kulongela, "naitukuza nanenga china litukuze kavena," ²⁹Basi mkutano uliosima karibu nako vakajoana, valongela ya kwamba kuvile ngurumo. vange vakalongela, "malaika alongile nako." ³⁰Yesu akajibu na kulongela, "sauti hajeje haikuika kwa ajili yangu. bali kwa ajili yino. ³¹Eno hukumu ya ulimwengu hawowo ivile eno ukolonga ulimwengu hawowo tatupele kuncha. ³²Nenga nakanya kuliwaye pananiya nchilambo, chinaute woa kwangu." ³³Aliye nena hagaga alangia ni mauti gani njwachawahi. ³⁴Mkutano vakamjibu, "twenga tujoine katika sheria ya kwamba kristo atadumu hata milele.na mwenga nangewole,mwana adamu lazima anyakuliwe kunani?hajojo mwana wa mudu ni vani? ³⁵Basi yesu akavalongalela, "nuru ingalipo pamonga mwengoto mwenga muda kidogo, enendeni maadamu minayo nuru. ili kwamba luvendu ikoto kuvega. yeye ajwajaula kuluvendu hamanyajeka. ³⁶Mngali minayo nuru, laminini nuru yeneyo ili mpate kuvega vana wanuru, "yesu agalongile hagaga na kisha akajaula zake akajova vakotokumona. ³⁷Ingawa yesu ateile ishara ya maena na,na hajeje kulengolo yao, bado vaaminijeka. ³⁸Ili litimile lineno la nabii isaya, lalongile, "bwana ni vani jwasadiki haba yitu? na luwoka wa bwana aluyekwile vani? ³⁹Ndio sababu vene vaaminijeka. maana isaya alengile kuvana, ⁴⁰"Avatusule mio na agateile magendelu mitima yao wasije vakalola kwa mio gao na vakamanya kwa mtima yao na vakajogopa nenga nakavaponya." ⁴¹Isaya akalongela neno hagaga kwa kuvega auwene utukufu wa yesu na akanena habari yake. ⁴²Walakini hata vakolonga vamaena vaamini yesu, lakini kwa sababu ya mafarisayo. vakilitijeka ili vakotokutengwa na sins gogi. ⁴³Vapalai sifa za wanadamu kuliko sifa yaiuma kwa chapanga. ⁴⁴Yesu akakwea sauti na kulongela, "njwene njwaamini nenga, haamini nenga tu bali na njwene njwadumite nenga. ⁴⁵Jola njwamona nenga amoa njwene njwadumite. ⁴⁶Nonga hikite kama nuru ulimwenguni ili kila mudu njwaamini nenga njwajoana paluvendu. ⁴⁷Yakavega mudu jojoka achojoane malovi gangu lakini janga kumula, nenga simuhukumu, maana naikitejeka ili ukumu ulimwengu, bali okoe ulimwengu. ⁴⁸Njwene jwangana nenga na njwanga jeketela malovi gangu anaye amuhumuye lilove halele linenite ndilo licha

mhuku lichova ya mwisho. ⁴⁹Maana nenga sikunena kwa nafsi jangu tu bali na tate njwambelike jola njwene anyingie gachanene na gavhonengele. ⁵⁰Nenga manya ya kuvega kulagalakia lake ni uzima wa milele, basi genaga ganaganena, nenga-kama tate chanongalile, ndivyo chanena kwake."

Chapter 13

¹Henu kabla ya sikukuu ya pasaka,kwa sababu yesu hamanyite kuwa saa jake hikite ambayo chaawoke katika dunia hayeye kujaula kwa tati, akiwa avapalite vandu vake ambao vavile duniani, avapalite upeo. ²Na ibilisi avile avavekite tayari katika ntima wa yuda isikariote,mwana wa simoni kunsaliti yesu. ³Yesu alifahamu kuwa tati avekite hindu yoa katika mavoko gake na kwamba awokite kwa chapanga na avile ajaula kavena kwa chapanga. ⁴Ajumwike chakulani na atandike pai vazi lake la kunja kisha atoile taulo na kujitava juene. ⁵Kisha alekile katika bakuli na awanzite kugolola magendelu vanafunzi vake na kuwafuta taulo ambayo ajitavite juene. ⁶Aikite kwa simoni petro,na petro annongalile, "bambo, mpala kung'olola magende gangu? ⁷Yesu akajibu na kunnongalela, nifanyalo mulimanyayeka henu, lakini utaela baadaye. ⁸Petro annongalile, "hutaniosha magendelu gangu kamwe,"yesu akamjibu, "ikiwa sitakuosha, chimegeyeka na sehemu pamonga nami. ⁹Simoni petro annongalile, "bambo, usinioshe magendelu.gangutuu, bali pia na mavoko na mutu wangu. ¹⁰¹¹Yesu annongalile, yeyoka ambaye amekwisha kujoga haitaji kuyoga isipo kua magendelu gake. na amekuwa safi yega jake yola mwangota mwenga mmile safi,lakini si nyote. Kwa kuwa yesu amanyite yola atakaye msaliti, hayeye ndiyo sababu alongile, si nyote mmile safi. ¹²Wakati yesu paavile avagolile magendelu gao na akiisha ntole vazi lake na kutama kavena, avalongalile,"je nyelechela ambacho nantendile? ¹³Mungema nenga, "mwalimu "na bambohili nnongela kweli, maana ndivyo nilivyo. ¹⁴Ikiwa nenga bambo na mwalimu, nanngoluile magendelu gino, ninyipia imewapasa kuvagolola vajino magendelu. ¹⁵Kwa kuwa nampekie mfano ili kwamba mwangotanga pia ntende ngati nenga chandeile kwino. ¹⁶Amini, amini nannongalela ntumwa simkuu kuliko bambo wake,'wala yola ambaye ametumwa na mkuu kuliko yola aliyejwa ntumite. ¹⁷Ikiwa unafahamu mambo hagaga, umebalikiwa anamugateile. ¹⁸Nongelayeka kuusu mwangota mwenga mwavoa, kwa kuwa vamanya vala ambao navangwile-bali nongela hagaga ili kwamba mahandiko gawese kutimizwa: juene alaye nkate wangu ameniinulia chinjeke njeke chake. ¹⁹nannongalela halele henu kabla likopokili yeka ili kwamba pachilikopokele, nwese kuamini kuwa nenga NDIYE. ²⁰Amuamini, navalongalela, anipokea yenenga humpokea ambaye nina nantuma na yola anipokea yenenga humpokea yola aliye andumite nenga. ²¹Wakati yesu paalongile hagaga, alisumbuka ntima, ashuudile na kulongela, "amini, "amini, nannongalela kwamba mmonga wino atanisaliti. ²²Vanafunzi vake valolakiine, vakangacha ni ndava kiani alongile. ²³Kwavile katika meza, imonga na vanafunzi vake ajega mile chidali ma yesu yola ambaye yesu ampelile. ²⁵Simoni petro ankotite mwanafunzi hayoyo na kulongela, "twambieni yupi ambaye kwino alongela. ²⁴Mwanafunzi yola aliye egama chidali mwa yesu n annongalile, "bambo, ni mweneke? ²⁶Kisha yesu ajibwite, "ni kwake yola nitakaye chovyoy chipande cha nkate na kumpela, "yeneyo alipo kuwa atovile nkate, ampekihe yuda mwana wa simoni isikariyote, ²⁷Na baada ya nkate, shetani anjingile. kisha yesu annongalile,"chelaambacho mpala kuchitenda muchitende. kanyata. ²⁸Henu njeta mundu katika meza amanyite sababu ya yesu kulongela jambo halele kwake. ²⁹Baadhi yao vaabwike kwamba, kwa sababu yuda akamwile mifuko wa ela, yesu annongalile, "nhemeke indu ya tupala kwa ajili ya sikukuu," au kwamba anapaswa kuwoa chindu kwa masikini. ³⁰Baada ya yuda kupokenkate, anokitekunja haraka, na yavile kilu. ³¹Wakati yuda paavile awokite, yesualongile, "henu mwan a wa adamu ametukuzwa na chapanga ametukuzwa katika yeye. ³²Chapanga chantukuze katika yeye mwenyenena chantukuze haraka. ³³Vana vachokochoko, niko pamonga nanyi kitambo kidogo. chimunonde,na ngati chanannongalile wayaudi,' niensako, nwesayeka kuika,'henu nannongalela mwangota mwenga pia. ³⁴Nampekea amri mpya, kwamba mpalane ngati nenga chaanampalite mwangota mwenga, viyoyo pia ya mpasa kupala na ninyi kwa ninyi, ³⁵Kwa ajali ya halele vandu chivamanye kuwa mwangota mwenga ni vanafunzi vangu, ikiwa mnaupendo kwa kila mmonga najongi. ³⁶Simoni petro annongalile, "bambo, njaula kwaju?"yesu akajibu mahali panyaula kwa henu chinwesa yeka kungagula, lakini chimunggule bahadaye. ³⁷Petro annongalile, "bambo, kwa ndava kiani ngota kunkagula hata henu? nenga chagawoe maisha gangu kwa ajili gino. ³⁸Yesu akajibu, "je chimgawoe maisha gino kwa ajili yangu? amini amini nannongalela, lijogolo chili jembe kabla munganite yeka mara tatu."

Chapter 14

¹"Nkokuluhusu ntima winu kuvywe katika kuhangaika.munhamina chapanga muamina pia nanenga. ²Katika nyumba ja Tati jwenga kuna mahenga gamahena ga kutama; kama jangwavywew naha, ngami nannongalile,kwa yela nyaula kunhandali mahali kwa ajili jinu. ³Kama nyawi na kunhandali mahali, chanhike kavena kwakalibisha kwanenga, ili mahali pamile pia namwangota mmwaje.⁴Mmanyite ndela mahali kwanyaula."

⁵Tomaso annongali yesu, "Bambo timanyite mahali kwajaulai, je! tiwezakweli kuimanya ndela." ⁶Yesu avalogolile, nenga ndi ndela, kweli, na vomu njeta jwaweza kuhika kwa Bambo panganywega kuprye kwanenga. ⁷Kama mwakamanyite nenga ngammi mmanyite na bambo jwangu pia, kuwanzi henu na kujendelela mmanyana na mumwene jawene."⁸Philipo annogolile yesu, "Bambo mutilangihe Tate na na iyoyo chamwe tioshike." ⁹Yesu akavalogolela, "mijeka pamonga namwangota kwa muda ulefu, na bado mumanyitejeka nenga, philipo? jojoka jwamwe nenga amwe Bambo; jinsi ng'ani alongela, 'mutilangihe Bambo.?'¹⁰Muhamini kuvywe nenga ni munkati ja bambo avii munkati jangu? malobvi gannongela kwinu nongeje kwa kusudi jangi namwete;badala jake, ni Bambo jwatama munkati jangu jwatenda matendu gake. ¹¹Muamini nenga, kwamba mii munkati ja Bambo, na Bambo avii munkati jangu; kadhalika muhamini nenga kwa sababu ja mahengu hasa. ¹²Amini amini namogolela, jwene jwaamini, nenga lihengu gala gagahengeka, chagahenge mahengu gene pia; na chahenge hata mahengu gakolongwa kwa sababu nyaula kwa Bambo. ¹³Chochoka chammomba kwa lihina lwangu,chahenge ili kwamba Bambo awese kutukuzwa katika mwana. ¹⁴Kama njopite chindu chochoka katika lihina lwangu, lene chinalihenga. ¹⁵Kama mumbalite, muikamula amri jangu. ¹⁶Na chinannona bambo, najwene chavapekehe nsaidizi jongi ili kwamba awesa kuvywe pamonga namwangota milele. ¹⁷Ntima va ukweli: chilambo uwesajeka kumpoke jwe kwa sababu mummonajeka, au kummanyana jwene. hata yeneyo mwangota, mmanyite jwene,kwani atama pamonga na mwangota na chavywe munkati jinu. ¹⁸Nannekajeka kajika jino, muja kwinu. ¹⁹Kwa muda kitambo, chilambo chitammionajeka tena, lakini mwangota tammona. kwa sababu ndama, namwangota chatiisi pia. ²⁰Katika machova gena chammanye kwamba mii munkati ja Tati, na mwamna mwangota mmi munkai jangu, na kwamba nenga mii munkati jinu.²¹Jojoka jwajikami amri jangu na kuitenda ndiye mmonga amabaye ambala nenga; na ambaye ambala nenga champala na Baambo jwangu na namwete kwajwene" ²²Yuda (nga Isakariote) anngolile yesu, "Bambo je! ni kwani chachihumila kwamba chjilangihe jwene kwitu na sii kwa chilambo.?"²³Yesu ajangwile akavalongelela, "Kama jojoka jwambala chalikamu lilovi lwangu.Bambo jwangu champale, na chatihike kwajwene na chatihenge makao gitu pamonga nae. ²⁴Jojoka ambaye ambajeka nenga, akamuje malovi gangu. Lilovi ambalo mulijowana sii langu bali la Tate ambaye andumite.²⁵Nagalongi mambo gena kwinu,wakati wakona ndama mumiungoni mwinu. ²⁶Hata yeneyo, mfariji ntima uatakatifu, ambao Tati chantuma kwa lihina lwangu, chavafundishaye mambo goha na chavatende nnkomboka goha ambago nagalongi kwamwangota. ²⁷Amani nampekeha amani jangu mwangota. Nampekeha jene kama chilamp chativoha. Nkotokuitenda milima jinu kuvywe na mahangaiko nawogohi. ²⁸Mwajohine gene ganannogolile. Nyaula ywangu, na chamuje kwinu! kama ngamumbalite nenga, ngammi na furaha kwa sababu nyawi kwa tati, kwa kuwa Tati ni nkolongwa kuliko nenga. ²⁹Henu nyomwi kwalogolela kabla gangakopokela ili kwamba, wakati gahumila mwese kuhamini. ³⁰Chanongejeka namwangota malovi gamahena, kwakuwa nkolongwa jwa chilambo chene ahika. jwemne amakakala panani jangu. ³¹Lakini ili kwamba mpate kuimanya kwamba nampala tati, ahenga ambacho Tati chaanagiha nenga, kama chambekihe amri. Nnjinukaje tivoke mahali pambanu.

Chapter 15

¹Nenga nanzabibu va wene kweli, na tati jwangu ni jwakulema nzabibu. ²Kila litawi munkati jangu ambalo lipapajeka uhoi, agolo kila litawi ambalo lipapa uhoi alivohe ili kwamba liweza kupapa zaidi. ³Mwangota tayali mmi safi kwa sababu ja ujumbe ambao nyomwi kwalogolela. ⁴Ntamaje munkati jangu, na nenga munkati jinu, kama litawi langaweza kupapa kajika jake langanyweee kuvywe katika nzabibu, kadhalika najwene mwangotama munkati jangu. ⁵Nenga nanzabibu, mwangotani matawi. Jwadumu munkati jangu na nenga munkati jake, mundu jwene apapa uhoi wamahena, kwa kuwa pangavywee nenga mwesajeka kuhenga lijambo loloka. ⁶Anaivii mundu jojoka chabakijeka munkati jangu chavantage kama litawi kujoma; vandu vakusanya matawi na kugatega mumoto, na kuteketela. ⁷Anaivii chatidumu munkati jangu, kama malovi gangu gadumu munkati jitu, tivombe loloka tatipala, natenga chatifayiwaje. ⁸Katika lene tati jwangu vantukuzwe, kwamba chapanga uholi wamahena na kwamba ni vanafunzi vangu. ⁹Kama tati jangu chambalite nenga nenga panampala mwangota; nndumwa katika kumpala kwangu. ¹⁰Anaivii muikamu amri jangu, chandumu katika pendu lwangu kama chamuikamu amri ja tati jwangu na kdumu katika lipendu lwake. ¹¹Nnogwi mambo genaga kwinu ili kwamba juzala jangu iywa munkati jinu na ili kwamba furaha jito iheyeye kuvywe jitimilifu. ¹²Jene ndoo amri jangu, kwamgba mpalanaje mavene kwa mavene kama chanampalite mwangota. ¹³Njeta mundu jwavii na upendu ukolongwa kuliko wene, kwamba agavohe maisha gala kwa ajili ja vaganja vake. ¹⁴Mwanguta ni vaganja vange ikiwa changahenga gala ganannogiha. ¹⁵Chinankejeka vatumwa, kwa kuwa ntumwa amanyajeka chela chachihenga Bambo wake. Nankemi mwangota marajiki, kwa sababu nanjulishe mambo goha ambago nyowine kuhumi kwa tati. ¹⁶Mwahagwijeka nenga bali nenga nanhagwi mwangota na kummeka njau mukapape matunda na litenda litu talipate kutama. Lene livii naha ili kwamba chochoka chativomba kwa tati kwa lihina lwangu, chatipekehe. ¹⁷Mambo genega nanagiha, kwamba moalanaje kila mundu na njake. ¹⁸Kama chilambo chichanchukila, mmanywe kwamba nanchukii nenga kabla changachukii mwangota. ¹⁹Kama ngammi va chilambo, chilambo ngamwapalite kama wa kwitu, lakini kwa sababu mwangota si va chilambo ja na kwa sababu navahagwile kuhumi katika chilambo, ni kwa ajili jene chilambo chanchukila. ²⁰Nkombokaje lineno ambalo linalogolile, ntumwa si nkolongwa kuliko Bambo vake! ikiwa vandesite nenga, chavatitese tenge iyoyo; kama vakamwi lineno lwangu ngavalikamwi la kwave pia. ²¹Chavatitende mambo gena goha kwa ajili ja lihina lwangu kwa sababu vammanyajela jola jwandumite. ²²Kama ngahikitejeka na kwalogolela logolela, ngawavijeka vahengadhambi; lakini henu nvangali udhuhu kwa dhambi jao. ²³Jwaanjuki nenga anchuki tati pia. ²⁴Anaivii hengaje mahengu mamiongoni mwave ambayo nnjeta jwahengite, ngavavile njeta dhambi, lakini henu vahengite goha gavena valolite na vanjukile nenga na tati jwangu. ²⁵Lene lihumila ili kwamba lilovi litimile ambalo lijandikwe katika sheria hao: Vanjukila nenga bila sababu. ²⁶Vakati mfariji ahikite, ambaye chinantume kwinu kuhumi kwa tati, jwene nde ntima va kweli, ambaye akopoke kwa tati, chanshudiaje. ²⁷Mwangota pia munshudia kwa sababu mmi pamonga nanenga tangu mwanzo.

Chapter 16

¹Nannogolile mambo genaga ili nkoto kukwazwa. ²Chavammohe panja ja masinagogi, hakika saa jihikaambayo kila jwaakona chaholalela kuywe ahenga mahengu gamboni kwa ajili ja chapanga. ³Chavantene mambo gene kwa sababu vammanyajeka tati wala vamanyajika nenga. ⁴Nannogolile mambo gene ili kwamba muda anauhikite va ganga kukopokela, mweza kugakomboka na jinsi chanannogolile muweza witu, naalogoleje kuhusu mambo gena tangu pa kwanza kwa sababu navii pamonga na mwangota. ⁵Japo kuywega, henu nyaila kwa jola jwandumite; lakini njeta kati jinu jwangokeha, "njau kwaku?" ⁶Kwa sabau nongi malovi genaga kwinu, huzuni jitweli mumitima mwinu. ⁷Hata yeneyo, nannongalela ukweli: ni vywema kwinu anamokite; kwa maana ananangavoka, mfaliji chaahikejeka kwimi; lakini ananyawile chinantuma kwinu. ⁸Anaahikite mfaliji chauthibitisha chilambo kuhususina na dhambi, kuhusiana na haki na kuhusiana na hukumu. ⁹Kuhusiana na dhambui, kwa sababu vanhaminajeka nenga. ¹⁰Kuhusiana na haki, kwa sababu nyaula kwa tati, na chumunonajeka kavena. ¹¹Na kuhusiana na ukumu kwa sababu nkolingwa va chilambo chenjenu ahukumiwe. ¹²minago gamahena ga kumongalele, lakini chanchaga jelewajeka henu. ¹³Lakini jwene, ntimwa wa kweli, anahikite, chavalongoha katika kweli joha; kwa kuwa chalongele kwa ajili jala jwene; likini jojoka gachajoanaye, chaalongo mambo gane; na chagathihiishe kwitu mambo gagahika. ¹⁴Jwene chandukuze nenga, kwa sababu chaagato mambo gangu na chaagataangaze kwitu. ¹⁵Hindu ywoha yavinayo tati ni ywangu; kwa hiyo, nnonela kwamba ntimwa chaugege mambop gangu na chagathirihisha kwitu. ¹⁶Nakona muda chidogo chamumonajeka kavena; na baada ja muda chidogo kavena chammonaje. ¹⁷Baadhi ja vanafunzi vake vakamulizana, "Kwani chatilogolela, "muda chidogo, na chumumonajeka kavena muda chidogo chammona, 'na, kwa sababu nyau kwa Tati?" ¹⁸Kwa sababu jene nnongela, ni chindu ng'ani channongela, 'bado muda chidogo'? timanyajeka chaalongela. ¹⁹Yesu alolite kuywe anong'ii kunakotakehe najwene avalongela, "mujikotakee mavene kuhusu lenelo, chanalongile, 'Bado muda chidogo chamumonajeka kavena; na baada ja muda chidogo chamumonaje'." ²⁰Amini, amini nannogolele na kuvomboleza, lakini lakini chilambo chachishangilile, chatihike na uzuni lakini uzuni jitu chaigeuke kuywe furaha. ²¹Nndala chavywe na huzuni wakati paavywe na uchungu kwa sababu wakati va kulifungua uhikite; lakini bahapa mwan, akombokajekavena kavina kwa sababu ja furaha jake kwamba mwana azaliwe pachilambo. ²²Mwangota pia mna huzuni hene, lakini chinamona kavena; na mitima jinu jihekelela na njeta jwaweza kuivoha furaha jitu. ²³Lichova lenelo chamungotakelajeka maswali. Amini amini, nannongalela, anamjopite loloka kwa Tati, chapekehe kwa lihina lwangu. ²⁴Mpaka henu nnjopitejeka loloka kwa lihina lwangu; nnjope, namwangota champokelaje ili kwamba jwaha jitu jikamilike. ²⁵Nongile na mwangota kwa chiluga changajeleweka, lakini muda uhika ambapo chinongee kwa chiluga jangajeleweka lakini badala jake chinannogolele waziwazi kuhusu Tati. ²⁶Lichova lenelo channjope kwa lihina lwangu, na nannogolejeka kwamba chanyope kwa Tate kwa ajili ja mwangota. ²⁷Kwa kuwa Tate jwene atipala kwa sababu tampalite jwene na kwa sababu tanhamini kuwa mokite kwa Tate. ²⁸Navokite kwa Tate na hikite chilambo; kavena moka chilambo na nyaula kwa Tate. ²⁹Vanafunzi vake vakannogolale, "mmona, hena nnonge wazi wazi na atumijeka mafumbo. ³⁰Henu, tinanya kwamba mmanyama mambo goha, na tipalajeka mundu jojoka kukotakehe maswali, kwa sababu jene tihamini kuywe ahuma kwa chapanga. ³¹Yesu akavajibu, "henu nnhamini?" ³²Nnola saa jihika, ndoo na hakika jihikite, ambapo chatitawanyike kila kila mmonga na kwave chitameka jwene. Lakini avijeka kajika jake kwa sababu Tate avii na nenga. ³³Nannogolela mambo genaga ili kwamba munkati jangu mmwa na Amani. Chilambo mna matatizo, lakini talipekeha ntimwa, achishindite chilambo.

Chapter 17

¹Yesu alogwile mambo gene;kisha akajinu mihu gake kujeleke kumbinguni na kulogola, "Bambo, saa jihikite; muntukuza mwana ili na mwana najombi antuza mwenga. ²Kama yene chamupekihe mamlaka panani ja ywoha ywa ywega ili avapekehe womi va milele vala voha vamekehe. ³Wene ndoo wommi va milele: kwamba vamanaye mwenga, chapanga jwa ukweli na kajika, na jwene jwantumite, yesu kristu. ⁴Nantukwize apa pachilambo, na kuhikamilisha lihengu lambekile kuhenga. ⁵Henu, Bambo,mundukize nenga Pmonga na mwenga namwete kwa utukufu wene wanavii na pamonga na mwenga kabla ja chilambo kuvomba. ⁶Alifunwii lihina lwake vandu vavampekihe pamba pachilambo. Vavii vandu vake;lakini mwangabidhi nenga. Na valikamwi lilovi lino. ⁷Henu vamanaye kivyve kia chindu chambekihe nenga chihumi jwene. ⁸Kwa malovi gale gamumbekihe nenga--Nyomwikwapekeha vene malovi gene,vagapokile na kweli vamanaye ja kivywe nenga mokite kwa vene na vahamini kuwa mwenga nde jwamandumite. ⁹Naavomba vene, Nauvombejeka chilambo bali vala vamumbekihe kwa kuwa ni vimo. ¹⁰Hindu ywoha ambaywoni ywangu ni hino, na yene yamminayo mwenga ni ywangu; nanenga nndukuzwa katika yweneyo. ¹¹Nenga mije kavena muchilambo, bali vene vavii muchilambo, mwene heneu jwahika kwino.Bambo ntakalifu, mwatunza kwa lihina lake lale lamwambekihe tenga ili vene nao vave na uoja, kama yene nenga na mwanga chtivii na umoja. ¹²Panavii nao,navalendite kwa lihina lwamwambekihe; Navalendite, na njeta hata mmkonga jwao jwaahovalile changavywe mwana jwa upotevu,ili kwamba maandiku gatimila. ¹³Henu nnhika kwanenga, lakini nnongegenega pachilambo ii kwamba jazaha jangi kamiliswe mnkati jao vene. ¹⁴Nampekihe lilovi linu chilambo chantolite kwa sababu vene si va chilambo, kama yene nenga pangavywe va chilambo. ¹⁵Nammombejeka kwamba mwavohe muchilambo bali mwatende na jola nhovu. ¹⁶vene si va chilambo kama yene nenga changavyeva chilambo. ¹⁷Mwaveke wakfu kwa jwene katika kweli; lilovi lake ndiyo kweli. ¹⁸Mundumite muchilambo,nanenga navatimite muchilambo. ¹⁹Kwa ajili jao nenga namwete najivoha kwinu ili kwamba na vene vajivohe kwinu kwa jela kweli. ²⁰Soi vena tuu navavombe, bali na vala vachavaamini kupete lilovi lwao. ²¹Ili kwamba vene nau vavywe na umoja,kama vile mwenga Bambo, chamii munkati jangu nanenga munkati jake,nammombela ili kwamba vene pia vaweze kivywe munkati jitu ili chilambo mmwese kuhamini kivywe mwenga ndee jamwandumite. ²²utukufu wene wamwembekihe nenga-navapekihe vene, ili kwamba vaweze kivywe na umoja. ²³Nenga munkati jao, namwene unkati jangu, ili vaweze kukamilisha katika umoja,ili chilambo chimanye kivywe hakika mwenga ndee jamwandumite, na kuvapala,kama yene chamwambalite nenga. ²⁴Tati chela chamumbekihe nenga-kwamba vene pia vaweze kivywe pamonga nanenga paile ili vaweze kuuvona mtukufu wanenga, wene wamumbekile; kwa kivywe mwenga mwambalite nenga kabla ja kummomba kwa nsingi va chilambo. ²⁵Bambo juna haki,chilambo chammanyitejeka mwenga,lakini nenga nnhika mwenga; na vamanya kwamba mwandumite. ²⁶Nalitehi linu timanyikane kwau, na chinalitenda limanyikane ili kwamba lela lipendo ambalo kwaho mwambalite nenga liwese kivywe munkati jao, na nenga mwese kivywe munkati jao.

Chapter 18

¹Baada ya yesu kulongela malovi hagaga, awokite na vanafunzi vake kuelekea libonde la kidron, ambako kwavile na busitani, ambako jwene na vanafunzi vake vajingile munkati yake. ²Enu yola yuda, jwaapalite kunaliti, naye alimanyite lieneo halolo, kwani yesu avile ajaula halele lieneo mara kadhaa avile na vanafunzi vake. ³Najuene yuda, baada ya kuwa apatite kundila maaskari n maafisa kuwoka kwa wakuu wa makuhani, vaikite wakiwa na taa, kurunzi na siraha. ⁴Najuene yesu, haliamanya kila chindu chachavile chiengeka dhidi jake, akopokile kulongolo na avakotite, "ni mweneneke jwannonda? ⁵Navene vajanjwile, "yesu mnazaleti, "yesu avalongalile, "nenga ndiye, "najuene yuda jwansaliti, avile ajemite pomongana vala askari. ⁶Kwa yeneyo paavalongalile, "nenga ndiye vavuyite chinyume na kugwega pai. ⁷Arofu avakotite kavena, "nimweneke jwamunonda? navene vanjibwite kavena, "yesu mnazareti. ⁸Yesu avajibwite, "nimekwisha kunnongalela kuwa nenga ndiye, kwa yeneyo ngati munonda nenga, mwaaleke havava vange vajaule. ⁹Haya gavile hayeye ililela lilovi liyinulike, pala palongile, "katika vala vavambekie, nanhovie yeka hata mmonga. ¹⁰Ndipo simoni petro, jwaavile na upanga, akaufuta na kun, dumula lisikilu la kulia mtumishi wa kuhani mkuu, na liina lake mtumishi yola lavile malko. ¹¹Yesu annongalile petro, "mmujie upanga wino kwenye alajake kwanini nisikinywee chikombe chela chaambekie tati? ¹²Basi lela likundu la askali na jemedali na vatumishi wa vyaudi, vankamwile yesu na kunkonga. ¹³Nao vannogwile kwanza mpaka kwa anasi, kwani juane avile mkwe wa kayafa, ambaye ndiye jwaavile kuhani mkuu kwa mwaka hawowo. nao wakamwongoza kwanza mpaka kwa askari, kwani juane avile mkwe wa kayafa, ambaye ndiye avile kuhani mkuu kwa mwaka awowo. ¹⁴Henu kayafa ndiye jwaavile avapekie ushauri va yaudi ya kwamba ilimpasa mundu mmonga awege kwa ajili ya vandu. ¹⁵Simoni petro ankangwile yesu na yeneyo ndiyo mwanafunzi jongi. na yola mwanafunzi avile amanyikana kwa kuhani mkuu, naye ajingile pamonga na yesu katika behewa ya kuhani mkuu. ¹⁶Lakini petro avile ajemite kunja yanniangu. basi yola mwanafunzi jwaavile akifahamika kwa kuhani mkuu, awokite kunja ajawile kulongela na yola n, ndala mtumishi jwavile alendela nniangu na kunjingia petro munkati. ¹⁷Basi yola chihakazi jwaavile alendila nnigu annongalile petro, "je mwenga si mmonga wa vafaoasi wa hayoyo mundu?" naye alongile, "nenga siye. ¹⁸Na vala vatumishi na vakuu vavavile wakisisimama mahari pala, vakungine moto wa kwa maana, kwavile na mbepu, na yeneyo vavile vajota moto ili kupata loto naye petro avile nao, ajota moto avile ajemite. ¹⁹Kuhani mkuu an, jopite yesu kunani ya vanafunzi vake na mafundisho gake. ²⁰Yesu akajibu, "vanongalile waziwazi ulimwengu, nenga nafundishe mara kwa mara kwenye masina gogi na hekaruni mahali ambapo vyaudi vakusanyika. na nenga nalongiyeka loloka katika siri. ²¹Ndava niki mwangota kee vavanyoonile kunani ya chela chanongile. hawava vandu vamanya mambo gala ganongile. ²²Yesu lipo kwisha sema yeneyo, mmonga wa wakuu jwaavile ajemite ambulite yesu kwa luvoko lwake na kisha alongile, "je yeneyo ndiyo inavyo kupasa kunjibu kuhani mkuu? ²³Naye yesu anjibwite, "ngati nongile jambo loloka libaya basi mmege shaidi kwa ajili ya uwovu, na ngati nanjibwite vyema ndava yaniki kumula? ²⁴Ndipo anasi pampelikie yesu kwa kutenda kiuhan mkuu akiwa vantavite. ²⁵Henu simoni Petro avile ajemite akijipasha joto juene. Halafu vala vandu vanongalile, "mwenga pia si mmonga va vanafunzi vake?" akanite alongila" nenga siye. ²⁶Mmonga va vatumishi vakuhani mkuu ambaye avile nnongo va yula ngosi ambaye Petro ani dumwile lisikilu, alongile, "Je si mwenga jwanamuenenako kule bustanini?" ²⁷Petro akanite kavena, na mara lijogolo lajembite. ²⁸Kisha antolite yesu kuwoka kwa kayafa mpaka kwenye Praitorio. Yavile lukela na mapema. vapo wenyewe vajingile yeka yela Praitorio ili vakota kulijohana na kuila pasaka. ²⁹Kwa yeneyo pilato akavaendea, "alongile, "ni shitaka ng'ani linalomhusu hayoyo mundu?" ³⁰Vajibwite na kunnongalela, "ngato hayoyo mundu asingekuwa mtenda maovu, ngatunnetiteyeka kwino. ³¹Pilato avalongalile, "muntole mwanguta mwenga navene, mukanhukumu kulengana na sheria yino, "nao vayahudi vannongalile, "shelia haituruhusu tenga kunkoma mundu yeyoka. ³²Valongile hagaga ili lilovi la yesu litumike, lilovi ambalo avile amekwisha kulongela kunani ja imani ja chiwa chake. ³³Basi pilato ajingile kavena Praitorio ankemite yesu annongalile, "je, mwenga ni mfalme va vayahudi?" ³⁴Yesu anjibwite, "je, mwenga mugngota liswali halele ndava mpala kumanya au ndava vangi vantumite ili unikitokiaye nenga?" ³⁵Naye pilato akamjibu, "nenga si myahudi, au sivyo?" taifa lino na kuhani mkuu ndio vavannetite kwangu, mwenga nteile niki. ³⁶Yesu anjibwite, "Ufalme vangu si va ulimwengu hawowo, ngati ufalme vangu ngauvile na sehemu katika ulimwengu hawowo vatumwa vangu ngava mulanile ili nisitolewe kwa vayahudi. Kwa kweli ufalme vangu uhumayeka Bahapa" basi. ³⁷Pilato annongalile, "je mwenga basi umfalme?" Yesu akajibu, "mwena ndivyo channongela kuwa nenga ni mfalme, ndava hayeye nenga na zazaliwe ndava hayeye nenga ikite ulimwengu niilimiege shaidi va yela kweli. Yeyoka aliye va yeneyo kweli ahijoonela sauti jangu. ³⁸Pilato annongalile, "kweli ni niki?" naye alipo kwisha kusema hagaga ajawile kwa vayahudi na kuvalongalela, "nolayeka katika loloka mundu hayoyo. ³⁹Mwanguta mwenga

mna utamaduni wawandenda nadindulile mfundwa monga vakati va pasaka. Je mpala nanidindulile mfalme va vayahudi." ⁴⁰Kisha vabulite kelele valongile, ngati huyu,tufungulile Baraba." Naye Baraba avile mnyang'anyi.

Chapter 19

¹Basi pirato atoilile yesu na kumbula. ²Vala maaskari vapotite muvana kutengeneza taji vaivekite kunani ya mutu cha yesu na kunwalika vazi la rangi ya zambarau. ³Vanhekile na kulongela, "mwenga mfalme wa vayahudi na kisha kumbula kwa mavoko gao. ⁴Kisha pirato awokite kunja na kuvalongalela vandu, "nnolekee nannetela hayoyo mundu kwino ili mmanye kwamba nenga naiweneyeka hatia yoyoka munkati yake. ⁵Kwa yeneyo yesu awokite kunja; avile awarite taji miva na vazi la zambarau ndipo pirato annongalile, "nnolekee mundu hayoyo hapapa! ⁶Kwa yeneyo wakati kuhani mkuu na wakuu pavamwene yesu. vabulite kelelevalongile, "msuhubishe msurubishe, "pilato avalongalile, "kwa kuwa nenga monayeka hatia munkate ijake. ⁷Vayahudi vanjangwile pilato, "tenga tuvinayo sheeia, na kwa sheria yeneyo ya mpasa kuwega kwa sababu juene aliteile kuwa mwana wa chapanga. ⁸Pilato paaioine malovi hagaga azidite kuyogopa. ⁹Ajingile praitorio kavena na kunnongalela yesu, "mwenga nhuma kwaku?hata yeneyo yesu anjibwite yeka. ¹⁰Kisha pilato annongalile, "Je, nnongelayeka na nenga? Je, mwenga mmanyayeka kuwa nenga mweneke mamlaka ja kundandulila na mamlaka kunsulubisha. ¹¹Yesu anjibwite, "ngamileyeka na makili dhidi jangu ngati vampekile yeka kuwoka kunani. kwayeneyo, mundu jwamoite kwinoana dhambi ikubwa. ¹²Kuwokana na lijibu halele pilato awokite kunneka huru,lakini vayahudi vabulite kelele kulongela, "ngati chimunnekehuru basi mwenga n'ganjaya wa kaisari: kila jwaajitenda kuwa mfalme henena chiunyume cha kaisari. ¹³Pilato paagajoine malovi hagaga,annwtite yesu kunja kisha atamite chiti cha hukumu mahali pala papa manyikana ngati sakafu,lakini kwa chieblania, Gabatha. ¹⁴Lichova ja mahandalizi ja pasaka pahikite, panapo muda va saa ja sita. Pilato avalongalile vayahudi, "nnolekee mfalme wino hayoyo bahapa.!" ¹⁵Vabulite kelele, "mwondoshe, mwandoshe, msulubishe!" Pilato avalongalile, "Je, nansulubishe mfalme wino.? ¹⁶Ndipo pilato ammohite, yesu kwao ili asulubiwe. ¹⁷Nao vantoile yesu, naye awokite,hali auggedite msalaba vake juene mpaka kwenye eneo lavalikema fuvu lwa mutu, kwa cheebania huhitwa golgotha. ¹⁸Ndipo walipo msulubisha yesu, pamonga naye vagosi vavena,pamonga upande hawowo na jongi upande hawowo,na yesu pakatikati jao. ¹⁹Kisha pilato ajandike alama na kuwekwa kunani ja msalaba. Hapopo pajandikwe: YESU MNAZARETH, MFALME VA WAYAHUDI. ²⁰Vamaena va wayahudi vaisomite alama yeneyo kwani mahali pala pa hasulubishwe yesu pavile karibu na muchi. Alama yeneyo ja jandikwe kwa chieblania, kwa chilumi na kwa chiyunani. ²¹Kisha vakuu va makuhani vannongalile pilato, "Nkota kujandika, 'mfalme va vayahudi; bali jwene alongile nenga ni mfalme va vayahudi. ²²Naye pilato akavajibu, "chanyandike nyandike. ²³Baada ja askari kumsulubisha yesu, atoilile magwanda gake na kuga gavila katika mafungu ncheche, kila askari fungu limonga, vivyo hivyo na kanzu, henu yela kanzu yavile yeka vashonite bali yavile vaifumite yoka tokea kunani. ²⁴Kisha vakasemezana vene kwa vene, "tukota kuipapula, bali taibulile kula ili kuwona chiiviege ja mweneke, "Halele lawokile ili lela andiko litimizwe, lela lisemwalo waligavanya ngowo yaguna vazi langu valibulile kula. ²⁵Askari vateile mambo hagaga. Nyongo vake yesu, dada va yongo vake, mariamu n'dala va kleopo na mariamu nagdalena-vadala havava vavile vajemite kalibu na msalaba va yesu. ²⁶Yesu pamwene nyongovake pamonga na yola mwanafunzi jwampalite waki simama kalibu,annongalile nyongovake, "n'dala nnole, ona mwanao hayoyoy bahapa. ²⁷Kisha annongalile yola mwanafunzi, "Nnola,hayoyo bahapa nyongowino. "tokea saa iyoyola vanafunzu antoilile kujaula kunyumba jake. ²⁸Baada ja halolo,hali yesu akijuakuwa goa gajomwike kumalizika ili kutimiza maandiko, alongile, "mona njota. ²⁹Chombo chachivile chitwelile siki kunani ja ufito va hisopo,vammekile munnomo mwake. Naye yesu pai wonjite yeneyo,alongile, "ijomwike, ³⁰"kisha akainamisha mutu vake, akaikabidhi ntima jake. ³¹Kwa yela yavile ni vakati va maandalio, na kwa sababu miili yatakikiwe yeka kuabaki kunani ja msalaba vakati va sabato (kwa kuwa sabato yavile lichova ja muhimu) vayahudi vanjopite pilato kuwa magendelu gao vala vavavile wamesubiliwa ivunjwe, na kwamba miili jao ishushwe. ³²Ndipo askari pavaikite na kudenya magendelu ja mundu va kwanza va va pili jwaavile asulubiwe pamonga na yesu. ³³Pavanhikile yesu, vankolile tayali avile amesha kuwega, kwa yeneyo vadenyite yeka magendelu gake. ³⁴Hata yeneyo,monga vaaskari anhoite yesu muluvau kwa nkoa, na mara gawokite machi na mihai. ³⁵Naye jwaawene halele awoite ushuhuda, na ushuhuda vakeni va chakaka,juene amanya kuwa chaachilongile nicha chachaka nanyi pia muamini. ³⁶Mambo hagaga gavile ili lela lilovi lililonenwa lipate kutumia, "njeta hatawake mmonga utakao vunjika. ³⁷Kavena andiko lenge lilongela, "chivannole juene jwavanhomite. ³⁸Baada ja mambo hagogo yusufu va Arimathaya, kwa yela avile mwanafunzi va yesu, lakini kwa siri kwaajogopa vayahudi, anjopite pilato kwamba autole mwili va yesu. Naye pilato ampekile ruhusa. Kwa yeneyo Yusufu aikite kuuwoa mwili va yesu. ³⁹Naye Nicodemo ambaye hapoawali ankagwile yesu kilu naye ahikite. juene aletite mchanyiko va mane mane na udi, yapata uzito va ritili mia moja. ⁴⁰Kwa yeneyo valitoile mwili va yesu vautavite kwenye sanda ja kitani na pamonga na manukato, ngati chaivile desturi yavayahudi vakati va kuzika. ⁴¹Mahali ambapo yesu alisulubiwa kwavile nagustani; Munkati ja yela bustani kwavile na likabuli la mpya ambalo njeta mundu jwaavile awaite kuzikwa mwenemo. ⁴²Basi, kwakuwa

yavile lichova ja maandalio kwa vayaudi, na kwa yela lela likabuli lavile kalibu basi vagonike yesu munkati jake.

Chapter 20

¹Ngamapema lichiva la kwanza la juma, kwakona bado luvendo, marihamu magdalena ahikite palikauri aliwene lela liganga valivohile palikaburi. ²Kwa hiyo akavutuka luvelu kujau kwa simoni Petro na kwa jola vanafunzi jongi ambai yesu ampalite, kisha akamnogolela, "vantolite Bambu kabulini, natenga timanyite kwene kwavamnazite." ³Kisha Petro na jola mwanafunzi jongi vavokite, kujeleke kulikabuli. ⁴Vala vapigite luvelu kwa pamonga; jola mwanafunzi jongi avutwike kwa manayata ja petro na kuhika palikabuli jwa kwanza. ⁵Akajema na kisha kulolakeha likabuli; akaivona jela sanda ja chitani jigolwike, lakini ajingije munkati. ⁶Kisha simoni Petro najombi akahika akajingi munkati ja likaburi. Akaivona jela sanda na chitani jigolwike pala. ⁷Na jela lesa jajavii pamutu jake javiije jigolwike pamonga na jela sanda ja chitani bali javii jigolwike pembeni jika jake. ⁸Nde jola vanafunzi jongi najombi ajingii munkati ja likaburi; Akaivona na kuhamini. ⁹Kwakuwa hadi wakati weneo vavii vakona vamanyilejeka maandiku kuvywee yannazimu yesu afufuka kavena katika wafu. ¹⁰Kisha vanafunzi vakajau kavena kunyumba jao. ¹¹Hala yeneyo, mariamu avii ajemite palikaburi alela, paavii ajendela ajemite kisha akalilo likaburi. ¹²Akagavona alaika gavena gana sura jansopi vatamite mmonga pamutu na jongi mumagolo mahali ambapu yesu avii agolwike. ¹³Mavene vakannogolela, "mwanndala ndava kyani nnela?" ¹⁴Najombi annogolile, "nikwa sababu vantolite Bambu jwangu, nanenga manyajeka kwavammekite?" ¹⁵Pavajomwi kulonge genego, akageuka na kummona yesu avii ajemite, lakini amanyitejeka kama jwene avii yesu. ¹⁶Najwene yesu avalolile, "mau, ndavakiani nnela? MUnnonda mweneke?" ¹⁷Najwene adhanila ni jwatunza bustani akavalogolela, "Bambo kama mwenga jamutilite, munogolele kwamunnekite, nenga nakantole." ¹⁸Yesu akannogolela, "mariamu, "najombe akageuka jwene na kunnogolela kwa chialamu, "Raboni, "yaani yeneyo ni kulogola, "mwalimu." ¹⁹Yesu akavalogolela, "mungotoki, "kugusa, kwani nakona hombitejika kujau kwa Tati, bali najau kwa valongo vangu mwakalogolele kuvywe hombite kujau kwa tati vagu ambaye pia Tati jwitu, chapanga jwitu. ²⁰Mariamu magdalena ahikite kwalogolele vanafunzi, "Namwene Bambo, "na kwamba annogolile mambo gene. ²¹Na pajavii jioni lichova lenelo, lichova la kwanza la juma, na milwangu vadindite mahari vanafunzi pavavii kwa kwaaholalela vayahudi, yesu akahika na kujema pakatikati jao na kwaalogolela, "Amani jivywa kwitu." ²²Paajomwi kulongela genego akavanyoshe mavoko gake na luvahulwake. Navene vanafunzi pavamwene Bambo vahekelile. ²³Kisha yesu akavalogolela kaena, "Amani jivywe kwitu. Kama ywene Bambo chaandumite nenga, iywo yweneyo nanenga nantuma mwangota." ²⁴Yesu paalongi genega, akavavila na kwalogolela, mpokelaje ntima utakatifu. ²⁵Jojoka jwamunsamehe dhambi, vasameliwe; na vala vamwakongela chavaungiwe. ²⁶Thomaso, monga va vala kimi na vavena, jwavankemela Didimas, avijeka na vanafunzi vajake yesu paalikaje. ²⁷Vala vanafunzi vakannogolela baadae, "Tamwene Bambo." ²⁸Najwene akavalogolela, kama chanolajeka alama ja misumari katika mavoko gake, na kavena ngonji ywagu mu yene alama, na pia kavena mavoko gangu muluvahu lwake chihaminijeka. ²⁹Baada ja jisiku la nanre vanafunzi vavii muchumba kavena, najombi Thomaso avii pamonga nau. Muda milwangu pajavii vadindite yesu ajemite katikakati jao. na akalogola na iywe na twenga. ³⁰Kisha akannogolela thomaso, nnete lukonji lwake na mavoko gangu; nnete mavoko gino na mmeke muhuvahu lwangu; wala nkokuvywega jwangahamini bali jwaamini. ³¹Najwombi Thomaso akajibu na kunnogolela, "Bambo jwangu na chapanga jwangu. ³²Yesu akavalogolela, kwa kuwa mumwene, nhamini. Vabarikiwe vene vavahaminiwa." ³³Kisha yesu ateite ishara jamahena palongolo ja vanafunzi, ambao jangawahi kujandikwa katika chitabu chene. ³⁴Bali jene ijandikwe ili kwamba tiweze kuhamini kwamba yesu nde kristu, mwana jwa chapanga, na kuywe patihamini tivya na uzima katika lihina lwake.

Chapter 21

¹Bada ja mambo gene yesu ajidhirisha kavena kwa vanafunzi katika bahari ja Tibera; yene ndiyo chajizihilisha jwene. ²Simoni perto avii pamonga na Thomaso jwavanchemela didimasi, Nathanaeli va kana ja Galilaya vana va zebedayo na vanafunzi vangi vavena vaa yesu. ³Simoni Petro akavalogolela, "Nenga nyaula kulopoha homba. "Na vakannogolela, "tenga, pia tujaula na mwenga. "vakajaula vakajingi mumashua, laini jisha jenejo tavoha tapatijeka chochoka. ⁴Na lukele papachile, Yesu ajemite mufukweni, navene vanafunzi patambuwijeka kuywe avii yesu. ⁵Kisha yesu akavalogolela, "vasongolo muna chochoka chakulwega?" Navene vakanjangula, " hapana." ⁶Akavalogolela, "nnhuehai wavu upandi va kumena mashua, natenga tipati chiasi. "kwa yeneyo vahuuwi wavu navene vawezitejeka kuhihuta kavena kwa sababu ja uwingi va homba. ⁷Basi jola mwanafunzi amabye yesu ampalite akannogolela petro, "Ni bambo, " najombi simoni petro pajohine kuywe na Bambo, ajikongite ivazi lwake (mana avii aliwalite safi). kisha akautaga mugahari. ⁸wale vanafunzi vangi vakahika mumashua (kwani vavijeka kutali, javii mia moja kuhumi ufukweni), navene vavii vahuta wene wavu yayavii itweli homba. ⁹Pavavahikite ufukweni, vauwe mwoto na makakala pala na panani jake pavii na homba pamonga na nkate. ¹⁰Yesu akavalogolele, "nnete baadhi ja homba jannopwihe henu naha." ¹¹Basi simoni Petro akakwela na kukokota wane wavu wawavii yavii itweli homba ikolongwa, kiasi cha samaki 1513; japo vavii vamaheha, wene wavu wapapwikwejeka. ¹²Yesu akavalogolela, "nuhike mpati kuifungu hinywa. "Njeta hate mmonga ja vanafunzi jwasabwite kunnkote, mwenga ni mweneke?" vmanyite kuywe avii Bambo. ¹³Yesu akahika, akato wola nkati. kisha akavapekeha, akavatenda iywo yweneyo na kwa yene homba, ¹⁴Jene javii mara ja tatu kwa yesu kulizilishisha kwa vanafunzi vake badala ja kunywoka kuhumi wafu. ¹⁵Baada ja kunywe vavopwi chinywa, yesu akannogolela simoni Petro, "Simoni mwana jwa Yohana je, mumbala nenga kuliko venava?" Petro akannogolela, "Ena, Bambo, mwenga mmanyite kuywe nenga nampala, "yesu akannogolela, "munnehe mwanalimbelele lwangu." ¹⁶Akannogolela mara ja pli, "Simoni mwana jwa yohana, je vambala?" Petro akannogolele, "Ena, Bambo, mwenga manyite kuywe nampala." yesu akannogolela, Nchunga limbelele lwangu." ¹⁷Akannogolela mara ja tatu, "Simoni mwana jwa Yohana, je mumbala?" Najwene Petro ahuzunike kwa vile chaannogolele mara ja tatu." je mwenga mumbala?" Najwene akannogolela, "Bambo mmanyite goha; manyite nampala.: yesu akannogolela rheha limbelele lwangu. ¹⁸Amini amini nannogolela, pamwavile mwansongolo mwayovalile kwala ngovo namwete na kujau kwokwoha kwampala; lakini pachamwaa mwanngogolo chanyoshe mavoko gake na vangi channwalike ngovo na kumpeleka kwangakupala kujaula, ¹⁹Yesu akalogola gena ili kulangiha ni aina ng'ani ja chiwa ambacho petro ngaantukuzwe chapanga. baadaja kuywe alogwigenaga, akannogolela petro, "mungagule." ²⁰Petro agewike na kummona jola mwanafunzi ambaye yesu ampalite akavakagula-jwene nde jwavii gegemile muchidali cha yesu vakati va chakula cha jioni na kunnkota, "Bambo, mwene jivachansaliti.?" ²¹Petro amwene na kisha akankota yesu, Bambo jwene mundu chahenge kwani.?" ²²Yesu akajangula, "kama mpala abakile mpaka pachanujaje, lene lanhusu kwani?" mungagule." ²³Kwa hiyo habari jene jijeni mumiungoni mwa vale valongo, kwamba vanafunzi jwene chavywene kuwega. lakini yesu annogolelejeka petro kuywe, mwanafunzi jwene awegajeka, "kama mpala jwene abaki mpaka pachannhikaje ihusu kwani.?" ²⁴Jwene nde mwanafunzi jwavoha ushuhuda va mambo gene, na nde jwavii ajandika mambo gene, na timanya ja kuywe ushuhuda wake ni kweli. ²⁵Kuna mambo gangi gamahena ambayo yesu agahengite. kama kila limonga ngalijandikwe, dhani kwamba chilambo chene ngachitoshitejeka kuhiveka hitabu ambaywo ngaijandwikwe.

Acts

Chapter 1

¹Chitabu cha zamani ni chiyandiki

²Mpaka siku ambayo jwene vapokile panane. Hajeje yavile baada ja kuwoa amli kupitila nima mtakatifu kwa mitume javile vahagwile. ³Baada ja mateso gake, jwene awonikini avile hai pia na vithibitisho vamaheha vikashudia. Kwa siku alobaini alijidhihilisha kwao, na valongile kuhusu ufalme va chapanga.

⁴Pavavilevakonginaye pamonga nao avahamulu vakotakuwoka Yerusalemu, lakini muyalindai kwa ajili ja ahadi ja Tati, ambayo, alongile, "mwajuwini kuwoka kwangunenga. ⁵Kwamba Yohana alibatiza kabisa kwa machi, lakini chibatizaye kwa nima mtakatifu katika siku heneyo chache." ⁶Na pavavile valonginiki pamonga vakotite, "Bambo, hivi hayoyo ndio muda chavavuhiyai Israeli ufalme." ⁷Jwene avalongilile, ngayeneyo sawa kwinu

kumanya wakati au majila ambayo Tati akusudie kwa mamlaka gaki jwene.⁸Lakini chapokelai makili wakati Ntima mtakatifu chaikai panane jinu na mwangotamwenga chimai mashahidi vangu koka katika Yelusalemu na uyahudi woka na samalia mpaka mwisho va chilambo.⁹Bambo yesu alipokwisha kulongela hagaga, yakavai valola panane jwene ajinuliwe panane na lihundi likahekilila vakotakumona kwa mio gao.¹⁰Vakati valola kumbinguni kwa makini alienda, ghafla, vandu vavina vajimite pakatikati jao vawalite mavazi gansopi.¹¹Valongili, "Mwanguta vandu vagalilaya, kwa kiani njema bahapa mwekalolai kumbinguni?" hajojo yesu jwapaite kunane kumbinguni cha vuyai kwa namna jelajela ngati chamweni pajalai kumbinguni.¹²Ndipo vakavuya Yelusalemu kuwoka kwenye chitumbi cha mizatuni, amabo uvile kalibu na Yelusalemu,mwendo va siku ja sabato.¹³Pavahikiti vajawile kugolofa kwa vavile vatama. Nao ni Petro, Yohana,yakobo,Andrea, filipo,Thomaso, Batholomayo, Mathayo, Yakobo mwana va Alfayo, Simoni zelote na yuda mwana va yakobo.¹⁴Woka vahungine ngati mundu mmonga kwa juhudi vavile vajendelea katika maombi. Pamonga na venaha vavile vambomba,maliamu nyongumundu vake yesu, na kaka jake.¹⁵Katika siku jela petro ajimite pakatikati ja nongo,ngati vandu 120 valongile.¹⁶Nongo, yavile lazima kwamba maandiko gatimilai, ambapo zamani Ntima mtakatifu alongile kwa mnomo va Daudi kuhusiana na Yuda ambaye avajelikize vala vavakamwili yesu.¹⁷Kwa kuvega jwene avile mmonga wino na apokele fungui laki faida katika ajeje huduma."¹⁸(Henu mundu hajojo ahemile eneo kwa chela chapokili kwa uhovu vake bahapa agwile alongwilile mutu,yega akajwike na matumbo gake goka ja kuvega wazi vakajitika.¹⁹Woka vavatamiti Yelusalemu vajowini kuhusu alele, yeneyo eneo lenelo valikemilai kwa lugha jao, "Akeldama, "lenelo ni mgonda va miyai.")²⁰Kwenye chitabub cha zabuli vajandike, 'Nnendi eneo lake livaye hame na vatakuluhusu hata mmonga kutama pala;' na ruhusu mundu jongi atolai nafasi jake ja uhongozi.²¹Yeneyo ni muhimu kwa yeneyo wa vagosi ambao vahambatana natwenga wakati Bambo yesu pawokite na kujingila kati jinu.²²Kuanzia kwenye ubatizo va Yohana mpaka siku jela alipotwaliwa kunane, lazima avai shahidi va ufuo pamonga natwenga.²³Vakavika palongolo vagosi vavina yusufu jwavakemela Banaba ambaye pia vakemilai yusto na mathia.²⁴Vene vajopite vakalongela,"mwenga Bambo javile mitima ja vandu woka yeneyo mmekai wazi jwaku kati ja vavina havava ambaye ahagwile.²⁵Kutola nafasi katika huduma na hutumi, ambapo yuda atendite uhovu na kujaula mahali peke."²⁶Vakapiga kula kwa ajili jao, na kula yakagwelela mathia ambaye ahesibwi pamonga na vala mitume kumi na jimonga.

Chapter 2

¹Pavahikiti siku ja pentekoste, woka vavile pamonga sehemu jimonga. ²Ghafla vakahumila chilundumu kuwoka kumbunguni ngati upepo ukali, ukautwelila nyumba yoka muvavile vatamite. ³Penapa ikawahumila ndimi ngati ndimi za moto igawnyike, yakavai panane jao kila mmonga vao. ⁴Vao woka vakatwelila na ntima mtakatifu na vakawaza kulongela kwa lugha jongi ngati hela ntima yavajaliti kulongela. ⁵Henu vavile wayahudi vavaile vatama yerusalemu wacha chapanga kuwoka kila talifa pai ja mbingu. ⁶Ngulumu heneyo pavajowinike likundu la vandu likaika pamonga na vakavai na wasiwasi kwa sababu kila mundu avajowini vakalongilai kwa lugha jake vene. ⁷Vakangiche na kukangacha, vena vakalongela, "kweli havava woka vavalongela ngayeneyo wagalilaya?" ⁸Kwa kiani twenga tavajowanila kila mmonga katika luga patazaliwe nayo? ⁹Waparthia na wamedi na waelamu, na venava vavatama mesopotamia, Uyahudi na kapadokia na katika ponto na Asia. ¹⁰Katika frigia, pamfilia, katika misli na sehemu ja lubya hata kirene, na wageni kuwoka rumi. ¹¹Vayahudi na waongofu, wakrete na wahalabu tavajonila vakalongilai katika lugha jitu kuhusu mahengu ga uwezo va chapanga. ¹²Woaka wavile vakangiche na kutalanisha; valakiliana vene kwa vene, "Hajeje ina maana gani. ¹³Lakini vangi walidhihaki vakalongile havav vajazwite kwa yakujwega. ¹⁴Lakini Petro ajemite pamonga na vala kumi na jimonga, apahize sauti akavalongelela, "vandu va yudea na woka vavatama bahapa yerusalemu, hivai imanyakanaye kwinu, ijowanilai kwa makini malowi gangu. ¹⁵Vandu havava valewitejika ngati chizazi sababu saa hajeje ni lukela saa tatu. ¹⁶Lakini halele lavile lilongiliki kupitila kwa nabii Yoeli. ¹⁷Chivai katika siku ja mwisho; chapanga alongela, chinanangai ntima vangu kwa vandu woka, "wana vinu na binti jinu chavawohai unabii, vijana vinu chavalolai maono, na vazee vinuchalotai mang'amung'amu. ¹⁸Hela hela panane ja vatumishi vangu na vatumishi vangu va vambomba katika siku yeneyo, chiyanangaye ntima jangu, na chavatabilai. ¹⁹Chinangiye maajabu panane kuangana ishala pai pachilambo, miahi a moto na mafusho ja lihoi. ²⁰Na manya chibilishai kuvega luvendo na mwezi kuvega miaye kabla ahitejika siku jikubwa na ya ajabu ja Bambo. ²¹Chivai ja kwamba kila mmonga ambaye mwakemilikile lihina la Bambo chaokokai. ²²Vandu va Israeli, ijowanaye malovi hagaga: Yuse wa Nazaleti, mwanadamu jwathibitishe na chapanga kwinu kwa matendo ja uwezo na maajabu na ishala ambazo chapanga kupitia jwene katikati jinu, ngati mwangota mwenga jwene chimanya. ²³Kwa sababu ja mpango uhudiwe tangu mwanzo, na maalifa ja chapanga wa mawoko ja vandu vahalifu, vasuhubishe na kukoma. ²⁴Ambaye chapanga ajinuhe akauwoa uchungu va mauti kwake kwa sababu jawesekana ijika kwa jwene kumilikiwa na jweneyo. ²⁵Yeneyo Daudi alongela kuhusu jwene, 'amweni Bambo daima palongolo ja pamio jangu, jwene avile muchiwko wangu va kulomi yeneyo basi chava hengelekajika. ²⁶Kwa yeneyo ntima jangu wavile na kuhengwa na ulimi wangu wahengwite pia yega jangu chihishi katika ujasili. ²⁷Chimuilekai nafsi jangu ujalai kuzimu wala chimulusu utakatifu winu kukola uhozo. ²⁸Mwenga mujidhilishe kwangunenga ndila za uzima; chimutendaye twelilai fulaha palongolo ja pamio pinu. ²⁹Nnongo, mwesa kulongela kwinu kwa ujasili kuhusu tati jitu Daudi: jwene awile na kudhika na likabuli lake liile pamonga natwenga hata hadi lilinu. ³⁰Yeneyo avile nabii na amanyate kuvega chapanga alapile kwa kapo kwake, kwamba chavikai mmonga katika uzao wake kwenye chiti cja enzi. ³¹Aliweni alele, mapema na akalongela kuhusu ufufuo wa kristu, 'wala avile vanekitijika kuzimu, wala yega wake wawolitejika. ³²Hajojo yesu-chapanga afufuye ambaye twenga woka ni mashahidi. ³³Kwa yeneyo, yakavai vahinulilwe katika chiwoko cha kulome wa chapanga, na yakavai vapokile ahadi ja ntima mtakatifu kuwoka kwa tati jwene amimine ajeje ahadi ambayo mwanguta mwenga nnola na kujowana. ³⁴Kwani Daudi apaitajika kujaula mbinguni, lakini alongela, 'Bambo alongela kwa Bambo vangu. ³⁵Ntamaye chiwoko changu cha kulome mpaka pachantendai adui winu chigoda kwa ajili ja magendelo ginu. ³⁶Kwa yeneyo nyumba yoka ja Israeli na mmayai kwa hakika kwamba chapanga aitehile jwene kuvega Bambo na kristu hajojo yesu ambaye mwanendite. ³⁷Henu pavajowini genega, gavachumite katika ntima wao akanongelela petro na mitume vangi, "nongo. luhengai voli? ³⁸Na petro akanongelela. "Tubwiaye na mbatizai kila mmonga winu katika lihina la yesu kristu kwa ajili ja masamaha wa dhambi jinu na chipokelai zawadi ja ntima mtakatifu. ³⁹Kwa kwinu ni ahadi na kwa vana vinu na vala woka vavile kutali vandu kwa kadri Bambo chapanga witu pachavakemila. ⁴⁰Kwa malowi gaahena vashudia na kuvasihi alongile, "mulikowai mmokai katika chizazi acheche kiovu." ⁴¹Ndipo vapokile malowi gake na vakabatiza, bahapa vajonjokie katika siku jeneyo ngati nafsi elfu tatu. ⁴²Vajendilile katika mafundisho ja miyume na ushilikiano, katika kumega mkate na katika maombi. ⁴³Hofu ikaika panane ja kila nafsi na mahajabu gamaena na ishala ikatendeka kupitia mitume. ⁴⁴Woka vavahamini vavile pamonga na kuvega na hindu yao kwa pamonga. ⁴⁵Na vauzite hindu na miliki jao na kugavana kwa woka kulingana na chapala kila mmonga. ⁴⁶Yeneyo ja siku baada ja siku vajendilile yakavai na lego lilonga katika hakalu, na vaumegite mkate kwenye kaya na vashiliki kwa kuhengwa na unyenyekevu wa ntima. ⁴⁷Vasifute chapanga na yakavai na chibali na vandu woka. Bambo avayonjokie siku kwa siku ambao vavile vaokolewa.

Chapter 3

¹Henu peter na Yohana vavile vajelekea katika hekalu wakati wa maombi, saa tisa. ²Mundu fulani chiwete tangu apangwite, avile vagega kila siku na avile vakagonikai katika mlyangu wa hekalu vaukemela wamboni ila awezai kuomba sadaka kuwoka kwa vandu vava vile vavejelekiai kuhekalu. ³Pwamweni petro na yohana vakavandikila kujingila muhekalu, ajopite sadaka. ⁴Petro akazile mio, pamonga na Yohana akalongela, "tulolai twenga." ⁵Chiwete akavalola akaloliaye kupokela chindu fulani kuwoka kwave. ⁶Lakini Petro akalongela, "fedha na dhahabu nenga njeta, lakini chila chiminacho chimuhai kwinu katika lihina la yesu kristu wa nazalet, ngendae. ⁷Petro akatola kwa chiwoko chaki cha kulumi na akajinula panane: mala jimonga magendelo gake na ihundu ja mahupa gake akapata makili. ⁸Hahumbaye panane, mundu chiwele ajimite na kwanza kugenda, akajingila kuhekalu pamonga na Petro na Yohana akagenda nahahumbaye na kusifu chapanga. ⁹Vandu woka vawweni agendaye na kusifu chapanga. ¹⁰Vakatambua kwamba avile ni jula mundu ambaye avile atamai ajupa sadaka kwenye mlyangu mzuli wa hekalu; wajwadhute na kukangacha na kustajabu kwa sababu ja chela chichiwokile kwake. ¹¹Namana chivile vashilikiaye Petro na Yohana, vandu woka kwa pamonga vavatukie kwenye ukumbi vaukemela wa sulamani vakangiche sana. ¹²Petro palolite ili jwene akawajibu vandu mweye vandu wa Israel, kwa kiani ikangacha? kwa kiani magalongela mio ginu kwitu ngati kwamba tatehile hajojo agendaye kwa makili gitu tavete au uchaji witu. ¹³Chapanga wa Ibrahimu, na Isaka, na wa yakobo chapanga wa Tati witu atukwize mtumishi jake yesu. Hajojo ndiye ambaye mwangotamwenga mwakabizi na kukana palongolo ja pamio ja pilato, japo jwene avile ahamwili kunekelea huru. ¹⁴Mwakanaye mtakatifu wa mwenga haki, na badala jake mwapalai jwakoma anekai huru. ¹⁵Mwangoto mwenga mwakomite mfalme wa uzima, ambaye chapanga afufue kuwoka kwa wafu-twenga ni mashahidi wa lendino. ¹⁶Yenu kwa imani ambaye ipitila kwa yesu yapikile jwene afya hajeje kamilifu palongolo jinu mwangota mwenga mawoka. ¹⁷Yenu, nongo, manya kwamba mate nditi katika ujinga weneo pia chavateile viongozi winu. ¹⁸Lakini mambo chapanga anongilile mapema kwa milo ja manabii woka, kwamba hajojo kristu chatesakai, henu agatimize. ¹⁹Kwa yeneyo tubwiye na kugeuka ili kwamba dhambi jinu iweze kuondolewa kabisa, kusudi ihike nyakati ja kubuludika kuwokana na kuvega kwa Bambo. ²⁰Na kwamba awesaje kutuma kristu ambaye jwatehuliwe kwa ajili jinu yesu. ²¹Jwene ndiye ambaye lazima mbingu yapokelai mpaka wakati wa kulejishwa kwa hindu yoka, ambaye chapanga hailongile zamani yakalekwa milomo ja manabii vatakatifu. ²²Hakika musa alongile, 'Bambo chapanga chihinuwai nabii ngati twenga kuwoka katika nongo winu chumujowanilai kila chindu ambacho chitanongelelai mwangoto mwenga. ²³Chiawokilai kwamba kila mundu ambaye hajowanilajeka kwa nabii jonjoni chahangamilai kabisa awoke kati ja vandu. ²⁴Hena na manabii woka mmokai samweli na vala vavafatite baada jake, valongile na kutangaza siku hajeje. ²⁵Mwangota mwenga ni wana wa manabii na wa agano ambalo chapanga aliteile pamonga na mababu, ngati chavalongile, kwa Ibrahimu, katika mbeyu jinu familia yoka ja chilambo chibilikiwa. ²⁶Baada ja chapanga kujinua mtumishi vake, atumite kwinu kwanza ili avabaliki mwangota mwenga kwa kugeuka kuwoka katika uhovu winu.

Chapter 4

¹Wakati petro na yohana pavavile valongela na vandu. makuhani na mlinzi wa hekalu ma masadukayo vajawile. ²Vavile vachikile sana kwa sababu petro na yohana vavile vafundisha vadu kuhusu yesu na vatangize kunane ya kufufuka kwake kuvoka kwa vavawile. ³Vavakamwile na kuvaveka kujela hadi lukela yayafatite. kwani tayari yavile jioni. ⁴Lakini vadu vyamaena vavavile vajoine ujumbe fafamini na idadi ya vagosi vavavile vaamino twavalidile kuvege elfu tano. ⁵Hata payaikite lukela lichova lilafatite kwamba vavakola. wazee na vajandika kwa pamonga vajikusanye yerusalemu. ⁶Anasi kuhani mkolongo njwavile na kayafa na yohana sa iskanda na woa vavavile na valongo wakuhanu mkolonga. ⁷Pavavile vavavekite petro na yohana pakatikati joa vavakotite, "kwa uwezo gani. au kwa lihina gani mteile halele?" ⁸Kisha petro avile atwilile nntima mtakatifu. akavalongelela, "angoto mwenga wakubwa na vadu. na wazee. ⁹Kama tenga lichova ya lelene vatukota kuhusu litendo lambone lilatendike kwa vadu hajojo jwavina kwa namna ajeje mudu ajojo atendiwe mzima?. ¹⁰Hebu limanyikane lenelo kwinu na vadu woa katika Israel kwamba kwa lihina la yesu kristo wa nazaleti. ambaye asurubiwe ambaye chapanga afufuie kuwoka kwa wafu ni kwa ndela yake kwamba mudu ajojo ajema hapapa palongolo yino akavae juna hafya. ¹¹Yesu Kristo ni liganga ambalo mwangoto mwenga wajenzi valizalau. lakini ambalo valitendite kuvyega liganga likubwa la papeni. ¹²Ncheta wokovu katika mudu jongo awaye goa kwa maana njeta lihina lenge pahi ya mbingu lavampalite vadu. ambalo kwa lenelo tukombola tuokolewa, ¹³Sasa pavaliwene ujasiri wa petro na yohana na vakagundula ngati vavile ni vadu wakawaida vanga vanga na elimu vashangie vakamanya kwamba petro na yohana vavile pamonga na yesu. ¹⁴Kwa sababu vamwene jola mudu njwalamite ajemite pamonga nao. vavile jeka na chindo cha kulongela dhidi ya alele. ¹⁵Lakini pavavile vajomwile kuwa amuru mitume vaeoka palongolo ya mkutanu wa pabaraza valongivene kwa vene. ¹⁶Valongite tutavalongelele vadu veneo? ni hena kwamba muujiza wa ajabu gatedeka kupetela vene umayikana na kila mmonga jwaishi yerusalemu; nakuweza kuikana lenelo. ¹⁷Lakini ili ngati lijambo halele likotokuyenela miongoni mwa vadu. hebu twavaonye vakotokuyenela kavene kwa vadu jojoka kwa lihina halele. ¹⁸Vakemile petro na yohana mkate na kuvaamuru kamwe vakoto kunena wala kuvafundisha kwa lihina la yesu. ¹⁹Lakini petro na yohana vajibwite na kuvalongela, "kam ni sahihi pamio pa chapanga kuvatii mwangoto mwenga kuliko chapanga hukumuni vene. ²⁰maana twenga tuwezajeka kuleka kuganena mambo ambayo twagawene na kugajoana, ²¹Baada ya kuvaonya sana petro na yohana vavalekite vajaula. vawezitejeka kupata sababu yoyoka ya kuwaadhibu. kwa sababu vadu woa vavile vasifu chapanga kwa chela chichavile chitendike. ²²Mundu jwavile apokile muujiza wa kulama apatite ngati na umri zaidi ya miaka arobaini. ²³Baada ya kuvaleka huuru. petro na yohana vaikite kwa vandu vake na kuvataarifu goa ambayo makuhani vakolonga na wazee vavile valongile. ²⁴Pavajoine. vakweite sauti yao. kwa pamonga kwa chapanga na kulongela."bwana. mwenga mwahumbite mbingu na dunia na bahali na kila chindu mkate mwake. ²⁵Mwenga ambaye, kwa mtima mtakatifu. kwa kinywa cha tate witu daudi. mtumishi wake alengile, "ndavyakiyani wandu wa mataifa vateile ghasia na vandu wametafakali mambo gangafaa?. ²⁶Wafalme wa padunia vajipangite pamonga. na watawala vakusanyike kwa pamonga dhidi ya bwana na dhidi ya maisha wake. ²⁷Ni hakika woa herode na pilato. pilato, pamonga na vandu wa mataifa na vandu wa Israeli vakusanyike kwa pamonga katika muchi hawowo dhidi ya mtumisho wake mtakatifu yesu. ambaye mwapakie mauti. ²⁸Vakusanyike kwa pamonga kutenda goa ambayo luwoko lwake na mapenzi gake agaamwile tangu awali kabla gangapokela. ²⁹Sasa bwana mwagalolekee kutisha goa. na mwajalie watumishi vake vanetnita linelo lao kwa ujasiri woa ili. ³⁰Kwamba panyosha luwoko lwake kupona. ishara na maajabu viwezo kupokela kupetela lina la mtumishi wake mtakatifu yesu," ³¹Pavajomwile kuwomba. eneo ambalo vakusanyike kwa pamonga latikisike, na woa vajazite na ntima mtakatifu na vanenite lineno la chapanga kwa ujasili. ³²Idadi hikumbwa ya vala vavaamini vavile na mtema mmonga na ntima mmonga njeta hata mmonga wao njwalongile ngati chochoka chamiliki chavile chake njweni badala jake avile na hindo nyoa kushiriki. ³³Kwa makili hikubwa mitume vavile vatangaza ushuhuda wao kuhusu ufufuo wa bwana yesu. na neema hikubwa kunani jao woa. ³⁴Pavilejeka na mundu jojoka miongoni, mwao njwapungukiwe na mahitaji kwa sababu vandu woa vavavile na hati za chwanja au nyumba. vayzite na kuleta hela ya hindo yayavile vaemilise. ³⁵Na kwiiveka pai ya magendelu ya mitume na mgawanyo watendike kwa kila muumini kulengana na kila mmonga chaavile na liitaji. ³⁶Yusufu mlawi mudu kuwoka kipro apekile lihina la barnabasi na mitume (lenelo ikatafasiriwa ni mwana wa faraja). ³⁷Avile na mgonda. aemilise na aletite hela avekite pai ya magendelo ya mitume.

Chapter 5

¹Hivyo mdu mmonga njwavamile anania na safira mdala. vaelimise sehemu ya mali. ²Na hekite sehemu ya hela yavaemalise (mdala wake pia halimanyite halele), na aletite sehemu hiyabakilke na kuveka kumagendelo ya mitume. ³Lakini Petro alengile, "anania ndavya kiyani shetani auteulie mtima wake kulongela hidodo kwa kutima utakatifu na kuiya sehemu ya mali ya mgonda?". ⁴Wakati palavile langaemelesa. lavilejeka ni mali gangu? na badala ya kuemelesa, lavile pahi ya uwamuzi wake? yaviwoo haolele lijambo halele mutima mwino? mwakotite vandu bali mkotite chapanga. ⁵"Katika kujoana malovi hagaga. Anania agwile pahi na akajomoka na wogohi hikolongwa yavaikile woa vavajoine halele. ⁶Vasongolo vaikite kulongolo na kunekela katika chijiji na kuneta kunja na kuzika. ⁷Bada ya masaa gata tuu. mdala wake ajingile mkati. amanyite jeka kyani chichavile chikopokile. ⁸Petro akavalongalela, "mnongelele ngati mwaemilise mgonda wa galama yeneyo, "akalongela. "hena kwa ghalama yeneyo." ⁹Kisha petro akanongalela. "ivewole kwamba mpatine kwa pamongaa kunenga mtima bwana? nolokee magendelo ya vala vavamzikite nganawino ivile panyango na chavagege na kupeleka kunja. ¹⁰"Ghafla akavoka mmagendelo pa petro. akandumula mtima. na na vala vasongolo vakaika mkati vakamkolela hawile. vakagenda kupeleka kunja na kuyeleva karibu na ngana wake. ¹¹Hofu hikolongwa yakaika kunani ya kanisa lizima. na yawoa vakajoine mambo hagaga. ¹²Ishara yenge na maajabu yavile hikopokela miongoni mwa vandu kupetela mmawoko ya mitume. vavavile pamonga katika ukumbi wa suleman. ¹³Lakini njeta mundu jongo tofauti njwavile na ujasiri wa kukumbatana nako hata yeneyo. wapekie heshima ya kunani na vandu. ¹⁴Na pia waamini vamaena vavile valongoine kwa bwana. Idadi hikiwa ya vagosi na vadala. ¹⁵Kiasi kwamba hata vagegite vaganchwa mimitaa na kuvagoneka mui ndanda na kwenye makochi ili ngati petro akiwa hapate chiwili chake chiweza kuuluka kunani yake. ¹⁶Hapo pia idadi ikolonga ya vandu vaikite kuuma muchi hiyatindile yerusalemu. vakavaleta vavavina na woa vavachanganikiwe na ntima waakwa na woa vaponite. ¹⁷Lakini kunano mkolongwa ageuke na woa vavavile pamonga na jola (ambao ni wa dhehebu la masadukayo); vatwelile na wiu. ¹⁸Vakanjosha mawoko gao kuvakamula mitume na kuvaveka mkati mmageleza la jumla. ¹⁹Na wakati wa kilu malaika wa bwana andindule nyangu ya gelezaa na kuwaowa kunja na kulongela. ²⁰Mjaule mkajemalele kuekaluni na kuvalongalele vandu malovi goa ya uzima hawowo. ²¹Pavajoine halele vajingile miekalu wakati wa kupambazuka na kuvafundisha lakini kuhani mkolonga aikite na woa vavavile nao na kemela baraza loa kwa pamonga ba wazee woa wa vandu wa israeli na kuvatuma kumageleza ili kuvaleta mitume. ²²Lakini watumishi vavajaile. vakolilejeka mmageleza. vawijite na kuwoa taarofa. ²³Tuvakolile mmageleza vadindite yamboni salama. na walinzio vajemite panyango. heno patavile tudindula twa mwene jeka mundu munyumba. ²⁴"Heno kandai jemedari wa hekalu na makuhani vakolonga pavajoanae maneno hagaga vapatite wogoi hikubwa kwa ajili yitu vafikiliaye chivege wole lijambo lenelo. ²⁵Kisha mmonga hakaika na kuvalongolela. "vadu muvavekite mmagereza vajemite hekaluni na vafundisha vandu. ²⁶Hivyo jemedari ajawile pamonga na watumishi. na kuvaleta eno bila ya kutenda fujo kwa sababu vajogwape vandu vawezite kuvamenya kwa maganga. ²⁷Pavajomwile kuvaleta vavavekite palongolo ya baraza kuhani mkolonga avakotite. ²⁸Alongille, "twavaamwile mkifundisha kwa liina halele na twakoma muitwelie yerusalemu kwa kuvafundisha lao na kunongela kuleta mihaye ya mudu hajojo panani yitu. ²⁹Lakini petro na mtume vakalongela. "lazima tutii chapanga kuliko vandu. ³⁰Chapanga wa tate witu afufue yesu. njwava komite, kwa kumtundika kunani ya mkongo. ³¹Chapanga atukuze katika luwoko lwake wa kuume na kutenda kwamba mkubwa na mwokozi. kuwoka toba kwa Israeli na msamaha wa dhambi. ³²Twenga mashahidin wa mambo hagaga. na mtima mtakatifu ambaye chapanga awoite kwa vala vavaamini. ³³Wajumbe wa baraza pavajoine naa vakamwile na hasira vakapala kuvakoma mitume. ³⁴Lakini pharisayo jwavamile gamalieli, mwalimu wa sheria. jwaeshimiwe na vandu woa ajemite na kuamuru mtume tuvatole kunja kwa muda uhupi. ³⁵Kisha akavalongalela. "vagosi wa israeli. naivae makini sana na chela chamkipendekeza kuvatendela vandu havava. ³⁶Kwa sababu kadani payapetite Theuda ajemite na kujidai ngati mundu mkubwa, na idadiny vandu vapatite vmia nne vafatite awile na woa vavavile vavatii vatawanyike na kuovelela. ³⁷Baada ya mundu ajojo yuda mgalilaya. aji8nuke siku yela za kijandika sensa akauta vandu vamaena munyuma jake najwene pia aovalile na woa vavavile wakimtii vatawanyike. ³⁸Heno nanongalela mjiepushe na vandu havava na muwaleke vene kwa sababu. ngati mpango hawowo au maengo agaga ni ya vandu chatutage. ³⁹Lakini ngati ni ya chapanga. chawezejeka kuvaivalila; weza kulikolela hata hata kulepelela na chapanga yeneyo. vashawashike na malovi gake. ⁴⁰Kisha vakemile mitume mukati na kuvamenya na kuvakenga wasi nene kwa liina la yesu na vanekite vajaule zao. ⁴¹Vawokite kulongolo ya baraza vakaekela kwa sababu vasabwite kuvega vashaili kuteseka na kutokuheshimika ndava ya liina lenelo. ⁴²Kwa yeneyo kila lichova. mkati ya hekalu nakuwoka munyumba hadi munyumba vajendalile kuvafundisha na kuhubiri yesu kuvega ni masihi.

Chapter 6

¹Henu katika machova gangano, wakati idadi ja vanafunzi pajavio iyongaeka, lilalamiko la vayahudi va kiyunani gawanzite dhidi ja vaebrania, kwa sababu vajane vao vavii vashaulika katika ngao wa kila lichova la kulwega. ²Mitumi kumi na vavena vaakemi likusanyiko loloka la vanafunzi, na kulongera, "ngava sahihi kwetu kulileka lichova la chapanga na kwahudumi pameza. ³Kwakuwa valongo,nhagula vanalomi saba kuhumi miongoni mwitu, vandu vema, vatweti ntima na hekima, ambao tiwesa kwakabidhi huduma jene. ⁴Na twenga tijendele daima katika kujopa na katika huduma ja lichova. ⁵Hutura jao javapendize nkutano wola. Ivyo vakanhahu stefano mundu jaleliwi i,ani na ntima ntakatifu, na filipo,Prokoro,nikanori,timoni,parmena, na nikolao,mwongofu kuwuka Antiokia. ⁶vaumini vavatetite vandu vene palongolo ja mitumi vavombite na baada vavasimite mavoko gao. ⁷Hivyo linenu la chapanga, lajenile, na idadi ja vanafunzi jazidite kujinjokeha kwene kuyelusalemu; na idadi jikolongwa ja makuhani vaitiite imani. ⁸Na stefano,atweli neema ja makakala, avii ahenga maajabu na ishara jikubwa miongoni mwa vandu. ⁹Lakini penapa vajimwike baadhi ja vandu vafurahi va sinagogi vajikeme sinagodi la mahuru, na la vakrene na ka waeskanderia na baadhi kuhumi kilikia na Asia, vandu vene vavii vahojiana na stephani. ¹⁰Lakini,vawezitejeka kushindana na hekima na ntima ambao stephani avii atumila katika kulongela. ¹¹Kisha vaashawishi baadhi ja vandu kwa siri kulongela, "tijowine stehani alonge malovi ga kukufuru dhidi ja musfa na dhidi ja chapanga." ¹²Vavashuhutisha vandu, vazee, na vaandishi, na kunjaulila stephani, vakankamula, na kunneta palongolo ja balaza. ¹³Vavaletile vashaidi va ilongo,wavalogwile, "mundu jwene alikajeka kulonge maluvi gabaya dhidi ja lieneo alele litakatifu na sheria. ¹⁴Kwani tanjowine alogola kwamba ajo yesu wa nazaleti chapahazalihe mahali penapa na kuibadili destuli yavatikabidhi na massa." ¹⁵Kila mmonga jwavii katika baraza,aheleize mihu gake kunnolakela stephani, na vakuvona sura jake javii kama pmihu pa malaika.

Chapter 7

¹Kuhani nkolongwa akalongela, "mambo aga nigakweli.? ²Stehano akalongela, "akavalongo na akatate vangu,munyoanilai nenga: chapanga vautukufu amokile atate witu Abrahamu wakati pavile mesopotamia,kabla jakutama harani;. ³Akavalongera, 'mmokane katika chilambo chinu na vajamaa vako na njalai katika chilambo chinanangiaye.! ⁴Kisha akawoka katika chilambo cha ukaldayoakatama harani, kuhuma penapo,baada ja atate jaki kuwa chapanga akanneta kwene chilambo ache,chavatama henu. ⁵Ampekiejeka chokapi ngati urithi vaki,pavilejeka na sehemu hata ja kuveka lugplo. Lakini abrahamu ahaidiwi hata kabla jakupa wana kuvywa chapatai chilambo ngati milki jaki na uzau vaki.⁶Chapanga alongele najwombo vahe, ja kwamba vazau vaki kavatamiti katika chilambo ja ugeni,na kwamba venneji va akwo vatavahenga kuvywa vachenga vau na kuvatenda ibaya kwa muda va mika ncheche. ⁷Na chapanga akalongela, chanilihukumu taifa amalyo chilivahengai mateka,na baada ja penapo chavawukai na kuniabudu katika sehemu aje.! ⁸Na akampekea Abrahamu akaywe atate va Isaka akantaili lichova Iya nane, Isaka akavye atati va yakobo akavye atati va akahokolo vitu kumi na vavina.⁹Akahokovitu vakammonela wiu yusufu vakanHEMELESA kaika chilambo cha misri, na chapanga avile pamonga najwene. ¹⁰Na akamokola katika matesu gaki, na akampekea fangili na hekima kulongolo ha faraho mfalme va misri. Faraho akanhenga avivya ntavala panani ja misri na panani ja nyumba jaki yoha.¹¹Basi pakane na njala jikulongwa na matesu gamahela katika chilambo cja misri,na atate vitu vapatitijeka chakulya. ¹²Lakini yakobo pajohanai kuvile nafaka misri, avatumite tate vitu kwa mara jakwanza. ¹³Katika safari ja pili ysufu akaliyonesha kwa valongo vaki, familia ja yusufu ikamanyikana kwa faraho.¹⁴Yusufu akavatuma valongo vaki kujaula kumpwakila yakobo atate jau aika kumisri pamonga na vajamaa vaki, jumlati javandu voa ni sabini na nhanu. ¹⁵Nde yakobo akahuruka misri,kisha akawega jwene pamonga na atate jitu. ¹⁶Vakavatola ha shekemu vakavzika katika kaburi ambalu abrahamu alihemile kwa ipande vya hela kuhuma vana va hamori akwo shekemu.¹⁷Vakati va hera ahadi amabyu chapanga amwaidi Abrahamu paukaribiae, vandu vakeva va jonjokie akwo misri. ¹⁸Wakati wene ajinuki mfalme jwangamanya kuhusu yusufu. ¹⁹Ajo mfalme jongi akavakonga vandu vitu nakuvatenda mabata atate vitu , na kwavataga vana vao vakeke ili vakotoishi!²⁰Katika chipindi chela musa apagwili, avile nzuri palongo pa chapanga,akaleleva mwilhi itatu katika nyumba ka atati vaki. ²¹Wakati pavantagike, binti va farao antolite akanela ngati mwanavaki.²²Musa afundishwi mafundisho goa ga va farao misri, avile na makili katika malovi na matendu. ²³Lakini baada ja kutiza miaka alubaini, ikahikila katika ntima vaki kuvajendela valongo vaki, vana va Isalaeli. ²⁴Pamwonahi mwisraeli pentendelai ,abaya musa antetei na kulepeza chisasi jwavile jwamwonei kwa kunyatula mmisiri. ²⁵Afikiliai kuvya valongo vangi chavamanyalilai kwamba chapanga avaokola kwa luwoko lwaki, lakini vamanyalilajeka.²⁶Lichova lilifuatite akajaula kwa baadhi javaisraeli vavile vakomana; akalonga kuvapatanisha; akalongela; mabambu, mwangota mwenga ni valongo; mbona nkosana mavene kwa mavene? ²⁷Lakini jwankosie jirani yaki akansukumila kutali na na kulongela, mweneki jwahengite mvia mtavala na muhukumu witu?. ²⁸Mwenga mpala kungoma, ngati chaunko miti mmisri jana?"²⁹Musa akatilite baada ja kujoana yene avimgeni katika chilambo cha midiani, ambapu avitate vavana vavina. ³⁰Baada jamaka alubaini kupeta malaika akamwekela katika lijangwa lyachitomba cha sinai katika mwali va moto nkati mwa pachitutu.³¹Wakati musa pauwonite moto ashangiena kustaaajabu chela chachiwonite na pajalibwai kuchihegelela ili kuchilola, sauti jabambu ikahikila ikalongela. ³²Nenga ni chapanga va atate zunu, chapanga va abrahamu na va isaka, na va yakobo! musa andendemiki na athubwitijeka kulola. ³³Bambu ukavapwagila, 'ngula ilatu hinu, sehemu jajemite ni mahali patakatifu. ³⁴Nagaweni matesu ga vandu vangu vavi kumisri, nyowine kulwala kwaunane hulwike ili nivaokoi henu, hikachinantumai mwenga misri!³⁵Ajo musa ambai jwankamwile, wakati pavalongilai, 'mweneke jwahengili kuvya ntavalana mwamuzi witu?_avile ambayi chapanga antumiti avya ntavala na nkombozi. chapa antumiti kwa luwoko vamalaika ambayi amokile musa pachitutu. ³⁶Musa avalongile kuhuma misri baada ja kuhenga miujiza na ishara katika misri na katika bahari ja shamu na katika lijangwa kwa chipindi cha miaka alubaini. ³⁷Ni musa ajo nde jwampwagite vandu va israeli kuvya, 'chapanga chavainulilai nabii kuhuma miyongoni mwa valongo vinu, nabii ngati nenga.³⁸Ajo ni mundu ambayi avile katika nkutanu kujangwani na malaika ambayi alongile najwene katika chitombi cha sina. ajo nde mundu ambayi alipokie lilovi lilivi hai na kutupekia twenga. ³⁹Ajo ni mundu ambayi atate vitu vankanite kuntii, vanskumila kutali, na katika mitima jau valigekila misri. ⁴⁰Katika chipindi chenecho vampwagile haruni, "tutengeziai lungu chitulongozai.ajo musa avile atulongoza kuhuma katika chilambo cha misri, tumanyijeka chichimpatite!.⁴¹Nde vakatengeneza ndama kwa machova ago na vakavoa sadaka kwa yene sanamu na vahengwa kwa sababu ja mahengo ga mawoko gau. ⁴²Lakini chapanga avagewizi na kuvapekea vaabudu ndondwa ja kuangani, ngati chavajendiki muchitabu cha cha manabii, 'je mundolile nenga sadaka za vanyama muvachinjite pajangwani kwa muda va miaka alibaini nyumba ja israeli?⁴³Mukubali hema ja

kukonganika ja moleki na ndongwa ja chapanga refani, na chinyangi cha mtengenizi na kuvaabudu vau: na chinampeleka kutali zaidi ja babeli!⁴⁴Atate vitu vavile na hema ja kukonganika jaushuhuda jangwani ngati chapanga chaamuru palongelai na musa, kwamba kavatengenizi kwa mfanu va wola vavonite.⁴⁵Ale ni hema ambalu atate vitu, kwa wakati vau, vavaletite katika chilambo na Joshua yene jaumile wakati pavajingile kumiliki taifa ambalu chapanga avavengite kabira ja uwepu va atate witu. aje avila naha hadi machova ga daudi.⁴⁶Ambayi apatite chibali pamiho pa pa chapanga! na akajopa kulonda makau makuukwa chapanga va yakobo.⁴⁷Lakini selemani achengile nyumba ja chapanga.⁴⁸Hata hene jwavi kunani atamai kwa nyumba zavachengiti kwa mawoko; ni ngati nabii chalongile.⁴⁹Mbingu ni chiti chaki enzi, na chilambu na sehemu ja kuwekela magolo gangu. nyumba ja aina wole chamchengelai? alongela bambu : au ni kwaku sehemu jangu ja kupomolela? ⁵⁰Siu luwoko lwangu luhengite yene vindu vyoa?⁵¹Mwangota vandu venye hingo jigumu vangatahiliva mitima na masikuu kila mara mumpenga roho mtakatifu, 'ntenda ngati atate vinu vavatendite.⁵²Ni nabii wole katika manabii ambayi atate vinu vantesitejeka?. vavakomite manabii woa vavahumile kabira ja uhikilu va vammonga mwene haki enu mmile vasaliti na vakamaji vakipia.⁵³Mwangota vandu vampokele sheria jela javalagalike na malaika lakini mwakamijeka."⁵⁴Kisha vajumbe va baraza pavajoinai mambo aga, vachomite mitima jau, vakanyagila minu Stefano.⁵⁵Lakini jwene akavye atwilile roho mtakatifu, akalola kumbinguni kwa makinina akawona utukufu va chapanga, 'na akmona yesu ajimite luwoko lwa nileluva chapanga.⁵⁶Stefano akalongela, "nnolai niuweni mbingu zidi ndwiki na mwana va adamu ajemiti luwoko lwa nnelelu va chapanga"⁵⁷Lakini vajumbe va baraza vakaepa makelele kwa sauti za panani, vahiva masikilu gau, vakammutukila kwa pamonga.⁵⁸Vakannekela kunja ja bomani na vakankungunda maganga:na mashahidi vakanhulangovo zau za kunja na kuvega pai karibu na magologa chijana jwankelai sauli.⁵⁹Pavavile vakankung'unda maganga Stefano, ajendalile kunkemela bambo na kulongelas, "bambo yesu, mpokelai roho jangu,".⁶⁰Akatindivala mafuti na kukemela kwa sauti jikolongwa, "bambo ntokuvahesabila dhambi aje. "Palongelai aga, akajomoka roho.

Chapter 8

¹Sauli avile kwa makubarianu ga chifo chaki lichova lyenelo nde pavanza kuvatesa chinyume cha kanisa lilivile yerusalemu; na vauminiu woa vavatawanyika katika majimbu ga yudea na samaria, panganye mitume. ²Vandu va chapanga vanzikite stefano na kuhenga maumbolezu makolongwa panani jaki. ³Lakini sauli alidhulu sana kanisa. asawile nyumba kwa nyumba na kuvabuluza kunja akambomba na akanalome, na kuvalekela muligereza. ⁴Vaaminiu ambau valile vavatawanyiki badu valihubiri lilovi. ⁵Filipo akahluka katika boma lya samaria na akatangaza kristu akwo. ⁶Baada ja makutanu kujoana na kulola ishara za hengite filipo; vakaveka umakini panani ja chila chalongile. ⁷Kutuma apo vandu vamahena vavajoini, majini machafu vavawokiti vamdu aku valela kwa sauti jikolongwa, na vamahele vapawite na iwete vaponywite. ⁸Na kwa vile na furaha jikolongwa katika bomani. ⁹Lakini pavile na mudu mmonga katika bomani wola lihina lyaki simoni, ambayi avile akahenga uhavi; ambau autumilai kuvasangaza vandu va taifa lya Samaria, wakati akalongela kunya jwene nimundu va muhimu. ¹⁰Vasamaria woa tangu ja choko hata nkolongwa, vakanjoanila, vakalongela; "mundu ajonigale makili ga chapanga ambayu na ikubwa. ¹¹Vakanjoanila kwa maanagaki avasngaza muda nnefu kwa uhavi waki. ¹²Lakini wakati pavaaminiaae kuvya filipo ubili panani ja ufalumi va chapanga na na panani pa lihina lya yesu krstu, avabatizi akanalome kwa akambomba. ¹³Na simoni mwene aamini:baada ja kubatizwa ajendalilw kuvya na filipo; pavona ishara na miujiza jajavile itendekai, ashangie. ¹⁴Wakati mitumi va yerusalemu pavajoini kuvya samaria ipokile lilovi lya chapanga, vakavatumia petro na yohana. ¹⁵Wakati pavavile vahuruka vakavaombela; kwamba vampokele roho mtakatifu. ¹⁶Mpaka muda gola, roho mtakatifu avile ajavahuruka hata mmonga vau; vavile tu vabatiziwi kwa lihina lya bambu yesu. ¹⁷Nde petro yohana vakavaekela mawoko na vakampokela roho mtakatifu. ¹⁸Wakati simoni palolai kwamba roho mtakatifu vamuite kupetela kuvikela mawoko na mitumi; akapala kuvapekea hela. ¹⁹Akalongela, "mumbekee aga makili, ili kila chinammekilai mawoko apokelain roho mtakatifu." ²⁰Lakini petro akampwila; hela yaku pamonga na mwenga ipotelai kutali kwa sababu umedhaniai kuvya karama ja chapanga chipatikanai kwa hela. ²¹mmujeka na sehemu katika lijambu ale, kwa sababu ntima waku si mnyoofu kulongolo ja chapanga. ²²Hene basi ntumwa maovu gaku na kunjopa chapanga lbda chinsamehe vajifikra za ntima waku. ²³Kwa maana nola akwo katika sumu ja uchungu na chifungu cha dhambi. ²⁴Simoni akajibu na alongile, "munjomba bambu kwaajili jangu, kwa kuvya mambo goa gamuzungumwizi gaweza kunhumila. ²⁵Wakati petro na yohana pavavile vashudila na kuhubiri lilovi lya bambu vawojite yerusalemu kwa ndela yeneyo; vahubiri injili katika ijiji yamahele vya vasamaria. ²⁶Basi malaika va bambu alongela na filipo na kulongela, "nnangazaina njenda kusini katika ndela jijaula pai pa yeruslemu kujelekela gaza, "(ndela aje jivi katika lijangwa). ²⁷Akalangaza na kujaula nnola kwa vile na mundu wa Ethiopia tovashi mwwene mamlaka gakolongwa pai pa kandase ; malaika va Ethiopia vamekite panani pa hazina jaki joa; na mwene avile ajawile yerusalemu kuabudu. ²⁸Avile kuwaja atamite muligari mwaki asoma chuo cha nabii isaya. ²⁹Roho ikalongela nafilipo, "nhegelelai karibu na ligali ale ukashikamanai nalu. ³⁰Nde filipo akajaula luvelu, akanjoana asoma katika chuo cha nabii isaya; akalongela, je mmanyite chansoma?" ³¹muthiopia akalongela, "chinweza wole mundu pangaongoza,? "akansihi filipo akwelai muligari na kutama pamonga najwene. ³²Henu lifungu lya maandiko gaki vya asoma muethiopia ni ale; aongozwa ngati likondoo kujaula kumachinjioni; na ngati likondo anyamizi nuhu, aumbite jeka nnomo waki: ³³Kwa kuhuzunishwa kwaki hukumu jaki woite:mweneke chaeleza chaza chakimausha gaki vagawoite katika chilambo," ³⁴Nde towoshi akankota filipo, na kulongela, " nanyomba ni nabii jwaku ambayi vannongalile habari zaki ni kuhusu jwene au za mundu jongi? ³⁵"Filipo awenzite kulongela avanzi kwa liandiku ale lya isaya, kuhubiria habari za yesu. ³⁶Pavavile mndela, vakahika pa machi! towashi akalongela, nnola pana machi apakiyani chizwa ngoto kubatiza.? ³⁷Malovi aga "nde muethiopia akajibu "ng'amini kwamba yesu kristu ni mwana wa chapanga, "ngavijeka kwenyi maandiko ga kadeni) nde muethiopia akaamu lu ligari lijemai. ³⁸Vajawile mkati ja machi pamonga filipo na towashi, filipo akambatiza. ³⁹Wakati vapawokai kwenyi machi roho va bambu ampeliki filipo kutali; towashi amwejeka, akajaula ndela jaki akashangilia. ⁴⁰Lakini filipo akaumila azoto. appetite katika mkoa wola na kuhubiri injili katika maboma goa mpaka pahikite kaisaria.

Chapter 9

¹Lakini sauli ajendalile kulongengela kwa chitisho hata vya kuwega kwa wanafunzi wa bwana. ajawile kwa kuhani mkolongwa. ²Na kujopa barua kwa ajili ya masina gogi kwene Dameski, ili ngati akampatae mu7du jwavile katika ndela yela. avyeye mgosi au mdala avafunge na kuvapeleka yerusalemu. ³Hata pavile akisafiri yaumile kwamba pavandakile dameski. ghafla hikayitika kokakoka nuru kuwoka kumbinguni, 'Nanjwene akagwega pahi na kulonhgela sauti hikanongalela, "sauli. sauli mbona mdesa nenga?"⁴Sauli akajibu. mwavanimwenga bwana? bwana akalongela. "nenga ndoo yesu unayeniudhi. ⁵Lakini mjeme njingile muchi nawe chavanongalele gagampasa kugaenga. ⁶Vala vadu waliosafiri pamonga na sauli vakatulua nuu. vajonalai sauti vakii wona vadu. ⁷Sauli akainuka katika chilambo na pafugwite mio gake hawezite jeka kuchiwona chindo. vakakamula luwoko vakaneta mpaka dameski. ⁸Kwa machova gatatu nakulola. nakuliega wa kujwiga. ⁹Basi pavile mwanafunzi dameski liina lake Anania. bwana akalongela nako katika maono, "Anania "na akasema. mnole mile hapapa. bwana. ¹⁰"Bwana akanongalela, "inuka mjaule zako katika mtaa uvaukemela nyofu. na katika nyumba ya yuda na mkakote mudu kuwoka Tarso jwavakemela sauli; maana avile avomba. ¹¹Na amwene katika maono mudu liina lake Anania ajingila na kumekela mawoko kunani yake ili kwamba apate kulola. ¹²Lakini Anania akajibu, "bwana ajoine habari za mudu hajojo kwa vadu vamaena kwa kiasi gani chavatendile gabayawatakatifu wa kweneko yerusalemu; ¹³Hapa ana mamlaka kuuma kwakulani mkolonga kukamula kila mmonga anayeliita liina lake. ¹⁴Lakini bwana akanongalela. "jaule kwa maana njwene ni chindo teule kwangu alitole lihi a langu kulongolo ya mataifa nawafalme na vana wa israeli. ¹⁵maana chinangie chagavile gamaena gachampasa ya kuteswa kwa ajili ya lihina langu."¹⁶Aanania akajaula. akajingila molola mukati; akavekela luwoko akalongela mnongo sauli. bwana yesu jwaumile katika dela papalaye kiika andumite apate kulola kavena na kutwelela mtima mtakatifu. ¹⁷Ghafla yakangwega pamio pake hindu ngati magamba. akapata kulola akajema akabatizwa. akanyega chakula na kupa makili. ¹⁸Akatama pamonga na wanafunzi kweneko Dameski kwa machova gamaena. ¹⁹Wakati wowo akamtangaza yesu katika masinagogi. akalongela kwamba njwene ni mwana wa chapanga. ²⁰Na woa vajoine vashangie na nakulongela. "siyo mudu ajojo javaalibie woa vavakemile liina halele kwenwko yerusalemu? na hapapa aikite kwa kusudi la kuvafunga na kuvapeleka kwa makuhani."²¹Lakini sauli aliwezesha kuhubili na kuvatenda wayahudi vavatamite dameski vakachanganyikiwa na kusibitisha ya kuvega ajojo ndiye kristo. ²²Baada ya machova gamaena. wayaudi vakatenda shauri pamonga ili vakome. ²³Lakini mipango yao ukamanyikana na sauli vakamjovalela panyangu muhi na kilo wapate kukoma. ²⁴Lakini wanafunzi vake vakagega kilo vakamlua kupetela ukuta vakaelea pahi katika lidengu. ²⁵Na sauli apaikite yerusalemu, aakalenga kujiunga na vanafunzi lakini vavile vajogopa, wasisadiki kuvega njwene ni mwanafunzi. ²⁶Lakini Barnaba akatola na kupeleka kwa mitume, na akavalongalela jinsi sauli chamwene Bambo mdela na Bambo na chalonginako, jinsi sauli chaubile kwa ujasiri kwa liina la yesu kweneko Dameski. ²⁷Akonganike nao pajingile na kukopaoka Yerusalemu, akanena kwa ujasili kwaliina la Bambo yesu. ²⁸Alihojiana na vayahudi va kiyunani lakini vakalengai mara kwa mara kukoma. ²⁹Vakati valongo pavamanyite, lijambo halele, vakamtola mpaka kaisaria, na vapeleke ajaule Tarso. ³⁰Basi kanisa loa katika uyahudi galilaya na samaria, lavile na amani na vakajengaika kugenda katika hofu ja Bambo na faraja ja mitima mtakatifu, kanisa likakola kwa kujonjokea idadi. ³¹Kisha yakopokile Petro pavile atindila tindila upande woa za mkoa, akavaulukia vaumini vavaishi katika muchi va lida. ³²Amwene kwene mundu mmonga liina lake anea, mundu hajojo avile pachindanda miaka minane; maana avile apohozile. ³³Petro akavalongalela, "Ainea, yesu kristu akavalamie: mjumuke na mkatandike chindanda chino, "mara akajumka. ³⁴Na vandu voa vavatamite lida na sharoni, pavamwene mundu yweneyo vageukile Bambo. ³⁵Vavile na vanafunzi yafa javankemela Tabitha, ambalo lilitafsiliwa kam, Dorcas" Hajojo mdala atwelile maengo njema na matendo ja rehema gagatendite kwa maskini. ³⁶Pagakopokile katika lichova alele avinite na akawega; pavamsafelisha vakweite chumba cha kunani na kumgoneke. ³⁷Kwa yeneyo lida avile karibu na yafa, na vanfunzi vajoine kwamba petro avile kweneko, vavatumite vandu vavene kwake, Vakasihi, "hike kwitu bila kuchelewa. ³⁸Petro akajumka na kuwoka pmonga ao, pahikite vanendite katika chumba cha kunani na vajoine woa vajemite karibu njwene vakolela, vakanangia likoti na ngowo ambazo Dorcas vashonite vakati vavile pamonga vao. ³⁹Petro akaawoa voa kunja ja chumba, akapiga magoti akawomba, kisha akaugeukia yega, akalongela, "Tabiha, mjumuke, "akayekula mihu gake na pamwene petro akatama pai. ⁴⁰Kisha petro akampela luwoko, lwake akamwinua, na pavakemite vaamini na wajane, akavakabidhi kwao pavile wome. ⁴¹Lijambo halele lakamanyikana yafa yoka, na vandu vamaena vakamini, Bambo. ⁴²Lakopokile Petro akatama machova gamaena yafa pamonga na mundu jankemela simoni, ntengeneza limbendela.

Chapter 10

¹Kwa vile na mundu fulani katika muchi wa kaisari, liina lake vankemile kornelio, avile mkuu wa chikosi cha kiitalia. ²Avile mchamungu na alimwabudu chapanga na nyumba jake joa; avoite mbia yamaena kwa vayahudi na vajopite kwa chapanga lichova loa. ³Muda wa saa tisa za muhi awene maono malaika wa chapanga aika kwa. ⁴malaika annongalile "kornelio! Kornelio annolakie malaika na hofu ikubwa sana alongile "ayeye ni niki mkuu? "malaika annongalile" maombi gino na zawadi yino kwa maskini ikwelite kunani ngati kumbu kumbu kwenye uwepo wa chapanga. ⁵Henu ntume vandu kujaula muchi wa yafa kunneta mundu mmonga jwa vankema simoni ambaye pia vankema petro. ⁶Atama na mtengenezaji wa limbendela jwavankema simoni ambaye nyumba jake ivile kando ya bahali. ⁷Baada ya ya malaika jwaavile alongela naye kuwoka kornelio avakemile vatumishi va nyumabani kwake vavena, na askari jwavile akimwabudu chapanga kati ya maaskali vavavile vantumikila. ⁸Kornelio avalongalile goa gagavokile na avatumite yafa. ⁹Lichova ya kaguile muda wa saa sita vavile mundela na vavandakile mjini petro akwelite kunani kudali kuwomba. ¹⁰Na pia avile na njala na aliitaji chindu cha kulyega, lakini wakati vandu vateleka chakulya, alangie maono. ¹¹Awene anga limefunuka na chombo chiuluka na chindu fulani ngati ngowo ikubwa ilele pai kwenye ardhi katika kona zake yoa ncheche. ¹²Munkati yake kwavile na aina yoka za vanyama wenye magolo ncheche na vavakwa va kunani ya ardhi na ijuni ya angani. ¹³Kavena sauti yalongile kwake. "njumke. Petro nchinjenanniege. ¹⁴Lakini Petro alongile "yeneyo, bwana kwa sababu waiteyeka kulyega chindu chochoka na jisi na chichafu. ¹⁵Lakini sauti yaikite kwake kavena kwa mara ya pili "alichokitakasa chapanga nkota kuchikema na jisi wala chiakwa. ¹⁶Ayeye yawokile mara tatu, na chela chombo chavile vachitoile kavena kulianga. ¹⁷Na wakati petro akiwa katika hali ya kuchanganikiwa kunani ya hagogo malovi yanamaanisha nini, nnole vandu vavavile vatumwite na Kornelio vajemite kulongolo ya lango, vakotite ndela ya kujaula kwenye nyumba. ¹⁸Na vakemite na kukota ngati simoni ambaye pia vankemite Petro ngati jwavile atama pala. ¹⁹Wakati huo Petro paavile akiwaza kunani ya hagogo malovi ntima walongile naye, "tazama vandu vatatu va nnonda. ²⁰Njumuke na nhuluke pai na njaule navo. nkota kujogopa kujaula navo kwa sababu navatumite. ²¹Petro auluke pai kwao na kulongela" nenga ni yola jwa munnona. kwa avaniki naikte? ²²Valongela, "akida mmonga liina lake kornelio, mundu wa haki na ampala kumwabudu chapanga na vandu humsema vyema katika taifa loa ka kiyaudi vannongalile na malaika wa chapanga kuntuma ili kujaula kwenye nyumba yake ili ajoane ujumbe kuwoka kwake. ²³Petro avakalibishe kujingila munkati na kutama pamonga naye rukela iliyo fuata ajumwike ajawile pamonga naye na valongo vachache kuwoka yafa wakaambatananaye. ²⁴Lichova lalikagwile vaikite kaisalia. na kornelio avile avalendela; na avile avakemile pamonga valongolo vakena vaganja vake wa karibu. ²⁵Wakati petro paajingile munkati, Kornelio akamlakia na kujinama hasi pai mmagendelu gake kwa kweshimu. ²⁶Lakini Petro akamwinua na kulongela, "njeme; nenga na mweye pia vanadamu. ²⁷Wakati Petro paavile alongela naye ajawile munkati akolile vandu vakusanyike pamonga. ²⁸Avalongalile, "mwangoto mwenga mavene mmanya kuwa siyo sheria ya kiyahudi kushilikiana au kutembelewa na mundu ambaye si wa taifa halele lakini chapanga anangie nenga kuwa sipaswi kunkema mundu yeyoka ni najisi au nhakwa. ²⁹Nandio maana nkitebila kubishila, pavandumite kwa ajili ya yeneyo. kwa yeneyo nankote kwaniki mwantumite kwa ajili yangu. ³⁰Kornelio alongile, "machova ncheche gagapetite, wakati ngati, hawowo navile nyopa muda wa saa tisa mui munkati ya nyumba jangu; na wene kulongolo yangu mundu ajemite akiwa na mavazi gansofi. ³¹Anongalile, "Kornelio maombi gake vagajoine na chapanga, na zawadi zako maskini ikolite ukumbusho kulongolo za chapanga. ³²Kwa yeneyo mtume mundu yafa na akankeme mundu mmonga jwavankema simoni aike kwino, ambaye pia vankema Petro. ambaye aishi kwa mtengenezaji wa limbendela limonga jwavankema simoni ambaye nyumba jake ivile papembeni mwabahali. ³³Zingatia: Msatr huu, "na ya chapaikaye chaalongena mwangota mwenga, "haumo kwenye maandiko ya kadeni. ³⁴Ndipo petro adindwele nnomo wake na kulongela, "chakaka, amino kuvyega chapanga hwezayeka kuvyega na upendeleo. ³⁵Badala jake kila taifa mundu yeyoka jwanhabudu na kutenda matendo ya haki akubaliwa kwake. ³⁶Manya ujumbe wau woite kwa vandu va israeli, paavile atangaza habari njema ya amani kupetela yesu kristo ambaye ni bambo wa woka- ³⁷mwangota mwenga mavene mmanya litukio lalikopokile, ambalo likopokile yudea yka na laliwanzile gali la ya baada ya ubatizo ambao yohana auta gize. ³⁸Tukio lalivile lanhusu yesu kristo jinsi chapanga channekile mauta kwa ntima utakatifu na kwa makili. ajowile akifanya mema na kuponya voa vavateswite na ibilisi kwa kuwa chapanga avile pamonga nanye. ³⁹Tenga ni mashaidi wa mambo goa gagateile katika nchiza uyaudi na katika yelusalemu-hayoyo ni yesu jwavankomite na kuntundika munkongo. ⁴⁰Hayoyo mundu chapanga alimfuata lichova latatu na kumpela na kumanyakana. ⁴¹Si kwa vandu voa lakini kwa mashaidi vavaaguliwe kabla na chapanga-tengatavete, vatuvile kula naye na kunywega nako baada ya kufufuka kuwoka kwa wafu. ⁴²Atulagie kuhubulikwa vandu na kusuudia kuwa hayoyo ndie ambaye chapanga anhangwile kuvyega mwamuzi wawalio haina vavawile. ⁴³Katika juene

manabii voa vashuudile ili kwamba kila jwanaamini katika juene chaapokele. msamaa wa zambi kupetela liina lake.⁴⁴Wakati Petro pajendalile kulongela hagogo, ntima utakatifu avatwelie voa vavavile vajohonola ujumbe wake.⁴⁵Vandu vala vavauska na chikundi cha waamini vavatailiwe -vola voa vavaikite na petro walishangazwa kwa sababu ya karama ya ntima utakatifu vavanijitite pia kwa wamataifa.⁴⁶Kwa kuwa vajoine havava mataifa valongela kwa lugha yenge na kumwabudu chapanga. petro ajibwite.⁴⁷Kuna yeyoka awesa kivila machi ili vandu vakota kubatiziwa vandu havava vapokile ntima utakatifu ngati tenga?⁴⁸Ndipo akawaamuru vabatizaji kwa liina la yesu kristo baada ye vajopite atumenavo machova kadhaa.

Chapter 11

¹Mtume na valongovake vavavile hakwokwi yudea vajoine kuwa wa mataifa valipokile lilovi la chapanga. ²petro paaikite hakwoko yelusalemu, lela likundi la vandu vavatailiwe wakaanza kumkosoa, wakisema. ³"Ukamuline na vandu vangatailiwa na kulyega nao. ⁴Lakini petro awazite kueleza litukio kwa kina; alongile. ⁵Navile nyopa katika muchi wa yafa, na nawene maono ya chombo. chielela pai ngati ngowo ikubwa ihelela kuwoka kumbinguni katika pembe zake zote nne. ⁶Nachilolikie na kuolela kunani jake. nanene inyama wente magendelu ncheche waishio katika chilambo, na vamanya wa kumanyai na vanyama vava kwa vana ijuni ya angani. ⁷Kisha najoine sauti ilongela na nnenga, "njumuke, Petro, nchinje na jule. ⁸Nalongile, "ngava yeneyo, bwana munnomo mwangu kuwaite yeka kujingila chindu chochoka changali chatakatifu au chiakwa. ⁹Lakini sauti ya jibwite kavena kuwoka kumbinguni, chela chapanga chaachi tenganize kuwa ni safi, nkotakuchikema na jisi. ¹⁰Halele lawokile maratatu, na kulyega chindu kika chukuliwa kumbinguni kavene ¹¹Nnole, wakati hawowo vandu vatatu vavile vajemite kulongolo ya yumba yela mwatuvile; vaatumite kuwoka kaisali kukamwangu. ¹²Ntima anongalile kujaula nao, na nisitofautiane nao havava vagosi sita vajawile pamonga na nenga na tajawile kwenyu nyumba ya mundu mmonga. ¹³Atulongalile yela jwamwene malaika ajemite munkati ya nyumba jake alongile, "mundume yafa nannetite simoni ambaye liina lake lengeni petro. ¹⁴Chaalonge ujumbe kwako katika huo chiokoke mwenga na nyumba nyino yoa, ¹⁵Pawezite kulongela nao ntima mtakatifu aikite kunani yao ngati chaikite kwino mwazoni. ¹⁶Ngombuka malovi ya bwana chaalongile, "yohana alibatiza kwa machi; lakini mtabatizwa katika ntima utakatifu. ¹⁷Pia ngati chapanga avoite zawadi ngati ya tupekie tenga watuamini katika bwana yesu kristo nenga ni mweneke kwamba wensa kumbula chapanga?. ¹⁸Pavajoine mambo agaga vavutie yeka, bali walimsifu chapanga na kulongela, "chapanga awoite toba ndava ya mataifa pia. ¹⁹Basi vaamini ambao mateso gawanzite kwenye kifo cha stephano vatawanyike kuwoka yelusalemu -vaamini havava vajawile kutali hadi mpaka foinike kipro na antiokia. valongalile ujumbe kuusu yesu kanyika yake kwa wayahudi na ngava kwa jongi awaye yeyoka. ²⁰Lakini baadhi yao nio vandu kuwoka kipro na Kreno, vaekite antiokia na kulongela na vayunani na kunbili bwana yesu. ²¹Na luwoko wa bwana wavile pamonga na navandu vamaena vaamini na kunge ukila bwana. ²²Habari zao yaikile mmasikilu mwa kanisa la yerusalemu: na vantumite barnaba ajaule mpaka antiokia. ²³Paaikite na kulola kalama ya chapanga alifurahi; na avalekile ntima woa kubakina bwana katika mutima yao. ²⁴Ndava avile mundu mwena na amejazwa na roho mtakatifu na imani na vandu vamaena vajonjekie katika bwana. ²⁵Baadaye barnaba ajawile Tarso kunnola sauli. ²⁶Ampatite, annetite antiokia yavile kwa mwaka uzima vakusanyike pamonga na na kanisa na kuvafundisha vandu vamaena. navanafunzi vava kemile wakristo kwa mara ya kwanza huko antiokia. ²⁷Na katika lichova halele manabii vauluke kuwoka yerusalemu mpaka antiokia. ²⁸Mmonga wao ni agambondilo liina lake ajemite akiashiliwa na roho kuvyega njala ikali chiiwokele ulimwenguni mwoa. hayeye yawokile wakati wakati wa machova za klaudio. ²⁹Kwa yeneyo, vanafunzi, kila mmonga alivyo fanyika vaamwie kupeleka misaada kwa valongo vavavile uyahudi. ³⁰Vateile naa vatumite pesa kwa luwoko wa barnaba na salumoni.

Chapter 12

¹Wakati weneo mfalme Herode akonyosha luwoka lwake, baadhi ya vala vava woko pamkusanyiko ili kuvatesa. ²Akakoma yakobo mnongo yohana na kawa upanga. ³Baada ya kulola kuwa yavapendeza wayahudi, akamula na petro kavena alele lavile wakati wa mkate isiyo chachwa. ⁴Pakamwile akameza gerezani na akaveka vikosi vinne vya askili ili kumlinda avile akitarajia kumpeleka. ⁵Petro vakaveka gerezani lakini maombi yakafanywa kwa bidii na kukusanyika kwa ajili yake kwa chapanga. ⁶Lichova kabla Herode, hajawijeka kumoa. kilo huo petro avile agoluke katikati ya maasikari vavena. avile afungwite na minyaroro hivena, na walinzi palongolo ya nnyago vavile valendela gerezani. ⁷Nnole. malaika wa bwana ghafla akavawokela na nuru ikangaa mkati akammenya petro muluvau na kugolola akalongela, "mjumuke kanyata, "ndipo minyororo hiyavile vatamite hikawopoka kuwoka mmawoko mwake. ⁸Malaika akanongalela. walengowoyinu na wale chilatu yinu, "petro hakatenda naa. malaika ⁹Hivyo petro akafata malaika na akawoka kunja. haamini njeka nchichatendike na malaika ngati cha ukweli aambukaye alola maono. ¹⁰Baada ya kupeta lindo la kwanza na lapili vakaika paligeti la chumba la kunyingila kujaula muchi ukayekukalene kwaajili yitu. vakawoka kunja vakauluka kwenye mtaa. mara malaika akavalongelela. ¹¹Petro pajiyelewe. akalongela. "heno amini ngati bwana atumite malaika njwake ili kuwoa katika mawoko ya Herode na kwa matarajio ya vadu woa vayahudi," ¹²Baada ya kumanya hagaga. akaika kwenye nyumba ya mariamu nyongo wake yohana ambaye ni marko; wa kristo vamaena vakakusanyika na kuwomba. ¹³Papingite hodi panyangu wa kizuizi, "mtumishi mmonga msikana njwawakemela Roda akaika kudidula. ¹⁴Pagamanyite ni sauti ya petro. kwa furaha akashindwa kudidula mnyangu; badala yake. akatila mkati ya chumba; na kuvalongalela kuwa petro ajemite palongolo ya mnyango. ¹⁵Hivyo. vakalongela kwake. "mwenga ni lupengu" lakini akazile kuvega ni kweli ni njwene vakalongela "ajojo ni malaika njwake." ¹⁶Lakini petro ajendalile kubishana pavadindule nnyangu, vakamona na vakashangaa sana. petro akavapembea kwa luwoko kimya kimya, na akavalongalela jisi bwana chamoite kuwoka gerezani. akalongela. ¹⁷Muvalongalele hagaga mambo yakobona valongo vake. "kisha akawoka akajaula sehemu jenge. ¹⁸Payavile muhi. pakavega na huzuni ukubwa kati ya askari kuhusia na chichakopokile kwa petro. ¹⁹Baada ya Herode kunonda na hamwenejeka akavakota walinzi na akavaamuru vavakome. akajaula kuumima uyahudi mpaka kaisaria na kutama kweneko. ²⁰Herode avile na hasira panene ya vadu wa Tiro na sidoni vakajaula kwa pamonga kwake. vakavega na uganja na Blasto msaidizi wa mfalme ili avasaidie kisha vakawomba amani kwa sababu chilambo chao chapokile chakuya kuwoka katika chilambo ya mfalme. ²¹Siku iliyo kusudiwa Herode awite mavazi ya kifalme na kutama pachiti chake cha kifalme. na akavautubia. ²²Vadu vakapiga kelele. "hajeje ni sauti chapanga wala si sauti ya binadsmu!" ²³Mara ghafla malaika akammenya. kwa sababu avile apekijeka chapanga utukufu. valile na changona akawega. ²⁴Lakini lineno la chapanga lakakola na kusambaa. ²⁵Baada ya barnaba na sauti kukamilisha huduma yao vakawoka pala wakarejea yerusalemu, vakamtola na yohana ambaye liina la kuzaliwa ni marko.

Chapter 13

¹Enu katika likanisa la Antiovalimu,vavaile Barnaba,simeoni (jwavakemile nigeri).lukio wa krene,manaeni (nnongo asiye wa damu wa Herode kiongozi wa mkoa), na sauli. ²Pavavile vaabudu Bambo na kuta,mtima mtakatifu alongile.Niteengeani papembeni Barnaba na sauli,vatende maengao ganavakemile." ³Baada ja kanisa kudinda ,kuwomba na kuveka mavoko gao kunani ja vandu havava, vakavaleka vajaule.⁴Kwa hiyo Barnaba, na sauli vatiite ntima mtakatifu na haelile kujaula seleukia, kuuma kweneko vasafili kubahari kuelekea kisiwa cha kipro. ⁵Pavavile katika muchi va salami, vatangize lilovi la chapanga katika masinagogi ja vayahudi. Pia vavile pamonga na yohana marko kama msaidizi vao.⁶Pavajawile katika kisiwa choka mpaka pafo, vakolile mundu fulani havi,myahudi nabii wa huongo, ambaye lihina lake lavile Bar yesu. ⁷Havi ajojo ashirikiine na liwali sengino paulus,njwavile mundu juna malano,mundu hajojo avalalike Barnaba na sauli, kwa sababu apalaye kujoana lilovi la chaanga. ⁸Lakini Elima "jola mhavi (hivyo ndivyo liina lake lilivyo tafsiriwa) avamenyite;halengite kungeza jola liwali javawoke kwenye imani.⁹Lakini sauli jwavakemile paulo,avile atwelile na ntima mtakatifu,akakazila mio. ¹⁰Na akalongela "Ewe mwana wa ibilisi,umejazwa na aina yola za kukonga na na kuvina, mwenga ni adui wa kila aina ja haki hkomajeka kuigeza dela za Bambo,hiyanyokite, je chaweze?¹¹Henu mnole mawoko wa Bambo uvile kunni jake na chivege chipofu. Haliwonejeka lyova kwa muda" mara moja ukungu na livendo lagwile kuni ja Elimas; awazite kutidila pala akawomba vandu vaongeze kwa kukamula luwoko. ¹²Baada ja liwali kulola chichakopokile haamini, kwa sababu alishangazwa kwa mafundisho kuhusu Bambo.¹³Henu paulo na ganja vake vajawile mumachi kuuma pafo na vakaika parge katika pamfilia, lakini yohana akavaleka na kuwuya yerusalemu. ¹⁴Paulo na ganja wake vasafili kuuma perge na vakaika Antiokia ja pasidia,kwene vajawile katika sinagogi licho va ja sabato na kuatama pai. ¹⁵Baada ja kusoma sheria na manabii,viongozi va sinagogi avatimile ujumbe vakalongela, "valonge ngati mnaujumbe kulekela ntima vandu bahapa, mnengele. ¹⁶Kwa yeneyo paulo ajemite na kuvapungila mawoko; akalongela , "vagosi va Israeli na na mwangotamwenga mtii chapanga mjoenele. ¹⁷Chapanga wa havava vandu vaisraeli avaagwile tate witu na kuvatenda vandu vamaena pavatamite katika chilambo misri, na kwa luwoko lweke kuinuliwa avalogwie kunja kwake. ¹⁸Kwa miaka arobaini avavumilie katika lijangwa.¹⁹Baada ja kugaalabia mataifa saba katika chilambo ja kaanani,avapekie vandu vake chilambo urithi. ²⁰Matokeo gena gakopokile zaidi ja miaka mia nane na hamsini. Baada ja hindo haehe yoa chapanga avapekie maamuzi mpaka samweli nabii.²¹Baada ja hagaga,vandu vajopite mfalme, yeneyo chapanga avapekie sauli mwana kishi,mundu va kabila la Benjamini kuvega mfalme kwa miaka alubaini. ²²Kisha baada ja chapanga kumoa katika ufalme,anyakwite daudi kuvega mfalme anywakwile daudi kuvega mfalme njwao,yavile ni kuhusu daudi kwamba chapanga alongile, 'Napatite njwapendezwe na ntima wangu,ambaye ahatede kila chindu chachipala.²³Kuwoka kwenye lukolo va vandu ajojo chapanga ailetile Israeli mkombozi, yesu, ngati chaaidi kutenda. ²⁴Hili aweze kukopokela,kabla ja yesu kumnya,yohana kwanza atangize ubatizo wa toba kwa vandu woa wa Israeli. ²⁵Naye yohana paavile ayomolekea liengu lake, alongile muolela nengani ndava yaniki? nenga si yola. Lakini njonele ajaye kunyuma jangu, sisitaili kulegeza katu ja magendelu gake.²⁶Valongo,vana wa lukolo wa Abrahamu,navavala ambao kati yino mnamwabudu chapanga, ni kwa ajili yetu kwamba ujumbe huuwa ukombozi umetumwa. ²⁷Kwavala waisho yerusalemu,watawala wao,hawakumtambua ujumbe wa manabii ambao husomwa kila sababto; kweneyo walitimiliza ujumbe va manabii kwa kumhukumu kifo yesu.²⁸Japokuwa vapatiteyeka sababu ja ambani kwa kifo munkati jake, vanjopite pilato ankome. ²⁹Pavajomwile mambo goa gagajandikwe kuusu yeye,vanhuluye kuwoka ntini na kun'goneka mulikabuli. ³⁰Lakini chapanga amfufwie kuwoka wafu. ³¹Awonekine kwa machova gamaena kwa vala vavajawile pamonga naye kuwoka galilaya kuelekea Yerusalemu. Vandu havava henu ni mashaidi va vandu.³²Yeneyo tannetela habari,njema kuhusu ahadi yavaoewite vaokovitu. ³³Chapanga avekite ahadi hayeye kwitu,vana vao,katika halolo amfufwie yesu na kummujia kavena uhai.Hilipia lilandikwa katika zaburi yapili mwenga ni mwanangu,leleno nimekuwa tati wino. ³⁴Pia kuhusu ukweli ni kwamba amfufwie kuwoka wafuili kwamba yegayake ukota kualibika,alongile naa china mpekee utakatifu na baraka halisi za Daudi.³⁵Hii ndio sababu alongile pia katika zaburi yenge, hatuluhusu mtakatifu wino kuuwona uzao. ³⁶Kwa kuwa baada ya daudi kutumikia mapenzi ya chapanga katika chizazi chake agolwike apangwite pamonga na tati wake, na au wene uaribifu. ³⁷Lakini aliyefufuliwa na chapangaauwene yeka uharibifu.³⁸Hivyo na ifahamike kwino valongo, kupetela mundu hayoyo, msamaha wa dhambi umeubiriwa. ³⁹Kwa yeye kila aamniye aesabiwa hakina mambo goa ambayo sheria ya musa isinge wapitia.⁴⁰Hivyo basi kuweni waangalifu kwamba chindu chavachilongalile manabii chikota kuwokela kwino. ⁴¹Tazama enyi mnaodhalau, na mkashngae na mkaangamie; kwa vile ndenda maengu katika machova gino, maengo ambayo nwesa yeka kuamini, hata ngati mundu chanhelekee."⁴²Wakati paulo na barnaba pavavokite, vandu vavajopite varongele malovi hagaga lichova la sabato ijayo. ⁴³Wakati

makutanu wa sinagogipaujomwike wayahudi vamaena na waongofu thabiti waliwafuata paulo na barnaba. ambao valongile navo na waliwaiza waendele katika neema ya chapanga.⁴⁴Sabato iliyo fuata, karibu muchi uzima wakusanyike kujoonela lilovi la chapanga.⁴⁵Wayahudi walipoona makutano, walijawa na wiu na kulongela malovi gavabuliteindu yavalongile na paulo na vannigite.⁴⁶Lakini paulo na barnaba valongile kwa ujasiri na kulongela, "yavile ni muhimu kwamba lilovi la chapanga lilongelekehuti kwino.⁴⁷kwa kuwa mulikangila kutali kuwoka kwino na kujiwona kuwa hamkustaili wome wa milele, nnolee chitu ngeukile mataifa. Ngati ambayo bambo ametuamuru, pande yoa za dunia."⁴⁸Mataifa pavajoine halele, walifurahi na kulisifu lilovi la bambo vamaena vavaaguliwe kwa wome wa milele walamini.⁴⁹Lilovi la bambo laenie nchi yoa.⁵⁰Lakini wayaudi wahuwasihi waliojitoa na vadala muhimu pia na viongozi wa muchi.⁵¹Lakini Paulo na barnaba walikung'uta lububu yamagendelu gao. kisha vajawile kwenye muchi wa ikonia.⁵²Na wanafunzi yatwelile laa pamonga na mtima mtakatifu.

Chapter 14

¹Yalkoplikile mukati ja konnio kwamba paulo na Barnaba vajingile pamonga mukati ja sinagogi la wayahudi valongela namna ambayo likundu la vandu wayahudi na wayunani vaamini. ²Lakini wayahudi vangatii vavachocheaye malangu vamataifa na kuvatenda kuvega vabaya dhidi ja nnongo. ³Kwa yeneyo vatamite kweneko kwa muda mlefufu, vakalongalaye kwa uasili kwa makili ga Bambo, kweneko awohai uthibitisho kuhusu ujumbe wa neema jake. Vatendilite yeneyo kwa kuwoa ishala na maajabu vatendai kwa mavoko ga paulo na Barnaba. ⁴Lakini eneo likubwa la muchi laavanyikai:baadhi ja vandu vavavile pamonga na wayahudi na baadhi bpamonga na mitume. ⁵Wakati wamataifa na wayahudi pavalengai kuvashawishi viongozi vao kavatendela vibaya na kuvaponda maganga paulo na Barnaba. ⁶Valilambwile lene;lo na kutilila katika michi ja likaonia, lista na Derbe, na maeneo gagadhunguka panapala. ⁷Na kweneko vahubili injili. ⁸Na kweneko listra pavile na mundu mmonga jwatamaye,avilejeka na makili mmagendelo mwake chimwa nyongowake awaitejeka kugenda. ⁹Mundu jweneyo ajowini paulo alongilaye paulo akazile mio na akalola kwamba avile na imani ja kuponya. ¹⁰Yeneyo alilongile kwa jwene kwa sauti ja panane, "njemaye kwa magendelo ginu, "Na jula mundu ahombiti kunani na kywanza kugenda. ¹¹Umati puwalolite ,chachiteile paulo,vajinue sauti jao ,valongilai, katika,lahaja ja kilikaonia, "miungu ituhelile kwa mnama ja binadamu. ¹²Vakemile Barnaba, "Zeo, " na paulo, "Herme, "kwa sababu avile jwakulongela ikolongwa. ¹³Kuhani wa Zeu, ambayre hekalu lake lavile kunja ja muchi,aletite fahari la ng'ombe na mtungo va mauwa mpaka kwenye lango la muchi, jwene na umati vapalai kuvoha sadaka. ¹⁴Lakini mitume. Barnaba, na paulo, pavajuwini lenelo valalwile mavazi gao na kwa halaka vajawile kunja kwenye umati,valelai. Na kulongela, "mwangolomwemga vandu kiani itenda mambo genaga? ¹⁵Na twenga pia ni banadamu vavavile hisia nagti jinu, tanetela habali njema, kwamba gewakahi kuwoka kwenye hindu ayeye angafaha na kujahulila chapanga javile hai, ahumbite mbingu chilambo na bahali na kila chindu chichivile. ¹⁶Katika nyakati jipitite, aliwaluhusu mataifa kugendela katika ndila jao vene. ¹⁷Lakini yakona, avokitejeka pangavega shaidi katika lenelo atehite vizuli na kuvapikia hula, Kuwoka kumbinguni na nyakati ya mzao, gavajazai mitima jinu kwa yakulyega na fulaha." ¹⁸Hata kwa malowi genaga, paulo na Barnaba kwa shida vahivile umati kuva woila sadaka. ¹⁹Lakini baadhai ja wayahudi kuwoka Antiokia na ikonio vaikite kushawishi umati, vakamenya maganga ja muchi vazanaye vawile. ²⁰Hata yeneyo vanafunzi vavile vajemite lakibu najwene, vajumwike vakajingila kubomani, siku ja pili ajawile Derbe na Barnaba. ²¹Baada ja kuvajigana injili katika muchi wola na kuvatenda vanafunzi vamaena, vavujahi listra hadi ikoniamu, na hadi antiokia. ²²Vajendilile kuimalisha nafsi ja wanafunzi na kuvalekela mtima kujendelela katika imani akalongela, "lazima tujingile katika ufame va chapanga kwa kwa kupitela mateso gamahena. ²³Pavile watewa kwa ajili jao wazee va kila kusanyiko la lavaamini na vakavaye vajupite na kufunga, vavakabidhi kwa Bambo, ambaye vene vaamini. ²⁴Kisha vapitite katika pisidia, vaikite pamfilia. ²⁵Vakati pavalongilai malowi katika perga,vahelile kujaula atalia. ²⁶Kuwoka kweneko vakwelite meli hadi Antuokia ambako avile valiwohite kwa neema ja chapanga kwa ajili ja maengu ambayo henu vavile vaikalibisha. ²⁷Pavaikite kweneko Antokia na kulikusanya usanyiko la pamonga, vakawoa talifa ja mambo ambayo chapanga ateule kwavene na jinsi yavadindulile mlyengu va imani kwa vandu va mataifa. ²⁸Vatamite kwa muda mlefufu na vanafunzi kwa muda mlefufu na vanafunzi.

Chapter 15

¹Vandu fulani vaulwike kuwoka uyahudini na kuvajigana valongo vakalongela, "mwangalailwa ngati desturi ja musa mwesajika kuokolewa. ²Vakati paulo na Barnaba pavavile na mapambano na mjadala pamonga nao,nnongo ahamwili kwamba paulo ba Barnaba na vangi kadhaa vaula yelusalemu kwa miluma na vazee kwa ajili ja swali halele. ³Kwa yeneyo, kwa kutuma kwao na kanisa, vavitile foinike na samaria vatangazaye vageuza nia kwa wamaaifa valetite furaha jikolongwa nnongo woka. ⁴Pavaikite Yerusalemu,vakalibishe na kainsa na mitume na vazee, na vakabize taalifa ja mambo goa ambayo chapanga ateite pamonga navo. ⁵Lakini vandu fulani vavaamini vavile katika likundi la mafalisayo vajimite nakulongela, "Ni muhimu kuivataili na kuamulu vakamulai sheria ja musa." ⁶Heneyo mitume na vazee vajiite pamonga kulufikilila lenelo swala. ⁷Baada ja majadiliano malefu, Petro ajemite na kulongela kwao, "nnongo mmanaya kwamba chitambu chizuri chechipitite chapanga ateile chaguo kati jinu kwamba kwa mnomo wanagu mataifa vajowanaye lilowi la injili na kuamini. ⁸Chapanga ammanya mitima ashudiye kwao, avapikia ntima matakatifu ngati chavateile kwitu. ⁹Na vatengivizejeka utofauti jinu na vene vakatatendaye mitima jao safi kwa imani. ¹⁰Kwa yeneyo kwa kiani munenga chapanga kwamba mmekai nila panane ja hingu ja vanafunzi ambayo hata tati wala twenga tawesitejeka kustamili.? ¹¹Lakini tuamini kwamba chituo kolewaye kwa neema ja Bambo yesu ngati chavavile." ¹²Kusanyiko loka latamitenuhu pavavile vajowanila Bambo na paulo pavavile vawoa taalifa ja ishala na maajabu ambayo chapanga agateile pamonga nao kati ja vandu va mataifa. ¹³Pavalekiti kulongela, yakobo ajibwite akalongela, "nnongo munyowanilai. ¹⁴Simoni ahelizila jinsi kanza chapanga kwa neema avasaidile mataifa ili kwamba alipatilai kuwoka kwave vandu kwa ajili ja lihina. ¹⁵Malowi ja manabii gakubaana na lela ngati chavajandike. ¹⁶Baada ja mambo genaga chimuyai na kuijenga kavina hema ja Daudi jiyagwile pai chinajinue na kuhuishe uhalibifu wake. ¹⁷Ili kwamba vandu vavabakili wa mataifa vavakemilai kwa lihina langu. ¹⁸Yeneyo ndivyo chalongela Bambo jateile mambo genaga gaga manyikana tangu enzi ja zamani. ¹⁹Yeneyo basi,ushauli wangu ni kwamba tukotavapikia shida vandu va mataifa vavageukila chapanga. ²⁰Lakini tuyandikai kwao kwamba vajiepushe kutali na uhalibifu wa sanamu, tamaa za uashalati na yavanyongiti miai. ²¹Kuwoka izazi ja vazee kuna vandu katika kila muchi vavahubili na kusoma musa katika masinagogi kila sabato. ²²Kwa yeneyo akavonikanaye kuvega yavapendize, mitue na vazee pamonga na kanisa loka, kutola yuda javakemilao Balsaba na silasi javile viongozi va kanisa na kuvatuma Antiokia pamonga na paulo na Barnaba. ²³Vayandike naha, "mitume Vazee na valonge kwa valongo va mataifa vavavile kwa valongo va mataifa vavavile Antiokia salamu na kilikia salamu. ²⁴Tulisika kwamba vandu fulani ambao tavapikiejika amlu yeneyo, vawokite kwitu na vavalagie kwa mafundisho gagaleta shida nafsi mwinu. ²⁵Kwa yeneyo ivokine vyema kwitu tawoka kuhagula vandu na kuvatuma kwinu pamonga na wapendwa vitu Barnaba na paulo. ²⁶Vandu vavavile kuhatalisha maisha gao kwa ajili ja lihina la Bambo yesu kristu. ²⁷Kwa yeneyo tatumite yuda na sila chanongililai mambo gao goka. ²⁸Kwa kuvega avonikine vyema kwa ntima mtakatifu na kwitu kujaula kunani jinu mzigo ukolongwa kuliko mambo genaga gagavile ga lazima. ²⁹Kwamba mgeukai kuwoka kwenye hindu yavawoa kwa sanamu, miai hindu vya kunyonga na uashalati. Ngati chimulivekai kutali na genega,chivai vyema kwinu kwa helini. ³⁰Yeneyo basi chavapechagine vahelile Atiokia; baada ja kukusanya kusanyiko pamonga vakabizi balua. ³¹Pavavile vaisomiti,vahengwite kwa sababu ja kuvalekela ntima. ³²Yuda na sila manabii vavalekile ntima nnongo kwa malowi gaaena na kuvalekila makili. ³³Baada ja kutama muda fulani kweneko,vavatavanyishe kwa amani kuwoka kwa nnongo kwa vala vavatumite vala. ³⁴[Lakini yavonikini vyema sila kubakila kweneko] ³⁵Lakini paulo na vangi batamite Antiokia pamonga na vangi vamaena,ambapo vafundishe na kuhubili lilowi la Bambo. ³⁶Baada ja siku kadhaa paulo alongile kwa Barnaba, "Na tuvuye henu na tuvagendelai valongo katika kila muchi pituhubili lilowi la Bambo na kuvalola chavavile. ³⁷Barnaba apalai pia kutola pamonga nao Yohana vavakemilai malko. ³⁸Lakini paulo afikilile yavilejeka vizuli kutola malko, javalekite kweneko pamfilia na ajendililejeka nao katika maengu. ³⁹Kisha penepa kwaumile kumbishana kukiubwa kwa yeneyo vatengine, na Barnaba atilite malko na kusafili kwa meli mpaka kipro. ⁴⁰Lakini paulo ahagwile sila na kuwoka baada ja kukabiziwa na nnongo katika neema ja Bambo. ⁴¹Na ajawile kupitela shamu na kilikia, ahimilisha makanisa.

Chapter 16

¹Paulo pia pahikiti Derbe na lystra;na nnolai panapala pavile na vanafunzi vavakemilai,Timotheo ni kijana japagwite na nyongowake wa kiyahudi ambaye ni muumini na tati wake ni mgiliki. ²Vandu wa listra na ikonia vashudie vizuri. ³Paulo apalai ili awokanaye yeneyo akatola na kutahili kwa sababu ja wayahudi vavavile kweneko wani woka vamilyite kuvega tati wake ni mgiliki.⁴Pavavile vajaula kwenye muchi na kuwoa maagizo kwa makanisa ili kugatii maagizo genaga gavayandiki na mitume na wazee kweneko. Yerusalemu. ⁵Yeneyo makanisa gakakamilishaye katika imani na vavahamini vakajonjekeka kwa idadi kila siku.⁶Paulo na ijake vakajaula filigia na Galatia,kwani Ntima va chapanga vakanilile kuhubili lilovi kweneko kwenye jimbo la Asia. ⁷Pahegilile misia, valengite kujaula Bithinia, lakini Ntima va yesu vavakanikie. ⁸Kwa yeneyo vapitite misia vakaika mpaka muchi va Troa.⁹Maono gamokile paulo kilu kwavile na mundu wa makedonia ajemite,akankemela na kulongela makedonia." ¹⁰Paulo palolite maono,mala tukaandaha kujaula makedonia, amanyai kwamba chapanga atukemile kujaula kuvaubilila injili.¹¹Yeneyo tukajaula kuwoka Troa,tukajaula mmonga kwa mmonga samothrake na siku jafatite taikiti muchi wa Neapoli. ¹²Kuwoka panapa tukalaula filipi ambao ni monga ja muchi wa makedonia muchi muhimu katika wilaya na utawala wa kilumi na vakatama siku kadhaa. ¹³Siku ja sabato tayawili kunja ja nlyengo kwa ndila ja lochi sehemu ambayo tadhaniai chivai na mahala pa pakutenda maombi tatamiti pai na kulongela na angola mau vavahikiti pamonga.¹⁴Mmbomba mmonga vavakemela lidia,jwauza zambalau,kuwoka katika muchi wa tiatira,jwavile kuhabudu chapanga,atujuhunile Bambo afungwile ntima wake na kuveka maanani malowi galongile na paulo. ¹⁵Baada ja kubatizwa,jwene na nyumba jake yoka atusihite akalongela,"ngati mumweni kuvega nenga ni mwaminifu katika Bambo,basi nasiho ijingile na kutama kwangunenga, "Atusihite sana.¹⁶Ikawa kwamba,pata vile tujaula mahali pa kiomba,isikana mmonga javile na pepo la utambuzi takakongeneka nalwenga, anetile ngosi wake faida yamahena kwa kubashili. ¹⁷Mmbomba jweneyo akagulai paulo pamonga na twenga,apigai kelele na kulongela, "Havava vagosi ni watumishi va chapanga javile mkolongwa vavatangaziana mwangota mwenga habari ja wokovu. ¹⁸Atendite yeneyo kwa siku yamaena, lakini paulo akavai vahuzite na chitendo chenecho,agewike kunyuma na kunongelela pepo, "ahamulu kwa lihina la yesu mumokai mukati jake, "Najombe akawoka na kuneka mala moja.¹⁹Vagosi wake pavalolai ya kuvega tumaini la faida jao liwokiti vakamwile paulo na sila na kuvabuluzi pasokoni palongolo ja vavavile na mamulaka. ²⁰Pavahikili kwa mahakimu akalongela, "Havava vagosi ni wayahudi na vasababisha ghasia jikubwa katika muchi witu. ²¹Vafundisha mambo ambayo ngagashelia twenga kugapokela wala kugakagula ngati walumi."²²Umati ukavageukila chinyumi paulo na sila mahakimu vakapapula nguo jao na kuvaula na kuamulu vabulai iboko. ²³Baada ja kuvabuka iboko yamahena vavatagite mugereza na kuamula askali wa gereza kuvalenda nywema. ²⁴Baada ja kupokela amlu yeneyo askari wa gereza avatagite katika chumba cha mkati ja gereza na kuavatava mumagendelo gao kwenye sehemu yavavakiti.²⁵Vakati wa kilu wa manane,paulo na sela vavai vaomba na kujemba nyimbo za kusifu chapanga,hakoko wafungwa vangi vajowanai. ²⁶Ghaffa kwaumitile tetemeko likolongwa na misingi ja gereza yatikisike milyangu ja gereza yafungwa yoka yalegihe.²⁷Mlinzi wa gereza anyumwike kuwoka mulugono na akalila milyangu yeka ja geeza idinduliwe, yeneyo atolite upanga wake maana ahambukai wafungwa woka vatolwike. ²⁸Lakini pauli apigite kekel kwa sauti jikolongwa,akalongela, "nkotakujizulu kwa sababu woka tuvile mahali bahapa.²⁹Mlinzi wa gereza aliomba taa valete na akajingila mkati ja gereza kwa kujomboketa akandendemeka na kujogopa akavagwelela paulo na sila. ³⁰Na kuvawoa kunja ja gereza na kulongela, "waheshimiwa, ndendekiani ili mbataye kuokoka?³¹Nawombe vakanongelela, "muhamini Bambo yesu namwenga chiokoke pamonga na nyumba jinu.³²Vanenite lilovi la Bambo kwake pamonga na vandu woka vakunyumba kwake. ³³Mlinzi wa gereza avatolite kilu jela na kuvalangia sehemu yavalemile,jwene pamonga na vandu va panyumba jake vakambatiza mala. ³⁴Avaletite paulo na sila kunyumba jake na kuvapikia chakulyega,najombe ajavega na kuhengawa kukolongwa pamonga na vandu va panyumba mwake kwa sababu vamwamini chapanga.³⁵Piyavile mui, mahakimu vatumite ujumbe kwa jola mlinzi va gereza akatongela, "muvalike wanavala vandu vajaule." ³⁶Mlinzi va gereza ajulishe paulo panane ja malovi genaga ya kuvega mahakimu atumite ujumbe nanekekeha mmokai: yeneyo ijalai kunja na ijalai kwa imani."³⁷Lakini paulo akanongelela, "vatumenyite pahazala, vandu ambao ni walumi bila kutuhumiwa na vakahamua kututaga mugereza; halafu yenu vapala kutuwoa kwa sili? ngahagenaga chiwezeka naye, vene vaikai kutuwoa ahali bahapa." ³⁸Valinzi vakajulishwa mahakimu panane ja malovi agaga mahakimu vakayogopa sana panapala pavamanyite kuvega paulona sila ni walumi. ³⁹Mahakimu vakaika na kuvasihi awoke na pavawoitte kunja ja gereza,vavaopiti paulo na sila vawoke kunja ja muchi vao.⁴⁰Kwa yeneyo paulo na sila vakawoka kunja ja gereza vakaika kunyumba kwa lidia, paulo na sila pavamweni nnongo avalekile ntima na kisha akawoka katika muchi wenewo.

Chapter 17

¹Na pavapitite katika muchi ja Amfipoli na Apolonia vaikite mpaka muchi va Thasalonike ambao kwa vile na sinagogi la vayahudi. ²Ngati chivilekawaida ja paulo. ajawile kwave na kwa muda va siku tatu za sabato ajadililini nao panane ja maandiko. ³Avile vafungulilaye maandiko na kuvalongolela kuvega aposhite kristu atesekaye na kisha kufufka tena kuwoka kwa wafu, avalongilile, "hayoyo yesu ninawovalongelela habali jake ndiye kristu." ⁴Baadhi ja vayahudi vashawashiki na kuungana na paulo na sila pamonga na wagiliki wachamungu, akaina mau vamaena waongofu na likundi likulungwa la vandu. ⁵Lakini baadhi ja wayahudi vangaamini, waliojawa na wio, vajawile sokoni na kuvatola baadhi ja vandu waovu pamonga, na kusababisha gahasia pabomani, kisha vakaivamia nyumba kja josoni vapalai kuvakamula paulo na sila ili kuvaleta palongolo ja vandu. ⁶Lakini pavakosite vakamwile yasoni na baadhi ja valongo vangi na kuvapeleka palongolo ja maofisa va muchi, vagaye lele, "Havava vagosi vavapindwihe chilambo vahikite mpaka kongoni pia. ⁷Vagosi havava vavakalibishana yosini vanaihalifu shelia ja kaisali valongela mfalme jongi javakemela yesu. ⁸Umati na maofisa wa muchi pavajo wini mambo genega, vajingwiwe na wasiwasi. ⁹Baada ja kuvega wamekwisha kutola fedha ja thamani ja ulinzi kuwoka kwa yoson na vangi, vavalekile vajalai. ¹⁰Kilu jela nnongo vatumite paulo na sila Beroya. Na pavaikiti kula vajawile katika sinagogi la wayahudi. ¹¹Vandu vala vavile wenye kuelewa nkolongwa kuliko vala vandu va Thesalonuke, kwa sababu vavile na utayali va kulipokea lilovi kwa malangu gao, na kuchunguza maandiko kila siku ili kulola ngati malowi gaganenitwe ndivyo gagavile. ¹²Kwa yeneyo vamaena vao vaamini vavile vambomba vavile ushawishi ukolongwa va kigiliki na vagosi vamaena. ¹³Lakini vayahudi va Thesalonike pavashitwike kwamba paulo atangaza lilowi la chapanga hakoko Beroya. Vajawile kweneko na kuchochela na kisha kuhazisha gasia kwa vandu. ¹⁴Kwa halaka, nnongo vakampeleka paulo kwa ndila ja ziwa, lakini sila na Tiotheo wabakile panapala. ¹⁵Vala nnongo vavapelike paulo vajawile naye hadi Athene, pavanekite paulo kweneko, vapokie maagizo kuwoka kwake kuvega, sila na Timotheo vaikai kwajwene kwa halaka chiwezekana. ¹⁶Na vakati valindaye kweneko Athene, ntima jake yayoite mkati jake kwa jinsi chauwene muchi chiuywelile sanamu yamaena. ¹⁷Yeneyo vakajadiliana katika sinagogi na vayahudi vala vanekite chapanga na kwa vala woka vavakonganike nao kila siku kusoko. ¹⁸Lakini baadhi ja vanafunzi va waepikuleo na wastoiko vakabili, "Na vangi vakalongela, "Ni kiani chavachilongela hajojo mongeaji mwana? vangi vakalongela, "ivonikana ihubili habali ja chapanga mgeni, "kwasababu ahubili habali ja yesu na ufufuo. ¹⁹Vakantola paulo na kuneta Areopago, valongilai, "tuweza kumanya genega mafundisho mapya ginongela? ²⁰Kwa sababu neta mambo mapya katika masikilu gitu, kwa yeneyo tupala kumanya genega mambo yana maana gani. ²¹(Na vandu woka va Athene pamonga na vangi vavile kwave, tutumia muda vao aidha katika kulongela na kujowanila panani ja jambo jipya). ²²Kwa yeneyo paulo akajema pakatikati ja vandu va Areopago na kulongela mwangota mwenga vandu va Athene, mona kuvega mwangota mwenga ni vandu va dini kwa kila namna. ²³Kwani katika kupita kwangunenga na kulola hindu ja kuhabudu, nolite malowi gavayandike kwenye moja ja madhabahu ginu alongilai, "KWA CHAPANGA ASIYEJULIKANA". Hivyo basi jweneyo jumuhabudu pangavega, jweneyo jinajulisha mwangota mwenga. ²⁴Chapanga jaumbiti chilambo nakila chindu chichivile mukati kwa kuvega ni Bambo va mbingu na nchi, hazajika kutama katika mahekalu gavatenginize na mawoko. ²⁵Na pia hatumikiwi na mawoko ja wanadamu kana kwamba apala chindu kwao kwani jwene mwenyewe kuvapikia vandu uzima na pumzi na hindu henga yoka. ²⁶Kupitela mundu mmonga, jateile maanalifa goka ja vandu vavatama panane ja pamio va chilambo, na vakavekila nayakati na mipaka katika maeneo gavatama. ²⁷Kwa yeneyo vatakiwa kunonda chapanga, na yamkini vahikilai na kuapata na kwa uhakika avilejeka kutali na kila munga witu. ²⁸Kwa jwene tutama, tugenda na kuvega na uzima witu, nagti vile mtunzi winu mmkonga va shaili palongile, tu wazaliwa vake. ²⁹Kwa yeneyo yakavai twenga ni wazaliwa va chapanga, hatupaswi kufikili kuvega huungu ni ngati dhahabu, au shaba, au maganga, sananu yavachongite kwa sitadi na mawazo ja vandu. ³⁰Kwa yeneyo, chapanga atamite nuhu nyakati hela ja ujinga, lakini yenu ahamulu vandu woka kila mahali vapataye kutubu. ³¹Hajeje ni kwa sababu avekiti siku chatendai hukumu chilambo kwa haki kwa mundu amabaye ahagwile, chapanga awoite uhakika va mundu hajojo kwa kila mundu pala pafufuki kuwoka kwa wafu. ³²Na vandu va Athene pavajowinu habari pavajowini habari ja kufuflia kwa wafu, baadhi jao wakamdhahiki paulo ila vangi vakalongela, "tajowanila kavena kwa habali ja jambo halele. ³³Baada ja hapo, paulo akavaleka. ³⁴Lakini baadhi ja vandu vaungine naye vakaamini, vakavai Dionisio mwareopago na vambomba vavakemela damali na vangi pamonga.

Chapter 18

¹Baada ja mambo genega,paulo avokite Athene kujaula korintho. ²Kweneko apatite myahudi javakemela Akwila mundu va kabila la paulo, jwene na mmbomba vake javakemela priska vaikiti kuwoka kweneko italia kwa sababu klaudia ahamulu wayahudi woka vawokai Roma; Paulo akaika kwave.; ³Paulo atamite na kuenga mahengo nao kwani jwene ahenga mahengu gagalingana na gao. Vene vavile ni valutengeneza mahema.⁴Paulo akajadiliana nao katika sinagogi kila siku ja sabao. Akawashawishi wayahudi pamonga na wagiliki. ⁵Lakini sila na timotheo pavahikiti kuwoka makedonia, paulo asukumwe na ntima kuvashudia wayahudi kuvega yesu ndiye kristu. ⁶Vakati wayahudi pavamenyai na kutezehesha, yeneyo paulo akung'ute livazi lake palongolo jao, na kuvalongelela, "Miai jinu na ivai panani ja mumutu jinu navene;nenga njeta hatia kuwoka yenu na kujendelela vanajaulila mataifa.⁷Yeneyo vakawoka kuwoka panapala akajaula kwenye nyumba ja Tito yusto, mundu jwa habudu chapanga. Nyumhba jake ivile kalibu na sinagodi. ⁸Krispo,kiongozi va sinagogi pamonga na vandu va munyumba mweka vakamwamini Bambo, vandu vamaena va kolitho vavajuwini paulo alongilai vahamini na kubatizwa.⁹Bambo anongililepaulo kilo kwa ndila ja maono, "nkotakujogopa lakini nongilai na nkota kulama nuhu. ¹⁰Kwani nenga mile pamonga namwenga na njeta jwachakengai kudhulu maana mina vandu vamaena katika muchi hawowo. ¹¹Paulo akatama kweneko kwa muda va chaka chimonga na miezi sita avajiganaye lilowi la chapanga miongoni mwao.¹²Lakini Galio pavateile myawala va Akaya,wayahudi vajimite pamonga chinyume na paulo na kupeleka palongolo ja chiti cha hukumu. ¹³Vakalongela, "mundu hajojo avashawishi vandu vahabudu chapanga chinyume cha shelia."¹⁴Vakati paulo pavile apala kulongela, Galio akanongelela wayahudi mwangotamwenga wayahudi uhalifu,ngavile halai kuvashughukikia. ¹⁵Lakini kwa sababu ni mwaswali gagahusu malowi na mahina na shelia jinu, basi kuhukumu mwanguta mwenga mavene jakimu kwa habali ja mambo genega."¹⁶Galio akanwamulu vawokai palongolo ja chiti cha hukumu. ¹⁷Yeneyo,vakamula sosthene kiongozi va sinagogi, vakammenya palongolo ja chiti cha hukumu laikini Galio ajalitejeka chavachitendite.¹⁸Paulo,baada ja kutama panapala kwa muda mlefu,avalekite valongo na kujaula kwa meli siria pamonga na prisila na Akwila, kabla ja kuwoka kubandali,akengwile majunjo gake kwani avile alapile kuvega mnadhili. ¹⁹Pavahikiti Efeso, paulo anelile prisila na Akwila panapala,lakini jwene ajingile kwenye sinagogi na kujadiliana na wayahudi. ²⁰Pvanongilile paulo atamanavyop kwa muda mlefu,jwene akanite. ²¹Lakini vakawoka kwave, akanongelela, "chimuyaye kavina kwinu yakavai ni mapenzi ja chapanga, "Baada ja penepa,vakawoka kwa meli kuwoka kanisa la antiokia.²²Paulo patolite kaisalia, akwelite kujaula kusalimia kanisa la yelusalemu, kisha akahelela pai kwa kanisa la Antiokia. ²³Baada ja kutama kwa muda panapala,Paulo awokiti kupitila maeneo ja Golia na Frigia na kuvatia ntima vanafunzi woka.²⁴Myahudi mmonga vavakemela apolo,jwapagwite kweneko Alexndria,ahikiti Efeso. Avile na ufasaha katika kulongela na hodali katika maandiko. ²⁵Apollo avile vaelikiye katika mafundisho ya bwana kwa jinai chaivile na bidii katika roho, alongile na kuvajiganakwa usahihi mambo gagamhusu yesu, ila umanyite tu ubatizo wa yohana. ²⁶Apolo awazite kulongela kwa ujasili katika hekalu. Lakini prisila na akwila pavahijowini, vatendite ulafiki naye na akajekeza panani ja ndila ja chapanga kwa usahihi.²⁷Panogilai kuwoka kujaula akayanongo vatiite ntima na kuvajandikila balua vanafunzi vavavile akaya ili vapatai kupokela. Pavasihite kwa neema yavasaidie sana vala vavahamini. ²⁸Kwa makili gake na maalifa, Apolo avazidite wayahudi pahadhala akilangiyai kupitia maandiko ja kuvega yesu ndiye kristu.

Chapter 19

¹Kavyega kawamba apolo pavile korintho, paulo appetite nyanda za kuchana na kuhika katika bomani va Efeso, na akavakolela vanafunzi kadhaa akwo. ²Paulo akavalongalile je, mpokile roho mtakatifu pamwamini?"vakalongalela, "hapana twawezitijeka hata kujoana kuhusu roho mtakatifu." ³Paulo alongele, "henu mwangota mwenga mwabatizivaje?"vakalongela, "katika ubatizo wa yohana. ⁴Basi paulo akajibu, "yohana abatiziwe kwa ubatizo wa toba. akavalogolile vale vandu kwamba ivapasa kumwamini jola ambayi kahikiti baada yaki, yaani yesu." ⁵Vandu pavojo hini habari aje, vakabatizwa kwa lihina lya bambu yesu. ⁶Na ikavyega paulo pavavekai mawoko gaki panani jau roho mtakatifu akahika panani jau na vakawaza kulongela kwa lugha na kutabiri. ⁷Jumla yau vavile vakamalomi vapatau kumi na vavele. ⁸Paulo ajawile katika sina gogi akalongela usajili nkwa muda va mei itatu avile akaongoza majadiliano na kuwahita vandu kuhusu mambu ganago husu ufalumi va chapanga. ⁹Lakini vayahudi vangi vavile vakaidi na vangati, vaanzite kulongela mabaya ya kuhusu ndela ja kristu palongolo pa umati. basi paulo alekine nau na kavatenga vaamini ukutali nau najuombe awanzite kulongela kila lichova katika ukumbi va tilano. ¹⁰Aje ijendelile kwa miaka mivena yenevao vavavile vatama katika asia vavajoini lilovi lya bambu, woa vajahudi navajunaiani. ¹¹Chapanga avile akahenga matendu gakolongwa kwa mawoko nja paulo. ¹²Kwa hata vavalwala valamite, na roho ichafu vavokite wakati pavatolai lesu na ngowo zavawoite pahaga pa paulo. ¹³Lakini pavavile vajahudi vapunga majini vakasafiri kupelela lenelo lela vakautumila lihina lya yesu kwa ajili ja matumizi gavene. vakavalogolelavake vavile na majini gachafu, vakalongela, "navaamuru mmoka kwa lihina lya yesu ambayi paulo anhubiri. ¹⁴Vavahengite aga vavile vana saba va kuhani nkolongwa na chijahudi skewa. ¹⁵Roho vachafu vakavajibu "yesu nammanyite, na paulo nammanyite; lakini mwangota mwenga ni mwamweneke?" ¹⁶Jola roho ichafu mkati ja mundu akavahombela vapunga majini na akavashinda makili na kuwayatula. nde vakakutuma jela nyumba vakanya matako gatopo na kuvalemaha. ¹⁷Lijambu ale lyamanyakini kwa woa, vajahudi na vajunani ambau vatamite akwo Efeso. vakanya na hofu sana na lihina lya bambu likazidi kuheshimika. ¹⁸Pia vamehele va vaumini vaika na vakaunga nika na vakadhihirisha matendu mabaya vagahengite. ¹⁹Vamahele vavavile vavahenga uganga vakakusanya itabu vyau. vakachonja palongolo pakila mundu. wakati vau pavavalangai thamani ja hindu yeneyo yavuile ipande hamsini elfu vya hela. ²⁰Nde lilovi lya bambu likajenela kwa upan sana katika makili. ²¹Ja paulo kukamilisha huduma jaki kola Efeso, roho akammongoza kujaula yerusalemu kupetela makedonia na akaya;akalongela, "baada ja kunya akwo impasa kuilola rumi pia" ²²Paul akavatuma makedonia vafunzi vaki vavena timotheo na erasto, ambau vavile vamemsaidila. lakini njwene mwene akahigala asia kwa muda. ²³Wakati awo vaumile ghasia jikolongwa akwonEfeso kuhusu jela ndela. ²⁴Sonara mmonga lihina lyaki Demetrio ambanyi jwatenginizi vimoko moko vya hela vya chapanga diana aletite biashara jiko, longwa kwa mafundi. ²⁵Yeneyo akavakusinyi mafundi va mahengo yeneyo na kulongela vaheshimiwa mmanyite kwamba katika biashara ajetwenga kujingia mahela gamahena. ²⁶Nnola na kujoana kwamba si tu hapa Efeso bali ikalibila asia yoa ajo paulo avashawishi na kuvageuza vandu vamahele, alongela kwamba njeta iungu ambayujavhengite kwa mawoko. ²⁷Na si tu jivi hatari kwamba biashara yitu chiviai chihitajikajeka kavina lakini pia nalihekalu lya chapanga ndala jwavile nkolongwa diana aweza kugegewa kuuyanjeta maana. kavina kawezite hata kuhovesa ukolongwa waki jwene ambayi asia na chilamba humwabudu. ²⁸Pavajoania aga, vavavile na hasira na kupenga kelelevalongela, "diana vava Efeso ni nkolongwa," ²⁹Pabomani poa pakatwelela varugu na vandu vakatila pamonga nkati ja ukumbi va michezu, vakavakamula vasafiri venzaki na paulo goya na anistaniko, vavahumite makedonia. ³⁰Paulo apalite kujingila katika umati va vandu, lakini vanafunzi vamzwe. ³¹Pia baadhi ja mafisa va mkoa va asia ambau vavile marafiki zaki vakampelekea ujumbi kwa makili kunjopa akotokujingila katika ukumbi va michezu. ³²Baadhi ja vandu vavile vakalongela chindu ache na vangi lijambo lela kwa sababu umati va vandu vavile uchanga nyikiwi. vamahena kwa kiani vaikiti pamonga. ³³Vayahudi vakanneta iskanda kunja ja umatin va vandu na kum,meka panani palongolo ja vandu.iskanda akawoa ishara kwa luwoko lwaki kuwoa maelezu kwa vandu. ³⁴Lakini pavamanyitai kuvya jwene ni myahudi woa vakapega makelele kwa sauti jimonga kwa muda va saa ivene, "diana ni nkolongwa na va Efeso" ³⁵Baada ja karani va bomani kuunyamazisha umati alongele mwangota vakanalome va Efeso, ni mweneke kwangamanya kwamba libomaale lya Efeso ni ntunzaji va lihekalu lya diana nkolongwa na yeneyela picha jijigwile kuhuma kumbinguni?. ³⁶Kulola basi kwamba mambu agachagawezikajeka tupaswa kuvyana utulivu na ntokuhenga chochoti kwa haraka. ³⁷Kwamaana muvakemite vandu avaapa pamahakamani ambau si vii vahekalu vala si vene kunkufuru chapanga witu ndala. ³⁸Kwa yene ngati Demetrio na mafundi vavavile, pamonga natwenga vanta dhidi ja mundu yoyoti mahakama gavi wazi na malivali, vapo na vavaleta palongolo pashauri. ³⁹Lakini ngati mwenga annonda chochoti kuhusu mambu gangi gashughuliva katika chikau

halali. ⁴⁰Kwa kweli tuvi katika hatari ja kutuhumiva kuhusu vulugu lichova ale,njeta sababu ja mahakauaga, na tutuvajeka na uwezu va kugahenzeza. ⁴¹Baada ja kulongela aga, akavatavanya makutanu.

Chapter 20

¹Baada ja vurugu kujomoka, paulo avakemite vanafunzi na kuvalekea ntima kisha kuvalengana na akavoka kujenda makedonia. ²Na jwene ajomule kupita mikoa yeneyo na avile akivalekela ntima. vaamini, akajingila uyunani. ³Baada ja jwene kuvyapenapu kwa muda va mieji jitatu, njama vaunditi dhidi jake na vayahudi pavile pakaribiai kusafi kwa ndeleja bahari kujeleke shamu, ili mlazimu kuvuja kupetela makedonia. ⁴Vaandamini najwene hadi asia vavile sopatro, mwana vapirho kuhuma Berea,;Aristariko na sekunde woa kuhuma vaamini va Wathesalonike; gayo va Derbe; Timotheo;Tikiko na Trofimo kutuma asia. ⁵Lakini vandu avajomwile kulongelela na vavile vatulindalela kolaTroa. ⁶Kwa ndela ja bahari kuhuma filipi baada ja machova ga mikati jangalekela chachu na katika machova nhanu tukavaikila akwo Trao. tukatama akeo kwa machova saba. ⁷Hata lichova lyakwanza jajua, pata vile tukusanyuki pamonga ili kumega mkati, paulo alongile na vaamumini. Avile apanga kuwuka chilaujako, manani. ⁸Kwavile na taa jamahale katika chumba cha panani ambapu twavile tukusanyiki pamonga. ⁹Katika lidirisha avile atamite msomgolo mmonga lihina lyaki utiko,ambayi alemiwi na lugono nzitu. Hata paulo pavile akihutubu kwa muda mrefu, nsongolo ajo, avi agonite, agwile pai kuhuma kughorofa ja tatu na vannokwite avile awile. ¹⁰Lakini paulo ahurwike pai,ajinyulwie jwene panani jake akankumbatila. Kisha akalongela, "nkoto kukata tamaa, kwa kuvya yu nzima. ¹¹Kisha akakwela kavena kughorofa na akamega mkati, akalyega. Baada jakulongela nau kwa muda mrefu hadi hadi putuputu, akawoka. ¹²Vakanneta jola msongolo akiva nzima vaka falajika sana. ¹³Twenga tavete jwalongile kulogolo ja Paul kwa meli na twaelikie aso, ambari twenga tupangite kuntola pauli akwo. Ache ndichu jwene mwene apalite kuhenga, kwa sababu apangite kujaula kupetela chilambu chijomo. ¹⁴Patuhikilai akwo Aso, twampakie kwene meli tukajaula mitilene. ¹⁵Kisha twenga tukatweka kuhuma akwo na lichova lya pili tukahika upandi va chisiva cha kio. Lichova lyavafilai, tukavasili chisiva cha samo,na chilau jake twahikiti Paboma pa mileto. ¹⁶Kwa sababu paulo avile aamwile kusafili kupitwila Efeso, ili kwamba akotokumila muda wowoti katika Asia;kwa maana avile na haka ja kuwahi Yerusalemu kwa ajili ja chikukuu ja Pentekoste, ngati ngavaiwezikini jwene kuhenga yene. ¹⁷Kuhuma mileto akatuma vandu hadi efeso na akavakemela akanahota va kanisa. ¹⁸Pavahikai kwake, akavalongelela,mwanguta mwenga maveni mmayite tangu lichova lya kwanza panalivatilai apa asia jinsi chanavile kwinu muda woa. ¹⁹Nintimikie Bambo kwa unyinyikevu woa nia kwa maholi, na matesu ganagapatite nenga kwa hila za vayahudi. ²⁰Mmanyilila jinsi ambavyu najizwijeka kutangaza kwinu chindu chochoti chavile muhimu, na jinsi nenga chanavafundisha wazi wazi na pia kujenda nyumba kwa nyumba. ²¹Mmanyite jinsi nenga chanyendelile kuvaonya vayahudi na vayunani pai toba kwa chapanga na imani katika Bambo witu yesu. ²²Na henu njangalilai, nenga, chimiai na ntii Ntima mtakatifu kujelekea yerusalemu, nangamanya mambu ambayu gamukila nenga akwo. ²³Ila kwa kuvya Ntima mtakatifu anshuhudila nenga katika kila bomani na alongela kwamba minyororona matesu ndivyu vinendela. ²⁴Lakini nenga nafikirijeka kwamba mahisha gangu ni kwa ndela yoyoti jathamani kwane, ili niweza kujomola mwendo vangu huduma jambokili kuhuma kwa Bambo yesu, kuhishudila injili ja neema ja chapanga. ²⁵Na henu nnola manyite kwamba woa, miongoni mwa vale najawile kuwahubiri ufalmi, chimmona pamiho kavena. ²⁶Kwayeneyo navashuhudira leleno jenjeno, kwamba incheta hata kwa miaja mundu yoyoti. ²⁷Kwa maana najizuijeka kuvatangazila mapenzi goa ga chapanga. ²⁸Kwa yeneyo muvya vaangalifu panani jinu mwangota mwenga maveni na panani jalukundi loloti ambalu avavekiti mwangota mwenga kuvya vaangalizi muvya vaangalifu kulichunga kusanyiko lya bambu, ambalu alihemile kwa miai jake mwene. ²⁹Manyite kwamba baada ja kuwoka kwenenga ibwa lya mmayai vakali chavajingila kwinu na vakokulihurumila likundi. ³⁰Manyite kwamba hata mingoni mwinu maveni baadhi ja vandu vahika na kulongela mambu gapotovu, ili kuvahuta vanafunzi vau. ³¹Kwa hene muya miho. nkombokai kwamba kwa miaka itatu nawezitejeka kuleka kuvafundisha kila mmonga winu kwa maholi kilu na mui. ³²Na henu nenga navakabidhi kwa chapanga na kwa lilovi lya neema yake ambalu liweza kuvajenga na kuvapeleka urithi pamonga nau woa vavavekite wakfu kwa chapanga. ³³Nataminijeka hela, dhahabu, au ngovo. ³⁴Mmanyiti mwangota mwenga maveni kwamba mawoko aga imbekie mahitaji gangu na mwene na mahitaji gavi vavavile pamonga najwene. ³⁵Katika mambo goa navapekie mfanu vajinsi jijimsa kuvajangatila vanyonge kwa kuhenga mahengo, jinsi mpaswa kukomboka malovi ga bambu yesu, malovi ambayu jwene maveni alongile, "ni heri kuwoa kuliko kupokela." ³⁶Baada ja kulongela namna aje, apengite mafuti akajopa pamonga nau. ³⁷Woa vakalela sana na kungwelela paulo pahingo na kumbusu. ³⁸Vahukuniki zaidi ja woa kwa sababu ja chila ambachu avile galongile, kwamba kamwe chimuwonayi pamiho pake kavena. kisha vakamundikila mumerikebu.

Chapter 21

¹Machova patavii tilekanao, na tnasafari, tahikite moja kwa moja pa muchi wa kosi, na chilau jake tikahika muchi wa Rodo, na kuhumi kweneko takahika muchi wa patara. ²Patahikite meli jinomboka kujau foinike, takwelite kujau. ³Pataikite palongolo ja chisiwa cha kipro, takaileka upande wa kummangeya, takajau hadi siria, takaveka nenga katika uchi wa Tiro, kwa sababu kweneko nde meli avii japakula mihigu jake. ⁴Baada ja kwavona vana vashuli, takatama kwene masiku saba. vana vashuli vena vakannolela paulo kwa ntima kunywe jwene akutokulevate Yerusalemu. ⁵Hata patatimize machova gene tavokite na kujau hitu, tavoka pamonga, na vadala ywao vana ywo, vatihindikile katika ndela hitu hadi patahumite kunja ja muchi. kisha tapigite magoti pwani, takavomba, takalangano kila mmonga. ⁶Takakwela meli, koni navene vavunja kumanyumba gao kavena. ⁷Hala palajomwi safari jitu kuhumi Tiro, twahikite Tolemai. panepo twalamwihe valongo, na tatamitenao kwa lichova limonga. ⁸Chilau jake tavokite kujau kaisaria. twenga tajiingi munyumba mwa Filipo, nhubiri jwa injuli, jwavii mmonga wa vala saba, natenga takatama pamonga nao. ⁹Mundu jwene avii na akavali ncheche mabakini amao valotite. ¹⁰Baada ja kutama kweneko kwa machova kadha, ahulwike kuhumi nyuahudi nabii mmonga vankemela Agobo. ¹¹Jwene ahikite kwitu na akanlola nkanda wa paulo. kwa weneo alitavite nagoro na mavoko gake jwene na kulogo, "ntima uatakatifu ulogo yeneyo, "vayahudi va yerusalemu chavafunge mundu jwamiliki nkanda weneo, navene vankabidhi mmavoko mwavandu va hilaambo." ¹²Patajoine mambo genego, twenga na vandu vavavii vatama mahali pepo tambambelize paulo akotoukwela kujau Yerusalemu ¹³Nde paulo ajangwile, "nhenga kiani, Nnela na mungatisha ntima wangu? kwa mana mii tayalisii tuu kungonga, lakini pia kuwele kwene yerusalemu kwa lihina la bambu yesu." ¹⁴Kwa yeneyo paulo apalitejeka kushawishiwa, talekite na kulogola, "mapenzi ga bambo gahengekaje." ¹⁵Baada ja machova gene, tatolite mifuki jitu na kukwela Yerusalemu. ¹⁶Baadhi ja vana vashuli kuhumi kaisari pia vafuatine na tenga vakameta mundu mmonga jwavankeme mnasoni, mundu va kipro, mwanawa shuli jwa zamani, ambaye tatamanako. ¹⁷Patahikite yerusalemu, valongo vataribishe kwa furaha. ¹⁸Chilau jake paulo ajawi pamonga twenga kwa yakobo, a vazee voka vavavile. ¹⁹Baada ja kwasalimia, avapekihe taarifa jimonga baada ja jenge mambo ambayo chapanga agahengite mumiungoni mwa hialambo kwa kupete huduma jake. ²⁰Vakati pavajohine genaga, vakansifu chapanga, na kunnogolela, "Nnola nnongo, kuna maelfu valengwa vahamini muungoni mwa vayahudi. vene voha vana niaja kukamu sheria. ²¹Vaalolile kuhusu mwenga, kwamba mwafundisha vayahudi vavatama kati ja ilambo kulekana na musa, na kwamba mwalogolela vakotokwatahili vanavao, na vakotokufuata desturi ja zamani. ²²Tipaswa kuhenga kwani? bila saka vajohana kwamba mwenga nhika. ²³Hivyo tihenga chela twenga chitannogolela henu: tivii vandu ncheche ambao vavekite navekite nadhili. ²⁴Mwato vandu vena na mujitakase mavene pamonga nao, na mwalepe galama jao, ili vaweze kuketa mimutu ywao. Hivyo kila munga apate kumanya kwamba mambo gavalongalile kuhusu mwenga ni ga unami, chavajifunza kwamba mwenga pia muifuata sheria. ²⁵Lakini kwa habari ja hilaambo ambao vavii vaumini tajandike na kuvoha maagizo kwamba vapaswa kulihepusha na indu avahivohite dhabihu kwa sananu, na damu, kuhumi na chela chavachinyongite, na naliepushe na ngongola." ²⁶Ndipo paulo avatolile vanalomi, na lichova la pili, akalitakasa jwene pamonga nao, aingi hekaluni, kutangaza chipindi cha machova ga kulitakasa, hadi sadaka jivoke kwa ajili yakila mmonga jwao. ²⁷Machova gena saba javandakile kujomoka, baadhi ja vayahudi kuhumi asia vakammona paulo hekaluni, na makutano vaywomite, na vakaanyoshe mavoko. ²⁸Vavii vapiga kelele, "vandu va Israeli mutisaidie, jwene ni jola mundu jwavafundisha vandu kila mahali mambo amayo ni chinyume na vandu. sheria na mahali apapa. pia avaletile vayunani katika hekalu na kupanajinsi mahali pamba patakatifu." ²⁹Kwa kuwa pamwanzo vavii vamwene Trofimo mufeso avii pamonga na jwene kunjini, navene vazamila kuvywe paulo vannetite muhekalu. ³⁰Muchi woha na tahaluki, na andu vatilite pamonga na kunkamu paulo. Vakammoha kunja ja hekalu, na milwangu mara vakaifunga. ³¹Pavavile valenga kunkoma, habari janhihikile nkolongwa wa jeshi la ulinzi kuwa yerusalemu joka javii jitwehi gasia. ³²Mara jene akavatola askari na jemedari auvutukile umati. wakati vandu pavamwene nkuu va jeshi na askari. vakanneka na kunkung'unda paulo. ³³Kisha nkolongwa va jeshi ammandakile na kunkamula paulo, na akanhamuhu vantave minyororo ivena. Akankotakeha jwene ni mweneke na ahenga kwani. ³⁴Baadhi ja vandu mu umati vavii vapayuka chindu chene vangi chenge, kwa kuwa jemedari awezitejeka kwalogolela chochokachela kwa sababu ja yene kelele, akahamuru paulo vannete munkati ja ngome. ³⁵Basi pahikite mu ngazi, vantolite askari kwa sababu ja gazia ja uati. ³⁶Mana umati va vandu vanafuatite na vajendelile kupiga kelele, "mummohe jwenejo!" ³⁷Paulo paavii vanneta munkati ja ngoe, Annogolile nkolongwa jwa jeshi, mweza kunnogolela chindu? jwene nkolongwa va jeshi alogola, "je nnonge chiyunani?" ³⁸Je, mwenga sijola misri ambaye zamani jwaangoza uhari na atolite magaidi ncheche kuhiholi? ³⁹Paulo alongela, nenga ni nanyahudi, kuhumi uchi wa Tarso ja kilikia. Nenga ni Raia muchi maalufu, nammomba, munuhusu nnonge na

vandu. ⁴⁰Mundu jemedali panpekihe ruhusa,pauli akejema pa ngazi na kuvoha ishara kwa vandu kwa mavoko gake wakati pavii na ukiiya sana,akalonge nao kwa chihebrania. Akalongela.

Chapter 22

¹"Valongo nantati jwangu, nnjowanenelaje ntetezi jwangu chichenhengaje kwitu henu." ²Makutano pavajowine pauli alongilaje naokwa kiebrania, vakatamanuu,akalogola.³Nenga ni myahudi,nzaliwe muchi va tarso eneo la kilikia,ila napalite elimu katika muchi wene,mumeglo pa Gamalieli,vanvundishe kulengana na ndela sahihi ja sheri ja tati jwitu.Nenga, yammdi changa, kama mwangota mavoha chammi,lenu. ⁴Navatezite kwa ndela jne hadi kuwega; navatavite vagosi ni vadala na kuvataga mugereza. ⁵Hata kuhani nkolongwa na vazee voha vaweza kuvoha kuvoha ushaidi kwamba napokile barua kuhumi kwave kwa ajili ja valongo vajile Dameski, kwani nenga navukite kujau kwane.javii navalete vandu Yerusalemu va ndela jela ili vafungwe.⁶Javokile pala panavii,nzajiri mandaki dameski,majira ga muhi gafula nuru jikolongwa jikakopokela kumbinguni jikawanze jamuulikile. ⁷Nakagwega pahi na kujolana sauti janugolela, 'sauli ndavakiani munjukila.? Akajongula, 'mwenga mwamweneke Bambo?' ⁸Akajangula, 'Nengani yesu mnazareti, amabye mwenga munjukiha.!'⁹Vala vavavii na nenga vaiwee uru,ila vajowinejeka sauti ja jula jwalongi na nenga. ¹⁰Akalogola, ndenda voli, Bambo? Bambo akannongolela, njeme na nnjingi Dameski; kweneko chavannogolele kila chindu champaswa kuchihenga.! ¹¹Nawezitejeka kulola kwa sababu ja mwanga va nuru jela,ndee nakajau Dameski kwa kunnongoha na mavoko ga vala vavaviii na nanenga. ¹²Kweneko nakakonganeka na vandu vannkeme Anania,Avii mundu jwakamwi sheria na jwa kuheshomika palongolo ja vayahudi voha vavatama kwene. ¹³Akahika kwenenga, Akajeme palongolo jangu, na kulogo, "nnongo jwangu sauli,mpate kulola! kwa muda wola wola akalola. ¹⁴Akalogola, 'chapanga jwa tati jwitu annhagwi mwenga mpate kumanya mapenzi gake, kummona jola junahaki, na kujohena sauti jikopoke muu mutu wake. ¹⁵Kwa sababu chamwe shaidi kwajwene kwa vandu voha panai ja chamugawene na kujowana. ¹⁶Basi henu ndavakiani munendela? nnjinuke, mbalizwe,nkachape dhambi hinu,alikemi lihina lwake. ¹⁷baada ja kuhika Yerusalemu, na napavii asali munkati ja hekalu,jikopokela kwamba vakambekeha maono. ¹⁸Amwene akannolela,manyata na mmoke Yerusalemu manyata,kwa sababu chavajetekijeka ushuda winu kuhusu nenga. ¹⁹Nakalonge, 'Bambo,vena vene vamanya navatavite mugerezani na kuvakung'anda vala vavannhamini katika kila sinagogi. ²⁰Na damu ja stephano ushaidi jwake paajitite, nengapia navii nyemite karibu na kunjetekela na navii nailenda ngovo ywa vala jwavankomite.' ²¹Lakini anogolike, 'enjalaje, kwa sababu nengachimantume nnjau kutali kwa vandu va mataifa. ²²Vandu vakampekele ruhusa alonge panani ja lilovi lene, lakini baadae vakapaza sauti na kulogolo,"mummohe mundu jwene katika nchi: kwa sababu sii sahii atame." ²³Pavavii vapaza sauti,na kulaga mavazi gao na kutaga luhombi panani. ²⁴Jemedari nkolonwa akahamulu pauli vanneti ngomeni,akahamuru vankotokehe kwene vampiga mijeledi, ili jwene mwene amanye ndava kwani vavii vampigila kelel namana jeneo. ²⁵Hata pavavii vantavite kwa lugoji,Pauli akavalogolele jola akida jwaajemite karibu najo, "jemi haki kwinu kumkung'unda mundu jwavii mlumi na akona angahukumiwa.?" ²⁶Jola akida paajowine malivi genega, akajau kwa jemedali nkolongwa na kunnogolela, kulongela, "mpala kuhenga kiani? kwa maana mundu jwene ni mrumi. ²⁷Jemedali nkolongwa akahika na kunnolela,"Munnogolele, je mwenga ni Raia va rumi?" Pauli akalogo, "Ena. ²⁸Jemedali akamjangu, "ni kupeta chiasi chikubwa cha hela nde napatite uaraia,"lakini pauli akannogolela, "nenga mrumi jwa kuveleka." ²⁹Basi vala vavii tayaki kujau kumkolelakuha vakavoka na kumeka wakati wowo.Na jemedari naye akajogopa, paamanyite kuvywe pauli ni mrumi,na kwa sababu antavite.³⁰Lichova lalafuatite,jemedali nkolongwa apala kumanya ukweli kuhusu mashitaka gavayahudi dhidi ja pauli. Hivyo akammopolela ifungu pahi,na kummeka katikati jao.

Chapter 23

¹Paulo akavajangalila mmonga kwa mmonga vandu va baraza,na kilogola, "valongo vangu,ndamite palongolo pa chapanga kwa dhamira jamboni hadi lelenu." ²Kuhani nkolongwa Anania akavaamulu vala vavajemite karibu nao vannkungunde mutu wake. ³Nde paulo akannogolela, "chapanga chamkungunde mwenga,ukuta wavapakite chwakao.atamite akiumhukumu kwa sheria,najombe ahamuru vangung'unde chinyume cha sheria?"⁴Vala vavii vajemite karibu nao vakalogola,yene ndee chamuniga kuhani nkolongwa va chapanga?" ⁵Pauli akalogola, "valongo vangu,nenga namanyetejeka kuvee jwene ni kuhani nkolongwa.kwa kuwa ijandikwe,chatilongejeka gabaya panani ja ntawala va vandu vake." ⁶Pauli paalilite ja kwamba upande umonga va baraza ni masadukayo na vandi mafalisayo,akapaza sauti na kulogola, "valongo vangu nenga ni mfarisayo,mwana va mfalisayo.Ni kwa sababu jene ndegeme kwa ujasiri ufufo va wafu minao nhukumiwa nau." ⁷Paagalogwi genega, malumbanu gakolongwa gakahumila baina ya mafarisayo na masandukayo na makutanu ukagavanyika. ⁸Kwani masadukayo valonge njeta ufufo,mahoka wala nnjeta ntima,ila mafalisayo valogo gene goha gavile. ⁹Gasia jikolongwa jahumi baadhi ja vaandishi vavii upandi va mafalisayo vakajema na kujadili,kulogola, "tachiwejeka chochoka chibaya dhidi ja mundu jwene,voli kama ntima au mahoka alongi na jwene?" ¹⁰Vakati gahuki hoja jikolpngwa,nkolongwa va majeshi ajogopa kwamba paulo ngaararuliwe hipandi hindi na vene iyoyo akahamuru vanajeshi vahuluke pahi kuntokwa makakala kuhumi kwa vajumbe va baraza,na kunneta katika ngome. ¹¹Kiru jajajuanatite Bambo ajemite karibu naye na kulogo, "nkotokujojopa, kwa kuwa munnsjudia katika Yerusalemu, 'yoywo chaavohi ushaidi pia katika Roma.'" ¹²Kwapachle, baadhi ja vayahudi vateile liagano na kukema laana panani jao vene: valogwile ya kwamba chavalwejeka wala kunywega chochokachela mpaka pachankoma paulo. ¹³Pavii na vandu zaidi ja arobaini ambao vatehi njama jene. ¹⁴Vakajau kwa nkolongwa wa makuhani na vazee na kulogola, "talivekite tavete mu laana jikolongwa.Tilwejeka chochoka hadi patankoma paulo. ¹⁵Hivyo henu baraza lammogolelaje jemedari nkolongwa annete kwinu,kana kwamba nnhamu kasi jake kwa usahili. Kwitu tenga tiii tayali kunkoma kabla angahika pambanu." ¹⁶Lakini mwana wa dada jake na pauli akajoana kwamba kwavii na njama,akajaula akajingi munkati ja ngome na kunolela Paulo. ¹⁷Paulo akankeme akida mmonga akalogola,ntolaje chijana jwene kwa emedari; maana ana lilovi la kunnogolela." ¹⁸Basi akida akantola jola chijana ampeleke kwa jemedali nkolongwa akannogolela,paulo jola mfungwa angenile akapala nannetee chijana jwene kwaki, analilovi la kunnogolela." ¹⁹Jola jemedali nkolongwa akankamu kwa mavoko akajitenga naye kando,na akankota, "ni chindu ngianai chapala kunogolela?" ²⁰Chijana jola akalongela, "vayahudi vapatine kunjopa paulo chilau pa baraza kama kwamba vapala kupala habari jake kwa usahihi zaidi. ²¹Basi mwenga nkotokujitekela kwa mana vandu zaidi ja arubaini vanjovalela. valikongite kwa laana, valweeka wala kunywega hata pavankoma,hata henu vavii tayali valende chiali kuhumi kwinu." ²²Basi jola jemedali nkolongwa akanneta chijana aju yweke,baada ja kummangiha, "nkotokumkogolela mundu jojakajola ja kwamba muarifu gena." ²³Akavakeme maakida vavena akalogo mwaatayansha askari mia mbili kujau kaisaria na askari vakweha farasi saini, na vavavii na mikoha mia mbili, chamoka zamu ja tatu ja kilu. ²⁴Akannogolela kuveka inyama tayali ambaye Paulo chantuma na kunlola salama kwa feliki Gavana. ²⁵Akajandika barua kwa namna jene. ²⁶Klaudio lisia kwa liwahi ntukufu feliki, salama. ²⁷Mundu jwene vankamwi na vayahudi vakavywe kalibu kunkoma, nde akajau pamonga na chikosi cha askari nakanokola,panapatite bahari ja kuvywe jwene ni raia va chirumi. ²⁸Napalite kumanya ndava kiasi vanshitaki,iyoyo akampeleka muu balaza. ²⁹Nakavona kwamba avii ashitakiwe kwa ajili maswali ga sheria jao,wala ashitakiwejeka lilovi loloka la kustaili kumkona wa kufungwa. ³⁰Kisha ikamanyikana kwanenga kwamba kuna njama dhidi jake, iyoyo kwa haraka nakantuma kwake,na kwalagiha vavanshitaki pia valete mashitaka dhidi jake palogolo jake,vakalangana." ³¹Basi vala askari vakatii amri: vakanto paulo vakampeleka hata antipotri kilu. ³²Lisiku lalifuatite,maskari vanahena vakanneka vala vakakwela farasi vajau pamonga nae, na vakavuja ywao mungomeni. ³³na vakwela farasi pavahikite kaisaria na kumpekeha livali jela barua,vakameka paulo palongolo jake. ³⁴Najwene liwali paasomite barua,ankolakihe paulo ahumi lijimbo gani;aamanyite ja kwamba ni mundu wa kilikio. ³⁵Akalogola, "Nchinanjowane mwenga pachavahikaje vala vavantakile, "akaamuru vanneke katika ikulu ja Herode.

Chapter 24

¹Baada ja machova nnhanu, Anania kuhani nkolongwa, baadhi ja vazee nsemaji mmonga jwavanikeme Terlulo,vakajau pala vandu vena valetite mashitaka dhidi ja pauli kwa gavana. ²Pauli pavii ajemite palongolo ja gavana, Terlulo akawanza kunnshitaki na kulogolo kwa gavana, "kwa sababu jake tiii na amani jikolongwa, na kwa maono gake galeta magari gamba katika taifa litu ³Basi kwa shukrani joha tipokela kila chindu chamhenga, wasalamu nnhesimiwa Feliki.⁴Lakini ngotokunchosha zaidi,nansihi munyowanele malovi gadogo kwa fadhili jake. ⁵Kwa maana tampingite mundu ajojo nkoroji, na asababisha vayahudi voha kuhasi chilambo,tenani ilongosi wa madheb ga wanaorayo. (Nzingatia:sehemu ja malovi ga nsitali avovo 2:6. ⁶Na tene alengite kulilekela hekalu unajisi hibvyo takankamula;uvije munakalo bora ja kale) (Nzingatia:mustali wene. ⁷Lisasi,afisa ahakite na akanto kwa makakala mmavoko gitu; uvijeka mu baka bora ja maandiku ga kale.) ⁸Ankotakihe pauli kuhusu mambo gena,hata awesa kujinza ili chindu gani chamsitaki." ⁹Vayahudi nao vakanshitaki pauli, vakologo kwamba gena mambo gavii kweli. ¹⁰Liwali vampungi maveko ili pauli alongele, Pauli ajangwili, "mmanyite ja kwamba kwa miaka jamehena mmii mwamuzi va taifa lene,na nina juzaha kujieleza namwene kwinu. ¹¹Vaweza kuhakikisha kuvywee ipetiteje zaidi ja kuni na mbili taungu pana kwelite kujau kuhabudu Yerusalemu. ¹²Na pavangolile katika hekalu, Nabishinejeka na mundu jojoka, na natehijeka fujo katika mkutano, wala katika masinagogi va munkati ja muchi. ¹³Na vala nawezajeka kuhakikisha kwinu mastaka gavashitaki dhidi jangu. ¹⁴Ila nakili lene kwinu, Ya kwamba kwa ndela jene ambayo vajikeme dhahabu, kwa ndela iyo yene nantumkia chapanga wa tati jwitu, nenga ni nanhaminifu kwa gola gagavii miu sherea na maandiku ga nabii. ¹⁵Nina ujasili wola wola kwa chapanga ambao hata vena nao vaulendela, kuhika kwa ufufuo va wafu,kwa vola vana haki na nangali haki pia;. ¹⁶Na kwa lene,nalihenga lihenda lihengu ili mwe na dhamila jangali na hatia palongolo ja chapanga na palongolo ja vandu kupete mambo goha. ¹⁷Henu baada ja miaka jamahena ahakite nsaada kwa taifa lwangu na zawadi ja hela. ¹⁸Panahenite yeneyo vayahudi fulani Asia vakangolele munkati ja sherehe ja utakaso munkati ja hekalu,bila likundi la vandu wala gharia. ¹⁹Vandu vena ambao yapasite kuvywea palongolo jao henu yavii na valogo chela chavachivona panani jangu kama vana lilovi loloka. ²⁰Au vandu vena na valogo ni likosa ng'ani lavaliiwene kwanenga panajemite palongolo ja baraza la kiyahudi;. ²¹Pangavywea kwa ajili ja chindu chimonga chanalogolile kwa sauti panajemite katika jao, 'ni kwa sababu ja ufunio va wafu mwenga mundekunhukumu."²²Feliki avii atalifiwe safi kuhusu, ndela, na ahairishejeka nkutano, kulogolo, 'lisia jamedari pachaahika pauchini kuhumi yerusalemu chimohe maamuzi dhidi ja mashitaka gitu. ²³Ndipo akammhamuru akida amenda pauli, ilia avya na nafasi na hata akotokugywe mundu wakuva kanakilia vanganja vale vakontokusaidia va vakotokunjendelela. ²⁴Baada ja machova kadhaa, Feliki akavuja na drusila nndala jwavii myahudi,akantuma kunkeme pauli na akajowanela kuhumi kwaki habali ja imani munkati ja kristu yesu. ²⁵Ila pauli paavii ajadiliana najo kuhusu haki, kuvywe na kiasi na hukumu jachajihikaje, Feliki apatite hofu akajangula, "nnjalaje kuatali kwa heneu, ila anambatite muda kavena, chinankemele. ²⁶Muda wowo wene, ategemile kwamba pauli champehe hela kwa hiyo ankemi mara jamahena akalonge najo. ²⁷Ila miaka ivena papetite, Porio Festo akavywe liwali baada ja Feliki, ila feliki apala kujipeleka kwa wayahudi, ivywo akameka pauli pahi ja uhangelizi.

Chapter 25

¹Ndipo festo paaingi katika jimbo lene na baada ja lichova idatu ajawi kuhumi kaisaria hadi Yerusalemu. ²Kuhani nkolongwa na vayahudi mashuhuri valetile shutuma dhidi ja pauli kwa festo, na valongi kwa kuwa makili kwa festo. ³Na va mmombite Fadhilli panani ja bahari ja pauli apate kunkemela yelusa ila vaweze kunkoma mundela. ⁴Lakini festo ajangwile pauli avii mfungwa katika kaisaria, na kwamba jwene mwene chavuja kwone manyata. ⁵Alogwile, "kwa hiyo, vala ambao vaweza kuja kwene na tenga, kama chivii chindu chibaya kwa mundu jwone, mpasa kunshitaki." ⁶Baada ja kutama machova nane au kumi zaidi, akavuja kaisaria. na lichova lalafuatite akatama katika chiti cha hukumu na kumhamulu pauli vamete kwake. ⁷Paahikite vayahudi kuhumi Yerusalemu vakajema karibu, vakavoha mashtitaka gamahena gazitu ambayo vawezitejeka kugathibitisha. ⁸Pauli ajetetie na kulogo, si dhidi ja lihina la vayahudi, si panani ja hekalu, na si panani ja kaisari, ndehi gabaya. ⁹Lakini festo apala kujependekeza kwa vayahudi, na iywo akanjangula pauli kwa kulogolo, 'je, mpala kujau yerusalem na kuhukumiwa na nenga kuhusu mambo gena kweneko? ¹⁰Pauli alogwile, nnyema palongolo chiti cha hukumu ja kaisari ambapo jampasa kuhukumiwa. Nankosijeka vayahudi, kama mwenga mmanya vywema. ¹¹Anaivii ngosite na kama ndehi chachistahili chiwa nganajeka kuwega, lakini kama shutuma jao si chindu, njeta, mundu jwaweza kungabidhi kwavene, nammomba kaisari. ¹²Baada ja festo kulonge na baraza akajangu, "mumnjopa kaisari;chimmjau kwa kaisari" ¹³Baada ja machova kadhaa, mfalme Agripa na Bernike vahikite kaisaria kuhenga ziara rasmi kwa festo. ¹⁴Baada ja kutama penepo kwa machova gamahena, festo awezilishe ja pauli kwa mfalme;akalogola; mundu mmonga vannekite pambanu na feliki kama mfungwa. ¹⁵Panavii kuyerusalemu makuhani vakolongwa na vazee na vayahudi valetite mashitaka panani ja mundu jwene kwangunenga nau vakolakihe hukumu dhidi jake. ¹⁶Kwa lene nenga ajangwile kwamba si destuli ja varoma kummoha mundu kwa upendelu badala jake, nhulumiwa apaswa kuvywe na nafasi ja kuvakabili mashitaka kwaki na kulitetea djidi ja tuhuma ywene. ¹⁷Kwa hiyo, pavahikite pamonga pena, nawezitejeka kulendela, lakini lichova lalafyalite natamite katika chiti cha hukumu na kuamulu mundu jwene mundu jwene vannete munkati. ¹⁸Vakati mashitaka pavajemite na kunshitaka, naholalite kwamba njeta mashitaka gakolongwa gavaletite dhidi jake. ¹⁹Badala jake, vavii na mabishano fulani pamonga naye kuhusu dini jao na kuhusu yesu ambaye avii awile, lakini pauli adai kuvywe avii vom. ²⁰Panavii nvumbwite jinsi ja kumchunguzi suala lene, na nankotite kama ngajamii Yerusalemu kuhukumiwa kuhusu mambo gena. ²¹Lakini pauli pavanken. vanneke pahi ja ulinzi kwa ajili ja uamizi wa mfalme, naamwile vammeke pahi ja ulinzi kwa ajili ja uamizi va mfalme, naamwile vammeke hata chinampeleka kwa kaisari. ²²Agripa alongi na festo, "na palite pia kunjowanela mundu jwene. "na festo, alogwi, "chilau chimwanjowanelaje." ²³Hivyo chilau jake, Agripa na Bernike vahikite na sherehe jamahena; vahikite katika ukumbi na mafisa wa kijeshi, na vandu mashuhuri wa muchi. Na festo paavohite amri, pauli vannetite kwave. ²⁴Festo alogwile, "mfalme Agripa, na vandu vaha ambao vavii pambano pamonga natwenga, mumona mundu jwene; jumuhiya ja vayahudi kwane Yerusalemu na pambanu pia vapalite navashauri, na vene vapiga kelele kwanenga kwamba atame. ²⁵Naolite kwamba ahengitejeka loloka lalistahili chiwa; lakini kwa sababu ankemi mfalme., nahamwi kumpeleka kwajwene. ²⁶Lakini nnajete chindu dhahiri cha kujandika kwa mfalme. kwa sababu jene, nanneta kwinu, hasa kwinu mwanga, mfalme Agripa, ili mbate kuvywe na chindu cha kujandika kuhusu kesi. ²⁷Kwa kuwa mona nnjeta maana kumpeleke mfungwa na bila kulangiha mashitaka gagankabili.

Chapter 26

¹Yeneyo, Agripa anomgilila paulo muluhusiwa kujitetea. 'ndipo paulo akanyosha luwoko wake akajitetea naha. ²Nalimanya wamile nakuhengwa, mfalme Agripa ili kulenda kesi jangu palongolo jangu leleno dhidi ja mashitaka goka ja wayahudi. ³Hasa kwa sababu mwenga ni mtalamu va destuli ja wayahudi na maswali. yeneyo nyupa munyunilai kwa uvumilivu. ⁴Kweli wayahudi woka vamanya jinzi chindama tangu usongolo vangu katika taifa langu kweneko yelusalemu. ⁵Vamanya tangu mwanzo na vapaswa kujiteka kwamba aishaye ngati mfalisayo, dhahabu lilivile nasimamo ukali kwenye dini jitu. ⁶Yenu jemite hapapa muhukumu kwa sababu nenga ajangalilai ahadi mbayo chapanga aitendite na tati jitu. ⁷Hajeje ni hahadi ambayo makabila gitu kumi na ivena gatumaini kupokela ngati vakamwabududai chapanga kwa bidii kuku na mui ni kwa ajili ja tumaini halele mfalme Agripa kwamba wayahudi vanishitaki. ⁸Kwa kiani jwayokajula kati jinu afikili ni ajabu kwamba chapanga afufua vava wili? ⁹Wakati umonga nafikililai namwete kwamba nakateile mambo gamaena dhidi ga lihina la yesu va nazaleti. ¹⁰Nateite agaga katika Yelusalemu; navakongile vavaamini wamaena mumagereza, na vavile na mamlaka kuwoka kwa vakolongwa va makuhani kutenda yeneyo; na wakati vakomeka, napigite kula dhidi jao. ¹¹Mala yamaena navahadhibu katika masinagogi woka na nalengite kuvatenda vakanaye iani jao, navile na hasila sana panane jao na nikavavanga hata katika muchi va kuugeni. ¹²Wakati panavile natendaye genaga, najiwile Dameski nakavai na mamlaka na maagizo kuwoka kwa makuhani vakolongwa. ¹³Panavile mundila vajati va mui, mfalme, nalolite mwanga kuwoka kumbunguni chuhuvile ukai kuliko lyuva na wang'alite kuluzunguka nenga na vandu vavavile vasafilai pamonga nanenga. ¹⁴Twenga tawoka patagwile pai najowini sauti yalongilai na nenga ivile kulongela katika ligha ja kieblania: sauli, sauli! kwa kiani utesa? ni vigumu kwinu kubala nteke mchokoo. ¹⁵Ndipo nalongilai, 'mwenga ni mweneki Bambo? Bambo ajibute, 'nenga ni yesu ambaye mundesa. ¹⁶Henu jinukai ijemai kwa magendelo shaidi panane ja mambo ambayo mmanya kuhusu nenga henu na mambpo ginanangihai baadaye. ¹⁷Na chinaokohai kuwoka kwa vandu na vandu va mataifa ambayo natuma. ¹⁸Kufungula mio gao na kuvawoa muluvendo kujaula kwenye kuwanga na kuwoka kwenye makili a shetani vageukili chapanga; ili vapate kupokela kuwoka kwa chapanga msamaha wa dhambi na ulithi ambo napikili vala navatengite kwa imani ivile kwangunenga. ¹⁹Yeneyo mfalme Agripa, nawesitejeka kuasi maono ja kumbunguni. ²⁰Lakini kwa vala bvavavile katika Dameski kwanza, na kisha Yelusalemu na chilambo choka ja yudea na pia kwa vandu va mataifa gangi, nahubili kwamba vatubu na vageukilai chapanga, vatendai matendo gagastahili toba. ²¹Kwa sababu yeneyo wayahudi vangamwile kuhekalu, vakanenga kungoma. ²²Chapanga azaidila mpaka henu yeyoka jima na kushuhidia kwa vandu va kawaida na kwa vala vakolongwa panani ja gala ambayo manabii na musa valongile cagakopokelai na si henga. ²³Kwa kristu lazima chatesekai na chavai va kwanza kukufufuka kuwoka kwa wafu na kutangaza mwanga kwa wayahudi na vandu va mataifa. ²⁴Paulo payomwile kujitetea, Festo alongile kwa sauti jikubwa, 'Paulo, mwenga ni walupengu! masomo ginu ateile mmaye walupengu. ²⁵Lakini paulo akalongela, nenga si walupengu, mushimiwa Festo, lakini kwa ujasili nongela malowi ja ulweli mtupu. ²⁶Kwa kuvega hekima kwamba njeta liloka lavahihite kwinu; kwa kuvega lenelo valitehijeka kupembeni. ²⁷Je, hamini manabii mfalme Agripa? manya kwamba hamini. ²⁸Agripa anongilile paulo, kwa muda mfupi mwasa kuzawishi nenga na kundenda mkristu? ²⁹Paulo akalongela, "Najopa chapanga kwamba kwa muda ufupi au ulachu, si mwenga tu, bali pia woka vavajowana leleno, mwenga nagti nenga, lakini bila hajeje minyololo ja gerezani. ³⁰Ndipo mfalme ajemite, na liwale na Bernike pia na vala vavavile vatamite pamonga nao. ³¹Pawokite mukumbi, valongile vene kwa vene na kulongela, mundu hajojo astalijeka kuwega wala kifungo. ³²Agripa anongilile Festo, "Mundu hajojo ngawezite kumika hulu ngati ngakatiteyeka kufaa kwa kanisa."

Chapter 27

¹Pahihamulike kwamba titakiwa tijaula kwa machi iytalia,vankabidhi paulo na vafungwa vangu kwa afisa mmonga wa jeshi ka kiroma jwvankemela julio,va chikosa cha agustani. ²Takakwela mele kuhumi adramitamu, ambayo avii asajiri kandokando ja kumbwani ja asia. hivyo lakajingi muahari. Aristaka kuhumi Thesolanike ja makedonia akajau pamonga na twenga.³Lichova lalafuatite takatole nanga katika muchi wa sidoni,ambapo julio antendi paulo kwa ukarimu na akanshukuru kujau kwa unganja wake kupoke ukalimu wave. ⁴Kuhumi penepo akajau kubahari takajau kutindila chiruwa cha kipro ambacho chavai chikangite upepu, kwa sababu upepo wavii watikabili. ⁵Baada ja kuvywe tijaula katika machi gagavii karibu na kilikia na pamfijilia, tahikite mira, muchi wa lisia. ⁶Pala jola afisa wa jeshi la kiroma, akaikolela meli kuhumi alexandria ambayo javii jijaula kuyeleva ilalia. Akatikweha munkati jake.⁷Baada ja kuvywe tijaula mbolimboli kwa machova gamahena na hatimaye takavywe tihikite kwa tabu karibu na kinidari,upepu watipekiheje ruhusa kavena kujeleke ndela jene,hivyo tajawi kandokando ja chiwili cha krete taukenga upepo,nkabala na salmone. ⁸Tukajau kandundu ja kumbwani kwa ugumu, mpaka kuhoka pahali pavakemela Fari haveni ambaye ivii karibu na muchi wa Lasi. ⁹Tavii tigege muda wamahena sana,na muda wa ifungu wa kiyahudi wavii upetite pia na henu javii ni hatari kujendele kujala . Hivyo pauli akatihonya. ¹⁰Na kulogola, "vagosi, mona alendu ambayo tipala kutola chaivya na madhara na hasara jamahena, ngati yajamiligu na meli,lakini pia ja maisha gitu." ¹¹Lakini afisa jwa jeshi la kiroma akanjowanela zaidi Bambo wake na amiliki meli, kuliku mambo gala ambayo galongalike na pauli. ¹²Kwa sababu bandari javii je sehemu rahisi kutama wakati wa mbepu, mabaharia vamahena vakashauri tijau kuhumi pala,ili kwa namna jojoka tiweza kuhika muchi wa foinike,titama pala wakati wa mbepu. Foinike ni bahari kwene krete, na jilola kuskazini mashariki na kusini mashariki. ¹³Upepo va kusini pawatumbwi kuvuma mbolimboli,mabaharia vazamila vapatite chela ambacho vavii vachipala,vakatupu nanga na kujau kandukandu ja krete karibu na pwani.¹⁴Lakini baada ja muda mfupi upepo ukali wavaukemela wa kaskazini mashariki,kawamza kutikungu'unda kuhumi kumwambu ja chiziwa. ¹⁵Vakati meli pajalaiwe na kulepelela kuukabili upepu, takualihine na hali jene, tajawi nau. ¹⁶Tavutwike kupete kula upandi wawavii vaukenga upepu va chisiwa chavakemela kauda; na kwa labu sana tafarikiwe kuujoko ntumbwi.¹⁷Baada ja kuvywe pavaihutite,vatumii nngoji kukonga meli,vajogwipe kwamba ngavawezite kujau muu lieneo la nnhanga wamahena la syiti,ywene vakahulula nanga na vavagendihe kandukandu. ¹⁸Vatibulite kwa makili sana na dhoruba, henu lichova lalafuatite mabaharia vakawanza kutipekehe mihigu kuhumi mumeli.¹⁹Lichova la tatu,mabaharia vakawanza kugavoha machi kwa mavoko gao vene. ²⁰Vakati ambao lwova na ndodno jatihangazijeka kwa machova gamahene, jakona dhoruba jikolongwa jatibulite,na matumahini kwamba ngatijokoliwe gavokite.²¹Baada ja kuvywe vajawi muda mrefu bila chakulwa,pena paulo ajemite katikati ja mabahalia akaloola, "vagosi ipazwa munyowaneleje, na ngati tilupwijeka nanga kuhumi krete, ili kupata gena madhara na hasara. ²²Na henu namfariji ntima,kwa sababu pavijeka na upotevu na maisha kati jitu,ilapangavywega hasara ja meli tuu.²³Kwa sababu kilu waupetite mahoka ga chapanga,ambaye jwene chapanga nenga ni jwake na ambaye nanhabudu pia-mahoka gake ajemite papembeni mwake. ²⁴Na kulogola, "Nkotokujogopa paulo, lazima ajeme palongolo ja kaisari, na nnolaje, chapanga katika wema waki ampekiha vena voha ambao vajaula pamonga nanenga. ²⁵Iyoyo, vagosi mulipela ntima, kwa mba chaivywe kama chavanogolile. ²⁶Lakini lazima ndumi kwa kungunde katika bahadhi ja isiwa."²⁷Pajahikite kilu ja kumi na nne, patavii vatigendeha kole na kole mu bahari ja Adratik, kama kilu va manane henu,mabaharia vazanila kwamba vavandakile nchijijomo. ²⁸Vatumii milo kupema kina cha machi na vakapata mita thelathini na sita, baadhi ja muda chidogo vakapema kavena vakapata mita ishirini na saba. ²⁹Vajogopa kwanza tiwese kugonga miamba, henu vakahuheha nenga nne kuhumi katika sehemu ja kuveka nanga na vakajopa kwamba lukela ngajihikite manyata.³⁰Vala mabaharia vavii valonda namna ja kuitelekeza jela meli na vaihulwihe mumachi boti ichoko ichoko ja kuokole maisha,na vakalilalenda kwamba vaitaga nanga kuhumi sehemu ja palongoro ja boti. ³¹Lakini Paulo akannogolela jola askari wa jeshi la kiroma na vala askari, "tiwezajeka kujoko panganywe vena vandu vabaki mumeli pangavywe vena vandu vabaki mumeli." ³²Kisha vala askari vakadumu ngoji ja jela boti na vakaileka igege na machi.³³vakati mwanga va lukela pavii ahumila,paulo akavashawishi voha angalau vala chidogo.Akalongela, "jene ni lichova la kumi na nne nnendela bila kulwa, nniieka chakulwa. ³⁴Hivyo nansihi ntola chakulwa chidogo,kwa sababu jene ni kwa ajili ja kutama kwitu, njeta hata lijungu la mutu hinu pachauhovalelaje. ³⁵Paajomwi kulonge genega,akatola nkate akanshukulu chapanga palongolo ja mihu ga kila mundu.kisha akaumega nkati akawanza kulwega.³⁶Kisha bvoha vaaleke ntima na vene vakatola ywakulwa. ³⁷Tavii vandu 276 munkati ja meli. ³⁸Pavajomwi kulwega ywa kutosha,vaitehi meli kujojoka kwa kutipekeha ngano munkati ja bahari. ³⁹⁴⁰Pajavii muhi,vaimanyitejeka nchi jijoma,lakini vakaivona sehemu ja nchi kavu

jaijingi mumachi jajavii na nnhanga wamahena.vakajadiliana kama vaweza kuijendehe meli kujeleke pena. Hivyo vakailegeza nanga vakaileka mubahari,katika muda wola wola vakailegeza nngoji na vakainyaku sehemu ja kulongolo,kujeleke muu upepu,hivyo vajeleki muu ja nhanga wamahena. ⁴¹Lakini vakahika mahali ambapo mikondo ivena ya machi ikonganeka, na meli ijeleke kumhanga. na jela sehemu ja kulongolo ja meli jika kwama pala na jawezitejeka kuvoka,lakini sehemu ja kulongolo ja meli jikawanza kudenyekana kwa sababu ja ukali wa mawimbi. ⁴²Mpango wa vala askari wavii wa kuvakoma wafungwa, ili kwamba njeta ambaye ngajogalile na kutoloka. ⁴³Lakini jola askari wa jeshi la kiroma apala kumhokola paulo,hivyo akaujemeka mpangu wau; na vakahamulu vala vaweze kujogalela, vahombe mumeli hoti na vajau kunchi jijomo. ⁴⁴Kisha vagosi vangi chavafuata,vamahena panani ja ipande ywa mbao na vangi panani ja hindu henge kuhani muu meli.kwa ndela jene ajeje jakahumi kwamba vaha chatihike salama nchi jijomo.

Chapter 28

¹Pavatulike salama, tamanyite kwamba kisiwa vachikemela malta. ²Vandu venyeji va panapala si tu kwamba vatupikei ukalimu va kwaida bali vawashite moto na kutukalibisha tuwoa kwa sababu ja hula na mbepo ilile ijendelile. ³Lakini paulo pavile akusinye mizigo va hanju na kuvika pamoto,liyoka lidogo javile nasumu akawoka kwenye hela hanju kwa sababu ja lilajoto,na ahizungusha kwenye chiwoko.chake. ⁴Vandu venyeji vapala pavalolite chinyama chinyila kuwoka kwenye chiwoko chake, vakalongiliana vene kwa vene, "mundu hajojo hakika ni muuaji ambaye atoliki kubahali lakini,haki yamuhusijeka kutama.⁵Lakini jwene atagile chila chinyama katika moto na apatitejeka madhala gokagala. ⁶Vene vanendai vaimbai kwa homa au vagwai ghafula na kuwega laikini baada ja kujangilila kwa muda mlefu na kulola kwamba njeta jambo ambalo si la kawahida kwake,vabadilishe mawazo jao na kulongela avile chapanga.⁷Basi mahali pala kalibu pavile na ardhi ambayo gavile mali ja mklongwa va kisiwa, mundu javakemilai pablo. Atukalibishe na kutukalimu kwa siku jitatu. ⁸Yawokile kwamba tati va pablo yakamwile na homa na ugonjwa va kuhalisha. Na paulo pajaulile, aliomba akavika mawoko panani jake na kumponya. ⁹Baada ja lela kuhumila, vandu vengi pala pachisiwa vavavile vavina pia vajawile na avaponyite. ¹⁰Vandu vatuheshimu kwa heshima jamaena, patuvega tujiandaa kusafili vatupikia heka hela itupalai. ¹¹Baada ja miezi itatu, tasafili mkati ja meli ja Iskanda ambayo yavile imenyiwe mbepo panapala kisiwani, ambayo viongozi vaki vavile valongo vavina mapacha. ¹²Baada ja kuvega tulite katika muchi va silakusa, tutamite pala siku jitatu. ¹³Kuhemela pala tasafili tukaika katika muchi va regio. Baada ja siku jimonga upepo va kusini vahumile gafila, na baada ja siku jivena tukahika katika muchi va putoli. ¹⁴Kweneko tavakolile baadhi ja valongo na vatukalibisha kutama nao kwa siku saba. Kwa ndila hajeje tukaika rumi. ¹⁵Kuwoka kweneko vala valongo baada ja kuvega vajowini habali jitu,vakite kutupokela kweneko soko la Apias na Hotel jitatu. Paulo pavaweni vala valongo ashukwile chapanga akaliveka ujasili. ¹⁶Patujingile Roma, paulo aluhusiwe kutama kajika jake pamonga na jula askali javile anendai. ¹⁷Basi yavile baada ja siku jitatu paulo avakemile pamonga vala vagosi vavavile viongozi kati ja wayahudi, pahikite pamonga,alongile kwave: nnongo pamonga na kwamba ndaile jeka kosa loloka kwa vandu havava au kuhenga chinyume na talatibu ja matati giti vavatulongilile, vamohite ngati mfungwa kuwoka yerusalemu hadi kwenye mawoko ga walumi. ¹⁸Baada ja kuhoji, vanogilai kuneka hulu, kwa sababu navile njeta sababu kwangunenga nenga ja kustawi adhambu ja kuwega. ¹⁹Vala vayahudi pavalongilai chinyume cha shauku jao,nalazimika kukata lufaa lkwa kaisali,japokuwa yavilejika kana kwamba neta mashitaka panani ja taifa langu. ²⁰Kwa sababu ja kupala kwangu lufaa yeneyo najopite kuvalila na kuongela namungota. Ni kwa sababu ja chila ambacho Israeli vavinao ujasili kwacho,nidinde na kifungo chenecho. ²¹Kisha avalongilile, "tuwahitejika kupokela balua kuwoka yedeo kuhusu mwenga, wala njeta nongo jahikiti na kwoa talifa au kulongela lilowi loloka libaya kuhusu mwenga. ²²Lakini tupala kijowana kuwoka kwinu mfikili kiani kuhusu alele likundi la vandu havava kwa sababu imanyakana kwitu kwamba lilongela chinyume kila mahali. ²³Pavavile vatengite siku kwa ajili jake vandu wamaena zaidi valimwijia mahali pavile patamahe alongile alele jamno kwae na kushuhudia kuhusu ufalme va chapanga. Alengite kuvashawishi kuhusu yesu, kwa namna yoka ivena kuwoka katika shelia za muasa na kuwoka kwa manabii kuwazila lukela hadi kimihe. ²⁴Baadhi jao vashawishike kuhusu mambo gala gavalongile wakati vongi vaaminijeka. ²⁵Pavashindute kukubaliana vene kwa vene vawokite baada ja paulo kulongela jambo halele limonga, "ntima matakatifu alongile yamboni kupitila isaya nabii kwa tati jinu. ²⁶Alongile, 'ijalai kwa mundu hajojo munongilai, "kwa masikilu ginu chijowanay. lakini chielewanajika na kwa mio ginu chinolai lakini chitambulai jika. ²⁷Kwa ajili ja mitima ja vandu havava vavile dhaifu, masikilu gao ajowini kwa taabu, vafumite mio gao; ili kwamba vakokumanya kwa mio gao, na kujowana kwa masikilu gao, na kuelewa kwa mitima jao, na kugeuka tena, na ningaliwaponya. ²⁸Kwa yeneyo,mpaswa kumanya kwamba hawowo wokovu wa chapanga vapelikikwa vandu va mataifa na chavajowanai."(zingatia mstali hawowo. ²⁹Vakati pavavile a;ongile mambo agaga, vayahudi vawokite, vakavai na mashindano makubwa kati jao, "mijeka kwenye nakala bola za kadeni). ³⁰Paulo atamite katika nyumba jake ja kupanga kwa miaka yoka ivena na vakalibishi woka vavahikite kwake. ³¹Vavile ahubili ufalme,va chapanga na avile avajinganai mambo panani ja Bambo yesu kristu kwa ujasili woka njeta jwahiwilile.

Romans

Chapter 1

¹Paulo,tumishi wa yesu kristu,vavaikemelai kuvega mtume,na kutenga kwa ajili ya injili ya chapanga. ²Hajeje hene jela injili jaihadhi zamani kupitila manabii wake katika maandiko matakatifu. ³Ni kuhusu mwana wakejwapagwite kuwoka lukolo wa Daudi kwa jinsi ya yega.⁴Jwene vatangize kwa mwana wa chapanga kwa makili ga roho ya utakatifu kwa ufufuo wa wafu,yesu kristu Bambo witu. ⁵Kupitila jwene tupokile neema na utume kwa utii wa imani kati ya mataifa goha kwa ajili ya lihina lake. ⁶Kati ya mataifa hagaga mwangolomwenga pia vakemile kuvega wa yesu kristu.⁷Balua ajeje ni kwa woka vavavile rumi,vavapalana na chapanga, vavakemilai kuvega vandu watakatifu.Neema na ivai kwinu na amani kuwoka kwa chapanga Tati witu na Bambo yesu kristu.⁸Henii,namshukulu chapanga wagu katika yesu kristu kwa ajili jinu woka,ndava ja imani jinu vaihubili katika chilambo chizima. ⁹Kwa maana chapanga ni shaidi wangu,ambaye natuikia kwa roho nenga katika injili ya mwana wake,jinsi chinumu katika kuvataja. ¹⁰Daima nyupa katika sala yangu kwamba kwa ndila yayoka mbataje kumwisho ndila yayoka mbataje kumwisho kuvega na mafanikio.Henu kwa mapenzi ya chapanga katika kuika kwinu.¹¹Maana nogela kuvalola, ili mbataye kuvapikia mwangolomwenga baadhi ya kalama ya roho mbataye kuvaimahalifa. ¹²Yaani,nolela kunekela mtima pamonga namwangotamwenga,kwa ndila ya imani ya kila mmonga witu,jinu na wangu.¹³Henu nnongo mbalayeka kukosea kumanya kwamba mala ya maena nakusuhudie kuika kwinu lakini vaivile mpaka henu.napalai naha ili kuvega na matunda ginu ngati chivile pia miongoni mwa vandu wa mataifa. ¹⁴Naiwa na wayunani na vageni pia valevi na vajinga. ¹⁵Kwa yeneyo,kwa upande wangu,nenga mile tayali kutangaza injili kwinu pia mwangolomwenga mumile kweneko Roma. ¹⁶Kwa maana nivonelajeka honi injili kwa kuvega ni uweza wa chapanga uleta wokovu kwa kila jwaamini,kwa mbahudi kwanza na kwa myunani pia. ¹⁷Kwa maana haki ya chapanga hidhilishwa kuwoka imani hata imani,ngati chavayandike,"jwavile nahaki chatamaye kwa imani,"¹⁸Maana nyela ya chapanga idhiilishwa kuwoka mbinguni dhidi ya uhasi na uhovu woka wa vandu,ambao kwa ndila ya udhalimu kuihiya kweli. ¹⁹Hajeje ni kwa sababu,goka vagaotola kumanyikana panane ya chapanga ni wazi kwawi maana chapanga avafaamishe. ²⁰Maana mambo yake gangawonekana yamboni gavile wazi tangu kuhumbwa kwa chilambo.gamenyeka kupitila hindu yavaihumbite.mambo gangano ni uwezo wake wa milele na gangano ni uwezo wake wa milele na asili ya huungu.matokeo yake vandu havavanjeta hudhulu. ²¹Hajeje ni kwa sababu ingawa vamanyite kuhusu chapanga,vatukunzweyeka jwene ngati chapanga,wala vapikiajeka shukulani.Badala yake,vavile yao,na mituma yao ivile ujinga valekiliwe giza.²²Valikemilai kuvega ni vasikivu,lakini vavega vajinga. ²³Vaubadili utukufu wa chapanga jwavega na uhalibifu kwa mfano wa sula ya binadamu jwavile na hualibifu,na ya chinyume ya inyama vavavile magendelo icheche na ya viumbe ingendela lutumbo.²⁴Kwa yeneyo chapanga avalekite wafuate tamaa ya mitima yao kwa uchafu,kwa yega yao kufedheheshwa baina yao. ²⁵Ni vene vavabadili kweli ya chapanga kuvega unami,na ambao vaabudu na kutumikila viumbe badala ya muumbaji,ambaye vasifia milele.Amina. ²⁶Kwa sababu ajeje chapanga avalekite wafuate tamaa yao za aibu kwa kuvega vambomba vao vabadilisha matumizi yao ya asili kwa kuvega chichivile kinyume na asili. ²⁷Hali kadhalika,vagosi pia valekite matuizi gao ga asili kwa vambomba na kuwakwa na tamaa dhidi yao vene.Havava vavile vagosi ambao vateile na vagosi vangi gangavega wapasa na ambao vapokile adhabu iliyostaili upotofu wao.²⁸Kwa sababu vakanite kuvega na chapanga katika fahamu zao.vavalekite vakagulai malangu gao yangafaa,vatendeye mambo yale. ²⁹Wamejawa na udhalimu woka,uovu,tamaa na ubaya.wamejawa na wivu,ukaji,luonda kukongana na nia jibaya. ³⁰vao pia wasengenyaji,vakukopokila na vavavile kuchukila chapanga.vavavile vulugu,chibuli,na kumeka vene na vatunga mabaya,na vangatii vazazi vao. ³¹Vao vavilejeka ufahamu;wangaaminika,njita mapenzi ya asili na vavega na kiya. ³²Vamanya kanuni ya chapanga,ya kwamba vandu vavatenda mambo ya jinsi yeneyo vastaili mauti.Lakini situ vatenda mambo genega,wao pia vakubaliana na vala vavatenda mambo genego.

Chapter 2

¹Kwa yeneyo minayojeka udhuru,mwena jwahukumu,kwa maana katika yala gahukumu vangi valilakela hatiani vene.kwa maana mwenga jwahukumu ntenda mambo gala gala. ²Lakini tumanya kwamba hukumu ya chapanga ni ya kweli panani yao gavatenda mambo ngati genego.³Lakini mwenga tafakali lenelo ili mwenga ambaye hukumu vala vavatenda mambo genega ingawa namwenga ntenda mambu gogogo je chiepukaye hukumu ya chapanga? ⁴Au fikili chidogo sana panane ya vamaena ya wema wake,kuchelewa kwa adhabu yake,na uvumilivu wake? je,mmayeka kwamba wema wake upaswa kujelekeza katika toba.⁵Bali kwa kadili ya ugumu winu na kwa mtima wake wangavega na toba mwilivekela mavene.akiba ya ghadhabu kwa siku jila ya ghadhabu,yaani,siku jila ya ufunuo wa hukumu ya haki ya chapanga. ⁶Jwene chanipai kila mundu chipimo sawa na matendu yake. ⁷Kwa vale ambau kwa uthabiti wa matendu mema valondite sifa,heshima na wangajitekila,chipikiaye uzima wa milele.⁸Lakini kwa vala ambao ni wabinafsi,vangaitii kweli bali hutii dhuluma.ghadhabu na hasila kali chihikaye. ⁹Chapanga chaletai dhiki na shida panane ya kila nafsi ya binadamu jwatendite uhovu,kwa myahudi kwanza na kwa myunani pia. ¹⁰Lakini sifa,heshima na amani chiukaye kwa kila mundu jwateile mema,kwa myahudi kwanza,na myunani pia. ¹¹Kwa maana njeta upendeleo kwa chapanga. ¹²Kwa maana ngati naha vamaena vakosite pangavega shelia kuhovelela pangavega shelia,na ngati naha wamaena vakosite kulingana na shelia chavahukumiiwa kwa shelia¹³Maana si wakujoonela wa shelia vavavile nahaki palongolo ya chapanga,bali ni vala vavatendea shelia chahesibiwahe haki. ¹⁴Kwa maana vandu wa mataifa ambao vavinayojeka shelia,vatenda kwa asili mambo ya shelia,wao vavile shelia,kwa unafsi wao,yakuvega vene vavilejika shelia. ¹⁵Kwa halela vaonesha kwamba matendo gagahitajika kwa mujibu wa shelia vajandike mkati ya mitima yao.Dhamili yao pia yavashuidia vene na mawazo gao vene amakuvatakila au kuvalinda gao vene. ¹⁶Na pia kwa chapanga.genega chagahumilai katika siku ambayo chapanga chahukumu sili ya vandu woka,sawa sawa na injili yangu,kwa ndila ya yesu kristu. ¹⁷Tulongele kwamba mulikemela mavene myahudi,jwatamite katika shelia,shangililai kwa kujisifu katika chapanga. ¹⁸Magamanyai mapenzi gake,na kupima mambo ambayo chagavaitofauti nago baada ya kuagiza na shelia. ¹⁹Na tulongelai kwamba minawo ujasili kwamba minawo ujasili kwamba mwenga mavene ni kiongozi wa jwangelola,mwanga kwa vala vavavile kugiza. ²⁰Ishaihushaji wa vakutokomala,mwalimu wa vana,na kwamba mmilenayo katika shelia jinsi ya elimu na kweli. ²¹Mwenga basi jwahubili vangi,ja mujifundishayeka mavene?mwengaumavahubili kutokujiva,ja mwengaijiva. ²²Mwenga junongela usizini,je izini?mwenga jutola sanamu,je ijiva kuhekalu?²³Mwenga jwamujisifu katika shelia je haumfedheheshi chapanga katika kuvunja shelia. ²⁴Kwa maana "jina la chapanga linafedheheshwa kati ya vandu wa mataifa kwa sababu jinu,"ngati chavajandike. ²⁵Kwa maana kutailiwa kweli kufaa ngati ukitii shelia,lakini ngati mwenga ni jwakuvunja wa shelia kutailiwa kwinu kuvega changatailiwa. ²⁶Basi, yakavai mundu jwangatailiwa ajendelea kukamula matakwa ya shelia,je changatailiwa kweli chiyagegayeka kana kwamba atailiwa. ²⁷Na jwene jwatailiwe kwa asili chavahukumu ngati chatimizaye shelia.? Ajeje ni kwa sababu una maandiko gavayandiki na tohala pia lakini mwakona umkiukaji wa shelia. ²⁸Kwa maana jwene si myahudi jwevile kwa hali ya kunja;wala kutailiwa si kola ambako ni kwa kunja tu katika yega. ²⁹Lakini jwene ni myahudi jwevile kwa mkati vandu bali hawoka kwa chapanga.

Chapter 3

¹Kisha ni faidi gani javinayo myahudi? na faida ya tohala ni kihani? ²Ni jamboni sana kwa kila ndila. Awali ya goka, wayahudi vakabidhi ufunuo kuwoka kwa chapanga. ³Lakini, chivai vole iwapo baadhi ya wayahudi vavijeka na imani? je wangaamini kwao chitendekaye uaminifu wa chapanga kuvega batili. ⁴Lahasha. badala yake, nekai chapanga awonekanaye kuvega kweli, hata ngati kila muntu ni jwainami. ngati chivile vayandike "ya kwamba mwesayeka kuwonekana kuvega jwavile nahaki katika malowi goka, na mwesayeka kushinda paingilla kuhukumu. ⁵Lakini yakavai uhovu witu ulangiya haki ya chapanga, tulongele kiani? chapanga si dhalimu pawowa nyela yake, je avile yeneyo nongela kuwokana na mantiki ya kibinadamu. ⁶La hash! jinsi gani basi chapanga chahukumu chilambo. ⁷Lakini yakavai kweli ya chapanga kupitila unami wangu kuwea sifa yamaena kwa ajili jake, kwa kiani nakona bado hukumiwa ngati jumile nadhambi? ⁸Kwa kiani tukotakulongela, ngati chavatukupokile na ngati vangi vavasibitisha kwamba tulongela, "Tutende uhovu, ili gamboni gaike"? Hukumu panane yao ni ya haki. ⁹Ni kiani basi? tulitetea tavete? ngayeyo kabisa. Kwa kuvega twenga tayali twavatuhumu wayahudi na wayunani woka pamonga ya kuvega vavile pai ya dhambi. ¹⁰Hajeje ni ngati chavayandike: "Njeta muntu ambaye anonda chapanga. ¹¹Njeta muntu ambaye amanya. Njeta muntu ambaye anonda chapanga. ¹²Woka vagewike. Vao kwa pamonga vavile njeta maana. njeta jwatenda gamboni, la, hata mmonga. ¹³makao gao ni kaburi lilivile wazi. ndimi zao ikongite. Sumu ya liyoka ivile pai ya milomo yao. ¹⁴Milomo yao itwehile laana na uchungu. ¹⁵Magendelo gao ina luvelo kuhita ndila miyai. ¹⁶Uhalabifu na mateso gavile katika ndila yao. ¹⁷Vandu avavavamanyiteyeka ndila ya amani. ¹⁸Njita hofu ya chapanga palongolo ya mio gao. ¹⁹Yenu tumanya kwamba chachoka shelia chilongela, kulongela na vala vavavile pai ya shelia. Hajeje ni ili kwamba kila nomo vaudinde, na yeneyo kwamba chilambo woka uwezeye kuwajibika kwa chapanga. ²⁰Hajeje ni kwa sababu njeta yega chiesabu haki kwa malendo ya shelia palongolo ya mio gake. kwa kuvega kupitia shelia kuhika ufahamu wa dhambi. ²¹Lakini henu pangavega shelia, haki ya chapanga jimanyekini jashuhudiwe kwa shelia na manabii. ²²Yeneyo ni haki ya chapanga kupitila imani katika yesu kristu kwa vala woka vavaamini njeta tofahuti. ²³Kwa kuvega woka vatendte dhambi na kupungukiwa na utukufu wa chapanga. ²⁴Vahesibiwe haki bule kwa neema yake kwa ndila ya ukombozi uvile katika kristu yesu. ²⁵Kwa maana chapanga amuite kristu yesu avai upatanisho kwa ndila ya imani katika miyai yake amuite kristu ngati ushaidi wa haki jake, kwa sababu ya kuhilekea dhambi hipitite. ²⁶Katika uvumilivu wake. genega goka gavukile ili kulangia haki yake wakati awowo wa henu. Hajeje yavile ili aweze kujithibitisha jwene kuvega haki na kulangia kwamba kuhesibia haki muntu wayokajule kwa sababu ya imani katika yesu. ²⁷Hivele basi kujisifu? vatengite. kwa misingi yaki? misingi ya matendu? njeta lakini kwa misingi ya imani? ²⁸Henu tuhitimisha kwamba muntu kuhesibia haki kwa imani pangavega matendu ya shelia. ²⁹Au chapanga ni chapanga wa wayahudi tu? je jwene si chapanga wa vandu wa mataifa pia? Hena wa mataifa pia. ³⁰Yakavai kwa kweli chapanga ni mmonga chahesabiaye haki vavavile wa tohala kwa imani na vangatailiwa kwa ndila ya imani. ³¹Je twenga twaibatilisha shelia kwa imani? la cha genega, twenga twaibatilisha shelia. hash! changalinyuma cha agaga, twenga twaithibitisha shelia.

Chapter 4

¹Chitulongela kyani kavina kwamaba Abrahamu,atati yitu ja hyega,apatikini? ²Kwa maana ikavya Abrahamu haki kwa mahengu,akavia na sababu ja kujisifu,lakini si kulongolo kwa chapanga. ³Kwani mayandiko galondelawoli? "Abrahamu angamini chapanga,na akavalangika kwaki kuvya haki.⁴Henu kwa mundu jwahenga mahengu,malepu gaki agavalangikajeka kuvyani neema,nali kugya ni lideni. ⁵Lakini kwa mundu jwangahenga mahengu bali amwamini jwene ambai avalangika haki jwangakuvye mtahua,imani yaki mundu jwene ivalangika kuvya haki⁶Daudi pia alongela baraka panai ja mundu ambayi chapanga jwammalanga haki pangali mahengu. ⁷Alongile,"vabarikiwi vale ambau maovu gau gasamihiwi na anbau dhambi jau zigubukiliwe. ⁸Abarikiwi mundu jola ambayi Bambo ammalangajeka dhambi."⁹Basi je baraka yeneyo ni kwa vale vavataliwi tu,au kwa vale vasiotailiwa?kwa maana twatulongelela,'kwa Abrahamu imanijaki vajivalinge kuvya ni haki."¹⁰Ivyo vaivalingivole basi? wakati Abrahamu avile katika tohala,au kabra jakutailiwa javijeka katika kutailiwa,bali katika kwa ngatailiwa.¹¹Abrahamu apokile alama ja kutailiwa.Haga vavile muhuri va yela haki jaimani javina yu tayali kabra jangatailiwa.Matokeo ja ishara ajeni kwamba vahengite kuvya Atate va woa vaamii,hata ngati vavile katika kutahiriwa.Aje ina maana kwamba haki chivalangai kwinu. ¹²Aje pia imanishwi kuvya Abrahamu vahengite atate va tohara situ kwa vale vavahumila na tohala,bali pia vale vavafatila lwayu za atate witu Abrahamu.na yene ndo imani jakuvya yeneju kwa vanga tahiliwa.¹³Kwa maana javijeka kwa shelia kwamba ahadi jawoite kwa Abrahamu na uzau waki ahadi ajeja kwamba chawai varithiwa chilambo.isipokuvya,ilikuvya kupetela haki ja imani. ¹⁴Kwa maana ngati vale va sheria ndo varithi,imani ivile bure,na ahadi imebalikiwa. ¹⁵Kwa sababu sheria ileta ghadhabu,lakini pala ambapu,njeta sheria,pia njeta changalikutii.¹⁶Kwa sababu ale lyenelo kuhumila kwa imani ili ivya kwa neema.matokeu gaki,ahadi ni dhaili kwa uzau woa.na vazawa avasi tu vale vavamanya shelia,bali pia vale ambau ni va imani ja Abrahamu.kwa maana jwene ni atate jwitu twenga tavoa. ¹⁷Ngati chavajandiki,"nanhengite mwega kuvya atate va mataifa ganahale," Abrahamu avile katika uwezu vajola jwamwamini, yaani,chapanga ambayi avapekea wafu uzima na kuyalekela mambu ambayu gavijeka ili vaweze kuvyenga.¹⁸Licha ja halizao za kunja,Abrahamu kwa ujasili amwamini chapanga kwa machova gagaika.ivyo avili atate va mataifa gamahale,kulengana na chela chichilongiliwi,"...ndiyu chichivya uzau mavene. ¹⁹Jwene avijeka dhaifu katika imani.Abrahamu akilite kwamba yega yaki kwene mwajomoliekie kua-avile na umri vakalibu miaka miaimonga.pia akubaliine na hali ja kua ja lutumbu la sara. ²⁰Lakini kwa sababu ja ahadi ja chapanga,Abrahamu asisitijeka katika kwangaaminika.Bali,anekie makili katika imani na ansifu chapanga. ²¹Avile nakumanyilila hakika ja kuvya chila ambachu chapanga chaahidi,avile pia na uwezu va kuchikamilisha. ²²Kwa iyo yene pia avalangaliwi kwaki kuvya ni haki.²³Henu vaijandikijeka tu kwa faida jaki kwamba javalangile kwaki. ²⁴Javajandiki kwa ajli yitupia,kwa vavavekiwi kuvalanga, jwene ambau tuamini katika jwene jwamfufua Bambu witu yesu kuhuma wafu. ²⁵Huyu ni jola ambayi vamwete kwa ajili ja makosa yitu na kufufuliwa ili tupata kuvalanga haki.

Chapter 5

¹Kwa kuvya vatuvalinge haki kwa ndela ja imani,tuvina amani na chapanga kwa ndela ja Bambo witu yesu kristu. ²Kupetela jwene twengapia tuvina fursa kwa ndela ja imani katika neema ajeambayu mkati jaki tujema.tufurahi katika ujasili vatupekie chapanga kwa ajili ja baadai ujasili ambau tushiriki katika utukufu va chapanga.³Si lyene tu,lakini pia tufurahi katika matesu gitu.tumanyite kwamba matesu gapapa uvumilivu. ⁴Uvumilivu upapa kukubalika na kukubalika upapa ujasili kwa ajili ja baadai. ⁵Ujasiri ago ukatishaje tamaa,kwa sababu upendo va chapanga vaujitile katika mitima yitu kupetela roho mtakatifu,ambayi vamohite kwitu. ⁶Patavile tukona tu dhaifu,kwa wakati mwafaka kristu awile kwa ajili ja vaovu. ⁷Kwa kuvya chivia vigumu mmonga kuwega kwa ajili ja mundu mwene haki.aje ni kwamba,pangi mundu kathubite kuwega kwa ajili ja mundu mwema.⁸Lakini chapanga ahakikisha upendo waki mwene kwitu,kwa sababu wakati patavile takona venyedhambi,kristu awilile kwa ajili yitu. ⁹Kisha zaidi ja yoti,henu kwa kuvya vatuvalingi haki kwa miahhi jaki,tutuokolewi kwa iyo kubuma katika gadhabu ja chapanga.¹⁰Kwa kuvya,akavia wakati patavile maadui,twapatanishwi na chapanga kwa ndila ja mauti cha mwanawaki,zaidi sana,baada ja kvyu tujomolike kupatana,tutokolewe kwa maisha gaki. ¹¹Siu gena tu,bali pia tufurahi katika chapanga kupetela Bambo yesu kristu,kupetela jwene ambayi henu tupokile upatanisho ago. ¹²Kwa iyo basi,ngati kupetela mundu mmonga dhambi jajingile chilambo,kwa ndela aje mauti chajingile kwa ndela ja dhambi.na mauti chajenile kwa vandu voti,kwa sababu voti vahengite dhambi. ¹³Kwa kuvya hali sheria,dhambi javile chilambo,lakini dhambi ivalangikajeka wakati njeta sheria. ¹⁴Hata ivyo,mauti chatawile kuhuma adamu hadi Musa,hata pananipa vale ambau vahengiti jeka dhambi ngati vangatii kwa Adamu ambayi ni mfanu vajwene ambahi kavahikiti. ¹⁵Lakini hata ivya,zawadi ja bure si ngati kosa,kwa kuvya ikavya kwalikosa la mmonga vamahele vawile,zaidi sana neema ja chapanga na zawadi kwa neema ja mundu mmonga yesu kristu,izidite kuyenjekea kwa vamahele. ¹⁶Kwa kuvya zawadi si ngati matokeu ga jola ambayi ahengite dhambi.kwa kuvya kwa upandi gongi,hukumu ja adhabu jahikitikwa sababu ja likosa lya mundu mmonga.lakini kwa upandi mwingine,hukumu ja adhabu jahikiti kwa sababu ja likosa lya mundu mmonga.lakini kwa upandi mwingine,chipava cha buri chachihuma katika kuvalangika haki chahikite baada ja makosa ngamahele. ¹⁷Kwa maana,ikavya kwa likosa lya mmonga mauti chatawile kupetela mmonga,zahidi sana vale ambau chavapokelai neema jamahele pamonga na chipawa cha haki chavatavalai kupetela mahisha ga mmonga yesu kristu. ¹⁸Ivya basi,ngati kupetela likosa limonga vandu voti vahikiti kwenye hukumu,ingava kupetela litendu limonga lya haki kwahikiti kuvalangilwa haki ja mahisha kwa vandu voa. ¹⁹Kwa kuvya ngati kupetela kwa ngatii kwa mundu mmonga vamahele vavahengite venye dhambi ivyo kupetela utii mmonga vamaheke chavahenge venye haki. ²⁰Lakini shelia jajingile pamonga,ili kwamba likosa liveze kuenela.lakini mahali ambapu dhambi jaziditi kuyve zamahele,neema jajongikie hata zaidi. ²¹Age jahumilile ili kwamba,ngati dhambi chajatawile katika mauti,ndio hata neema iweza kutavala kupitela haki kwa ajili ja mahisha ga milele kupetela yesu kristu Bambu witu.

Chapter 6

¹Tulongela kiyani basi? tujendelelai katika dhambi ili neema jionjekeai? ²La hasha. twenga tutuwile katika dhambi,tuwezawule kavina kuhishi katika ago? ³Je mmanyajekaja kuvya vale vavabatizwi katika kristu vavabatizwi katika malelo gaki? ⁴Twavile vatuzikite pamonga na jwene kupitela ubatizo katika chiwa aje vahengite ili kwamba ngati yene kristu chavanyinule kuhuma chiwa kupetela utukufu va atiate,ili kwamba natwe tuweza kujenda katika vampya va maisha. ⁵Maana ikiwa watuunganishe pamonga njwene katika mfanu va mauti chaki,pia chava tuunganishai katika ufufu vaki. ⁶Twenga tumanyite naha,utu witu va zamani usulubishe pamonga najwene,ili kwamba yega ja dhambi vauharibie.aje ivokela ili kwamba tukotokujendelela kuvya vachenga va dhambi. ⁷Jwene jwawile vanhengite mwene haki kulengana na dhambi. ⁸Lakini ngati tuwile pamonga na kristu,tiamini kwaba tuishaa pamonga najwene pia. ⁹Timanyite kwamba kristu afufwike kuhuma katika vafu,na kwamba si mufu kavina.chiwa chintavalajeka kavina. ¹⁰Maana kwa habari ja mauti chawile kwa dhambi awile mara jimonga kwa ajili ja voti.Hata ivya,maisha gaishi,kwa ajili ja chapanga. ¹¹Kwa ndela jojo jenejo pia mpaswa kujivalanga kuvya vafu katika dhambi,bali hai kwa chapanga katika yesu kristu. ¹²Kwa sababu jene nkoto kuruhusu dhambi itavala yega jako ili kusudi aweza kuzitii tamaa zaki. ¹³Nkotowoa sehemu ja yega jino katika dhambi ngati yombo yangali na haki bali mujiwuaaji mavene kwa chapanga,ngati vavavii wumi kuhuma kwachiwa.na muziwuaji sehemu za yega yinu ngati yombo vya haki kwa chapanga. ¹⁴Nkotokuiruhusu dhambi ivatavale kwa kuvya tamko pai pa shelia,bali pai pa neema. ¹⁵Kuyani basi? Tuhenga dhambi kwa kuvya tuvijeka pai pa sheria,bali pai pa neema? la hasha. ¹⁶Mumanyalilajeka ja kuvya kwaki jwene ngati vatumishi ndo ambayi mwangota mwenga muvy vatumishi vaki,jwene impasa kuntii? jene ni kweli hata ngati mwangota mwenga nivachenga katika dhambi ambayu yimpelela chiwa,au vachenga vautii wuwopelekela haki. ¹⁷Lakini ashukuliwai chapanga! kwa kuvya mwavile vachenga va dhambi,lakini ntiiti kuhuma mmitima yela namna ja lifundishu lavampekie. ¹⁸Vanhengite huru kuhuma kwa dhambi,na vanhengite vachenga va tumwava haki. ¹⁹Nenongela ngati mundu kwa sababu ja madhaifu ga yega zinu.kwa maana ngati yela jamuhuite iyungo vya yega yinu kuvya vachenga kwa uhakwa na uhovu,kwa jinsi iyo hiyo,henu mmoha iungo vya yega yinu kuvya vachenga va haki kwa utakasu. ²⁰Kwa kuvya paavile vachenga va dhambi,mwavile huru kutali na haki. ²¹Kwa wakati wene,mwavile na litunda wole kwa mambo ambayu kwa henu mmona honi kwayu? kwa kuvya matokeu ga mambo hago ni mauti. ²²Lakini kwa kuvya henu mhengiti huru kutali na dhambi na mhangikwi vachenga kwa chapanga,mna tunda kwa ajili ja utakasu.Humila ni uzima va milele. ²³Kwa kuvya mshahara va dhambi ni chiwa,bali, zawadi ja bure ja chapanga ni uzima va milele katika kristu yesu Bambu witu.

Chapter 7

¹Au mmanyayeka,nnongo wangu (kwa kuvega nongela na vandu vavaimanya shelia),kwamba shelia jitawala mundu pavega hai?²Kwa maana mmbomba jwavatolile jatavite na shelia kwa jola gosi wake pavile hai,lakini yakavai gosi wake chawai chavai atamite hulu kuwoka shelia ya ndoa. ³Yeneyo basi, wakati vagosi wake akona aishi,yakavai atama na vagosi jongi,chaikemelai mzinzi.Lakini vagosi wake akawai avile hulu dhidi ya shelia,jeneyo chavai mzinzi akavai atama ana vagosi jongi. ⁴Kwa yeneyo,nnongo wangu,mwangolomwenga ia vatendite wafu jeneyo ambaye alifufuliwa kuwoka wafu ili tuwesai kumelekela chapanga matunda. ⁵Kwa maana patavile katika hali ya yegatamaa ya dhambi vaijumumwiye katika viungu hitu kwa ndila ya shelia na kwihimelekela mauti matunda.⁶Lakini henu vatudindulile kuwokana katika shelia.tuiwelile jela hali yatupingaye.ili twenga tupatai kutumika katika hali jampya ya Roho,na si katika hali ya zamani ya andiko. ⁷Tulongelai vole basi?shelia ni dhabi? la hasha. Hata yeneyo,ngamanyite yeka dhambi,ngaivilejeka kwa ndila ya shelia.kwa kuvega ngamanyiteyeka kunogela ngati shelia ngailongilejeka,"kotakunogela. ⁸Lakini dhambi japatite nafasi kwa jela amla na valetile mukati yangu kila aina ya kunogela.kwa maana dhambi pavega shelia vawile. ⁹Nenga navile hai penapa kwanza bila shelia,lakini pinaikite jela amla,dhambi japatite uhai,nenga nakawega. ¹⁰Jela amla na ambayo ngajiletite uzima jagewike kuvega mauti kwangunenga. ¹¹Kwa maana dhambi japatite nafasi kwa jela amla na jangongite,kupitila jela amla jainue. ¹²Yeneyo shelia ni takatifu,na jela amla ni takatifu ya yaki,na jambone. ¹³Yeneyo basi jela jijivile jamboni yavile mauti kwangunenga nenga? ikotaivega yeneyo kamwe.lakini dhambi ili ivonekanaye kuvega ni dhambi haswa kupitila jela jamboni jaletite mauti mkati yangu,ajeje javile kwamba kupitila jela amla dhambi izidi kuvega mbaya mno. ¹⁴Kwa maana tumanya ya kuvega shelia asili yake ni ya rohoni ,lakini nenga ni mundu wa payega.vaemilisi pai ya utumwa wa dhambi. ¹⁵Maana chindenda,nilimayeka dhaili. kwa kuvega lila linalipala kuhenga,nilihengayeka,na lila lingana kulitenda lenelo lingamilisha. ¹⁶Lakini ngati nilitendite lila langilitenda,nakubaliana na shelia ya kuvega shelia ni jamboni. ¹⁷Lakini yenu si nenga nafasi nenga nagahenga lenelo,bali ni jela dhambi jiji mkati nenga. ¹⁸Kwa maana manya ya kuvega mkati nenga, yaani mkati ja yega nenga,litamajeka lijambo lamboni.kwa kuvega tamaa ja lilivile lamboni livile mkati nenga,yinu nilihengajeka. ¹⁹Kwa maana lela lamboni ninalalipala ni lihengajeka bali lila libaya langalalipala lenelo nilihega. ²⁰Yenu ngati ndenda lila langalalipala,si nenga binafsi jundenda,bali ni jela dhambi jijitama mkati yangu. ²¹Nimefahama tena ivile kanuni mkati jangu ja kupala kutenda lilivile lamboni,lakini libaya hakika mwenemo mkati jangu. ²²Kwa maana hengwa shelia ja chapanga kwa utu wa mkati. ²³Lakini nola kanuni ivile tofauti katika hiungu ya payega jangu. Ipiga ngondo dhidi ja kanuni jampya katika malangu gangu,jandenda nenga mateka kwa kanuni ja dhambi jijivile katika hiungu ja yega jangu. ²⁴Nenga ni mundu wa huzuni! Ni vanichahokowai na yega ajeje wa mauti? ²⁵Lakini shukulani kwa chapanga kwa yesu kristu Bambo witu! yeneyo basi nenga namwete kwa malangu gangu natumakia shelia ja chapanga. bali,kwa yega naitumikia kanuni ja dhambi.

Chapter 8

¹Kwa yeneyo basi njeta ja adhabu panane jao vavavile katika kristu yesu. ²Kwa kuvega kanuni ja roho va uzima jula jwavile katika kristu yesu andeite nenga kuvega hulu patali na kanuni ja dhambi na mauti. ³Kwa maana chila ambacho shelia jalepilile kuhenga kwa sababu javile dhaifu katika yega, chapanga ateile. Atumite mwana wake wa pekee kwa mfano va yega va dhambi avai sadaka ja dhambi, na ahihukumu dhambi katika yega. ⁴Ateile yeneyo ili maagizo ja shelia gatimiai mkati jitu, twenga tusioenenda kwa kufata mabo ja yega, bali kwa kufata mambo ja roho. ⁵Vala wawaufata yega vafikili mambo ja yega, lakini vala wawaifata Roho vafiki mambo ga Roho. ⁶Kwa kuvega nia ja yega ni mauti, bali nia ja Roho ni uzima na amani. ⁷Yeneyo ni kwa sababu jela nia ja yega ni uaduhi panane ja chapanga, kwa maana hatijeka shelia ja chapanga, wala jiwezajeka kuitii. ⁸Vala wawaufata yega vawesajeka kupendeza chapanga. ⁹Hata yeneyo, milejeka katika yayega bali katika Roho, ngati ni kweli kwamba Roho ja chapanga kutama mkati jinu. Lakini ngati mundu njeta Roho va kristu, jweneyo si vake. ¹⁰Ngati kristo avile mukati jinu yega iwile kwa mambo ya zambi bali roho ni hai kwa mambo ya haki. ¹¹Yakavai roho wa jola jwa fufui yesu kuwuka wafu kutama mukati jinu, jweneyo jwa fufua kristo kuwuka katika wafu chaipikiyae pia yega jinu ya mauti uhai kwa ndila ya roho wake, jwatama mukati jinu. ¹²Yeneyo basi, nongo wangu, twenga tu vakudaiwa, lakini si kwa yega kwamba tutamaye kwa jinsi ya yega. ¹³Maana yakavai mtama kwa jinsi ya yega mmile kalibu kuwega, lakini yakavai kwa roho mnayafisha matendo ya yega, mwangoro mwenga chatamaye. ¹⁴Maana ngati ambavyo vamaena vavalongowa na roho wa chapanga, avava ni vana wa chapanga. ¹⁵Kwa kuvega mwapokileyeka roho wa utumwa kavena hata jogopai. badala yake, mwapokile roho ya kutendewa kuvega wana, ambayo kwayo tulela, "Abba, Tali!" ¹⁶Roho jwene hushudia pamonga na roho jitu ya kuvega tu vana wa chapanga. ¹⁷Yakai tu vana, basitu warithi pia, warithi wa chapanga. Na twenga tu warithi pamonga na kristo, yakavai kwa kweli tuteseka na jwene ili tupatai kutukuzwa pamonga na jwene. ¹⁸Kwa kuvega ahesabu mateso ya wakati hawowo kuvega si chindu nakalengenishai na utukufu cha wahekulai kwetu. ¹⁹Kwa maana viumbe yoka pia itazamila kwa hamu yamaena kuhekuliwa kwa vana wa chapanga. ²⁰Kwa maaana uumbaji pia ilitiishwa pai ya ubatili, si kwa hiali yake, ile kwa sababu yake jwene aliye vitiisha. Ni katika tumaini. ²¹Kwamba uumbaji wene nao chavavekai hulu na kuwoa katika utumwa wa ualibifu, na kujingia katika uhulu wa utukufu wa vana wa chapanga. ²²Kwa maana tumanye ya kuvega uumbaji nawene pia upiga na kuteseka kwa uchungu pamonga hata saizi. ²³Si yeneyo tu ila na twenga vene tutuvile na malimbuko ya roho -twenga pia tupyiga katika nafsi jitu takalondelai kutendewa vana, yaani ukombozi wa yega jetu. ²⁴Kwa maana ni kwa talaja alele taokoliwe lakini chindu chichitalajiwe ngati chivonikine njeta talaja kavena kwa maana ni mweneki jwa ajitalajila chila cha achiwona? ²⁵Bali tichitalajila chindu changachiwona tachilinda kwa sabuli. ²⁶Kwa jinsi yeneyo, Roho jwene atusaidia katika udhaifu witu. Kwa maana tumayeka kuomba jinsi yatupasa, lakini Roho jwene atuombela kwa kupyiga kwangawesa kulongela. ²⁷Na jwene jwachunguza mitima aimanya malengu ga roho, kwa sababu aomba kwa niaba yao vavahaini kulingana na mapenzi ga chapanga. ²⁸Natwenga tumanya ga kuvyega kwa woka vavampala chapanga, jwene atenda mambo goka pamonga kwa wema, kwa vala woka vavakemile kwa kusudi lake. ²⁹Kwa sababu vala woka avamanyite tangu asili, pia ati avahagwile tangu asili avalandikiaye na mfano va mwana wake, ili jwene avai jwapagwile wa kwanza miogoni mwa nongo vamaena. ³⁰Na vala vavahagwile tangu asili, jao vavakemilai pia. Na vala vavakemilai vene aliwasabu haki na vala vavaesabu haki, jao pia akavatukuza. ³¹Tulongela kiani basi anane ja mambu agaga? chapanga yakavai upande witu ni mweneki jwavile panane jitu. ³²Jwene jwanganeka mwana wake jwene bali amoite kwa ajili jitutwenga woka chavakosaivole kutukilimia na mambu goka pamonga najwene. ³³Ni mweneki jwatakilai wateule va chapanga? chapanga ndijwene kuvahesabia haki. ³⁴Ni mweneki chavahukumu adhabu? kristu yesu ndijwenejawile kwa ajili fufuliwa, najomba atawala pamonga na chapanga mahali pa heshima na kavina jwene atuombea twenga. ³⁵Ni mweneki jwatututengaye na upendo wa kristu? Dhidi au shida, au matesu au, njala, au ungangu au, hatali au upanga? ³⁶Ngati chavaja ndike, "kwa faida jako vatikoma mui kutwa. Twaesibiwa ngati limbelele va kuchinja," ³⁷Katika mambu agaga goka twenga tu zaidi ja washindi katika jwene jwatupalite. ³⁸Kwa maana nimekwisha kushaushika kwamba vala mauti, vala uzima va malaika vala mamlaka vala vandu vavavile, vala hindu ihika vala makili. ³⁹Vala vavavile pai, vala kiumbe chenge choa, chichiwezajeka kututenga na upendo wa chapanga, ambaye ni yesu Bambo jitu.

Chapter 9

¹Nongela ukweli katika kristu. Nongilai unami na dhamila jangu kushuhudia pamonga nanenga katika Roho mtakatifu. ²Kwamba kuna huzuni jikubwa na mumivu gangali gamwisho mkati ja mtima jangu. ³Kwamba nganogilai nenga namwene kulainiwa na kundenga patali na kristu kwa ajili ja nnongo wangu, vala wa jamii jangu katika yega. ⁴Vene ni waesraeli. vavile na hali ya gateteka ja vana, wa utukufu wa maagano, na zawadi ja shelia, kumwabudu chapanga, na ahadi. ⁵Vene ni vakulongolela ambako kristu ahikite kwa heshima kuwala yega ajeje-ambaye jwene ni chapanga, wa yoka, najombe asifiwe milele. Amina. ⁶Lakini si kwamba ahadi ja chapanga hishindutwe kutimila, maana si kila mundu jwavile Israeli ni mwiisraeli halisi. ⁷Gahanaha hata kwa uvilei wa Ibrahim kuvega ni vana vake halisi, lakini, "ni kupitila Isaka uvilei wako chawakemilai," ⁸Hajeje ni kwamba, vana va yega si vana wa chapanga. Lakini vana va ahadi vavalolokela kuvega ngati uvile. ⁹Maana halele ndilo lilowi la ahadi: "katika majila agaga chihikai, na sala chavampela mwana," ¹⁰Si alele tu lakini badala ja Rebeka kupata chitumbo kwa mundu monga Isaka Tati jitu. ¹¹Kwamba vana vavile vakona vapagwitwe yeka na avile ateileyeka lijambo laloka lamboni au libaya ili kwa kusudi la chapanga kulingana na uchaguzi lijimai wasi kwa matendu, lakini ni kwa sababu ja jola jwavamemela. ¹²Lalinenwite kwajwene, "nkolongwa chatumikilai mdogo." ¹³Ngati chivile kwesha andikwa: "Yakobo napalite, lakini Esau nanchimwa." ¹⁴Basi kavena tulongela kiani? je kuna udhalimu kwa chapanga? la hashi. ¹⁵Kwa kuvega nongela kwa Musa, "chimai na Rehema kwa jola chinanehemu, na chimiani na huluma kwa jola chinahumiai." ¹⁶Kwa yeneyo basi, si kwa sababu ja jwene jwapala, vala si kwa sababu ja jwene ambaye atila, lakini kwa sababu lakini kwa sababu ja chapanga, ambaye avonesha rehema. ¹⁷Kwa kuvega maandiko kwa Farao, "kwa kusudi hili maalumu najinuhe ili kwamba munangiyai makili gangu katika mwenga na ili kwamba lihina langu tangazai katika chilambo choka." ¹⁸Yeneyo basi chapanga avega na rehema kwa jokajula jwapala, na kwa ambaye kupala, kutenda kuvega mkaidi. ¹⁹Kisha chinongele kwanenga, "kwa niki mwakona aloka kosa? ni mweneki ambaye ateiletayali kustamili matakwa gake?" ²⁰Chinyume chaki, mwanadamu, mwenga ni mweneki chajibu chinyume na chapanga? kuna uwezekano wowoka va chavachihinyite kulongela kwa jwainyata kwa kiani mwendeile yeneyo nenga. ²¹Je mfinyazi avega njita haki panani ja udongo kulengeneza chombo kwa matumizi maalumu kuwokana na bongele lela lela, na chombo kingine kwa matumizi ja kila siku. ²²Vipi ngati chapanga, ambaye ana tayeli wa kulangia nyela na kutenda makili gake kumanyikana, alisata himili kwa uvumilivu wa kutosha yombo ja nyela iyandiliwe kwa kuangamiza. ²³Vipi ngati atehite yeneyo ili kwamba alangie yamaena ja utukufu wake panane ja yombo vya rehema ambavyo alikwisha kuviandaa kwa ajili ja utukufu. ²⁴Vipi ngati ateile ili pia atukemile si tu kuwoka kwa wayahudi, lakini pia kuwoka kwa vandu va mataifa. ²⁵Ngati chavalongela pia katika Hosea: "chinavakemilai vandu vangu ambao vavilejeka vandu vangu na mpendwa vake ambaye, vavalitejeka. ²⁶Na chimai kwamba pala pavasemite kwavene: mwangolomwenga si vandu vangu: pala chavakemilai vana va chapanga jwavile hai. ²⁷Isaya alela kuusiana na Israeli, "ngati hesabu ja vana va Israeli yakavile ngati hihanga wa baali chivai ni mabaki ambao chavaokolewai. ²⁸Kwa kuvega Bambo chatitolai lilowi lake panane ja chilambo mapema na kwa utimilifu. ²⁹Na ngati jinsi Isaya chalongela awali ngati Bambo wa majeshi atulekilejika kunyuma uvilei kwa ajili jitu, takavile ngati Sodoma, na ngawavatuteite ngati Gomora. ³⁰Tulongela kiani basi? kwamba vandu va mataifa ambao vavile valondajeka haki vapatile haki, haki kwa imani. ³¹Lakini Israeli, ambaye alondite shelia ja haki yavahi kilijeka. ³²Kwakiani yeneyo? Kwa sababu valondajeka kwa imani, bali kwa matendo. wakowondwike panani ya liganga la kukowondoka. ³³Ngati chivile kwisha andikwa, "Nolai, ng'onike liganga la kukowonduka katika sayuni na mwamba wa kukosa. jwene ambaye ahamini katika lenelo chaaibike."

Chapter 10

¹Valongo, nia ja mitima jangu na liombi lwangu kwa chapanga ni kwa ajili jao,kwa ajili ja ujokovu witu. ²Kwa kuwa navashudia kwamba vanajuhudi kwa ajili ja chapanga,lakini si kwa ajili ja ufahamu. ³Kwa kuwa tumanyitejeka haki ja chapanga,na valonda kuchenga haki jao vene.vaviiijeka vatihifu kwa haki ja chapanga.⁴Kwa kuwa kristu nde ntimilifu wa shelia kwa ajili ja haki ja kila mundu jwaahamini. ⁵Kwakuwa Musa ajandike kuhusu haki ambayu kuhumi na shelia:"mundu ambayu ahenga haki ja sheria chatame kwa haki jene."⁶Lakini haki ambayu jivokana na imani jilogo ywene,"nkokukulogola muntima winu,'Mweneki chapae kujau kumbinguni?"(jene ni kunneta kristu pai) ⁷Na nnogojeka, 'vani chahuluke mlivomba?" (jene ni kunneta kristu kunani kuhumi kwa chiwa)⁸Lakini nogola kwani?"lilovi livii kazibu na mwenga mutu wangu na katika ntimia wangu"lenelo ni lilovi la imani,ambalu talitangaza. ⁹Kwa kuwa kama kwa mutu wamhu wankili yesu ja kuvywe Bambo,na kunhamini mntima jangu kwamba chapanga amfufuliwe kuhumi kwa chiwa,chaokoke. ¹⁰Kwa kuwa kwa ntuma mundu ahamini na apata haki,na kwa mute akili na chapata uokovu. ¹¹Kwa kuwa lijandiku lilogola,"kila jwaalamini chavywe nahaiibika." ¹²Kwa kuwa njeta tofauti kati ja vayahudi na vayunani,kwa kuwa Bambo jola jola ni Bambo va voha, ni tajili kwa voha vavankemela. ¹³kwa kuwa kila mundu ambai alitii lihina la Bambo chahokoke. ¹⁴Kwa jinsi gani tiwesa kunkemela jwene ambai vangahamini? Na jinsi gani tiweza kunhamini katika jwene ambai vanganjohana? Na chavajoana voli pangali nhubini? ¹⁵Na jinsi gani vaweza kuhubili,pangavywega vaatumite?-kama chavajandike,"jinsi gani ni gamboni magolo ga vala ambau vatangaza habari ja kuhekelela ga mambo mema!"¹⁶Lakini voha vajohanijeka injili kwa kuwa isaya alogola,"Bambo,ni mwene jwajohine ujumbi witu?" ¹⁷Hivyo jihika kuhuma na kujowana,na kujohana lilovi la kristu. ¹⁸Lakini nogola,"je mwajohinejeka?"ena,kwa hakika sana,"sauti jao jijomwike kuhumi kunja katika nchi joha,na malovi gao kujau miishu ja chilambo". ¹⁹Zaidi ja goha,nogola,"je Israeli amanyitijeka?"kwanza Musa alogwi,"chingachokozze kuvaleke wihu kwa vandu ambao si litaifa,kwa ndela ja litaifa langavywe na uhelewa,chinavachoche hadi vaywome."²⁰Na Isaya ni jasili sana na alogole,"Napatakine na vala ambao vanonditejeka .Navonikine kwa vala ambao vavambatejeka." ²¹Lakini kwa Israel valogole,masiku,goha nanyoshite mavoko gangu kwa vangatii na kwa vandu vagumu."

Chapter 11

¹Bazi Nonger,je champanga Avakanita Vandu vake ? Hala chidogo .kwa pia urmwilislail, Nalukololwa Alsehamu,wa kabila la Benjamini. ²Chapanga Avakanitejeka vandu vake vavananyita tangu makacha. je mwaayajeka lindiko lilogola voli kuhusu Eliya ,jinsi chamsihi chapanga panani ja Israeli. ³Bambo, Vahamwile manalii vake ,Navane vapomani madhalau gake ,Nenga kajika jangu nigalile, Vene valonda vomu wake.⁴Lakini lijibu la chapanga Alonga kiani kwitu? T anzite kwa ajili jangu vandu Elfu saba ambao vanga mpingii magili baali "

⁵Hata yanayo ,wakati Avovo wa hamu pia kuna Vavavii Vabaki kwa sababu ja uchaguzi wa nema.⁶Lakini anaivili ni kwa Nema , Sikavena kwa matandu hingineyo Nema chaji vywejeka kavena Nema. ⁷Nikiyanibali?lijanbo ambalo israeli javii jilonda ,achipatitejeka ,bali vataule uzitu. ⁸Nikama chajaandike "chapanga Avapekie Ntima ja butu ,Nuhu ili Vakotakulola ,na masikilu ili Vakotakinjiona na mpaka lelenu jenu"⁹Najombi Daudi Alogola ,niweke meza jao na ivya wavu,mitegu,sehemu ja kukovaondoka,na kulepeha chisasi dhidi jao. ¹⁰Naeke miu gao valeke luvendu ili vakutokuweza kulola, kwajinamiha migongojao daima.¹¹Basi alongela "je, vakovandwika hata kugwega?"ivywa yeneyo kamwe.badala jake kwa kulepe kwitu,wokovu uhikite kwa mataifa ,ili vena valeke wiu.

¹²Hemu anaivii kulepele kwau ni utajili wa chilambo, nakama hasara jao ni utajili wa mataifa ni chiasi n'gani zaidi chivywe chikamilike kwau?¹³Nahemu Nongela mwangota vandu va mataifa .kwa kuwa mii namtume kwa vandu va mataifa gangi Nalimeke huduma jangu. ¹⁴Labda chinavaleke wibu vavili yavega jimonga Na Nenga . labda chitahokoae daadhi jao.¹⁵Mana ivii kwaakanali kwau ni kuzidhiana ga chilambo, kwapokela kwau ila vomu kuhumi kwa wafu. ¹⁶Kama matunda va kwanza ni akiba,nde chaivile kwa donge la uhembe.kama nkega ni akiba matawi nago kadhalika.¹⁷Lakini kama baadhi ja matawi nagadumwile kama mwenga, tawi luhori lwa nzetuni.

¹⁸Nkotokujisifu panani pa matawi,lakini kama mujisifu,si mwenga ambaye mwiisaidia mikega bali mikega jansaidiamwenga¹⁹Basi nogola,"matawi vadumwile ili tipate kupandakiza katika maluna." ²⁰Jenejo ni kwel.kwa sababu ja wangahamini kwau vavadumwile,lakini mwenga mwajemite imara kwa sababu ja imani jako.Nkolakuliholalela kwa hali kunani sana nnjogopa. ²¹Kwa maana anaivii chapanga agalekekile matawi ga asili,chanhumijeka mwenga pia.²²Nnjangalila,basi,matendu mema na ukali wa chapanga.kwa upandi umonga,ukali wahikite panani pa vayahudi ambao vagwile.Lakini kwa upandi vungi,wema wa chapanga uhika panani jangu,kama chaudumu katika wema wake.Hinginevyo mwenga pia chivankonalile kutali.²³Na pia,kama chavajendelela katika changahamini kweli,chavapandikizwe kavena.Maana chapanga ana uwezu wa kwapandikiza kavena. ²⁴Kwa maana anaivii mwangota vadumwi panja kwa wavii kwa asili mzeituni mwitu,na chinyume cha asili tapandikizwe katika mizeituni,wavii mwema,si zaidi sana vena vayahudi,ambao si kama matawi ga asili kuwesa kupandikizwa kavena munkati ja mizeituni jao vene.²⁵Kwa maana nnongo apajeka nkotokumanya,ahusihana na siri jene,ili kwamba ntokuvywe na hikima katika kuholalela kwitu tavete.sili jene ni kwamba igumu ihumi katika Israeli,hadi ikamilike kwa mataifa pachauhikaje.²⁶Hivyo Israeli voha chavajokoke,kama chavajandike:"kuhumi sayuni chahike mkombozi.Chauvohe uhovu kuhumi kwa yakobo. ²⁷Na lyenelo chalivywe liagano langu pampnga nau,wakati pachavoha dhambi jao."²⁸Kwa upandi umonga kuhusu injili,chavachuki kwa sababu jitu.kwa upandi vongi kuvokana na kuhagu kwa chapanga,avapalite kwa sababu ja akahokolo. ²⁹Kwa kuwa zawadi witu wa chapanga ubadilikajeka. ³⁰Kwa kuwa pakwaza mwangoto mwavile mwahasite chapanga,lakini henu mpoki Rehema kwa sababu ja kunhasi kwau. ³¹kwa ndela jojo jenejo,henu avava vayahudi vahasi.matokeu gake ni kwamba kutokana na huruma yavanjalie mwangoto mmwesa kupokela Rehema. ³²Maana chapanga avafungite vandu voha katika uasi,ili awesa kwahulumia voha. ³³Jinsi chaivii ikolongwa,utajiri na hekima na maarifa ga chapanga!ichunguzikajeka hukumu jake,na ndela jake igundulikejeka. ³⁴Maana mwene jwaamanyite nia ja Bambo? Au vani avii nshuri jwake?³⁵Au vani kwani jwampekile chindu chapanga,ili alepwa kavena. ³⁶Kwa maana kwau,na ndela jake na kwaki,hindu ywoha ivile,kwaki uvya utukufu milele.Amina.

Chapter 12

¹Kwaiyo navasihi, valongo, kwa huluma jake chapanga, avahite ywega jitu ivya dhabibu jajivii vomu jitakatifu, jajikubalika kwa chapanga. yene ndio ibada jitu jajivii ja mana. ²Wala nkokufatisha namna ja chilambo chene, bila tigeuzaje kwa kutenda upya nia hito. tihenga yweneyo tipate kumanya mapenzi ga chapanga gavii mema, gakupendeza na gakamilifu. ³Kwa maana alogwile, kwa sababu ja nema jampekile, kwamba kila mundu ambaye avii mumiungoni apaswa kuholalela kwa hikima kama ambayo chapanga atipekihe kila mmonga chiasa fulani cha imani. ⁴Kwa kuwa ihungo jamahena katika ywega jimonga, lakini si ihungo ywote ina lihengu limonga. ⁵Iywo yweneyo iywoo yweneyo tivii tamahena tuu bywega jimonga katika kristu, na ihungo ywoka ina lihenga limonga. ⁶Tivii karama jaivii kutali kwa kadili ja nema javatipekihe. anaivii karama ja mundu na unabii, na ihengeke kwa kadili ja imani jake. ⁷Anaivii karama ja mundu ni huduma na atumikile, anaivii jongi ana karama ja kwafundisha, basi afundishaje. ⁸Ikiwa karama ja mundu ni faraja, basi, amfaliji ikiwa karamu ja mundu ni kuvoha, agahenge gena kwa ukalimu. anaivii karama ja mundu, na kuvoha, agahenge gena kwa ukarimu. anaivii karama ja mundu ni alongoha, na litendeka kwa kujangalila anaivii karama ja mundu ni katika kulangiha huruma, na lihengeka kwa kujangali. amani karama ja mundu ni katika kulangiha huruma, na lihengeka kwa kuhekelela. ⁹Lipendu likotokuvywe na unafiki. Tichukila uhovu, tikamulilaje gagavi mema. ¹⁰Kuhusu upendu wa nnongo, tipalanaje tavete kwa tavete. jihusu ishima, tiheshimina tavete kwa tavete. ¹¹Kuhusu kukazana, tivya valegevu. kuhusu ntima, tivya na subira, kuhusu Bambo, tumtumikia. ¹²Tihekele katika ujasili wativii kuhusu masiku gagahika. tivya na subila katika matatizu gitu tidumwa katika kuvomba. ¹³Tishiliki katika gatipala ga vaumini tilonda ndela jamahena na kulangiha ukarimu. ¹⁴Tavataki baraka voha vavatesa nwangota, mwabaliki na vala nkokukwaalani. ¹⁵Tifurahi pamonga na vavafurahi, tilela pamonga na vavalela. ¹⁶Tivyaa na nia jimonga tavete kwa tavete. tikotokuholalela kwa kumeka, lakini tavajekelaje vandu va haki ja pahi. tikokuvywega na hekima pamihu pa vandu voha. ¹⁷Nkokunnepa mundu jojwoka ovu kwa ovu. tihenga mambo gamboni pamihu pa vandu voha. ¹⁸Kama jiwezekana, kama chativekite kwitu, tivya na amani na vandu voha. ¹⁹Vapenzi tikotokulepehana isasi tavete, lakini taipehe gazabu ja chapanga. kwa maana vajandike, "chiasa ni chake, nenga nnepa alogwi Bambo." ²⁰Lakini anaivii aduhi jwinu ana njala, munnehaje. anaavii na njota, munkenga. kwa maana anahengite yweneyo, mumpali makalakala ga mwoto panani pa mutu wake. ²¹Nkokulepele na ubaya, bali nshinda ubaya kwa wema.

Chapter 13

¹Kila nafasi jivya n mamulaka ga kunani,kwa kuwa njeta mamulaka pangavywega jihuma kwa chapanga. na mamulaka gagavile agavekite chapanga. ²Kwa hiyo ambai apenga mamulaka genega apenga amuri ja chapanga,na vala vavaipenga chavapokee hukumu kunani jao vene.³Kwakuwa vatawala si kitishira kwa vavatenda mauvu.Je nnogela kutokujogopa mamulaka? ntenda gagavii mema,na chansifiwa nago. ⁴Kwa kuwa ntumishi wa chapanga kwanenga kwa ajili ja mema.Bali kama chandenda gagavile maovu,kujogopa,kwa kuwa vagegajeka upanga bila ja sababu.kwa kuwa ntumishi wa chapanga,kulepa chisasi kwa nyela panani ja jola jwatenda uovu. ⁵Kwa hiyo jampasa utii,ngava tuu kwa sababu ja nyela,bali pia kwa sababu ja dhamila.⁶Kwa ajili jene pia alepa kodi.kwa kuwa nkolamamulaka ni vatumishi vaa chapanga,ambao vajendele kuhenga mambu gene. ⁷Tannepa kila mmonga ambachu vadai kodi,kwa jaastaili kodi,ushulu kwa jwastahili ushuru,wogoyi kwa jaastaili wogoyi; heshima kwa jaastahili hishima.⁸Nkotokudaiwa na mundu chindu chachokachela,changavywe kulana tavete kwa tavete.kwa kuwa jwene jwampala jerani jake atimize sheria. ⁹Kwa kuwa,"chatizimijeka,chingomejela,chanyivejeka,chanogejeka,"na kama jivii amuri jenge pia,vaijumulisha katika sentensi jene:"tampala jilani jwitu kama nenga namwete." ¹⁰Upendu wandhulu je jilai ja vandu.kwa yeneyo upendu ni ukamilika wa sheria.¹¹Kwa sababu ja lene,timanya wakati,kwamba tayari ni wa kuvoka katika lugono.kwa kuwa uhokovu witu uvandakile zaidi ja wakati vola wativii tiamini kwanza. ¹²Kiru kujendelela na muhi uvandakile,na tiveke papembeni matendu ga luvendu,na titama silaha ja nuru.¹³Na tiendana sawa sawa,kama nuru,si kwa sherehe ja uovu au ulevi.na tikotokuendana katika ngongola jangawesa kusibitiwa,na katika fitina au wihu. ¹⁴Bali tamiwale Bambo yesu kristu na tikotokuveka nafasi kwa ajili ja ywega,kwa tamaa jake.

Chapter 14

¹Tampoke jawoka ambaye ni naifu katika imani,bila kuvoha hukumu mawazu gake. ²Mundu mmonga ana imani ja kulwa chochoka,jongi ambaye ni nzaifu alwe likolo tu.³Mundu ambaye alwe kila chindu akotokunzalau jwene jwangalwe kila chindu.na jwene ambaye alweje kila chindu,kwa kuwa chapanga ajomwi kumpokela. ⁴Mwenga vani,nenga ambaye ahukumu ntumishi ambaye ni milki ja mundu jongi? ni palongolo ja Bambo jwake kwamba ajema na kugwega.lakini chainuliwe,kwa kuwa Bambo aweza kuntenda ajeme.⁵Mundu mmonga asamin lichova limonga kuliku henge,jongi asamini kila lichova sawa sawa.Hebu kila mundu na ashawishika katika malangu gake jwene. ⁶Jwene ambaye akamu machova,akamula kwa ajili Bambo.na kwa jwene jwalwe,alwega kwa ajili ja Bambo,kwa kuwa ampekehe chapanga shukurani,jwene ambaye alwejeka,alihivali changalwega kwa ajili ja Bambo,jwene pia avoha shukurani kwa chapanga.⁷Kwa kuwa njeta jwatama kwa nafsi jake,na njeta jwafaa kwa ajili jake jwene. ⁸Kwa kuwa ivii tuhishi kwa ajili ja Bambo.na ivii tivwega,tivywega kwa ajili ja Bambo.Basi ikiwa tuishi na tivwega tuu mali ga Bambo. ⁹Kwa kuwa ni kwa namele lene kristu ahwile na kutama kavina,kwamba avya Bambo va voha vafu na vavaishi.¹⁰Lakini mwenga ndava kiani munhukumu nnongo wino? Na mwenga,ndava kiani mundhalau nnongo wino? kwa kuwa twenga tavoha tijema palongolo ja chiti cha hukumu cha chapanga. ¹¹Kwakuwa vajandike,"kama chaishi," Alogwi Bambo,"kwa nenga kila ligoti lipigwa, na kila lihina luvoha sija kwa chapanga."¹²Henu basi,kila mmonga witu avoha hisabu jake jwene kwa chapanga. ¹³Kwa hiyo tikotokujendele kuhukumiana lakini badalajake nhamula ywene,kwamba njeta jwapala kuveka chikwazu au ntegu kwa nnongo jwake.¹⁴Mmanyite na nshawishike katika Bambo yesu,kwamba njeta chindu chavii najisi chene,na kwa jwene tuu jwazani kuvywe chochoka ni najisi,kwa kuvye kwake ni najisi. ¹⁵Anaivii kwa sababu ja chakulwa nnongo winu ahuzunika,ngendajeka kavina katika upendu.Nkotokuhaliibu kwa chakulwa chaki mundu ambaye kwa ajili jaki kristu awile.¹⁶Ywene nkotokuruhusu matendu gitu mema gakasababisha vandu kuvadhihaki. ¹⁷Kwa kuwa ufalme wa chapanga si kwa ajili ja chakulwa na hinyaji,bali ajili ja haki,amani na furaha katika ntima utakatifu.¹⁸Kwakuwa jwene jwantumiki kristu kwa jinsi jene vanjetekile kwa chapanga na ajetekile kwa vandu. ¹⁹kwa ywene basi,na tifuata mambo ga amani na mambo ambayo ganchenga mundu na jongi.²⁰Nkotokuhalabiha mahengu ga chapanga kwa sababu ja chakulwa.hindu ywoha kwa kweli ni safi.lakini hibaya kwa mundu awega na kunsababisha jwene kukovandoka. ²¹Ni ywema changakulwa nyama,wala kunywega divai,wala chochoka ambacho kwa chene nnongo ywitu chankwaza.²²Ywene imani maalumu javii nayo,tiveke kati jangu namwete na chapanga.abalikiwe jola ambaye alihukumu jwene katika chela chachijetekela. ²³Jwavii na mashaka ahukumiwe anaivii alwega,kwa sababu jevokanajeka na imani.chochoka changavokana na imani ni dhambi.

Chapter 15

¹Henu twenga vativii na makakala tipaswa kuugwga udhaifu wa vavavii dhaifu,na tipaswa jeka kulipendeleza tavete. ²Kila mmonga witu anywambihaje jirani jako kwani ni lijamboni,kwa lengu la kunchanga.³Kwani hata kristu ajipekizajeka jwene,badala jake,javii kama chaajandikwe,"maligu ga vala gavannigite gambatite nenga."⁴Kwa chochoka chachilongolile kujandika kwa,chajandikwe kwa kutielekeza,kwa makusudi kwamba kuhinikala na kupete kwalike ntima na liandiku ngativii na ujasili.⁵Henu chapanga wa kuhinikala na wa kueleke ntima avapekehe kuvywe na nia sawa kila mmonga ulengana na yesu kristu. ⁶Awesa kuhenga ywene kwa nia jimonga tiweze kunsifia kwa mutu umonga chapanga na Bambo witu yesu kristu. ⁷Kwa yene tampokela kila mmonga,kama chaivii kristu chavampokite,kwa utukufu wa chapanga.⁸Kwani nongela kwamba kristu vantehi ntumishi wa tohala kwa niaba ja kweli wa chapanga.agohengite gena ili kwamba awese kudhibitisha ahadi yavavohite kwa vababa. ⁹Na mataifa gantukuza chapanga kwa nema jake.kama ambayu ijandikwe,"kwa hiyo maha sifu kwinu muniingoni mwa mataifa na kujemba sifa katika lihina lwake."¹⁰Tena jilogo,"tihekelelaje,twenga vandu va mataifa,pamonga na vandu vake."¹¹Natenga,"tansifu Bambo,tenga mataifa goha;tileke vandu va mataifa goha vansifu jwene."¹²Tenga isaya alogwi,"chakuvywe na lishina la yese,na mmonga jwa chajinukaje kutawala panani ja mataifa.mataifa changavywe na kutumaini katika jwene.¹³Henu chapanga wa kuntimaini avatwelehe na juzaha joka na amani kwa kuhamini,ili kwamba tiweza kuzidi katika kwatumaini,kwa makakala ga ntima utakatifu.¹⁴Nenga namwete pia nnsawishiwe namwangota valongo vangu.nshawishiwe kwamba pia mwangota maveene vantwelihe na nema,vantwelihe na mataifa goha.nshiwe kwamba,mwangota mwesa pia kuhimizana kila mmonga na njake.¹⁵Lakini nyandika kwa ujasili zaidi kwitu panani ja mambo fualani ili kutikomboha kavena,sababu ja chipawa champekihe chapanga. ¹⁶Chipawa chene chavii kwamba mwesa kuvye ntumishi wa yesu kristu jwantumite kwa mataifa,kujivoha kama kuhani jwa injili ja chapanga.ngamwesite kughenga gena ili kujivoha kwangu kwa mataifa kuvye kukubaliwe,kutengwite na chapanga.Ngamwesite kuhenga yweyo ili kujivoha kwa mataifa kuvywe kukubaliwe, kutengwite na chapanga kwa ndela ja ntima mtakatifu.¹⁷Hivyo juzaha jangu jivii katika kristu yesu na katika mambo ga chapanga. ¹⁸Kwani nakuweza kuthubutu kulongo loloka isipokuwa kwamba kristu akamilishe kupete kwaki utii wa mataifa akamilishe kupete kwaki utii wa mataifa.gene mambo gatimizwe kwa lilovi na litendu. ¹⁹Kwa makakala ishara ja maajabu na kwa makakala ga ntima utakatifu,yene yavii ili kwamba kuhumi yesusalem,kutindi kulali kama iliriko mwese kuigega panja kwa ukamilifu injili ja kristu²⁰Kwa ndela jene,nia jangu jivii kujitangaza injili,lakini si mahali kristu amanikana kwa lihina,ili kwamba nkotokuwesa kuchenga panani ja nsingi wa mundu jongi. ²¹Kama chavajandike:"ambao kwa jwene njeta habari jakke ahikite chavammone na vala ambao vanjohinejeka chavammanyane.²²Kwa hiyo navii pia vahivalile mara jenge kuhika kwitu. ²³Lakini henu njeta kavena sehemu jojoka katika mikoa jene na mile nong'ela kwa miaka jamahena kuhika kwitu.²⁴Hivyo mara joha najaula kuhisipania,nchimaini kwavona anambetite na kuwesa kumbeleka ndela jangu na mwangota,badala ja kuvywe nvulahia ushirika na mwangota kwa muda. ²⁵Lakini henu nyaula kuyesalemu kwalidumi vaumini. ²⁶Maana jaapendize vandu va makedonia na akaya kutenda changizo maalumu kwa vamasikini miungoni mwa vaumini kwene kuyesalemu. ²⁷Ena javii kwa upendu witu,na hakika vavii vadeni vao.maana avavii mataifa vashiliki katika mambo go ga ntima,vadaiwa na vene pia kwa hudumia katika mahitaji ga hindu.²⁸Kwahiyo,nakamilishe jwene na kuvye na utoshelevu wa lene kwa vene,nenga nyaula mundela pamonga na mwangota kwene hispani.²⁹Manyite kwamba wakati nhika kwinu,chaika wakati utimilifu wa baraka ja kristu.³⁰Hena nansihi,valongo,kwa Bambo witu yesu kristu,na kwa upendu wa ntima,kwamba tishiriki pamonga nanenga katika mahombi gitu kwa chapanga kwa ajili jangu. ³¹Tivomba kwamba awese kuhokolewa kuhumi kwitu vangali na utii katika Yudea,na kwamba huduma jangu kwene yerusalemu iwesa kupokelewa na vaumini. ³²Tivomba kwamba mwesa kuhika kwinu kwa kuhikele kupete mapenzi ga chapanga, na kwamba mweze kuvye pamonga namwangota kupata kupomolela.³³Na chapanga jwa amani avye pamonga namwangota voha.Amina.

Chapter 16

¹Nankabidhi kwinu fibi dada jwitu, amabye ni ntumishi wa kanisa ambalo livii kenkrea. ²Ili kwamba tiweza kumpokela katika Bambo, tihenga yweneyo katika kicho cha thamani cha vaumini, na tijema pamonga najo lijambo loloka lachavya nalo. mana jwene avii nhudumu wa mahena, na kwa ajili jangu namwetu. ³Munsalimu priska ni hakila, vavahenga mahengu nenga katika kristu yesu. ⁴Ambau kwa gangu vagahazishe mahisha gao vene, moha shukrani kwau, na sii tuu nenga goha ga hilambo. ⁵Tahisahini kanisa ambalo livii kunyumba kwitu, munsalimia Epanieto mpendu jwangu, ambaye nzaliwa wa kwanza wa kristu katika Asia. ⁶Tasalimia mariamu ambaye ahenga mahengu kwa bidii kwa ajili jitu. ⁷Tansalimia Androniko na Yunia, jamaa jangu, na vavaatavite pamonga na nenga. na va uhimu miongoni mwa mitumi, ambao pia valongolile kumanya kristu kabla jangu. ⁸Tansahini Ampliato, mpendwa jangu katika Bambo. ⁹Tansalimi Urbano, jwahenga mahengu, pamonga nanenga katika kristu, na stakisi jwangu. ¹⁰Tansalimi Apele, nkola kujitekelano katika kristu, taazalimia voha ambao vavavii katika nyumba ja Aristobulo. ¹¹Munzalimia Herodioni, jaaa jangu. taasalimi voha vavavii kunyumba ya Narkiso, ambao vavii katika Bambo. ¹²Nansalimi Trifaina, vavahenga mahengu kwa bidii katika Bambo. Nansalimi mpendwa, ambaye ahenga mahengu zaidi kwa Bambo. Nansalimi ¹³Rujo, jwahaguliwe katika Bambo na nyongo jwake na jwangu. ¹⁴Nansalimi Asinkrito, Flegoni, Patroba, Herma, na valongo voha vavavii pamonga nao. ¹⁵Nansalimi filoogo nayulia, Nerea na dada jake, na Olimpa, na vaumini voha vavavii pamonga nau. ¹⁶Nasalimi kila mmonga, kwa busu takatifu. makanisa goha katika kristu gavasalimu. ¹⁷Henu tansihi, valongo kuhokolela panani ja vena amao vasababisha ngawanyika na hipingimizi chinyumi na mafundishu ambayo tijomwi kulijigana. ting'anambuka tivoke kwau. ¹⁸Kwa maana vandu kama vena vantumikijeka kristu Banbo, bali matumbu gao vene. kwa malovi gao naapongeza ja unami vakonga mitima ja vageni na hatia. ¹⁹Kwa mfanu wa utii witu twanhiki kila mmonga kwa ywene. nafurahia panani jitu, lakini navapala mwangota mwana busala katika hali ja wema, na nkokotukvywe na hatia palongolo pa uhovu. ²⁰Chapanga jwa amani chakavijeka kunhangamiza shetani pahi pa yweyu jitu. Nema ja mambo yesu kristu ivya pamonga natwenga. ²¹Timotheo, ntendamahengu pamonga nanenga, atisalimu na Lukio, Yasoni na Sospeter, jamaa zangu. ²²Nenga, Tertio, jwanajandike waraka wene, atisalimia katika lihina la Bambo. ²³Gayo, jwantunzite na kwa kanisa loha, tansalimi, Erasto jwatimiza hazina ja muchi, atisalimu, pamonga na kwarto jwavi nnongo. ²⁴(Tizingatia katika makala ga kwanza, nsitali wene uvijeka. nnola varumi 16:20. "neeme ja Bambo yesu kristu jitame natwenga tavoha, Amina.") ²⁵Henu kwa jwene jwavii na uweu kuhenga tijema kulengana kulengana na injili wa mafundishu ga yesu kristu, kulengana na ufufuu wa siri jajijovite kwa mundu nnefu. ²⁶Lakini henu jijomwike kugubukula na kulendeka kumanyikana na maandiku ga unabii kulengana na amuri ja chapanga jwa milele, kwa utii imani mumiongoni mwa hilambo ywoha. ²⁷Kwa chapanga jika jwene hekima, kupete yesu kristu kuvya na utukufu yoha. Amina.

1 Corinthians

Chapter 1

¹Paulo, akemaliwe na klisto yesu kunyega mtume mapenzi ga chapanga, na sosthene nnongowa witu. ²Kwa kanisa la chapanga lalivile kolintho, kwa valambao vavavekite wakifu katika yesu kristo, ambao vakeliwe kulyega vandu vatakatifu. tunjanda kilapia vala valalikeme la liina la bambo witu yesu kristo katika mahali poa bambo waona juitu. ³Neema na amani ivyege kwino kuwoka kwa chapanga tati witu yesu kristo. ⁴Michova goa nanshukuru chapanga wangu ndava yino, kwa babu ya neema ya chapanga ambayo kristo yesu ampekie. ⁵Anteile kuvyega matajili katika kila ndela, katika usemi na pamonga maalifa goa. ⁶Anteile matajili, ngati ushuuda kuhusu kristo yakwamba ansibitishe kuvyega kweli miongoni mwino. ⁷Kwa yeneyo mpongo kewa yeka kalama ntima, ngati chammile na hamu ya kulendela ufunuo wa Bambo witu yesu kristo. ⁸Chanhimalishe mwangotamwenga pia hadi mwisho, ili nkokotakulaumiwa machova ga Bambo witu yesu kristo. ⁹Chapanga ni mwaminifu ambaye avakemile mwangotamwenga katika ushiliika wa mwana wake, yesu kristo Bambo witu. ¹⁰Henu nansihi kaka na dada yangu, kupetela liina la Bambo witu yesu kristo, kwamba voka njeketele, na kwamba kukotakuvyega na mgawanyiko miongoni mwino. Nansihi kwamba nhungane pamonga katika nia imonga na katika kusudi limonga. ¹¹Ndavani vandu vanyumba ya kloevandalifu kuwa kuna mgawanyiko waujendelela miongoni mwino. ¹²Mweneke maana hayeye kila mmonga wino halongela nenga ni wapauli, "au nenga ni wa kefa" au nenga ni wa kisto. ¹³Je! kristo avanyika? je! paulo asurubiwe? ndava jitu je! mwabatizwe kwa liina la paulo. ¹⁴Nanshukulu

chapanga kuvyega nambatizwe yeka yoyoka isipokua kristo na gayo. ¹⁵ Ayeye ikavile kwamba njeta yeyoka jwacharongele mwambatizwe kwa liina angu. ¹⁶ (Pia navabatizwe vanyumba ya stephania. Zaidi ya hapopo, manyayeka ngati nambatiwe mundu yongi yoyoka) ¹⁷ Kwa kuvyega, kristo andumite yeka kubatuza bali kuhubili injili. Handumiteyeka kuhubiliwa malowi ga hekima gachibinadamu ili kwamba makili ga msalaba wa kristo ukota kuondolewa. ¹⁸ Kwa kukola ujumbe wa msalaba ni upuuzi kwa vala vavawega. Lakini kwa vala ambao chapanga avaokoa, ni makili ya chapanga. ¹⁹ Kwa kukola ijandikwe, "chinaihalibu hekima ya wenye busala. Chinaihalibu ufahamu wa wenye malangu. ²⁰ Avile kwaku mundu mwenye busala? avile kwaku mwenye elimu? avile kwaku msemaji mshawishi wa dunia ayeye? je? chapanga aigewize yeka hekima ya dunia hayeye kukola ujinga. ²¹ Tangu dunia ivile katika hekima jake yammanyite yeka chapanga, yampendize yeka chapanga katika ujinga wao wa kuhubili ili kuokoa vala vava amini. ²² Kwa vayaudi vakota ishara za miujiza na hutafakali hekima. ²³ Lakini twanhubili kristo jwaasurubiwe, jwaavile chikwazo kwa vayaudi na ni ujinga kwa vayunani. ²⁴ Lakini kwa vala ambao vakemeliwe na chapanga, vayaudi na va yunani, twanhubili kristo. Ngati makili na hekima ya chapanga. ²⁵ Kwa kukola ujinga wa chapanga minayo hekima kuliko ya vanadamu na udhaifu wa changauna makili zaidi ya vanadamu. ²⁶ Nnolekee wito wa chapanga kunani yinu, kaka na dada vangu. Sivamaena mkavile na hekima katika iwangovya kibinadamu, si vamaena vino mkavile na makili. Sivamaena vino mkavile na makili si vamaena vino mwazaliwe katika ukuu. ²⁷ Lakini chapanga avachanguvile indu ijinga vya dunia ili kuhihaibisha vyenye hekima. Chapanga ahangwile chavile dhaifu katika dunia kuchiabisha chenye makili. ²⁸ Chapanga ahangwile chela chachivile cha halali ya pai na chivachizaliwe katika dunia. Achiangwile hata indu ambayo yaesabiwe yeka kukola chindu, kwa kuutienda si chindu yaivile na thamani. ²⁹ Ateile naa ili ikotakuvyega yeneyo jwaavile na sababu ya kujivuna palongo jake. ³⁰ Kwa sababu ya chela chapanga chaateile, henu mmile munkati ya kristo yesu, ambaye afanyike hekima ndava jitu kuwoka kwa chapanga. Avile haki yitu, utakatifu na ukombozi. ³¹ Ngati matokeo, ngati liandiko lalongile, jwaajisifute, ajisifu katika Bambo."

Chapter 2

¹Pnaikite kwinu kaka na dada vagu,naikite jeka kwa malowi gakushawishi na hekima kama chanaubile kweli yahiiike kuhusu chapanga. ²Naamwile kutokumanya chochoka pana vile miongini mwino yangavega yesu kristo,nanjwasulubiwe.³Navinako nanyi katika udhaifu, na katika uyogopa, na katika kulendema sana. ⁴Na lilovi langu na kuhubili kwangu kwavilejeka katika malovi ya hushawishi na hekima .Badala jake,yavile katika kuzihirishira mtima na ya makili. ⁵Ili ngati imani nyinu ikotokuvega katika hekima ya binadamu,ngati katika makili ya chapanga.⁶Henu tulongela hekima miongoni mwavandu vakulama,lakini si hekima ya padunia ajeje,au ya watawala wa nyakati haee ambao pavapete. ⁷Badala jake,tulongela hekima ya chapanga katika uweli uahiike,hekima vahiite ambayo chapanga aagulile kabira ya nyakati za utukufu.⁸Njeta jojoka wakutawala wa nyakati ayeye njwaimanite hekima hajeje,ngati vakamanyite katika nyakati yela,vakasulubishe jeka Tate wa utukufu. ⁹Lakini ngati chayayandike, "Mambo mbayo njeta lio lavawene,njeta lisikilo lalajoine,mawazo gakufikilila,mambo ambayo chapanga agaandie kwa ajili ya vala vavampala njwene."¹⁰Gena ni mambo gakutenda chapanga aganyekwile kwitu kupetela mtimakwa kuvega mtima kingulila kila chindu hata mambo ya myumba ya chapanga. ¹¹Kwa kuvega nani njwamanya mawazo ha mundu, pangavega mtima ya vandu mkati jake? pena pambano,njeta jwamanya gamkati mwachapanga,pangavega mtima wa chapanga.¹²Eno twapokile mtima wapadunia,lakini mtima njwavile avoka kwa chapanga, ili kuvyega tuwezaye kumanya kwa uhuru mambo gatupekie chapanga. ¹³Tulongela mambo hagaga kwa maneno,mambo hekima ya mundu gaweza jeka kufundisha, enu ambayo mtima utufundisha,mtima kutafusili malove gatima kwa hekima ya mtima.¹⁴Mundu njagavega wa mtima hapokei jeka malovi ambayo ni ya mtima wa chapanga,kwa kuvega nago ni upuuzi wake,hawezajeka kugamanya kwa ababu gatumbuliwa kumoyo. ¹⁵Kwa jola wa kumoyo kuhukumu malovi goa, lene hahukumiwa na gange. ¹⁶"Nivani njwaweza kugamanya mawazo ga Bambo,ambaye awazakwagalongela nanjwene?" Lakini tuvena mawazo ya kristo.

Chapter 3

¹Nanenga,kaka na dada vangu, nalangile nako kama vandu pantima,lakingati na vandu wa payega,ngati na vana vadogo katika kristu. ²Navakegite mavele nasirikolo,kwa kuvega twanijeka tayali kwa kunyega likolo.Na hata enu mmijeka tayare.³Kwa kuvega ni wa mwilini. kwakuwa wiu na kumeka gagawonekana miongoni mwenu.je,hamuishi kulingana na mwili, na je, mgendajeka ngati kawaida ya chabinadamu. ⁴Kwa kuvega mmonga alongela, "nakapigula paulo" jonge halongela "nakongwa Apolo, "mtama gati wanadamu.? ⁵Apolo ni mweneke? na Paulo mweneke? mtumishi nijola,jumuamini kwangati Bambo hapekie maengo.⁶Nenga nakwelite,Apolo alekile machi,henu chapanga akuzite. ⁷Kwa hiyo, si njwakwelite wala njwalekile manchi na chocgoka. Henu chapanga anayekuza.⁸Henu njwapanda na kulekela manchi woa sawa, na kila mmonga chapokele woa awa,na kila mmonga chapokele ujira wake kulengana na maengo gake. ⁹Kwa kuvika tenga tuenga maengo kwa chapanga,mwangotomwenga ni bostani ya chapanga.lijengo la chapanga.¹⁰Kuumila na neema ya chapanga njwampekie njwakujenga mkoroshongwa,navekite msingi,na jonge ajenga panani pake,lakini mundu havae makini jinsi chajenga panane pake. ¹¹Kwakuvega njeta jonge njwaweza kujenga msingi wonge zaidi ya yavajengite, ngati yesu kristu.¹²Henu ngati mmonga winu ajenga kunani yake kwa dhahabu,mbia manganga ya makacho,mikongo,mnyai au maamba. ¹³Maengo gake chagayekuliwe,kwa mwanga wa muhi utaidhirisha,kwa kutenda itadhihirishwa na moto.Moto chinenge ubora wamaengo wa kila mmonga chaengite.¹⁴Ngati chochoka mundu chajengite chichibakila ,njwene chapokele zawadi. ¹⁵Henu ngati maengo gamundu kujangamila kwa moto,chapate hasala.Lakini njwene chaokelewe,ngati vile kuepukana katika moto.¹⁶Mmanyitejeka kuvega mwangotomwenga ni hekalu la chapanga.na ngati mtima wa chapanga hatama mkati mwake. ¹⁷Ngati mundu akaliharibiae hekalu la chapanga,chapangachaharibie mundu jola,kwakuvega hekalu la chapanga ni litakatifu,na yeneyo na mwangotamwenga.¹⁸Mundu hakotokulikonga njwene,ngati jojoka miongoni mwinu haa mbuka ana hekima katika nyakati hayeye, avyeye ngati "mjinga"ndechavae na hekima. ¹⁹Kwakuvega hekima ya padunia ajeje ni ujinga kulongolo za chapanga,kwa kuvega ijandikwe, " Huwana ngati kwa lenelo lizao" ²⁰Ngati "mkolongwa amanyite mawazo gavanabusala ni ubatili"²¹Yene mundu akotokumeka wanadamu! kwa kuvega indu yoa hino. ²²Ngati ni paulo,au Apolo, au Kefa,au padunia,au maisha au kuwega,au hindu, yaivile,au hichaivae.Yoa ni vyenu. ²³Ni mwangotamwenga ni wa kristu na kristu ni wa chapanga.

Chapter 4

¹Ayeye ndiyo mundu atuebabu tenga,ngati vatumishi va kistu na mawakili wa siri za chakaka za chapanga.

²Katika halili,chachitakiwa kwa uwakili ni kwamba vayege vakutumainiwa.³Lakii kwangu nenga ni chindu chidogo dana kuwa nina hukumiwa na mwangotamwenga au hukumu ya chibinadamu,kwa kuwa si jiukumu hata nenga na mwete. ⁴Najihukumu yeka nenga namwete,hayeye haina maana kuwa nenga ni nkola haki.Ni Nambo jwahukumiwa.⁵Kwa yeneyo,nkota kulongela hukumu kunani loloka kabra ya vakati,kabra ya kuika kwa Bambo.Chaagalete nuru mambo gaga fichike muluvendo na kuyekula namele ya mitima.Ndipo kila mmonga chaapokele sifa jake kuwoka kwa chapanga.⁶Henu, kaka na dada vangu,nenga na mwete na apolo ndumile kanuni ayeye ndanyinu.Ili kwamba kuwoka kwitu nwesakulijigana namna ya kulongela, "nkotakujaula zaidi ya chachijandikiwe, "hayeye ni kwamba njeta mmonga wino jwa akeka kunani ya jongi. ⁷Maana ni vani jwavona tofauti kati jino na jongi? Ni kwamba mminacho?kupokela waka?ngati mpokile waka,ndava kyani mmeka ngati mwateile yeka yeneyo?⁸Tayali mminayoa ambayo ngampalite! tayali mminautajili! ntumbwele kutawala,na kwamba mmiliki zaidi nyitu tengakweli nantakila kumiliki mwema ili kwa mba tumiliki pamonga na mwangota mwenga. ⁹Kwa yeneyo hambuka chapanga atuekute tenga mitume ngati kutulangua wa mwisho katika musitari wa maandamano na ngati vandu vavaukumiwe kunkoma. Tuvile ngati tamasha kwa ulimwengu,kwa malaika na kwa vanadamu.¹⁰Tenga ni vajinga kwa ajili ya kristu,lakini mwangota mwenga ni wenye hekima katika kristu. Tu wanyonge,lakini mwangotamwenga mnamakili mnaheshimiwa,lakini jenga tuzalauliwa. ¹¹Hata saa hii tuna njala na njota hatuna ngowo,tuvinayo mapigo,na kavena maengu.¹²Tuenga maengu kwa bidii,kwa mavoko gitutavene.pavatuzalau twabaliki wakati patuteswa,twavumilia. ¹³Pavatuliga tuvujikia kwa upole. Tukolite,na tutakona yuesabiwa kuwa ngati kukanaliwa na chilambo na takataka kwa mambo goa.¹⁴Nyandi yeka mambo hagaga kuvaibisha mwangotamwenga,lakini kuwarudi mwangota mwenga ngati vana vangu vanivapala. ¹⁵Hata ngati mna valimu makumi elfu katika kristu,njeta Tate vamaena.kuwangolite Tate wino katika yesu kristu kupetela injili. ¹⁶Hivyo nansihi munjige nenga.¹⁷Hiyo ndiyo sababu nantumite kwino Timotheo,mpendwa vangu na mwana mwaminifu katika Bambo.chankomboshe ndela yangu katika kristu,ngati chanamfundisha kila mahali na kila kanisa. ¹⁸Enu baadhi nyinu vajisifu,vakiengakana kwamba chinkeyeka kwino.¹⁹Lakini chihike kwino kitambo,ngati Bambo ana apalile ndipo chimanye si malovi gaotu vavajisifu lakini chimone makili gao. ²⁰Kwa kuwa ufalme wa chapanga hauwi katika maneno bali katika makili. ²¹Mpala kyani? niike kwino na yatu au kwa upendo nakatika ntima yaupole?

Chapter 5

¹Tijowine kuvywe kuna zinaa miungoni mwitu,aina ya zinaa ambayo ivijeka hata katikati ya vandu va hilambo.Tivii taarifa kwamba mmonga jwitu agona na ndala jwa tati vake. ²Tenga tajasifu! Badala ja lkuleleneka? jola atehi genega yampasa kumboha miungoni mwitu.³Ingawa aviije pamonga mwangota chaywega lakni avii namwangota na ntima,jijomwike munhukumu jwene jwatehi gena, kama avile. ⁴Pankonganeka pamonga katika lihina la Bambo witu yesu,na ntma wangu ivii pala kama kwa mankakala ga Bambo witu yesu,ajimwi kunhukumu mundu jola. ⁵Tijomwi kunkabidhi mundu jwene kwa shetani ili kwamba ywega jake jihalibiwe,ili ntima wake uwese kuhokolewa katika machova ga Bambo.⁶Kumeka kwitu si chindu chizuri.mmanyite jeka chachu chidogo chihazibu dongi lizima? ⁷Tajisajishe tenga tavete chacgu cha zamani ili kwamba tivywa dongi jampya,ili kwamba mwankati wangavava.kwa kristu mwanawalimbelele jwitu jwa pasaka ajomwi kunchinja. ⁸Kwa hiyo tishukehe karamu si kwa chachu ja zamani,chachu ja tabia jibaya na uhovu badala jake,tishizeke na nkate wangaleke chachu ja kunywekera na kweli.⁹Najandike katika barua jangu kuvywe nkokuhangangana na anzinzi. ¹⁰Njeta mana vazinzi va chilambo acheche au na vavii tamaa au vavanyaga au vavaabudu imokomoko kwa kutama kulali nao,basi yavapasa vavoke chilambo.¹¹Lakini henu nanjandikile nkokukijhangangana na jojwoka jwavankeme kaka au dada katika kristu,lakini atama katika uzinzi au ambaye ni jwene jwa kunong'ela ,au nyan'anyi au jwahabudu imokomoko,au jwaliga au nnevi.Wala nkokakulwenajo mundu wa jwanamna jene. ¹²Kwa hiyo chinajihusishawole kwahukumu vavii panja ja kanisa? badala jake,mwangota mwanhukumwejeka vavavii munkati ya kanisa.? ¹³Lakini chapanga avahukumu vavavii kunja. "mummohe mundu unhovu mumiungoni mwitu.

Chapter 6

¹²Mmonga jwitu pavywe na litatizu na vajake athubutu kujau kwa mahakama ja vngalihaki kuhika palongolo ja vahumini? Timanyaje kuvye vaumini chavihukumu chilambo? kama chitauhukumu chilambo,tuwezajeka kuhamu mambo gangali muhimu.? ³Timanyajeka kuvywe chitahukumu mahoka? kwa chiasi ng'ani zaidi,tiweze kuhamua mambo ga maisha genega.?⁴Kama tiweza kuhukumu ga maisha genega,ndava kiani tisubutu kupeleka mashitaka palongolo ja vangajema kukanisa. ⁵Nogola enega kwa honi jitu.Njeta juna busala miungoni movitu jwatosha kuveka mambo sawa kati ja nnongo na nnongo.? ⁶Lakini kama javii henu,tanhamini mmonga wenda mahakama dhidi ya waumini vangi,na mashitaka gena vaveka palongolo ja hakimu jangwahamini.⁷Ukweli ni kwamba gavii matatizo katikati ja vakiristu gagaletite tayali usumbufu kwitu.ndavakiani tikotokuteseka kwa gabaya? ndavakiani tijetekela katikonga.? ⁸Lakini titendike uhovu na kuvakonga vangi,na vena ni kaka na dada vitu.?⁹Timanyajeka kwamba langali haki chitaulithije ufalme wa chapanga?tikotokuhamini unami.Washelati vaabudu imokomoko,vazinzi,vafiraji,walawiti. ¹⁰Vevi,vachoyo,valevi,vanyang'anyi vavaliga-njeta mumiungoni mwitu jwachaulithi ufalme wa chapanga. ¹¹Na vene vavii baadhi jao na twenga.Lakini vajomwi kwalakala,lakini vajomwi kwahosha,lakini vajomwi kwatenga kwa chapanga,lakini vaatehile haki palongolo pa chapanga katika lihina ka Bambo yesu kristu na kwa ntima wa chapanga jwitu. ¹²"Hindu ywoka ni halali jangu, "lakini si kila chindu china faida, "Hindu ywoka ni halali jangu, "lakini ndawaliwajeke na chimonga cha ywene. ¹³"Ywakulwa ni kwa ajili ja lutumbo, na lutumbu ni kwa ajili chakulwa, "lakini chapanga chaivohe ywoha.jaumbawitejeka kwa ajili ja ukahaba badala jake,ywega ni kwa ajili ja Bambo,na Bambo chaahudunia ywega.¹⁴Chapanga amfufuywile kwa makili gake. ¹⁵Timanyitejeka kwamba ywega jitu ina uhenganiku wa kristu?tiwezavoli kuivoha ihungu ya kristu na kujau kuihunganisha na kalaba? iwezekana jeka! ¹⁶Timanyajeka kwamba jwahungana na kalaba avii ywegayake pamonga na jwene? kama lijandiku chalilogola, "vavena chanywe ywega jimonga." ¹⁷Lakini jwaungana na Bambo avywe na ntima umonga pamonga na jwene.¹⁸Muitila zinaa! "kila dhambi jaihenga mundu ni panja na ywega jake. Lakini zinaa,mundu ajihenga dhambi dhidi ja ywega jake jwene.¹⁹Tumanyajeka kuwa ywega jitu ni lihekalu la ntuma utakatifu,jwaatama munkati jitu,jola ambaye atipekihe kuhumi kwa chapanga? timanyajeka kwamba si tenga tavete.? ²⁰Kwamba vanhemalile kwa thamani.Kwa hiyo tantukuza chapanga kwa ywega jitu.

Chapter 7

¹²Kuhusu mambo gamuyandakile: kukola wakati ambapo ni yaambani ngosi akota kugona na ndala wake. Lakini kwa sababu ya majalibu gamaena gazinaa kila ngosi alyege na ndala jake, na kila ndala, avywege na nganawake. ³Ngosi apaswa kmpela ndalawake haki jake ya ndoa, na yela yela ndala naye kwa nganawake. ⁴Ngandala jwaavile na mamlaka kunani ya yega yake, ni ngosi. Nayombe hana mamlaka kunani ya yega yake bali ndala avinayo. ⁵Nkotakunyimana pangona pamonga, isipokua tatubalihine kwa muda maalumu. Ntende iyoyo ili kupata muda wa maombi. Ishanswesa kuwuyilana kavena pamonga, ili kwamba shetani akotakuika kunyenga kwa kukosa chiasi. ⁶Lakini nongela hagaga mambo kwa hiari na si ngati amri. ⁷Nogela kila mmonga ngaavile ngati nenga chamile. Lakini kila mmonga avinayo kalamayake kuwoka kwa chapanga. Ayoyo anakarama ayeye, na yolaana karama yela yela. ⁸Kwa vangatolela na vajane nongela kwamba, ni yaamboni kwao ngati ngavabaki bila kutolelai ngati chamile nenga. ⁹Lakini ngati vawesayeka kujiivila, vapaswa kutolelwa. Kwa kwa heri kwao kutolelwa kuliko kuweka tamaa. ¹⁰Hinu kwa vala vavatolile nampela amri ngavenga bali ni Bambo, "ndala akotakutegemelana na nganawake. ¹¹Lakini ngati ajitengite kuwoka kwa nganawake, abaki iyoyo bila kutolela au vinginevyo apatanena ngana wake. Na ngosi akota kumpela talaka ndala wake. ¹²Lakinikwa vavabakile nongela nenga, si Bambo- kwamba ngati nnongo yeyoka ana ndala jwanga amini na ngati alidhika kuhishi nako, akotakunneka, ¹³Ngati ndala ana ngosi jwangaamini, na ngati aridhika kutama na akotakunneka. ¹⁴Kwa ngosi jwanga amani anatakaswa ndaya iamni ya ndala wake. na ndala jwanga amini anatakaswa ndala ya nganawake jwaanini. vinginevyo vana vinu ngavavile si safi, lakini kwa chakaka vatakasike. ¹⁵Lakini mwei jwanga amini anaawokite na ajaule. Kwa maana ayoyo, kaka au dada afungwina viapo vyao. chapanga atukemile tuishi kwa amani. ¹⁶Mmanya woli ngati ndala, ajaula chimunihokole ngana wino? au mmanya ngati ngosi, ajaula chimuni hokole ndala wino. ¹⁷Kila mmonga tuishi maisha ngati Bambo chaavagavile, kila mmonga ngati chapanga chaavakemile vene. awowo ni mwongozo wangu kwa makanisa. Goa. ¹⁸Avile jwaavile atairiwe paankemile kuamini? akotakulenga kuwoa alama ya tohara jake. Avile yeyoka jwariwe yeka? atakiwayeka kutailiwa. ¹⁹Ndava ya halele aidha atailiwe wala jwanga tailiwa njeta matatizo. chenye matatizo ni kutii amri za chapanga. ²⁰Kila mmonga abaki katika wito chaavile paankemile na chapanga kuamini. ²¹Ukavile mtumwa wakati chapanga pankemile? nkotakuja kuusu ayoyo. Lakini ngati nweza kuvyega huru, ntende iyoyo. ²²Kwa mmonga jwankemite na Bambo ngati ntumwa ni mundu huru katika Bambo. Ngati yela, mmonga jwaavile huru paanikemite kuamini ni ntumwa wa kristu. ²³Njomwike kuemelewa kwa samani, ivyo nkotakuvyega vatumwa wa mwanadamu. ²⁴Kaka na dada zangu, katika maisha gogoka kila mmonga witu pavatukemile kuamini, tibalikilangati yela. ²⁵Enu vala voa ambao vaiweneyeka kamwe, njeta amri kuwoka kwa Bambo. Lakini nampela maoni gangu ngati chanivile. huruma za Bambo, zinazo aminika. ²⁶Kwa yeneyo, holelela naa kwa sababu ya usumbufu, ni vyema ngosi abaki ngati chaavile. ²⁷Umefungwa kwa ndala na chiapo chandoa? nkotakupala uhuru kuwoka kwa yeneyo. Muna uhuru kuwoka kwa ndala au ntolileyeka? nkotakulonda ndala. ²⁸Lakini ngati ntolile, nteile yeka dhambi. Na ngati ndala hatorile yeka ana atolilwe, ateileyeka dhambi. Bado vala vava vonana vapata masumbufu ya aina mbali mbalimbali. Nanenga mbala nahepushe genaga. ²⁹Lakini nongela naa, kak na dada zangu, muda ni ujipijipi. Tangu henu na kuyendelela, vala vana na vadala waishi ngati njeta. ³⁰Woka vavavile na uzuni vajitenda ngati vavile njeta huzuni, na voka vavafurai, ngati vavile vafurai yeka, na voka vavaemela chindu chochoka, ngati vamiliki yeka chochoka. ³¹Na voka vavashughulika ulimwengu, wake ngati vashugulike yeka nao kwa kukola mitindo ya chilambo ihikile mwisho wake. ³²Ne mbala muwe huru kwa masumbufu goa. Ngosi jwangatolela ajihusisha na indu yainhusu Bambo namna ya kumpendeza jwene. ³³Lakini ngosi jwaatolile hujiusisha na mambo ga chilambo, namna ya kumpendeza ndala wake. ³⁴Agawanyike ndala jwangatorela au bikira hujiusi shana indu kuhusu Bambo, Namna ya kujitenga katika yega na katika roho. Lakini ndala jwaatolile hujiusisha kuhusu hindu chilambo, namna ya kumfuraisha mme wake. ³⁵Nongela naa kwa faida nyino mavene, na mekajeka ntegu kwino. Nenga la naa kwa yela ni haki, ila kwamba nswesa kujiveka wakfu kwa Bambo bila chikwazo chochoka. ³⁶Lakini ngati mundu aolelela hawesa jeka kuntendela kwa heshima mwana mmari wake, kwa sababu vahisia jake zina makili sana, nneke arole naye ngati chaapala. Siyo dhambi. ³⁷Lakini ngati ateile maamuzi kutokutolela, na njeta haja ya lazima, na ngati awesa kutawala hamu jake, chaatende vyema ngati chantolele yeka. ³⁸Yeneyo, jwantorela mwana mwali juake atenda vyema, na yeyoka ambaye ahagula kutokutolela chaaenge vyema zaidi. ³⁹Mmbomba vantavite na nganawake wakati avi wome. Lakini ngati nganawake awile, Avile huru kutolewa na yeyoka jwampala, lakini katika Bambo tu. ⁴⁰Bado katika maamuzi gangu, chaavyege na furaha zaidi ngati akiishi ngati chaavile. Na horelela kuwa nanenga pia nina ntima wa chapanga.

Chapter 8

¹Henu kuhusu ywakulwa yavavohite sadaka kwa imokomoko:timanyite ya kwamba "tenga tavoha tivii maarifa. "maarifa galeta kumeka, bali upendu uchenga. ²Anaivii mundu jojokajola adhani kwamba amanya lijambo furani,mundu jwene bado amanyajeka kama jampasa kumanya. ³Lakini anaivii mmonga wake ampala chapanga mundu jwene amanyikana najo.⁴Basi kuhusu kulwe ywakulwa yavaivohite sadaka kwa imokomoko:Timanyanyite kuvywe "imokomoko si chindu katika chilambo acheche, "na ya kuvwe njela chapanga ila mmonga tuu." ⁵Kwa maana kuna vamahena vavakememiungu yavii kumbinguni au chilambo,kama yene vavavii "miungu na vabambo vamahena." ⁶Hatajakavii kwitu avii chapanga mmonga tuu ambai ni Bambo,hindu yavoka hivile na kwa jwene tenga tavile."⁷Hala yeneyo,ujuzi wene uvijekamunkati ya kila mmonga.Badala jake vamahena vashiriki ibada jake imokomoko pena zamani,na hata henu valwe ywakulwa yene kama kwamba ni hindu yavaikopwihe sadaka kwa imokomoko .Dhamila jao vaipolishwe kwa kuwa javii dhaifu.⁸Lakini chakulwa chichatisibitishejeka twenga kwa chapanga.twenga sii tavabaya sana kama tangalwaga,wala vema sana anaivii tilwega. ⁹Lakini tivya makini ya kwamba uhuru witu ukotokuvywega sababu ja kunkwaza jwavii dhaifu katika imani. ¹⁰Heku tiholalele kwamba mundu amwene mwenga jwavii na ujuzi,kulwe chakulwa katika hekalu la imokomoko.Dhamia jake mundu jwene chaithibitika hata jwene najombi alwe hindu ywavavohite sadaka kwa imokomoko.¹¹Kwa hiyo kwa sababu ja ufahamu wake wa ukwel panani pa asili ja imokomoko,kaka au dada jwake jwavii dhaifu,ambaye pia kristu awile kwa ajili jitu ahangamiawe. ¹²Hivyo,patihenga dhambi dhidi ja kaka wito na kuijehuli dhamira jao yaivii dhaifu,titenda dhambi dhidi ya kristu. ¹³Kwa hiyo anavii yakulwega isalabisha kunkwaza kaka au dada,chinwejeka nyama kamwe,ili ngoto kusababisha kaka au dada jangu kugwega.

Chapter 9

¹Nenga si huru? nenga si mtume nenga namwejeka yesu Bambo wito? mwangotamwenga si matunda ga mahengu gangu katika Bambo. ²Yakavai nenga si mtume kwa vangi, angalau ni kwinu. mwangotamwenga.kwa maana mwangotamwenga ni uthititisho wa utume wangu katika Bambo. ³Awowo ni utetezi wangu kwa vala vavachunguza nenga. ⁴Je tuvile nayo haki ya kulenga na kunyega.? ⁵tuvilenajo hali kutola mmbomba jwaamini ngati chavatenda mitume vangi, na nnongo wa Bambo,na kefa.? ⁶Au ni nenga kajika jangu na Barnaba ambao tutakiwa kuenga maengu.? ⁷Ni mweneki jwa yenga maengu ngati asikali kwa galama yake jwene? ni mweneki jwapanda mzabibu na akotakulyega matunda gake? ⁸Au ni mweneki jwachunga likundi langanyega maziwa gake. Je nongela genanga kwa mamlaka ga kibinadamu? shelia najombe jilongelajeka genaga. ⁹Kwa kuvega vajandikekatika shelia ya musa, " nkota kwikonga ng'ombe nnomo palyega nafaka, "Ni kweli kwamba penapa chapanga ajali ng'ombe.? ¹⁰Au je alongela genega kwa ajili itu? vajandike kwa ajili jitu,kwa sababu jwene jwalema nafaka yabidi kulema kwa matumaini najombe jwauna ibidi aunaye kwa matalajio ya kushiliki katika kuhuna. ¹¹Yakavai tapandite hindu ya rohani miongoni mwinu,je! ni lilowi likubwa kwitu takaunaye hindu ya payega kuwokana kwinu. ¹²Yakavai vangi vapatite haki ajeje kuwokana kwinu,je! Twenga si zaidi? Badala yake,tavumilile mambo goka badala ya kuvega chikwazo cha injili ya kristo. ¹³Mmanyi yeka ya kuvega woka vavaenga maengu kuhekalu apata chakulya chao kuwoka kuhekalu?mmanyayeka ya kuvega woka vavatenda maengu kumdhabau vapata sehemu ya chila chichivokite kumadhabau.? ¹⁴Kwa jinsi yeneyo Bambo alagihe ya kuvega woka vavatangaza injili shati vapatai kutamakuwokana na jeneyo injili. ¹⁵Lakini navadaitejeka haki yoka ajeje na jandikajeka agaga ili jambo laloka litendakai kwa ajili yangu. Ni hali nenga wai kuliko munda jwajoka kubadilisha kongoni kujisifu kwangu nenga. ¹⁶Maana yakavai naihubili injili milejeka sababu ya kujisifu,kwa sababu ni lazima hengai yeneyo na olewangu ngatinahubiliijeka injili. ¹⁷Kwa maana nateite yeneyo kwa iyali yangu nina thawabu lakini yakavai si kwa hiali yakona nina jukumu limbatite kuvega wakili. ¹⁸Basi thawabu yangu ni kyani? ya kuvega pihubili chimoai injili pangavega galama na bila kutumila kwa utimilifu wa haki yangu jiminayo katika injili. ¹⁹Maana japo mile huru kwa wok,vandeile mtumwa wa woka, ili kwamba mwesai kuvapata vamaena zaidi. ²⁰Kwa wayaudi yavile ngati myahudi, ili navapatai wayahudi .kwa vala vavavile pai ya shelia navile ngati mmonga wao jwavile pai ya shelia. ili navateile yeneyo ingawa nenga binafsi navilejeka pai ya shelia. ²¹Kwa vala vavavilenayo kunja ya shelia,navile ngati mmonga wao kunja ya shelia,ingawa nenga binafsi navilenajeka kunja ya shelia ua chapanga,bali pia ili navapatai vala vavavile kunja ya shelia. ²²Kwa vavavilenayo vanyonge navilenao mnonge,ili avapatai vavavile vanyonge. Mile hali yoka kwa vandu woka,ili kwa ndila yoka mbataji kuvaokoa baadhi. ²³Nenga henga mambo goka kwa ajili ya injili,ili mbatai kushiliki katika balaka. ²⁴Mmanyajeka ya kuvega katika mbio yoka,vavashindana kupiga mbio lakini jwapokela tuzo ni mmonga?yeneyo mpiga mbio ili mpatai tuzo. ²⁵Mwana kukina aihivilila katika goka vavilejeka katika kulijigana venaha vatenda yeneyo ili vapokelai taji ihalibike lakini twenga tutila ihalibike,lakini twenga tutila ili kutakupata taji jangahalibika. ²⁶Kwa yeneyo nenga ndila jeka bila sababu au ngomana nangumi ngati kupiga hewa. ²⁷Lakini najitesa yega yangu na kuhutenda ngati mtumwa ili kwamba ngatijomwili kuvahubili vangi nenga jwene ngolakuvega wa vakunganilila.

Chapter 10

¹Mbala mwangolomwenga mmanyai kaka na dada vangu,ya kuvega Tati winu vavile pai ya wingu na woka vapitite katika bahali. ²Woka vabatizwe vavai wa musa mkati ya bahali. ³Na woka valile chakulyega chela chela cha Roho. ⁴Woka vanyile chinyweji chelachela cha Roho. Maana vanyile kuwoka katika mwamba wa roho uwafatite wola wavile ni kristo. ⁵Lakini chapanga apendwiyeka sana na vamaena wao,na maiti zao vasambize kujangwa. ⁶Basi mambo genaga goka gavile mfano kwitu, ili twenga tuvega vandu wa kunogela mabaya ngati na vene chavateile. ⁷Nkotavegavavahabudu sanamu,ngati vangi wao vavavile. Hili ni ngati chavajandiki, "vandu vatamite pai valyai na kunywega,na vajinuke kukina kwa tamaa ya mapenzi. ⁸Tukotayekutenda ushalati ngati vamaena wao chavateile. Vakawega siku jimonga vandu ishilini na idatu elfu kwa sababu jeneyo. ⁹Wala tukokunenga kristo ngati vamaena wao chavatendite na vakaalibiwa kwa liyoka. ¹⁰Na pia nkotakuchimwa,ngati vamaena wao chavachimwite na kualibiwa na malaika wa mauti. ¹¹Basi mambo genaga gatendike ngati mifano kwitu. Vakayandile ili kutuonya twenga-vavatufikila na miisho ya zamani. ¹²Kwa yeneyo kila jwalilola ajemite avai makini chaike kugwega. ¹³Njeta kunenga lilipalite mwangolomwenga langavaga kawaida ya mwanadamu. Ili chapanga ni mwaminifu chavalekaye vajalibiwe kupita uwezo winu. Pamonga na mlango wa kuwokela, ili mweze kustamili. ¹⁴Kwa yeneyo, wapendwa wangu,mwitilai ibada ya sanamu. ¹⁵Nongela namngolomwenga ngati vandu vavavile namalangu ili hamulai panane ya linongela. ¹⁶Chikombe cha balaka chavabaliki si ushilika wa miyai ya kristu? mkate wola hutumega si ushilika wa yega ya kristu? ¹⁷Kwa yeneyo mkate ni umongatwenga vitivile wamaena tu yega jimonga. Twenga woka tupokela mkate umonga kwa pamonga. ¹⁸Mwalolai vandu vya Israeli: Je! vana vala woka walao dhaviu si washiliki katika madhabau.? ¹⁹Nongela kiani basi? ya kuvega chakulyega chavavoite sadaka kwa sanamu ni chindu. ²⁰Lakini nongela panane ya hindu yela yavoite sadaka vandu vapagani wa mataifa,ya kuvega vawoa hindu yeneyo kwa mapepo na sio kwa chapanga. Nenga mbala jika mwangolomwenga kushikiana na mapepo. ²¹Mwesayeka kunywelela chikombe cha Bambo na chikombe cha mapepo. Mwesayeka kuvega na ushilika katika meza ya Bambo na katika meza ya mapepo. ²²Au tanekela Bambo wiho? Tuna makili zaidi jake.? ²³Hindu yoka ni halali, "lakini si yoka hitakiwa, "hindu yoka ni halali, "lakini si yoka yavajenganayo vandu. ²⁴Njeta hata mmonga ngalondite gamboni gake tu. Badala yake,kila mmonga ngalondite gamboni gajaki. ²⁵Mwesa kulyega kila chindu chavauza kusoko bila kukota-nkotaye kwa ajili ya dhambi. ²⁶Maana "chilambo ni mali ga Bambo na yoka yavatwelie." ²⁷Na mundu jwangaamini akalalakiaye kulyega,na kupala kujaula,nlyeje chochoka chapikie pangavega kukota maswai ya pangavega kukota mwaswali ya zamili. ²⁸Lakini mundu akanongelai, "chakulyega acheche chivokini na sadaka ya vapagani, "nkota kulyega. Hii ni kwa ajili yake jwanongilile na kwa ajili ya dhambi. ²⁹Nenga maanishihajeka dhambi jitu, bali dhambi ya jongi. Maana kwa yeneyo uhuru wangu vahukumu na dhambi ya mundu jongi.? ³⁰Yakavai nenga tumila chakulyega kwa shukulani,yeneyo vanigai kwa chindu ambacho shukwile kwacho.? ³¹Kwa yeneyo chochoka chinyega au kunywega,au chochoka chitenda ntendaye goka kwa ajili ya utukufu wa chapanga. ³²Nkotakuvakosesha wayahudi au wayunani, au kanisa la chapanga. ³³Nnengaye ngati nenga chinenga kuvapendeza vandu woka kwa mambo goka. Nondayeka faida yangu namwete, bali ya vamaena. Nenga henga yeneyo ili vapataye kuokolewa.

Chapter 11

¹Muvatai nenga,ngati na nenga china mmanya kristu. ²Henu nasifu kwa sababu ya vala vavakumbuka katika mambo goka. Navasifu kwa sababu mwagapokile mapokeo nagti chinagaletite kwinu. ³Basi mbala mmanyai ya kuvega kristu ni mutu wa kila mgosi, na jwene munalomi ni mutu wa mmbomba, na ya kuvega chapanga ni mutu wa kristu. ⁴Kila munalomi jwajopa au jwawoa unabii yakavai vahekilile mutu au haibisha mutu wake. ⁵Lakini kila mmbomba jwajopa au jwawoa unabii hali mutu wake chavai wazi auhaibisha mutu wake. Kwa maana ni sawa sawa na ngati vakengwili. ⁶Yakavai ngati mmbomba chayekulai mutu wake, na vadumlai mayunju gake avai gajipijipi. Maana yakavai ni honi mbomba kukengula mayunju gake au kukengula basi agubikai mutu wake. ⁷Kwani aipasi munalomi kugubika mutu wake kwa sababu jwene ni mfano na utukufu wa chapanga. Lakini mmbomba ni utukufu wa munalomi. ⁸Maana munalimi awokiti yeka na mmbomba. Bali mmbomba awokine na munalomi. ⁹Wala munalome vahumbitejeka kwa ajili ya mmbomba. Bali mmbomba vahumbite kwa ajili ya munalomi. ¹⁰Jeneyo jivile sababu mmbomba apaswa kuvega na ishala ya mamlaka panane ya mutu wake,kwa sababu ya malaika. ¹¹Hata yeneyo,katika Bambo,mmbomba avileyeka kajika pangavega munalomi au munalomi pangavega mmbomba. ¹²Maana ngati vala vambomba vawokite kwa munalomi hela hela munalomi avokite kwa mmbomba. Na hindu yoka iwoka kwa chapanga. ¹³Kuhukumu jwene:Je! ni sahihi mmbomba ajajopai chapanga hali mutu wake chakavai wazi.? ¹⁴Je hala asili peke yake yajigana yeka ya kwamba munalomi akavai na mayunju alachu ni honi yake. ¹⁵Je asilijavajiana ya kwamba mmbomba akavai na mayunju alachu ni utukufu wake? Maana vapikie gala mayunju alachu ngati nguwo yake. ¹⁶Lakini yakavai mundu jwayoka apala kubishana panane ya ili twenga tuvilejeka namna jengi, wala makanisa ya chapanga. ¹⁷Katika maagizo yafuatayo,nenga navasifujeka. ¹⁸Maana pakusanyika sio kwa faida bali asala. Maana kwanza,nyuana ya kuvega pachakongeka kukanisa kuna kulekengana kati jinu na kwa sehemu jiamini. ¹⁹Kwa maana ni lazia ivai misuguano kati jinu, ili kwamba vala vavajetekile kumanyakana kwinu. ²⁰Kwa maana pachakonganekaye chinyega sio chakulyega cha Bambo. ²¹Pinyega kila mmonga kulyega kwake jwene kabla vangi valijeka hata ajojo ana njala na ajojo alewite. ²²Je njeta nyumba ya kulelela na kunyelela? Je mulizalau kanisa la chapanga? na kulifezeshesha vawega na chindu? Nongola kiani kwinu? Niwalifu? china fuyejeka katika alele. ²³Maana napokile kuwoka kwa Bambo chela ambacho napikie mwangolomwenga ya kuvega Bambo yesu, kilu jela pavalasiti,atolite mkate. ²⁴Badala ya kushukuru,ahudenyite na kulongela, "Hawowo ndiye yega yangu. Kwavile kwa ajili jinu ntendaye yeneyo kwa kungombuka nenga. ²⁵Na hiyoyo atolite chikombe badala ya kulyega,na kulongela, "chikombe acheche ni agano jipya katika miyai yangu.Ntenda yeneyo yeneyo mala yamaena kila pinyega,kwa kungombuka nenga. ²⁶Kwa kila muda peneega mkate awowo na kunywega chikombe,ntangaza mauti ya Bambo mpaka pachaikai. ²⁷Kwa yeneyo,kila pachanyehe mkate au kunywega chikombe acheche cha Bambo jwangastaili chavai alipikie hatia ya yega na miyai ya bambo. ²⁸Mundu ajiojaye jwene kwanza,na yeneyo alyai mkate,na kunwega chikombe. ²⁹Maana jwalyega na kunywega bila kupambanua yega,kulyega na kunywega hukumu yake jwene. ³⁰Hajeje ndio sababu vandu vamaena kati jinu ni vagonjwa na dhaifu,na baadhi jinu vajomwike. ³¹Lakini tujichunguzaje tavete hatahukumiwa. ³²Ila patuhukumiwa na Bambo,tuvujiwa,ili tukotavega kuhukumiwa pamonga na chilambo. ³³Kwa yeneyo,kaka na dada vangu,pikonganeka mpataye kulyega nnendanaye. ³⁴Mundu akavai na njela na alaye kunyumba kwake, ili kwamba pikongeneka pamonga ikolakuega kwa hukumu. Na kuhusu mambo gangi gijandike,chinajelekezaye pichahikaye.

Chapter 12

¹Kuhusu kalama ya rohoni na dada yangu mbalayeka nkosaye kumanya. ²Mmanya ya kuvega pamavile wapangaji mwajongotai kufuata sanamu jangelongela,kwa ndila wowote vaongozai,kwa ndila mliongozwa nayo. ³Kwa yeneyo,mbala mmanyaye kwamba njeta jwayoka jawesa kwa Roho ya chapanga akalongela, "yeu alaiwe, "njeta jayoka jwachalongelai, "yesu ni Bambo, "jangavai katika Roho mtakatifu.⁴Basi jivile kalama tofauti tofauti,bali Roho ni jwene jolajola. ⁵Na kuna huduma tofauti tofauti bali Bambo ni jwene jola jola. ⁶Na kuna aina mbalimbali ya mahengu lakini chapanga ni jwene jolajola jwatenda mahengu goka katika woka.⁷Basi kila mmonga vapikia ufunuo wa Roho kwa faida ya woka. ⁸Maana mundu mmonga vapikie na Roho lolowi la hekima,na jongi lilowi la maalifa kwa Roho jolajola.⁹Kwa vangi vapikia imani kwa Roho jola jola na kwa vangi kalama ya uponyaji kwa Roho mmonga. ¹⁰Kwa vangi matendo ga makili na vangi unabii. Na kwa vangi uwezo wa kupambanua roho vangi aina mbalimbali ga lugha,na kwa vangi tafsili ya lugha. ¹¹Lakini Roho ni jolajola jwatenda mahengu agaga goka kupikia kila mundu kalama kwa kadili ya kuagula kake jwene.¹²Kwa maana ngati naha yega ni jimonga,nawombi una viungu yamaena naviungu yoka ni ya yega wola wola,yeneyo chavile kristu. ¹³Kwa maana katika Roho jimonga twenga woka tabatizwa kuvegayega jimonga.kwamba tu wayaudi au wayunani, kwamba tu watumwa au huru na woka vaticengite Roho mmonga. ¹⁴Kwa maana yeg si chiungu chimonga,bai ni ihungu. ¹⁵Yakavai chigendelo chulongilai, "kw kuvega nenga si chiwoko,nenga si sehemu ya yega, "yeneyo uhutenda kuwokana sehemu ya yega. ¹⁶Na yakavai lisikoi chililongilai, "kwa kuvega nenga si lio,nenga si sehemu ya yega,"yeneyo lilitendayeka kuwokana sehemu ya yega. ¹⁷Ngati yega yoka chivai lio ngakuvile kaku kuyohana? ngati yega yoka yakevai lisikio,ngakuvile kwaku kunuwa.¹⁸Lakini chapanga avekite kila chiungu cha yega mahali pake ngati chapangite jwene. ¹⁹Na ngati yoka yakavile chiungu chimonga yega yakavile kwaku?²⁰Henu saizi ihungu ni yamaena,lakini yega ni jimonga.²¹Lio liwezajeka kuulongeleta chiwoko, "njeta haja na mwenga, "wala mutu chiwezajika kwilongeleta igendelo njeta haja na mwenga. ²²Lakini hiungu ya yega ivonikana kuwega na heshima kidogo yaitakiwa zaidi. ²³Na viungu ya yega chituzani ina heshima kdogo taipikia heshima zaidi na viungu yoka yangavega na kuhutila ivilejika uzuli zaidi. ²⁴Na henu viungu hitu chivila na kuhutila jivile jeka ya kupikia heshima kwa kuvega tayali ivile heshima. Lakini chapanga aliunganisha iungu yoka pamonga na aipikie heshima zaidi yangati heshima.²⁵Ateite yeneyo ili pakotakuvega ugawanyiko katika yega bali iungu yoka ituzani kwa upendo wa pamonga. ²⁶Na wakati chiungu ngatichilemile iugu yoka alemala kwa pamonga. Au wakati chiungu chimonga nagti chiheshimiwa iungu yoka ijekela kwa pamonga. ²⁷Yenu mwangotamwenga ni yega ya kristona na cjiungu ila chimoga kaika yake.²⁸Na capanga avikite katika kanisa wanza mitume pili manabii tatu waalimu kisha vala woka vavalenda matendo makolongwa,kisha kalama ya uponyaji valavava saidia,vaa vavaenga maengu ga kujonjekea,na woka vavavile na aina mbalimbali ya lugha. ²⁹Je twenga tawoka ni mitume?twenga tawoka ni manabii?twenga ni valimu? je twenga woka tuenga matendo ga muhujiza?³⁰Je twenga woka tuvilenayo kalama ya uponyaji?twenga woka tulongela kwa lugha?twenga woka utafsili lugha. ³¹Nnondaye sana kalama ivile jikolongwa nanenga chinanangiyaye ndila jivile jambone zaidi.

Chapter 13

¹Tilogola kwamba nogola kwa lugha ja javanadamu na ya mahoka. Kama njeta upendu,minashaba jajilela upatu wauvuma. ²Na kwamba minajo karama ya unabii na ufale wa kweli yaijovite na maarifa,na kwamba minajo imani ja kuhamia chitumbi.Lakini anaivii njeta upendu,nenga si chindu. ³Na tilogola kwamba avoha milki jangu joha na kuhika umasikini,nakwamba moha ywega jangu ili vaajoche moto.Lakini kama sina upendu,janvoa jeka. ⁴Upendu huvumilila na kufadhili.upendu ujisifia au kumeka.wangali chiburi. ⁵Au lhonda.Mlonda je mambu gake,ulojeka uchungu manyata,wala hausabu gabaya. ⁶Uhekelejeka udhalimu. badala jake,ahikele katika kweli. ⁷Upendu,uvumilia mambo goha;uhamini mambo goha una ujasili katika mambo goha,na gastahili mambo goha. ⁸Upendu ukomajeka,ikiwa kuna unabii,woka upeta,ikawa jivii lugha chaikome,ikiwa kuna marifaa,gapete. ⁹Kwa kuwa timanyite kwa sehemu na tihenga unabii kwa sehemu. ¹⁰Lakini ajapo jela javii kamili,jela jangali kamili jipete. ¹¹Pavii mwana,alogwile kama mwana,naholalile kama mwana,nahamwi kama mwana.Panavii mundu nzima,navekite kutali nanenga mambo ga chiwana. ¹²Kyakuwa henu tilola kama kwa lindala,kama kumihu muhivendu,lakini wakati wene chatilole kumihu kwa kumihu,henu manyite kwa sehemu,lakini wakati wenu manyite sana kama nanenga chamanyikana sana. ¹³Lakini henu mambo genega gatatu gadumu:imani,litumaini lalihika,na upendu.Lakini lahivii likolongwa zaidi ja genega upendu.

Chapter 14

¹Nnonda upendo na kunongelia sna karama za murohoni, zaidi sana mpata. ²Maana jwene jwalolae kwalugha alongelajeka na vandu bali valongela na chapanga. mana njeta jwaeliwi kwa sababu alongela mambo gagalihihite katika Roho. ³Lakini jwene jwawoa unabii,alongela na vandu na kuvachenga,kuvatia mtima,na kuvafariji. ⁴Jwene jwalongela kwa lugha alichenga mwene lakini jwene awoa unabii alichenga kanisa.⁵Heno nogela kwamba mwangotamwenga mawoa kulongela kwalugha.Lakini zaidi ja aju,nndamani jakwamba muwoaunabii. Jwene jwawoa unabii ni nkuu kuliko jwene jwalongela kwa lugha (Labda avia ya kutafasiliwa)ili kwamba kanisa lipate kuchengwa. ⁶Lakini henu,kaka na dada zangu, ni kahikae kwinu na kulongela kwa lugha chinavafaidi kyani mwangota mwenga? Nwezajeka,isipokuwa nongela namwangotamwenga kwa ndela ja ufunuu,au kwa ndela ja lifundisho.⁷Ikavya hindu yangali na uhai ngati filimbi au chinubi vyangawoa sauti zizivii na tofauti,chiimanyikaawole ni chombo wole chivakimila.? ⁸Kwa maana ikaya barugumu ijawoa sauti jangamanyika ni jinsi wole mundu chamanyilaija kuvya ni muda va kujindaa kwa ndondo.? ⁹Vyovy hyene na mwangota mwenga.anamoite kwalulimi lilove langali dhahiri,ni jinsi wole mundu chaelevai chanongela chimuna pangelai,na njeta chavaelevai. ¹⁰Njeta shaka kwamba ivi lugha jamahele mbali mbali chilambo,na njeta hata jimonga jangali na maana. ¹¹Lakini ikavya manyitejeka maana jalugha,chinivia nangen kwaki jwene jwalongela najwene chavyanngeni kwangune. Vyovy hela na mwangotamwenga. ¹²Ivyo ivyo hela na mwangotamwenga,kwa kuvya ntamani sana kulola uthihirishova Roho,kupala kwamba mzidi sana kulichenga kanisa. ¹³Ivyo jwene jwalongela kwa lugha na ajopai apewa kutafasiri. ¹⁴Kwa maana ananyupite kwa lugha,Roho jangu jiyoa,lakini alangu gangu agana matunda. ¹⁵Henga kyani? chinyupa kwa Roho jangu,lakini chinyupa kwa malangu gangu. chinyemba kwa Roho,jangu,chinyemba kwa malangu gangu pia. ¹⁶Hengineyo,namsifu chapanga kwa roho, jwene jwavii ngeni chajetekia wole "Amina" Pamonga shukrani,akivya agamanyite jeka ganongela.? ¹⁷Maana ni kweli nenga vanshukuru vema,lakini jula jongi achengwajeka. ¹⁸Nanshukuru chapanga kwa kuvya nongela kwa lugha zaidi ja mwangotamwenga mavoa. ¹⁹Lakini katika kanisa ni heri nongele alovi nwanu kwa ufahamu gwangu ili mpate kuva fundisha vangine,zaidi ja kuongela malovi kumi elfu kwa lugha ²⁰Kaka na dada vangu,nkotokuvye vana kaika kufikiri kwinu.Badala jaki,kuhusiana na unami muvaa ngati vana va chapanga. Lakini katika kufikili kwinu mkavaa vandu vazima. ²¹Ijandikiwi katika sheria, "kwa vandu va lugha jenge na kwa milomo ja vageni chinongele na vandu ava. wala hata ivyo chavanyovanilajeka, "alongea Bambo." ²²Ivyo, ndimi ni ishara, siu kwa vavaamini,bali kwa vasiuamini. Lakini kuhuma unabii ni ishara,siu kwa vasiuamini, bali kwa ajili jau vaaminiu. ²³Aya ikivya kanisa loti lilikusanyika pamonga na voti valonge kwa lugha,na vageni na vasiu amini vajingine, je vawezajeka kulongela kwamba muviina lupengu. ²⁴Lakini ikivya woti mmoa unabii na jwangaamini au ngeni ajingile chashawive na goa gajovanila. chahukumiwe na yoti gagalongilile. ²⁵Siri za mtima vaki kabahunukiliwe matokeu gaki,kagwile makukama na kumwabuku chapanga. kakiri ja kwamba chapanga ju kati yitu. ²⁶Kiyani chichifuata basi,kaka na dada zangu? pankonganeka pamonga,kila mmonga avye zaburi,mafundisho,mafunuu,lugha au tafsili.nhenga kila chindu ili kwamba mulijenga likanisa. ²⁷Ngati yoyoti jalongela kwa lugha,vaywa vakima au vatatu,na kila mmonga katika zamu. Na mundu lazima atafsili ajachavalongile. ²⁸Lakini ngati jeta mundu va vakutafsili,bsi kila mmonga vau atama nuu mkate ja kainsa.Basi kila mmonga alongele kajika jaki na kwa chapanga. ²⁹Na manabii vamilu au vatatu valongele,na vengine vajomile kwa kupambanula chavalongile. ³⁰Lakini jwatamiti anahukunulila jambo katika huduma,jola ambayi jwa longilai na kukotoka. ³¹Kwa kuwa kila mmonga winu aweza kuwoa unabii mmonga baada ja jongi ilikwamba kila mmonga aweza kujiwola na woa vaweza kuntia mtima. ³²Kwa kuvye roho za manabii zivi pai ja ujangalizi va manabii. ³³Kwa kuvya chapanga si chapanga va uhakwa,bali va amani. Ngati chilivyo katika makanisa yiti ja vaumini. ³⁴Itupasa akambomba watamae chinunu katika kanisa. kwa kuvya varuhusivajeka kulongela badala yaki,itupasaa kuvye katika unyenyekevu,ngati pia sheria chilongela. ³⁵Ngati kuvi chochoti vavanongela kujijigana,basi vavakotai akavalome vau kuvyumba. Kwa kuvye ni honi kwa mmbomba kulongela katika kanisa. ³⁶Je lilovi lya chapanga lilihumiti kwinu? Je linhiki mwangotamwenga?³⁷Ngati mundu ajiloliti kuvyani nabii au va rohani,impasa kugamanyalila mambo ganavajandikila ja kwmba ni malagalakiu ga Bambo. ³⁸Lakini pangamanya aga,muneke akotokumanyalila. ³⁹Ivyo basi, kaka na dada vangu,mpala sana kuwoa unabii,na nkokotunzuia mundu yoyoti kulongela kwa lugha. ⁴⁰Lakini mambo goa gahengekai kwa usuri na kwa utaratibu.

Chapter 15

¹Heno navakombosha mwangota kaka na mwangota dada,panani pa injili januhubiliaje ambayu jamapolela na kujema kwayu. ²Ni katika injili aje nhokoliwi,ngati mulikamwili imala lilovi lyanahubiriaje mwangota mwenga,isipokuvya mwalimini bure.³Ngati pakwanza pana ipokela kwa umuhimu nijaletite kwinu ngati chijivile: kwamba kuhumila na maandiko, kristu awile kwa ajili dhambi yitu. ⁴Kuhumila na maandiko vanzikite,na kwamba afufuika lisiku lya tatu.⁵Na kwamba amwakalilekefa,kisha kwa valekome na vavina. ⁶Kisha alivawokela kwa wakati mmonga mwangota kaka na mwangota dada zaidi ja mia na nhanu. vamahehele vao bado vako hai, lakini baadhi jao vagonite lugono. ⁷Kisha amokile yakobo,kisha mitume voa.⁸Pamwisho vagoti,amokile nenga,ngati hyele kwa mwana jwa pagwiti katika wakati vanga usahihi. ⁹Kwa kuvya ni nchoko kati ja mitume. Nistahilijeka kungeme mtume,kwa sababu nalitesite kanisa lya chapanga.¹⁰Lakini kwa neema ja chapanga mile ngati chamile, na neema jaki kwangune vijekaja bure baada jaki,nahengite badii kuliko voti.Lakini javiijeka nenga,bali neema ja chapanga jijivi mkati jangu. ¹¹Kwa iyo ngati nenga au voa,tutu hubili heneyo na tuamini heneyo¹²Henu ngati kristu vanhubilie ngati jwafufuka kwa vavawile, ikyawole baadhi yinu nnongela njeta ufuf va vandu. ¹³Lakini ngati njeta ufufuo va wawile basi hata kristu afufukijeka. ¹⁴Na ngati afufukijeka,heneyo mahubiri gitu ni bure,na imani yinu ni bure.¹⁵Na tupatikini kuvya mashahidi va vaunami kuhusu chapanga, kwa sababu twanshudile chapanga chinyumi,kulongela amfuue kristu,wakati amfuujeka. ¹⁶Ngati ikivya wafu avafufuliwaje, yesu pia afufuliwejeka. ¹⁷Ngati ikivya wafu avafufulivajeka, imani yinu ni bure na badu mvi kwenyi dhambi zinu. ¹⁸Heneyo hata vale vavawile katika kristu pia vaangamie. ¹⁹Ikivya kwa maisha aga kajika yaki tuvii na ujasiri kwa wakati uhika mkati ja kristu,vandu voti,twenga nivakuhurumiva zaidi ja vandu voti.²⁰Lakini henu kristu afufuki kuhuma kwa vawili,matunda ja kwanza ja vale vavawile. ²¹Kwa kuvya chifo chaikiti kupetela mwanadamu, pia kupeti mwanadamu ufufu va vawile.²²Kwa kuvya ngati katika adam voti vawega heneyo pia katika kistu voti chavahenga kuvye hai. ²³Lakini kila mmonga katika mpangu waki kristu,matunda ga kwanza,na kisha vale valio va kristu chavahengai kuvya hai wakati vakuhika kwaki.²⁴Ndi chiuvya pamwisho,pena kristu pacha kabidhia ufalme kwa chapanga Atate. Hii pena pacha akomeshai utawala woti mamlaka yoti na makili. Kwa ²⁵kuvya lazima atavalee mpaka pachaveka maadui zaki woti paja lwayu zaki. ²⁶Aduhi va mwisho kuharibiwa ni chifo.²⁷Kwa kuvya "avikiti kila chindu paja lwayo zaki" lakini pachilongela "vamekiti kila chindu" ni wazi kwamba yeme vahusishajeka vale duvavavikiti kila chindu pai jaki mwene. ²⁸Wakati hindu vavekiti paijaki,kisha mwana mwene chavameke pai kwaki jwene mbayi avekiti hindu vyoti pai jaki. Yene chitokela ili kwamba chapanga Tate avya yoti katika vyoti. ²⁹Au pia chava henga kuani vale va abatizwa kwa ajili ja vafu? ngati vafu vafufuliwa jeka kabisa ndava kyani kavina vabatizwa kwa ajili jau.? ³⁰Na ndava kyani tuvi katika hatari kila saa?³¹Kaka na dada zangu,kupetela kujisifu kwangu katika mwangotamwenga,ambayu katika kristu yesu Bambo witu,ndangaza yeme nweka kila lichova. ³²Ivaidia kyani,katika mtazamu va vanadamu,ngati nakomine na vanyama vakali akwo Efeso,ngati vafu vafufuliwajeka? nkokakaje basi tulya na kunywega,kwa kuva chilau tuwega.³³Nkokudanganyika:"makundi gabava gaharibika tabia njema. ³⁴Muvya na kiasi! muishi katika haki! nkokujendelela kuhenga dhambi. kwa kuvya baadhi yinu njeta maarifa ga chapanga. nongela hene kwa honi yinu.³⁵Lakini mundu jongo chalongele "jinsi ng'ani vafu va vafufuliwa? Nau chavahikayi na aina ng'ani ja hyega.?" ³⁶mwenga mwanjinga sana! chela champundite chiwezekanajeka kuanza kukola isipokuvya chiwile.³⁷Na chela champanda ziu hyega ambau chakuvya balini mbeyu jajichipwele.Iweza kuvya nganu au chindu chenge. ³⁸Lakini chapanga chaupeni hyega ngati chapalite,na katika kila mbeyu hyega ngati chapalite,na katika kila mbeyu hyenga yaki mwene. ³⁹Hyega yoti ilandanajeka isipokuvya,ivi hyega jimonga ja wanadamu,na hyega jenge vavanyama, na hyega jenge ja chiyuni,najunge kwa ajili ja homba.⁴⁰Pia ivi hyega ja mbinguni na hyega ja chilambo. Lakini utukufu va hyega ja mbinguni ni aina jimonga na utukufu va chilambo. Lakini utukufu va hyega ja mbinguni ni aina jimonga na utukufu va chilambo chingine. ⁴¹Ivi utukufu mmonga va lyova, na utukufu gonge va mwehi,na utukufu gonge vandondwa kwa kuvya lundondwa lumonga itofautiana na ndondwa genge katika utukufu.⁴²Ivyo ndivyo chiuvile pia ufufuu va vafu.chichipamowa chiharibika,na chichimela chaharibikajeka. ⁴³Chavapandite katika matumizi ga kawaida,kumelesa latika utukufu.chavapandite katika udhaifu , chavamelesa katika makili. ⁴⁴Vachipanditi katika hyega ja asili,chava melesa katika hyega ja kiroho.kama kuna ega va asili, kuna yega wa kiroho pia.⁴⁵Ivya pia ijandikiwi "mundu va kwanza adamu vanhengite roho jijiishi." Adamu va mwishu vanhengite roho ivoa uhai. ⁴⁶Lakini va chiroho aikitejeka pakwanza bali va asili,na kisha va chiroho.⁴⁷Mundu va kwanza na va chilambo,jwavantengenisi kwa luhumbi. ⁴⁸Mundu vapili ahuma mbinguni. ⁴⁹Ngati yela jola jwantengenisi kwa luhumbi,ivyoy pia vale valiotengeneza kwa luhumbi.ngati yelamundu na mbinguni chavile,ivyoy pia vale va mbinguni. Ngati ambayu chitupapa mfanu vamund valuhumbi,chitupapa pia mfanu vamundu va mbinguni.⁵⁰Henu navalinglelela, kaka na dada

zangu,kwamba hyega namiahi iwezajeka kuuriyihi ufalme va chapanga. Vala vakuharibika kurithi vangaharibika. ⁵¹Nnolai nanongela mwangotamwenga siri ja kweli:chitiwajeka woti bali woti chitibadilishwai. ⁵²Tutabadilishwa katika wakati katika kuchichilama kulolakia kwa lihu,katika lipenenga ja mwisho. Kwa kuvya lipenenga italia,na vafu chava fufuliwai na hali ja jangaharibika,na ngabadilisha. ⁵³Kwani awo va kuharibika lazima va uwalae va vangaharibika,na awo va kuwega ma uwalae wangawega. ⁵⁴Lakini wakati awo mlongelo ambau wowo ja ndikiwi, " ⁵⁵chifo chavamilite katika ushindi." Chifo,ushindi vako uvii kwako? chiwa,uvii kwali uchungu vako. ⁵⁶Uchungu va chiwa nidhambi,na makiligadhambi ni sheria." ⁵⁷Lakini shukrani kwa chapanga,jwatupekea twenga ushindi kupetela. Bambo witu yesu kristu.! ⁵⁸Kwa hyeme,vapendwa kaka na dada zangu,muvyana imani na ntokundendemeka. daima uihenga mahengo ga Bambo kwa sababu mmayite kuuvya mahengo ginu katika Bambo siyu bure.

Chapter 16

¹Henu kuhusu michango kwa ajili ya vaumini,ngati chaelekezai makanisa ga Galatia,ivyo hene ipasa kuhenga. ²Katika lichova lya kwanza ya wiki,kilammonga winu aveka chindu fulani kandu na kukiifadhi ngati chamuweza.Nhenga genanili kwamba kukotokuvyega na michango wakati pakuhik.³Na pachahikai,yoyoti chimuhagulai,chinantuma pamonga na balua kuhuma sadaka yinu akwo yerusalem. ⁴Na ngati ni kwa nenga kujaula pia,titijalai pamonga nanenga.⁵Lakini chihika kwinu,wakati chimpetelai makedonia.kwa kuvya mpetela makedonia. ⁶Labda naweza kutama namangotamwenga au hata kujomola majira ga mbepo,ili kwamba muweza kunyangatila katika ulendo wangu ,popotipala panyaula.⁷Kwa kuvya ndalajiajeka kuvawona henu kwa muda mfupi.Kwani ndumaini kutama namwangota mwenga kwa muda fulani,ngati Bambo chanuruhusai. ⁸Lakini chindama Efeso mpala pentekoste. ⁹Kwa kuvya nlyango mupana ufunguliwe kwa ajili jangu,na kuvii maadui vamahele vavapenganau. ¹⁰Henu wakati Timotheo pakuhika,mumonai kwamba avile na mwangotamwenga pagajogopa,ahenga mahengo ga Bambo,chahenga. ¹¹Mundu yoyoti akoto kudharau.Munyangatilaji katika ndela yaki kwa amani,ili kwamba aweza kuhika kwaki.kwa kuvya nantaragila ahika pamonga na nnongo. ¹²Henu kuhusiana na nnongo witu apolonantiite ntima sana kuvajendelela mwangotamwenga pamonga na nnongo.Lakini kuamula pangahika kwa henu hata heneyo,chaika wakati wanafasi. ¹³Munya miho,njemamna imara,nhenga ngati achanalome,munya na makili. ¹⁴Basi yoti gamgahenga mugahenga katika upendu. ¹⁵Mumanyite kaya stefana. Mmanya kwamba valikuvya vaamini vakwanza akwo akaya,na kwamba vajivekite venyeve kwenye huduma ya vaumini,na henu navadihi,kaka na dada zangu. ¹⁶Mkuvya vanyenyekivu kwa vandu ngati aho,na kwa kila mundu jwasaidila katika mahengo na wahenga mahengo pamonga na twee.¹⁷Namulai kwa kuhika wa stefana,Fotunato,na Akiko.vajemite mahali ambapu mwangotamwenga mungipaswa kuvya. ¹⁸Kwa kuvya vafurahishwa roho jangu na yinu.Kwahene henu,mwamanyalilai vandu ngati ava. ¹⁹Makanisa ga Asia vatuiti salamu kwinu.Akila na Priskavavasalimilakatika Bambo,pamonga na likania lilivile kunyumba jao. ²⁰Kaka na dada zangu woti vava salimila.Msalimianai kwa libusu takatifu.²¹Nenga,Paulo,nyandika naa kwa chiwoko changu. ²²Ngati yoyoti champalajeka Bambo,basi laana ivya panani paki.Bambo witu hika. ²³Neema ya Bambo yesu ivya mavoa. ²⁴Upendu vangu uvia pamonga mavoa katika kristu yesu.

2 Corinthians

Chapter 1

¹Paulo mtume wa yesu kristu kwa mapenzi ga chapanga.na timotheo nnongo wake, kwa kanisa la chapanga lilivile kolintho,na kwa vaumini woka vavavili katika mkoa woka wa akaya. ²Neema na ivai kwinu na amani kuwoka kwa chapanga Tati witu na Bambo yesu kristu.³Na asifiwe chapanga na Tati wa Bambo yesu kristu,jwene ni Tati wa lehema na chapanga wa falaja yoka. ⁴Chapanga hutufaliji twenga katika matesu gitu goka ili kwamba tuwezaye kuvafaliji vala vavivile katika matesu.tavafaliji vangi kwa falaja jelejela ambayo chapanga atumile kutufaliji twenga.⁵Kwa kuvega yeneyo matesu ya kristu kujonjekea kwa ajili jitu yela yela falaja jitu ijonjekea kupitila kristu. ⁶Lakini ngati vatulagahi,ni kwa ajili ya falaja jinu na uwokovu winu na ngati vatufalajaye ni kwa ajili ya falaja jinu.faraja jinu itenda maengu kikamilifu pipakuliki matesu kwa uvumilivu ngati twinga pia patuteseka. ⁷Na ujasili witu panane pitu ni thabiti. tumanya kwamba ngati jela ambayo mshiliki matesu,yelayela mshiliki falaja.⁸Kwa kuvega tupalayeka mwangolomwenga kuvega vajinga nnongo kuhusu matatizo tugavilenago genaye akoho Asia.Tawe ni zaidi ga jela tutuweza kugega,kana kwamba tavile jeka nayo ata na tumaini la kutama kavena. ⁹Kweli tavile na hukumu ya kifo panane jitu lakini yeneyo yavile ni kutenda twenga tukakuvika tumaini panane jitu tavete,badala yake tivikaye tumaini katika chapanga,afufuaye vavawili. ¹⁰Atuokwihe twenga kuwoka genaye maafa ya mauti.na chituokaaye kavena.tivekite ujasili witu katika jweneyo ya kwamba chatuokowai kavena.¹¹Chitenda naha ngati yeneyo mwangolamwenga pia pamutusaidia kwa maombi ginu.Yeneyo vamaena chavawoaye shukulani kwa hiaba jitu kwa ajili ya upendo wa neema utupatite twenga kupitila maombi ya vamaena.¹²Tujivunia ivai ushuuda wa dhamili jitu kwa kuvega ni katika mia jamboni na usafi wa chapanga kwaba twavilesawa tavete katika chilambo.Tuhengite yeneyo hasa na mwangolamwenga,na sio katika hekima ya chilambo lakini badala yake ni katika neema ya chapanga. ¹³Tajandikilayeka chochoka ambacho muwezayeka kukisoma au kujelewa milenayo ujasili. ¹⁴Kwamba kwa sehemu mumekwisha kuteukiwa na minao ujasili kwamba katika njova ya Bwana yesu chitavagaye sababu jinu kwa ajili ya yeta chinu,ngati yela chimai kwinu.

¹⁵Kwamba sababu navile na ujasili kuhusu hili napalai kuika kwinu kwanza,ili kwamba mwesai kupokela faida ya kugendelewa mala ivena. ¹⁶Navile mbaga kugendela wakati chijelekeai makedonia.Kavile napalai kuvagendela kavina wakati chimuyai kuwoka mekedonia,na kisha mwangomwenga kutuma enga vakati nyelekoa uyaudi. ¹⁷Panavile vikilia namna ajeje je,navile zitazita? je panga mambo kulengana na chiwango cha kibinadamu ili kwamba nongilai "iyoho,iyoho"na 'mbwito"mbwito" kwa wakati mmonga. ¹⁸Lakini ngati jela chapanga chavile mwaminifu,tulongelejeka yoka iyo na mbitu. ¹⁹Kwa kuvega mwana wa chapanga,yesu kristu ambaye silivano,timotheo na nenga tatangize miongoni mwitu,siyo "yeneyo ni mbwitu".Badala jake walati woka ni hena. ²⁰Kwa kuvega ahadi yoka ya chapanga ni "Hena"katika jwene.yeneyo pia kupitila jwene tulongela "Amina"kwa utukufu wa chapanga. ²¹Yenu ni chapanga ambaye atusibitisha twenga pamonga mavene katika kristu na atutumite twenga. ²²Avekite muhuli panane jitu na alipelite roho katika mitima jitu ngati dhamana ya chela ambacho ngaatupikie baadaye. ²³Badala yake,nasihi chapanga kushuudia nenga kwamba sababu iyangendele ngotakuika kolintho ni kwamba kotakujemela na mwangolomwenga. ²⁴Ajeje sio kwa sababu tujalibu kudhiti jinsi imani jinu chitakiwa kuvega.Badala yake tutenda pamonga mwangolomwenga kwa ajili ya kuengwa kwinu,ngati chijema katika imani jinu.

Chapter 2

¹Kwayenyo naamwili kwa sehemu yangu namwite kwamba ngaikiteyeka kavena kwinu katika hali ya uchungu. ²Ngati nasababishila mwangolomwenga maumivu,ni mweneki ngafuliishi nenga,lakini ni jola ambaye vanemie na nenga. ³Najandike ngati chinitule ili kwamba wakati nakaikaye kwinu ngotakuvega kunemaha na vala ambao wakavile vateile engwai minawo ujasili kuhusu mwangolomwenga woka kwamba kuhengwa kwinu ili kuengwa kula kula iminayo mwangolomwenga yoka. ⁴Kwa kuvega najandike mwangolomwenga kuwokana na matesu akululongwa na dhiki ya ntima,na kwa maholi amaena napajeka kuvasababisha mwangolomwenga maumivu.Bdala yake,napalai mmanyaye upendu wa kina umile nao kwa ajili jinu. ⁵Ngati kuna jwayokajola asababishie maumivu,asababishie yeka tu kwangu nenga lakini kwa chiwango furani -bila kuvika ukali zaidi kwinu mwangolomwenga woka. ⁶Ajeje adhabu ya mundu ajojo wa vamaena na itosha. ⁷Kwa yeneyo yenu badala ya adhabu,chitakiwa kusamehe na kufalijili,tendaye yeneyo ili kwamba atakuweza kushindwa na huzuni jezidite. ⁸Kwa yeneyo nakemela mtima kuthibitisha upendu winu pahazala kwa ajili yake. ⁹Ajeje henu sababu nayandike ili kwamba mwesaye kuvalenga na kumanya kuvega ngati ni vatii katika kila chindu. ¹⁰Ngati nasamehe chochoka chisamehewa kwa faida jinu katika kuvega kwa kristu. ¹¹Ajeje ni kwamba shetani okotakutakiwa kutukonga kwa kuvega twenga si vajinga kwa mipango yake. ¹²Mlyangu wayekuliwe kwangu ba Bambo paikite pamuchi wa troa kuhubili injili ya kristu panapala. ¹³Hala yeneyo.navijeka na amani ya ntima kwa sababu nakolijeka nnongo wangu Tito pale.jeneyo nanekite na nikavuya makedo nia ¹⁴Lakini ashukuliwe chapanga,ambaye katika kristu mala yoka kutuongoza twenga katika ushudi kupitia twenga kusambaza halufu yamboni ya maalifa yake maali poka. ¹⁵kwa kuvega twenga kwa chapanga ni alufu jambone ya kristu,woka kati ya vala vavaokolewa na kati ya vala vavaangamila. ¹⁶Kwa vandu ambao vaangamili,ni halufu kuwoka kuwega hadi kuwega.kwa vala vavaokolewa ni halufu jamboni kuwoka uzima hadi uzima.Nimweneki jwasitaili hindu ayeye. ¹⁷Kwa kuvega twenga sio ngati vandu vamaena vavaemelesa lilowi la chapanga kwa faida.Badala yake,kwa usafi wa nia tunanena katika kristu ,ngati naya tuvatuma kuwoka kwa chapanga,palongolo ya chapanga.

Chapter 3

¹Je,tiwanzite kulisifia tavete kavena?taipajeka barua ja mapendekezu kwitu au kuhumi kwinu,kama baadhi ja vandu,je taipala?. ²Twenga tavete ni barua jitu ja mapendekezu,jatijandike mumi mitima jitu.yaimanyikana na jisomwa na vandu voha. ³Na tilangiha kwamba tenga ni barua kuhumi kwa kiristu,jaavohite na twenga.jayandikwe siku kwa winu bali kwa ntima wa chapanga jwavii womi.jajandwikejeka panani pa ibau ywa maganga,bali panani ja ibau ywa mitima ja vanadamu.⁴Na wene nde ujasili walivii nau katika chapanga kupete kiristu. ⁵Tajiamini tavetekwa kudai chochoka kama kuvoka kwitu.badala jake,kujiamini tavete kwa chochoka kama kuhumi kwitu.Badala jake,kujihamini kwetu kuvoka kwa chapanga. ⁶Ni chapanga ambaye atitehi tiwese kuvywe vatumishi va liaganu lampya.lene ni liaganu si la barua bali la ntima.kwakuvega barua jikoma,lakini ntima ivoha vomu.⁷Henu mahengu chiwa jajavile vahongwile katka herufi panani pa maganga jahikite kwa namuna ja utukufu kwamba vandu va Israeri valolitejeka mmonga kwa mmonga pamihu pa musa yene ni kwa sababu ja utukufu wa pamio pake utukufu ambao wavii wa huvilu. ⁸Je,mahengu ga ntima chagavywejeka na utukufu zaidi?⁹Kwa kuwa kama uduma ja kuhukumu chavii na utukufu,ni mara jilengwa zaidi ja huduma ja haki jakizidi sana katika utukufu!. ¹⁰Ni kweli kwamba,chela chachihengike utukufu kwanza njeta utukufu lena katika heshima jene,kwa sababu ja utukufu wauzidi. ¹¹Kwa kuwa kama chela ambachu chavii cha kupeta ni kwa chiasi gani zaidi chela ambacho ni cha chilama chachinywe na utukufu.¹²Kwakuwa tajiamini genego tivii na ujasili sana. ¹³Tivii kama musa,jwavekite utajili panani pa pamihu pake,ili kwamba vandu va Israeli vakotakuweza kujangali mmonga kwa mmonga pamwishu wa utukufu ambau wavii uvokela.¹⁴Lakini fahamu jao ywavii waitavite.hapa mbaka kihu utaji wola bado ubaki panani ja usomaji wa liaganu la kale.vavekitejeka wazi,kwa sababu ni katika kristu kajika ajivohite kutali. ¹⁵Lakini hala lelenu,wakati wowoka musa pavansoma,utajili panani ja ntima jau. ¹⁶Lakini mundu pageuka kwa Bambu,utaji vauvoha.¹⁷Henu Bambu ni ntima.papavi na ntima wa Bambu,kuna uhuru. ¹⁸Henu tenga tavoha,pamonga na pamu yangali kuvekewa utaji,tilola utukufu wa Bambo.vatibadilisha munkati ja mwonikani wolawola wa utukufu kuhumi shahada jimonga ja utukufu kujau pangikama chaivii kuhumi kwa Bambo, ambaye ni ntima.

Chapter 4

¹Kwaiyo kwa sababu tivii huduma jene,na kama ambavyo taipokii rehema, tikatajelamaa. ²Badala jake,tikanite ndela yoha ja honi na jaijovite.hitamaje kwa hila,na titumijeka vibaya lilovi la chapanga.kwa kuwalisha gagavii kweli,tahilangiha tavete kwa dhamila ja kila mundu kulongolo ja chapanga.³Lakini kama injili jitu jijovite, jijovite kwa vala tuu vavaangamia. ⁴Katika kuhegu kwau,chapanga jwa chilambu chene avapofishe fahamu jao jangahamini,matokeo gao,vawesa je kuro nuru ja njili ya utukufu wa kristu,ambaye ni mfamu wa chapanga.⁵Kwa kuwa tajitangazajeka tavete,bali kristu yesu kama Bambu,na tenga tavete kama vatumishi vao kwa ajili ja yesu. ⁶Kwakuwa chapanga nde ambaye alogwile,"mwanga chauhangaze kuhuma kuluvendu."ahangize katika mitima jitu kuwoha mwanga maazifa ga utukufu wa chapanga katika uwepu wa yesu kristu.⁷Lakini tivii hazina jene katika ywombo ya ludaka,ili kwamba ijeleweke kufye na makakala ga kolongwa sana ya chapanga nasio gitu. ⁸Tilaga katika kila,lakini tisongwajeka tivona shaka lakini timajeka na kukata tamaa. ⁹Titesawa lakini titekizwe.vatitaga pahi lakini tiangamizwijeka. ¹⁰Machova goha tigege katika ywega jitu chiwa cha yesu,ili kwamba womi wa yesu uvonekane pia katika ywega jitu.¹¹Tenga vativii womi siku yoha vativolitekuwega kwa ajili ya yesu,ili kwamba womi wa yesu uvonejane katika ywega jitu chibinadamu. ¹²Kwa sababu jene chiwa chatitenda mahengu munkati jitu,bali womi uhenga mahengu munkati jitu.¹³Lakini tivii na ntimawolawola wa imani kulengana na chela chavii chachiandikwe:" nahamini,na iywoywo nalogwile"tenga pia tihamini,na iywoyo pia alongilile". ¹⁴Timanyite kuvywe jola jwavii mfufua Bambo yesu pia chatifufue twenga pamonga na jwene.timanyite kuvywe chatilete twenga pamonga na twenga katika uwepo wako. ¹⁵Kila chindu kwa ajili jitu ili kwamba kwa kadili nema chajiyenela kwa vandu vamahele,shukulani kujonyokeha kwa utukufu wa chapanga. ¹⁶Henu tikatajeka tamaa.Japokuvywege kwa kunja tichakaa,kwa munkati vatitende vampya kihu hadi kihe. ¹⁷Kwa chipindi chene chihupi,matesu gene gauwepesi gatihanda twenga kwa ajili ya umilele uzitu wa utukufu wauzidi ipenu ywoha. ¹⁸Kwakuwa tilojeka kwa ajili ya hindu ambayo ivonekana,bali kwa ajili ya hindu ywega vonekana.hindu yatiweza kuivona ni ywamuda tuu,bali hindu ambayo ywangavonekana ywamilele.

Chapter 5

¹Tuhika kwamba ngati masikini wa chilambo ambao tutama momo gayaalibika,tunalo lijengo kuwoka kwa chapanga.ni nyumba jangatengeneze kwa mawoko ya binadamu bali ni nyumba ya milele katika mbingu.

²Tupala kwa ajili ya yeneyo tupyiga,takapalai kuvikwa kwa maskini jitu kumbinguni. ³Tupala kwa ajili ya yeneyo kwa sababu kwa kuwala chituwonekanayeka kwatumatakugawaka.⁴Kwa hakika wakati tuvile mkati ya hema ajeje tupyiga tulemewa.tupala yeka kuuliwa.Badala yake.tupala kuwalikwa.ili kwamba chela chichi vile chichiwiwe chwezaye kuchimila na uzima. ⁵Jola jwatundie twenga kwa chindu acheche ni chapanga.ambaye atupekie twenga roho ngati ahadi ya chilacha pala kuika.⁶Kwa yeneyo mmaye na ujasili siku yoka.mmaye mio kwamba wakati tuvile panyumba katika yega.tuvile kutali na Bambo. ⁷Kwa kuvega tugenda kwa imani, sio kwa kulola.kwa yeneyo tunaujasili. ⁸Ni bola tuvai patali kuwoka kwa yega na nyumba pamonga na Bambo.⁹Kwa yeneyo tutenda kuvega lilengo litu ngati takavai panyumba au patali tapendeyei jwene ¹⁰Kwa kuvega lazima woka tuvonekanaye palongolo ya chiti cha ukumu cha kristu ili kwamba kila mmonga aweze kupokela kila chichisitaili kwa mambo gaga lendike katika yega,yakavai ni kwa uzuli au kwa ubaya.¹¹Kwa yeneyo kwa kuumanya hofu ya Bambo,tavashawishi vandu.jinsi titivile iwonekana wazi na chapanga.tutumaini kuvega iheliwki pia yeneyo zamili jinu. ¹²Tulengayeka kuvashawishi mwangolomwenga kavina katulola twenga ngati vakweli.Badala yake tavapikia mwangolomwenga sababu ya kumeka kwa ajili jitu ili kwamba tawesaye kuvega na lijibu kwa vala vavamekela kuhusu mwonikano lakini sio chela chechevile mkati ya mtima.¹³Kwa kuvega yakavega ngati natiombite na malangu ni kwa ajili ya chapanga .na ngati tuvile yenye malangu gito timamu,ni kwa ajili jinu. ¹⁴Kwa kuvega upendu wa kristu vatushulutisha,kwa sababu tuvinayo huhakika na ili:kuvega mundu mmonga awihile kwa ajili ya woka,na kwa veneva woka vawile. ¹⁵Na kristu awile kwa ajili ya woka,ili kwamba vala vavatama vakokutama kavina kwa ajili yao vene.Badala yake lazima vatamaye kwa ajili yake jwene ambaye awile na afufuliwe.¹⁶Kwa sababu hii kuwazila twenga na tujendelelai twaukumujeka mundu kulengana na chiwango cha binadamu,ingawa peneye kwanza tanolai kristu katika namna ajeje lakini twenga twahukumujeka woka kwa namna ajeje kavena. ¹⁷Kwa jeneyo yakavai mundu jwayoka yule mkati ya kristu,yeneyo ni chiumbe champya.mambo ya kale gapitate nnolai gavile gampya.¹⁸Hindu yoka ayeye ivoka kwa chapanga atupatanisha twenga jwene kupitila kristu na atupikie huduma ya upatanisho. ¹⁹Yeneyo ni kulongela katika kristu chapanga anaupatanisho chilambo chake jwene sio kuhesabu makosa gao dhidi yao avikelikea kwitu ujumbe wa upatanisho.²⁰Kwa yeneyo tuna teuliwa ngati vava wakilishi wa kristu kana kwamba chapanga avile atenda lufaa yake kupitila twenga twasii mwangolomwenga kwa ajili ya kristu mpatanishi kwa chapanga. ²¹Ateite kristu kuvega sadaka kwa ajili ya dhambi jinu jwene ndiye ambaye ateile naha ili tuwezaye kutendeka haki ya chapanga katika jwene.

Chapter 6

¹Nakwa yeneyo,kutenda mahengu pamonga tuvasihii mwangolomwenga nkotakupokela neema ya chapanga pangavega matokeo. ²Kwa yeneyo alongela."wakati ubalika navile makini kwinu na katika siku ya wokovu navasaidie,"Nnolaye henu ni wakati ubaliki.Nnolai henu ni siku ya wokovu. ³Tuvekajika liganga la kiziwizi palongolo ya mundu yeyoka kwa kuvega tupatajika huduma jitu iletai katika sifa ibaya.⁴Baada yake,tulihakiki tavete kwa matendo gitu goka kwamba tu vatumishi wa chapanga.Tu vatumishi wake katika vaveyewamaena wa ustahimilivu,mateso dhiki ugumu wa maisha. ⁵Kumenyewa,vifungo,ghasia katika kunga maengu kwa bidii katika kukusa lugono kilu katika njala. ⁶Katika usafi, maalifa,uvumilivu,wema,katika roho matakatifu,katika upendu halisi. ⁷Tu vatumishi vake katika lilovi la kweli,katika makili ya chapanga.tu vilenayo silaha ya haki kwa ajili ya chiwoko cha kulome na cha kungeya.⁸Tuenga maengu katika heshima na kuzauliana,katika kashifa na sifa.vatukopokela kuvega vakutukonga na wakati tu wakweli. ⁹Tuenga maengu kana kwamba tumanyaka najika na yakona tumanyakana vizuri.Tuhenga maengu ngati vavawega na-Nnolai!-yakona tuishi.tuhenga maengu ngati vatuhazibu kwa ajili ya matendo gitu lakini sio ngati vangahukubiwa hata kuwega. ¹⁰Tuenga maengu ngati vavavile namasikitiko,lakini siku yoa ivile furaha.Tuenga maengu ngati masikini lakini tunatajilisha vamaena.Tuenga maengu kana kwamba tupatajika chindu bali ngati tutumilike kila chindu.¹¹Tulongile ukweli woka kwinu,wakorintho,na mitima jinu ifungwike kwa upana. ¹²Mitima jinu ahivilijeka na twenga,bali vazuia mwengolomwenga na hisia yenu mavene. ¹³yenu katika kubadilisha kwa haki-nnongela ngati kwa vana-fungule mitima jinu kwa upana.¹⁴Nkokufunganisha pamonga na vangaamini kwa kuvega kuna kujelawana gani kati ya haki na uhasi? na kuna ushilika gani kati ya nulu na luvendu. ¹⁵Ni makubaliano gani kristu aweza kuwega nawo na Beliari? au jwene haamini ni ana sehemu hani pamonga na vangaamini?. ¹⁶Na gavile makubaliano gani gavile kati ya hekalu la chapanga na sanamu?kwa kuwega twenga ni hekalu la chapanga kwavile hai,ngati jinu na kugenda kati yao.chimege chapanga wao,nawombe chavavai vandu vangu.¹⁷Kwa jeneyo,"mmukai kati jinu na vakatengaye nao,"alalongela Bambo."nkolagusa chindu chichafu na chinakalibishaye mwangolamwenga.

¹⁸Chimaye Tati winu mavene chimaye vanangu Bambo mwenyezi.

Chapter 7

¹Vinampala vangu kwa kuvega tu ahadi jejenjino,na tujijoni tavete kwa kila lijambo ambayo litutenda kuvega vahakwa katika yega jitu na katika roho.Na taulondaye utakatifu katika kujogopa kwa chapanga.²Ntendaye nafasi kwa ajili jitu! takosilejika mundu jwayokayola.twadhuliteyeka mundu jwayokayula.tujinufaisha yeka kwa faida ya mundu jwayokajola. ³Nongela hili siyo kwa kunahumu.kwa kuvega nasemehe kwamba mwene mutima mwinu.kwatehe twenga kuwega pamonga na kutama pamonga. ⁴Milenao ujasili wamaena mkati jinu,na meka kwa ajili jinu.Hikiliwe na falaja vaikiliwe na kuhengwa hata pakatikati ya mateso gitu goka.⁵Taikite mekedonia yega hitu yavilengaye neyo na chipumulo.Badala yake,tupatite tabu kwa namna yoka kwa kutumenya ngondo upande wa kunja na hofu upande wamkati. ⁶Lakini chapanga,jwafaliji vavadumwile tamaa,atufaliji kwa ujio wa Tito. ⁷Yavilejeka kwa ujio wake tu kwamba chapanga atufaliji.yavile pia falaja jila tito avutukile kuwoka kwinu jenwe atulongile upendo ukolongwa uminao ajili yangu yeneyo idhidite kuwega na kuhengua zaidi.⁸Hata ingawa walaka wangu watendite kusikitika, nenga nulelejeka.lakini nulelila wakati pinaloloye walaka wowowo wawatendite mwangolomwenga kuvega na uzuni lakini mavile na uzuni kwa muda ufupi. ⁹Yenu nina kuhengwa si kwa sababu mavile na shida,lakini kwa sababu uzuni winu ya chiungu.yeneye mwatesitwe si kwa hasala kwa sababu jitu. ¹⁰Kwa kuvega huzuni wa kiungo uleta toba ambayo jikamulisha wokovu bila ya kuvega na majuti.Huzuni ya chilambo,hata yeneyo ueta mauti.¹¹Jangalilai huzuni hawowo wa kiungu chazalishe azma gani jikubwa mukati jinu.jinsi gani azma javile jikubwa mukati jinu jinsi gani azma javile jikubwa mkati jinu kutibitisha kuvega mivilejeka na hatia kwa jinsi gani uchungu winu chuvai ukubwa hofu jinu kunogela kwinu bidii jinu na shauku jinu kulola kwamba haki ipaswa kutendeka!katika kila lijambo mutibilishe mavene changavega na hatia. ¹²Ingawa najandikile mwangolomwenga,nayandikayeka kwa ajii ya makosaji,wala si kwa mundu jwatesute na maovu jandike ili kwamba udhati wa mtima winu kwa ajili jitu itendekaye kumanyakana kwinu palongolo ya mio ya chapanga.¹³Ni kwa ajili ya ayeye kwamba tufalijika.katika kuyonjekea ya falaja jinu mavene,tuhengwa pia,hata zaidi kwa sababu ya kuhengwa kwa Tito,kwa roho yake yabuludike na mwangolomwenga woka. ¹⁴Kwa kuvega ngati namekiti kwajwene kuusiana na mwangolomwenga,navilejeka nahono.chinyume chake,ngati tu ila lilowi tutlongile kwinu tavele kweli,kumeka kwinu kuhusu mwangolomwenga kwa Tito jwatibitishe kuvega kweli.¹⁵Upendo wake kwa ajili jinu hata ni nkolongwa zaidi, ngati pakomboka utii winu mawoka,jinsi chumkalibisha jwene kwa ofu na kundendemeka. ¹⁶Ninakuhengwa kwa sababu milenayo ujasili kamili mkati jinu.

Chapter 8

¹Tuvapala mwangolomwenga mmanyaye, kaka na dada,kuhusu neema ya chapanga ambaye itoliwe kwa makanisa ya makedonia. ²Wakati wa kulenga ukubwa lamateso vamaena wa kuhengwa nao na kujonjekea la umasikini wao upapite utajili ukolongwa wa ukalimu.³Kwa maana zudia kwamba vawoite kwa kadili ya vavavikiti na hata zaidi ya chavawezite. ⁴Na kwa iyali yao vene kwa kutusii kwamaanavatuwombite kwa ajili ya kushiliki katika huduma ajeje kwa waumini. ⁵Hajeje jakopokile jeka ngati chilivile tutalajia.Badala jake kwanza vajiwoite vene kwa vene Bambo. kisha vakaliwoa vene kwa vene kwitu kwa mapenzi ya chapanga.⁶Yeneyo twatii titi javile tayali awazishe maengu agaga,kuleta katika utimilifu tendo hili la ukalimu panane jinu. ⁷Lakini mwangolomwenga mile vamaena katika kila chindu-katika imani,katika kulongela,katika maalifa katika bidii na katika upendu winu.⁸Nongela hila si ngati amlu.Badala yake jongela hila alele kupima uhalisi wa wa upendu winu kwa kulenganisha na shauku ya vandu namaena. ⁹Kwa maana mmanyanya neema ya Bambo witu yesu kristu.Hata ngati avile tajili kwa ajili jitu avale masikini ili kwamba kupitia umasikini kwa mweze kuvega tajili.¹⁰Katika lijambo alele litavapikiaye ushauki ambao chivasaidiaye.pachaka jimonga upitite mwawaziteyeka tuukuenga jambo lakini mwanogilai kulitenda. ¹¹Yenu mulikamilisha.ngati lu chukuvile na shauku na nia ya kulitenda kisha je ngawezite pia kulileta katika ukamilivu,kwa kadili ya chiweza. ¹²Kwa kuvega mnashauku ya kulitenda tendo halele,ni jambo lambone na lijetekila lazima lijimaye panane ya kila chavinacho mundu siyo panane ya changavega nacho mundu.¹³Kwa kuvega mahengu agaga siyo kwa ajili kwamba vangi vawesa kupata nafuu ni mwangolomwenga mwesai kulemewa.Badala yake kuvai na usawa. ¹⁴Wamaena winu wa wakati wa yenu chuu saidiaye kwa chila chavaitaji. Hajeje ni yeneyo pia ili kwamba vamaena wao vawesa kusaidia mahitaji ginu na kwamba kuvai na usawa. ¹⁵Hajeje ni ngati chavayandike "jwene avile na yamaena avilejekanayo na chindu cha chokachila chichibakile na jwene jwavile na kidogo avilinachoyeka na uhitaji wowoka.¹⁶Lakini ashukuliwe chapanga,jwavikite mkati ya mtima wa Tito mtume wolawola na bidii ya kujali ambayo minayo kwa ajili jinu. ¹⁷Kwa kuvega situ apokile maombi jinu bali pia avile na bidii kuhusiana na maombi yao.Ahikite kwinu kwa ihai yake jwene.¹⁸Tatumite pamonga jino nnongo ambaye asifiwa miongoni mwamakanisa kwa ajili ya maengu gake katika katangaza injili. ¹⁹Si naha tu lakini pia mwachaguliwe na makanisa kusafili natwenga katika kuligega sehemu mbalimbali tendo alele la ukalimu alele ni kwa utukufu wa Bambo jwene na kwa sababu jitu ya kusaidia.²⁰Tuepuka uwezakano kwamba jwayoka napaswa kulalamika kuhusiana na twenga kuhusiana na ukalimu awowo ambao tugege. ²¹Tutola uangalifu kuvega chichi vile cha heshima sioo tu palongolo ya Bambo,lakini pia palongolo ya vandu.²²Pia tatuma nnongo jongi pamonga nao.twapimite mala yamaena na tamwene ni jwavile shauku kwa ajili ya maengu gamaena hata yenu ana bidii zaidi kwa sababu ya ujasili ukolongwa wavilenayo mkati jinu. ²³Kwa habari ya Tito jwene ni mshilika mwenga wangu na mtendamaengu ijangu kwa ajili jinu ngati kwa nnongo witu,vatuma na kanisa ni waheshima kwa kristu. ²⁴Hajeje,valangiai upendu winu na mulangiai kwa makanisa sababu ya kumeka kwinu kwa ajili jinu.

Chapter 9

¹Kuhusiana na huduma kwa ajili ya vaumini, ni bora zaidi kujandikia. ²Mwanya kuhusu hamu jinu ambayu najivunilaji kwa vando wa makedonia. nannongile kwamba akaya ivi tayari tangu mwaka upitite. hamu jinu ivateite ntima vamahele vao kuhenga. ³Henu navatuma valongo ili kwamba majivuno ginu kuhusu mwangotomwenga gakoto kuvyega bure, na ili kwamba kamvia tayali, ngati chandekulongela kamile. ⁴Vinginevyo, ngati mungu yoyoti jwa makodonia nahikite pamonga nane na kuvakolela mmijeka tayali, kavatugaweni aga-nongejeka chochoti kuhusu mwangotomwenga. ⁵Hivyo nuliti yavi muhimu kuvasihi valongo kuhika kwinu na kuhenga mipango mapema kwa ajili ya zawadi ya mkahaidi. aje ni hivyo ili kwamba zivya tayali ngati baraka, na si ngati chindu chavaamuliwe. ⁶Liwazu ni ale: mundu chapanda chichokori pia chauna chichokopi na yoyoti chapanda kwa lengo la baraka pia chauna baraka. ⁷Basi na kila mmonga avoahe ngati chapangite mntima mwaki. basi namwe ntokokuvoa kwa huzuni au kwa kunnazimisha. kwa kuvya chapanga ampala jola jwavo kwa furaha. ⁸Na chapanga aweza kuzidishila kilabaraka kwa ajili inu ili kwamba kila wakati, katika mambo goti, muweza kupata goti gamgapala. aga chagavyai ili kwamba muweza kuzidisha kila litendo jema. ⁹Ni ngati chavajandiki: "atapinye utajili waki na kuuvukwa umasikini. haki jiki jidumu milele. ¹⁰Jwene jwanua mbeju kwa mpenzi na mkati kwa ajili chakulya, pia chavue na kujonjekia mbeju jinu kwa ajili ya kupanda. jwene chajonjeeke mavunu gahaki jinu. ¹¹Chintajilishwai kwa kila namna ili kwamba muweza kuvye vakarimu. chilete shukrani kwa chapanga kupetela twenga. ¹²Kwa Kuhenga huduma aje sio tu igusa mahitaji ya vaumini. pia ajonjekela katika matendu gamahele ga shukani kwa chapanga. ¹³Kwa sababu ya kupimwa kwinu na kunthibitishwa kwa huduma aje pia chimtukuza chapanga kwa utii kwa ukiri winu vainjilija kristu. pia chimtukuza chapanga kwa ukarimu vakarama jinu kwinu na kwa kila mmonga. ¹⁴Vavatamani, na vajopa kwa ajili jinu. vavahenga gena kwa sababu janeema jikulongwa ya chapanga jijivii panani pinu. ¹⁵Shukrani zivya kwa chapanga kwa karama jiki jangaelezeka.

Chapter 10

¹Nenga napaulo,namwene navasihi kwa unyenyekevu na na upole va kristu.nenga ni mpole wakati ukavya palongo pitu,lakini mminaujasili kwinu wakati nikavya kutali namngotomwenga. ²Navawomba mngotomwenga kwamba,wakati panavii pamonga na mngotomwenga hitajijeka kuvya ujasili na kujiamini kwangu namwene.lakini nuikili chihitaji kuvye jasili wakati vakuvapenga valekavadhanika kwamba tuhishi kwa jinsi ja yega.³Kwa kuvya hata ngati tujenda katika yiga tukomajeka ngondo kwa jinsi ja yiga. ⁴Kwa kuvya silaha tutumia kukomana si za kiyiga.badala jaki,zivina makili ga kiungu ja kubomolana ngome.ziwoa kabisa mijadala ipotosha. ⁵Pia,tuharibu kila chachivina mamlaka chijiinua dhidi ja maarifa gachapanga. ⁶Tulihenga mateka kila liwazu katika utuu kwa kristu.Na tupata utayari va kwadhibu kila mahengo gaasi na utii,mara tu utii winu pakuvye kamili.⁷Nnola chela chachivii wazi kulongolo jinu.ngati yoyoti jwashawashika kwamba jwene niva kristu,na ebu ajikombosha jwene mwene kwamba ngati tu chaavi ni va kristu hivyo ndiyo na tavete pia tuvii yeneyo. ⁸Kwa kuvya hata kujivuna chidogo zaidi kuhusu mamlaka gitu,ambayu Bambo agawoitwa kwa ajili yitu kuvachenga mwangotomwenga na siyu kuvaharibu chinolajeka aga.⁹Hitajijeka ale liwonekanei kwamba navatisha mwangoto mwenga kwanyaraka zangu. ¹⁰Kwa gale baadhi ja vandu valongele"nyalaka zaki nijikali na zivi namnakili lakini kiyega jwene ni dhaifu.malovi gaki gastaimilijeka kugajoanila."¹¹Ebu vandu va jinsi yene vaelevai kwamba chela chitulongela kwa waraka wakati patuvye kutali ndii sawa sawa na hela chituhenga wakati tu kavya pala. ¹²Tijaulajeka kutali muno ngati kujikusanya tavete au kujilenganisha tavete na vale ambau kujisifila tavete.lakini pavajipema tavete na kila mmonga vau,njeta malangu.¹³Twenga hata hivyo tutujivunijeka kupitila mipaka.Badala jaki,tutuhenga gene tu mkati ja mipaka ambayu chapanga atupemile twenga mipaka jijihika utali ngati winu guvile. ¹⁴Kwa kuvya tujizidishijeka tavete patuvafikila mwangolomwenga.jwavile va kwanza kuhila utali ngati winu kwa injili ja kristu.¹⁵Tujivunilajeka kupete mipaka kuhusu mahengu ga vangi.badala jaki,tutumaini ngati imara yinu chijikola kwamba liengu litu lya mahengu chilipanuliwai sana,na badu ni mkati va mipaka sahihi. ¹⁶Tutumaini kwa ale,ili kwamba tuweza kuhubili injili hata kwenyi mikoa yinu.tutujivunilajeka kuhusu mahengo gagahengika katika maeneu gamahele.¹⁷"Lakini yoyoti jwajivuma,ajivuna katika Bambo."¹⁸Kwa maana siyo jola jwajithibitisha jwene ajithibitisha.isipokuvya ni jola ambayi Bambo anthibitisha.

Chapter 11

¹Nahisi kwamba kavanvumaliana na nenga katika baadhi ja upumbavu.lakini kwa kweli mvumilila na nenga.

²Kwa kuvya ni mwenewivu kuhusu mwangotamwenga.Miina wivu va chapanga kwa ajili yinu,tangu pana ahidia mwangotamwenga kundoa ja munalume mmonga.na ng'aidi kuvaleta mwangota mwenga kwa kristu ngati bikila safi.³Lakini nyogopa kwamba kwa namnafulani,ngati liyoka lalitei kumdanganya Eva kwa hika jaki,mawazu ginu gaweza kumpotosha kutali ku ibada halisi na safi kwa kristu. ⁴Kwa kuvye kwa mfanu kwamba mundu furani ahikite na kutangaza yesu jongo tofauti na jola jumupoke.Au kwa mfanu kwaba mukapokela roho jongo tofauti na yela mumpokela.mwavumilile mambo aga vema itosha!⁵Kwa kuvya nadhani kwamba nenga simiongoni mwa valio duni kwa vao vana kemeleka mitume-bora. ⁶Lakini hata ngati nenga vanfundishejeka katika kuwoa hotuba,mijeka naha katika maarifa.kwa kila namuna na katika mambu goti tuhengite ale kumanyika kwinu.⁷Je, nahengite dhambi kwa kujinyenyekeza namwete ilo mwangotamwenga muweza kujijinula? kwa kuvya nahubiri kwa uhuru injili ja chapanga kwinu. ⁸Nanyagite makini gamahale kwa kupokela msaada kuhuma kwau ili kwamba kawezite kuvahudumila mwangotamwenga. ⁹Wakati panani mungotomwenga na navii katika uhitaji sikumlemaa yoyoti.kwa kuvya mahitaji gangu gatoshilikina valongo vavahikite kuhuma makedonia.katika kila chindu nijizue namwene kutokuvya mhigo kwinu,na chiendelelaji kuhenga gena.¹⁰Kama kweli ja kristu ijivi mkati jangu ako kujisifu kwangu,kuwezajeka kunyamazisha katika sehemu za akaya. ¹¹Ndava kyani kwa sababu nivapalajeka? chapanga amanyite avapala.¹²Lakini chila chanikihenga,chanichinengepia.chanichihenge ili kwamba weza kuzuanafasi ja vale vavatamani nafasi ja kuvye ngati chachavile katika chelachela chavajivunila.¹³Kwa kuvya vandu vale ni mitume va unami na vahengamahengo vadanganyifu.vajigeuza vene ngati mitume va kristu.¹⁴Na aje ishangazajeka,kwa kuvya hata shetani ajigeuza mwene ngati malaika ga nuru. ¹⁵Aje njeta mshangau nkolongwa ngati vatumishi vaki pia kujigeuza venyenengati vatumishi va haki.atima jau chivai ngati matendo gau gastahilivyo.¹⁶Nonge kavena;basi na pakoto mundu yoyoti jwafikiria nenga ni mpumbavu.lakini ngati anahengite,mumbokelaji nenga ngati mpumbavu ili nweza kujisifu chidogo. ¹⁷Chene chanongela kuhusu ako kujiamini kwa kujivuna akuhukumwijeka na Bambo lakini,nzungumuza ngati mpumbavu. ¹⁸Kwa vale vandu vamahele vajivuna kwa jinsi ja hyega,chinijivuni pia.¹⁹Kwa kuvya mwatolini kwa furaha na vapumbavu,mwangotomwenga mavene mii vi na busala! ²⁰Kwa kuvya vantolini na mundu ngati annleki muutumwa,ngati usababisha mgavanyiko kati jinu,ngati chavatumila mwangoto mwenga kwa faida jaki,ngati chajiveka panani kuhewa,au ngati akivagomba kumiho. ²¹Chinongela kwa honi jitu kwamba tenga tuve dhaifu sana kuhenga geme.na badu ngati yoyoti ajivuna-nenga pia chinijivuni.²²Je vau ni vajahudi? na nenga ni genego,Je,vau ni vaisraeli? na nenga nigenego.je vauniuzau va Abrahamu? na nenga ni genego. ²³Je, vau ni vatumishi va kristu? (nongera ngati nahombite na malangu gangu) Nenga ni zaidi.chamile hata katika mahengu ngumu zaidi,kutali zaidi ja kuvya muvifungu,katika kupigwa kupela vipimu,katika kukabiliana hata jamahele ja mauti.²⁴Kuhuma kwa vajahudi mbokile mara nwanu"mapigo arobaini kuwoa jimonga. ²⁵Mara idatu vanipigite kwa chiboko.mara jimonga vana pwile maganga,mara idatu nanusuliki mumeli.natumiuisiku na namuhi katika bahari wazi. ²⁶Mii katika upendo wa mara kwa katika hatari ja mmilochi,katika hatari ja majambazi,katika hatari kuhuma kwa vandu vangu venyeve,katika kuhuma kwa vandu va mataifa katika hatari ja michi,katika hatari ja lijaagwa,katika hatari ja bahari katika hatari kuhuma kwa valongo vangu.²⁷Mile katika mahengo gagummu na katika mahisha magumu, katika usiku wa mahele va vangagona,katika njala na njota, mara jamahele katika kufunga,katika mbepo na chilambo. ²⁸Kutali na kila chindu chenge,kuvimsukumo va kila siku kunanijangu va wasiwasi vangu kwa ajili ja makanisa. ²⁹Mwene ni dhaifu,na nenga sio dhaifu? mwene asababishi jongo kugwe mudhambi na nenga mbyejeka makati?³⁰Ngati ni lazima nijivuna,chinijivunila kuhusu chila chichilangia udhaifu vangu. ³¹Chapanga na atati va bambo yesu,jwene ambayi jwajitukuza milele,amany kwamba nenga nanganyajeka.³²Kola Dameski,nkuu va mkoa pahipa mfalme arete avile alenda muji va Dameski ili kungamula.³³Lakini vamekitemchikapo,kupitila palidilisha katiak muukuta na namusulike kuhuma mmawoko mwaki.

Chapter 12

¹Nilazima meke,lakini njeta chachihongezwa na hilo.Bali nyendelela mumaono na mafunuhu kuhumi kwa Bambo. ²Nammanyite mundu mmonga katika kristu ambaye ywaka kimi na ncheche yaipetite ambayo---ikiwa katika ywega,au ja ywega nenga manyitejeka,chapanga amanyite---vanyakwile kunami katika mbingu ja tatu.³Na manyite kwamba mundu jwene---ikiwa katika ywega,au panja ja ywega,nenga manyitejeka chapanga amanya. ⁴Vantolite kunani hadi kupaladisu na kujowana mambo gatakatifu sana kwa mundu jojoka kugalugola. ⁵Kwa niaba ja mundu kama jwene chimeke.lakini kwa niaba jangu namwete chumikejela.pangavywe kuhusu udhaifu wangu.⁶Kama mbalite kumeka,ngandehi je nampumbavu,kwa kuwa ngami nongela ukweli,lakini chimeka kumeka,ili kwamba akokuvywe jojoka jwachaholaleje zaidi ja genega kuliko chachivonekana munkati jake au na kujowaneka kuhumi kwake. ⁷Chimenakumeka pia kwa sababu ja genega mafunuo ga ajabu,kwa hiyo,iyoyo mijee na chibuli,miva vavekite muywega jangu,nyumbe jwa shetani kunshambuli nenga,ili nisigeuke mwene kumeka. ⁸Mara idatu nasihite Bambo kuhusu lene ili jwene kuvoka nenga. ⁹Najwene anogolile,"Neema jangu jitosha ajili jake,kwa kuwa makakala gahengeka kamili katika udhaifu.Henu ndamani zaidi kumeka zaidi kuhusu udhaifu wake,ili kwamba uwezo wa kristu uwesa kutama panani jangu. ¹⁰Kwa hiyo ndoshike kwa ajili ya kristu,katika udhaifu,katika maligu,katika shida,katika matesu,katika hali kisha navii na makakala.¹¹Nenga mii nanjinga! mwangota mwazimishe kwa lene,kwa kuwa ngamii nzijiwe na mwangota kwa kuwa navii duni kabisa kwa vala vavakemile mitume---bora,hata kamanenga si chindu. ¹²Ishara ja kweli ja mitima ja hengike katikati jitu kwa kuvumilila,ishala na maajabu na matendu gakolongwa. ¹³Kwa namna gani taavii va muhimu va pahi kuliku makanisa gagabakile,pangavyega kwamba navijeka nzigu kwinu? munzamehe kwakosa lenelo!¹⁴Nnora nenga mii tayari kuhika kwitu kwa mara ja idatu.Chimwejeka nzigu kwinu,kwa kuwa mbajeka chindu chochoka chitu,nampa mwangota.kwa kuwa vana vapaswajeka kuvaveka akiba kwa ajili ja vazazi,badala jake, vazazi napaswa kwaveka akiba kwa ajili,ja vana. ¹⁵Nvulahi zaidi kutumi na kundumila kwa ajili ya nafsi hite,kama navapale zaidi,ndakiwa mumbala chidogo.¹⁶Lakini kama chaivile,naahelenijeka mihigu vena.lakini kwa kuwa nenga nanhelevu sana,nenga ndejola jinavakamwile mwangota kwa navile ambaye jwapatite kwa kwakonga. ¹⁷Je,natolite kwa kulitende faida kwa jojoka jwanatumite kwino.? ¹⁸Nasihi Tito kuhika kwitu,na nantumite nnongo jongi pamonga jwene.je tito mwendu faida mwangota? je,twagendite jeka katika ndela jela jela? je twagenditejeka katika ywayu hela hela.¹⁹Nzani kwa muda awowo woka tivii tajitegemea twenga kwitu? palongolo kila chindu kwa ajeli ya kwahimalisha twenga.²⁰Kwakuwa nina hofu kwamba pachalikaje mweza namkupata mwangota kama chinavanogela mwangota.nina hofu kwamba mwesa nakumbata nenga kama chamunog'ela.ninahofu kwamba kuwesa kuvye na majadilianu,wihu,nnipuku wa nyera,tamaa ja ubinafusi,umbea,chiburi,na ngondo. ²¹Nina hofu kwamba pachamuja kavena,chapanga jwangu awesa kunyenyekeha palongo jitu.Nina hofu kwamba mweza kuhusunishwa na vamahena ambao vatendite dhambi kabla ja henu,na ambao vangatuhu uhakwa,na usharati na mambo ga tamaa javahenga.

Chapter 13

¹Jene ni mara ja tatu kwamba nhuka kwinu."kila shitaka lazima lichengwe na usibiusha wa mashaidi vavena au vatatu." ²Nyomwikulongera venava vavatehi dhambi kabla na kwa vangi voha awkati panavile kwaneko mara ja pili,na nogola kavena:pachandikaje kavena,chinavumiliajeka.³Nannogolela mwangoto lenelo kwa sababu nnonda ushaidi kwamba kiristu alogola kupete nenga.jwene si dhaifu kwitu,badala jake,jwene jwavii na makakala munkati jitu. ⁴Kwakuwa asulibiwe katika udhaifu,lakini avii vomu kwa makakala ga chapanga.kwa kuwa tenga pia tivii dhaifu munkati jake,lakini titama nako kwa makakala ga chapanga miungoni mwitu. ⁵Mjilolaje tavete tilole kama tivii katika imani.Tatipema tavete.tigundujeka kwamba yesu kristu avii munkati jitu? jwene avii,vinginevyo kama tangathibitishwa. ⁶Nanina ujasili kwamba mwangota mwangota chitigundu kwamba tenga vaticanalijeka.⁷Henu tivomba kwa chapanga kwamba tiweze kuhenga chochoka chibaya.Mombajeka kwamba twenga tiwesa kuvonekana tipetite kulenga,badala jake nyopa kwamba mwesa kuhenga chachivii sahihi,ingava tiwesa kuvonekana tilepalile majalibu. ⁸Kwa kuwa twenga tiwesajeka kuhenga gogoha chinyume na kweli,lakini ni kwa ajili ya kweli tu.⁹Kwakuwa tifulai wakati pativywe dhaifu mwangota mmya na makakala.Tivomba pia kwamba mwesa kunywega mwaavakamilishi. ¹⁰Nagajandika mambo gene wakati navii kutali namwangota,ili kwamba wakati navii pamonga na mwangota mbajeka kunnangiha ukali kwa mwangota.mbajeka kutumi mamlaka Bambo gaambejihe nenga atichenge na sii kuhalibiha pahi. ¹¹Hatimaye,nnongo wa chigosi na wa chidala,tihekelelajehenga mahengu kwa ajili ulejeshu,vatileke mtima,tijetekalane tavete kwa tavete titame katika imani,na chapanga jwaupendu amani chaavya pamonga na twenga. ¹²Tilamukiaana kila mmonga na kwa busu takatifu.¹³Vaumini voha vavasalimu. ¹⁴Neema ja Bambo yesu kristu,upendu wa chapanga,na ushilika wa ntima utakatifu uvya pamonga na mwangota mavoha.

Galatians

Chapter 1

¹Nenga paulo mtume.nenga sio mtume kuwoka kwa wanadamu wala kupitila kwa mwanadamu,wala kupitila kwa yesu kristu na chapanga tati jwa fufuwaye kuwoka kwa wafu. ²Pamonga na nnongo woka na nenga nagayandikaye makanisa ya galatia.³Neema ivai kwenu na amani kuumila kwa chapanga Tati jitu na Bwana yesu kristu. ⁴Jwajiwoite jwene kwa ajili ya dhambi hitu ili kwamba atukombolai na nyakati hajeje ya uovu,kuwokana mapenzi ya chapanga witu na Tati. ⁵Kwake uvile utukufu milele na milele.⁶Ngangacha kwamba igeuka halaka kwenye injili jenge.nakangacha kwamba igeujila patali kuwoka kwake jwene jwekemile kwa neema ya kristu. ⁷Njeta injili jenge,lakini kuna baadhi ya vandu vavatenda kutusababishia vene matatizo na kupala kubadilisha injili ya kristu.⁸Lakini hata ni yenu au malaika kuwoka kumbinguni chatangazaye kwinu injili tofauti na hela tatangangizi kwinu,na alaniwe. ⁹Ngati chitilongile pamwanzo na yenu nongela kavini," ngati kuna mudu chavatangazilaye kwinu injili tofauti na mwapokile na mulaniwe. ¹⁰Kwani henu nahanonda utibitisho wa vandu au chapanga? nonda kuvafurahisha wanadamu? ngati jendelela kulenga kuvafundisha wanadamu, nenga sio mtumishi wa kristu.¹¹Nnongo,mbala mwangola mwenga mmanyai kwamba injili jitangaza iwoka na jeka na wanadamu. ¹²Naipokilejeka kuwokana kwa mundu,wala vajiginajeka.Badala jake,yavile ni kwa ufunuo wa yesu kristu kwangunenga.¹³Pengine ijowine panane ya maisha gangu gapanyuma katika dini ya kiyaudi,jinsi chiivile naitesike kwa ukali kanisa la chapanga zaidi ya chepimo na vatengenize. ¹⁴Navile nyendelela katika dini ya kiyaudi zaidi ya nnongo vangu vavaena wayaudi.navile na bidii sana katika utamaduni tati wangu.¹⁵Lakini chapanga apendinze kuhaguka nenga kuwoka mulutumbo mwa mau.angamile nenga kupitila neema yake. ¹⁶Kuhudhilisha mwanawini mkati wangu,ili kwamba natangaze jwene muongoni mwa vandu wa mataifa wa nalondajeka ushauili yega na miyai. ¹⁷Na kweliteyeka kujaula yehusalem kwa vala vavavile mitume kabla yangu.Badala yake najawile ualabuni na baadae kuvuja damesiki.¹⁸Kisha baada ya miaka itatu na kwelite kujaula yehusalemu kutembelela kefa,natamite najwene kwa njowa kumina hano. ¹⁹Lakini nalolitejeka mitume vavaena isipokuwa yakobo,nnongo wake Bwana. ²⁰Nnola, kulongolo ya chapanga ngongayeka kwa chela chijandika kwenu.²¹Kisha najawile mikoa ya shamu na kilikia. ²²Navilejeka mayikana kwa pamio pamakanisa ya mayaudi gala gagavile katika kristu. ²³Lakini vavile ngativajuine tu,"jwene jwavile atutesaye henu atangaza imani jivile hivaalibu. ²⁴Vavile vatukuza chapanga kwa ajili yangu.

Chapter 2

¹Baada ya miaka kumi na ncheche ajawile kavena yehusalemu pamonga na Barnaba.pia natolite Tito pamonga nanenga. ²Najawile kwa sababu chapanga alijidhilisha kwangu kwamba nilipaswa kujaula.nivekiti palongolo yao injili ambayo chitangaze kwa vandu wa mataifa. [Lakini nalongile kwa sili kwa vavasememekana kuvega viongozi muhimu] nateite heneyo ili kuakikisha kwamba navile ndila jeka,au natilite bule.³Lakini hala Tito avile pamonga nanenga,jwavile myunani,alasimishe kutailishwa. ⁴Jambo lenelo likopokile kwa sababu ya nnongo wa unami vavaikite kwa sili kupeleleza uhuru uvile nayo katika kristu yesu.vanogalaye kutuhenga henu kuvega watumwa wa shelia. ⁵Tajiwoitejeka kuwatii hata kwa saa jimonga,ili kwamba injili ya kweli ibakiye bila mahandiko ginu.⁶Lakini vala vavasemitivala kuisega vavile viongozi vachangilli yeka chochokachila kwangunenga,chochoka chavateendaye vateileyika chavilejeka na maana kwangunenga,chapanga ajelekiajeka upendelevu wa mwanadamu. ⁷Badala yake,wamwene kwamba haminiwe kutangaza injili kwa vala ambao hakutailiwa.yavile ngati petro atangaza injili kwa vavatailiwe. ⁸Kwa maana chapanga,ateile mahengu mkati ya petro kwa ajili ya utume kwa vala vavatailiwe pia ateile mahengu mkati yangu kwa vandu wa mataifa.⁹Wakati yakobo,kefa,na yohana,vavamanyite kuvega vavajengite kanisa,vananyite neema imbatite nenga vavatupokile katika ushiliika nenga na Barnaba.vateile naha ili kwamba tijala kwa vandu wa mataifa na ili kwamba vawesai kujaula kwa vala vavatailiwe. ¹⁰Pia vatupalai twenga kuvakumbuka masikini,nenga pia navile pambala kuhenga lijambo leneyo.¹¹Wakati kefa paikite antiokia,pamenyite wasiwasi kwa sababu avile akosile. ¹²Kabla ya vandu kadhaa kuika kuwoka kwa yakobo,kefa avile atayai pamonga na vandu wa mataifa.lakini venawo vandu pavaikiti,alekiti na kuwoka kuhuma kwa vandu wa mataifa.Avile ja ajogopa vandu ambao vapalai tohala. ¹³Yela yela wayaudi vangi vaungene na unajifiki wowo pamonga na kefa,matokeo yake gavile kwamba hata Banana vatoite na unafiki wao. ¹⁴Lakini pinalolite kwamba vavile avafatajeka injili ya kweli,navalongilile kefa palongolo yao woka.ngati mwangolomwenga ni mayaudi lakini ntama tabia ngati wayaudi lakini ntima tabia ngati wayaudi.¹⁵Twenga ambao ni wayaudi kwa kuzaliwa na siyo "vandu wa mataifa vavavile na dhambi," Fahamu kwamba njeta jwaesabu haki kwa matendo ya shelia. ¹⁶Badala ya vaesabiwa hki kwa imani mkati ya yesu kristu.taikite kwa imani mkati ya kristu yesu ili kwamba tuesibiwa haki kwa imani mkati ya kristu na siyo kwa matendo ya shelia kwa njela yega chuvai chuesabu haki.¹⁷Lakini ngati pitinonda chapanga kwa kutuesabu haki mkati ya kristu tuliwona tavete pia kuwavitivilile dhambi je kristu aleile watumwa wa dhambi? siyo yeneyo. ¹⁸Maana ngati chijenge tegemeo ambalo lilivile kuliwoa, niliwonile vene kuwega vavunja shelia. ¹⁹Kupitia shelia nawili kwa shelia kwa heneyo napaswa kutama kwa ajili ya chapanga.²⁰Vadhulubiwa pamonga na kristu si nenga kaveni pindama,bila kristu ndama katika yega ninaishi kwa imani mkati ya mwana wa chapanga, ambaye ambalai na akaliwoa kwa ajili yangu. ²¹Nikanayeka neema ya chapanga,maana ngati haki javile kupitia shelia basi kristu ngavile ajamwike bule.

Chapter 3

¹Wagalatia wajinga.ni lilo gani livina livaalibu? je yesu kristu vanangiyejeka ngati msulibiwa palongolo ya mio gino? ²Nenga mbala tu kumanya hili kuwoka kwinu.je pampokile Roho kwa matendo ya shelia au kwa kuamini chila chumjowine. Je mwangolomwenga ni vajinga kiasi chenjenu? ³Je mwawazilete katika roho ili jomolai katika yega?⁴Je mwatesike kwa mambo gamayena bule,ngati kweli gavile gabule. ⁵Je jwene awoa roho jinu na kutenda matendo ya makili kati jinu kutenda kwa mando ya shelia au kwa kujowana pamonga na imani?⁶Abraham "ahamini chapanga ahesabu kuwega jwavile na haki. ⁷Kwa namna jelajela mmayaya kwamba vala ambao vaamini ni vana wa Abrahamu. ⁸Andiko lililabili kwamba chapanga ngavasabu haki vandu wa mataifa gao kwa ndila ya imani. injili vahubili kwanza kwa Abrahamu: "katika mwenga mataifa yao vabalikiwa mwenga mataifa yao vabalikiwa. ⁹Ili badaye vala ambao wana imani vabalikiwe pamonga na Abrahamu ambaye avile na imani. ¹⁰Vala ambao vategemea matendo ya shelia vavile pai ya laana.kwa kuvaga vajandike,"wamelaniwa kila vandu ambayo akamulika jika na mambo goka gava ya ndika katika kitabu cha shelia kugatenda goka." ¹¹Henu ni wazi kwamba chapanga ahebu haki hata mmonga kwa shelia kwakuwa jwene haki atama kwa imani. ¹²Shelia iwokanajeka na imani,lakini badala yake "Ambaye atenda mambo gangano katika shelia,atama kwa shelia. ¹³Kristu alukombwili twenga kuwoka katika laana ya shelia wakati gagatendike laana kwa ajili jitu. kwa kuvega vajandike,"Amelaniwa kila mundu jwagwile panane pankongo." ¹⁴Lengo lavile kwamba badala ambazo yavile kwa ibraimu gaivile kwa vandu wa mataifa katika kristu yesu,ili kwamba tuwezaye kupokela ahadi ya roho kupitia imani. ¹⁵Nongo nongela kwa namna ya kibinadamu.Hata wakati ambapo agano la kibinadamu lijomwike kuwekwa imala njeta jwaweza kuzalau au kujonjokea. ¹⁶Henu ahadi vailongilile kwa Ibrahimu na kwa lukolo lweke valongela,"kwa lukolo."kumainisha vamaena,bali badala yake kwa pamonga kajika,"kwa lukolo chinu ambaye ni kristu. ¹⁷Henu nongela naha,shelia ambayo yaikiti miaka 430 badaye,juwoa yeka agano la panyuma lavavekite na chapanga. ¹⁸Kwa kuvega ngati ulithi ngavikite kwa ndila ya shelia, ngauvilejeka kavena uhikite kwa ajili ya haadi lakini chapaga auwoite bule kwa ibrahamu kwa ndila ya haadi. ¹⁹Kwa nini henu shelia vawoite vajonjike kwa sababu ya makosa,mpaka lukolo lwa Ibrahimu aikaye kwa vala ambao kwave vavile vaaidi shelia vavekaye katika kuindikila kupitia malaika kwa chiwoka wa mpatanishi. ²⁰Henu mpatanishi humaanisha zaidi ya mundu mmonga,bali chapanga ni mmonga kajika yake. ²¹Kwa heneyo je shelia ivile kinyume na ahadi ya chapanga? lahasha kwa kuvega ngati shelia yavile vawoite yavile na uwezo wa kuleta uzima,haki ngapatikine kwa shelia. ²²Yinu badala yake,andiko vadindite mambo goka pai ya dhambi.chapanga atehile yeneyo ili kwamba ahad yake ya kutuokoa twenga kwa imani katika yesu kristo iweze kupatikana kwa vala vavatenda kuamini. ²³Yinu kabla ya imani katika kristu ihikitijeka,tavile vatufungite na kuvega pai ya shelia hadi uhekaye ufunuo wa imani. ²⁴Kwa yeneyo yatendite kiongozi witu hadi kristu paikite ili kwamba vatuesabu haki kwa imani. ²⁵Henu kwa kuvega imani ihikiti tivejeka kavena pai ya kutulinda. ²⁶Kwa kuvega mwangolomwenga mawoka ni vana wa chapanga kupitila imani katika kristu yesu. ²⁷Woka ambao mwabatizwe katika kristu jombwike kristu. ²⁸Njeta myaudi wa myunani,mtumwa wala hulu munalome wala mmbomba, kwa kuvega mangolomwenga mawoka ni pamonga katika yesu. ²⁹Ngati mwangola mwenga ni wa kristu,basi ni lukolo wa ibrahamu,walithi kwa mujibu wa ahadi.

Chapter 4

¹Nogola kwamba madamu jwaalisi ni mwana,njeta kafauti na ntumwa, hata angava ni jwamiliki mali goha. ²Badala jake,avii pahi ya vaangalizi na vazamani wakati wawa vekite na Tati vake. ³Kasilika pia na twenga,pata vile tavana,twakamuliwa katika ntumwa wa kani ja kwanza ja,chilambo. ⁴Lakini mda pawahikite,chapanga antumite mwanawake,nnzaliwa wa mbomba, azaliwe pahi ja shelia. ⁵Ahengite ali kwakomboa vala vavavile pahi pa shelia,ili kwamba tipokele hali ja kuvywekana vana. ⁶Kwa sababu twenga ni vana,chapanga vantumite ntima wa mwanamundu munkati ya mitima hitu,ntima jwakemela, "Abba Tate." ⁷Kwa ndava jene mwenga si ntumwa kavena bali mwana, basi mwenga pia ni nnithi kupete chapanga. ⁸Hata kabula,wakati wangammanya chapanga twavii vatumwa kwa vala ambau kwa asili si vamiungu kabisa. ⁹Lakini henu kwamba mmanyite chapanga,au kwamba mmanyikana na chapanga,ndava kyani mmuja kavena mukununi dhaifu ja kwanza jangali na thamani je mpala kuvywe vatumwa? ¹⁰Tikamula kwa kujangalila machova maalumu,miadamu ja mwehi,majira na ywaka.nyogopa kwa ajili jino. ¹¹Nyogopa kwamba kwa namna furani najistaajabu waka. ¹²Nansihi,nnongo mmya kama chamila,kwa kuwa mile kama chammile.mungosijeka. ¹³Bali mmanyite kwamba javile ni kwa sababu ya kuvina ywega nahubili injili kwino kwa mara ja kwanza. ¹⁴Ingawa hali jangi ywega javavekite katika kulenga,mwanzaliwijeka au kungana.Badala jake mwambokile kama mahoka jwa chapanga,ngati kwamba navile kristu yesu jwene. ¹⁵Kwaiyo ivii koga furaha jitu? kwa kuwa nshudia kwinu kwamba,iwesekana,ngatitupyi mihu na kumpekeha nenga. ¹⁶Hivyo henu, je mmii Aduhi jinu kwa sababu nannongelele mkweli? ¹⁷Vatilonda kwa shauku,bali si kwa mema.vapala kwatenganisha mwangota ili mwafate. ¹⁸Ni vyema daima kuvye na shauku kwa sababu yaivii njema,na si tuu wakata pamwega pamonga na mwangota. ¹⁹Vanangu vadogo,mmina uchungu kwa ajili jinu tena mpaka kristu aumbika munkati jinu. ²⁰Ngambalite kuvye pala pamonga na namwangota henu ng'euze sauti jangu,kwa sababu nnashaka juu jinu. ²¹Nannongolela,mwangota ambao nnongela kuvye pai ja shelia shelia,nnjowanajeka shelia chajilogole? ²²Kwa kuwa ijandikwe kwamba Abrahamu avii na vana vagosi vavena,mmonga kwa jola mbomba ntumwa na jongi kwa mbomba huru. ²³Hala yeneyo,jola wa ntumwa azaliwe kwa ywega tuu, bali jola wa mbomba huru apagwite kwa mihadi. ²⁴Mambo genaga gaweza kuhelezwa kwa kutumi mifunu, kwa kuwa vakambomba venava valandana na maaganu gavena.mmongajwae kuhumi katika chitombi sinahi apapa vana ambau ni vatumwa.jwene ni hajili. ²⁵Henu ajili ni chitombi sinai wauvii arabuni ufananishwa na yerusalem ja henu,kwa kuwa ntumwa pamonga na vana vake. ²⁶Bali yerusalemu ambayo avii kunani ni huru nde mau jwetu. ²⁷Kwakuwa ijandikwe,"furaha, nenga mbomba jwamii tasa,nenga jwapapo.apaza sauti na apiga kelele kwa furaha,nenga ambayo njeta uzoefu wa kupapa.kwa mana vamaheana ni ambaye ana mgosi. ²⁸Hena valongo,twenga ni vana va ahadi. ²⁹Kwa wakati wola ambao mundu ambaye apagwite kwa mujibu wa ywega vatesite jola jwa apagwite kwa mujibu wa ntima.kwa henu ni hela hela. ³⁰Maandiku galogovoli? "tammoha mbomba ntumwa pamonga na mwanamundu mgosi. kwa kuwa vana wa vakambomba ntumwa chaarithi pamonga na wana va kambomba huru. ³¹Kwa henu nnongo,tenga si vana wa vambomba ntumwa, bali ni wa vambomba huru.

Chapter 5

¹Nikwasababu gani kristu atupi uhuru ili tuvywa huru.hivyo nnyemaniaji imara wala nkoto kutangila kavina kongwa lya utu. ²Ntazamai,nenga paulo,navalongulela kwamba mkavya anammekite jandu kristu chatufaidijeka kwa ndela yoyoti yela.³Kuvena mamshudila kula mwana lome jwajwaavile na jandu kwamba impasa kuvajibika kwa sheria yoha. ⁴Vatutengile mbali na kristu vale woti "vamhesabiwa haki" kwa sheria.mkwile mbali na neema. ⁵Maana kwa ndela ja roho,kwa imani tulendela ujasili ja haki. ⁶Katika kristu yesu kupaza jandu au vangapatajandu njeta maana yoyoti,ni imani jakajikajijihenga mahengu kupetela upendu ndo umalisha chindu. ⁷Mwavile mwawutuka luvelu vizuri,mwene jwanzuai nkokutii kweli. ⁸Ushawishi va kuhenga gene uwokajeka kwaki jwene jwavakemela mwangota mwenga.⁹Kuvavila chidogo kuathili lidonge lizima. ¹⁰Mii namatumaini na mwangotamwenga katika Bambo kwamba chinholelajeka kwa ndela jenge yoyoti.yeyoti jule jwavapotosha chagege hukumu yaki jwene mavene,yoyoti jula.¹¹Nnongo,ngati njendelela kutangaza tohata ndavakyani bado ndeseka? kwa swala lyenelo chila ambachoni chizwizi cha msalaba chachiweza kuharibiwa. ¹²Ni matakwa gangu kuvya vale namaovalongoza vibaya chavijihasi venyeve. ¹³Chapanga avakemite mwangota mwenga,muvalongo,kwenye uhuru ila nkokutumia huru winu ngati fursa kwa hyega badala yaki kwa upendo muhudumila mwangotamwenga kwa mwangota mwenga. ¹⁴Kwakuvya sheria yoha ikamiliki katika amri jimonga; mayuni "nilazima umpala jilani winu ngati nenga namwete". ¹⁵Lakini ngati mulumine na kuvye na mujiagalilaye kwamba nkoto kujiharibu mwangota mwenga kwa mwangota mwenga. ¹⁶Nnongela njendaniai kwa roho,na wala chintimizajeka tamaa za hyega. ¹⁷Kwa kuvya hyega inatamaa jikubwa dhidi ja roho,na roho ina tamaa jikubwa ja hyega.hyene jikomana kila jimonga na jenge,matokeu ni kwamba muhengahajeka hindu muvipala kuvienga. ¹⁸Lakini ngati roho ajalongoza mwangota mwenga mmijeka pai jasheria.¹⁹Henu matendu ga hyega gawonekana,nayu ni uasherati,uchafu,ufisadi. ²⁰Ibadaja chimokomoko,uhati,uadui ngondo,husuda,kuvika hasira,kushinda nila,faraka,kudavanyika kwa madife hebu. ²¹Wiu kulewa ulafi na mambo gamahele ngati aga.nahonya mwangotamwenga ngati panahonya pamwanzu kwamba vale vavahenga mambo ngati ago chavaridhijeka ufalme va chapanga.²²Lakini litunda lya roho ni upendu,furaha,amani,uvumilivu,ukarimu,utu wema,imani. ²³upoli na kiasi.njeta sheria dhidi ja mambo ngati ago. ²⁴Vale vavavie wa kristu yesu vausulubisha hyega pamonga na shautu na tamaa gao jibaya.²⁵Ngati tuishi kwa roho,pia tujendaje kwa roho. ²⁶Tukotovywe na kujivuna,tukotokuchokozana kila mmonga na njaki wala nkokukvonelana wiu.

Chapter 6

¹Nnongo, ikavya mundu vankamwi katika uovu, mwangota mwenga vamiye va kiroho mnawiwa kumvujia ajo nnongo katika roho ja upole. ako mkijiangalilae mavene ili vakoyo kutajaribu. ²Ntolaniaye mihigo, na kwa genachikami shelia ja kristu. ³Ikiwa mtu yeyote anajiona ni bora wakati si kitu, anajidanganya mwenyewe. ⁴Kila mmoja na aipime kazi yake. Kisha atakuwa na kitu mwenyewe peke yake cha kujisifu, bila kujilinganisha mwenyewe na mtu yeyote. ⁵Maana kila mtu atachukua mzigo wake mwenyewe. ⁶Mundu jwafundishiwi lilovi lazima anshikishai gambone goha mwalimuwaki. ⁷Nkotokudanganyika chapanga ahadhikiwi, kila chapanda mundu ndee chahunaepia. ⁸Kila jwachapandae mbeyu katika asili jaki ja dhambi chahuna uhalibifu, lakini jwene chapanda mbeyu katika roho, chahuna uzima va milele kuhuma kwa roho. ⁹Tukotokutotokela katika kuhenga mema, maana kwa wakati waki chitihuna akawa tukotokukata tamaa. ¹⁰Hivyo bas, wakati tutuvya na nafasi, tuhengai mema kwa kila mmonga. tuhengai mema zaidi hasa kwa vavavile mkazi ja imani. ¹¹Mulijangalilaiukubwa va barua za tujandikilai kwa chiwoko chaki jwene. ¹²Vale vavapala kuhenga mema kwa mututazamu va hiyega ndo venye kuvalazimisha kuvikajandu. wahenga vene kwasababu vakotokujingila kwa matesu gamsalaba va yesu. ¹³Maana hata hau vangavikajando venyeve vavakumulajeka sheria. badalayaki vapala nnozo mwenga vammeke jando ili vaweza kujivunila hega yetu. ¹⁴Ikotokuwokela nikajivunila panga wega kwa msalaba va bambo witu yesukristo ni katika jwene chilambo msulubiwi kwanenga na nanenga katika chilambo. ¹⁵Kwa kuvye ijilishajeka kummekajandu au mkotokumeka jandu kuvya nichindu. baada yaki uzau vampya ni muhumu. ¹⁶Kwa voha venye kuishi kwa kanuni jene, vavya na amani na hekima ivyapanane yau woha, na panani pa israel ja chapanga. ¹⁷Tangu henu mundu yoyoti akotokundaambisha, maana mpapite chapa za yesu pahenga pangu. ¹⁸Neemaja bambo witu yesu kristu ivyana roho zitu, muvalongo amina.

Ephesians

Chapter 1

¹Paulo, mtume va yesu kristu kwa mapenzi ga chapanga kwa vavatengwite kwa ajili ja chapanga vavatii efeso na mbao ni vaaminifu katika kristu yesu. ²Neema ivya kwinu na amani jiihuma kwa chapanga atati jwitu na Bambo yesu kristu. ³Chapanga naatati va Bambo witu yesu kristu apewa sifa. jwene jwakubarika kwa kila baraka za kiroho, katika pahali pa chilambo mkati ja kristu. ⁴Kabra ja kuwumba chilambo, chapanga atuhagwile twenga ambau tutuamini katika kristu. atuhagwile twenga ili tuweza kuvya vatakatifu na twangalaumwa palongolo jaki. ⁵Katika lipendo chapanga atuhagwie pamwanzo kwa kututwaite ngati vana vao kwa ndela ja yesu kristu. agahengite gena kwa sababu gampendizwi kuhenga chela chatamine. ⁶Matokeo gaki ni kwamba chapanga atutukuza kwa neema ja utukufu waki. chekie ndicho cha tupekie bule kwa ndela ja mpendwa waki. ⁷Kwa kuvya katika mpendwa waki, tuvinaukombozi kupetela damu yaki, msamaha ja dhambi. tuvinaku alee kwa sababu ja utajili va neema yaki. ⁸Ahengite neema kuvya jalele kwa ajili jitu katika hekima na kulimanyalila. ⁹Chapanga ahengite imanyikanae kwitu jela kweli ijijoviye ja mpango, kuvokana nahamu jaji hirishi mkati ja kristu. ¹⁰Vakati nyakati zitime kwa utimilifu va mpango waki, chapanga chaviveka pamonga kila chindu cha mbinguni na cha panane pa chilambo mkati ja kristu. ¹¹Katika kristu twavile tuhaguliwe na kusudi wa kabra ja vakati. aje javile ni kuhokana na mpango va jwahenga hindu vyoha kwa kusudi lya mapenzi gake. ¹²Chapanga ahengite genaga ili kwamba tuweze ya kuvya kwa sifa utukufu waki. twavile va kwanza kuvya na ujasili mkati ja kristu. ¹³Javile kwa ndela ja kristu kwamba mwajowine lilovi lya kweli, injili ja wokovu winu kwa ndela ja kristu. javile katika jwene pia kwamba muhamini na kupenga muhuri na roho mtakatifu jwahaidiwa. ¹⁴Roho ndo ndiwo dhamana ja urithi witu mpaka umiliki pachapatikanai. aje javile ni kwa sifa ja utukufu waki. ¹⁵Kwa sababu aje, tangu wakati panaoanae kuhusu imani yinu mkati ja Bambo yesu na kuhusu lipendu linu kwa vale voha ambau vava tengwite kwa ajili jaki. ¹⁶Nekitijeka kunshukuru chapanga kwa ajili yinu na kwa longela katika mawombi gangu. ¹⁷Nahombite kwa chapanga va Bambo witu yesu kristu, atati va utukufu, chapekee roho jahekima, mafunuo ga ufahamu waki. ¹⁸Nahombite kwamba miho gino ga kuntima galekee nuru kwa mwangota mwenga kumanya ni wa ujasili va kukemelwa kwinu. nahombite kwamba mumanya utajili vautukufu va urithi waki mimiongoni mwa vale vavatengwite kwa ajili yaki. ¹⁹Nahombite kwamba mmanya ukwuzidi va makili gaki mkati yitu ambau tugahamini. ago ukuu ni kuokana na kuhenga mahengu katika makili gaki. ²⁰Gena ni makili gagahengite mahengo mkati ja kristu wakati chapanga pamfufuaje kuhuma kwa wafu na kuntamika katika luwoko lwaki va kulelela

katika pahali pa chilambo. ²¹Antamike kristu panan mbali na utawala mamlaka,mkilli,enzi na kila lihina lililogelwa.antamike yesu si tu kwa wakatago lakini kwa wakati uhika pia.²²Chapanga avitiishi hindu vyoha pai pamagologa kristu.anhengite jwene mutu pananepa hindu vyoti katika kanisa. ²³Ni kanisa kwamba ndo yega yaki, ukamilifu waki ambayo utwilea hindu vyoha katika ndela zoha.

Chapter 2

¹Ngati naya chamavili uwile katika mateso na dhambi hinu. ²Yavile katika gagano kwamba kwanza tivilisafi kulengana na nyakati ya chilambo acheche mavele twevilesafi kwa kugagula mtawala wa malaika ya anga. yeneyo ni loho yaje jatenda mahengu katika wana wa kuasi. ³Twenga woka apapa pamwanzo tavile miongoni mwa hawa vangaamini. tavile tatendaye kwa amna ya tamaa mbaya ya yega jitu tavile tutenda mapenzi ya yega na kufahamu kwitu tavile kwa asili wana wa ghasabu ngati vangi. ⁴Lakini chapanga ni wamaana wa leema kwa sababu ya pendo lake likubwa lilitupalite twenga. ⁵Vaati patuvile wafu katika makosa gitu ituletit pamonga katika maisha gampya mkati ya kristu. ni kwa neema kwamba mpukiwe. ⁶Chapanga atufufue pamonga na kututenda kutama pamonga katika mahali pa mbingu mukati ya kristu yesu. ⁷Atule yeneyo ili katika nyakati ijayo awaza kutulanga utajili ukolongwa wa neema yaki. atulangiya twenga hili kwa ndila ya wema mkati ya kristu. ⁸Kwa neema mwakolile kwa ndila ya imani. Najeje yavokiteyeka kwinu. Ni zawadi ya chapanga. ⁹Jiwokelakavile na matendo. Matokeo yake akakuvega mmonga wapo wa kujisifu. ¹⁰Kwa sababu twenga tu mahengu ya chapanga tuhumbwite katika kristo yesu kutenda matendo gamboni. Nmatendo hayo ambayo chapanga apangite tangu zamani ya kale kwa ajili jitu, ili tugende katika genaga. ¹¹Kwa yeneyo ikombokaye kwamba hapo zamani kwavile vandu vadataifa ka jinsi ya yega. Vkemela mwangavega na tohala ya yega yavatenda kwa mavoko ya binadamu. ¹²Kwa wakati awowo mavile vantengite na kristo. Mwavile vageni kwa vandu va israeli. Mwavile mwamaena kwa wakati ujao. Mavile bila chapanga katika chilambo. ¹³Lakini henu katiak kristu yesu mwavene amabao pambano mwanzo mavile kutali na chapanga ijeliwe kalibu na chapanga kwa miyai ya kristu. ¹⁴Kwamaana jiwene ndiye amani jitu. Ateile vavena kuvega mmonga. kwa yega yake ahuhaliu ukuta wa utengano ambao wavile ututengenisha. wene wadui. ¹⁵Kwamba akomishe shelia ya amli na kanuni ili kwamba aumbaye mundu mmonga mpya yake. Atenda amani. ¹⁶Alifanya yeneyo ili kuvapatanisha makundi gavena ga vandu kuvega yega umongakwa chapanga kupitila msalaba aliufisha uadui. ¹⁷Yesu aikite na kutangaza amani kwinu mwangola mwenga wamavile kutali na amani kwao vala vavavile kalibu. ¹⁸Kwa maana kwa ndila ya yesu twenga woka vavuna tuna nafasi kwa yula roha mmonga kujingila kwa Tati. ¹⁹Yeneyo basi mwangola mwenga vandu wa mataifa si msafili na vangi kavena. Bali ni venyeji pamonga na vala vavatengwite kwa ajili ya chapanga na wajumbe katika nyumba ya chapanga. ²⁰Jengite panane ya msingi wa mitume na manabii kristu yesu jwene avili liganga likolongwa la kulupenja. ²¹Katika jwene jengo loka vaunganisha pamonga na kukola ngati hikalu mukati ya Bwana. ²²Ni mkati yake mwangolamwenga na mwenga jenga pamonga ngati mahali pa kutama pa chpanga katika Roho.

Chapter 3

¹Kwa sababu jene nenga, Paulo, ni mfungwa wa yesu kiristu kwa ajili jitu vamataifa. ²Na hamini kwamba tijohine kanuni ya mahengu ga nema ya chapanga jampekeha kwa ajili jitu. ³Nanjandakila kuhumila na jinsi ufunuhu chaufunuliwi kwangunengu. mwene ukweli wahuhihike ambau agandike kwa chifupi mu barua jenge. ⁴Pasoma kuhusu genega, chamwese kumanya busala jangu katika ukweli wene waahihite kuhusu kiristu. ⁵Kwa hizazi ywenge ukweli wene watendikejeka umanyikana kwa vana va vandu. ila kwa henu vanvekite wazi wa ntima kwa mitimi vavatengwite na mnabii. ⁶Ukweli wene wawauhibite ni kwamba wa mataifa ni vashiriki vajitu na vajumbe vajitu na ywega. navashiriki pamonga na mihedi ya kiristu yesu kupete injili. ⁷Na kwa lenelo ndendike ntumishi kwa zawadi ja nema ya chapanga javohite kwitu kupeta mtendaji wa makakala gake. ⁸Chapanga avohite zawadi jene kwanenga, ajapo kuviega ni mundu nchokopi wa voha katika vala vavatengite kwa ajili ja chapanga. zawadi jene ni kwamba jambasa kwatangazile mataifa injili jajivii utajili wangachunguzika wa kiristu. ⁹Jambasa kwahangazila vandu voha kunani ja miki ni mpangu wa chapanga wa siri. weneo mpangu ambao wavii wauhihike kwa miaka jamahena yaipetite. na chapanga ambaye avombite hindu ywoha. ¹⁰Jene javile kwamba, kupete kanisa, vatawala na mmulaka katika ja mbingu vapata kumanya pandi jamahena ya siri ja hkina ja chapanga. ¹¹Gena ngagahumile kupete mpangu wa milele ambao aukamilisha munkati ja kiristu yesu Bwana jwitu. ¹²Kwakuwa katika kiristu tinywe na ujasili uwezu wa kujingila kwa ujasili kwa sababu ja imani jitu kwa jivene. ¹³Kwa hiyo namanomba tikotokutakata tamaa ndava jaa mateso gangu kwa ajili jito gena ni ntukufu witu. ¹⁴Kwa sababu jene nabura magoti kwa Tati. ¹⁵Ambai kwa kila familia kumbinguni na kunani ja chilambo vakeme lihina. ¹⁶Avomba kwamba apati kwane mmesha, ntokana na utajili wa utukufu waki, avatenda imara kwa makakala kupete ntima wake. amabaye avii munkati jitu. ¹⁷Momba kwamba kiristu atama munkati ja ntima jitu kupeta imani. ¹⁸Mumba kwamba mmywa na shina na nsingi wa upande wake. mmywa katika lipendu lake ili tiweze kuhelewa, pamonga na voha vavahamini, jinsi mpana na ulachu wa kimu na kina cha upendu wa kiristu. ¹⁹Nammomba kwa mmanya ukuu wa upendu wa kiristu, ambau tizidi ufahamu. ntenda genega ili tijazwaje na ukamilifu woha wa chapanga. ²⁰Na henu kwa jwene jwaweza kuhenga kila lijabo, zaidi ja goha gativomba au gatiholela, kupekte makakala gala gaatenda mahengu munkati jitu. ²¹Kwa jwene kuvywe mtukufu munkati ja kanisa na kiristu yesu kwa izazi ywoha milele na milele. Amina

Chapter 4

¹Kwayeneyo ngati mfungwa kwa ajili ya Bwana.nasihi gendaye sawa sawa na wito ambao chapanga avakemile.
²Tamaye kwa unyekevu ukolongwa na upole na uvumilivu.ngatoline katika upendo. ³Tendaye bidii kuutunza umoja wa roho katika kifungo cha imani.⁴Kuna yega jimonga na roho jimonga ngati ambavyo pia mwavile vakemile katika uhakika wa talaja jimonga la wito winu. ⁵Na kuna Bwana mmonga,imani jimonga ubatizo umonga. ⁶Na chapanga mmonga na Tati wa woka,jwene avile panani wa woka.katiak woka na mkati ya woka.
⁷Kwakila mmonga witu apatite chipawa kulengana na kipimo cha chipawa cha kristu. ⁸Ni ngati maandiko chagalongela: "papaite panane sana,alilongosai mateka katika utumwa.Awoite vipawa kwa vandu."⁹NI kiani maana ya,"Alukite," isipo kuwa kwamba aheliye pia pande ya pai ya chilambo? ¹⁰Jwene ambaye ahelile ni mundu jolajola ambae pia alukite kutali panane ya mbingu yoka.Ateile heneyo ili vavai wake uvai katika hindu yoka.
¹¹Kristu awoite vipawa ngati yene:mitume,wainjilisti,wachungaji,na walimu. ¹²Ateile yeneyo kuwawegesha valema lai kwa ajili ya mahengu ya uduma,kwa ajili ya kuujenga yaga ya kristu. ¹³Atenda yeneyo hadi henu woka tukaikaye umonga wa imani na maalifa ya mwana wa chapanga.Alenda yeneyo hadi tuwezai kukomaa ngati vala vavaikite saizi jimonga cha kristu.¹⁴Hajeje ni jela kwamba tukokuvega kaveli ngati vana vavaombaomba kone na kone ili kwamba tuko kutoleka kwa kila aina ya chimbonga wa kufundisha,kwa hila ya vandu katika kukalumuka kwa kuvakonga wangali shelia. ¹⁵Badala jake,tulongela ukweli katika upendo na kukola zaidi katika ndila yoka mkati yake ambaye mutu kristu. ¹⁶Kristu ahunginishe,kwa pamonga yega yoka ya waumini,vaunganishe pamonga na kiungu ili kwamna yega yoka ukolai na kujijenga wene katika upendu.¹⁷Kwa yeneyo nongela ili na nawasili katika Bwana:nkotakugenda kavena ngati vandu wa mataifa gagagendela katika ubatili wa akili yao. ¹⁸Vavekite gize katika mawazo gao.vavengite kuwoka katika uzima wa chapanga kw ujinga uvile mkati yao kwa sababu ya ugumu wa mitim yao. ¹⁹vajoineyeka honi.ahakwa,katika kiola aina ya uchoyo.
²⁰Lakini heneyo sivyo chamuhijigine uhusu kristu. ²¹Nadhani kwamba ijoine kuhusu jwene nadhani kwamba avile vatufundishe katika jwene.ngati tu ukweli chivile mkati ya yesu. ²²Lakini vuyai mambo goka ggalandana na na mwenendo winu wa zamani utu wa zamani ni utu wa zamani uwola kwa sababu ya tamaa ya kukonga.
²³Vuhai utu winu wa zamani ili kwamba ntendaye upya katika roho ya malangu ginu. ²⁴Ntendaye yeneyo ili mwezai kuwala utu wampya,ulandana na chapanga.vawombita katika haki na utukufu wa kweli.²⁵Kwa yeneyo,mmekai patali kukongana,"nnongerai ukweli,kila mmonga na jilani yake,"kwa sababu tu washilika kwa kila mmonga kwa jake. ²⁶Mwena hasila,lakini nkotakutenda dhambi,"iliyo kutipana makavai katika hasila jinu.
²⁷Nkokupela ibilisi nafasi. ²⁸Jwayoka jwajiva lazima ajiwe kavena.Badala yake ni lazima atenda ye mahengu gagavile manufaha kwa mawoko gake,ili kwamba avawesaye kuhudumia mundu jwevile na hitima. ²⁹Lilowi libaya likokuwoka panomo pinu Badala yake.malowi lazima gaumile katika nomo winu gamboni kwa mahitaji,kuwapikea faida vala vavajowana. ³⁰Na nkota kuhuzinisha Roho mtakatifu wa chapanga.Ni kwa jwene kwamba vamikeli mihuli kwa ajili ya siku ya ukombozi. ³¹Lazima mmikaye ndala uchungu woka,ghadhabu.asili ngondo na maligu,pamonga na kila aina ya huovu iweni wema mwangola mwenga kwa mavene. ³²Mwe na huluma.msameane mavene kwa mavene,ngati vile chapanga katika kristu chavasameine mavene.

Chapter 5

¹Kwa yeneyo mmavai vandu wa kufata chapanga,ngati vna veki vavapalai. ²Genda katika pendu yela ngati kristu chatupalite twenga,aliwoite jwene kwa ajili hitu,jwene avile sadaka na dhabiu.kuvega alufu jizuri ya kufulaisha chapanga.³Zinaa au uhakwa wowoka na tamaa mbaya lazima nkotakuitaja kati hinu ngati chitakiwa kwa vavaamini. ⁴Wala kuchukilana nkotakutaja,mazungumzo ya kijinga,au au misaha ya uzalilishaji,ambayo siyo sawa,badala yake avai shukulani. ⁵Mwenga kutenda na uhakika ya kwamba kuna zinaa,huakwa wala kunogela jonoyo nahabudu sanamu njeta ulithi wowoka katika ufalme wa kristu na chapanga. ⁶Mundu yoyoka akokukonga kwa malowi gangali chindu,kwa sababu ya mambo genaye hasila ya chapanga ihika panane ya wana vangatii. ⁷Yeneyo nkokushiliki pamonga nao.⁸Kwa kuvega mavene mwanzo mavile luvindu,lakini henu mmile nulu katika Bwana.yeneyo gendelai ngati vana wa nulu. ⁹Kwa kuvega matunda ya nulu gajumulisha uzuli woka.haki na ukweli. ¹⁰Nnondai chela chichivile chafulaisha kwa Bwana. ¹¹Nkotakuvega ushilika katika maengu ya gizayangavega na matunda,badala yake mmekaye wazi. ¹²Kwa sababu mambo gagatendeka na vene kusili ni honi sana hata akalongile. ¹³Mambo goka chavayayekula na nulu,kuvega wazi. ¹⁴Kwa kuvega kila chindu chayekwili chivega nuluni,yeneyo valongela naha, "njumuke vala vavagonite na jinuke kwoka wafu na kristu changayai panane hinu,"¹⁵Yeneyo mmaye makini jinsi pigenda sio ngati vandu wasio valevi bali ngati valevi. ¹⁶Mukomboe mundu kwa kuvega siku ni za huovu. ¹⁷Nkotakuvega vajinga,baadala yake mmanyaye mini mapenzi ya Bwana. ¹⁸Nkokulewa kwa ugembe,kulongololela kuvile uhalibifu baadala yake tujwanzwaye na Roho mtakatifu. ¹⁹Nnongilaye na kila mmonga winu kwa zabuli na sifa, na nyimbo za rohoni.jembaye na sifa ye kwa ntima kwa Bwana. ²⁰Daima mmohai shukurani kwa mambo goka katika lihina la kristu yesu Bwana witu kwa chapanga Tati. ²¹Mwijiwoaye mwaveni kila mmonga kwa yonge kwa heshima ya kristu. ²²Mwakambomba,muwohai kwa vagosi vinu ngati kwa Bwana. ²³Kwa sababu mnalome ni mutu wa mmbomba,ngati kristu chavile mutu wa kanisa ni mwokozi wa yega. ²⁴Lakini ngati kanisa lilivile pai ya kristu hela hela mmekai lazima vavatendaye heneyo kwa vagosi vao katika kila jambo. ²⁵Vagosi mwavapalai vadala vinu ngati jola kristu chalipalite kanisa na aliwoite jwene kwa ajili yake. ²⁶Ateite heneyo ili avai takatifu.Alilita kanisa kwa kulichapa na machi katika lilowi. ²⁷Ateile heneyo ili kwamba awesaye kuwajiwasilisha jwene kanisa tukufu pangavega na doa wa waa au chindu chichilandana na agaga badala yake ni takatifu jangavega na kosa. ²⁸Kwa ndila jela,vagosi vatakiwa kuvapala vadala ngati yega yao.jola jwampala mmbomba wake alipala jwene. ²⁹Njeta hata mmonga jwachukila yega yake.kuyenga na kumpala,ngati kristu pia chalipala kanisa. ³⁰Kwa kuvega twenga ni washiliki wa yega hitu. ³¹Kwa sababu ajeje vagosi vaneka tati wake na nyongowake na chaunganaye na mmomba wake na vanayo vavena chavavegaye yega jimonga. ³²Awowo vawile vaihite lakini nongela kuhusu kristu na kanisa. ³³Wakati kila mmonga winu lazima ampai mmbomba lazima muheshimu mgosi winu.

Chapter 6

¹Vana mavatiaye vazazi vinu katika Bwana kwa maana ajeje ni haki. ²Muheshimu tati wini na nyungowino [maana ajeje amuli ya kwaza ivile ahadi]. ³Ili ivai heli kwinu na wesai kutama maisha galefu panani ya chilambo. ⁴Na mwangola mwenga akina tati nkota kuvachukiza vana na kuvasababisha hasila badala yake muvalelai katika kuvawola na maagizo ya Bwana. ⁵Mwee watumwa,iweni watihifu kwa mabwana winu wa pambano pachilambo kwa heshima jikubwa na kundendemeka kwa wogoi jijiwoka kutima kwinu mmaye watiifu kwao ngati yula chimutii kristu. ⁶Utii winu ukokukuvega tupala vagosi vinu pavanola ili kuvafulaisha. Badala yake.mmaye watiifu ngati watumwa wa kristu ntendaye mapenzi ya chapanga kuwoka kutima kwinu mutumikiaye kwa mitima jinu goka kwa kuvega mutumikia Bwana na vala si wanadamu. ⁷Wapanikiaye kwa moyo yinu yowa,kwa kuvega vampanganikia Bwana na anga mundu ⁸Mpaswa kumanya kwamba katika kila tendo lambone mundu lalalitenda.chapokelaye zawadi kuwoka kwa bwana,chaivai ni mtumwa au mundu hulu. ⁹Na mwangola mwenga mwavagosi ntendaye yeneyo jwenejo kwa mtumwa winu ntokotakujogopa mwakamanyaye kwamba jwene jwavile mbinguni.mwakamanyaye kuvega njeta upendeleo mkati yake. ¹⁰Hatimaye,mmaye na makili katika Bwana na katika uwezo wa makili gake. ¹¹Mvalaye silaa yoka ya chapanga ili kwamba mpataye kujema chinyume na hila ya shetani. ¹²Kwa kuvega ngondo jinu si ya miyai na nyama,bali ni dhidi ya falme na mamlaka ya roho n watawala wa chilambo wa uhovu na luvendu,dhidi ya pepo katika sehemu ya mbinguni. ¹³Kwa genahe uwalai silaha yoka ya chapanga,ili mpatai kujema imala dhidi ya uovu katika kipindi acheche chibaya.Baada ya kupangwa kila chindu mjemaye imala. ¹⁴Hatimaye mjemaye imala.ntendaye yeneyo baada ya kuvega vafungite mkanda katika kweli na haki pachidali. ¹⁵Ntenda yeneyo mwakavai mmile tayali mmagolo mwinu vatangazeye injili ya imani. ¹⁶Katika kila hali mwekatolai ngao ya imani,ambayo chimwezishaye kuima mikoa ya yola mwovu. ¹⁷Mwalai kofia ya wokovu na upanga wa roho,ambayo ni lilowi la chapanga. ¹⁸Pamonga na maombi na dua ombeni kwa roho kila wakati,kwa mtazamo hawowo mmaye vaangalifu kila wakati kwa uvumilivu woka na maombi kwa ajili aya waamini woka. ¹⁹mvombai kwa ajili yangu ili mbataye ujumbe panindule mlomo wangu.Ombeni kwamba imanyakanaye kwa ujasili kweli ivahite ihusu injili. ²⁰Ni kwa ajili ya injili nenga ni balozi vavavungite unyolo yavile kwamba mukati mwao nongelai kwa ujasili ngati chitakiwa kulongela. ²¹Lakini mwangola mwenga pia mmayaye mambo yangu na jinsi chiyendelela,tikiko nnongo wangu kipenzi na mtumishi mwaminifu katika Bwana,chinavajulishaye kila chindu. ²²Natumite kwinu kwa kusudi ili mahalumu,ili kwamba mmayaye mambo kuhusu twenga,avazeyekuvafaliji mitima jinu. ²³Amani na ivai kwa nnongo,na upendo pamonga na imani kuwoka kwa chapanga na Bwana yesu kristu. ²⁴Neema na ivai pamonga na woka vavampala Bwana yesu kristu kwa pendo lela langavega kuwega.

Philippians

Chapter 1

¹Paulo na timotheo, watumishi watumishi wa kristu yesu, kwa vala vavatengwite katika kristu vavatama filipi,pamonga na vavalolokea na mashemashi. ²Neema na ivaye kwinu na amani kwiwoka kwa chapanga tati witu na Bwana witu yesu kristu. ³nashukuru chapanga witu kila pinavakumbuka mwangolamwenga woka. ⁴Mala yoka katika kila ombi langu kwaajili hitu wangolamwenga mwawoka, mmaye na kuengwa woka.minamombela. ⁵Nashukuru yemaena kwa sababu ya ushiliika winu katika injili tangu lichuva la kwanza mpaka lelenu. ⁶nina hakika kuvega jwene jwatu mbwili maengu yambone mkati hinu chayendelelaye kukamilisha mpaka jova ya Bwana yesu kristu. ⁷Ni sawa kwanenga kulijowana naha panane hinu mwangolamwenga woka kwa sababu namakete mutima wangu maana mwangolamwenga mmile washiliika wenza katika neema katika kifugo changu na katika kuagula na uthibitishaji wangu wa injili. ⁸Chapanga ni mshaidi wangu, jinsi chimile na shauku panane hinu woka katika umkati wa pendo la kristu yesu. ⁹Na najopa kwamba;upendo winu kujonjokea zaidi na zaidi katika maarifa na kujielewa woka. ¹⁰Najopa kwa ajili hili mmaye na uwezo wa kupema na kuchagula mambo chagawile bola sana. pia namombea ili mmaye safi pangavega na hatia yayoka katika njova ya kristu. ¹¹Na pia vatwelekee na tunda la haki lilipatikana katika yusu kristu, kwa utukufu na sifa ya chapanga. ¹²Henu nnongo wangu,mbala mmayae kuwa,mambo gagaumile kwanenga gateile injili ijendeleaye sana. ¹³Ndiyo maana ifungu yangu katika kristu, imanyikine kwa walizi wa ikulu yoka na kwa kila mundu pia. ¹⁴Na nnongo vamaena katika Bwana,kwa sababu ya chifungu changu, wameshawishika na kuthubutu kulihubili lilowi pangavega wogoi.

¹⁵Baadhi kweli hata ntangize kristu kwa fitina na luonda, na pia vangi kwa nia yambone. ¹⁶Vala vavatangaza kristu kwa upendo vamanya kuwa vavekite pambano kwa ajili ya utetezi wa injii. ¹⁷Bali vangi vatangize kristu kwa ubinafsi na nia mbaya. kudhani kuwa vasababisha gabaya kwanenga katika minyololo yangu. ¹⁸Kwa yeneyo? jogopayeka aidha ndela yakavaye ni kwa ila au kwa kweli, kristu atangaza, na katika alele hekelela! ndio, nihekelela. ¹⁹Kwakuwa manya ya kuwa hili chilile laye kugubukula kwangu, jabo alele chichikopoela kwa sababu ya maombi ginu na kwa na kwa msaada wa roho wa yesu kristu. ²⁰Kulengana na matalajio gangu ya uhakika na kweli ni kwamba, chinolaiyeka honin Badala yake, kwa ujasili woka, ngati ambayo njowa yoka na henu, natalajia kuwa kristu chanyakuliwe katika yega yangu yakavaye katika uzima au katika kuwega. ²¹Kwa maana kwangu nenga, kutama ni kristu na kuwega ni faida. ²²Lakini, ngati kutama katika yega uwega tunda katika mahengu ganga kwa yeneyo manyanyeka ni laku lakuagula. ²³Maana vakusukuma sa namawazo agaga gavena. ninahamu yakuleka yega na kuvega pamonga na kristu chindu abacho ni chathamani sana sana. ²⁴Ingawa kubaki katika yega .ayenyeni jambo la muhimu sana kwa ajili hitu. ²⁵Kwa kuwa nina uhakika panane ya lenelo, manya chimaki na kujendelela kwa pamonga na mwangoto mwenga woka, kwa ajili ya maendeleo na kuengwa ya imani hinu. ²⁶Na ajeje chileteye kuengwa kwinu kukubwa katika kristu yesu, kwa sababu ya kuvega kwangu tena pamonga namungmwenga. ²⁷Takiwa kutama maisha gino katika mwenendo wamboni chitakiwa injili ya kristu, ntendaye yeneyo ili nakaikaye kunola au nangaika nyowane ye kuwa njemite imala katika roho himoga. ndamani kujoana kuwa mnaroho jimonga, ngatishindine imani ya injili kwa pamonga. ²⁸Na hivilileye na chindu chochoka chichitendeka na maadui hinu. Hii kunyumba yayo ni ishala ya uhalibifu. Bali kwinu ni ishala ya uwokovu kuwoka kwa chapanga, ²⁹Kwa maana mwangotomwenga vapikie kwa ajili ya kristu, si kuamini tu, nali na kutesa pia katika jwene. ³⁰Kwa maana mna ngoto yelayela ngati muwene kwangu na njowana kwamba minayo hata henu.

Chapter 2

¹Ikavile kuleke ntima katika kirisitu. Ikavile faraja kuvoka katika upendu vyake. Ikavega kushirikiana na ntima. Ikavege kuna rehema ja huruma. ²Mwikamilishe kwa nia jimonga twavile kupalana pamoja, twavile tawoha katika ntima, na kuvyega na namele imonga. ³Nkotokutenda kwa ubinafsi na mahanyi, isipokua kwa kunyenyekele anamwaawena vangi zaidi yitu. ⁴Kila mmoja yitu akotokulola mahitaji gake kayika, pia ajali mahitaji ya jongi. ⁵Mwa na nia kama javinayo Kirisitu Yesu. ⁶Ingawaje jwena sawa na chapanga ni chindu cha kukamulana nachu. ⁷Badala jake, alishushite jwene. Alitotite umbu la ntumishi. Akopokile kwa mfano wa vanadamu. Avomakino vanadamu. ⁸Jwene alinyenyikile na kuvyega ntii mpaka chiwa, chiwa cha nsalaba. ⁹Yeneyo basi chapanga antukuzwa sana. Ampekihe lihina likubwa la lipeta kila lihina. ¹⁰Atendite yeneyo ili kwamba katika lihina la Yesu kila ligoti sharti liinamaje. Magoti gagavii kumbinguni vavavili pananai pa chilambo cha ardhi. ¹¹Na atendite henu kwamba kila lulimi sharti ajetekele kwamba Yesu Kirisitu ni bambu, kwa utukufu wa chapanga bambu. ¹²Kwa hiyo basi, vapendwa wangu kama chumundii machova goha, si tu katika kuvyega kwangu lakini henu zaidi sana hata pangavyega na uwepu wangu, tuwajibikaje wokovu wito kwa hofu kundendemeka. ¹³Kwa kuvega chapanga jwatenda mahengu munkati mwitu ili kwawezesha kunia na kuhenga mambo gala gagampeza jwene. ¹⁴Ntendaye mambu goha bila malalamiku na kubishana. ¹⁵Ntende yeneyo ili kwamba ntokokulaumika na kuvyega vana va chapanga vaaminifu vangali lawama. Ntende yeneyo kwamba tivye nuru ya chilambo katika uvelehi cha uasi na uhovu. ¹⁶Nkamula sana malovi ga uzima ili kwamba mwe na sababu kutukuzwa kwa kirisitu. Kisha chimanye kwamba navutwike luvelu bure napatite jeka waka. ¹⁷Lakini hata henu kukutula kama sadaka juu ya dhabihu na huduma ja imani yetu, nvulahi, na nvulahi pamoja na tenga. ¹⁸Helahela namwangota pia tuhekelela, na tifulahi pamonga namenga. ¹⁹Lakini ndumaini katika mambu yesu kuntuma Timotheo kwitu hivi henumaha, ili kwamba mwezi kuleke ntima pichimaje mambo ginu. ²⁰Kwa kuwa njeta jongo jwavi na ntazamo kama jwake, jwene nia jaukweli kwa ajili jao. ²¹Vangi voha ambao nganaatumite kwinu valonda mambo gao binafsi tuu na sio mambo ga Yesu Kirisitu. ²²Lakini muimanya thamani jake kwa sababu kama mwana chaahudumia tati wake, ndivyo chaatumikia pamoja na nenga katika injili. ²³Kwa hiyo ndumaini kuntuma manyate pindu tuu pachamanyalilaye kwani chachakopokelaje kwangunenga. ²⁴Lakini ninahakika katika Bwana kwamba nenga pia chihike kalibuni jenu. ²⁵Lakini vikiri ni muhimu kumeta kwinu epafradito. Jwene ni mnongowangu na jwahenga mahengu nnjangu askari nmjangu, ntenga na ntumishi jwitu kwa ajili ya mahitaji jangu. ²⁶Kwa sababu avinahofu na apala kunywe pamonga na mwangatumwenga voha kwa kuwa mwajowine kwamba avile nngonjwa. ²⁷Maana hakika avile nngonjwa sana kiasi cha cha kuwega. Lakini chapanga ahulumile, na wema wenevo wavijee juu jake tu, lakini pia mwavile juu jangu ili kwamba ngotakuvyega na jahuzuni juu ja huzuni. ²⁸Kwa hiyo nnanmeta manyata cha itakiwa, ili kwamba patammona tena mpate kuhekelela na nenga vamohile wagohi. ²⁹Munkalibishaje Epafradito katika Bambo kwa kuhekele zote. Mwaheshima vandu kama jwene. ³⁰Kwa kuwa jwavile kwa ajili ya mahengu ya Kikirisitu kwamba avandaki kuwega. Ahatalishe maisha yake ili kuhokoa nenga akahenga kili ambacho tawezitejeka katika kuhudumila nenga kwa mkokotalike na nenga.

Chapter 3

¹Hatimaye, mwavalongo vangu mfulahiya katiak Bambo.monayeka kunagaa kuvajandikila kavena malovi galegale. aga mambo champekei usalama. mujihadhali na libwa. ²mujiadhli na vava henga mahengo vabaya. mujihadhali na vala vavajidumula yega yavye. ³Kwakuwa tenga ndo jando. tenga ndo tutumwabudu chapanga kwa kujangatila kwa roho. kumekela katika kristu yesu,na ambao tuvijeka ujasiri katika yega. ⁴Hata hivyo,gati kavia na mundu jwaa kumtumainia yega aje, nenga kawezaite kuhenga naha zaidi. ⁵Kwani vandeile jando lisiku la nane, nazaliwe katika likabila la vaisraeli ni vakabila la benjamini.ni mwebrania va naebrania. katika kujomolekea haki ya heria musa,navile,farisayo. ⁶Kwajuhudi yangune naltesite kanisa.kwakutii haki ya sheria, navijekana lawama kisheria. ⁷Lakini katika mambo goa ganigaweni kuwa gafaida kwangu nenga, nagavalinge ngati takataka kwa sababu ya kummanya kristu. ⁸Kwakweli nagavalanga mambo goha kwa hasara kuhumila ubora wa kummanya kwa kristu yesu Bambo vangu.kwa ajili jake nigalekiti mambo goa, nagavalanga ngati takataka ili nampate kristu. ⁹Napamonekna mkate jake.njeta haki jangu binafsi kuhuma katika sheria,bali minayo haki jela ipatikana kwa imani katika kristu,hijihuma kwa chapanga, ijivile msingi katika imani. ¹⁰Henu mbala kummanya jwenejo na makili ga kuyekula kwake na ushirika wa mateso gake. mbala kumbadilishwa na kristu katika mfano wa maleloake. ¹¹Angalau nnweze kuvye na matumaini katika ufufuvia kua. ¹²Ngava kweli kwamba tayari nigapatite mambo hago, au kwambamile mtakatifu katika genago.Bali najitahidai ili nnweze kupata chila kupata chila chichipatika na Kristu Yesu. ¹³Muvalongo vangu, nhambuka kwamba nyomolile kupata mambo aga. Bali nhenga jambo limonga : nivililaga kunyuma nagalolela ga kumbele. ¹⁴Sinajitahidiaje kuhikila lilengo kusudi ili mbate tuzo ya panane pa wito wa chapanga katika Kristu Yesu. ¹⁵Tawoa vatukolile wokovu, itupasa kuholela namna yenje. Ni ikiwa jongo chaholele kwa namna ijivitofauti kuhusu lijambo lolotelila, chapanga pia chayekulile lyenelo kwitu. ¹⁶Hata hivyo hatua anahika na tijalaji katika n'tindo awo. ¹⁷M uvalongo vangu, mujiga nenga. Mwalolekea kwa makini vale vavajenda kwa mfano guguvile wa jinsi yitu. ¹⁸Vamahele vavaishi ni valevale ambao mara nyingi ni valongilile na heno, nanongelela kwa maholigamehele vavaishi ngati maadui kwa msalaba va kristu. ¹⁹Pa mwisho waki ni kuhalibika. Kwa kuwa chapanga winu ni litumbu, na chiburi cha kiko katika honi jao vaholelela mambo ga chilambo. ²⁰Bali uwenyeji winu uvi mbinguni, ambako tuntarajila mwokozi witu Yesu Kristu. ²¹Chabadilishe hyega yitu kuhuma dhaifu kuvyengati hyega ya utukufu; kwa uwezu wolawola woumwezesha kuvipangila hindu vyoa.

Chapter 4

¹Kwa yeneyo vapendwa vangu, ambao nannogela ambaye kuengwa litaji langu.njema imala katika mambo nye vaganja vanampara ²Namshingemwenga eudia pia nanshihi mwenga sihintike mleteshe mausiano ya imani katiyenu kwasababumwangotamwenga mwawoka mwavavene mwaungine na bambo ³Kwachakaka ,nansih pia mwangota mwena vaenga mahengu va yangu.mwaatangatile havava akambumbumba kwakuwa va tumike pamonga na nengakatika kueneza injili ya bambo kuvire na kilementia pamojanga na vatumishi vingi wa bambo ambao wina gao vayandike katikachita chazima.⁴Katika bambo lichuva yoha nena nongela kufulaiya. ⁵Upole winona unmanyikane kwa kandu voa bambo voa bambo avile kalibu. ⁶Nkotakungia kwa jambo loloka. Badala yake, nhenge mambo gino goa kwa ndila ya kusali, kuvombo na kushukulu na maitaji ginu gamanyikane kwa chapanga. ⁷basi imani ya bambo ikavile kuu kuliko hufahamu woka, italinda mitima kuoleleka gino kwa nsaada Kristo Yesu.⁸Hatimaye, varongo vangu; mugaolele sana mambo goa yenye kweli, heshima, haki, usafi, kupara,na gala yenye taarifa zuli, yenye busara, pamonga na gala gagaitajika kunsifila. ⁹Ntendai mambo gala gamjifunzite, gampokile na gala kugawona kwangu jwenetate nywitu wa imani chaavyenavyo.¹⁰Ninayo furaha kurungwa sana kuchana katika Bambo kwa kuwa mwangota mwenga mgalangwe kavena nia ya kujihusisa kwino kunani ya mahitaji gangu, kwa chakaka, penepa awali mwanogile kunyali kwa maitaji gangu japo hamkupata fursa ya kundangatira. ¹¹Nongela yeka yeneyo ili kujipela chindu ndava ya maitaji gangu. Kwani najifunzite kulizika katika hali yoha. ¹²Manya kutama katika hali kupungukewa na pia katika hali ya kua na yamaena katika mazingira goa haya nenga nilijigena siri ya namna ya kulyega wakati wa kuyukuta na jinsi ya kulyega wakati wa njala, yaani ya maena na kua mhitaji. ¹³Nweza kutenda hagaga kwa kuwezesha na yeye anitiaye makili. ¹⁴Hata yeneyo, vahengite vema kukonganeka nahenga katika dhiki jwangu. ¹⁵Mwenge vafiripi mmanyalile kwamba kuholalela wa injili panayandike makedonia, njeta kanisa lilamwezishe katika Bambo gagahusu kuvoha na kupokela pangavega angota mwenga. ¹⁶Hata panavile Thesaslornika mwenga mwandumie msada, zaidi ja mara imonga kwa maitaji gangu. ¹⁷Mainishajeka kwamba nnomba msada, bali nongera ili mpati matunda gagaleta faida kwinu.¹⁸Mboki hindu ywoka, na hinu vambekihe hindu ya mahena. mboki hindu kuhumila kwa Epafradito. Ni hindu izuri na ya yainungalila misri yakunungaliba yaikubalika ambavyo ywoka yayampendeza chapanga. ¹⁹Kwa ajili yeneyo chapanga jwangu chantwilekehayee nahitaji gito kwa utajili wa utukufu wake Bambu Yesu Kirisitu. ²⁰Henu kwamba chapanga na tati witu avye ntukufu milele na milele, Amina. ²¹Salamu jangu javahiki vaumini katika Kirisitu Yesu. vependwa vaminao pambanu vansalamia. ²²Pia vaumini voha pambanu vansalimia. ²³Na sasa neema ya Bambo witu Yesu Kristu ivyai na nima nyinu.

Colossians

Chapter 1

¹paulo,ntume wa kizisitu yesu kwa mapenzi ya chapanga na atimotheo nnongo witu. ²kwa vaumini na nnongo vaaminifu katika kiristu vavavile kukolosai. Neema jivya kwitu.na amani ivoka kwa chapanga jwito. ³Tivoha shukuani kwa chapanga. Bambo wa nkatongwa witu yesu kiristo, na taavombela mara kwa mara.⁴Tuyuwine imani jitu katika yesu kiristu na upendo watuvinawo kwa neniva voha vavatengwite kwa ajii ya chapanga. ⁵Muna upendu weneo kwa sababu ya tanajajenejo uhakika lavavekite kumbinguni kwa ajii yitu. tajowne kuhusu tazajajeneja uhakika kabla katika lilovi la ukweli injili. ⁶Ambujo jijomwike mwitu. injili jenejo jipapite litenda na lijenela chilambo choka.ivile yihenga naha munkatijitu tangu lichuva patajowine na kulijigana kuhusu neema ya chapanga katika kweli.⁷Jenende injili jata jifundisha kuhumia kwa Epafra.mpendwa jitu ntumishi njitu. Ambae ni mtumishi nhaminifu wa kiristu kwa niaba yitu. ⁸Epafra autehile umanyikana kwitu upendu witu katika nhima. ⁹Kwa sababu ya upendo awuwu,tangu lisiku latajowine naha, tilekitijeka kuvomba tivikuvomba kwamba tivikujazwa na maarifa ya mapenzi jake katika ikima joha na kumanya wa nima. ¹⁰Tivile tivomba kwamba tigenda kwa kutuliana na mambo katika ndela yaimwambite. tivile kuvomba kwamba tupapa litunda katikakuvomba kwamba tupapamlitunda katika kila litendo lamboni na kwamba chativyeye katika arifa ya chapanga.¹¹Tivomba mweze kulekwa makakala katika uwezo kuddegana na makakalaga utukufu wake katika kufumalila na kusitamili voha. ¹²Tivomba kwamba,kwa furaha, tiloshukuleni jito kwa Bambo,vavatehile mwongota mwese kuvyena sehemu katika urithi wa vaumini katika nuru¹³Atukwie kuhumiu katika ntawala wa luvendu kutihamia katika uflume wa mwana jwake mpendwa. ¹⁴Katika mwana tunaukombozi masamahaga

dhambi.¹⁵ Mwana ni mfanu wa chapanga jwangavonekana.nijwakazaliwa Na jakwanza wa kummumba voha.¹⁶ kwakuwa kwa jwene hindu yoha aombite, yaivii kumbinguni na yaivile pachilambo hindu aivonekana na yangavonikana. anaivi ni vya au mamlaka au kutawala au vanamakakala.hindu ywoha aumbite na jwene na kwa ajilijake. ¹⁷Jwene avile kabira ya hindu joha.na katika jwene hindu yoha ikamulana pamonga.¹⁸ Najwene nde mutu wa yusega yani kanisa, jwene ni jwa kwanza na nnzaliwa jwakwanza kuhumi mumiongoni mwanafunzi.henu ananafasi ja kwanza mumiungoni mwa hindu yoka. ¹⁹Kwakuwa chapanga apendezewa kwamba ntimilifu wake voha vaishi munkati mwake. ²⁰Na kwa palanisha hindu yoha kwa jwene kwa ndea ja mwanamundo. chapanga jwatihile amani kupete damu ya nsalaba wake. chapanga apatanisha hindu yoha kwa jwene anaivile hindu ywe chilambo au hindu ywa kumbinguni. ²¹Namwangota mwenga pia, kwa wakatimonga mwavile mwavageni kwa chapanga na mwavile mwaadui vake katika malangu na matendu gaovu. ²²Lakini henu avapatanishee twenga kwa ntima wake kupete chiwa.ateji naha ili kwa aleta twenga vatatifu,tangali na lawama na bila dosai palongo jake. ²³Kama tijendelilen katika imami,jataimalisha na kuvye yambone,pangali kwa hondosha kutali kuchimila mufalaja la ujasili la injili jatajohne. jene nde ijili jajatanga ngizwa kwa kila mundu jwavavombite pahi pambingu.jene nde injili ambayo kwayo nenga,pauli ivile ntumishi. ²⁴Henu nafurahiyahi maleru gangu kwa ajili jitu nanenga natiilizaje katika ntima wangu chachipongokwa mateso ga kiristu wa ndava nenga ndimiza katika mtima wangu chachipongoka kwa matesu ga kiristu kwa ajili ya ntima wake, ambaa ni kanisa, ²⁵Nenga nantumishi wa kanisa alele sawa sawa na wajibu wambekihe kuhumi kwqa chapanga kwa ajili yito,kulitweleha malovi ga chapanga. ²⁶Wene ndio ukweli wa siri jaja vivile jajovite kwa miaka yamaena na kwaizazi. lakini henu vaigubukwile kwa voha vavaamini kwa jwene. ²⁷Ni kwa vala ambao chapanga apala kugubukula chaivii utajili wa utukufu wa siri ja ukweli wene nde miongoni mwa hitambo, ni kwamba kiristu avi munkati jitu,ujalili wa utukufu wamhika²⁸Jwene nde jwatantangaza.tahonya kila mundu, na kwajigana kila mundu kwa hitima joha. ili kwamba tannete kelamundu mkamilifu katika kirisitu. ²⁹Kwa maana genega, nenga mgazana na nahitahidi kulengana na makakala gake kuhenga mahengu munkati janga katika kuwesa.

Chapter 2

¹Kwakuwa mbala mmayaye jinsi ambavyo chimili na taabu ya maena kwa ajili ya mango la mwenga. kwa voka ambao valolileyeka pamio yangu katika yega. ²Henga maengu ili kwamba mitima yao iweze kufalijiwa kwa kuvaleta pamonga woka wa gamaena wa uhakika kamili wa maalifa katika kuimanya sili ya kweli ya chapanga. ambaye ni kristo. ³Katika jwene hazina yoka za hekima na maalifa vaihite. ⁴Nongela naha ili kwamba mundu yoyoka asije akavatendela hila kwa kuvajigana yenye ushawishi. ⁵Na ingawa mijeka pamonga na jombe katika yega. lakini mile namungolomwenga katika roho. hekelela kulola utalatibu winu mzuri na makili ya imani jinu katika kristu. ⁶Ngati chumupokile kristu Bwana ,mgendelai katika jwene. ⁷Kamilishaye katika jwene, mulingaye katika jwene. mwimalishwa katika imani ngati tu chavajigine na kulikoleka kaika shukulani ya maena. ⁸Jangaliaye ya kwamba mundu jwajoka akotakuvakamula kwa sawaza na malowi awaka ya kukongana kulengana na mapokeo ya mwanadamu. kulengana na kanuni za chilambo na sio kulengana na kiristu. ⁹Kwakuwa kaika jwene ukamilifu woka wa chapanga atama katika yega. ¹⁰Mwangolo mwenga atwelikiye katika jwene. jwene ni mutu wa kila uweza na mamlaka. ¹¹Katika jwene pia mwatailiwe katika toala yangatenda na mwanadamu katika kuondolewa tohala ya kristu. ¹²Wazikiti pamonga jwene katika ubatizo. na kwa ndela ya imani katika jwene wafufue kwa uwezo wa chapanga. afufue kutoka kwa wafu. ¹³Na pamwawili uwile katika makosa gino na bila kutailiwa kwa yega hinu. ateile hai pamonga jwene na kutusamee makosa gitu goka. ¹⁴Akagwile kumbukaumbu ya magambo gava yandike, na talatibu iyavile kinyume natwenga . aivoite woka na kuigongomea pasalaba. ¹⁵Awoitemakili na mamlaka. gaweite wazi na kugatenda kuwa chelee ya ushundi kwa ndela ya msalaba wake. ¹⁶Kwakuwa hiyo mundu jwajoka akotakuhukumu mwango lamwenga katika kuyega au katika kujwega, au kuhusu siu ya sikukuu au mwei wampya au siku ya sabato. ¹⁷Hivi ni iwili ya mambo yataikae, lakini ni kristu. ¹⁸Mundu avaye goka vakotakunyaga tuzo yake kwa kunogela unyenyekevu na kwa kwabudu maoka. muindu wa jinsi jenenu kuhingila katika mambo galolite na kushawishiwa na mawazo gake ya yega. ¹⁹Jwene ashiliki mutu. na kuwoka katika mutu kwamba yega wka kupiela viungo yake na maupa gake huungwa na kugakamulikia kwa pamonga. na kuchola kwa ukolaji uwokaye na chapanga. ²⁰Yokavai wile pamonga na kristu kwa tabia za chilambo. mbona ntama kama mnawajabika kwa chilambo. ²¹Nkotakugakagula, wala kuwonja wala kugusa""? ²²Agaga goka gaamuliwe kwa ajii ya ukalibifu chuwaikae na matumizi kuwokana na chavajigine na chavanongilili ya wana damu. ²³shelia ayeye zina hekima ya dini yawa pangine kwa unafsi na unyenyekevu na mateso ya yega. lakini hazina chamani dhidi ya tamaa ya yega.

Chapter 3

¹Ikawa kuvena chapanga va fufue pamonga na kristu mwagalode malovi akunami kunani wa gosi wa chapanga. ²Holelele kuhusu mambo ya pachilambo. ³Kwakua mwile.na maisha genu vaite paqmonga na kristu, katika chapanga. ⁴Wakati kristu patawonekanae ambae namaishagino ,ndipo mwangotomwenga chiwonekane nae katika utukufu. ⁵Kwaiyo kugahiya mambo gagavile katika chilambo chino,zinaa,uakwa amu ibaya,ambayo ni chinemnemu. ⁶Nikwa hajiya mambo genga hibaya ya chapanga hiika juu ya vana vangatii. ⁷Ni kwa ajili ya hindo yenyeyo pia mwagendite kwa genaga puma tamite kati yao. ⁸Lakini henu lazima mugavohe mambo genagoha. yaani nyela.nia jibaya,mahigu,na malovi gachafu gagahuni mmutu mwino. ⁹Tikotokukongana tavete kwa tavete,kwa sababu ja tikomite mtu witu wa makachu na matendu gake. ¹⁰Tiwalite utu wampya, mambu gatagehenga gampya katikamaarifa gagahinu wa jola jwatihombite. ¹¹Katika maarifa genaga,njeta myunani na njahude, kunjingiha jandu na wangatahiliwa,nsomi jwangahi nsomi, ntumwa jwangali ntumwa, lakini badala jake kiristu ni mambo goha katika goha. ¹²Kama vateule vachanga vatakatifu vavavapalite, valiyeka uli wema, ukalimu kunyenyekela, upoli na kufumalila. ¹³Ntolilana mavene kwa mavene. hulumiana kila mundu na njake. kama mundu analalamiku dhidi ja jonge,ansameheya kwa maana jilajila ambayo Bambo chatehile kutisamehe tenga. ¹⁴Zaidi ja mambo gena goa, tivya na kupalana ambao ndi chigezu cha kukamiilika. ¹⁵Amani ja kiristu na itilongohe mitima jitu. javile ni kwa ajili ja amani jineyo kwamba vatilekile katika jwega jinonga jivyaje na shukurani. ¹⁶Na malovi ga kiristu gatame muntima jitu kwa utajili, kwa hekima joha, tufundishani na tushaulianaje tavete kwa tavete kwa sababu kwa nyemba ya muntima tijembaye kwa kwa kumshukulu mitima jitu kwa chapanga. ¹⁷Na chochoka chatihenga, katika malovi au katika malendu tihenga goha katika lilina la Bambo yesu. tampela shukulani chapanga atate kupete jwene. ¹⁸Jwake laanyenyekeahaje vagosi vito,kama chijampendezaje katika Bambo. ¹⁹Natenga vagosi,tavapala vadalavitu,na tikotouve tavakali dhidi jao. ²⁰vana vavati vazazi vitu katika mambu goha, maana nde chijampendezaje Bambo. ²¹Angota Bambo nkotokwachokoza vana vino, ili kwamba vakotokata tamaa. ²²Vatumwa mwatii mabambu vino katika milima kwa mambu goka,sio kwa huduma ya michu kama vandu va kwaafurahisha tu, bali kwa mitima ya kweli . tanjogopa chapanga. ²³Chochoka chatihenga,lihenga kuhumi munafasi jito kama kwa Bambo na sio kama kwa mundu. ²⁴Mmanyite ya kwamba chitipke tuzu ya mmikaji kuhumi kwa Bambu. ni kristu Bambo jwatamtumikila. ²⁵Kwasababu jojoka jwatenda gangalihaki chapoke hukumu kwa matendo gangali haki gagahengite,na njeta upendeleo.

Chapter 4

¹Vagosi,mmoe vatumwa mambo gagavile gahaki na ya adili. mummanya pia kwamba mnaye Bambo kumbinguni.
²Kujendelela kuvyega thabiti katika kuwomba.ntame miu katika lenero kwa shukurani. ³Njope pamonga kwaajili jitu pia,ili kwamba chapanga adindule lyangu kwandava yamarovi, kulongera siri ya chakaka ya kristu. kwa sababu ya alele vandavite minyororo. ⁴Nanjope kwamba muwezeshe kuveka wazi, ngati chatakiwa kulonga.
⁵Njaule kwa hekima kwa valakwa vavile kunje, na muukombole muda. ⁶Malovi ginona gavyegeni neema wakati woka,kukolea mwinyimajira goa, ili kwamba nswe kumanya jinsi chaitakiwa kunnenga kila mundu.⁷Kwa mambo gagahusu nenga, tikiko chaagatende gamanyikane kwino.nyune ni nnongo junampala, ntumishi mwaminifu, na ntumwa njitu katika Bambo. ⁸Nantumwa kwino kwa ajili ya alili, kwamba nwese kumanya mambo kuhusu tenga na pia kwa awesa kunkema. ⁹Nantuma pamonga na onesmo,nnongo witu mpendwa muhaminifu, na mmonga njwino. chivannongelegele kila mundu chachikopokile pale.¹⁰Aristarko, nfungwa,annamua, pia na marko binamu njweke na barnaba vavapokile utaratibu kuwoka kwake, ngati aikite kwinu, mumpokilai. ¹¹Napia yesu vanemelai yusto.havava kanyika yao watohara ni vaengaliengu ndaya ufarme wa chapanga vakolite faraja yangu¹²Epafr annamua. nyweneni mmonga jwao na ntumwa wa kristu yesu.jwene kuntenda bidii katika kuvomba kwa ajili, ili kwamba nswe kwema kwa ukamilifu na kuakikisha kikamilifu katika mapenzi goa ga chapanga. ¹³Kwakuwa nanshudila, kwamba angamaengu kwa bidii kwa ajili yeno, kwa venava kwa avavile hierapoli. ¹⁴Luka yola talatibu mpendwa, na dema vawasiliana.¹⁵Vannamua nnongovarongo vangu kwa vavile laodekia,na nimfa,nalikanisa lela lalivile kunyumba yake. ¹⁶Barua yeye pachiivyaye vasomite muongoni mwino,nsomepia kwalikanisa la walaodekia, mwaangotamwenga pia hakisheni muisoma yela barua kutoka laodekia. ¹⁷Nnongele kwa Arkipo "nnoleyela huduma ambayo muipokile katika Bambo ,kwambo yampasa kuitiza"¹⁸Salamu ayeye ni kwa luvoko lwangu namwete-pauli mwikombole minyororo yangu. Neema na ivaina mwaangota;

1 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo, Silvano na Timotheo kwa kanisa la Wathesalomike katika Chapanga atate na bambo yesu kristu. neema na amani ivya na mwanguta mwenga.²Tuvoa shukrani kwa chapanga kila mara kwa ajili yitu mawoa, wakati tukuvataja katika maombi gitu. ³Tutaikombuka bilakukoma kulongolo ja Chapanga na atate yitu maengu gitu ga imanijuhudi ya upendo na kuvumilila venye ujasili kwa ajili ya baadae katika bambo Yesu kristo.⁴Muvalongo vavampala na Chapanga tumanyite wito witu. ⁵Na jinsi injili yitu chihikiti kwitu si kwa lilovi tu. bali pia katika roho mtakatifu, na katika uhakika. kwa namna yenevo, mmanyite pia tenga tavile tavandu va namna gani miongoni mwitu kwa ajili yitu.⁶Twavile twa vandu va kutugiga tenga na bambo ngati chantepokela lilovi katika taabu kwa furaha iyihuma kwa roho mtakatifu. ⁷Na matokeo gake tavile mfanu kwa voa katika makedonia na akaiya ambao vavaamini.⁸Kwakua kuhuma kwinu nlilovi la chapanga lienie kwoka, na si kwa mekadonia na akava kajikajaki. badala yaki kwa kila pahali imani yitukatika chapanga ieniye kwoha. na matokeu gaki tuhitajiyeka kulongela chochote. ⁹Kwakua vaovenyeye vavaarifu kuhika kwitu wavile va namna woli kati yinu. vasimulila jinsi chitimgekile Chapanga kuhuma katika chimokomoko na kumtumikila chapanga kwa vile momi na va kweli. ¹⁰Vawohite habari ngati mumsibili mwana waki kuhuma kumbinguni jwafufuliwe kuhuma kuhuma kwa chiwa. na aju ni Yesu jwatuvika huru kuhuma kwa ghadhabu ijayu.

Chapter 2

¹Kwakua mwangota mwenga mavane manya nnongo,kuvea ujio witu kwinu vavijeka wa bule. ²Mmanya kwamba mwanzoni tateseke na vatitendili kwa honi kola filipi kama chimanya tavile na ujasili katika Chapanga kunena injili ya Chapanga hata katika tabu ya maena.³Kwa maana mahusia gitu gagaumilai na ubaya, wala katika uhakwa, wala katika hila. ⁴Badalayake ngati vila vavajitikea na chapanga na kuaminiwa injili, tunenavyo. tunanena si kuvaekelela vandu. lakini kukelelela chapanga. jwenejo pekee ndiyo jwalingalila mitima jitu.⁵Kwa maana natunzile jeka malovi ya kujipendekeza wakati wowoka kama jimanya, wala kutumila malovi kama kukopokea kwa tamaa, Chapanga ni shahidi wetu. ⁶Wala kunonda utukufu kwa vandu, wala kuuma kwinu au kwa vangi. tawezite kudai kupendelewa kama mitume wa kristo.⁷Badala yake tavile wapole kati yinu ngati mau awafarijivyo vana wake jwene. ⁸Kwa ndila ajeje tavile na upendo wino. tavile ladhi kuvashilikisha situ injili ya Chapanga bali pia na maisha gitu tavete. kwa kuwa mvile waoendwa wetu. ⁹Kwakua nnongo akumbuka maengu na tabu zitu. kilu na mui tavile taenga maengu kusudi tukoto tuka melemea jojoka yola. wakati huo twasubiliainjili ya Chapanga.¹⁰Mwangota wenga ni mashaidi, na chapanga pia, ni kwa utakatifu wa maana gani, haki na bila lawama tulivyo enenda vene bele jino mnao amini. ¹¹Elaela mmanya ni kwa namna gani kwa kila monga wino,kama zati chavile kwa vana lavaagiza na kwapela mtima. twashuudia. ¹²Kwamba mlipaswa kuenenda ngati chimila iyoyo witu winu kwa chapanga wakemile kwenye ufalme na utukufu wake.¹³Kwasababu jenejo twashukulu chapanga pia kila wakati, kwa kuvega mwapokile kuwoka kwinu ujumbe wa chapaga umajo wini mwapokile si ngati lilovi la mwanadamu.Baadala yake mwapokile kama kweli ivile lilovi la chapanga, ni lilovi alele ambalo lilitendeka maengu kati jino viamini.¹⁴Kwahiyo mwangotamwenga,nnongo, mmaye vandu wa kujiga makanisa ya chapanga gagavile katika ujahudi katika kristu yesu, kwa kuwa mwangolamwenga pia mlitesaka katika mambo galagala kuwoka kwa vandu vinu ngati chivile kuwa kuwoka kwa uyahudi. ¹⁵Vavile ni wayaudi ndiuyo vavakomiti Bwana yesu pamonga na manabii.Ni wayaudi ambao vatuvengite kuwoka kunja vapendeze yeka chapanga na ni maadui kwa vandu woka. ¹⁶Watuivilile tukotaye kulongera na mataifa ili vapatai kuhokolewa.matokeo gake ni kwamba kujendelela na zambi yao,mwisho gazabu ihikite panane yao.¹⁷Twenga nnongo tavile talekine na mwatamwenga muda mfupi, kiyega,si katika roho, zatendike kwa uwezo witu na kwa shauku kuu kulola pamiu jino. ¹⁸Kwa kuvega tapalaye kuhika kwinu, nenga paulo kwa mala moja na mala yamaena,lakini shetani atuivilile. ¹⁹Kwa kuvega kujiamini kwitu ni nini kwa baadaye, au kuhengwe, au taji ya kulimekela palongolo pa Bwana witu yesu wakati wa kuhika kwake? je si mwangotamwenga zaidi ngati chavavile vangi? ²⁰Kwa kuvega mwangota mwenga ni utukufu na kuengwa kwitu.

Chapter 3

¹Kwa hiyo, patawire kuwa nakuweza kuvumilila zaidi, twafikilie kua iyawile vema kubakila kola athene kayikayitu. ²Twatumite timothe, nnongo wito na mtumishin wa chapanga katika injili ya kiristo. mwaimalishai kuusiana na imani yitu. ³Twatendite hagaga ili kutenda ayiyeka jojakayola wa jwaketetereka kuwoka na mateso hagaga. kwa kuvyega nyene mayite kwamba tumekwisha changuliwa kwajili ya gangano. ⁴Kwa kweli. kandai twayile pamonga namwangoto wenga. twalongolile kuwalongolela ya kuwa. twayile karibu kupata tabu. na genaga gagakapokile kama chimagamanyite. ⁵Kwa genaga gambekie kuwa na kuweza kwagavumilia tena. natumite ilikusudi mbate kumanya juu ya imani yinu. nyaulakulenga amwile angalau avalengite. na maengo gino gavile ni waka. ⁶Lakini Timotheo aikite kwetu kuumila kwitu na akatuletela lineno lambone juu ya imani na kupala mwenga. atulongalile ya kuvega minago kukombokea uwambone juu yitu. nakuwa nogela kulola ngati chavile natenga. twanogile kuwavona mwangotwamwenga. ⁷Kwa ndava yeneyo. mnongo twafalajike sana na twenga kwa genaga ya imani yitu katika tabu na mateso gitu goa. ⁸Kwa sasa tutamke kama. mwakajemai imani kwa pamoja. ⁹Kwani ni shukurani yaliku twapele chapanga kwaajili yitu. kwa laa yoa yatuvinayo kulongolo ya chapanga juu yinu? ¹⁰Tuwombea sana kilo na muhii ili waweza kuivona kumiukwinu na kuvayonjekea chichipunguka katika imani yitu. ¹¹Chapanga witu na tate jwene. na bwana witu yes atuongoae yetu tuike kwitu. ¹²Na bwana avatenda nnjonjeeke na kuzid katika kupala. mkapalanae na kuvapala woa. ngati. nchitavatendela mwongotomwenga. wote. ¹³Na atende naa ili kuimilisha ntima witu ivyoe bila kulaumiwa katika utakatifu kulongalo za dapanga witu na bambo witu katika mikaji wa bwana yes pamonga na watakatifu vake woa.

Chapter 4

¹Hatimaye, valongo twantelela ntima na kansii kwa jesu klistuo. ngat champokile maelekezu kuwoka kwitu namna iwapasa okutaula na kumpendeza chapanga, kwa njela jeneyo pia njaula na kwenga zaidi. ²Kwakua imani ya nimaelekezu nyeni tanga mpekie kupetela Bambo yesu. ³Kwa kuwa ganaga ndeyo mapenzi gachapsnga utakaso wino -kwamba mwepuke zinaa. ⁴kwamba kila mmonga wino aman ya namna kumilikimmbumba njwake jwene katika utakatifu na heshima. ⁵Nkota kuvyega na mbumba kwa ajili ya tamaaza yega [ngati mataifa vangamanya chapanga]. ⁶Akotakuvyega mundu yeyoka twaachavyei kunyomboka mipaka na kunkosela nnongowake ndava ya lijambo alele. kwakua Bambo ndie mwenye kelepa chisasi kwa mambobogoa agago, ngati chatuvile hongolile kuonyana kunshuudila. ⁷Kwa kuwa Bambo atukemiyeka uwa uhakwa, bali kwa utakatifu. ⁸Kwa yeneyo twalikana halilivali kana yeka mpela loho mtakatifu. ⁹Kuhusu upendo wa nnongo, njeta hafa ya mundu yeyoka kujandikira, kwa kuwa vanzundishe na chapanga kuparana ninyi kwa ninyi. ¹⁰Hakika mwateire genaga goa kwa varongo vavavire makedonia goa kwa varongo vavavile makedonia goa, lakini twawasii varongo ntende hata na zaidi. ¹¹Twansihi nnongere kutama maisha ga uturivu, kujari shuguli nyino na kutenda ringu kwa mavoko gino, ngati chatun amuru. ¹²Nhenge agaga ili nweze kujaura yaamboni na kwa heshima kwa venava vavavile kunja ya imani ili vakota kupongukewa na itaji lololka. ¹³Tupayeka mwabgota nnyellewe isivyo sahihi, enyi mwavalongo kunani mwa hagogo vava gonite ili nkota kwika na kuhuzunika ngati vangi vasio na uhakika kuhusu wakati wa uwika. ¹⁴Iwapo tuaminia kuwa Yesu awile na akafufuka tena, vyohivyo Chapanga chaavarete pamonga na Yesu avovo vavagonite mauti katika nywine. ¹⁵Ndava ya agogo twannongelela mwangota mwenga kwa lilovi la bambo kwamba tenga vativile na wome tutakao kuwepo wakati wa kuika kwake bambo hakika chi tavalongore nyika vala vava golweke mauti. ¹⁶Kwakua bambo jwene cha uluke kuwoka kumaundi. chaike na sauti kuu pamonga na sauti ya malaika mkuu, pamonga na parapanda ya Chapanga, nao vavawile katika kristo chivafufuliwe kwanza. ¹⁷Kisha tenga vativile hia. vatubakili, chitiungane katika maundi pamonga nao kumraki bambo hewani. ¹⁸Kwa yeneyo mfarijiane ninyi kwa ninyi marovi agaga.

Chapter 5

¹Henu kwa habari ya muda na nyakati , nnongo njeta haja kwamba chindu chochoka chijandikwe kwetu. ²Kwakua mwangota maveni mmanyiite kwa usahihi ya kuvyega njova ya bambo ihika kama mwihi paahika kilu. ³Pala pavalugulai kuna "Amani na usalama" nde uharibifu waahikila gafula. ni ngati wawahikila nyongolo jwene mimba na kujepuke na ndela jojoka jela. ⁴Nambo mwangota mwalongo mvijeka mugiza lala lichova vana va hahiki ngati mwihi. ⁵Kwamana mwangota mavoa nia vana va nuru na wa muhi. tenga si vana wa kilu au wa mugizani. ⁶Hinu basi tikoto kugoloka kama vangi vavagona. bali tikeshaye na kuvye makini. ⁷Kwa kuwa vavagona kilu na vavalewite kilu. ⁸Kwakua tenga ni vana va muhi, tivi makini. tiwale ngovo ya imani na upendo na kofia ya woma, ambayo ni uhakika uwokofu na muda wa uhika. ⁹Kwakua Chapanga ahagwijeka mwanzo kwa ajili ya nyela, bali kwa kupala wokofu kwa ndela ya bambo yesu kirisitu. ¹⁰Jwene nde jwatiwelile ili kwamba, tivijaje mihu au tugolokaje, tutama pamoja na jwene. ¹¹Kwahiyo tifarijiana na kuchengelana tavete kwa tavete kama ambavyo tayari kugahenga. ¹²Nnongo, twaavomba mmanyalilaye vala vavatumika mwingoni mwitu na vala vavavii juu yitu katika bambo na vala vavavii vashauri. ¹³Tavavomba pia mwamanyalilaye na kwaapekehe hishima katika upendo kwasababu ya mahengu gao. tivya na amani mwingoni mwitu tenga tavete. twawasihi nnongo: mwaonye vangali kujaula kwa utalatibu mwalekela nima vavakata tamaa, ¹⁴Twaasaidiaye vavavii vanyonge, na mwaa vavumilivu kwa voka. ¹⁵Jangalila akotokuvyega mundu jojokajola jwalepa libaya kwa libaya kwa mundu jojoka. badala jake tihenga gagavii mema kwa kila mmonga jwitu na kwavandu voha. ¹⁶Tifurahi machova goha. ¹⁷Tivomba bila chikomo. ¹⁸Tanshukula Chapanga kwa kila lijambo kwa ndava ya mapenzi ga chapanga kwitu katika Yesu kirisitu. ¹⁹Nnkotokunyimiha nima. ²⁰Nnkotokuuzalau unabii. ²¹Tagahenga mambo goha. tikamula lalivii laamboni ²²Mjepukaje kila mwonekano wa uhovu. ²³Chapanga jwa amani avakamilishe katika utakatifu. nima wangu ywega tailunzaje pangali mawaa katika kuhika kwake bambu witu Yesu kirisitu. ²⁴Jwene jwavakemile ni nhaminifu, jwene ndoo jwa kutenda. ²⁵Nnongo tuombenaje pia. ²⁶Twaasalimi valongo voha kwa busu jitakatifu. ²⁷Nansihi katika bambu kwamba balua jene mwisoma kwa valongo voha. ²⁸Neema ya bambu witu yesu kirisitu ivya pamonga na tenga.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo, silwano na timotheo, kwa likanisa la wathesalonike katika chapanga chapanga witu na Bwana yesu kristo. ²Neema hivya kwinu na amani hiuma kwa chapanga na Bambo witu na kwa chapanga Bwana yesu kristo. ³Hitupasa tushukulu chapanga machowa kwa ajili yitu, walongo. maana yeneyo chaivile hitakiwa, kwakuwa imani yinu hivyege chambone , na upendo winu kwakila mundu anyonjekee wamaena . ⁴Enu tenga tulongera panane yinu katika makanisa ya chapanga. tulongera habali ya zabuli yitu imani ya minayo katika mateso gito. tuongera kwa bali ya mateso mnayostamili. ⁵Ayeyendilama ya kuukumu kwa haki ya chapanga. kuwonekana kwa genaga kuvega angotamwenga kuwawalanga kwa mwasta hili kuyingala ufalume wa chapanga. ambao kwaajili yene tuteseka. ⁶Kwakuwavyenga ni haki kwa chapanga. wavatesa mwangolomwenga. ⁷Nakupela raha mwangotomwenga. wavatesa pamonga na twenga. chatende yeneyo wakati wakuyekula kwake Bambo yesu kuwoka mbinguni pamonga na malaika wa vaweza wake. ⁸Katika machi gamoto chale peze kisasi wao wanga manya chapanga na venawa wangati injili ya bambo nywitu yesu. ⁹Chivateseke na kuyagangamila ya milele anavavile vatengwite uwepo wa Bambo na utukufu wa makili gake. ¹⁰Chatende wakati pachaike ili kukwea na wandu vake na kushanga na woa wavaamini kwa sababu ushuhuda wake kwino kuyetekela kwino ¹¹Kwa yeneyo hii twamombela hangotomwenga siku yoa kuwomba ngati chapanga. witu kusabu kwa mwatakiwa kukemela tuwomba ngati apataye kugaenga kila maengo gaimani kwa makili. ¹²Tuwomba mambo agaga tupate kulitukuza lihina la chapanga yesu. tuwomba kwamba wapate kutukuza naye kwa sababu ya nema chapanga na ya Bambo yesu kristo.

Chapter 2

¹Henu kuhusu kuhika kwa Bwana witu yesu kristo na kukusanya pamonga ili tuvege naye; twamomba mwangolomwenga valongo witu. ²Kwamba nktasumbuliwa wala wale kung'aa kwa ulahisi,kwa roho,au kwa ujumbe au kwa balua jijivoneka na kuwa ivikite kwatwenga.akalongela ya kuwa njova ya bwana tayali ihikite. ³Mundu na akotakukonga kwa namna yayoka kaela. kwa kuwa chaikaye mpaka lela anguko livokela kwanza na mundu wa wasi unyekuliwe.yola mwana wa kuhalibia. ⁴Hajojo ndie apingaye na kujihinua jwene apengaye chapanga na chachoka chela kina heshimiwa. na matokeo gake.kutama kwenye hekalo la chapanga na kujijogea jwene kuvega ngatichapanga. ⁵Je,nkumbuka jeka kuwa pinavile mangolamwenga nanongolile panana ya mambo agaga? ⁶Henu mmanya chela chichiivilila, ili kwamba awesaye kuyekuliula kwa wakati ukamilike pachawikaye. ⁷Kwakuwa sili ya yola mundu mwenye kuasi yatenda mahengu mpaka henu. ila tu kunajwaivalila henu mpaka pachakapokele mundila⁸Ndipo jola mwenye kuwasi pachavagukulaye. ambayo Bwana yesu chaamula kwa pumzi ya kinywa chake. Bwana chatendaye kuvegasi chochote kwa ufunuo wa kuwika kwake. ⁹Ujiowa yola jwavile kuasi chimege kwa sababu ya maengu ya shetani kwa makili goka. ishala na majabu ya unami. ¹⁰Naunami woka uvile udhaiu, mambo agaga chagavai kwa vala vavaovelela. kwa kweli kwa vapo kille ya kuokolelwa kwao.¹¹kwa sababu jeneyo chapanga avatumia maengu gagavie uovu. ili vaaminaye unami. ¹²matokeo gake ni kwambo woka chavaukumu.vala ambao vaamini naye hea ukweli bali vene vaekelela bule katika udhalimu.¹³Lakini tutakiwa tumshukuru chapanga kila mala kwa ajili jino nnongo jumpala na Bwana. kwa sababu Bwana avaagwile mwango mwema kama malimbuko ya uhokovu kwa watakasowa roho na imani katika vyola ukweli. ¹⁴Hiki ndicho chakemilile mwangola mwenga. kwamba kupitila injili mwenza kumpata utukufu wa bwana wetu yesu kristo. ¹⁵Kwa yeneyo,nnongo njemayeimala, mmanayeye vola utamaduni wajigine. kwa lilole au kwa balua¹⁶Henu Bwana witu yesu kristo jwene. na chapanga Baba witu jwatapalaye na ujasili mwema kwa ajili ya maisha yajayo kupetila neema. ¹⁷Awafaliji na kutenda imani mitima nyingi katika kila lilowe na mahengu gazuri.

Chapter 3

¹Nahenu, mnongo, tuombeane kwamba maloviga mambu liwese, kujenela na kutukuswa, kama chaivile pia kwinu. ²tivomba kwamba tuwese tihokolewe kuhuma katika uhovu na vandu vaasi, kwa kuwa voha tuna imani. ³lakini Bambo ni ahaminika, ambaye chaimalike mwaangute na kwaalenda kuhumila kwa yola nhovu, ⁴Hivinana ujalili katika Bambo kwa ajili yitu, kwamba titenda na tijendelelela kuhenga mambo ambago gamtulagiha. ⁵Bambo awesa kulongola milima gito katika kumapala na katika kuvumilila na kristo. ⁶Henu mutilagiha, nnongo, katika lihina la Bambo yesu kristo, kwamba tujipukaye kila nnongo ambaye jwatama maisha gaukata na si ka kuhumi na desturi kuhumi kwitu. ⁷Kwakuwa mwangota mwenga twete timanya ni sawa kwitu kutujiga twenga. tatamite mumiungoni mwitu kama vala ambao vavijeka na adabu. ⁸Na talijee chakulwa cha mundu jojoka jela bila kuchilipila. badala jake, tahengite mahengu kilu na muhi kwa mahengu kagumu na kwa nntahu, ili tikoto kuwesa kuvyega mihigu kwa yoyoka katika twenga. ⁹Tatehi na hasi ndava njeta mamlaka. badala jake talehi naha ili tivye mfanu kwitu, ili kwamba vaweza kuhijiga tenga. ¹⁰Muda na tavile pamonga angota mwenga tanangihe "anaivile pamonga vito mbwito kuhenga mahengu, na akotakulyega. ¹¹Kwakuwa tijiona kwamba bahadhi vajaula kwa ukata mumiungoni mwitu. vaenga jeka mahengu lakini badala jake ni lakini jake vandu na utalatibu. ¹²Henu venava tavalagiha na kwahasa katika Bambo yesu kiristu, kwamba lazima tihenga maengu kwa kutuliana na kulyega chakula chitu taveta. ¹³Lakini mwangota mwenga, nnongo, nkotokuhinduka mitima katika kuhenga gagavile ganausahihi. ¹⁴Anaivimundu jojoka apajeka kutii malovi gitu katika uwalaka venewo. mmwa, makini najombe Akotokuvyega na nshukipamonga najo. ili kwamba aweze kupeselesha. ¹⁵Nkotokugegeshana kama aduhi lakini muhonaye kama nnongo kama nnongo. ¹⁶Bambu wa amani jwene avapekeha amani mwakati nowoka katika ndela joha. Bambo Avina twenga tawoha. ¹⁷Jene ni salamu jangu. pauli kwa luvoko lwangu nanwete, ambayo ni kulama katika kila waraka. ¹⁸Neema ya Bambo witu yesu kiristu mwenzaye kuvyee na nenga pamonga

1 Timothy

Chapter 1

¹Petro, mtume wa kristu Yesu, kulengana na amri ja Chapanga na mwaokozi witu yesu kristu jwavile mjasili witu. ²Kwa Timotheo mwanangu wa kweli katika imani. neema na amani zihuma kwa Chapanga atate na kristu Yesu bambo witu. ³Ngati cha nsiite pamokitaji kujenda makedunia, ubaki Efeso il ikwambanweza kuvaamuru vandu fulani vakoto kuvajigana mafundisho tofauti. ⁴Pia vakoto kujuanila hadithi na oroza za ngali na mwisho. haya gasababisha mabishanu zaidi kuliku kuvajangatila kujendeleza mpangu va Chapanga va imani. ⁵Basi lilengu lya liagizo ale ni upendo uhuma katika mtima safi katika dhamiri jizuri na katika imani ja kweli. ⁶Baadhi ja vandu valikosite lilengo vangalikite mafundishu aga na kugaeka mazungumzu ga kipumbavu. ⁷Vapala kuvya walimu ja sheria lakini vamanyajeka chavalongela au chavasisitilila. ⁸Lakini tumanyite kwamba sheria ni njema ngati mundu anjutumia kwa usahihi. ⁹Tumanyite kuvya, sheria jatungwitejeka kwaajili ya mundu mwene haki bali kwaajili ja vakukajula sheria na vaasi, vandu vangavega chevakome vana dhambi, na ambau vangali chapanga na vaovu. vatungwite kwaajili ja vavakoma atate na amau vau, kwa ajili ja vavakoma. Kwa ajili ja vasherati kwa ajili ja wandu va zinzi, ¹⁰kwa ajili ja vale vavateka vandu na kuvahenga vatumwa kwa ajili ya vaunami, kwa ajili ya mashaidi jwa jwaunami na yoyoti jwavi chinyume na maelekezu ga uaminifu. ¹¹Maelekezu aga gagahumila na injili jijivi utukufu va Chapanga mwene kubalikiva ambayo kwayo ning'aminwi. ¹²Nashukuru yesu kristu bambo witu. ankii makakala, kuvye amalingi nenga kuvye mwaminifu na amekite katika huduma. ¹³Navile mundu va kukufuru va kutesa na mundu va vurugu. lakini napatite rehema kwa sababu natendite kwa ujinga kwa vangaamini. ¹⁴Lakini neema ya Chapanga witu itwelile imani na upendo uuvi katika kristu yesu. ¹⁵Ujumbe awo ni vakuami na ustahili kupokela na voha ja kuvya kristu Yesu ahikite chilambokuokola venye dhambi. nenga na mbaya zaidi ja woha. ¹⁶Lakini kwasabu aje nenga napatite rehema ili kwamba mkate jangu nenga awalil ja goha, kristu Yesu adhihilishi uvumilivu woha, ahengite hivyo ngati chielelezu kwa woha vavantumaini jwene kwa ajilil ja uzima va millele. ¹⁷Ma henu kwa mfalme jwanga na chikomo, jwangawega ,jwangawonekana. chapanga kajika ivya heshima na utukufu milele na milele amina. ¹⁸Naliveka liagano ale kulongolo jangu. Timotheo, mwana vangu. henga naa kulengana naunabii uwowoite pena pakwanza kuhusu nenga, ili kwamba husika katika ngondo njema. ¹⁹Henga naa ili kwamba uvya na mani na hamini njema. baadhi ja vanfu vavakanite aga

vakaangamiza imani. ²⁰Ngati hela hmeneyo na alekizanda ambaye nimpekiye shetani il vafundishai vakotokufufuliwa.

Chapter 2

¹Kwa hiyo awali ja yoti, nagapala maombi na dua na shukrani ihengeke kwa ajili ya vandu voha. ²Kwa ajili ya vafalme na woha ambao vai kwene mamlaka ili kwamba tuweza kutamani maisha ga amani na utulivu katika utauwa woha na heshima. ³Ale ni jema na lilivii kukubalika kulongolo kwa Chapanga mwokozi witu. ⁴Jwene jutamani ivya wandu woha vaokolewai na vapata kumanya kweli. ⁵Kwa kuvye kuna Chapanga mmonga na kuna mpatanishi mmonga kati ja Chapanga na mwanadamu ambaye ni krristu Yesu. ⁶Aliwoite mwene ngati fidia kwa woha ngati ushuhuda kwa wakati mwafaka. ⁷Kwa sababu aje, nenga mwene ahengite kuve mchenga va injili na mtume. ⁸Kwa hiyo, mbala akanalome kila pahali vaombaa na kugainula mawoko mtakatifu bila ghadhabu na mashaka. ⁹Helahela akambombavajiyekaji mavazi ganayo kubalika kwa heshima na kuliivikia vakoto kuvyega na majunju na gavalokite, audhahabu, au mavazi ga ghalama jikubwa. ¹⁰Pia mbala vawalai gagastahili akambomba vavaukiri uchaji kwa kupetela matendu mema. ¹¹Mbomba na ajijigane katika ali ja utulivu na kwa utii woha. ¹²Nanuhusu jeka mbomba kujigana au kuvee na mamulaka panani pa mwanalome bali aisha katika ali ja ukimya. ¹³Kwa kuvye Adamu aumbwite pakwanza badai Eva. ¹⁴Adamu vamkongitijeka, lakini mbomba vamkongite kabisa katika uasi. ¹⁵Hata yeneyo, chaokolewe kwa kupetela kuveleka vana, ngati chavaendelelai katika imani na upendu na katika utakasu na malangu njema.

Chapter 3

¹Usemi wene ni wakuaminika kama mundu anong'ee kuvye msimamizi, anong'ee lihengu lilivi njema.

²Kwayeneyo nsimamizi ni lazima akoto kuvyega jwa lawama. ni lazima avya ngosi na ndala mmonga wi avya na chiasi, busara, avya ntalatibu nkarimu. ni lazima avya na uwezo wa kujigana. ³Akoto kuvye atumi mvinyu, akoto kuvye ngonvi, bali avya mpoli, junaimani. nilazima. nilazima akoto kuvyega jwa kupala huhela. ⁴Yampasa kujemelela vema vandu wa kunyumba jake jwene, na vanavake jaapasa kuntii kwa hishima koka. ⁵Mana ivi mundu amanyitijeka kwaasimamia vandu va kunyumba jake jwene, chalelavoli kanisa la chapanga?

⁶Akotokuvyega nhaminifu mpya, ili kwamba akotokuhika akemeka na kugweya katika hukumu jola nhovu.

⁷Lazima pia avye na sifa njema kwa voha vavaii kunje, ili akotokuhika kugweya muhoni na ntegu wa nhovu.

⁸Vashemasi helahela vapaswa kuvyega kuzilahili hishima, vakokuvyega vana kauli ivena. vakokutumi mvinyu kuprta chiazzi au kuvyee na tamaa. ⁹Vaweza kuhitunza kwa samira jasaji jela kweli ya ifunuliwe. ¹⁰Vanyage pa vavathibitishwe kwanza, halafu vawesa kwahudumu kwa sababu vangali kwama ¹¹Vadala hela hela vanywege. vana hishima. vakotokuvyega vakupokeha. vavywe na chiasi na vahaminifu kwa mambo goha.

¹²vashemasi ni lazima vanywe mnalomina molala mmonga mmonga lazima vaweze kuyimalila vena vena vave na kunyumba kwave. ¹³Kwakuwa vala vavitumika safi vipate msimamu watwina na ujasili ukubwa katika imani jajivii kwa kirisitu yesu. ¹⁴Nagajandika mambo genaga kwinu, na ninamatumaini kuhika kwake henu kuvandakile.

¹⁵Lakini ikawa chinjelewa, chinyandike ili mpata kumanyalila namna ja kuhemenda katika nyumba ja chapanga, ambalu ni kanisa la chapanga jwavii uhai, nguzu na nsaada wa ukweli. ¹⁶Na ipengekajeka kwambu kweli ya uhungu ugulukwike ni ukuu; "Avonakina katika ywega, Athilitishwe na ntima, akavonekana na mahoka, vantangize mumiungoni mwa ilambo, ahaminiwe na chilambo, na vang'agegite munani katika utukufu"

Chapter 4

¹Nambo ntima jilogo waziwazi kwa katika muda wa uhika baadhi ja vandu chavaileke imani na kuvywe makini kujowanela mitima yaikonga na mafundishu ga chipepu gachafundishwaje katika unami na unafiki dhamila jao chaithibitishwa. ²Chavahivalile kuolela na kupokela ywakulwa ambaywo chapanga aivombite kwa shuklani mumiungoni mwayo vavaamini na vavavii kuhimanya kweli. ³Chivalile kulola na kupokera yakulya ambayo chapanga aiwumbite itemilai kwa shukrani miungoni mwitu watiamini na wana kuhimanya kweli. ⁴kwasababu kila chindu ambachu chapanga achiwumbite ni chema.njita ambachu tipokela kwa shukrani chachikanaliwa. ⁵Kwasababu chitakaswa kupetila lilovi la chapanga na kwandila ya maombi. ⁶Kama chumugaveke mambu genega palongolo ja nnongo, chamwee ntumishi jwamboni wa yesu kirisitu. kwa sababu astawishwe kwa malovi ga imani na kwa mafundishu gamboni ambago mugakagwile. ⁷Nambo naikana luhomo lwa hlambo ambayo yaipendwa na vadala na vasei. Badala jake, tajifunza tavele katika kukoma. ⁸Kwa maana masoesi ga ywega gafaa chidogo, bali chankome vavafaa sana kwa mambu goha tilunza mihadi kwa maisha ga henu na gala gagahika. ⁹Ujumbi weneo ni wa kuhamanika na usitahili kukubalika kabisa. ¹⁰Kwakuwa ni ndava jenejo tulaga na kuhenga mahengu kwa bidii joka. kwa hiyo tuvinao ujasili katika chapanga jwavihai, ambai ni nkombozi jwa vandu voha, lakini hasa kwa vavahamini. ¹¹Mugalongelaje na kugafundisha mambu genego. ¹²Mundu jojakajola akokuuzalau ujana wake. uvya mfanu kwa voha vavahamini katika kulongela, mwenendu, upendu, uhaminifu, na usafi. ¹³Mpaka pachahikaje, dumu katika kusoma, katika kuhonya, na katika kwa fundisha. ¹⁴Nkotakupuuza kalamu jajivile munkatijangu ambajo jatambekihe kupete nnabii, kwa kutiveke mavoko ga gavazaa. ¹⁵Nagajari mambu genego. ishu katika genego ili kukola kwake kuvya kwa zairi kwa vandu voha. tizingatila sana mwenendu witu na mafundishu. ¹⁶Numu katika mambo agaga. maana kwa kuhenga yweneyo tavete na valavavajowanela.

Chapter 5

¹Kuvalakia vagosi mkolongwa.ati mnekele ntima ngati tate wino.mwavalekela ntima vasongolo vagasi ngati yeneyo ni valongo vao. ²Mwawalekele mtima vadala vakolonga ngati mau vao,na vadala vasongolo ngati dada wino ngati usafi woa.³Muvaeshimu vakeva wala vava vile vakeva kweli kweli. ⁴Heno ngati mkeva ana vana au vachukulu,kuvaleka hote wajifunze kuvonekana heshima kwa vandu vapa nyumba pao vene.mwavaleke vavalepe vazazi vao gambone,kwa kuvega hili painyumba palengo lo pachapanga.⁵Pena mkeva kweli kweli ni jonijola njwavanekite kajika yake. najwene aveka litegemeo lake kwa chapanga.machovagoa hatama,katika sala na kuwomba kilu na muhi. ⁶Eno pena,mdala jola njwatama kwa anasa awile chavawo yuhai.⁷Na kugahubili genega mambo ili ngati vakotekuvega na lawama. ⁸Ila ngati mundu angavatuza valongo vake,hususani vala vavavile panyumba yake,akanite imani na ni mmbaya ngati mundu njwa ngaamini.⁹Lenu n'dala ayandikishe muuloza ngati mkeva jwawile na umri wangapongoka miaka sitini,na nidala wa mgosi mmonga. ¹⁰Lazima avaye jwamanyikana ngati maenga gambone, ikiwa ni ngati avajali vana,au akolite mkalimu kwa vageni,au kugalola magendelo ya vavaamini,au alimesaidia ambao vvavile vavatesakae,au ajiwoite kwa maengo gamboni¹¹Enu kwa venewala venewala vakeva vasongolo kukana kuvajandikisha ngati onodha ya vakeva.kwa kuvega wajingile kwenye kunogela gapayega dhidi ya kirisitu,pala kutolela. ¹²Ngati njia yeneyo kujingila kwenye muatali kwa kuvega kudumuka kuwoka kwao kwakutumbula. ¹³Na penapa tuyingile kwatu yovilile ya ukata witu tutindila nyumba kwa nyumba.situ ngati ni vavivu,ngati pia vanyenga kueana na na kwa vajigilila mambo gavangi,vao valongela mambo gangavapasa kugalongela.¹⁴Kwa lenelo nenga mmbala vadala vasongolo vatolele,vaveleke vana vajemalele nyumba yao,ili vakoto kupela adui nafasi ya kutakila kwakutenda dhambi. ¹⁵Kwayeneyo vangivao vagekile shetani. ¹⁶Ngati mdala jojoka njwaanami ana vakeva,basi na tuvata ngatile ili likanisa likota kulemewa, ili liweza kuvatangatila vola vavavile vakeva kweli kweli.¹⁷Eno vakolonga vala vavatawala yamboni kuvasabu kuuyega vasitaili heshima matadushu,leno vala vavajishungulisha na kulongela linelo la chapanga. ¹⁸Kwa kuvyega maandiko galongela mkoto,""kufumba ng'ombe ntima papula nafaka,"na "njwatenda maengo asitaili kunepa mshaala wake¹⁹Kotokupokela kutakila dhidi ya wakolongwa yangavyega kuna mashahidi vavena au vatatu. ²⁰Kuvakanikia vavakosite mbele ya vandu woa ili vange vavabalikile pengine chavajogopa.²¹Nalagalikia kwa dhati palongolo ya chapanga,na mbele ya kristu yesu,na maoka wateule yeneyo mwangatunze gavanagajie haya bila kubagulana yoyote, na ngati kotakuenga liengo loloka kwa kupendelela. ²²Kotokuveka mundu, yoyoka mawokokanyata.kotokutenda ny'inyilo ya mundu yunge gapasa kujitunza mavene miaye mwambone. ²³Hapasajeka kunywega machi kajika.Badalajake,kunywega mvinyo kidogo ngati ajili ya lutumbo na magonjwa gake ya henu kwa henu. ²⁴Bhambi za baadhi ya vandu kumanyika kwa uwazi,na kuvalongalela hukumuni.eno bahadhi ya dhambi hikangula palongolo. ²⁵Helahela bhaadhi ya maengo gambone kumanyikana kwa uwazi eno hata gangi na kuhihika.

Chapter 6

¹Vala woka vavawili pai ya ngati vatumwa vavatolelai mabwana yao ngati vene heshima woka,vavatakiwa kuhenga yeneyo ili lihina la chapanga na kuvajigana vakolakulga. ²Vawatumwa vavavile mabwana vavaamini vakota kuvazalau kwa sababu vene ni valongo.Badala yake,vavatumikiaye zaidi kwa sababu mabwana vavasaidia mahengu gao ni vaamini na wapala.kufundisha na kugatangaza mambo haya. ³Iwapo mundu furani avajigana kwa upotofu na agapokeeka maelezo gitu mwangolomwenga kuhaminika ambayo ni malovi ya Bwana jitu yesu kristu,iwapo vajitikile kuwajigana lililongolile kwenye chikome. ⁴Mundu jweneyo ameka na amanya yeka chochokachela.Badala yake ana mang'ang'ara na ng'omo panenepa malowi,malowi geneyo gapapa wivu, ngondo,maligu,tabia ibaya. ⁵Na ng'omo ya mala kwa mala kati ya vandu vavavile na akili ihalibike vaileka kweli vafikilila kuwega kukoma ni ndila ya kuega matajili. ⁶Yenu chikome na kuligika ni faidi jikuwa. ⁷Kwa maana taikiteyeka na chochoka pachilambo.wala tuwezajika kutola chochoka kuwoka pachilambo. ⁸Badala yake,tulizikaye na yakuyega na ngowo. ⁹Yenu venawo wapala kuvega na mali kugwega katika majibu,katika ntegu.kugwega katika kutokomala kwamaena na tamaa jibaya na katika chindu chochoka chachavetenda vandu vazamaye katika maangamizi na uhalifu. ¹⁰Kwa kuvega kupala hela na chanzo cha aina yoka ya uovu,vandu ambao tuhamini yeneyo, vatopolushe patali na imani na vajichonjite vene kwa uhuni wamaena. ¹¹Lakini mwenga mundu wa chapanga.mwagatilai mambo genega.kagulai haki, chikome, chavaaminijeka,upendu usitahimilivu,na upole. ¹²Nkomaneye ngondo izuli ya imani shilikia wome wa milele vatukemile yavile ni kwa sababu jeneyo kwamba mwawoite ushuda palongolo ya mashaidi vamaena kwa kila chichivile chambone. ¹³Napikia amla ajeje palongolo ya chapanga.jwasababisha hindu woka kutama,na palongolo ya yesu kristu,jwenenite jijivile kweli kwa pointio pilato. ¹⁴Mwitunza amla kwa kukamilika,pasipo mashaka hadi ujio wa Bwana witu yesu kiristu. ¹⁵Chapanga atadhihilisha ujio wake kwa wakati sahihi-chapanga,mbalikiwa,makili kajikiyaki mfalme jwatawala.Bwana jwaongwize. ¹⁶Peke yake atama milele na jwatama katika mwanga wa ngalandanaye, njeta mundu jwaweza kummona wala jwaweza kumona.kwake jivai heshima na uwezo wa milele.Amina ¹⁷Mwavalongolelaye matajili katika chilambo acheche nkokumeka,na nkotatumaini katika utajili woka wa kweli ili tuhekelelaye. ¹⁸mwavalongililaye watenda gazuli vatajilikaye katika maengu gazuli,vavaye wakalimu na chipiaucha kuwoa. ¹⁹Katika ndila jweneyo chajivekaye msingi uzuri kwa mambo yajayo ili kwamba wawesaye kukamula maisha halisi. ²⁰timotheo linda kile chavapikie.hepukanaye na mitemela ya kiupumbavu na ng'omo chivile kulimenya kwa unami vakemela maharifa. ²¹Bahadhi vandu vatangaza mambo haya, na jeneyo vaikosite imani.Neema na ivai pamonga nawe.

2 Timothy

Chapter 1

¹Paulo mtume va yesu kiristu kwa kupala kwa chapanga,kulingana na ahadi ya kulama kuvile munkati mwa kiristu yesu. ²Kwa timotheo mwanakumpala; Neema ,rehema na amani kuhuma kwa chapanga tetena kiristu yesu. ³Namshukuru chapanga,ambaye namtumia kwa nia yambone ngati yavahengai vatativitu, pangombokila wakati woa kati maombi gangu. ⁴Kilu na mui nogera kumona,ili kwamba mwanafuraha. ngombokera maholi gino. ⁵Navile vakungombosha kuhusu imani yinu alisi ambayo pala pakuwanza yazamite kwa mbuga loisi na nyongo wangu yunisi. nenga nina hakika ya kwamba imani yenyeyo itama munkati yinu pia ⁶Yene ndesababu nankombokela kukokakela kalama ya chapanga jiji viremkate mwangu nee kwandela ya kumekea mawoko gangu, ⁷Kwakuwa chapanga atupekiyeka roho ya kujogopa, bali ya makili na kupala na adabu ⁸Kwahiyo nkotokuwonela honi ushuhuda kuhusu bambo witu, wala wangu nenga paulo mfungwa waake. bali kushiliki tabu kwa ajali ya injili sawasawa na uweza va chapanga. ⁹Nichapanga jwatuokie na kutukema kwa wito mtakatifu. antenda naa kulengana na mahengo gitu bali kurengana na neema na mpango wake mwene.atupekie mambo aga katika kristu yesu, kabra ya yakati kutumbula. ¹⁰Lakini henu wokovu wachapanga uyomwike kuditindula kwakuhika mwokozi witu kristu yesu.ni kristu jwaikomishi malilo mwanga wa injili ¹¹Kwa sababu yeneyo vahangwile mwaa muhubili mtume na mwalimu ¹²Kwasababu yeneyo ndeseka pia, lakini mwonajeka honi kwakuwa nammanyite jweneyo namnyomulile kuwamini, nina uwakika kuwa jweneyo aweza kutunza chera changabithi kwake hata lisiku lela. ¹³Nkombokai mfanu vaujumbe vauwaminifu muujowini kuhuma kwangune pamonga na imani na kupala uville munkati kristu yesu, ¹⁴Mangatunzae mambo gamboni gangabithi

chapanga kupetera roho mtakatifu jwaishi mkati mwitu¹⁵Mmanyalile yakuwa, voa vavaishi katika asia vanekite, kwenye chikundu chenecho vavile figelo na hemogene, ¹⁶Bambo mwirehemu nyumba ya onesiforo kwa mara ya mahele amuludishe na awonijeka honi minyororo jangu, ¹⁷Badala jake pavile kuroma anondite kwa makili nambatite, ¹⁸Chapanga anjaliae kupata rehema kuhuma kwaki lisikulenelo ngati chandeile kusaidila panavile efeso mwenga nhelewa mboni.

Chapter 2

¹Kwaiyo, mwenga,wangu,kulekera makili katika neema ya mkati ya kristu yesu, ²Na mambo gagayoine kwangu miongoni mwa mashahidi vamaena, mwagakabibhi kwa vandu waaminifu ambao chawaweze kuvafundisha vange pia,³Kushiriki tabu pamonga na nenga, ngati askari jwambone na yesu kristu, ⁴Njeta askari njwatumikia wakati wowowo kuaangaika na shughuli za kawahida yamaisha genaga, ili ngati kunyamba ofisa njwake mkuu, ⁵Pia kama mundu akupelelahi kama njwa kuvutuka, chapate litaji angashindana kufata kanu, ⁶Nimuhimu ngati wakulema njwavile na bidii avae wakwanza kupokera kugavana mazao gake, ⁷Ntafakali kuhusu gahongile kwa maana bambo chapele gakuyelewa katika mambo goa, ⁸Nkomboke yesu kristu, kuwoka ufelehi uzao wa daudi.ambae afufuke kuwoka kwa wile ni kulengana na saamu yangu kwa injili . ⁹Ambao kwa sababu yeneyo ya njweneyo kutava kwa unyolo kama halifu lakini lineno la chapanga natavite kwa unyororo, ¹⁰kwaiyo vumilia mambo goa kwaajili ya vene vala ambao chapanga avaagwile ili ngati nao pia vapate wokovu ulio katika kiristu pamonga na utukufu wa milele, ¹¹Malovi genaga kuaminika "gakavai tujomwike pamonga naye tutume pamonga na jwene penapa" ¹²Ngati tutevumilie tutatawale pamonga na jwene penapa chatukane twenga , ¹³Kama tutuveyeka twavaaminifu jwene chabaki kuvyenga maana haweza jeka kuna jwene ¹⁴Njendelele kuvakomboka juu ya genega haya mwaonye mbele ya chapanga waleke wadogo kubisha yene kuhusu walovi kwa sababu njeta faida katika lijambo lenelo kuwoka na hili kuna kualibia vavajoo nela, ¹⁵Ntende kanyata kujilangia vajekatile kwa chapanga kama kuenga maengo jwangali sababu ya kujoene la kulalamika, ntumie lilovi la kweli kwa usahihi ¹⁶Kujiengula na kujadili, chilambo ambayo kulongolo kwa zaidi na zaidi ya uasi, ¹⁷kujadili gao chagasambaa kama mgati chilonda ndugu mwiungo mwao imenayo na fileto, ¹⁸Venava ni vandu vavakosite ukweli valongela ya kuwa ufufu tayali gakopokile vapindua imani ya bahadhi ya vandu ¹⁹Hata yeneyo, nsingi imalawa wa chapanga ujemite wenye uandishi weneo "Bambe avamanya vavavivake na kila jwali taje lihina la mambo ni lazima ajitenga na uzalimu, ²⁰Panyumba ya chitajili siongati ivi vyombo vya dhaabu na shaba fuu, pia kuna vyombo vya mikongo na utopi bahadhi ya vyeneyo ni kwa ajii ya kutumila ya ishima ni bahadhi jake na kwa baadhi jake kwa kumila gangali na hishima, ²¹Ana ivi mundu alitakasa jwene kuvoka kwenye matumizi gangama ishima, jwene chombo china heshima atengwite maalimu jwana manufaa kwa Bambo na aandaliwe kwa kila liengu njema, ²²Muhitila tamaa ya maujana mfuata haki imani pamoja na vale vavavnkema Bambo kwa ntima safi, ²³Lakini nkana humuimu na maswali gaujiga kwani mmanyiteya kwa upapa luhonda ²⁴Ntumishi jwa Bambo atakiwajekakukomana badala jake yampasa kwenye mpole kwa vandu voha jwaweza kujigana na kuvumilila , ²⁵Lazima avachimishe kwa upole vanavala vambulaje yamkini chapanga awese kwapekeha toba kwakiimanya kweli, ²⁶Vaweza kupata ufaham tena na kujipuka ntengu wa shetam baada ya kuvyega watekwite na jwene kwa ajili ya mapenzi gake

Chapter 3

¹Ikini naimanya ya alili; katika lichovalamwisho chikunyege nanyakati igumu ², Kwasababu vandu chivanyeye vene kujipala vene kwenye kupala hera, vene kujisifu, vene maanyi, vene dhaaka, vangali eshima vazazi vene, vangakola na shukulani na vaovu, ³Vangali na upendo wa asili, vangapala kutama kwa imani yoyoka, indundu, vakukukopokea, vangaweza kuivalila, vene vulungu, vangapala mema, ⁴Chivavyege vasaliti,vabishi,vene kujipala vene na vakupala anasa kuliko kumpala chapanga,⁵Kwakunja chivavyege nasura ya uchapanga, lakini chivaikane makili gake mujiepushe na vandu venavo, ⁶Kwakuwa bahadhi yao ni vagasi vavajingila kwa vana vavandu kuvashawishi vadala vaimu,havava ni va mbumba vavatwilile dhambi vene kunngoa na tamaa kila aina , ⁷Akambumba havava vajifunza lichuvaroka, lakini kamwe vaweza yeka kuhikila hufahamu wa yela ya chakaka,⁸Ngati yela ambavyo yanena yambre vakajemite chinyume na mus.kwandila hayeye valimu havava vaunami njemaye kunyuma na chakaka. ni vandu nivandu vavaalibike katika fikila yao, vangakubalika kuhusiana na imani. ⁹Lakini nakuyendelela kutali.kwakuwa huimu venena kwaaveka wazi vandu voa, ngati chauvile wavenevala vandu¹⁰Lakini mwenga mugagwile mafundisho gangu,mwenendo wangu,namele yangu, imani yangu,kuinakala kwangu, kupala kwangu na ustamilivu wangu, ¹¹Mateso kuinikalana gagangolile Antiokoa,Ikonio na lista.gainakile mateso. Bambo jwaokwile katika gokahonga. ¹²Voa vavapala kutama katika maisha ya kumcha chapanga katika kristu yesu chaava tese. ¹³Vandu vabaya na vanaindundu chivazidi kuvyenga vabaya zaidi. chivatoshevangi.venevene vaapotwishe. ¹⁴Lakini mwenga,dumu katika mambo gamlijigiine na gagaamini kwa uthibiti. kwa kunyega mmanyana mulijegine kwa mweneke. ¹⁵Mmanyana kuwa tangu wanawake ganga manyite mahandiko matakatifu. yagawezekane kuheshimish ndava ya huokovu kwa ndila ya imani katika kristu yesu.¹⁶Kila liandiko valilekile mbumu ya chapanga. lifaa kwa mafundisho gana faida, kwa kushawishi, kwa kunnebisha kuhoka,na kwa kwa kunjigana katika haki. ¹⁷Hayeye kwamba mundu wa chapanga havyege kamili, ivilevampekile nyenzo yoka ndava ya kutenda kilaliengu laamboni.

Chapter 4

¹Nampekie liagizo ale lilivililile uzito kulongolo kwa chapanga na kristu yesu,jwaa kuvaukumu vavavile hai na wafu, na kwa sababu ya kuhukumu la kwake na ufalme wake. ²Mulihubili lilovi. mwalongolilae vandu dhambi yave, kuvakalila, kuvahimiza, kwa kuvavumilila wohi na kwapekia,mafundisho.³Kwamaana wakati chiuike ambao vandu si chavatulani na mafundisho yakweli. badala yake, chavalonde valimu na kuvafundisha kulandana na tamaajao, kwa ndela yeneyo masikulugao chagavyege kutekenya. ⁴Chavaleke kujunila mafundisho ga kweli, na kugeukila hadidhi. ⁵Lakini njwene mya mwamwaminifu katika mambo goha,mvumilaye gaganonopa nhenga mahengo gamwinjilisti;ntimizai huduma yinu. ⁶Kwa maana nenga tayali nyowile kukutula,muda wa kuwoka kwaenga uhikite. ⁷Nzindine katika haki, lwendo niujomwile,imani niilendike. ⁸jaji la haki vaiiyu kwa ajili jangu, ambayo bambo jwahukumu kwa haki, chambikei lisiku lela. na ngava kwanetu bali pia kwa wohi vavalendela kwa kunogela kuwonekanakwake. ⁹Ujitahidae kuhika nenga njombikitai. ¹⁰Kwakuwa dema anakite.achipala chilambo cha heno na ajawile kutesalonike, kreseni ajawile galatia,na tito ajawile dalmatia. ¹¹Lukatu ndo avile pamonga. na nenga. muntole marko nkenako kwa jwenejo ni muhimu kwa nenga katika huduma. ¹²Nimtumite tikiko efeso. ¹³Lela lijoho ambalyo lilinekite troa kwa karpio pakuhika mnetele pamonga na hyila hitabu hasa hila va limbende. ¹⁴Alekizandam mfua yuma andendile maovu gamahele. Bambochanepi kulengana na matendo gaki. ¹⁵Namwenga pia mjitaidae na jwene kwani agpengite sana malovi gitu. ¹⁶Katika kunkenengelela kwangu kwanza njeta munda yoyoka jwajemite pamonga nenga badala yaki kila mmonga anakite. chapanga akoto kuvahesabie hatua. ¹⁷Lakini bambo ajemite pamonga nane akanekile makili ili kwa kupitela kwangune lilovi lilongeleke kwa ukamilifu namata vapate kuyuwana. naokoliwe katika mnomu mwa simba. ¹⁸Bambo chahepushe na matendo goha maovu na kuhokoa kwa ajili ya ufalme waki wa mbinguni. utukufu uva kwaki milele na milele amin. ¹⁹Msalimiae priska, akila na nyumba ja Onesiforo. ²⁰Erasto ahigilile kwokwo korintho, lakini trifimo anakite milele avya nakuvina. ²¹Nhenga hima nhike kbla ya chibindi cha mbepo. Eubuloansalimiya pia pude lino claudia na valongo voka. ²²Chapanga mwaa pamonga na roho yinu, Neema avya mwenga.

Titus

Chapter 1

¹Paulo,mtumishi wa chapanga ngatima ya waagwile wa chapanga. na maarifa genaga kumbela kukoma. ²Wawi pamatumaini gauzima wa milele jwaavile chapanga jwangaweza kulongera unami angongite tangu milee. ³Kwawakati womboni, ambukwile lineno lake ngati ujumbe wampekie nenga kuhubili,yandiile kutenda yeneyo kwaamuli ya chapanga mokozi jwetu. ⁴Kwatito mwana witu ngati imani hitu.nema atate na imani kuhumila kwa chapanga na yesu kristo mwokozi jwitu. ⁵Kwasababu yeneyo anakite krete, ngati mugatengeneze magambo goa gagavile gangakamilika jeka na kuweka akanaota ua kanisani kwa kila mchi ngati chinanagakie. ⁶Bambo wa kanisa akotokuvega na lawama, msosi na mdala mmonga,na wana wana wambone wasiohududiwagabaya au wangali eshima. ⁷Nimundu ja jemelela,ngati mkubwa wa pa nyumba ya chapanga, mkoto kuve na ching'ang'a akoto kuvyega na uloo. ⁸Badala yake;mundu mkalibishaji.jwapa vandu avaye mundu njwa malango. junamalongo na kumpa chapanga, njwajitawala jwene. ⁹Jwaweza kujemelela kujigana gacha kaka galogelai, hili awezae kuwapela moyo kufundisha gambone jwaweza kuwalekebisha woa wawambula. ¹⁰Kwakuwa kuna waasi wa maena. asa veniwala wakudumula.malovi gao gaujinga kuwokonga na kuwalongea wandu ktka kuovelela. ¹¹Lazima kuvakanikia vandu venawa vawafundisha goa gangata kiwa genigala gangatakiwa kwa faida oni na kualibia kwa vana woa. ¹²Mmonga wao mundu wabusala, alongile, "wakrete vakalete vanaindondo sio mwisho. waoni na hidudu vaatali vakuuta na uloo. ¹³Genega malovi gaukweli eno,yeneyo kuvalii kuvahilalila kwamakili kwamba waweza kulongera kweli katika imani. ¹⁴mwenga kutokujingalila luomo yangali ukweli wa kiyaundi au za mundu.kumuiya munyama ukweli ¹⁵Woa wambone,hindu yoa yamboni, lakini kwawoa wawavile waakwa na vangayekatela njeta chachivile chambone kwa mawazo gao na zambiyao liakiliwe. ¹⁶Wakili kumanya chapanga, enu kw maengo gao wakana. vene vaovu na vangati. vasibitisha matendo gogoka jema.

Chapter 2

¹lakini mwenga mugalongile gale gagalandana na maelekesu gagalungamika. ²Wakulungwa vavanakiasi, heshima, busara, imani ya maa katika kupala na katika kuvumilila. ³Iyoyo angota ambuya lalazima daima vajilangiaje vao, vene kama venye kujiheshimu na sio vakusengenyana. lazima mkotokuvega vatumwa vaugembe. ⁴Vatakiwa kuvajigana gagavile gazuri ili kuvaandaa vasikana kwa busara kuvapala vagosi vaonavana vao. ⁵Vatakiwa kuvajigana vanyaa na busala vavyaavambone, vatunzaji vambone vamajumba gao na vavatii kwa akanalome vao mavene. ikalazimisha kuhenga mambo agaili kwaba lilovila chapanga likotokupata maligo. ⁶Katika namna yelayela mmeka utiintima vasongolo va akalome va vyaa na busala. ⁷Katika ndela zao mjiwekela mavene kuvya mfano katika mahengo mazuri; na pajipagana mnangiaje uadilifu na heshima. ⁸Nongelaji ujumbe uvile yega yambone ikoto kuvyega na kasoro, ili kwamba joyoka jela jwapinga vamwabishe kwa sababu njeta honi la kulongerapamane jito. ⁹Vatumwa na vavatii akabambo vao katika kila chindu. vavatakiwa kuvajigana na sio kuveka ng'omo na vene. ¹⁰Vatakiwajeka kujiva. badalayake vatakiwakulangia imani yoha nzuri ili kwamba katika ndela zoha kugapamba mafundisho gitu kumhusu chapanga mwokozi witu. ¹¹Kwa kuva neema ya chapanga iwonekane kwa vandu woa. ¹²Itujigana kukana mambo ga sio ga kichapanga na tamaa ya chilambo. itujigana kutama kwa haki. na katika ndela za kichapanga kwa wakati awoo. ¹³Wakati tutarajila kupokela tumaini litu lilivii na baraka, uwonekano va utukufu va chapanga witu yesu kristo. ¹⁴Yesu alijivoa mwene kwa ajili yitu ili kutukombola kuhuma katika uhasi na kututenda kuvya waamboni kwajili yaki, vandu maalumu vavavile na hamu ya kutenda mahengo mazuri. ¹⁵Nongelaye na kugasisitiza mambo geneyo. nkanakiaye kwa mamlaka gao. nkoto kukubalia munda jojoka akato kumpuza.

Chapter 3

¹Mwakombolele kuvanyenyekea virongozi na mahoka, kuvaeshimu na kuvyega tayari katika lihengu la hamboni
²Mwakombokee koto kuntendela mundu yoyoka ubaya, mwaepuke majibizano mwaapele nafasi vandu vangi katika kutenda maamuzi na kulangia unyenyekevu kwa vandu voa.³Kwa kuvyega tenga pia takavire na mawazo gabaya na vakaidi. takavile tuovalile na vatitendite vatumwa kwa tamaa ya maena staree. tuishi katika wiu na uovu. tachimwite na kutoriana.⁴Lakini kandai huruma ya chapanga mwokozi jwito na kupara vake kwa wanadamu pauvonekine. ⁵Ikavi yeka kwa matendo gitu ga haki gitateile . bali atukombwile kwa kutuchapa kwa kuvelekwa upya na katika kuhenga upya ntima utakatifu.⁶Chapanga ayitite ntima utakatifu kwa yamaena kuchana kupetela yesu kristo mwokozoji witu. ⁷Ateile naa ili kwamba, tuvile vativalinge ha kwa neema jake, tivyai vashiliki katika uhakika wa maisha ya milele.⁸Awowo ni ujumbe wa kuaminika. navapala mugalongele kwa ujasili mambo genaga, ili kwamba vala vavanhamini chapanga vavyege na dhamira kuchana ya lihengu lizuri ambayo aivekite kulongolo yao. marovi hagaga ni gaamboni ganafaida kwaajili ya vandu voka.⁹Lakini mujiepushaye mijadala ya vavatokomile, saba, mashindano kukomana kuhusu sheria. marovi genaga gavijeka maana wala faida. ¹⁰Munkanalile yoyoka anaesababisha mikanganyiko katiyino. baada ya onyo limonga ama gaveni. ¹¹Mmanyai kwamba mundu wa jinsi yeneyo ailekite ndela iliyo sahihi na aenga dhambi na kujihukumu jwene. ¹²Chi na ntume kwino Artemi au tikiko njombiane nhike kwangu kone nikopoli ambapo amwote kutama chipindi cha mbepu. ¹³Njombiane na muntume zena ntaalamu katika sheria, na apolo, pagali kupungukiwa na chindu. ¹⁴Vandu voa lazima valijigane kulishugulish katika lihengu la amboni ambazo zan'gusa mahitaji gamuhimu ili kwamba vakotakuika vakavile vangavele kamatunda¹⁵Voka vavile pamonga na nenga vannahua. valamua vala vavatupala katika imani neema ivyai na mwangota mwenga mwavoka.

Philemon

Chapter 1

¹Paulo, afugwite wa kiristu yesu, na mnongo wake atimotheo kwa afirimoni, nampala mgaja jito na kuhenga mahengu pamonga natenga, ²Na kwa Afia dada jwito, na kwa arkipasi askari mwa yangu, na kwa kanisa lela lalikonganeka panyumba jangu. ³Neema jivyaa kwinu na amani jajikopoke kwa chapanga tate jwitu na kwa bambu yesu kirisitu. ⁴Katika tavora nashukulu chapanga,nataa katika kunjopa gangu. ⁵Nyowine upendo na imani jaminayo katika Bambu yesu na kwa ajili ja waumini voha.v 6 Nammomba kwamba njiliki wa imani jitu jivyaje na nvaarikiwe katika ujuzi wa kila lijambo la mbone lalavile katijito katika kirisitu. ⁷Ngati nina furaha na faraja ja sababu ya kupala jwino,kwa ndava jamitima ja vaumini jivile anavampumilihe na mwenga ,nnongo. ⁸Kwayeneyo, ingawa nina ujasili woka katika kirisitu kwahamula mwenga kuhenga chene cha mweza kuhenga, ⁹Lakini ndava ja kumbala badala yake masihinenga,pauli minanzee, na henu na mamfungwa kwa ajili ya kilisitu yesu. ¹⁰Nnasihi kuhusu mwana wangu Onesmo,jwanampapite katika ijungu ywangu. ¹¹kwakuwa kutumbulalila kwa faajeka lakini henu amfaamwenga na nenga. ¹²Namtuma jwene ambaye ni jwantima wangu hasa kuvuja kwake. ¹³Ndegemela akajendakile atakila pamonga nenga,ili andumikile badala jake,kandahi jwino muchifungu kwa ndavaja. ¹⁴lakini napalitejeka lijambo lolokalela bila ruhusa jino,natehi nahaili kwamba lijambo loloke lizuri likotoka kutendeka kwa sababu namlasimishe baki sababu nampalite. ¹⁵Labda kwa sababu antengite namwanga wa muda wavile iyioyo ili vavepamonga najwenemilele. ¹⁶Ili henu avijika kavina vatumwa,bali bora zaidi ja ntumwa, kama mnongo janampala, hasa kwangu, na zaidi kwino, katika payenga katika bambo. ¹⁷Na yeneyo kama vavandolelaye nenga namshiliki, mpokere kama ambayo nganampokelanenga. ¹⁸Nambo kama ankosile lijambo lolokalela au mwandai chindu chochoka chela muchidai chochoka chila kuhumi nenga. ¹⁹Nenga paulo,nyandika kwa mavoko gangu na mwete,nenga chinannepe,nongejeke kwino kwamba mahisha gino hasa. ²⁰Namu mnongo muneke mipapate kuhenga ya bambo kuhumi jwene amudishe watumwa wangu kwa kiristo. ²¹Nakavaye na imani hiusu kunyenyekea jwino, namjandikila nakamanyae kwamba chintende hata zaidi ya genaga china jopa. ²²Muda wowo ahendie chumba cha vageni kwa ajili yangu, kwa kuwa mnamatumaini kupite chiwombo changu chinangendele henu karibu. ²³Epafr,mfungwa mjake katika kirisitu yesu amjambusa. ²⁴Na ngati chatenda marko,Arstarko,Dema,Luka,vavatenda kazi pamonga na nenga. ²⁵Neema ja mambu yesu kiristu ivye pamonga na milima jangu Amina.

Hebrews

Chapter 1

¹Nyakati zezipetite chapanga alongile navahokolo vitu kupetela vanabii mara yamahele na kwa ndela yamahere.

²Lakini katika machova gena gatuvinago, chapanga alongile twenga kupetela mwana, ambaye amvikite kuvye nnisi va vindu vyoha, na ambaye kupetela jwene pia aumbite chilambo. ³Mwanamundu ni nuru ja utukufu wakitabia jakagika ja asili yaki, na jwejendeleza vindu vyoha kwa lilovi lya makili gaki. Baada ya kukamilisha utukasu wa dhambi atamite pahii luwoko cha kulela wa enzi akwoko kunani. ⁴Avilebora kuliko malaika, ngati hela lihina lyarithi lilivi boa zaidi kuliko lihina lyao. ⁵Kwa maana ni kwa malaika ng'ani jwawahiti kulongea, "mwenga ni mwanavango, leleno mole atati vinu? "na tena,"chimwiae atate kwinu, najwene chavya mwanawaki?

⁶Tena, wakati chapanga pannetite mmelei vakwanza chilambo, chilongela, "lihoka voha wa chapanga lazima vamwabudu." ⁷Kuhusu mahoka alongela, jwene amaye ahjenga mahoka wohe kuvye roho, na vatumishi vaki kuvye ndimi za motu. ⁸Lakini kuhusu mwana alondela, "chiti chinucha enzi, chapanga ni cha milelena milele na milele himbati wa ufalme winu ni himbati wa haki. ⁹Uhipalite haki na kuchimwa kukayula kwa sheria, kwa hiyo chapanga chapanga winu, ampakite mahuta ga furaha kuliko vajinu. ¹⁰Hapo pamwanzu, Bambo, mwavekite msingi wa chilambo. mbinguni ni mahengo ga mawoko ginu. ¹¹Chigawoke lakini mwenga chinjendelelaji zoha chifubaa mgate livazi. ¹²Chimwikujakunja ngati likoti, nazochibadilika ngati livazi. lakini mwenga ni yolayola, na miaka yinu ikomajeka. ¹³Lakini ni kwa mahoka jwa chapanga alongole wakati vovoti, "tama luwoko lwangu wa kulelela mpaka pachindenda adu zakokuvya chiticha magolo ginu?" ¹⁴Je, mahoka vote si roho zazitumite kuvahudumila na kuvatunza vale vavaurithi wokovu?

Chapter 2

¹Kwaiyo ni lazima kuvika chipaumbele zaidi kwa gala gatugayuwini,ili kwamba tukoto kututenga mbala nago.

²Kwamaana ingava ujumbe ulongeliwi na mahoka ni halali,na kila likosa na uhasilipokela adhabu tu,

³Chitipatawoli kuepuka ngati pangakotokuja li wokovu awo mkuu?-wokovu ambao pakwanza vatangize na Bambo na kuvathibitishwa kwitu na vale vavaujuine. ⁴Chapanga pia aliuthibitisha kwa ishara,maajabu,na kwa matendo makuu mbalimbali,na kwa zawadi za roho mtakatifu zazigavite kulengana na mapenzi gaki mwene.

⁵Chapanga auvekitejeka chilambo chichihika,ambachu chitulongelela habali zaki,chiya mamlaka. ⁶Badala yaki mundu furani ashuhudile pahali furani alongile,"mundu ni mweneke,hata uweza kumkomboka? au mwana va mundu,hata mumtunze?"⁷Mhengite mundu kuvya nchiki kuliko mahoka muwalike tajila utukufu na heshima. (mugazingatilaji malovi aga,"na mumekeki panani ja mahengo ga mawoko ginu," gaviyeka kwenye nakala za kadeni). ⁸"Mmekitu kila chindu pai ja magolo gaki" kwa hiyo chapanga avekite kila chindu pai pa mundu.alekitejeka chindu chochotechela ambacho njweta bado kila chindu chichivi pai paki.⁹Hata hivyo tuwona ambaye avile vahengite kwa muda, pai kuiko mahoka yesu, ambaye, kwa sababu ja matesu gaki na chifo chaki,anwaliki taji la utukufu na heshima.hivyo henu kwa neema ja chapanga, yesu avonjite chifo kwa ajili mundu. ¹⁰Javile sahihi kwamba chapanga kwa sabanu kila chindu chivi kwa ajili jaki na kupetela jwene katika utukufu na kwamba impasite kunhenga chilongozi katika wokovu wau kuvya mtakatifu kupetela matesu gaki.

¹¹Kwa maana vote vavilijula jwavika wakfu na vale ambau vavavikwa wakfu,voye vavahuma kwene asili jimonga.chapanga kwa chapana avonaje honi kuvakemela valongo. ¹²Alongela chindangaze rihina linu kwa valongo vaki,chinyembe kuhusu jweneyu kuhuma mkati ja makusanyu. ¹³Kavina alongela "ching'aminai katika jwene" na kavina."nnola,apa milena vana ambau chapanga ambekie. ¹⁴kwa hiyo kwa kuvya vana va chapanga voha vakomanika hyega na mwahi,kadhalika yesu,ashiliki hindu hilahila ili kwa kupetela chifo apatakumdhofu jula ambayi ama mamlaka panane ja mauti ambayi ni ibilisi. ¹⁵Yene vavile ivyo ili avavike huru vale voha ambao kupetela hofu ja chifo vatamanilai maisha gao goha katika utumwa. ¹⁶Kwa hakika si mahoka gagajangatila badala yaki,avajangatila uvelei wa abraham. ¹⁷Kwa hiyo javile lazima jwene avya ngati valongo vaki katika ndela zoha,ili aweza kuvyega kuhani mkuu mwene huruma na mwaminifu kwa hindu vya chakanga,na ili kwamba avya na uwezu ja kuhuma msamaha kwa dhambi za vandu. ¹⁸Kwa sababu yesu jwene mtesike,na ajalibiwe, avile uwezu wa kuvajangatila vavavajaribiwa.

Chapter 3

¹Kwahiyo, valongo vatakatifu, vashirika wa witu wa kumbinguni,tamfikiri yesu,ntumi wa kuhani nkolongwa wa vaukiri witu. ²Avile nhaminifu kwa chapanga jwanlewile kama amisi chaavile nhainifu pia katika nyumba joha chapanga. ³Kwa kuwa yesu asabiwe kivywe na hishima jikolongwa joavinajo amusa kwa sababu jola jwaachenga nyumba ahesabiwa kivywe na hishima jikubwa kuliko nyumba jene. ⁴Kwa kuwa kila nyumba jijengwa na mundu furani,lakini jola jwajenga kila chindu ni chapanga.⁵Hakika musa avii nhaminifu kama ntumishi katika nyumba ya chapanga,joha ya chapanga,avohite usuda kuhuru mambu gachavalogolaye wakati wa uhika. ⁶Lakini kristu mwana katika kujemelela wa nyumba ya chapanga.twenge ni nyumba jake kama chatikamulilaje manyata katika kulihamini na fahari ya kulihamini.⁷Kwa hiyo, kama ntima ntakatifu chaulogola,"leleni kama chanjowane sauti jake. ⁸Nkolokuulenda ntima winu kvyee wa kunonopa kama vaisraeli chavatehi katika uhasi,katika machova muniya.⁹Wene wavii katali ambau akanahota vitu tanhazite kwa kunnenga,na wakati,kali yweke alubahini matendu getu. ¹⁰kwaiyo nafuzalishijweka na chizazi chenecho.nalogwile, 'vahovalela kila mundu katika mitima jao,na nakuhimanya ndela jake. ¹¹Na kama ywene chaalapile katika nyela jangu: chavajingijeka raha jangu"¹²Tivya tavaangatifu,valongo,ili kwamba avya na ntima uhovu wangahamanika kwa mmonga witu,ntima ambao jaujau kutali na chapanga jwavii womi. ¹³Badala jake,nhamashisharaje kila siku kila mmonga na nnjake,ili kila jwankemela leleno nnogela, ili kwamba mmonga kati jitu.¹⁴Kwa mana tivile vashiliki wa kristu ikiwa tikamulanaye na kuthiliti kwitu kwa makakala katika jwene kuvoka kumwanzu mpaka kumwishu. ¹⁵Kuhusu lenelo lijomwike kuvalanga, "leleni kama chamuijowanwle sauti jake,nkotokuitenda mitima yitu kvywe igumu,kama vaisraeli chavahengite wakati wa uhasi.¹⁶Ni angota vani venava vavanjoana chapanga na kuhasi? vavije vala voha ambau musa avii avalongoha kuhumi kumisri?. ¹⁷Na angota vani ambao chapanga avauzite kwa miaka arubaini siyo pamonga na vala vavatendite dhambi, ambao ywega hitu yaishile igowike kujangwani?. ¹⁸Angota vani vavalapi chapanga kwamba chavavywena kujingila mu rha jake kama si vala ambau vagantii jwene. ¹⁹Tivona,kwamba vavezetejeka kujingi katika raha jake sababu ja kukotokuhamini.

Chapter 4

¹Kwaiyo,tupaswa kuvye umakini ili kwamba kati jito akotokuvwe hata mmonga jwachavonekana kulepelela kuhiki ahadi jiendelevu ja kujingi katika lipumziku la chapanga. ²kwani tivii na habari njema jajihusu lipumziku la chapanga lalitangizwe kwitu kama vaisraeli chavavile najo,lakini ujumbi weneo wasaidijeka vala ambau vaujowinenbila kwaanganisha imani kwa lenelo chajilongela,"kama chanalapile kwa hasira jangu,chavajingije katika lipumziku wake alogwi lenelo,ingava mahengu goha gaatengenite gaavile ikamalike tangu mwanzu wa chilambo.³Kwa twenga ambau tijowini kuhamini twenga ndi mumiungu jwa chatijingilaje katika lele lipumziku,kama chailogola."kama chanalapile kwa hasira jangu,chavajingijeka kalika lipumziku mwaki" alogwi lenelo ingawa mahengu goha gaatengenize gavile gakamilike tangu pamwanzu wa chilambo. ⁴Kwani alogwile sehemu furani jiusu machova ga sala "chapanga apumulile machova sala katika goha gagahengite". ⁵Tena alogwile,"chvajingijeka muli pumziku lwangu.⁶Kwa sababu jene, tangu lipumziku la chapanga akona ni hakila kwa ajili ja baadhi kujingi,na tangu vaisraeli vamaheha ambau vajiwine hatari njema jajihusu lipumziku lwake vajingijeka kwa sababu ja kukotokakutii. ⁷Chapanga avekite kavena machova furaha,gavakemela,"leleno" jwene ajonjokiha machova gene aponilile kupete daudi,ambai alogwile kwa muda ulachu badala jake gagalogwile hoti,"leleno kama chanjohane sauti jake nkokotokuhitenda mitima jinu kuvywejigumu." ⁸Kwani ajishua avapekihe lipumziku,chapanga alogwile juu ya machova gangi. ⁹Kwa hiyo takona sabatu ya lipumziku javatunzite kwa ajili ya vandu va chapanga. ¹⁰Kwa jwajingi katika lipumziku la chapanga jwene ngajwene pia apomlile kuhumilana na matendu gake,kama chapanga chahengite katika jwene. ¹¹Kwaiyo tivyaje na shauku ja kujingila katika lela lipumziku,ili kwamba akotokuvywega jwa katika aina ja uhasi wavatehile.¹²Kwa mana malovi ga chapanga livihai lina makakala na linaukali kuliku upanga wowoka unamakili gavena.na uhoma hata kuhikila kugaanya nafuri na ntima,na ihungo katika ubolo. ¹³Njeta chachivombite chachajovite katika uso wa chapanga.badla jake kila chindu ni dhairi na wazi kwa mihu ga mmonga ambai ni lazima avohe isabu.¹⁴Badai kwavii na kuhani nkolongwa ajingi katika mbingu,yesu mwana wa chapanga, kwa imani tikamulile imani jitu. ¹⁵Kwa kuwa njeta kuhani nkolongwa ambaye awezajeka kuzani huruma kwa ajili jaudhaifu witu,lakini jwene ambaye kwa ndela joka avii jwakunnenga kama tenga ijapokuvywega jwene ambaye njeta dhambi. ¹⁶Na tihika kwa ujasili katika chiti enzi cha nema,ili kwamba tipokele rhema na tipate nema ja kutizaidia wakati wahitaji.

Chapter 5

¹Kwani kila kuhani nkuu jwahaguliwe kuhimi mumiungoni mwa vandu, ahaguliwa kujemelele badala joa katika hindu yaihuriana na chapanga, ili vaweze kuvoha kwa pamonga sawadi na dhabihu kwa ajili ya dhambi. ²Awesa kujishughulisha kwa upoli na vahinu na vabishi kwa kuvye jwene pia azungukiwe na udhaifu. ³Kwandava ja alele, anawajibu wa kuvoha sada kwa ajili ya dhambi jake kama chaatenda kwa dhambi ja vandu. ⁴Na njeta mundu jwagega ishima jena kwa ndavae jake jwene, lakini badala jake, lazima ankemela na chapanga, kama chavavile hazuni. ⁵Hala kristu ajipekihejeka ishima jwene kwa kulitenda jwene kuvye kuhani nkolongwa badala jake, chapanga alogola jwene, "mwenga ni mwanawangu, leleno mii na tate winu. ⁶Na kama chaalogo pia sehemu jenge, "mwenga ni kuhani milele badala ja nfumu wa melkizedeki" Wakati wa chipindi chaki katika ywega, avomba na kuhombea, ammombite chapanga kwa maholi kwa jwene jwaweza kunhokoa pa chiwa. kwa sababu ja kunyenyeke kwao kwa chapanga, ajowanike. ⁸Hatajakavile avi mwana, alijunza utii kwa mambu gagantesite. ⁹akamilishwi na kuvywe ndela jenejo atendike kwa mundu jwaahamini kuvywe sababu ja uhokovu wa milele. ¹⁰Kwa kunlenga na chapanga kama kuhani nkolongwa badala ja zamu ja melkizedeki. ¹¹Tina gamahena ga kulongela kuhusu yesu, hinu ni higumu kwahelezee kwa kuvwe mwangota vavivu wa kujoana ¹²Ijapokuvywega kwa chipindi chenjenu tipaswa kuvye vahimu, tokana kuvywe umuhimu wa mundu kwajigna mafundishu ga awali ga kamini ja lilovi la chapanga. tivala mavele na si chakulwe ya kunonopa. ¹³Kwa kuvywe jojoka jachwanywaa mavere tuu njeta kuyhovelela katika ujumbi wa haki, kwa kuvywega ni mwana. ¹⁴Kwa upandi vongi, chakulwe chigumu ni cha vandu vasima, vala ambau kwa sababu ja kuhyovelela kwau katika kufantisha kumanyalila lamboni na lihovu.

Chapter 6

¹Kwahiyo tachileka chitajijunzite hoti,chakuhusu mjumbi wa kristu,tipasa kuvye na juhudi kujilekela papavii na kukomala,tikotokuvyega kavena nansingi ya toba kuhumi katika mahengu ganga na vomina imani katika chapanga. ²Wala nsingi ya mafundisgu ga mbatizu,na kwavike mavoko,ufufuhu wa chiwa,na hukumu ja milele. ³Natitenda yweneyo anavii chapanga chatipehehuhuru.⁴Kwa kuvyega iwezekanajeka kwa vala ambao vavonjite chipawa cha kumbinguni,na kwatenda kuvye vashiriki wa ntima utakatifu. ⁵Na ambau vavavonjite kuniamba kwa lilovi la chapanga na kwa makili ga wakati wa uhika. ⁶Na bada jakugwega-vawezekanajeka kwaavujia kavena katika toba.jene ni kwa sababu vansuhubishe mwana jwa chapanga mara ja pili kwa nafusi jao,vankantenda kuvye chombo cha kwazihaki pahadhala.⁷kwa kuvywe adhi jajipoki hule jajitonya mara kwa mara kuna jake,na kuvoha mazau gamuhimu kwa vene vavahengite mahengu katika adhi,tupoke balaka kuhuni kwa chapanga. ⁸Lakini anaivii ipapa miva na magugu,njeta kavena thamani na ivi katika hatari ya kulamiwa mwishu waki kuteketela.⁹Ijapokuvyega tilonge yeneyo,nngonja mpenzi,tishawishiwa na mambu gamboni gagahusu uhokovu. ¹⁰Kwa kuvyega chapanga nga udhalimu hata kulivali mahengu giti na kuvye upendu watanlangila kwa ajili ya lihina lake. katika lenelo mwatumikia vaamini na mwakona mwakona mwatumikila. ¹¹Na tinong'ele sana kuvye kila mmonga witu awese kulangiha bidii jela jela mpaka pamwishu kwa uhakika wa ujasili. ¹²Tipajeka tivya na ukata,lakini tivya vafuari wa vatilili kwa ndava ja imani na kuvumilia. ¹³Kwa maana chapanga pampekile abrahamu ahadi alapi kwa nafsi jake,kwa kuwa ngakotwilkekulapa kwa vangi jojoka jwavii nkolongwa kuliko jwene. ¹⁴Alogwile "Hakika chinambariki,na chinanjoyokela uzau wake zaidi," ¹⁵Kwa ndela jenejo,Abrahamu apokile chela chachadiwe badala ya kulendela kwa ufumilivu.¹⁶Mana vanadamu valapa kwa jwene jwavii nkolongwa kuliku vene,kwau ukomu wa mashindanu goha ni chiapu kwa kugathibitisha. ¹⁷Muda chapanga pahamwile kulangiha kwa uwasi zaidi kwa valisi va ahadi kusudi jake jizuri langabadilika,alithibitisha kwa chiapu. ¹⁸Atehi yeneyo ili kwa hindu hivena yangaweza kubadilika, ambayo katika yeneyo chapanga awesajeka kurongera unami,twenga vativutukile kuhifadhi tipata kuleka ntima kukamulila kwa makili titumaini lalivekite kulongolo jitu.¹⁹Tivinao ujasili weneo kama nanga wa ya kutegemela ja ntima hitu,ujasili ambau ujingi sehemu ja munkati nyumba ja pazia. ²⁰Yesu ajingi sehemu jela kama jwalongoha witu,anaahengile kuhami nkolongwa milele bada ja utalatibu wa melkizedeki.

Chapter 7

¹Yavile naha melkizedeki,mfalme wa salemu,kuhani wa chapanga jwavile panane,vakonganike na Abrahamu avuyaye kuwoka kuvakoma wafalme na kubaliki. ²Abrahamu apikie mmonga ya kumi ya kila chindu chavilenacho achitekite liina lake "melkizedeki"maana yake mfalme wa haki" na pia mfalme wa salemu"ambayo ni mfalme wa amani. ³Njita tati,nkita mau njita vazazi njita mwanzo wa siku wa mwisho wa kutama yake.Badala abakila kuhani milele,ngati mwana wa chapanga. ⁴Henu mfikililaya jinsi ajojo mundu chavile nkolongwa.vazazi vitu Abrahamu apikia mmonga ya kumi ya hundu izuri yaitolite kugondo. ⁵Na hakika lulolo wa walawi vavapokile afisi ya kikuhanu vavile na amlu kuwoka kenye shelia kukuisanya pamonga ya kumi kuwoka kwa vandu ambao ni,kuwoka kwa waisraeli vajao pamonga na kwamba vene pia ni lukolo kuwoka kwa Abrahamu. ⁶Lakini melkizedeki,ambaye avile wa lukolo kuwoka kwa malawi,vapokile jimonga ya kumi kuwoka kwa Abrahamu,na abaliki jwene avile na ahadi. ⁷Hapo ikatiliwajeka kwamba mundu mdogo abalikiwa na nkolongwa. ⁸Kwa jambo lenelo mundu jwapokela jimonga ya kumi kwa Abrahamu akanongilaye ngati jwaishi. ⁹Na kwa nmna ya kulongela,lawi jwapokile jimonga ya kumi,pia galete jimonga ya kumi kwa Abrahamu. ¹⁰Kwa sababu lawi avile katika chiuno cha tati yake Abrahamu wakati melkizedeki pakonganike na Abrahamu. ¹¹Yeneyo ngati ukamilifu wawezikini kupitila ukahani wa lawi (yeneyopai yake vandu kupokela shelia) avile na hitaji gani zaidi kwa kuhani jongo kujinuka badala ya mfumo wa melkizedeki na si kukemela baada ya mpangilio wa heruni. ¹²Kwa yeneyo ukuhanu ngatiubadilika hapana budi shelia nayo jibadilika? ¹³Kwa mmonga ambaye mambo agaga galongiliwe kuhusu kabila jingi kuwoka kwake njita jwaudumu kumadhabao. ¹⁴Yenu ni wazi kwamba bwana witu awokite katika yuda,kabila ambalo musa atajiteyeka kuhusu makuwani. ¹⁵Na jwene tutalongela ni wazi hasa ngati avile kuani jongo chawonikine kwa mfano wa melkizedeki. ¹⁶Kuhani ajojo wampya siyo mmonga ambaye avele kuhani panane ya misingi ya shelia jihusiana na uzao wa mundu lakini katika misingi wa makili ya maisha gangawesekana kualibika. ¹⁷Hivyo maandiko gashuhudiwa kuhusu jwene:"mwenga ni kuani mibele baada ya mfumo wa melkizedeki. ¹⁸"Kwa kuvega amlu jilongolile vavikite palupenja kwa sababu javile dhaifu na jifaijeka. ¹⁹Hivyo shelia jateyeka chochoka chela chichikamilike.isipokuwa javile na ujasili wambone kwa genega itahegelela chapanga. ²⁰Na ujasili awowo wambone wakopokile jeka pangawega kulongelela kulapila kwa alele makuani vangi vatolitejeka kulapila chochoka. ²¹Lakini chapanga atolite kulapila wakati pavalongile kuhusu yesu,"Bwana alapila na chabadilishaye mawazo gake mwenga ni kuhani milele. ²²Kwa alele yesu pia ahikite kuwega dhamana ya agano bola. ²³Kwa huakika,mauti chizuia makuhanu kuhudumu milele. yeneyo ni kwa sababu vavile makuhanu vamaena,mmonga baada ya jongo. ²⁴Lakini kwa sababu yesu atama milele,ukuhani wake abadilikajeka. ²⁵Kwahiyo jweneyo pia aweze kwa ukamilifu kukamilisha kuwaokowa vavamandikia chapanga kupitila kwake,kuwa jwene ahishi daima kwa kuomba kwa ajili vene. ²⁶Kwa hiyo kuhani mkolongwa wa namna ajeje asitaili kwitu.Angali dhambi, hatia, msafi, jwavile kajika kuwoka kwa vavavile na dhambi,na vavile panane kuliko mbingu. ²⁷Jwene avilejika na uhitaji, mfanu wa makuhanu vakolongwa.kuwoa dhambiu kila siku,kwanza dhambi yake jwene,na baadaye kwa dhambi ya vandu.Ateile yeneyo mala jimonga kwa woka pajiwoite jwene kajika yake. ²⁸kwa shelia kuwahagula vandu dhaifu kuvega makuhanu vakolongwa, lakini lilowi la kulapila lilihikite baada ya shelia,vahagwile mwana,vavateile kuvega mkamilifu milele.

Chapter 8

¹Henu lijambo ambalu tilogola ni lene:tivinako kuhani nkuu jwatamite pahi katika luvoko la kulia wa chiti cha enzi kumbinguni. ²Jweni ni ntumishi katika pamahali pamahali pa patakatifu,lihena la ukweli ambalu Bambo alivekite,ngava mundu jojoka wa kuwega. ³Kwa mana kila kuhani nkuu jwaaveka kuvoha sawadi na sabihu;kwa jela muhimu kuvya na chindu cha kuvoha. ⁴Hena kama kristu avii kunani ya pahi,jwene ngaavijeka kuhani zaidi ja penepo kwa kuwa vavii tayali vala vavavohite hipawa kulengana na shelia. ⁵Vavahudum chindu ambachu chavile nakala na chiwhili cha chindu cha kumbinguni,sawa kama pavaohonyite na chapanga mundu paapahite kuchenga hena. "nnole" chapanga alogwile, "kwamba titengeneze kila chindu kulengana na mundu wataonyishwe kunani ja chitumbi. ⁶Lakini henu kristu apokile hudumu jamboni zaidi kwa kuvyega jwene pia ni jwakupalisha jwa liagano lambone,ambalu lijomwike kulimalishwa kwa hadi jambone. ⁷Yweneyo kama liagano la kwanza ngalivijeka na kukosa,nde ngakuvijeka na haja kulonda liagano. ⁸Kwa kuvywega mundu chapanga paagundwi makosa kwa vandu alogwile,"nnole"machova gahika,'alogo Bambu,machva pachandenesa liagano lampya pamonga na nyumba ja kuisraeli,na nyumba ja yuda. ⁹Lavijeka kama liagano lalitendendite pamonga na Bambo vao lichova ambalu avatolite kwa mavoko kwa ahongoza kuvoka chilambo cha kumisri. kwa kuwa vajendelilejeka katika liaganu lwangu,na nenga nakwaajali kavena; alogwi Bambo. ¹⁰Kwa kuwa lenelo ndilu liaganu chautenda kwa nyumba ja israeli baada ja machova genego; alogwi Bambo.chameka sheria jangu pamwanzoni paho,na chajandike mitima mwaho chamwe chapanga vao,na vene chavanye vandu vangu. ¹¹Chavavyavangafundiswa kila mmonga na jilani mundo, na kila mmonga na nnongo,jwake "mmanya Bambo,"henu mavoha chavamanye nenga kuhuni ndogo mpaka nkolongwa jwao. ¹²Henu naalangiha rehema kwa hitendu ywao gangali na haki.nachinaikumboka jeka dhambi jao kavena. ¹³Kwa kulongela "gampya"alitehe liaganu la kwanza lipawike.na lenelo ambalu alitangize kuvye lipawike livii tayali kuvoka.

Chapter 9

¹Yenu hata agano la kwanza lavile na shemu ya ibada apapa pachilambo na utalatibu ya ibada. ²Kwani katika hema kwavile na chumba cha kunja vapakelai mahali patakatifu. katika lieneo alele pavile na kinala cha taa,meza na mukate ya kulangia.³Na kunyuma ya pazia la ivena pavile na chumba chenge,vapakemalai maali patakatifu zaidi. ⁴Mwavile madhabau ya dhaabu kwa kuhakisha uvumba,pia mavile lisanduku la agano.ambalo lavile vajengite kwa dhahabu tupu. mukati yake yavile na bakuli la dhahabu lilivile manna,luyatu ya Haruni ihmeliti maamba,na yela mbao za magaga za agano. ⁵Panane ya lisanduku la agano maumbo ya maselafi wa utukufu mapapanilu yao palongolo ya chiti cha upatanisho,ambacho kwa henu tuwezajeka kulongelela kwa kina. ⁶Baada ya hindu ahehe kuwega ijomwike kwihandaa,makuhani kawaida kujingila kuchumba cha kunja cha hema kuwoa huduma zao. ⁷Lakini kuhani nkolongwa kujingila chela chumba cha ivana kajikayake mala jimonga kila mwaka,na pangavega kunuiwa.⁸Roho mtakatifu ashuhidia kwamba,ndila ya maali patakatifu zaidi pakona wapafuliwejeke kwa yeneyo hema la kwanza bado lijema. ⁹Halele ni chitambulisho cha muda hawowo wa henu.yaka zawadi na dhabiu ambayo itolewa henu iwezajeka kukamilisha dhamili ya vavaabudu. ¹⁰Ni yakuyega na yakunjwega pekee vaihunganisha katika namna ya talatibu za ibada ya kujijogea yaa hivi ya vile talatibu za kiyega chayavile vaandie hadi ihikaye amli yampya chivavekaye mahali pake.¹¹Kristu ahikite ngati kuhani mkolongwa wa mambo mazuri ambayo ahikite kupitila ukubwa na ukamilifu wa hema jikolongwa ambayo vajiteilejeka na mawoko ya vandu,ambayo si wa chilambo acheche wauwombite. ¹²Yavile si kwa miyai ya mbui na ndama bali kwa miaye yake jwene kwamba kristu ajingile mahali patakatifu zaidi mala imonga kwa kila mmonga na kutuhakikishia ukombozi witu wa milele.¹³Ngati kwa miyai ya mbii na mafahali na kuwa nyunyuzia kwa luhumbi lwandama katika genego vavaakile vavekite kulupenja kwa chapanga na kutenda yega yao safi. ¹⁴Je si zaidi sana miyai ya kristu ambaye kupitela roho wa milele aliwoite jwene bila mawazo kwa chapanga,kujogea dhamili hitu kuwoka matendu mafu kumtumikia chapanga jwavile womi. ¹⁵Kwa sababu jeneyo,kristu ni mjumbe wa agano la mpya.Jeneyo ndio sababu mauti ivalikite hulu woka vavavile wa agano la kwanza kuwoka katika hatia ya dhambi zao ili kwamba woka vavakemile na chapanga awezaye kupokela ahadi ya ulithi wao wa milele. ¹⁶Ngati kuna aano linadumu ni lazima kuthibitisha kwa kiwega kwa mundu jola jwaliteile. ¹⁷Kwani agano livega na makili mahali papawokela mauti,kwa sababu njela makili wakati jwene kulitenda jwavile ahishi.¹⁸Yeneyo hata si lelaagano la kwanza lavile vavekite pangavega miyai. ¹⁹Wakati musa pavile awoite kila agizo la shelia kwa vandu woka atoite pamonga na machi chitambala chikeli na sabuni na kuwanyunyuzia gombo lene na vandu woka. ²⁰Kisha alongile,"Ajeje ni miyai ya agano ambayo chapanga avapikia amli kwinu.²¹Katika hali jelejela,ahinyunyuzia miyai panane ya hema na vyombo yoka itumike kwa huduma kwa kuhani. ²²Na kulengana na shelia kalibu kila chindu chitakwaswa kwa mayai.pasipo kujita njteta msamala. ²³Kwa yeneyo avile lazima kwamba nakala za hindu ya mbinguni ya wanyama.hata yeneyo hindu ya mbinguni yeneitakiwa kwigolola kwa dhabini jijivile jambone zaidi. ²⁴Kwani kristu ajingilejeka mahali patakatifu sna pavapateile na mawoko,ambayo ni nakala ya chindu halisi.Badala yake ajingile mbinguni yene,mahali ambapo yenu avile palingolo ya mamio wa chapanga kwa ajili jitu.²⁵Hajingileyeka kola kwa ajili ya kujiwoa sadaka kwa ajili yake mala kwa mala,ngati chavatenda kuhani nkologwa ambaye ajingila mahali patakatifu zaidi mwaka baada ya mwaka pamonga na mayi ya jongi. ²⁶Ngati heneyo yavile kweli,basi ngaivile lazima kwake kutesa mala yamaena zaidi tangu mwanzo wa chilambo,lakini yenu ni mala jimonga hadi mwisho wa miaka iyajiyekulai kuwoa kwa dhabiu yake jwene. ²⁷Ngati chivile kwa kila mundu kuwega mala jimonga,na baada ya yeneyo ihika hukumu. ²⁸Ndivyo hivyo kristu ajwene ambaye vamuute mala jimonga kuiwoa dhambi ya wamaena, chakopokela mala ya pili si kwa kusudi la kushugulikia dhambi,bali kwa ukombozi kwa vala vavanenda kwa sabuli.

Chapter 10

¹Kwa yeneyo shelia ni chiwili cha mabo gamboni gagavili,si galayaliyo halisi.shelia kamwa jiweza jeka kukamilisha wala ambao vavambaliki chapanga kwa ndila ya dhambi yela yela ambayo makuanii vajendilile kuwoa mwaka baada ja mwaka. ²Au yenginevyo dhambi hajeje ngawezitijeka kukoma kutolewa? kwa kigezo hicho waabuduo,vakavaye vajoite mala jimonga.ngavavili na kumanya zaidi wala dhambi. ³Bali katika dhambi yeneyo kuna kumbusho wa dhambi itendike mwaka baada ja mwaka. ⁴Kwa kuvega haiwezikani kwa miyai ya mafaali na mbui kuwoa dhambi.⁵Wakati kristu paikiti pachilambo,alongile,"mwanogileyeke matoleo au dhambiu,badala yake tatailishe yega kwa ajili yangu. ⁶Mwavilenayo na thamani katika matoleo goka ya kutekeleza au dhambiu kwa ajili ya dhambi. ⁷Kisha alongile,"Nnole pambano nateite mapenzi gako,chapanga,ngati chavayandike kuhusu nenga katika gombo,"⁸Alongile ngati chilongeleka kulongela pambano panane:"mwanogile yeka dhambiu, matokeo, au sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya dhambi,wala njeta kuhengwa mkati yake"dhabiu ambazo vawoa kulengana na shelia. ⁹Kisha alongile,"nnolai mile pambano kuhenga mapenzi yako"avekite palupenja polepole chivile za kwaza ili kuhimalisha yela ya pili. ¹⁰Katika talatibu ya pili,vatitengwite kwa chapanga kwa mapenzi yake kupitia kuliwoa kwa yega ya yesu kristu mala jimonga kwa nyakati yoka. ¹¹Nikweli kila kuhani ajema kwa huduma siku kwa siku ngatiawoite dhambiu yela yela,ambayo kwa yoyoka,kamwe ngawezikini jeka kuhiwoa dhambi. ¹²Lakini baada ya kristu kuwoa dhambiu mala jimonga kwa dhambi milele yoka,ataite chiwoko cha kulome wa chapanga. ¹³Alendai mpaka vafitina vake vavalekelai pai na kuvatenda chiti kwa ajili ya magendelu gake. ¹⁴Kwa kuvega kwa ndila ya toleo limonga avamalishe milele vala ambao avatengite kwa chapanga. ¹⁵Na roho mtakatifu pia ashuhudie kwitu.kwa kuvega kwanza kulongela. ¹⁶Alele ni agano chinalitendaye pamonga nao baada ya siku hizo alongela Bambo:chimekaye shelia yangu mkati ya mitima yao na chinaiyandikaye katika malango. ¹⁷Kisha alongela,"chavakumbuka tena dhambi na matendu yao mafu." ¹⁸Yenu mahali papavile na msamaha kwa hawa,njeta kavena dhambiu yoyoka kwa ajili ya dhambi. ¹⁹Kwa henu, nnongo, tivinao ujasili wa kujingila mahali patakatifu zaidi kwa miyai ya yesu. ²⁰Jeneyo ni ndila ambayo adwindite kwa ajili hitu kwa ndila ya yega wake,wampya na hai jipitila kwenye pazia. ²¹Na kwa sababu tunayo kuhani nkolongwa panane ya nyumba ya chapanga. ²²Na tamandakiyaye na ntimu wa kweli katia utiifu wa uhakika wa imani takavai na mitima inyunyuzele safi kuwoka na yega hitu jajogie kwa machi safi. ²³Basi na tukamwilikaye kwa utabili katika ungano la ujasili wa tumainilitu,bila ya kugeuka kwa sababu chapanga ahaidi ni mwaminifu. ²⁴Na zaidi kutafakali namna ya kumtia mtima kila mmonga na matendu gambone. ²⁵Na tukokuleka kukusanyika pamonga,ngati chavatenda vangi.Badala yake kutiana mtima kila mmonga zaidi na zaidi ngati chinola siku ikalibia. ²⁶Ngati tuteile makusudi kujendelea kutenda dhambi baada ya kuvega tupokile elimu ya ukweli dhambiu jenge ya dhambi haisali kavena. ²⁷Baadala yake,livile lalajio pekee la hukumu ya kutisha na ukali wa moto ambao utawateketezwa maadui wa chapanga. ²⁸Yeyoka ambaye akanite shelia ya musa chawege bila lehema palongolo ya ushuhuda wa mashaidi vavene au vadatu. ²⁹chiwango gani zaidi cha adhabu mfikili kinamsitahili kila mmonga ambaye azaliwe mwana wa chapanga,jwajoka jola jwaitendie miyai ya agano ngati chindu changavega ivile vavekite wakfu kwa chapanga-yoyoka ambaye anigite roho wa neema. ³⁰Kwakuwa tumanya mmonga tumanya mmonga ambaye alongile,"kiasi ni changu, chinepai,"Na kavena, "Bambo hatahukumu vandu vake". ³¹Ni jambo la kujogopa mundu kuwega katika mawoko ya chapanga jwavile hai. ³²Lakini mkombokaye siku ipetite baada ya kukemela kwinu nuru,ni jasili gani mliweza kuvumilia maumivu gakali. ³³Mwavile mmekite wazi katika dhiaka ya maligo na mateso,na mavile va shiliki pamonga na vala vavapitile mateso ngati genega. ³⁴Kwa kuvega mavile na ntimu wa huluma kwa venava vavavile wafungwa, na vapokile kwa kuengwa adhabu ya utii winu ngatikite kwamba mwangola mwenga mavene kudumu milele. ³⁵Kwa heneyo nkotakutaga ujasili winu,chuvile na zawadi jikibwa. ³⁶Kwa kuvega mpala uvumilivu,ili kwamba mpatae kupokela ambacho chapanga achiaidi baada ya kuvega magateile mapenzi gaki. ³⁷Kwa kuvega baada ya chitambo kidogo,mmonga ya kuvega chichiike hakika na chakawiaye. ³⁸Jwavile na haki yangu chatamaye kwa imani.ngati chavuyaye panyuma,chiyengwai yeka najwene. ³⁹Lakini twenga si ngati vala vavavuya panyuma kwa kuangamia badala yake twenga ni imani ya kuilenda roho hitu.

Chapter 11

¹Yenu imani ni hakika jivile nayo mundu wakati atalajiapo chindu furani kwa ujasili.Ni hakika ya chindu ambacho chakona chiwonikinejeka. ²Kwa sababu ajeje angola hokolo witu walithibitika kwa imani jao. ³Kwa imani tumanye kwamba chilambo apangine kwa amla ya chapanga,ili kwamba chela chichiwonekana vatengenize yeka kuwokana ni hindu ambavyo yavile iwonekana.⁴Lilikuwa kwa sababu ya imani kwamba habili amoile chapanga sadaka ya kufaa kuliko chateile kaini.yavile ni kwa sababu ajeje kwamba vasifite kuvega jwene haki chapanga asifite kwa sababu jeneyo,Habili akona ananena,ingawa ajomwike.⁵Yavile kwa imani kwamba enoko vagegite panane na alolitejeka mauti."Awonikinejeka,kwa sababu chapanga akatoile" kwa vile ilinenwa panane yake kuvega apendize chapanga kabla ya kugegewa panane. ⁶Pangawega imani iwezekanajeka kumpendeza chapanga,kwa kuvega aika kwa chapanga lazima ahamini kwamba chapanga atama na kwamba avapikea zawadi vala vavanonda.⁷Yavile ni kwa imani kwamba nuhu,avile vamoliti na chapanga kumanyana na mambo ambayo gaviyeka gawonikine kwa heshima yaki chapanga gatenginize safina kwa ajili ya kwiokoa familia yake kwa kutenda yeneyo.achihukumu chilambo kuhika kupitila imani.⁸Avile ni kwa imani kwamba Ibrahimu,pavakemile ajogwipe na kujaula mahali ambapo alipaswa kupokela ngati ulithi.Awokiti bila kumanya maali gani avile ajaula. ⁹Javile nikwa imani kwamba kutama katika chilambo ya ahadi ngati mgeni. atamite katika mahema pamonga na isaka na yakobo,warithi vajao na ahadi ileile. ¹⁰Hii ni kwa sababu alitajia kuhupata muchi ambao jwene kuubuni na wakujenga wake ngavile ni chapanga.¹¹Yavile ni kwa imani kwa Ibrahimu,na sala jwene vapokile makili ya kuvega chitumbo ingawa yavile vazee sana, kwa kuvega vamwene chapanga kuvega vaamanifu ambaye avahaidi mwana mnalome. ¹²Kwa yeneyo pia kuwoka kwa mundu jweneyo mmonga ambaye avile avandikile kuvega vazaliwe vana vangayesabika.vavite vamaena ngati ndondo za hanga katika ufukwe wa bahali.¹³Venaha woka vajomwike katika imani pasipo kupokela ahadi. pangavega vakavega vaiwene na kwihikalibisha kwa kutali vakilite kwamba yavile wavageni na vakupita panane ya chilambo. ¹⁴Kwa vale vavasoma mambo ngitiagag vaveka bayana kuwa valonda chao vene.¹⁵Kwa kweli,ngati chavavile vakavile vaka chifikilila chilambo ambayo kunyumba yao vawokite chavavile na nafasi ya kulejea. ¹⁶Lakini ngati chivile,vanogela chilambo chichivile bora ambayo ni ya kimbingu.kwa hiyo chapanga alolajeka honi kukemela chapanga wao kwa kuvega vatailisha muchi kwa ajili yao.¹⁷Yavile ni kwa imani kwamba Ibrahimu baada ya kunenga,amoite Isaka.ndiyo jwene ambaye apokile kwa kuhengwa haadi,amoite mwana wake wa kajika. ¹⁸Ambaye panane yake ilinenwa,"kuwoka kwa isaka hukolo chavaukemelai. ¹⁹Ibrahimu amanyite kwamba chapanga avile na uwezo wa kufufua isaka kuwoka katika wafu,na kwa kulongela kwa lugha ya maumbo,apokile.²⁰Yavile ni imani kwamba Isaka abaliki yakobo na Esau kuhusu mambo ijao. ²¹Yavile ni kwa imani kwamba Yakobo akaabudu,jagemela panane ya mkwaju wake. ²²Yavile ni kwa imani kwamba Yusufu wakati wake wa mwisho pavandikile alinena panane ya kuwoka kwa vana wa Israel misri na akavaagiza kutola pamonga nao maupa gake. ²³Yavile ni kwa imani kwamba musa,pazaliwe,vaihite mii itatu na vazazi vake kwa sababu vamweni kuvega ni mwana kang'enye jwevile mzuli na vatishitejeka na amla ya mfalme. ²⁴yavile ni kwa imani kwamba musa pavile mundu mzima akanite kukemela mwana wa binti falao. ²⁵Baada yake ahagwile kushiliki mateso pamonga na vandu wa chapanga badala ya kuengwa anasa za dhambi kwa pandai. ²⁶Afikilile honi ya kufuata kristu kuvega ni utajili ukolongwa akazite mio gake katika zawadi ya wakati wake pandai. ²⁷Yavile ni kwa imani kwamba Musa awukite ku misri.Haolelela hasila ja mfalme,kwakuvega ahimibilile kwa kulolekela kwa jangawonekana. ²⁸Yavile ni kwa imani kwamba aikamwili pasaka na kunyunyiza miyai,ili kwamba majalibu ya mzaliwa wa kwanza akotakuweza kuwagusa wazaliwa wa kwanza wa vanalume wa waisrael.²⁹Yavile ni kwa imani kwamba apitite katika bahali ya shamu ngati katika chilambo chijomu,wakati wamisili pawalengite kupita vamilite. ³⁰Yavile ni kwa imani kwamba Yeliko gwagwile chilambo baada ya kuuzunguka kwa siku saba. ³¹Yavile ni kwa imani kwamba rahabu jola kajaba ahangamize pamonga na vala ambao vavijeka watiifu,kwa sababu avile avapokile wapelelezi na kuvaveka salama. ³²Na nnongela kiani zaidi? maana muda utoshekajeka kusimulia ya Gdeoni,Baraka,Samsoni,Yeftha,Daudi,Samweli na za manabii. ³³Ambao kupitila imani vaishindite ufalme,vateile haki na vakapkela ahadi.vaivalile milomo ya lihimba. ³⁴Vaimie makili ya moto vakwepite ncha ya upanga waliponywa kuwoka katika kulwala yavile mshujaa kungondo na vsababishe majeshi vageni kutila.³⁵Vambomba vapokile wafu wao kwa ndila ya ufufuo.vangi vateswile bila kujetekela kuleta huku ili kwamba waweze kupata uzoefu wa ufufuo,ulio bola zaidi. ³⁶Vangi vavatesite kwa dhihaka na kwa kuvamenya,naam,hata kwa vifungu na kwa kuvalekela gerezani. ³⁷Vapondwite maganga.vadumwile vipande kwa misumeno:vakomite kwa upanga.vajawile kwa limbendela ya limbelele na limbendela la mbui katika kuvina na kuvatendele ubaya ³⁸(Ambayo chilambo wakanite kuvega nao), vatangaye tangaye mumanyai kuchitumbi,katika mawomba na katika mawomba gadogo ya aldhini.³⁹Ingawa vandu woka veneo avajitikie na chapanga kwa

sababu ya imani yao vapokileyeka chavaaidi. ⁴⁰Chapanga alongwilile kutupikia chitu chichivile bola ili kwamba bila twenga ngawawesitejeka kukamilisha.

Chapter 12

¹Kwayeneyo,kwa kuwa vatuzungike na liundi likulongwa la mashaidi,na tatagaa kila chindu chichilemiwe pamonga na dhambi ambayu ituwinda kwa urahisi.tupega mbilo kwa kwa saburi katika mashindanu gagavekite kulongolo yitu. ²Tugalekeae miho gitu kwa yesu,jwavi mwanzilishi na mwene kutimiliza imani yitu,ambayi kwa ajili ja furaha javajivikite kulongolo jaki jwastahimili msalaba,jwaidharahu honi yaki,na atamiti pahi luwoko lyakule lela wa chiti cha enzi cha chapanga. ³Maana mugaholelai jwene jwa stahimili malovi ga kuchimwa kuhuma kwa venye dhambi,zaidi yaki mwene ili.kwamba nkoto kututokela au kuhinduka mitima yenu. ⁴Nnagitiyeka au ntesikijeka panshindana na dhambi kiasi cha kuishiva miyahi. ⁵Tena nkokulivalila kola kunlekei ntima ambaku kuvavaelekeza ngati vana va akalome:"mwanawangu, nkokugatola kwa vepesimawujaga Bambo,wala nkoto kukata tamaa pa nnekabisha na jwene". ⁶Kwa kuvya Bambo umujila yoyti ambayi ampala,na ang'azibu kila mwana ambayi yuhochelela.⁷Kuhistamili majaribu ngani kuvujila.chapanga jushughulika nngotamwenga ngati chashughulika navana,maana ni mwana wa ambayi atate waki awezaje kuwujia. ⁸Lakini ngati njeta kumjila,ambakutengatavyua tushiki,basi angotamwenga ni haramu na si vana vaki.⁹Zaidi ya yoa,twavii na atate vitu kichilambo va kutuwuyia,na twaheshimu. je itupasajeka hata zaidi kuntii atate va kiroho na kuhishi. ¹⁰Kwa hakika tate vitu vatupekie adhabu kwa miaka idogo ngati hiivonekanai sawa kwave,lakini chapanga atuadhibu kwa faida yitu ili tushirika utakatifu waki. ¹¹Njeta adhabu yiyinogela kwa wakati wola.kuvye na maumivu.Hata hivyo baadaye livelekwa litunda lya amani ja utauwa kwa vale vavafundishwi yenio. ¹²Kwahiyo nyinulai mawoko ginu gagale gilike na kuhenga magoti yitu gagavile dhaifu kuvyee genye makili kavena. ¹³Muganyoshai mapitu ga lwayu zitu,ili kwamba yoyoti jwavi chilema chavannongoaje mwakuhochelila lakini apata kulima.¹⁴Nnonda amani na vandu wohana pia utakatifu ambau bila awo njeta jwaweza kumwona Bambo. ¹⁵Muvya muvaangalifu ili kwamba pasiwepo jwakuntenga mbali na neema ja chapanga, na kwamba likoto shina lya uchungu lyakuepusha vamahele. ¹⁶Nnolakiasana kuvye njeta zinaa au munda jwangali mtauwa ngati yula esau,ambayi kwa sababu ya mulo mmonga aemilisi haki yaki kupangwa. ¹⁷Kwa kuvye mmanyitejeka kwamba baadai,pataminai kurithi baraka,vanakanalile kwa sababu apatitejeka fursa ja kutumbu pamonga na atate vaki,hata ingava drondite sana kwa maholi.¹⁸Kwa kuvya ing'ikitijeka katika chitumbi ambacho nweza kungusa,chitombo chichijakamoto luvendu,ikatishwa tamaa na dhoruba. ¹⁹Mwahikitejeka kwa sauti mapenenga au kwa malove gahumilaji na suti ambayu isababishaa kila vavajowini vakutokujupa lilovi, lyolyoti kulongela kwau. ²⁰Kwa kuvya vavawezijeka kuvumiliya chela chachaamuliwa:"Ikiwa hata chinyama chichigusa chitumbi,lazima kunkong'ota kwa mganga." ²¹Gagatisha zaidi gagaweni musa alongile, "nyogwipe sana kiasi cha kundendemeka."²²Baadala yaki,nng'ikiti chitumbi sayuni na katika muji va chapanga jwavi hai yerusalemu ja chilambo,na kwa mahoka elfu kumi vavasherekea. ²³Nng'ikiti katika umati va uvelei vakwanza voha vavasajiliwi chilambo,kwa chapanga hakimumu va wohana kwa roho ziyawatakatifu ambau vavakamilishwi. ²⁴Nng'ikiti kwa yesu jwapatanisha valiagano lampya na kwa miai jijimimini miai ja habili²⁵Njangaliaye kuvye nkoto kunkanika mmonga ambayi jwa koloveka.kwa kuvye ngati avakuepuka pavankaniteje mmonga jwavi vavahonyikayi mchilambo kwa haki kaamatuepukajeka ikiva anatugeuka mbali kuhuma kwa jula jwatuonya kuhuma pachilambo. ²⁶Kwa wakati ago sauti yaki yatikise chilambo."badu marajengi kavina chindikisajeka chilambo pekee,bali mbinguni pia."²⁷Malovi aga,"mara jimonga kavina,"iwoneka kuwoha kwa hindu heka vivindendemeshwa,hahe ni,hindu hela ambayu viviwombwete,ili kwamba hela hindu vangekundendemishwa vibakilai. ²⁸Kwa yene,tupokele ufalme ambau undendemishwi,tufurahi katika ali ja kumwabudu chapanga kwa kukubalia pamonga na kunyenyekelela katika kicho. ²⁹Kwa maana chapanga witu ni moto kulyao.

Chapter 13

¹Basi upemdu va valongo ma ujemdelela ²Nkotokulivalila kuva kalibisha vagbmi maana kwa kuhenga gina baadhi vava kalibishi mahoka pasipo, kujimanga.³Komboka woha vava vile muligerezaka na kwambatwili nau kola pamonga nau na ngati hyega yitu vatendiute ngati wau. ⁴Basi ndowa na iheshimiwai na woha na basi chindanda cha ndowa chihengawai chivya safi kwa maana chapanga chatuhu kumu ushalati nazinza. ⁵Basi ndela zitu zamaisha zivyahuru katika upendu wahela, muvya vak urika na hindu muvimayu kwani chapanga mwene alongile, "navalekajeka mungotomwenga kamwi wala kuva telekeza nungotomwenga". ⁶Basi tudhikai ili tulongele kwa ujasiri "bambo nimsaidizi vangu chinyogopajeka. mwamadamu aweza kumhengakyeni?" Muvafikiriaji vale valio vangozi vale vavalongile lilovi lya chapanga kwinu na mkombokai mazokeu ga mwendoj javya njiga ⁸imarazau. Yesu krstu ni jwene lichu lele no na ata milele. ⁹Mkoto kunongoza na mafundisho mbali mbali ga chigeni kwanini nzuri kwamba mtima vauchenge kwaneema na sikwa sheria kuhusu chakulya hayu chavajangatilajeka vale vavaishi ¹⁰kwahayu. Tuvinagu madhabau ambayu vale vavatu mika mkati ja hekalu vavi lijeka hakija kulye. ¹¹Kwakuvye miai ja vanyama zavawoit dhambihu kwa ajili ja dhambi jaletite kuhani mkuu mkatija sehemu takatifu lakini hyega jao vachonjite kunja ja kambi ¹²Kwa yene yesu majwombe atesike kunja jalimlyango lya muji ili kwamba kuvika wakfu vandu kwa chapanga kupetilamiai yaki. ¹³Nakwa hene tujenda kwaki kunjaja likambi kupapa fedheha zaki ¹⁴Kwani tuvijeka makau ga gadumukatikamu ji awo. badala yaki tulondaa muji ambua uhuhika. ¹⁵Kupetla yesu ivapasa mara kwa mara kuji wao sadaka ja kuntukuza chapanga kunsifu kwamba litunda lya milomo yitu likiri lihina ¹⁶Namkotokulivalila kuhenga gazuri nakuja ngatiana mwangotamwenga kwamwangota mwe nga kwakuvye ni kwa sadaka ngati yene ndiu chapanga impendeza sana ¹⁷Mutia na mujishusha kwa vaongozi vinukwani vava jendelela kuvalenda kwa ajili ja nafsizinu ngati vale vava woite hesabu mtiia ili kwamba vaongozi winu vaweza kuva tunza kwa furaha nasi kwa huzuniambavu chinjangati lajeka. ¹⁸Tujapo, kwani tuvina uhakika kwamba tuvina dhamira njema, tunogela kuishi maisha ga heshia katika mambo goha. ¹⁹Namavoha navakemelela mtima zaidi nhenga yene, ili kwamba ngweza kuvuja kwinu jene kalibuninaha. ²⁰Henu chapanga va amani, ambayi avaletite kavina kwa vafu mchungaji nkuu va kondoo, Bambo witu yesu, kwa miai ja liaganu lya milele. ²¹Chatupekia uwezu kwa kila lijambo lizuri kuhenga mapenzi gaki, anahengiti mahengo mkati jitu ivi njema ja kunpendeza pamiho paki, kupetela yesu kristu, kwaki uvina utukufu milele na milele, amina. ²²Henu nannekela mtima, ulongo, kutoliana na lilovi lya kunneke mtima ambalu kwa ufupi nalijandiki kwinu. ²³Mfahamuaji kwamba nnongo witu timotheo vannekele huru, ambayi pamonga nayi chituvonanai ngati chahike yene karibu minaha ²⁴Nsalimiaye vyongozi winu voha na vaumini voha. vale vavahuma italia vansalila. ²⁵Na neema ivya kwinu mavoha.

James

Chapter 1

¹Yakobo, mchenga va chapanga na Bambo yesu kristu, kwa makabila kome na gavina gagatavanyike, salaam. ²mvalanganaye ngati nifuraha kuzidi, mvalongo vangu, pameta katika matatizu mbalimbali. ³Anamgamanyite ngati kunjarihiwa kwa imani yinu mpata huvumilivu. ⁴Muleke huvumilivumugakamilishe mahengu gake, kwamba mwezai kukomala kamilifu, bila kupongokewa katika lyolyote. ⁵Lakini ngati mundu kati yitu ahitaji hekima aijupa kuhuma kwa chapanga, ambayi awoha kwa ukarimu na pangali kulakilila kwa voha vavannyopa, na avapekea hekima. ⁶Lakini ombaye kwa imani, bila shaka, kwa kuwa jwavile kuleke shaka ni ngati mawimbi katika bahari, vavatola na upepo na kwalekela ako na ko. ⁷Kwa hakika mundu jweneyo akotokufikilia kwamba chavampokele liwombi laki kuhuma kwa Bambo. ⁸Mundu jweneyo ananiavivina, si jwakakamile kazi ndela zake zoha. ⁹Nnongo masikini apaswa kujivunila katika kujema kwinu kunane. ¹⁰Wakati wola wola nnongo tajiri katika kumyenekela kwake, kwa sababu chawoke ngati liulya kumabonde katika ng'unda wapeta. ¹¹Lyuva liovile na joto lya kutinia kujumekea ihote, na maua gagwega na kuniamba kwake kuwega. vinyo elaela vandu matajili chavahakalai rakatipa maengu gave. ¹²Abalikiwe mundu jola jwavumilia majalibu, kwa kuwa baada ya kushinda jaribu lela, chapokelai litaji lya uzima, ambayo lihaidiwi kwa vale vavampala chapanga. ¹³Mundu yoyoti apaswajeka kulongela pajarihiwa, "lijalibu ale lilihuma kwa chapanga" kwa sababu chapanga ajaribiwaajeka na huovu, na chapanga jwene anjaribujeka yoyoti. ¹⁴Kila mundu ajaribiwa na tamaa yaki ibaya zinshawishi na kuhuta kutali. ¹⁵Ndeka baada ya tamaa ya dhambi kugega chitumbu, dhambi kupangwa, na baada ya dhambi

kukomara sawa sawa,kuhishi katika malelo. ¹⁶Valongo vangu vapendwa,nkotokudanganyika.¹⁷Kila zawadi jijile jijinyambite na kila zawadi jiji kamilike jihuma kunane,jihuluka pai kuhuma kwa atate jwa nuru.kamwe abadilikajeka ngati chiwili pachibadila ¹⁸Chapanga ahagwile kutupekea tenga kulama kwa lilovi lya kweli,ili kwamba tuwezaikuwa ngati uvelei wa kwanza mumlongoni mwa iyumbe vyaki¹⁹Mmanyite ale,mvalongo vangu vapendwa.kila mmonga impasa kuvya vakujojoka va kujohana,sio vakujojoka va kulongela wala kuyoma. ²⁰Kwa kuvya hasila ja mwanadamu iwezajeka kuhenga haki ja chapanga. ²¹Kwaiyo mmeka kutali uhakwa wa dhambi na ubaya woha uowie pahala popoti,na kwa kunyenekela mulipokelaji lilovi valipanditi mkati mkati yinu,ambalo lili nauwezo va kuokola roho zinu.²²MULitiiaye lilovi,nkotokulijoanila tu,mlijikonga nafsi zinu ²³mavene.Kwakuvya ngati yoyoti jwajuanile lilovi bila kulihendela mahendo ni sawa na mundu jwajilola pamuhu paki halisi katika muchioo. ²⁴Ajitathimini pamihupaki na kujaula zaki na baada ja muda muhipi julivalila anayowanana. ²⁵Bali mundu jola jwailolokila kwa uangalifu sheria ja uhuru,na kujendelela kuti si kwa sababu jwene ni jwa kujuvaila jwalivalila,jweneju mundu chabarikiwai paihenga. ²⁶Ana mundu yoyoti chafikiriaye jwene kuvya ni mundu va dini,lakini awezajeka kutavala ulimi waki, kuukonga mtima vaki na dini yaki ni pabure. ²⁷Dini jijivile yasafi ma jangaalibika kulongo kwa chapanga witu na atate ni jene:kuvajangatila vayatima na vajane katika matesu gao,na kulilenda venyewe na ufisadi wa chilambo.

Chapter 2

¹Valongo vangu ntoka uifata imani ya Bwana yesu kristu, Bwana wa utukufu, kwa kuwap furaniendelea vandu furani. ²Kama mundu furani ngatijingile mukati mukutano winu awalite pete ya dhahabu na nguwo izuri, pia akajingila masikini jwevile na nguwo ichafu. ³Na mukanangia wakajali zaidi jola jwavile nguwo jizuri na kulongela, "Tafadhali mwenga ntama papano maali pazuri" lakini munanongelela jola masikini mwenga njeme au "ntame pai ya magendelu gangu. ⁴Je, jukuhukumu mwelamwenga mavene, na kuwege kuamua mawene mawazo mabaya?" ⁵Ijowanaye valongovangu vangu wa wapendwa, je chapanga avahagwilejeka masikini wa chilambo kuvega matajili katika imani na kulisi ufalme waaidi vavapala? ⁶Lakini muwazaiwe masikini! je, si matajili vava vatesa mwangolamwenga na si vene wanaowabuhula mahakamani? ⁷Je, si matajili vavaliliga hiina lela zuli ambalo kwinu vakemelela? ⁸Hala yeneyo, ngati ntima yela shelia ya ufalme ngati chavayandike katika kujandika "chumapala jilani winu ngati mwenga mavene," ntenda safi. ⁹Lakini ngati chhipendelele baadhi ya vandu, ntenda zambi vavaukumu na shelia kuvega ni vavavunja shelia. ¹⁰Kwa vega jwajoka jola jwajogopa shelia yoka na bado akakuvunduka katika nukta jimonga tu, avile na hatia ya kuvunja sheria yoka! ¹¹Kwa kuvega chapanga alongile, "Usizini" ndiyo pia alongile "nkotakukoma" ngati mwezajeka kuzini lakini nkoma venjite sheria ya chapanga. ¹²Kwa yeneyo nnongilaye na kujogopa ngati vala ambao mmile kalibu kuhukumu na shelia ya uhuru. ¹³Kwa yeneyo hukumu jihika pangavega huluma kwa vala vangavega na huluma. Huluma ihipendelele panane ya hukumu. ¹⁴Kuna uzuli gani, nnongo wangu, kama mundu alongela mile nayo imani lakini avinago matendo? je imani yeneyo iweza kumwoko? ¹⁵Ngati nnongo igosi au ndala ni vavapala ngowo achakuyega cha kila siku. ¹⁶Na mmonga winu avalongilile, "ijalai kwa amani, mwakajotai moto na molamola muzuli," lakini mwapikiya yeka chavapala umuhimu wa mwili yeneyo ifaa kiani? ¹⁷Hali kazalika, imani pekee, ngati njeta matendo, iwile. ¹⁸Bado mundu fulahi aweza kulongela, "una imani, na nenga minago matendo." munangie imani jino pangavega matendo, nanenga chinanangiyaye imani yangu kwa matendo gangu. ¹⁹Amini kuvega avile chapanga mmonga; mmile sahihi, lakini mapepo naveni gaamini yeneyo na kutetemeka. ²⁰Je, mpala kumanya, kuvega mundu mpumbavu, namna ambayo imani jeneyo pagavega matendo gangafaa? ²¹Je, si tati witu Abraham vasabirte haki kwa matendo pamoite mwanawake Isaka panane ya madhahabu? ²²Nnola kuvega imani yake yateile maengu na matendo yake, na kwa matendo yake, imani yake yaikite kusudio lake. ²³Maandiko gatimile gagalongela "Abrahamu ahamini chapanga na ahesibiwe kuvega ni awile haki. "Yeneyo Abrahamu vakemile iganja wa chapanga. ²⁴Nnola kuvega kwa matendo mundu ahesibiwa haki, na si kwa imani tu. ²⁵Hali kadhalika je avilejeka Rahabu jola kahaba vehesibu haki kwa matendo, pavakalibishaye wajumbe na kuvapeleka kwa ndila jenge. ²⁶Kwa kuwa ngati vola mwili wangavega na roho uwile, yeneyo imani yangavega matendo uwile.

Chapter 3

¹Valongo vangu,sio vamaheha vitu vapaswa kuvye valimu,kwamba chilipoke hukumu jikolongwa zaidi. ²Kwa kuwa tikesele katika ndela jamahena. kama jojokwa jola chavye nakondovola katika malovi gake,jwenejo mundu nkamilifu,natweza kwa dhibiti ywega jwake voha pia.³Henu kama tiveka lijamu za fahali katika mimutu yito chavatiti,na tiweza kuieuza ywega yao voha. ⁴Titambua pia kwamba meli, ingawa ni jikolongwa na jisukuma na upepu ukali,jajiongozwa kwa nsukani uchoka sana kujau popoka kwa apala nahodha.⁵Hela hela,lulimi ni chiungo chidogo cha ywega,lakini ajisifia makolo sana.Nnola nsitu ukolongwa wauweza kushawishi kwa cheche ichoko ya mwoto. ⁶Hulimi pia ni mwoto,ni chilambo cha uhovu,vauvekite mumaungoni mwa ihungo ya ywega ywega jito,ambaywo unajisi ywega tavoha kuiveka panani pa mwoto ndela ya mahisha,na vene kwajocha mwoto wa kuzimu.⁷Kila aina ja nunyama wa mulukoli, chijuni chachitamba na chiumbe cha mbahali chidhitiwa na vandu. ⁸Lakini njeta mundu hala mmonga ambaye jwaawez. a kudhibiti lulimi, ni uovu wangatulia mutwilile sumu ya kufisha.⁹Kwa lulimi lwalwamtukuza bambo na atati jweto, na kwaweneo twaalani vandu ambao vavaumbwite kwa mfanu na chapanga. ¹⁰Katika mutu chochoka chilonga malovi ga baraka na lana. Valongo vangu mambo genaga gapaswa kuvyega.¹¹Je, chiliva chimonga chiweza kuvoha machi ga kunoga na gachungu?¹²Valongo vangu, je, nkongo wa nti upapa uhoi ya mzetuni, Au nzabibu upapa uhoi wa ntini? Wala chembu ya machi mwinyu wangavoha machi gangali na mwinyu.¹³Mweneki maungoni mwao jwavi na hikima na kumanyalilila?Hebu mundu jwenejo na alangahe maisha mema katika mahengo gake kwa kunyenyekeha kwa kuvokana na hikima. ¹⁴Lakini kama mminao wihu ukali na nia ja ubnafusi mumitima hinu, nkokotulinemea na kulogo unami kuupenga ukweli.¹⁵Jene ngava hishima jela yaihluka kuhumi kunani, lakini badala jake ni chilambo, si ya mtima, na ja chipepo. ¹⁶Kwa wa papavi na wihu na ubinafusi uvile, kuvire vurugu na kila matendo gauvu. ¹⁷Lakini hekima jajivoka kunani, bila kwapendelela vandu fulani na kweli. ¹⁸Na litunda la haki lipandwa katika amani ja vala ambao vatenda mambu ga amani.

Chapter 4

¹Luhonda na migogoro maungoni mwito ihuni kwaku? ijinukajeka kuhumi katika tamaa jitu ibaya yaileta ngondo munkati ya vashiliki winu? ²Tutamani chelachanga ywega.tikoma na tivengelila chela tanga chiweza kuvee nacho.tikoma na na kukomana,na takona tipatajeka kwa sababu tammomba jeka chapanga. ³Tammomba na tipokejeka kwa sababu tivomba kwa ajili ja mambo gabaya,ili kwamba tiweze kuitumila kwa tamaa hitu hibaya.⁴Mwangota vazinzi mmanyitejeka kwamba uganja na chilambo ni uaduhi wa chapanga? Henu jojwoka jwaamula kuvywega uganja na chilambo alitenda jwene adui na chapanga. ⁵Au mzani maandiku gangali mana gagalonge kwamba ntima jaavekite munkati jitu anawihu sana kwa ajili yitu?⁶Lakini chapanga avoha neema zaidi,nde mana mahandiku galongela, "Chapanga ampenga jwana chiburi,lakini ampekeha nema jinyenyekevu"⁷Henu tajivoha kwa Chapanga.mumpenga ibilisi na jwene chavutuke kuhumi kwinu.⁸Nhegelelaje karibu na Chapanga,na jwene chativandakile katibu na twenga. Nngoloaye mavoko gito,tenga vatii na dhambi,na titakesaje mitima yitu,tenga vativii nia ivena. ⁹Tihudhunika je tivombelezaje,na kulela! tigeuzaje chiheko chinu kuvye masikitiku na furaha jitu kwa kuvombolesa. ¹⁰Tajinyenyekelelaje tavete mbele ya Bambu, na tatijinulai kunami.¹¹Nkoto kulogolelana chinyume twenga ,valongo. mundu jwalogo chinyume na nnongo wake,au kumhukumu nnongo wake , alonge chinyume na shelia na kujihukumu sheria ja chapanga,nnkotakuhukumu sheria,taitii sheria,bali taihukumu. ¹²Ni mmonga tuu ambaye jwavoha sheria na hakimumu, Chapanga,jwene ambae uwezo.wa kuhokoa na kuhangamiza.mwenga mweneke ambaye jwamuhukumu jilani jino?¹³Njohanele,mwangota, "leleno au chilau chitijahule muchi weneo,na kutama miaka kweneko,na kutengenesa faida. '¹⁴Mwene chaamalilaje kwani chachikopoke chilau, na maisha gitu ni kwani hasa? kwa kuwa tilandana ngati ukongo wauhuni kwa muda udogo na mala uhovalela.¹⁵Badalajake ngatilongera, "kama ni mapenzi ga Bambu,titama na tihenga acheche na chela." ¹⁶Lakini henu tajihuma panani ya mipangu yitu.kumeka kwoha genego ni uhovu. ¹⁷Henu,kwa jwene jwaamanyalile kuhenga mema lakini ahengajeka,jwene jola ni dhambi.

Chapter 5

¹Nhike henu, enyi mwamamile matajili, nnere kwa sauti ja kunane kwa sababu ya chahike kunani nyinu. ²Utajili winu huharibike mavazi ginu vaganemine idudu vaalibifu. ³Dhahabu zenu na feha zenu ikosite thamani, uharibifu wake chiushuhudiwe dhidi yinu kuhangamiza yega yinu katika siku za mwisho. ⁴Nnorekee, malipo ya vaenga mahengu-vala ambao mwaalepite yeka kwa kuuna katika migunda yino-valela! na kilio cha vala vavaunite mazao gino gankile masikuru ga Bambo majeshi. ⁵Mmeishi kwa anasa payuna na kujiraisha mavene. mjinene pishe mitima yinu kwa machova ya machinjo. ⁶Muukwime na kunkoma nkohaki jwangawe za kumbula. ⁷Kwayeneyo nvumilile, nnongo, mpaka ujio wa Bambo, ngati mkulima jwaledila mavuno ga samani kuwoka katika nchi, ahindila kwa kuinakala kwa ajili yake, mpaka uraya kwaza na yela za mwisho anaitonya. ⁸Pia mwaangota mmege vakuinakal; nkaze mitima yino, kwa sababu kuhika kwake Bambo ni karibu. ⁹Varongo, nkotakunung'unikana mavene kwa mavene, kusudi nkota kuhika mkaukumiwa. nnole, hakimumu ajema panywango. ¹⁰Kwa mfanu, valongo, nnolekee mateso na kuvumilila wa manabii vavalongile katika lihina la Bambo. ¹¹Nnole twankema vale vava vumilila, "heri." njoine uvumivu wa Ayubu, na mlimanya kusudi la Bambo ndava ya Ayubu, ni kwa jinsi gani Bambo atwelile hukumu na rehema. ¹²Zaidi ya goa, valongo, nkotakulapila aidha kwa mbingu ama kwa Chilambo kwa kiapo cha aina yenge. bali hebu "ndiyo" yino" na hapana" yino imahanishe" hapana," ili kwamba msije kugwelela pachilambo ya hukumu. ¹³Kuna yoyoka miongoni mwino ana mateso? Lazima vajope, je, mundu yeyoka ni mwenye kuchangamka? na ajembe sifa. ¹⁴Je, yeyoka muongoni mwino aliye ngonjwa? na mwaakeme vazee va kanisa vajoe kunani jake, wakimpaka mauta katika liina la Bambo. ¹⁵Na maombi ya imani chagamonye ngonjwa, na Bambo cha nhinule. na ngati cha vege ateile dhambi, chapanga chansamee. ¹⁶Kwa yeneyo nhungame dhambi yino ninyi kwa ninyi, na kuva mbelana kila mmonga na njake, ili nswe kuponywa. maombi ga junahaki haveleka matokeo ga kubwa. ¹⁷Eliya akavile mundu mwenye hisia ngati zeti, ajopite kwa juudi kwamba ula ikota kutonya, na ya tonyite yeka katika chilambo kwa miaka hidatu na mieyi yita. ¹⁸Na Eliya ya ajupite kavina, mbingu ya jitite ula kunani ya chilambo yavoite mavuno. ¹⁹Varongo vangu, ngati yoyoka miongoni mwino apotoka kuwoka kwenye ukweli, Lakini mundu jongia kamlejesha. ²⁰Hebu na mmanye kuwa yoyoka jwa nnongo mwenye dhambi kuwoka katika ndela yeke ya ukosaji champonye nafsi yake kuwoka katika mauti na chanyekelele wingi wa dhambi

1 Peter

Chapter 1

¹Petro mtume wa Yesu kristo, kwa wageni vatawanyiko, kwa wateule katika Ponto hitu, Galatia, kapadokia, Asia na Bithinia. ²Kuwokana ufaham wa Chapanga, Tati, kwa kutakaswa na roho mtakatifu, kwa kuyogapa wa yesu kristo, na kuwaamichila damu yake. neema ivyai kwinu, na amani yinu ijonjekeaye. ³Chapanga tati wa bwana witu Yesu kristo na mbalikiwaye, katika ukolongwa wa leema yake, atupikie kupagwa upya kwa ujasili wa ulisi upita ufufuo wa yesu kristu kuwoka kuwega. ⁴Kwa utii wangajangamila, chuvaijeka na uhakwa wa kuponguka, vavekite hakiba kumbunguni kwa ajili hinu. ⁵Kwa uwezo wa chapanga anenda kupetile imani kwa wokovu ambao uwile tayali kunyekuliwa katika nyakati ya yapamwisho. ⁶Hekalalaye katika alele, ingawaje henu ni lazima jinu kulivona huzuni katika kulenga ya aina mbalimbali. ⁷Halele, ni kwasababu imani hinu jiwezajeka kulenga, imani ambayo ni ya thamani kuliko adhabu. ambayo ihovelela katika moto ambayo unenga imani hinu. Hajeje kuhumila ili imani jinu ipataye kuveleka sifa. utukufu na heshima katika ufunuo wa yesu kristu. ⁸Hamweyeka jwene, lakini chimpala. mumonajrka henu, lakini hamini katika jwene namna kuhegwa jangawe za jakavalika kwa kuengwa ambao utwelile na utukufu. ⁹Henu pokera mwavene matokeo ya imani jinu. uwokovu wa nafsi jinu. ¹⁰Manabii valontiti na kukotokea kwa umakini kuhusu uhokovu awowo kuhusu neema ambayo nganile jinu. ¹¹Wandondite kumanya ni aina gani ya uwokovu anbao ngawikite. valondite pia kumanya ni muda gani roho wa kristu wavile mkati yao vavile valongela kwani navene. Hajeje jawile ivokela kuhusu mateso ya kristu na utukufu ambao ngaufatite. ¹²Vanyekwile kwa manabii ngati vavile vagatumikila mambo agaga, na si kwa ajili yao vene. bali kwa ajili hinu masimulizi ya mambo agaga kupitila valavaleta injili kwinu kwa ndila ya roho mtakatifu jatumite kuwoka mbinguni mambo ambao hata mahoka vanogela kuvayekula kwake. ¹³Kwa jenoyo nkongaye ihuni ya akili hinu. mamye vakutulia katika fikra jinu mmaye na ujasili wakukamilika katika nema ambao chavaletaye kwinu wakati wa kuyekuliwa kwa yesu kristu. ¹⁴Ngati vana vatiifu. nakotakutava

mavene na tamaa ambayo mwikagwile wakati pumavile njeta fahamu.¹⁵Lakini yeneyo chakemile mtakatifu,namwengota mwenga,pia mmaye watakatifu katika tabia jinu yoka maishagino. ¹⁶Kwavega vajandika," Iweni watakatifu,kwa sababu nenga ni mtakatifu. ¹⁷Na kama chikemelai"tati"jola jwahukumu kwa haki kulengana na mahengu ya kila mungu,ntumilaye muda wa safari jinu katika kuhemekela.¹⁸Mmanya kwamba javijeka kwa fedha au dhahabu-hindu ihalibika-ambayo nkombwiliwe kuwoka kwenye tabia jinu ya ujinga ambayo mwalijigana kuwoka kwa tati jinu. ¹⁹Lakini nkomboliwe kwa miaye ya heshima ya kristu,ngati ya limbelele jwangavega na hila wala libaka. ²⁰Kristu vaagwile kabla ya misingi ya chilambo,lakini hiyo siku ajeje ya mwisho vayekulile kwinu. ²¹Mwamini chapanga kupitila jwene ambaye chapanga alimfufua kuwoka kwa kuwega na ambaye apekile ufufuo ili kwamba imani jinu na ujasili uvaye katika chapanga. ²²Ntendite nafsi jinu kuvega safi kwa utii wa kweli, kwa dhumuni la pendo la kihulongo lilivile na kunyoka, hivyo mpalanaye kwa bidii kuwoka mutima. ²³Mmile mpagwile na ya pili si kwa mbeyu ihalibike lakini kuwoka katika mbeyu jangahalibika,kupitila uzima na lilovi la chapanga lilibakile. ²⁴Kwa maana" yega yoka ni ngati maamba na utukufu wake woka ni ngati ua la liamba liamba unyauka na ua kutunguka. ²⁵Lakini lilovi la Bwana libaki milele"Huu ni ujumbe ambao walongwilile ngati injili kwinu.

Chapter 2

¹Kwa yeneyo mmeke papembeni uovu woka, udanga nyifu, unafiki, wiu, na kashifa. ²Ngati vana vakeke, nnongele mavene safi ya kiroho, ili kwamba nwese kukolamunkati mwa huokovu. ³Ngati mmonjite kwamba Bambo ni mwema ⁴muhikaye kwake jwaavile liganga lizima laliishi ambalo vali kanalile na vandu, lakini halolo lihaguliwe na chapanga nanilathamani kwake. ⁵Mwangota mwenga pia ni ngati maganga gagavile gazima gagajengewa kunani kuwa nyumba ya kiroho, ili kuwa ukuhani mtakatifu ambao huvua zahabu za kiroho yaikubaliwa kwa chapanga kupetela yesu kristu. ⁶Liandiko lilongera naha, "nnole, mekite katika sayuni liganga la papembeni, kuu na lavalangwile nala thamani. yoyoka jwa ahamini katika yeye wone honi. ⁷Yeneyo heshima ni yino kwino mwangota mwenga mwahamini. lakini, liganga lavalikanite na vajenzi, halili likolite ligangalikuu la papembeni. ⁸Na, "liganga la kukondowoka na ngomba wa kukondowoka. "vene vakondowoka, vavalikana lilovi, kwa lela ambalo pia varavile vahagwile kwalo. ⁹Lakini mwangota mwenga rukolo lwavaluhagwile, ukuhani na kifarume, nataifa takatifu, vandu vamiliki ya chapanga, ili kwamba nwese kutangaza matendo ga hajabu yola yavankemile kuwoka mugiza kujaula kwenye nuru jae ya hajabu. ¹⁰Mwangota mwenga kwanza mwaviyeka vandu, lakini enu mwangola mwenga mukapokileyeka rehema, lakini hinu mpokile rehema, ¹¹Vapendwa, nankemile ngati vageni na vazurulaji kujima kuwoka kwenye tamaa ibaya za dhambi, ambazo ipatikana vita na roho yino. ¹²Yampasakuyega na tabia yaamboni kati ya mataifa, ili kwamba. ngati chivansemengati kwamba nteile mambo gaovu, chivakolekee mahengu gino yaambone, kunsifu chapanga katika lichova la kuhika kwake ¹³Tii kila mamlaka ga mwanadamu ndava ya Bambo, avile mfarume ngati nkuu. ¹⁴Ikiwa watawala vanatumwite kwahazibu vavateile gabaya na kuvasifu valavatendamema. ¹⁵Kwakuwani mapenzi ga chapanga, kwamba kwakutenda mema, mwagapembea malovi chipuuzi ga vandu vapumbavu. ¹⁶Ngati vandu huru, nkotakuutumila uhuru wino ngati chifuniko kwa maovu, bali mmiege ngati vatumishi va chapanga. ¹⁷Mwaheshimu vandu voha. mwaapale varongo, munjogope chapanga. mwaeshimu va farume. ¹⁸Vatumwa, muvaeshimu vanganavino kwa heshima yoka, ngavatuvagosi valio vaamboni na vapole, lakini pia vavile waovu. ¹⁹Kwakuyega ni sifa ngati yeyoka chavumilile maumivu wakati paateseka pangali haki kwa sababu ya dhamila yake kwa chapanga. ²⁰Nifaida gani yaivile ngati ndumu kutenda dhambi kisha njendelea kwa zibiwa? lakini ngati nteile mema na ndipo nteseke kwa kuukumiwa ihi ni sifa njema kwa chapanga. ²¹Kwa halili vankemile kwa sababu kristu pia aliteswa ndava yinu annemile mfano ndava yinu kuukagula nyayo yake. ²²nywene hateile yekadhambi, waa kuvonekana kukongawowoka pannomo pake. ²³Wakati jwene pavannigite, havujikie yeka maligi, paatesike, hatishiteyeka habari hajivoite ywene kwake jwene ahukwime yeka. kwahakia. ²⁴Jwene mwenyewe azigegite dhambi na yitu katika yega yake kwenye nkongo, ili kwamba tuko taku vyega na sehemu kuvena katika dhambi, na kwamba tukata kutama kwa ndava ya haki. kubaliwa kwake mwangola mwenga nnamite. ²⁵Voka vamkavile vakutangatanga ngati limbelele laliova valile, lakini henu mmuyite kwa nchungaji na mlinzi wa ntima yinu

Chapter 3

¹Kwa ndila jeje,mwangolamwenga ambao ni vakambomba yampaswa kujitolea kwa vagosi vinu mavene ili hata ngati bahadhi yao vanyenyekinyeyeka lilovi,kupitia tabia ya akambomba yao vaweza kuwautu lilovi.

²Kwasababu yao vene chavavai vaiwene tabia jinu jizuri pamonga na heshima.³Hii itetede kai siyo kwa mapambano ya nje-kusuka manyanju,vitu vya dhahabu,au nguo ya mtindo. ⁴Lakini badala yake itetakai kwa utu wa mkati wa kunyenyekea na utulivu wa ntima,ambao ni wa thamani mbele ya chapanga.⁵Kwakuwa vambomba watakatifu vajipambite vene kwa ndila ajeje, vavili na imani katika chapanga na vavanyenyekie vagosi vave.

⁶Kwa ndila ajeje sala alimtii ibrahamu na kukemela jwene "bwana" wake mwangolamwenga hunu ni vana vake ngati chavatenda gagavile mazuri na ngati vajogopa mabaya.⁷Kwaiyo ndila jojo,mwangola mwenga vagosi mpaswa kutama na vadala vinu mwakamanyaye kuwa vene ni vakujiva vadala dhaifu, avatambulai vene ngati vapokela vajinu wa zawadi ya uzima. ntendai yeneyoili kwamba kujopa kwinu vakotakuvila.⁸Hatimaye, mwangola mwenga mawoka,mmaye na nia imonga,wenye huluma, upendo ngati nnongo,vanyenyekivu,na wapole. ⁹Nkotakulepa ovu au liligu kwa liligu,kinyume chake,jenderelai kubaliki kwa sababu yeneyo vakemile, ili kwamba mwesaye kulithi balaka.¹⁰Jwene chapanga kutama na kulola siku izuri lazima aivalai ulimi wake kwa mabaya na milomo yake kulongela hila. ¹¹Na ageukaye na kuleka mabaya na kutenda gagavile mazuri,alondae imani na kuhifata. ¹²Miu ya bwana gamona mwenye haki na masikilu gake gajoana maombi yake.lakini pamio pambwana uko chinyume cha vala vavatenda uhovi"¹³Ni nani chavadhulai mwangola mwenga ikiwa nnogela lilivile zuri? ¹⁴Lakini ngati nteseka kwa haki,mmebalikiwa. nkokujogopa gala ambayo vene vajogopa.nkotakuvega na wasiwasi. ¹⁵Badala yake mmekite kristu Bwana katika mitima hinu ngati mtakatifu. kila mala mmaye tayali kujibu kila mundu vavankota mwangola mwenga kwa nini mna tumaini katika chapanga.ntendeye kwa upole na heshima. ¹⁶Mmaye na dhamila njema ili kwamba vandu vavaumila maisha gino mema katika kristu awesa kubaliki kwa sababu alongela kunyume dhidi jinu ngati kwamba mavile vatenda maovu. ¹⁷Ni vizuri zaidi ikiwa chapanga apola.kuvega nteseka kwa kutenda mabaya.¹⁸Kristu pia ateseke mala jimonga kwa ajili ya dhambi.jwene ambaye ni mwenye haki atesike kwa ajili hitu ,ambao tajivika na haki ila kwamba atuletaye twenga kwa chapanga. Awile katika yega,lakini vanteile mzima katika roho. ¹⁹Katika roho ajawile na kuhihubila roho ambazo yenu ivile vaitavite. ²⁰Yavilejeka tiifu wakati kuvumilia wa chapanga pavile alendilela wakati wa Nuhu,siku ya kujenga wa safina na chapanga ahokwie vandu vadogo-nafsi nane-kuwoka katika macho.²¹Hii ni alama ya ubatizo unawaokoa mwangola mwenga henu,siyo ngati kuchapa uchafu kuwoka payega, lakiningati ombi la dhamili njema kwa chapanga,kupitia ufunuo wa yesu kristu. ²²Jwene avile chiwoka cha kulome wa chapanga,Ajawili kumbinguni.maoka,mamlaka na makili lazima yanyenyekieaye jwene.

Chapter 4

¹Kwahiyo, kwakuwa kirisitu atesike katika ywega tajivika silaha ja nia jelajela. Jwene ateseka katika ywega nondokile na dhambi. ²Mundu jwenejo ajandelejeka tena aishi katika tamaa za ywega bali kwa mapenzi ga chapanga kwa maisha gake gagabakile. ³Kwakuwa muda wa upetite utoshike kuhenga mambo ambago vamataija vapala kugahenga ufisadi nia ubaya, ulevi, uroho, sherehe za chipagani ibada ya imokomoko jina machipukizu. ⁴Vahambuka ni ajabu pavajijepusha kuhenga mambo genaga pamonga nau. Henu valonga maovu juu jitu. ⁵Chavavohe hesabu jwene jwa avitayari kuhumu vavavi womi na vavawile. ⁶Kwakusudi lenelo ili injili ihubiliweje kwavene vavajomwikwe kwamba ajapokuwa vavajomwike kuhukumiwa katika ywega jao kama vanadamu ili vaweza kutama kutengana na chapanga katika nituma. ⁷Mwishu wa mambo goha, ahika. Kwahivyo mwana kumanya wauvi sahihi na ivyeje na nia jema ya mahombi gitu. ⁸Kablamambu goha, avii na bidii katika upande kwa kila mmonga kwa kuvijwega upendu ulonda kugubukua dhambi ja vangi. ⁹Nnangilaje ukarimu kwa kila mmonga bila kunung'unika. ¹⁰Kama ambayu kila mmonga witu jwapoki karamu, mwitumila katika kuhudumiana, kama vavasimamizi vema wa karamu jahana jaavohite jawoka na chapanga. ¹¹Kama mundu alongile, na kama mundu ahudumu, na ivya kama uwezu wampekile chapanga, ili kwamba kwa kila lijambo chapanga apata kuntukuza kupete yesu kristu. utukufu na uweza ina jwene milele na milele. Amina. ¹²Vapendwa, nakotokusahu mnenga ambula lilika kwaalenga ambalo lihika kama chindu chigeni, ingawa chivii chindu chigeni chachivile chachiumi kwitu. ¹³Lakini kwa kadili chatizidi kupata kuyovalela wa matesu ga kiristu, tifurahu, ili kwamba tihekele pia na kushangilila katika ufunuo wa mtukufu jwene. ¹⁴Ijapo vatiligite kwa ajili ya lihina la kiristu, tibarikiwe, kwa sababu ya ntima wa utukufu na ntima wa chapanga jwaatama panani jitu. ¹⁵Lakini akotokuyega jojoka juna kutesa kama jwakoma, mwili, ntenda maovu, jwajishughulisha na mambo ga vangi. ¹⁶Lakini jwaavii mundu ateswa kama kristu akotokuvona honi bali antukuza chapanga katika lihina lenelo ¹⁷kwa kuwa uhikite kwa kuhukumu kuwazi katika nyumba ya chapanga. na kama iwanza kwitu, chaivyavuli kwa vala vavati injili ya chapanga? ¹⁸Na kama" juna haki aokolewa kupete kunonopa, chaivyavoli kwa mundu jwangelihaki na jwana dhambi?" ¹⁹Kwa henu voha vavateseka kuvokilama na mapenzi ga chapanga kwakalidhi najusi jao jwa jwaumba.

Chapter 5

¹Nansihi mwavakolongwa vammile miungoni mwinu,nenga,jamile na nkolongwa njao na nshaidi na nshirika katika utukufu wa chaudhilikaje. ²Kwaiyo nannekelela ntima mwangota vakoongwa, muhichinga likundi la chapanye lalivile mumiungoni mavinu.mulilolelaje,sii kwa sababu ntipasa,lakini kwa ndava chatinogee yeneyo, kulengana na chapanga.taliangalilaje, sii kwa kupala lahela lwa honi,lakini kwa kupala. ³Nkotokulitenda mwavakolongwa juu ya vandu vavavipahi ya uhangelivu witu, lakini ivya mfanu katika likundi. ⁴Pena mchungaji mkuu pachadhilihijaje,chatipokela tajija utukufu jangahovalela usamani witu.⁵Hela hela namwangota vasongoro vadogo,nyenyekeleje kwa vakotongwa winu.namwangota mavoha muhuwalaje unyenyekevu na kuhudumiana mavene kwa mavene, kwani chapanga jwavii kiburi, lakini avapekeha neema vanyenyekevu. ⁶Kwaihiyo tinyenyekiee pahipa luvokolwa chapanga twahivii hodali ili kwamba avajumile kwa muda wake. ⁷Mummekelaje fadhaa jitu juu jake, kwa sababu avajali.⁸Naivya na busara,tivya avaangalifu.jola aduhi jwitu,ibiohi,kama lihimba paliunguluma anyatila,atendakuhaka mundu jwa kumulahumu. ⁹Tijema chinyume chaki.tivya na makili katika imani jitu.timanya kwamba valongo vito vavavii muchilambo vapatee matesu kama geneyo. ¹⁰Baada ja kuteseka kwa muda chitambo,chapanga na neema joha,vavakemi katika utukufu wa milele munkati ja kirisitu,chaavakamilisha,chavaimalisha na kwaaleke nguvu. ¹¹Enzi ivya kwajwene milele na milele.Amina. ¹²Nanthamini silwao kama nnongo nhaminifu, na atihandikile tenga kwa chifupi na kupite kwa jwene.atileke ntima na atishuhudie kwa chatijandike ni neema ya kweli ya chapanga.lijema munkati jake. ¹³Taamini vavavii Bateli,vavahanguliwe pamonga twenga,vatusalimu, na mankusi mwana mundu,atisalimu. ¹⁴Tisalimunaje kila mmonga kwa busu la upendu.na hamani ivakwitu vativii munkati ya kirisitu.

2 Peter

Chapter 1

¹Simoni petro, mshenga na mtume va yesu klistu kwa vala vavapokili imani yelayela ya thamani ngati gatupokili tenga imani ivile mkati mwa haki yachapanga na mwokozi witu yesu kristu. ²Neema ivya kwinu, amani ijonojee kupitila malangu gachapanga na bambo witu yesu.³Kupetela malangu ga chapanga tipatite mambo gake goha kwa ajili ya kupata nafuu ya maisha, kuhuma kwa chapanga jwatukemite kwa ajili ya kuhalala utukufu wake. ⁴Kwa ndela yenejo atupekie matumaini ahadi jikolongwa ya thamani.Ahengite ale ili kutuhenga valith va asili ya chapanga, kwa kadili yakujendelela, kuleka uovu wa chilambo ache.⁵Kwa sababu yeneyo nhenga bidii kunyonjekea gambone kwa ndela ya imani yitu, kwa sababu ya kuhalala, malangu. ⁶kupetela malangu kiasi, nakupetela kiasi saburi, nakupetela saburi chinkome. ⁷kupetela chinkome kupalana mulukolo na kupetela kupalana kwa nnongo, kupalana.⁸Gati mambo haga gawile mkate yitu,anagandile kukola mkati yitu,basi mwanguto mwenga chimiajika vagaveleka au vandu vangapapa matunda katika malangu ga Bambo witu yesu kristu. ⁹Lakini ncheta jwangavega mambo genagawona mambo ga gavatikile ti; jweneju ni jwangalola. alivilile utakazo vadhambi ya kandai. ¹⁰Kwaiyo valongo vangu, nhenga kukangamala ili kujihakikishalai kuhagulana witu kwa ajili jitu. gati nteile agachinkowondokajeka. ¹¹Hivyo chitipatayi wamahena walango la kujingilila katika ufalme wa milele va Bambo witu mwokozi yesu kristu.¹²Kwaiyo nenga chimwayatari kuwakumbukila mambo genaga kila mara hatakama mgakomboka, na heno ngavile imara katika kweli. ¹³Kugaholela ngati niko sawasawa kuvajuwana kuvakombosha juu ya mambo genago, na kona hotektika likutaale. ¹⁴Kwamaana manyite ngate si utalichimoi likuta lyangu, ngati Bambo yesu kristu chanangie. ¹⁵Chinajitaidi kwa makili kwa ajili gitu ili tukombokiae mambo sga ya nenga kuwoka.¹⁶Kwakuwa tenga twafuatitejeka hadithi yavagingie kwa ustadi palapatuvalongelela panani, pa makili na kuyeketela kwa Bambo witu yesu kristu, balitenga twavile mashaidi utukufu wake. ¹⁷Jwene apokile utukufu na heshima kuhuma kwa chapanga tate palalilovi paliyonikai kuhuma katika utukufu mkolongwa ulongela;ambaye kupalananako; ¹⁸Twajowine lilovi kuhuma kunani palapatavile nako pala pachitombi chitakatifu.¹⁹Tuvinalyo aleli lilovi lya nabii lalithibitiki, ambalo kwalo muhenga yeneyo muhitekelezai. kama lumuli lulumulika paluvendo mpaka kuchega na ndondo ya putuputu iwonekana katika mitima yinu. ²⁰Mugatambulai aga kwamba njeta unabii uvayandika kwa sababu ya kujifikirisha kwa nabii jwene. ²¹Kwa kuwa njeta unabii uhikite kwa kupala kwa mwanadamu, isipokuwa vanadamu valiwezesha na roho mtakatifu alongile kuhuma kwa chapanga.

Chapter 2

¹Manabii vainami vavakopokile kwa waisrael, na valimu vainami chivaikepia kwino. Kwa siri chivalete mafundisho gainaminao chivankane bambo njweemile. Vajiletela kuharibia waraka kunani yino vene. ²Vamaena chivakagule ndila yao za oni na kupetela vene wataikufuru ndela ya chakala. ³Kwa wimi chivannyoge vandu chivatumile malovi gainami kuhukumu vene chiichelewe yeka, kuharibia chiwankagule. ⁴Maana chapanga havalekite yeka malaika vavalepile kuenda. Bali avatagite kuzimu ili kwa atava minyororo mpaka hukumu pachihiiye. ⁵Wala chapanga arepile chirambo wakadeni. Bali, ammekite Nuhu, juna wito wa haki pamoja na vangi saba, kandai paalekelile galika kunani ya chirambo kuleka. ⁶Chapanga avaukumwile michi ya sodoma na gomora kiasi cha kuvyega mhuu na kualibia ili invyege mfano kwa ajili ya waovu katika lichovalapamu. ⁷Lakini pateile lenelo, aokwile lutu mundu wa haki, jwevile ayomite na tabia ihakwa yangakagula sheria za chapanga. ⁸Kwakua ajojo mundu wa haki jwaatamite nao lichova kwa lichova nafsi yake ndava yolagaajoine na kugavona. ⁹kwa yeneyo Bambo amanya jinsi ya kwaokoa vandu vake wakati wamateso na jinsi gani ya ya kuinikara uovu kwa ajili y hukumu katika lichova la mwisho ¹⁰Kwakuakikisha awowo ndio chakak kwa vala vava yendelela kutama katika tamaa japayega awowo na kugazalau mamlaka. vandu wa jinsia yeye vanaujasioi katika dhamiri zao, na kuyogopa kwa kufuru vatakatifu. ¹¹Ingawa marahika vanauwezo makili vanadamu, lakini nawezayeka kuleta hukumu dhidi yavokwa Bambo. ¹²Lakini venivala vanyama vangari na marangu vatenganizwe kwa asili ya kuakamula kwa yangamiza. ¹³Kwa alemaa kwa ujira wa maovu gao. muhikutwa kutama kwa anasa. vatwelile uhakwa gabaya kuelelela anasa ya kunkonga pavasherehekea na mwenga. ¹⁴Mihugao kunyekelele chiokola, vatoshekaye kuenga zambi. kwaalagai na kuvagwia vaumini vakekekatika dhambi. vana mitima ya itwelile tamaa, vana vavalaniwe. ¹⁵Vailekite ndila ya chakaka. vaovalile na vaikagwile ndela ya balaani mwawa Beori, jwapalite kupata kunnepo ya udhalimu. ¹⁶Lakini annakalile ndava ya kuoka kwake. liponda kwaavile bubu arongela katika sauti ya mundu, ankanakie rupengu wa nabii. ¹⁷Vandu havavaningati chemichemi ya gali machi, ngamawingu vawoite na chimbunga. liundi la kutopa valilifazi ndava yao. ¹⁸Kurongera kwa mahanyu gawaka. kwaagwia vandu kwa nongera ya yega. kuvalagai vandu vavalenga kwaatila valavavatamite katika kuhoka. ¹⁹kuvaaidi vandu uhuru wakati vao venevatumwa va dhabi ya ufisadi. maana mwanadamu vanhenga vanhenga kuwa nshenga wa chela chachintawala. ²⁰Nyweene panjepa uakwa wa chilambo kwa kutumila maarifa gabambo na mwokozi yesu kristu, na kisha awuyile uakwa weneo tina haki jake huwa ibaya kuliko yela mwanzo. ²¹Itakiwae vandu venava ngati vaimanyiyeka ndila haki kuliko kuimanyalila naisha kuvena kuileka amri takatifu ya vaapekie. ²²Mithari ayeye huwa na ukweli kwao libwa agavunjila matapishi gake. na ligorovi la valichapite kuvuyakavena kwenye mangandala.

Chapter 3

¹Henu najandikila mwenga. Mpendwa ajeje balua ya pili ili kuhamia katika malangu. ²Ili kwamba wezae kukumbuka malowi gavalongile kabla na manabii watakatifu na kuhusu amli ya bwana witu na mkombozi kwa kutumila mitume. ³Hike ili kwanza. kwamba wasaliti chavaikae katika siku za mwisho kuvasaliti mwangolamkenga. Wakienenda sawasawa na matakwa gave. ⁴Na valongile "ivive kwaku ahadi ya kuvunga? tati witu vajomwike. Lakini hindu yoa yavile yeneyo tangu mwanzo wa uumbaji. ⁵Vakalitenda kulivilila kwamba chilambo na mbingu yawazite kuvokana na machi na kupitila machi zamani za kale. kwa lilowi la chapanga. ⁶Na kwamba kupitila lilowi lake na machi yavile chilambo kwa kipindi chenecho. Chavile atwelile machi vaalibie. ⁷Lakini henu mbingu na chilambo vatuzite kwa lilowi lolu kwa ajili ya moto. Vavekite kwa ajili ya siku ya hukumu na maangamizi ya vandu vangali wa chapanga. ⁸Hii iwezekanajika kuchenga ujumbe wako, Wapendwa, siku jimonga kwa Bwana ni kama chaka elfu jimonga ni kama siku jimonga. ⁹Si kwamba Bwana atenda polepole kutimiza ahadi, kama chafikilila kuwa, lakini jwene ni jwekuvumilia kwa ajili jino, jwene apala hata mmonga akotakwangamila, lakini kunogela kuwoa muda ili woka vapataye kutubu. ¹⁰Ingawa, lichwa ya Bwana chiikae ngazi jwakujiwa, mbingu chipataye kwa kukwea kelele. Hindu chiteketezaye kwa moto. Chilambo na hindu yoka ivile chiyekuliwe wazi. ¹¹Kwa kuwa hindu chiteketezaye kwa ndele hii. Je chimaye mundu wa aina gani? kutama kitakatifu na maisha ya chapanga. ¹²Itupasa kumanya na kutambua manyata kuika wa siku ya chapanga. Njova hiyo mbingu chiteketezaye kwa moto. Na hindu chiyeyushwaye katika joto kali. ¹³Lakini kutokana na ahadi yake, tuilendela mbingu ya mpya na chilambo cha mpya, ambapo vavavile na haki chavaishi. ¹⁴Hivyo wapendwa kwa kuwa tutarajia hindu hivi, nkangamanye kuvega makini na kutolaumika na kuvega na imani pamonga najwene. ¹⁵Na zingatia kuinakala wa Bwana wito katika wokovu, ngati mpendwa kaka witu paulo, chavajandikite ninyi, kutokana na hekima ambayo apekile. ¹⁶Paulo alongela hayo yote katika barua zake, kuna hindu ambayo ni higumu kuiyelewa. Vandu wasio na adabu na kuimala vyaihalibu hindu hiyo, na kama pavahenga kwa maandiko. Kujelekea maangamizi yao. ¹⁷Hivyo, mpendwa kwa kuwa mwangamanya genaya. Mulilendaye mavene ili kwamba msipotoshwe na unami wa walagai na kuhoveya uaminifu. ¹⁸Lakini nkolai katika neema na kulimanya wa Bwana na mkombozi Yesu Kristu. Na sasa utukufu unajwene henu na milele. Amina.

1 John

Chapter 1

¹Chenichela chachivile tangu pamwanzu chenichela chachajunilai, chenichela cha chuwonaye kwa miho gitu, chenichela cha chitulolayi, na mawoko gitu ichikamwile kuhusu lilovi lyauzima. ²Na wola uzima vauengitai wowujulikanai wazi na tuuweni, na kuhushudila, na kuvatangazila uzima wa milele, ambau wavile kwa atate na uvahengile wowujulikana kwitu. ³Chenichela chachituwoniki na kuchijuana tuchitangaza kwitu pia ili kwamba tuwezai kujumuika pamonga tavao na ushirika witu pamonga na atate na mwanamundu yesu kristu. ⁴Na tuvajandikila mambo aga mwangotamwenga ili kwamba furaha yinu ivyaa timilifu. ⁵Wene ndo ujumbe wotojowine kuhuma kwaki na tuvatangazile: chapanga ni nuru na mkate mwaki njeta luvendo hata chidogo. ⁶Ngati tulongile kwamba tuvinashirika najwumbi na tugeda muluvendu, tulikopokia na tuhengajeka kweli. ⁷Lakini anatujenda katika nuru ngati chavile katika nuru, tushirikiana tenga kwa tenga, na mwai wa yesu kristu, mwanawaki itutakasa kuhuma dhambi zoha. ⁸Ngati tulongile tuvijeka na dhambi, twalikopoka tavete, na kweli njeta mkati yitu. ⁹Lakini anatutubwiti dhambi zitu, jwene ni mwaminifu na haki atusamehe dhambi zitu na atutakasa na huovu witu. ¹⁰Anatulongile kwamba tutenditejeka dhambi, tuhenga jwene kuvya juunama, na lilovi Lyaki livijeka mkati yitu

Chapter 2

¹Vana vangu vapendwa,navajandikila mambo aga kwinu ili nkokotuhenga dhambi. lakini ngatimonga winu anahengiti dhambi,tuvina wakili jwavii pamonga na Atate,yesu kristu ambaye nkolo haki. ²Jwene ni apatanishi kwa dhambi zitu na si kwa dhambi zitu kajika,lakini pia kwa chilambo nzima. ³Kwa ale tumanya kwamba tumanya jwene,gati tuitunzite amri zaki⁴Jwene jwalongela,"Nammanya chapanga"lakini akamulajeka amri zaki, ni waunami,na kweli ivejeka mkati yaki. ⁵Lakini yoyoti jwakamula lilovi lyaki,kweli katiak mundu yola upendu vachapanga ankamilishe.katika ale tumanyite kwamba tuvimkate yaki. ⁶Jwene jwalongila ahishi mkati ja chapanga impswa mwene pia kujenda ngati yeka yesu kristu chajendike.⁷Vapenzi sivaandikii mwangotamwenga amri ya mpya,bali amri ja zamani ambayu mmii kuwa naye tangu pamwanzu.amri ja zamani ni lilovi ambalu la mlijowini. ⁸Hata yeneyo navayakikila mwangoto mwenga amri ja mpya, ambayu ni kweli katika kristu na kwinu kwa sababu luvendu lupeta, na nuru ja kweli jivi tayari jimulikila.⁹Jwene jwalongera avi kwa nuru na anchimwa nnongo vaki avi katika luvindu hata henu. ¹⁰Jwene jwampala nnongo vaki chaishi katika nuru na njeta lijambo lyolyoti chiliweza kunkwaza. ¹¹Lakini jwene jwanchimwa nnongo vaki avimuluvendu na ajenda muluvendu jwene amanyalijeka kwa jaula,kwa sababu luvendu vangalola miho gaki. ¹²Navayandikila nngotamwenga,vana vapendwa,kwa sababu msamihiwa dhambi zinu kwa ajili ja lihina lyaki. ¹³Navajandikila mwangola mwenga, angota atate,kwa sababu mumanyite jwene juvile tangu pamwanzu.nivajandikile anngotamwenga,vasongoro,kwa sababu mshinditi jola mwovu.niyandikile anngota vana vachikivachiki kwa sababu vamanyiti atate. ¹⁴Nivajakile anngota atate,kwa sababu manyite jwene jwavile tangu pamwanzu. nivajandikile anngotamwenga,vasongoro,kwa sababu mii imara na lilovi lya chapanga lilitama mkate yinu,na muhushi,nditi yola mwovu.¹⁵Nkokuchipala chilambo wa mambo ambaye gagavile katika chilambo.iwapo jula chachipala chilambo,upendo va kumpala atate uve jeka mkatijaki. ¹⁶Kwa kila chindu chichivile katika chilambo tamaa ja jwiga,tamaa ja miho na chiburi cha uzima-ihumilajeka na atate lakini vihumila na chilambo. ¹⁷Chilambo na tamaa zaki zipeta.bali jwene jwahenga mapenzi ga chapanga jwene chadumu milele.¹⁸Vana vachikivachiki,ni wakati wa pamwisho,ngati ambavyo njowine kwamba jwampiga kristu ahika,hata hinu vampinga kristu vame vahika,kwa aliye tuhika kwamba ni wakati wa pamwisho. ¹⁹Vajawile jao kuhuma kwitu.kwani vavile jeka na kwitu.ngati yela kavavile vakwitu kavajendelile kuve pamonga natee.lakini wakati pavajalai zau,chene chiliwonyesha havakuwa vakwitu.²⁰Lakini vannekile mahuta na yola mtakatifu mwangotamwenga mavoha mwimanyite kweli. ²¹Nivajandikijeka mwangotamwenga kwa sababu mwiimanya na kwa sababu njeta unami va yela kweli.²²Mweneki jwa unami bali ni jwene jwapenga kwa yesu ni kristu? ajo mundu ni mpenga kristu, pala pampenga atate na mwaya. ²³Njeta jwa mpenga mwana akavai na atate.pia²⁴Ngati kwa ajili yinu,chela chanjowine kuhuma pamwanzu nneke chiyendeleaji kuvya mkati yinu.ngate chela chanowine kuhuma pamwanzu chichitame mkate tu,pia,chichitame mkateja mwana naatwte. ²⁵Na ale ni ahadi jatupekie tenga:uzima wa milele. ²⁶Nivajandikile aga mwangota mwenga kuhusu vale ambali vangevalongoza mwangota mwenga katika uhochelelu.²⁷Nakwa ajili yinu,gala mahuta gangapokile kuhuma kwaki gatama mkati yinu na chimuhitajijeka mundu yoyoti kuvafundisha,bali ngati mahuta gaki gagavafundisha kuhusu mambo goha na ni kweli na si unami,na hata ngati gagavafundisha, ntamania mkateki. ²⁸Na henu,vana vapendwa,ntama niaje mkati jaki,ili wakati pachahumilaji, tuweza kuvye na ujasili na sio kujijoana honi kulongojaki katika kuhika kwaki.

²⁹Ngati mmanya kuvya jwene ni kola haki,mmanya kwamba kila mmonga jwatendite haki javelikiwi ajwene.

Chapter 3

¹Mulolai ni lipendu la namna gani atupekie atate, kwamba atukemela vana va chapanga, na ivi ndiyu chatuvii.kwa sababu yenii chilambo chitumanyijeka kwa kuvya aukumanya jwene. ²Vapendwa tenga henu ni vana va chapanga,na haijadhilika badu jinsi chtuvyai.tumanya kristu pachawonekanai,chitulandana na mwene,kwani chitumwone ngati chavile. ³Nakila mnongo ambani avina ujasili awo kuhusu wakati uhika uhika vawelikizi kwake,kujitakasa mwene ngati chavi mtakatifu.⁴Kila mundu jwajendelela kuhenga dhambi kukayula sheria.kwa sababu dhambi ni kukayula sheria.kwa sababu dhambi ni kukayula sheria. ⁵Mmanya kristu adhlilishwi ili kuziwona dhambi kabisa.na mkati yaki njeta dhambi. Njeta hata mmongajwakudumu mkati yakina ⁶kujendelea kuhenga dhambi.njeta mundu hata mmonga jwakudumu katika dhambi ana amwene au kumanyalila jwene.⁷Vana vapendwa,nkotokukubaliana kupotoshwa a munudu yoyoka.jwatenda haki ni mwenehaki,ngati hela kristu mwene chavii mwene haki. ⁸Jwatenda dhambi ni vaibilisi,kwa sababu ibilisi ni mtenda dhambi tangu pamwanzu.kwa sababu aye mwana va chapanga vadhilishwe ili aweza kuharibia mahengo ga ibilisi.⁹yoyoka jwapangwite na chapanga atendaajeka dhambi,kwa sababu mbeyu ya chapanga kutama mkati jaki.awezaajeka kujendelela kutenda dhambi kwa sababu apagwite na chapanga. ¹⁰Katika ale vana va chapanga na vana vaibilisi vavafahamika.yoyoka jwangatenda chichi vile cha haki,si vachapanga,wala jula ambaye awezaajeka kumpala nnongo vake. ¹¹Kwani wele ndo ujumbe wotujowini kuhuma pamwanzu,kwamab itupasa kupalana twenga kwa twengwa. ¹²Si ngati kaini ambaye avile vamwovu na ankomite nnongo waki.na ndava kwani nkomite? kwa sababu matendu gaki gavile maovu,nagalaga nnongo vaki gavii ga haki. ¹³Muvalongo vangu,nkotokukangacha,chilambo chivachimwii. ¹⁴Tumanyite tujomwile kuhuma malelo na kujingila uzima ni kwa sababu tuvapala valongo.yoyoka ambaye jwanga upendo huduma katika malelo. ¹⁵Mundu yoyoka jwa nchimwa nnongo waki ni vakukoma.na mmanyote kuvya uzima wa milele utamaje mkati ja vakukoma.¹⁶Katika ale tulimanya pendu,kwa sababu kristu avoite uahi waki kwa ajili yitu.twenga nupasa kugavo maisha gitu kwa ajili ja nnongo. ¹⁷Lakini yoyoka jwavii na hindu, na amwuna nnongo waki kuvana uhitaji,lakini kuu hivalila ntima wakiwa huruma kwa ajili yaki,je upendu wa chapanga utamawole mtakatifu? ¹⁸Vana vangu vapendwa nkomitekupala kwa milomo wa kwa malovi gawaka bali katika hitendu na kweli.¹⁹Katika ale tumanyite kwamba twenga tuvile katika kweli,na mitima yitu ithibitika katika jwene. ²⁰Ikava ngati mitima yitu yitu hukumuchapanga ni nkolongwa kuliku mitima yitu,na jwene agamanya mambo goha. ²¹Vapenzi ngati mitima yitu ituhukumu jeka, tuvyaana ujasili kwa chapanga. ²²Na chochoti chitujopa chitupokela kuhuma kwaki,kwa sababu tuikamula amri zaki na tuhenga mambo gaga mapendeza kulongolo yaki.²³Na ale ndo amri yaki-ya kwamba itupasa kuamini katika lihina lyamwanawaki yesu kristu na kupalana twenga kwa twenga-ngati chatupekie amri yaki. ²⁴Jwatii amri zaki huduma mkati na chapanga atama mkati jaki.na kwa sababu aje tumanya kuvega kutama mkati yitu,kwa jola roho jwatupekie.

Chapter 4

¹Vapendwa,nkotokuamini kila ntima,lakini miilenge mitima muiloo kama ivokana na chapanga,kwa sababu vanabii vamahe na unami vahumi pachilambo. ²Kwa lenelo latumanjite ntima wa chapanga-kila ntima jwachakili kuwa yesu kiristu ahikite katika ywega ya chapanga. ³Nakila ntima wangankiri yesu si ya chapanga.jene ni ntima ya mpenga kristu,ambayu jatajohne kuvye ihika,na henu tayali ivimuchilambo. ⁴Mwangola wa chapanga,vana vapendwa,na mjomwi kuvashinda kwa ndava jwene jwavi munkati jitu ni nkolongwa jwene jwavi katika chilambo. ⁵Vene nivachilambo, kwa hiyo vavachilongela ni cha mchilambo,na chilambo uvajowonela. ⁶Tenga ni vachapanga jwene jwammanya chapanga alijowane tanga.jwene jwangali wa chapanga awesa je kutijoanela.katika lenelo timanyite ntima wa ukweli na ntima wa unami ⁷Vapendwa,tipalanaye tenga kwa tenga,kwa kuwa vile upendu ni wa chapanga,kila mmonga jwaapala azaliwe na chapanga na kummanya chapanga. ⁸Jwene jwangapala ammanye je chapanga kwa ndava chapanga ni upendu. ⁹Katika lene lipendu la chapanga lafunuliwe mumiungoni mwitu,kuvywe chapanga antumite mwanamundu jwa pekee pachilambo ili atame kupite jwene. ¹⁰Katika lene pendu si kwamba twampalite chapanga,lakini jwene atipalite,na kuntuma mwanamundu avya kufidia ya dhambi hitu. ¹¹Vapendwa anaivi chapanga atipalite twenga,hela hela titakiwa tipalanaye tavete kwa tavete. ¹²Njeta hata mnongo jwamwee chapanga.kama tipaline tavete kwa tavete,chapanga atama munkati mwitu na lipendu lake likanilike munkati jitu. ¹³Katika lenelo timanyite kwa titama munkati jake na jwene munkati jwitu,kwa sababu atipekeha ntima wake. ¹⁴Nataiwone na tishudile kuwa tate antumite mwanamundu kuvye nkombozi wa chilambo. ¹⁵Kila jwakili kuvye yesu ni mwana jwa chapanga,chapanga atama munkati jake na jwene munkati ya chapanga. ¹⁶Na timanyite na kuhamini mpendu waavii nao chapanga munkati jitu.chapanga ni upendu,na jwene jwatama munkati ya upendu atama munkati ya chapanga,na chapanga atama munkati jake. ¹⁷Katika pendu lenelo lijomwike kukamilishwa kati jitu,ili tivya na ujasili lichova la hukumu,kwasababu kama jwene chavile, na tenga nde chativile katika chilambo acheche. ¹⁸Njeta hofu munkati ja pendu.lakini pendu likamilifu huitaga hofu kunja,kwa sababu hofu jihumizana na hukumu.lakini jwene jwajogopa jwangakamilishwa katika pendu. ¹⁹Tipala kwa sababu chapanga atipalite kwanza. ²⁰Anaavii mmonga ahagola,nampa chapanga"lakini anchuki mnongo jwake,jwene unami.kwa sababu jwangampala mnonngo jwake, jwammona awesaje kumpa chapanga ambaye jwangamona. ²¹Na jene nde amri jativiinajo kuhumi kwa jwene:jojoka jwampa chapanga,ipasa kumpa nnongo wake pia

Chapter 5

¹Jojokia jwaamini kuvye yesu ni kristu azaliwa na chapanga.na jojoka jwampala jwene ambaye avokite kwa bambo pia ampala mwana mundu. ²Kwa lenelo tatimanyite kwamba tavapala vana va chapanga_patampala chapanga kutikeleza amuri jake. ³Jene nde chitampala chapanga kwamba taikamu amuri jake.na amuri jake nyepesi. ⁴Kwa kuwa kila jwazaliwa na chapanga achishinda chilambo. na wene nde ushindi na kuchishinda chilambo,imani jitu. ⁵Vani jwaashindite chilambo? ni jwene jwaamini kwamba yesu ni mwana jwa chapanga. ⁶Jwene nde jwahikite kwa machi na mwahiyesu kristu.ahikite jeka kwa machibali kwa machi na mwahi. ⁷Kwakuwa kuna vatatu vavashudiaje. ⁸Ntima machi na mwahi vena vatati vakubaliana [kuzingatii: malovi genego]"Bambo,neno,na ntima ntakatifu" gavonekana jeka katika nakala bora za milele]"Kama tipoke ushuda wa vandu ushuda wa chapanga ni ukolongwa kiliku wenewo,kwa kuwa ushuda wa chapanga ni wenewo-kwamba avinao ushuda wauhusiana na mwanamundu. ¹⁰Jijoka jwaamini mwana jwa chapanga ana ushuda munkati jake jwene,na jojoka jwangaamini chapanga antehi kuvye jwainami,kwa kuwa ahaminijeka ushuda ambao chapanga aulitite kuhusu mwanamundu. ¹¹Na ushuda nde awowo-kwamba chapanga atipekihe wa milele,na womi weneo uvii munkati ya mwanamundu. ¹²Jwavinako mwana anawomi. na jwangave na mwana wa chapanga njeta womi. ¹³Najindikile genega mwese kumanya kwamba mminao womi wa milele-na twenga vatiamini katika lihina la mwana wa chapanga. ¹⁴Na mweneo ndo ujasili wativinao palongolo jake,kwamaba tjopa chindu chochoka swa na mapenzi gake atijoana. ¹⁵Na kama timanyite kwamba atijohana-chochoka chachatiwomba timanyete kwamba tivinacho chene chitanjopite. ¹⁶Kama mundu jwammiona nnongo wake atenda dhambi jangapeleke chiwa.jampasa avombe na chapanga champekehe womi,nogola kwa vala ambao dhambi jao jela jangapelekea chiwa-kuna dhambi jajiipekeleke chiwa -nogojeka kwamba jipaswa kuvomba kwa ajili ya dhambi jinejo. ¹⁷Uhali wohi ni dhambi -lakini kuna dhambi jangapeleke chiwa. ¹⁸Timanyite ya kwamba jwaazaliwa na chapanga atenda jeka dhambi.Bali jwaazaliwa na chapanga atunzwa na jwene salama daima,na jola mwovu awezejeka kunzulu. ¹⁹Timanyite kuwa tenga ni va chapanga na timanyite kwamba chilambu tavoha tivi chini ja utawala wa jola nhovu. ²⁰Lakini timanyite kwamba mwana wa chapanga ahikite na atipekihe ujusi,kwamba tammanya jwene jwavii kweli na kwamba tivii munkati jake jwene jwavii kweli,hata katika mwanae yesu kristu. ²¹Vana vapenzi mijijepushae na imokomoko.

2 John

Chapter 1

¹Kwuka kwa wakulunga kujaula kwa mbumba vawalongwile na vana vake, ambao ni vapelana katika kweli na sinenga tu, bali na twawoa vavavaimanya kweli. ²Ndawa ya kaka gagavile mukatiyitu na chilidumwae pamonga natenga milele. ³Neema,Rehema amani chijivyenatenga kuwuka kwa chapanga, tate na kuwuka kwa yesu kilisitu, mwana wa tate,katika kweli na upendo. ⁴Ninafurahi sana kwamba ning'undiwile baadhi ya wana wawa jaula katika kweli,ngati naatu twaipokile amri hii kuwuka kwa tate. ⁵Na hinu na nsii mwenga,mbumba,sio kwamba na kujandi kila amri jampya bali ilegatu vilenago tokea mandahi,kwamba itakiwa tupalanage,wenga kwa wenga , Na weneyo ndiyo upendo,tunaopaswa kuenenda,kulingana na amri jake. ⁶Hii ndiyo yile amri kama mwawajuine wa tokea mandai itakiwe kuenenda katika hiyo. ⁷kwakuwa wa kukongana wa maena walekegine katika chilambo na hawakiri kwamba yesu kirisitu ahikite katika yiga,jwenejojwajwa kongana mpinga kirisito. ⁸Mwajilola mavene kwamba haovalile mambo gale twagaenga maengo lakini ili kwamba mweze kupokela zawadi kamili. ⁹Yeyote aendeleae kurongoro na mulekeaye atame kujigana la kirisito maana chapanga, yeye adumuye katika katika kujigana naye tate na mwana pia. ¹⁰kama mundu ahika kwenu na haleti kujigana linili, mkotokumkalibisha katika nyumba yinu na mjambosaye. ¹¹kwakuwa amnamkile hushiliki katika mambo gake gaonyo. ¹²Genago mambo gamaena ya kujandika na napayika hita kujandika kwa likalatasi na wino,lakini nitegemela ,miu kwa miu kwamba kuyengula yitu,patekuenga chakaka. ¹³Vana va dada yula mteule avalamki.

3 John

Chapter 1

¹Nkolongwa, kwa gayo, nina pata katika ukweli. ²Ninapala namombela mfanikiwaye katika mambo goka na kuvega na afya jamboni, ngati yela roho jino chijakiwe. ³Maana nahekelile sana wakati pavanongilile na nongo vavaikite na kuvoa uchuuda panana ya kweli jino. ngati vela unavyo enenda katika kweli. ⁴Njita furaha jikubwa zaidi ya yeneyo, kujuwana kwamba vana vangu vagenda katika kweli. ⁵Junampala, unaenenda kwa uhaminifu pavahudumia valongo na vageni. ⁶Ambao vawaite ushuhuda wa upendo winu palongolo ya kanisa, ntenda vizuli kuvasafilisha katika ulendo wao kwa namna ambayo yanengile chapamga. ⁷Kwa sababu ajili ya hina, vajawile bila kugega chindu chochoka kuwoka kwa vandu wa mataifa. ⁸Yeneyo tutakiwa kuvakalibisha vandu ngati havava, ili tuvegawatenda mahengu weza kwa ajili ya kweli. ⁹Najandikile vakusanyike jambo furani, lakini Diotrofe, jwapala kuvenga wa kwanza miongoni mwao, apatile na twenga, ¹⁰Ngati kama chiike chingombuke matendo gake gagaenga, jinsi chalongela malowi mabaya chinyume na twenga, halidhikeyeka na matendo agaga yeye mwenyewe avapokela yeke vandu kuvakaibisha venava valongo na kuvavenga vawuke kwenye kusanyiko. ¹¹Mpenzi nkotekujiga chichivile chibaya, bali jiga chichivile chema, jwene atendaye mema ni wa chapamba, na jwene chatendaye mabaya amweyeka chapanga. ¹²Demetrio ameshudiwa na woka na kweli yenyewe, twenga pia ni mashaidi, na mmanya kuwa ushuhuda witu ni wa kweli. ¹³Mnango mambo gamaena kujandikila, lakini mbajeka kujandikila kwa kalamu na wino. ¹⁴Bali nina talajia kumona hivi kalibuni, na chitolongele na mwenga na kwa ona. ¹⁵Amani ivaye pamonganawe malafiki vanamukia, vajambusa vaganja kila mmonga kwa lina lake.

Jude

Chapter 1

¹Yuda, mtumwa wa yesu kirisitu, na mnongo wako jwake yakobo, kwa venevale ambao vavapala katika chapanga tata, na vavatuswite kwaja yesu kirisitu: ²Rehema na amani na kupala kuyong'okeha kwitu. ³Vavapala wakati panavile ndenda kukazana kuvajandikila niki kuhusu wokovu witu, twavoa na lazima na lazimika kwaajandikila kwa ajili ya kwaawashauli ili vashindanili kwa kuhaminika imani ambayo javile yavampekie mala jimonga kwa vaamini. ⁴Kwasababu vandu furani valijingie kwa siri kati jao vandu ambao vavaavekite kwa ajili ya kwahukumu vandu vangali chavakome ambao vabadilika Neema ya chapanga jwito kuvyega ufisadi na kunkana bambu witu kajika na babu yesu. ⁵Hinu mbala kwakomboka twenga kuna muda mwamanyite kwa kuhaminika kwamba bambu jwavaokwie vandu kuhumi chilambo cha misri, lakini baadae kwahangamiza vala ambao vangahamini. ⁶Na mahoka valenditejeka enzi jao vene lakini valekite makao gao maalumu chapanga avekite katika minyororo ya milele, munkati luvendu, kwa ajili ya kumuhukumu ya siku lenelo likuu. ⁷Kama ngati naha sodoma na Gomora na muchi jaitindike, ambayo pia yahijingile jwene katika chiokola na wanfutite kuhapa kwagenaga ya asili vavalangihe ngati mifano ja vala Ambao vateseka katika kwa hukumu ya mwana wa milele. ⁸Hali kazalika ndela jela kutoka ndoto avava pia vahakala ywega ywao na kukana mamlaka na valonge unami dhidi ya utukufu. ⁹Lakini hata mahoka gakolongwa, paavile ashindana na ibilisi na kuhojiana nao kwa ajili ya ywega wa musa mukilenga katika ya uamini dhidi yake, lakini badala yake alogwile, bambo akula kalila. ¹⁰Lakini vandu hava valeta unami dhidi chochoka vangachimanya, Na chela changa chimanya -chila ambacho inyama vanga venga na malangu amanya kwa silikagena ndegavile vahalibu. ¹¹Ole vao! kwakuwa vagenga katika ndila ya kaini na kulikagula likosa la balaamu, vaangamie katika uazi wa kora. ¹²Avava ni mwamba katika sherehe jao za kupala, vashalekeaje bila honi, kuhileka tu vena na mahundi gangali na machi, gagagwa na chimbunga, na mikongo yaipukwitike yangali na uhai gaganywle mara ivina yavaitipai mikega. ¹³Nimawimbi gabahali genaga kelele kwakuvoha honi jao vene, na ndondo yailandalanda ambayo vapili wa luvendu anelite kwa ajili jao milele. ¹⁴Enoko, jwa sala katika orodha ja Adam, alotile kuhusu vene alogwile, nnole bambu aika na maelfu kwa kwa maelfu ga vatakatifu vao. ¹⁵Ilitienga hukumu juu ya kila mundu, na kuleke hata joha vangamcha chapanga juu ya itendo vyao yoha yavaitendite katika ndela yanga vyega za kutauwa, na kwa malovigola ga gaukali ambago vangali vakona vagalongile dhidi jake. ¹⁶Vena ni vala vava nung'unike, vavalalamika ambao wafata kuhapa yaho ya uovu, vavameka muni ambao kwa faida jao avakonga vangi. ¹⁷Lakini mwangotomwenga vampatana nkombokaye malovi ambayo gamnongela makachu mitume ya wa bambo yesu kirisitu. ¹⁸Valongwile kwinu"katika muda wa mwisho chivyeye na vandu vavazihaki ambao vakagula kuhapa kwao yangali kitauwa. ¹⁹vandu vava vachonga nishaji vavatawaliwa na kuhapa jasili vana ntima. ²⁰Lakini mwangota mwenga vampala kama panchangapo katika imani jito takatifu sana, na namapati jopa katika ntima ntatifu, ²¹Tajifunzaye katika kupalana na chapanga, na mlaje rehema ya Bambu witu yesu kirisitu ambayo mwaapekeha uzima wa milele. ²²Nnangihaje Rehema kwa vala vavavile na mashaka, ²³mwahokoe na vangi kwa kwanyakula kuhumu katika mwoto. kwa vangi nmangile huzuma kwa hofu nnyomaje hata vazi lavaleki madoa gavene. ²⁴Semu kwake

jwaweza kwalenda,na nkutakovandoa, kwa sababisha njemaye kulongolo kwa mtukufu wake pangali mawaa na kuvyenga na fuzaha ikulogwa, ²⁵Kwa chapanga kajika mwokozi kupotela yesu kirisitu Bambu witu, utufukufu uvenga kwa jwene, ukolongwa uwezo na makakala kabla ya nyakati yoha, na semu na hata milele. Amina.

Revelation

Chapter 1

¹Hawowo ni ufunuo wa yesu kristu ambao chapanga apikie ili kulangia vatumishi vake mambo ambayo lazima gavokela kalibu. Atendite jaji kwa kutuma malaika wake kwa mtumishi wake yohana. ²Yohana avoite ushuhuda wakila chindu vavinacho kuusiana na lilowi la chapanga na kwa ushuhuda uvawoite kuhusu yesu kristu. ³Abalikiwe jwene jwasoma kwa sauti na vala woka vavajowana malowi ya nabii jonjoni na utii chava yandike momboni kwa sababu muda uvandikie. ⁴Yohana kwa makanisa saba gagavile Asia:neema ivai kwinu na amani kuwoka kwajwene pavile,na jwangavega na jwachaikai na kuwoka kwa roho saba vavavile palongolo ya chiti cha enzi. ⁵Na kuwoka kwa yesu kritu ambaye ni shaidi mwaminifu.jwazaliwe wa kwanza wa vavawili,na mtawala wa ufalme wa chilambo jeje kwake jwe eyo atupala na atuvekiti hulu kuwoka katika dhambi hitu kwa miyai yake. ⁶Atuteile kuvega ufalme,makuhani wa chapanga na Tate wake-kwake kuvega utukufu na makili milele daima Amina. ⁷Nnola,aika na maundi;kila lio chila monaye pamonga na woka vavahomite. Na kabila yoka ya chilambo javaombileza kwake ndiyo Amina. ⁸Nenga ni Alfa na Omega, "alongela Bambo chapanga, "jwene pavile na jwavile na ambaye ahika,jwene makili. ⁹Nenga yohana-nnongo jinu na mmonga jwashilili pamonga najwene katika mateso na ufalme na uvumilivu thabiti chuvile katika yesu navile katika kisiwa chavachikemela patimo kwa sababu ya lilowi la chapanga na ushuhuda kuhusu yesu. ¹⁰Navile katika Roho siku ya Bambo. Najowini kunyuma yangu sauti ya panane ngati ya lipenenga. ¹¹Akalongilai, "jandike katika chitabu gumagawona, na mwagapelekaye kwa kanisa saba,kujaula Efeso kujaula smilana,kujaula pergamo kujaula Thiatira,kujaula sardi,kujaula Philadelphia,na kujaula Laodikia. ¹²Nageweke kulola ni sauti ya mweneki jwavile alongela nanenga,na pinageukaye nalolile kenala cha dhaabu ya taa saba. ¹³Katika ga kinala cha taa avile mmonga ngati mwana wa Adamu,awalite kanzu ilachu jaikiti pai ya magendelo gake na mkanda wa dhahabu kuzunguka chidali chake. ¹⁴Mutu wake na mayunjo gake avile gasopi ngati safu yasopi ngati theluji na mio gake avile ngati mwali wa moto. ¹⁵Nyayo yake vavile ngati shaba yavasugwila sana,ngati shaba ambayo ivujite vaipitisha katika moto na sauti yake yavile ngati sauti ya machi agamaena gagenda kwa kasi. ¹⁶Avile ashiliki ndondo saba katika luwoko wake wa unalome,na kuwoka munomo mwake avile na upanga mkali uvaile makali kuwili uso wake avile wang'aa ngati mwanga ukali wa lyova. ¹⁷Pinamwene nakagwega mumagulo gaji ngati mundu jwawile. Avakiti luwoko wake wa kulome panane yangu na kulongela nkokujogopa nenga ni wa kwanza na wa mwisho. ¹⁸Na ambaye atama.Navile wili lakini nnola,ninaishi milele! Na minayo funguo ya mauti na kuzima. ¹⁹Kwa yeneyo,mugayendike gamuyawai,gagavile yenu,na gala gagowokilai baada ya gangano. ²⁰Kwa maana gagahite kuhusu ndodndo saba yumuiweni katika chiwoko changu wa chakulome,na chila kinala cha dhahabu cha taa saba :ndodndo saba ni malaika wa vala makanisa saba,na kinala cha taa saba ni vala makanisa saba.

Chapter 2

¹Kwa malaika ja kansa la Efeso jandike:gagano ni malowi ja jola jwashilikiana hela ndondo saba katika chiwoko chake cha kulome. Jwene jwagenda kati ja minala ja dhaabu vya taa saba alongela naha. ²Manya ambacho chiteile na bidii jinu ja mahengu na uvumilivu winu thabiti,na kwamba masayeka kuhusiana nao vavavile vabovu. Na mavalengite woka vavalikemela kuvega motume na kumbe sio na vavonikine kuvega vanainami. ³Manya mmle nasubila na uvumilivu,na pitile gamahena kwa sababu ja liina langu na mwakontotikeleye mwakona ⁴Lakini alele ndilo liminalo dhidi jinu mulekite upendo winu wa kwanza. ⁵Kwa yeneyo nkombukaye pumugwile mwatumbwite na kutenda matendo gamuteile tangu mwanzo. Mwangaubu chihikaye kwinu na kuchiwoa chinala chinu kuwoka mahali pake. ⁶Lakini mwenga minayo alele nchimwa gala ambayo wanikolai vateile ambayo hata nenga nagachivateile ambayo hata nenga nagachikila. ⁷Ngati mmile lisikio,ijolonaye gala ambayo Roho agalongelela makanisa. Na kwa jwene jwashinda chinapikiani chibali cha kuyega kuwoka katika mkongo wa uzima uville katika paladiso ya chapanga. ⁸Kwa malaika va kanisa la smirna jandikaye: 'gangano ni malowi ja jola ambaye ni mwanzo na mwisho ambaye hawile na kuvega ahi kavena.: ⁹Nagamanya mateso gino na umasikini winu (lakini mwenga ni tajili) na unami wa vala vavajikemela ni wayahudi (lakini si vao ni sinagogi la shetani). ¹⁰Nkotakuyogopa mateso chagampataye.Nnola! ibilisi apala kutaga baadhi jinu mumageleza ili mpataye kujalibiwa,na chiteseke kwa siku kumi. mmai waamanifu hadi kuwega,na chinampikiani taji la uzima. ¹¹Ngati muna lisikilo johinai Roho chagalongelela makanisa, jwene ajidai apala madhala ja mauti ja ivena. ¹²Kwa malaika va kanisa la pergamo jandika: 'geneya ndiye aneneyo jwene avile nao huo upanga ukai uwile makali kuni na kuni. ¹³Manya mahali patama-mahali kuchivile chiti cha enzi cha shetani. Hata mwenga mwakamwile sana lihina langu,jwavankomite miongoni mwinu penapa ndipo shetani atama. ¹⁴Lakii nina mabo kidogo dhidi jinu: minao kweneko vandu vava kamula mafundisho ja Balaamu,jweneyo jafundishaye Baliki kaveka vikwazo palongolo ja wana wa Israeli ili vala yakuyega yavawote sadaka kwa miungu na kuzini. ¹⁵Katika ali jeneyo,hata mwenga minawo baadhi jao vavakamula mafundisho ja wanikolai. ¹⁶Basi tubuna nteileyeka yeneyo ika manyata na chindendaye nngondo dhidi jao kwa upanga kuwoka katika nnomo wangu. ¹⁷Ngati mmile nalisikilo jonaye Roho chanongelela makanisa jwene jwashida,chinapikiani baadhi ya jela mana yavahite pia china mpelai liganga lasofi lava jandike lihina lampya panane ja liganga lihina ambalo livilejeka alimanya jwangavega apokile. ¹⁸Kwa malaika wa kanisa la thatila jandikaye genaaje malowi ja mwana wa chapanga jwene jwavile na mio gaki ngati kamwali wa moto,na lwayo ngati shaba yavasugwile sana." ¹⁹Manya ambacho leile-upendo winu na imani na huduma na uvumilivu winu thabiti,na kwamba chela chumuchite ndite heneyo kalibuni ni zaidi ja chela chimchendite mwanzo. ²⁰Lakini minalo alele dhidi jino: chavumilila mmbomba yezebeli jwalilikemela jwene nabii mbomba kwa mafundisho gake,avapotosha watumishi vangu kuzini na kulyega chavavoite sadaka kwa chimokomoko. ²¹Nampikie muda wa kutubu,lakini avelijeka tayali kuutubia uhovu wake. ²²Nnolai chinatagaye pachindanda cha nagonjwa,na wala vava tenda ushalatinajwene mateso makali,vinginevyo watubu kwa chavateile. ²³Chinamenyaye vana vawai na makanisa goka chamanyaye kwamba nenga ndiye ninaachunguza nawazo na tamaa. Chilampelai kila mmonga winu kadi ja matendo jake. ²⁴Lakini kwa baadh jinu mwibakile katika Thiatila, kwa vala woka mwangakamula fundisho alele na mwanganyama acheche ambacho baadhi vakemela mafumbo ja shetani,nongela kwinu, 'chimekayeka panane jinu nzigo wowoka. ²⁵Kwa jambo loloka ,lazima mmai imala mpala pachaikaye. ²⁶Jwayoka jwashindite na kuhenga chela chaengite hadi pamwisho,jake jwene chinapele mamlaka panane ja mataifa. ²⁷Alalawala kwa luyatu lwachuma,ngati mabakuli ja udongo chagakayula ipande ipande. ²⁸Ngati chinipokile kuwoka kwa Tati jagu chinapela pia ndondo lukela. ²⁹Ngati mile na lisikilo joenikaye chela ambacho Roho agalongelela makanisa.

Chapter 3

¹kwa malaika wa kanisa la sarda jandika: 'malowi ya yula jwa shiliki hela roho saba za chapanga na ndondo saba. "Manya ambacho nteile. Unasifa ja kuwega hai, lakini u-mfu. ²Mjumuke na kuimalisha gagabakile,lakini kuwega kwa sababu nagaweni yeka matendo ginu gakamilike pamio pa chapanga wangu.⁴Kwa yeneyo nkombukaye gala gagapokile na kujowana. yatii na kutubu lakini mwangajumka,chichikaye ngati yega na jimanya saa ng'ani ichaikai panane jinu. ³Lakini kuna maina madogo ya vandu katika sarda ambao vachafieyeka nguwo jao,chavagendaye pamonga nanenga,vawaliti nggywo yansopi kwa sababu wanastail.⁵Jwene jweshinditi chavawalikai mavazi gansopi na kamwe chifataye liina lake kuwoka katika chitabu cha uzima,na chinatajaye liina lake palongolo ja malaika. ⁶Mwakavai na lisikio ijowanaye Roho agalongelela makanisa.⁷Kwa malaika wa kanisa la Philadefia jandika: malowi ya jwavile mtakatifu na kweli-jwavile ufunguo wa Daudi,adindwila na njita jwadindula,adinda na njila jwaweza kudindwila. ⁸Manya ambacho nteile.Nnola,namekite palongolo jino niyengo wadindwike ambao njita jweweza kudinda,manyammilenagu makili kidogo lakini mwili tii lilowe langu na nkanitejeka liina langu.⁹Nnolai! woka vavavile wa sinagogi la shetani,vala valongela vene ni wayaudi na kumbe ngati,badala jake vakonga. Chinavatendaye vaike na kusujudu palongolo ja magendelo gangu,na chavamanya ya kuvega napalite. ¹⁰Kwa kuega ntuzite amli jangu kwa uvumilivu wa uthabiti,chena nendaye pia katika saa jinu kujalibiwa ambayo ihika katika chilambo woka kuvajalibu vala woka vavatama katika chilambo. ¹¹Hika manyata.Nkamwilikaye sana kila chiminacho ili nko kuvega mundu wa kuitwaa taji linu.¹²Chindendaye jwene jashinditi kuvega nguzo katika hekalu la chapanga wangu, na chaumilai kunja kamwe. Chiandikai kwake liina la chapanga wangu liina la muchi wa chapanga wangu (yolusalemu jampya,uhelela pai kuwoka mbinguni kwa chapanga wangu), na liina langu lampya. ¹³Jwene javile na lisikio na ajowanaye ambacho ntima ilongela kwa kanisa.¹⁴Kwa malaika wa kanisa la Laodikia jandika: 'malowi gake jwavile Amina,vakutegemela na shaidi mwaminifu jatawala panane ja kujupa wa chapanga. ¹⁵Manya ambacho nteile na kwamba mwenga si kubadili wala moto mbala kwamba makavile na ubalidi au moto. ¹⁶Yeneyo kwa sababu mwenga ni vuguvugu si moto wala ubaridi,chinatapikie mmuke pamnomo mwangu.¹⁷Kwa kuvega nongela, "nenga ni tajili,mile mali gamaena,na mbala yeka chachoka." Lakini mmanyayeka kwamba mwenga ni duni sana,jwakulala mika masikini,jwangalola,na mataku gawaka. ¹⁸Jawanaye ushauki kwangunenga: Ihelai kwangunenga dhaabu yavagolola kwa moto ili mpatai kuvega tajili na ngowo yasopi ja kumeta meta ili mwiliekai mwavene na nkokulangia oni ya mataku gawaka gino,na mauti ya kupakala katika mio ginu mpatai kulola.¹⁹Kila junampala,nanongelela na kuwafundisha namna jitakiwa kutama;kwa yeneyo mai mkweli na kutubu. ²⁰Nnolai nyima katika nlyengo wa kupiga odi yayoka jwajowana sauti jangu na ufunguo nlyango,ika na kujingila yakulya jwene na jombe pamonga nanenga.²¹Jwene jwashinditi,chilampelai haki ya kutama pai pamonga nanenga panane ya chiti cha enzi,ngati ngati yeneyo nenga chinashindaye nakutama pai pamonha na Tati jangu panane ja chiti cha enzi. ²²Jwene jwavile na lisikio na ajowanaye ambacho ntima agalongelela makanisa.

Chapter 4

¹Baada ya mambo genaga nalolite,nawene kuvega niangu vavile vadindwile kumbinguni. Hela sauti ya kwanza,yalongilai nanenga ngati lipenenga,lakalongilai,"hikaye pambano chinanangiai chagewonekana baada ya mambo ganaa." ²Mala jimonga navle katika Roho,naweni chavile na chiti cha enzi vavekiti kumbinguni,na mundu atamile. ³Mmonga avile achitamile awonikini ngati liganga la yaspi na akiki yavile na mpinde wa ula uzungiki chiti cha enzi. upinde wa ula wawonikini ngati zumalidi. ⁴Kuchizunguka chiti cha enzi kwavile na hiti za enzi henge ishilini na ncheche,na vayokwie pamonga wapo hiti ya enzi vavile wazee ishilini na ncheche vawalite nguo yansopi na taji ya zahabu kumutu jao. ⁵Kuwoka katika chiti cha enzi chavokite mialo ya ladi,chilundumo na ladi.Taa saba yavile yajakai palongolo ya chiti cha enzi taa ambazo ni Roho saba ya chapanga. ⁶Tena palongolo ya chiti cha enzi pavile na bahali,jijivile wazi ngalichioo woka kuchizunguka chiti cha enzi kwavile na vene uhai ncheche.vavatwelile mio palongolo na kunyuma. ⁷chiumbe cha kwanza jwene uhai wavile ngati liimba,chiombecha pili jwene uhai wavile ngati ndama,chiombe tatu jwene uhai wavile na pamio ngati na wanadamu,na jola mwenye uhai wa cheche avile nagtati tai jwepaiti. ⁸Chiumbi ivile uhai wa ncheche kila mmonga avile na mapapanilu sita,gatwilile mio pananw na pai yake,kilo na mui vakomayeka kulongela mtakatifu mtakatifu mtakatifu ni Bambo chapanga,mtawala panane pawoka vavavile,na jwavile na jwachaikai. ⁹Kila wakati viumbe ivile uhai pawoite ulukufu,eshima na kushukulu palongolo za jwevile atamite jombe chenecho chiti cha enzi jwene jwatama milele na daima. ¹⁰Vazee ishilini na ncheche wasuhujudu vene palongolo yake wachitamile chiti cha enzi vajinimepai kwa jwene jwatama milele na daima na kutaga pai taji yao palongolo pa chiti cha enzi vakalongela. ¹¹Mustaili mwenga Bambo witu na chapanga witu kupokela utukufu na eshima na makili kwa kuvega vaviumbite hindu woka,na kwa mapenzi ginu iyavile na valiumbwa.

Chapter 5

¹Kisha nalolite katika chiwoko cha kulia wa jola jwavili atamite katika chiti cha enzi,gombo lalajandike palongolo na panyuma,na lavile valekele mihuli saba. ²Namweni malaika jwavili anamakili aubilai kwa sauti jikubwa, "mweneke jwatakiwa kutijogola gombo na kudenyanana mihuli jake?"³Njeta mundu kumbinguni au pachilambo au pai ya pachilambo jwawezite kuliyekula gombo au kulisoma. ⁴Nalelite kwa uchungu kwa kuvega apatikinayeka jwayokajola jwestaili kulifungula gombo au kulisoma. ⁵Lakini pamonga na wazee vakanongeleta, "nkokulela. Nnola! liimba la ukabila wa yuda, litepu la Daudi,ashindite,na aweza kulifungulagombo na mihuli yake saba.⁶Kati ya chiti cha enzi na vavavile uhai ncheche na miongoni mwa wazee,nalolite mwanalimbelele ajemite,avonikanaye ngati jwavile jwankomite.Avile na pembe aba na mio saba jweneyo ni roho saba ya chapanga yatumite pachilambo koka. ⁷Akajaula alitoite gombo kuwoka katika chiwoko cjha kulome kwa yula jwatamite katika chiti cha enzi.⁸Palitolite gombojwavile uhai wacheche na vazee ishilini na wancheche vagenime hadi chilambo palongolo ya mwanalimbelele,kila mmonga avile kinubi na bakuli ya dhaabu jitwelile uvumba ambayo ni maombi ya vavaamini.⁹Vajimbite nyimbo jampya: "unastahili kulitwaa gombo na kudindula muhuli wake kwa kuvega vachinjite na kwa miyai jinu akahenelela chapanga vandu vakila kabila,lugha,jamaa na taifa. ¹⁰Ukavatenda ufalme na makuhani kwa ajili ya kutumikila chapanga witu,nawombe chavatawalaye panane ya chilambo."¹¹Kisha alolite na akajohana sauti ya malaika vamaena kuzunguka chiti cha enzi-idadi jao yavile 200,000,000na vavavile na uhai na vazee. ¹²Valongile kwa sauti jikolongwa, "Astaili mwalimbelele ammbaye vichinjite kupokela uwezo, utajili,hekima,nguvu,heshima,utukufu, na sifa."¹³Nakajowana kila chiumbwite chichivile kumbinguni na pachilambo na pai na panane ya bahali,kila chindu mkati yake chilongela,kwake jwene jwatamite panane ya chiti cha enzi ni kwa mwanalimbelele,kuwega sifa, ekima, utukufu na makili ya kutawala milele na milele."¹⁴Vavavile na uhai vacheche vakalongela, "Amina na vazee vajiamia pai kuabudu.

Chapter 6

¹Nalolite wakati mwanawalimbelele paavopwile limonga ya hela muhui saba, najowine mmonga wa vala vavavii hai ncheche alogwile kwa sauti jajalandine na mbamba, "Nhike!". ²Nakalole pavii na farasi jansopi! javankwelite avii na bakuli, na apewite taji, ahumi kama nshindi jwaashindaje ili ashinde. ³Wakati mwanalimbelele paavopolaje nhuri wa pii akajowana jwananhai wa pili alogole, "ihike!". ⁴Kisha farasi jongi akahumi-nkele kama mwoto jwavii mpanda vampekihe ruhusa ya kuvoha amani chilambu ili kwamba vandu vachinjanaje. Ajojo jwavii mpanda apatite upanga ukolongwa. ⁵Wakati mwanawalimbelele paavopola wene nhuri wa tatu, akajowana juna uhai wa tatu ulogola, akammona farasi mpili, na jwaaukwelite ana mizani mmavoko gake. ⁶Ajowine sauti javonakine kuvywe ja mmonga wa vala vavavii uhai jalogwile, "chibaba cha nganu kwa dinari jimonga na hibaba ntatu ywa shayii kuvye dinari jimonga lakini akotokwazulu mahuta na divai." ⁷Wakati mwanalimbelele paavopola muhuri ya ncheche, ajowine sauti ya uhai wa ncheche aloila, "ihike." ⁸Kisha akajivona farasi jwa chijivu. Jwavii mpanda jwavankemela lihina lwake chiwa, na kuzimu javii janfuata. vapekihe mamlaka kunani ja roho ya chilambo, kukoma kwa upanga, kwa njala na kwa magonjwa, na kwa hinyama ya muholi katika chilambo. ⁹Wakati mwanalimbelele paavopola nhuri ya nhanu, alolite pahi pa madhabahu ntima wa vale vavavile vakomite kwa ja lilovi la chapanga na kuhumila na ushuda wawajowine kwa usabiti. ¹⁰Vakalela kwa sauti jikolongwa, "mpaka dali, ntawala wa ywoka, ntakatifu wa kweli, chaukumu vavatama panani pa nchi, na kulipela chisasi cha mwahi itu?" ¹¹Kisha kila mmonga ampekihe kanzu jansopi na kwaalogolela kuvywe vapaswa kulenda chidogo hata pachaitimila hisabu kamili ya vatumishi vajao na valongo vao wa chidala na chinalami ambao chavakome, kama vile ambayu vene vavaakomite. ¹²Wakati mwanalimbelele paavopola nhuri ya sita, alolite na pavii na litetemeko likolingwa. Lwava lavii lipili kama ligunia la singa, na mwehi wavii kama mwahi. ¹³Ndondo ja kumbinguni jagwile katika nchi, kama nkongo paupakatisha uhoi wake wa wakati wa mbepu pautiiswa na chimbunga. ¹⁴Anga jatowoke kama gombo lalavilingishwa kila chitombi na chisiwa chahaminishwe mahali paki. ¹⁵Kisha vafalme va nchi na vandu mahalufu na vajemedali, vatajiri, vavavii na makakala na kila mmonga jwavii ntumwa na huru, vajovite katika mavomba na katika maganga ga chitombi. ¹⁶Vailogolile ilombi na maganga, mutigwelelaye! mutihaye dhidi usu waki jwatama mu chiti cha enzi na kuvoka nyela ja mwanalimbelele. ¹⁷Kwa kuwa lisiku likolongwa ya gazabu jao ivahikile, na ni javaveza kujema?"

Chapter 7

¹Baada ja gene amwene kahoka ncheche vajemite mukona ncheche ja chilambo,vahivali pepu ncheche za nchi kwa makakala ili kwamba pakokuvywe na upepeo vauvuma katika nchi,kunani ja bahali au dhidi ja nkongo wowkavula. ²Agawene mahoka gangi galika kuhumi kunashariki jwavii na nhuri wa chapanga jwavii vom. Alelite kwa sauti jilolongwa kwa mahoka ncheche ambau vapekihe ruhusa ja kudhuri nchi na bahari: ³Nkotokudhuri nchi,bahari,au mikongo mpaka patachivywatijomwikukeka nhuri katika paji za mutu ywa vatumishi wa chapanga jwitu."⁴Najowine idala ja vala vavalekile nhuri:144,000,ambao vavaleki nhuri kuhumi kila kabila ja vandu va Israhel: ⁵12,000 kuhumi katika kabila ja yuda vavalekile nhuri,12,000 kuhumi katika kabila ja Rubeni, 12,000 kuhumi katika kabila ja Gadi. ⁶12,000 kuhumi katika kabila ja Asheri,12,000 kuhumi katika kabila ja Naftali,12,000 kuhumi kabila manase. ⁷12,000 kuhumi kabila ja simioni, 12,000 kuhumi kabila ja lawi,12,000 kuhumi kabila ja Isakari. ⁸12,000 kuhumi kabila ya Zebuloni, 12,000 kuhumi kabila ja Yusufu,na 12,000 kuhumi kabila ja Benyamini vaaleki nhuri.⁹Badala ja mambu genaga alolite,na avii na umati mkolongwa ambau pavii mundu awesete kusabu kuhumi kila litaifa,likabila,jamaa na chiluga-vajemite kulongolo ja chiti cha enzi na palongolo ja mwanalimbelele. Vavii vawalite kanzu jansopi na vana matawi ga mitende munavoko gao. ¹⁰Na vavii vakemela kwa sauti ja kunani: "uhokovu ni kwa chapanga ambai atamite katika chiti cha enzi na kwa mwanawalimbelele!"¹¹Mahoka goha vavavii vajemite kutindila chiti cha enzi na kutindila vala vazee pamonga na vavavii vom ncheche,vajinime pahi pa aridhini na vakaveka sura jao kunani ja ardhi palongolo pa chiti cha enzi na vakanhamudu chapanga. ¹²Valogwile "Amina,sifa,utukufu,hekima,shukulani,hishima,uwezo na makakala kwa chapanga jwitu milele na milele! Amina. ¹³Kila mmonga wa vala vazee akangotakeha, "vena angota vani vavawalite kanzu jansopi,na vahumi kwaku? ¹⁴Naalogolile,"Bambo nkolongwa,mmanyite mwenga,na akanogolela, "Vena ni vala vavahumi katika dhiki jikolongwa. vaichapite kanzu jao na kuitenda jansopi kwa mwahi ja mwanawali ja mbelele. ¹⁵Kwa sababu jene,vavii palongolo ja chiti cha enzi cha chapanga,na vanhamudu jwene kilu na muhi katika hekalu lwake.Jwene jwa atamite kunani ja chiti cha enzi chasambaze hema jake panani jau. ¹⁶Chavaivonejee njala tena,wala njota kavena. Lyova chilavahomejeka,wala joto la kutiniha. ¹⁷Kwa kuwa mwanawalimbelele avii katikati ja chiti cha enzi chavywe nchungaji jwao,na chavalonghehe katika chembuchembu cha machi ga kulama,na chapanga chafute kila liholi katika mihu gao."

Chapter 8

¹Wakati mwanalimbelele paavopwike nhuri ya saba, pavii na ukimia kumbinguni nusu saa. ²Kisha alolite mahoka saba vavajemite kulongolo kwa chapanga,vakapekeha taumbeta saba.³Mahoka vangi vakahika,vakamulii bakuli ja dhahabu jinauvumba,ajemite madhabahuni.Vampekihe uvumba wamahena ili kwamba avohe pamonga na mahombi ga vaamini voha katika madhabahu ga dhahabu palongolo pa chiti cha enzi. ⁴Lyohi la uvumba,pamonga na mahombi ga vaamini,wakwelite kunani kulongolo kwa chapanga kuhumi mwa mavoko mwa mahoka. ⁵Mahoka atwahite bakuli ja uvumba na akatwelehe mwato kuhumi mumadhahabu. kisha atagite pahi kunani ja nchi,na kwahumi sauti ja mbamba,miali ja mbamba na litetemeku la nchi.⁶Vala mahoka saba ambao vvavii na tahumbeta saba vavii tayari kwakung'unda. ⁷Mahoka va kwanza aikung'winde talumbeta jake,na kopokii hula ya maganga na mwoto wawahangangine na mwahi,vaitagite pahi katika chilambo ili kwamba theluthi jake itinike,theluthi ja mikongo jatinike na manyalu goha ga chijani gakatinika.⁸Mahoka wa pili akungwinde talumbeta jake,na chindu kama chitombi chikpolongwa chachavii chitinika kwa mwoto vatagite kubahalini,Theluthi ja bahari javii mwahi. ⁹Theluthi ya ihumbe vomi katika baari yanywile,na theluthi ja jaharibiwe.¹⁰Mahoka vatatu akahona talumbeta jake na ndondo jikolongwa jikagwega kuhumi kumbinguni,jamulike kama tochi,kunani ja thaluthi ja luchi na chembuchembu cha machi. ¹¹Lihina la ndondo pakanga.theluthi ja machi javii pakanga,na vandu vahena vawhile kwaajili ja machi gagavii uchungu.¹²Mahoka ncheche vapigite talumbeta jake,na theluthi ya lwova vapigite pamonga na theluthi ja mwehi na theluthi ja ndondo.kwa jenejo theluthi ja tavoha ikaguka kuvywe luvendu; theluthi ja muhi na theluthi ja kilu javii jema mwanga.¹³Nalolite na najowine tai javavii kuwa ahombite katikati ya anga,akakeme kwa sauti jikolongwa, "ole,ole,ole kwa vala vavatama katika chilambu kwa sababu ja milipuku wa talumbeta jangabakila ambayo jivandaki kukung'unda mahoka gatatu."

Chapter 9

¹Kisha malaika va hano apigele lipenenga lake. Nalolite ndondo kuwoka kumbinguni jijawilile jigwile kwenye chimbo.ndondo japewite ufunguo wa livomba liielekea kwenye livomba langavega na pamwisho. ²Adindwile livomba na ukomo,na lyoi wakwalite panane kwa safu kuwoka mkati ya liwomba ngati lyoi kuwaka katika litanuli likubwa. Lyova na anga yabalikewe lyoi uvawokiti muliwomba.³Mkati ja lyoi nziye yawokite kuika panane ja chilambo nao vapatite makili ngati lila ja nge panane ja chilambo. ⁴Valongilile changadhulu mahaba katika chilambo au chichimela chachokachila chimaamba au mkongo,vangavega tu vandu ambao vavilejika na muhuli wa chapanga katika paji ja pamio jao.⁵Vapatiteyaka luhusa ya kuvakoma venaha vandu,bali kuvatesa tu kwa mieji hano uchungu wao wavile ngati jola wakuvina na nge panuma mundu. ⁶Katika siku jeneyo vandu chavalondi kuwega,lakini chavapatajika chapatai kuwega la kuwega chichivatilai.⁷Nziye yalandini na falasi yavaandie kwa ngondo.Kwenye mimutu jao kuvile na njindu ngati taji ya dhahabu na pamio pau yavile ngati ya binadamu. ⁸Vavile na mayunju ngati ja vambomba na minu gao gavile ngati galiimba. ⁹Vavile na idadi ngati idadi ya chuma na sauti matanda yao yavile ngati sauti ja matuka gamaena ya ngondo na farasi vavavile kujaula kungondo.¹⁰Vavile na mikela iluma ngati chiilele;katika mikela yao vavile na makili ya kudhulu vandu kwa mieji hano. ¹¹Vavile naye ngati mfalme panane yao malaika wa liwomba langavega na mwisho.Liina lake katika kibulania ni abadoni na katika kinjunani ana liina Apolioni. ¹²Ole ya kwanza jipitile. Nnolai! Baada ya jela kuna maafa gavena gaika.¹³Malaika wa sita vapigite lipenenga jake na nakajowana sauti yakawokaye katika pembe ja mdhabau ja dhahabu ambayo ivile palongolo ja chapanga. ¹⁴Sauti yanongolile malaika wa sita jijavile na lipenenga, "mwalekelai malaika ncheche ambao vafungite katika moto ukubwa Efrata." ¹⁵Malaika vala ncheche vavavile vavaandile kwa saa hiyo maalumu,siku jeneyo mwai weneo na mwaka weneo valekite vavakomai theluthi ja vanadamu.¹⁶Idadi ya maskali vavavile panane ya farasi yavile 200,000,000.Najowini idadi jao. ¹⁷Hela ivonikini pinalolai farasi katika maono gangu na vala vavakwelite panane yao vidali yao yavile ikele ngati moto.wa bluu upile na wanjano wangapiga.mimutu ya falasi yalandine na mimutu yaliimba na milimo yao wawokite lyoi na salfa.¹⁸Theluthi ya vanadamu vakomite na hao mapigo gatatu:moto,lyoi na salfa iyavokile katika milomo yao. ¹⁹Kwa kuvega makili yabfarasi yavile katika mlomo wao na katika mikila yao-kwa kuvega mikila yao yavile ngati liyoka,na vavile na mimutu ambayo vatumile kuvalekela mumavanga gabinadamu.²⁰Vandu vavabakile,vala ambao vavavile vavabakile na mapigo yao,vahutubia matendo gao vavavilenako vateile vala valekite yeka kuabudu mapepo na miungu ya dhahabu,fedha shaba maganga na mikongo-hindu ambayo iwezajeka kulola,au kugenda. ²¹Wala vahutubia ukomaji wao, uhavi wao,umalaya wao ndila yao ya kujiva.

Chapter 10

¹Kisha nalolite malaika vangivakolongwa vakaulukai pai panane ya mutu kuwoka kumbinguni. avile vafungite katika liwingu, na kwavile na upinde wa ula panane ya mutu wake. Pamio kake vavile ngati lyova na magendeli gake wavile ngati nguzo ya moto. ²Akamulikia gombo lidogo katika chiwoko chake lilivile vahekwile, naye avekiti chigendelo chake cha kulome panane ja bahali ya chigendelo chake cha kungea anane ja chlambo chiyomo.

³Kisha apaite sauti ya panane ngati liimba paunguluma, na wakati papaite sauti mbamba saba yaunguluma.

⁴Wakati radi saba payaunguluma, navile mandikila kujandika, lakini najowini sauti kuwoka kumbinguni yalongelai, "Tunza ivai sili kila ambacho radi saba ilongela. Kotakujandika." ⁵Kisha malaika wanimwene ajemite panane ja bahali na chilambo chinyomo, ajinu chiwoko chake panane kumbinguni. ⁶Na kulapila kwa yola jatama milele jwaumbite mbinguni na yoka ivila chilambo na yoka iveli, na bahali na yoka iviwile: "chukuvayejeka kuchelewa kavina. ⁷Lakini katika siku ile wakati malaika wa saba pachavandikila kupiga lipenenga lake, ndipo sili ja chapanga chivai itimizwe, ngati chalangize kwa vatumishi wake manabii." ⁸Sauti ninajoana kuwo kumbinguni jannongilile kavena: "jalaye, kutola gambo lidogo lavayekwile ambalo chivile katika chiwoko cha malaika jwajemite panane ja bahali na panane ja pai payumo." ⁹Kisha najawile kwa malaika na kunongelela ambele gombo jidogo. Anongilile ntilai gombo na lela litalifanya lutumbo lwinu livai na uchungu lakini katika nnomo winu chavai kunoga ngati uchi." ¹⁰Natoite gombo jidogo kuwoka muchiwoko mwa malaika na kulela. na uchungu. ¹¹Kisha baadhi ja sauti ynongilile, "mwesa kutabili kavena kuusu vandu vamaena, mataifa, lugha na wafalme."

Chapter 11

¹vambikiye nnai wa kutumila ngati luyatu lwa kumila. Vangalile, "mmokai na mwakapimai hekalu la chapanga na mazabau,na va vavaabudu mkati jake. ²Lakini nkokupima eneo la ua wa kunja ya ekalu kwa kuvega vapikii vandu va mataifa. chavaulevetiaye muchi mtakatifu kwa muda wa miehi alobaini na ivena.³Nawapikia mashaidi vangu vavele mamlaka ya kutabili kwa muda wa siku 1,260,vakavai vawaliti magunia. ⁴Havava mashaidi ni mikongo ivana ya mizetuni na minala ivana ambayo ijemete palongolo ya Bambo va chilambo. ⁵Ngati mundu wayokoyola chaamulai kuvadhulu,moto kuwoka mnomu mwao na kuvadhulu adui jao. Yayoka awapala kuvadhulu lazima vankomaye kwa ndila ajeje. ⁶Avava mashaidi wa uwezo wa kufunga anga ili kwamba hula ilonyaye wakati vatabili. Vana makili ya kubadili mchi kuwega miyai na kuimenya pai kwa kila aina ya pigo wakati wowoka vakapalai. ⁷Wakati paivahikai vajomwili ushuuda vao, chela chinyama kukiumila mola milivomba lilivile na mwisho chalendaye nngondo dhidi jao. Chavashendaye na kuvakoma. ⁸Yega yao chigonaye katika mtaa wa muchi ukolongwa (ambao kwakulandikila vaukemela sodoma na misli) ambapo Bambo wao alisulubiwa. ⁹Kwa siku idatu na nusu baadhi kuwoka katika jamaa ya vandukabila,lugha na kila taifa chavalolaye yega yao na chavawoajeka kibali kuveka katika kabuli. ¹⁰Vala vavatama katika chilambo chavaengwaye kwa ajili yao na kushalila,hata kutumiana zawadi kwa sababu venava manabii vavena vatesite vala vavatamai katika chilambo. ¹¹Lakini baada ya siku idatu na nusu pumzi ja uhai kuwoka kwa chapanga chivavajingilaye navombi chawa jimai kwa magendelo gao. Hofu jikolongwa chivavagwelele vala vavavlola. ¹²Kisha chavajawanai sauti jikolongwa kuwoka kumbinguni yavalongilile, "Ikae kungoni! "Nao chavajaulai panane kumbinguni katika liwingu,wakati adui jao valola. ¹³Katika saa jojo chukuvegai na lelemeko likongwa la alidhi na pamonga ya kumi ya muchi chugwai, vandu elfu saba chavakomai katika tetemeko na chavakomai katika tetemeko na chavabakilai hai chavavayogoai na kupela utukufu chapanga wa kumbinguni. ¹⁴Ole ya ivena ipetite. Nnolai! Ole ja idatu ihika halaka. ¹⁵Kisha malaika wa saba apigite lipenenga lake, na sauti jikubwa zilinena kumbinguni na kulongela, "ufalme wa chilambo uvile ufalme wa Bambo witu na wa kristu wake chava tawalai milele na milele. ¹⁶Kisha vazee ishilini na ncheche vavile vatamite paiti ya enzi alongolo ja chapanga vagwile vene pai paalidhi,pamio gao ihinime pai nao vaabudu chapanga. ¹⁷Valongile,"Tiwoa shuklani jitu kwinu. Bambo chapanga.mtawla panane ja woka ambaye avile na ambaye akavile kwa sababu umetwa makili kwinu jikolongwa na kuaza kutawala. ¹⁸Mataifa vayomite lakini gadhabu jinu ihikite. wakati uhikite kwa wafu kuhuumiwa na mwenga kuwazawadia vatumishi wao manabii vavaamini na vala vavavile na ofu na liina lake woka vavena vangafaa chindu na vavavile wa kuwaubili vala ambao vavile vaalibu chilabo. ¹⁹Kisha ekalu la chapanga kumbinguni vayekwile na lisanduku la agano lake lavonikini mkati ya ekalu lake kwa vile na miali ya mwanga,kelele,ngulumo na mbamba tetemeko la alidhi na maganga na ula.

Chapter 12

¹Ishaa jikolongwa javanikini kumbinguni: mmbomba javahikilile na lyuva, na avile na miei pai ya magendelu gake na taji ya ndondo kumi na ivena yavile panane ya mutu wake. ²Avile na chitumbo na avile alela kwa ajili ya maumivu ya lileleka-katika uchungu wa kujifungula. ³Na ishala jenge javonikini kumbinguni nnolai! kwavile na liyoka likele likubwa ambaye lavile na mimutu saba na manyelu kumi, na kwavile na taji saba yeneyo mumutu mwake. ⁴Nkela wake wakokotai theluthi jimonga ya ndondo kumbinguni na ihitaga pai pachilambo. Lijoka lajemiti palongolo ja mmbomba jwavile avandikila kuveleka, ili kwamba wakati aveleka, apate kumila mwana wake. ⁵Amelike mwana, kang'eja wa kilome ambaye chalawalaye mataifa goka kwa luyatu ya chuma. Mwana wake anyakuliwe panane kwa chapanga na yeneyo chiti chake cha enzi. ⁶Na mmbomba atiliti kumanyai, mahali paviile chapanga avile ahandie eneo kwa ajili yake ili aweze kuudumia kwa siku 1,260. ⁷Yenu kwavili na ngondo kumbinguni. Mikaeli na malaika wake vakakomana na hela lijoka; na liyoka likubwa na malaika wake vakakomana nawo. ⁸Lakini liyoka lavilejeka na makili ya kutosha kushinda. Kwa jole avilejeka kavina nafasi kumbinguni kwa ajili jake na malaika wake. ⁹Lijoka likubwa-lela liyoka la zamani valikemela ibilisi au shetani ambaye avakonga-chilambo chizima akataga pai katika chilambo na malaika wake avatagite pai pamonga najwene. ¹⁰Kisha najowini sauti jikubwa kuwoka kumbinguni: "henu wokovu uikiti, makili-na ufalme wa chapanga witu na mamlaka ya kristu witu, kwa kuvega mshitaki wa nnongo witu vatagite pai--ambaye avatakile mbele ja chapanga witu mui na kilu" ¹¹Avashindite kwa miyai ya mwalimbelele na kwa lilowi la ushuda wao kwale na kwa lilowi la ushuhuda wao kwa maana vapalayeka sana kutama kwao hata kuweka. ¹²Kwa yeneyo, ishangalilai mwenga mbiguni, na woka vitama mkati yake. Lakini ole wa pai na bahali kwa sababu mwovu ayelile kwinu avilenayo nyela jikali kwa sababu amanya kumba ana muda kidogo tu. ¹³Wakati liyoka patambwile kuvega vatagite pai kwa pai afalitemmbomba ambaye avile aveliki mwana wa kilome. ¹⁴Lakini mmbomba vapikie mapanulu avana ya tai jikubwa, ili kwamba aweze kuhomba hadi kwenye lieneo lavaandie kwa ajili yake kola jangwani, eneo ambalo ngavekiti kutuza kwa wakati nyakati na nusu wakati-mahali pangaweza kupafikila lenelo liyoka. ¹⁵Liyoka lahilile machi kuwoka panomo mwake ngati luchi, ili atende ghalika ya kugalikisha. ¹⁶Lakini ardhi ya isadia mmbomba. Wayekulike nnomo wake na kumila moto wahunite liyoka kuwoka munomowake. ¹⁷Kisha liyoka layomile mmbomba najombe akawoka na kutenda ngondo na uveleki wake woka-vala vavatii amli ya chapanga na kukamula ushuhuda kuhusu yesu. ¹⁸Kisha liyoka lajemite panane ja hanga ufukwe wa bahari.

Chapter 13

¹Kisha nalolilechinyama chawokai mubahari. Avile na manyeru kumi na mimutu saba. katika manyelu gake kwavile na taji kumi, na katika mutu wake kwavile na malowi ya kufalu kwa chapanga. ²Acheche chinyama chinichiweni ni ngati chui. magendelo gake gavile ngati ya dubu na nnomo wake wavili ngati wa liimba, lela lihoka apelite makili na katika chiti chake cha enzi, na mamlaka gagavile makili sana a kutawala. ³Mutu wa chinyama mmongawapo chawonikini kuwega vakangiche na chafatite chinyama. ⁴Pia vaabudu liyoka, maana apikiye mamlaka jola chinyama, vakaabudu chinyama pia na vajendelela kulongolo mweneke ngati chinyama? na "mweneke chakomane naye?". ⁵Chinyama vachipikii nnomo ili alongelai malowi ya kijisifu na maligo. Vahuluhusu kuwega na mamlaka kwa miei alubaini na ivena. ⁶Yeneyo chinyama chafungwile nnomo wake kulongela maligo dhidi ja chapanga akaliliga liina lake, lilowi lilivile akatama na vala vavatama kumbinguni. ⁷Chimanya vahuluhusu kutenda nngondo na waamini na kuvashinda pia vapikiye panane ya kila kabila, vandu, ligha na taifa. ⁸woka vavatamaye pachilambo vatavaabudu yeye, kila mmonga ambaye liina lake vayandikeyeka, toka uhumbaji wa chilambo, katika chitabu cha uzima, ambacho ni cha mwana limbelele ambaye vachinjite. ⁹Ivile jwayoka avile lisikilo na ajoanaye. ¹⁰Ivile mmongawapo vantolite mateka, na gagavile mateka chayaulia, yakavai mmongawapo chakomai kwa upanga, kwa upanga chavaika. awowo ni wito wa utukufu na uvumilivu na imani kwa vanava vavavili watakatifu. ¹¹Kavele nalolite chinyama chenge chiika kuwoka katika chilambo. chivile china manyelu avana ngati limbelele na chalongile ngati liyoka. ¹²Alaingie mamlaka goka katika jola wa kwanza katika kuwega kwaki, na kutenda katika chilambo na vala vavatama kuabudu chela chinyama cha kwana, yula ambaye livanga lake lipolite. ¹³Ateite muhujiza wa makili, hata ateile moto uhelele katika chilambo kuwoka kumbinguni palongolo ya vandu. ¹⁴Na kwa ishala ahulusu kulenda avakongite venava vavatama katika chilambo avalongilile valengenezaye sanamu kwa heshima ya chinyama ambaye chavile vachidumu ili kwa upanga laikini chakona chiishi. ¹⁵Chauhusiwe kuwoa pumzi katika jela sanamu ya chinyama jela sananu jiwesayeka kulongolo na kusababisha vala woka vavakanite kumwabudu chinyama vavakomai. ¹⁶Pia vakalazimisha kila mmonga, jwangavega na thamani na jwavile makili, tajili na masikini, huru na mtumwa, kupokela alama katika chiwoko wa kulome au katika paji la pamio. ¹⁷Lavile aiwekani kwa kila munda kuemelesha au kuemela jwavile alama ya chinyama, na jeneyo ni namba ya kuakikisha liina lake. ¹⁸Ajeje jiilaje busala jakavai yoyokajola ana ufahamu, munekaye aweza kutenda hesabu ya mambo ya chinyama. Maana ni namba ya kibinadamu. Namba jake ni 666.

Chapter 14

¹Nailoliekie na haiwonite mwana wa limbelele ajemite kulongolo jangu kunani ja chitombi sayuni. Pamonga naye vavile 144,000 wenye liina lake la Tate vake lijandikwe katika upaja ja pamiu pao. ²Najoine sauti kuwoka kumbinguni ikajooneka ngati nguromo za machi gamaena na sauti jikolongwa ja radi. Sauti yanaijoineni ngati vabula chinubi jao. ³Vajimba nyimbo a mpya palongolo za chiti cha enzi na palongoro za wenye wome ncheche na vazee,njeta hata yunauwezo va kulijigana hayoyo nyimbo isipo kua kwa 144,000 ambao vakomboliwe kuwoka chilambo. ⁴Havava ni vala anbao vakajimakie yeka vene kwa vadara,maana vajitunite vene,dhidi ja matendo ja zinaa. Ni hawa ambao vankangwele mwana wa limbelele popoka paa yawile,hawa vava komboliwe kuwoka kwa vanadam vavile matunda ja kwanza kwa chapanga na kwa mwana wa limbelele. ⁵Njeta inami waupatikine katika milomo jao;varaumiwa yeka. ⁶Nawonite malaika vangi aombite katikati ja mbingu,ambayo mwenye ujumbe wa kumbinguni wa habari ja amboni kwa kuwa tangazila vene kutama dunia kwa kila taifa, kabila, lugha,na vandu. ⁷Avakemile kwa sauti kuu,munjogope chapanga na mumpetele utukufu. Kwa maana muda wa hukumu uvandakile, twanabudu yeye jwaumbite mbingu,na dunia,na chemichemi za machi. ⁸Malaika vangi-malaika wapavina akangwile arongile, "ngwile babeli mkuu,ambaye mwaakengite mataifa divai ya ukahaba,divai ambayo yaletite gadhabu kuchana jake. ⁹Maraika jongi-vatatu-avakangwile,akarongela kwasauti kuu. Jojoka atakae mwabudu ayoyo chinyama na sanamu jake, na kupekela alama katika lipaja lake pamiu au mawoko. ¹⁰Yeyepia chanyuege divai ja ghadhabu ja chapanga, divai ambayo iandaliwe na kujita bila kuangangana katika chikombe cha hasira jake mundu jachajywae chateswe kwa moto na moto wa chibeliti palongolopa,malaika zake watakatifu na palongoro za mwana limbelele. ¹¹Na liohi la mauivu gao ajawile palongolo na milele,na vakaviyeka na mapumziko mui au kilu-hao waabuduo chinyama na sanamu jake,na kila mundu jwapokile alama ya liina lake. ¹²Awowo ni wito wa subira na kuina kala kwa vaaminifu,vala ambao hutii amri za chapanga na imani katika yesu. ¹³Najoine sauti kuwoka kumbinguni,irongela, njandike hayo.Heri wafao katika Bambo." Ndio," arongela ntima, "ili vawese kupomolela kuwoka kwenye maengu gao, maana matindogao chiga gao chakagule." ¹⁴Narolite na nawene kwavile na liundi lansofi,na jwatamite paliundi ni mmonga jwaavile na mfano wa mwawa mundu. avile na tajili la dhaabu katika mutu wake na mundu ukali katika luwoko rwake. ¹⁵Malaika vangi kavina ahikite kuwoka kwenye lihekalu na alikemile kwa sauti kuu kujaula kwa yola jwa atamite katika liundi: "ntole chikwa kwa chino nwanze kuuna. Kwa kuwa muda wa mavuno uwandie,maana mavuno gagavile katika dunia gaundite. ¹⁶Kavena yora jwaavile kwenye liundi aupeishe muda wake kunani mwa chilambo,na chilambo ikabenwa. ¹⁷Na malaika jongi ahikite kuwoka kwenye lihekaru la mbinguni; naye avile na chikwakwa chikali. ¹⁸Na akona malaika jonge ahikite kuwoka kwenye madhabahu,na malaika jwaavile na alaika kunani ja moti. Ankemile kwa sauti kuu malaika ambaye akavile na chikwa kwa chikali, "ntole chikwakwa chikali na mugakusanye matawi ga mzabibu kuwoka kwenye mzabibu hino hiundite." ¹⁹Malaika apelize chikwakwa chake katika dunia na akusinye mavuno ga zamzabibu ja dunia na ajugujile katika lipipa likorongwa la divai ja ghadhabu ja chapanga. ²⁰Chujio la divai valipondite pondite kunja ja muchi na mia yajitike kuwoka ja muchi na miahi jajitike kuwoka katika chenecho kimo cha hatamu ja farasi,kwa stadia 1,600.

Chapter 15

¹Kavena aiwene ishala jenge kumbinguni,jikalongwa jaivii jakushangaza;kwaviii na mahoka saba vavavii mapigo saba, ambayo gavii mapigo ga mwisho (katilea ganaga hasira ya chapanga javii itimilike).²Naiwene kila chachehumila bahari bilauri yavahangangine na mwoto,na jajemite papembeni ja bahari ambapo vala vavavii va vashindi dhidi ja inyama na imokomoko ywake,na lwake,panani pa namba jajiwakilishe lishina vavii vakamuli himbi yavapekihe na chapanga.³Vavii vajembe nyembu ja musa,ntumishi wa chapanga,na nyembu ja mwanawalimbelele: "mahengu jake jikolongwa na ina kushangaza,Bambo chapanga,jwatawala ywoka.nhaminifu na ndela jake ni jakweli,mfalme wa hlambo. ⁴Vani ashindwe kunhofu mwenga Bambo na kulitikuza lihina lwake? kuwa mwenga kajika gavii na ntakatifu hlambo goha chagahike na kunhabudu kulongolo jake kwa sababu avimwema na matendu gake gamanyakine.⁵Baada ja mambu genaga alolite,na sehemu jitakatifu sana,ambapo pavii na hema ja ushuhuda,javakongi kumbinguni. ⁶Kuhumii mahali patakatifu sana vakahika mahoka saba mumapigu sabavawalite mavazi gamboni,chitani chachivii ching'alima na nshipi wa gazabu jailudi ifua ywawo.⁷Mmonga wa vala vavavii vomi ncheche kwa vakavoha kwa mahoka saba mabakuli saba ga dhahabu gatwelii gazabu ja chapanga juna kuishi milele na milele. ⁸Mahala patakatifu sana kwavii na luhohi kuhumi muutukufu wa chapanga na kuhumi muuwezawake. Njeta hata mmonga jwaawezite kujingi mpaka mapigo saba ga mahoka saba pagatimile.

Chapter 16

¹Najowine sauti ikolongwa jikemela kuhumi pa sehemu jitakatifu na jalongela kwa vala mahoka saba, "Njaule na mukannange kunani ja chilambo mabakuli saba ga dhahabu ga chapanga.²Mahoka gakwanza ajawile na kunnanga bakuli jake katika chilambo;majelaha gabaya na gavii na maumivu gakali gavii kwa vandu vana halama ja chinyama,kwa vala ambao vavahabudu imokomoko ywake.³Mahoka ga pili alangite bakuli lwake katika bahari;jakavywe kama damu ja mundu jawhile,na kila chiumbe womi katika bahari chajomwike.⁴Mahoka jwa idatu akajita bakuli lwake katika lochi na katika chambu cha machi,ikacyowe damu ⁵Najohine mahoka machi galogola, "mwenga ni mwanhaminifu-mmonga javii na jwaavile,ntaatifu-kwa sababu muiletite hukumu jweneyo. ⁶Kwa sababu vajitite dama ja vandu nde chavastahili." ⁷Najohine mdhabahu gajibu, "Ena Bambo chapanga jwa kutawala kunani ja ywoha, hukumu jake kweli nahaki.⁸Mahoka wa ncheche ajilite kuhuni bakula jake kunani ja lwova na kulipekeha uhusa kutiniha vandu kwa mwoto. ⁹Vavatinihe kwa joto la kutisha,na vakaliufuru lilovi la chapanga,jwavii na makakala ga mapigu goha,vavinakutbu wala kumpekeha jwene utukufu.¹⁰Mahoka wa tano akajita kuhumi bakuli lwake katika chiti cha enzi cha chinyama,na luvendu lagubike ufalme wake. Vaywagite minu katika maumivu gakali. ¹¹Vakanniga chapanga jwa kumbinguni kwa sababu ja mahumivu gao na majelaa gao,na bado vajendelile kuhabudu kwa chela chavachihengite.¹²Mahoka jwa sita ajitite kuhumi mwa bakuli jake katika lochi lukolongwa, frati na machi gake gajomite ili kuwesa kuhandaa ndela kwa vafalme vavahika kuhumi kumashaiki. ¹³Nauwene mitima hidatu ihakwa yavonakine kama manyoto gahumi kunja ja nnomo wa jola lijoka,jola chinyama na jola nabii jwa unami. ¹⁴Ni ntima na pepu ihenga ishara na matipu,vavii vajaula kwa wafalme va chilambo ywoka ili vaweze kwakusanya pamonga kwa ngondo katika siku kuu ja chapanga, jwa kutawala panani ya ywoha.¹⁵("Nnolaje! nhika kama jwakujiva! Heri jwadumu katika kuchehe, jwatunza mavazi gake ili awese kujaula kunja uchi na uivona honi jake.") ¹⁶Vavaletite pamonga katika sehemu javakemela katika kiebrania Amagedoni.¹⁷Mahoka jwa saba ajitite kuhumi mubakuli mwake katika anga,kisha sauti jikolongwa jajowanike kuhumi patakatifu na kuhumi chiti cha Enzi,chalogwile, "Ijomwike!" ¹⁸Pavii na miale ja mwanga wa mbamba, ngurumu, ishindu ya mbamba,na litetemeku la kutisha litetemeku likolongwa la ardhi ambalo lawaiteje kuhumi pachilambo ambalo lawaiteje kuhumi pachilambo tangu vanadamu pavavii pachilambo hivyo litetemeko likolongwa zaidi. ¹⁹Muchi ukolongwa wagawanyike katika sehemu hilatu na machi ilambo gakagwega. Kisha chapanga ankombwishe Babeli nkolongwa, akaupekeha muchi wene chikombi chachatwehi chivai kuhumi munyela jake jajavii jikali.²⁰Kila chisiwa chahovalile na chitombi chavonakineje kavena. ²¹Hula jikubwa ja maganga,javii na uzitu wa talanta,jahulwike kuhumi kumbinguni kunani ja vandu,na vakamlaani chapanga kwa mapigu ga hula ja maganga kwa sababu lela lipigu lwavii libaya sana.

Chapter 17

¹Mmonga wa maoka saba ahikite na kunongelela, "hikae, chinanagie hukumu ya kahaba mkuu njwatama kunani ja mchi gamaena. ²Eno vafalme wa chijiji vateile mambo gachikeva na kunani ya mvinyo wa uzinzi wake vavatama padunia valelite." ³Mahoka gadoile katika ntima mpaka nyikani, na namwene mdala atamite kunani ja chinyama nkele jwatwelile maina ja maligo. Hinyama avile na mutu saba na pembe kumi. ⁴Mdala vawalike ngowo ya zambalau na hikele na vapambite kwa dhahabu, maganga gakadeni, na lulu, avimbe cha dhahabu chichatwelile chiokola chake. ⁵Panane pa litama la kumio kwake lijandikwe lihina la siri: "BABELI MKUBWA, MAU WA VAMAKAHABA NA YA HINDU YA KUCHUKILA YA PADUNIA." ⁶naiwene ya kuvega mdala hayoyo avile alewite kwa mihae vakilistu na minyae ja vavawile kwa ajili ya yesu. Kandai panamwene vavile na mshangao ukolongwa. ⁷Henu maoka akanengelela, "kwa ndava yanike nnapa? cjinanongelele maana ja mdala na chinyama njwachatoke (chinyama huya junamimuti saba na zile manyelu kumi). ⁸Chinyama njwamwene avile, haviyeka kavena henu, lakini havile tayale kukwela kuwoka katika liwomba langavega napamwisho. Heno chaye ndelele na kuhalibia. Vala vava tama kunani ja padunia, vala ambao maina gao gangayandika muchitabu cha uzima tanga pavavekite msingi ya pachilambo-chavalape pachavamona chinyama njwavile ngati havijeka henu, eno havile kalibu kuika. ⁹Kukemela huu ngati ya malango zilizo na hekima. Mimutu saba ni hitombe saba ambapo ndala atamite panani pake. ¹⁰Nayo pena wafalme saba. Wafalme ano vagwile, mmonga avile, na jonge haikite bado; ngati pachaikae, cha tome kwa muda udogotu. ¹¹linyama njwavile, lakini henu hajijelka, njene, pia ni mfalme njwanane; lakini ni pamonga wa wale wafalme saba, na jwajaula ngati kuharibia. ¹²Zeke manyelu kumi nguwigaweni ni vafalme kumi ngati wapokelele ufalme, henu chavapokele mamlaka ngati ufalme kwa sasa mmoga pamonga kinyama. ¹³Havava nashauli mmonga, na chavapele makili gao na mamlaka yule linyama. ¹⁴Chavaenge ngondo baina jao na mwana wa limbelele lakini mwana wa limbelele chashinde kwa yeneyo ni Bambo wa mabambo na mfalme wa va wafalme-na, katika yeye avakemile vatuangwile, tavaaminifu. ¹⁵Malaika anongalile, "gala machi ngumwigaweni, hapahapa patamite yule vakaamba ni vandu, makonganeko mataifa na lugha. ¹⁶Genegala manyelu kumi gamugaweni-genega na chela chinyama chavachukile jola kahaba. Navenavala chavatende kuvega kayika na matakugawaka, cha chavalege yegayake, na kuteketeza kwa moto. ¹⁷Maana chapanga avekite mitima mwake kugega kusudi lake kwa kukubaliana ya kupela chinyama makili gao kumtawala ngati malovi ya chapanga pachagatimilahi. ¹⁸Jola mdala jamwene ni muchi wola ukolongwa uhutawala juu a wafalme wa padunia."

Chapter 18

¹Baadaja hindu yenjenu namwene maoka jongi auluke pae kuuma kumbinguni. Njwene avile na mamlaka kuu,na muchi yaagize kwa utukufu. ²Alelite kwa sauti jikubwa,alalongela,"mngwile,mngwile wola muchi ukubwa Babeli! uvile sehemu patama mapepo,na sehemu palitama kila ntima uhakwa,na sehemu yatama lala hakwa na chijuni njwachikila. ³Kwa kuvega litaifa gaha ganjwele mvinyo wa kunyela ya uhasherati wake ngati kunetela kuchikila vafalme va chilambo vazinite nakovatenda biashara vachirambo vavile vatajili kwa makili ja kuishi gake ya anasa. ⁴Kisha najohine sauti jenge kuuma kumbinguni ilongela, "mmoke kwake vandu vangu, ili kotokuika mkaenga katika dhambi jake,na ili mkihika mkapo kela mapogo gake yoyoka. ⁵Dhambi jake hilundikine kunane kumbinguni,na chapanga agakombwike matendo gake maovu. ⁶Mnepe ngati chumwalepete vangi,na mkanene mara ivina kwa chetare,katika chikombe chaangasine kuchangana mara ivina kwaajili jake. ⁷Ngati chaitukuze njwene mwenga na kuyomoka kwaanasa,mpelai mateso gamaena na kuuzunika. kwa kwakuvega kulongela kutima mwake, 'ndamiti ngati kamwali;wala siyo mkeva na wala chinolejeka kuvomboleza. ⁸Kwayeneyo mkati ya lichova limonga mapigo gake chaganemele: Chifo kuvomboleza,na njala,kuyamila kwa moto,kwa kuvega Bambo chapanga ni junamakiri ,nani nhukumu wake." ⁹Vafalme wa padunia vavazinite na kuchanganyikiwa pamonga nako chava lele na kuvombaleza patavaunae roi wa kupyega kwao. ¹⁰Chavajeme kutari naye,kwakujogopa ya kuvina gake na kulongera, "Ole, ole, kwa muchi,ukubwa,Babeli, muchi una makiri,kwa lisaa limonga hukumu ake ihikiti. ¹¹Vatenda biashara va chirambo kulela na kuomboleza kwaajili jao.njeta hata mmonga njwaemela hindo jake kavena. ¹²Hindo za dhahabu,hera, maganga,lulu,kitani,chambone,dhambalau,lavile,likele,aina yoa ja mikongo ja kununga kunyamba,kila chindo cha manyelu gandombo,kira chindu chavatenganize kwamkongo wa machova,mgonda,chiano,liganga. ¹³Mdalasini,viungo,uvumba,manemane,ubani,mvinyo,mafuta,unga mzuri,ngano,ng'ombe na limbelele,falasi na magari,na watumwa,na mtima za vandu. ¹⁴Matunda gagapalite kwa makiri gao gawokite kuwuka kwako,anasa yave yoa na mapambano gawokite chagapatikanajeka kavena. ¹⁵Vavatenda biashara va yitu ivi wapatite utajili kwa mapenzi gake chavajimite kutali kuuma kwake ngati ja kujogopa ja kuvina gake,wakalelai kwa sauti ja kuwomboleza. ¹⁶Walongile, "Ole,ole,muchi ule ukuu uvawalike kitani chambone,zamalau,na hikele,na kipamba,kwa dhambalau,na hindu ja kadani na lulu.!" ¹⁷Mkati ja saa limonga utaili woa weneo wawokite kila nahodha va meli,kila bahari,nawoa wanamachi,navoa vavatenda maengo mubaharini,vajemite kutali. ¹⁸Valelite pavawene lioyi kwakuvina kwake.valongile, "ni muchi ng'ani ulandana na muchi hawowo ukolongwa.?" ¹⁹Vatagite nchikonjo kunani ja mutu wao,na valelete,yakopwike maoli na kuvomboleza, "Ole,ole muchi ukolongwa mahali poa vavavile na mali gao mubahali wavoli matajili kuvokana na utajili vake,mkati a lisaa limonga vajanga mile." ²⁰"Kuekerela panani jake,kunani mwangota mwenga vakiristu,mitume,ni manabii,kwa maana chapanga aletile hukumu nywiti panane jake.!" ²¹Mahoka mavene makiri anyakwile liganga ngati liganga likubwa la kuyagila na kutaga mubahari,alongile, "kwa ndela hajeje,Babrli,wola muchi ukolongwa,chuutagwe pai kwa ukatili na kuwonekana kavena. ²²Sauti ja vinanda,wamiziki,vakirite filimbi natarumbeta chavajoanejeka kavena kwinu,wala fundi wa aina yoyoka chavonekane kwinu. wala sauti ja kinu nakuyoana kavena kwinu. ²³Mwanga wa taa uakajeka mkati jake,sauti ja mkolonga ndoa na mbuya ndoa nakujoaneka kavena mkati jake,maana vatendabiashara vake vavile vakolongwa wa chilambo na wa mataifa, vakongite kwa uhavi wake. ²⁴Mukati mwake miae ya manabii na waamini yawonekine,na miae ya woa vvakomite kunani ja chilambo.

Chapter 19

¹Baada ja mambo hadodod na oine sauti ngati ja milio ukubwa va likundi likolongwa la vandu mbinguni ilongela, "haleyuya. wokovu,utukufu,na makili ni vya chapanga witu. ²Hukumu jake ni chakak na zahaki,kwa kuwa ahukwime kahaba mkuu jwaialibie nchi kwa uzinzi wake ateile chisasi kwa mia ja vatumishi vake,ambayo aijitite yuene."³Kwa maa ja ivena alongile, "halelu ja! lioiliwoka kwake milele na milele. ⁴vala vazee ishilini na vancheche na ihumbe hai ncheche vakasujudu na kumwabuduchapanga waatama kwenye chiti cga enzi. Vakavile vakilongela, "Amina.Haleluya!"⁵Ndipo sauti tawokite kwenye chiti cha enzi,yarongile, "munsifu chapanga witu, enyi vatumishi vake voa, mwangota mwenga mnaomcha juene,voka wasio na umuhimu na wenye makili.⁶Ndipo najoine sauti ngati ya likundi likubwa lavandu,ngati sauti ya ngulumo ya machi gamaena,na ngati ngulumo ya mbamba,ilongela, "Haleluya! Bambo ni chapanga witu,mtawala kunani ja voka,atawala.⁷Na tushangilila na kufulaina kumpela utukufu kwa sababu harusi na sherehe ja mwanalimbelele hiikite,na mbuya harusi avile tayari." ⁸Arusiwe kunwalika kitani safi na yuene kung'aa (kitani safi matendo ja haki ya vaumini).⁹Malaika alongile na nenga, "muga yandike hagogo: vabalikiwe vavanvalike kwenye sherehe ja harusi ja mwana limbelele. "hela hela anongalile, "hagaga ni marovi ga chakaka ga chapanga." ¹⁰Nilisujudu parongolo ja magolo gake nikamwabudu,lakini anongalile, "nkotakutenda yeneyo! Nenga ni ntumishi njino na wa nnongowino mwenye kuukamula ushuuda wa yesu. Mwabudu chapanga, kwa kulyega husuuda va yesu ni ntima ja unabii."¹¹Kisha nawene mbingu idindwike,na nnole kwavile nafarasi ja nsofi! Na yola jwaavile akwelite vankema mwaminifu na wachakaka. Ahukumu kwa haki na kutenda vita. ¹²Mu gakeni ngati mwali wa moto,na kunani ya mutu wake ana Tati yamaena. Ana liinalali jandikwe kunani jake langalimanya mundu yeyoka panga vyega juene. ¹³Awalite livazi vavalitolite katika miai, na liina lake vankemile neno la chapanga.¹⁴Majeshi ja mbinguni gavile gankagula kunani ja farasi wansofi,vavawakwe kitani jaamboni, ja nsofi na jaamboni.¹⁵Kinywani mwake hawoa lipanga ukali ambao ungaangamiza mataifa,naye chaavatawale kwa yatu ja chuma juene hugalevetela yombo ja nvinyo kwa nyela ikali ja chapanga,hutawala kunani ja voka. ¹⁶Juene vanjandike kunani yavazi lake na katika paja lake liina, MFALME VA VAFALME NA BAMBO VA MABAMBO.¹⁷Naiwene malaika ajemite katika liova,avakemile kwa sauti kuu ijuni yoa yaiomba kunani, "Nhike, nkusa nyike pamonga kwenye chakulya kikuu cha chapanga. ¹⁸Nhike nniege nyama ja wafalme,nyama ja majemedali,nyama ja vandu vakubwa,nyama ja farasi na vakwela farasi,na nyama ja vandu voa,vavavile huru na vatumwa,vangalina umuhimu na vakola makili.¹⁹Namwene nnyama na mfalme wa nchi pamonga na majeshi gao. Vakavile vaji pangite kwa ajili kutenda vita na mmonga jwaakwelite falasi na jeshi lake. ²⁰Chinyama vachikamwile na nabii wake wa vainami yaiteile ishara katika uwepo wake kwa ishara ayeye avakongite vala vava ipokile cha ya chinyama wa walio isujudia sanamu jake. Voa vavena vavatagite vangali vazima katika ziwa la moto lalijaka kwa chibeliti.²¹Vala vavabakile vava komute kwa upanga vava wokite munnomo mwa umonga jwa akwelite kunani mwa farasi.Ijuni yoa yalile mizoga ja yega jao.

Chapter 20

¹Kisha aiwene mahoka gahuluka kuhumi kumbinguni,gavii na junguo ja livomba langali na mwishu na nnyololo ukolongwa mmavoko gake. ²Ankamwile yula liyoka,liyoka la zamani ambalo ni ibilisi au shetani,na kuntava miaka Elfu. ³Andagite mulivomba lwangali na mwishu,akalitava na kulileke nhuri kunani jake. Jeneje javii ywene ili kwamba akotokwakonga ilambo ywenge mpaka miaka Elfu pachaijomokaje. Baada ja pene,chaaneka uhuru kwa muda uchokopi. ⁴Kisha aiwene hiti ya enzi. Vavavii vatamile ni vala ambao vavii vapekihe mandeka ja kulukumuhela hela aiwene nafsi ja vala amao vavii vaadamwi mimiete ywao kwa ajili ya ushuuda kuhusu yesu na kwa lilovi la chapanga.Vavii vahamwidejeka nnyama au imokomoko ywake,na vakanite kuupokela alama kunani ja paji ja pamihu jaojao au luvoko.Vahikite pazamani,na vatawile pamonha na kristu kwa miaka Elfu. ⁵Vafu vavabalikile vahikitejeka muvomi mpaka mpaka miaka Elfu pavavii ijomwike wene nde ufunuo wa kwanza. ⁶Jwabarikiwe na ntakatifu ni mundu jojojwoka ambaye ato nafsi katika ufunuu wa kwanza! mauti ga pili gangali makakala ga vandu kama vena. Chapanywee na makuhani wa chapanga na kristu na chavatwale na jwene kwa miaka elfu. ⁷Wakati miaka elfu pachaihihikaje mwishu, shetani chavavopotee kuhumi kugereza mwaki. ⁸Ajaula panja kwakoga hilaambo katika kona ncheche ya chilambo-Gogu na Magogu-kwaleta pamonga kwa ajili ya ngondo. Chavyavee na vamaheha kama nhanga wa mubahari. ⁹Vajawile kunani pa tambalale ja chilambo navene vatindile kambi ja vaumini,muchi wavaupala.Lakini mwoto wahikite kuhumi kumbinguni na kwahangamiza. ¹⁰Shetani ambaye aakongite,vaatagite munkati ja liziwa lalijaka chibiliti,ambamo inyama na unabii wa unami vavavii vaatagite. Chavaatase kilu na muhi milele na milele. ¹¹Kisha aiwe chiti cha enzi chikolongwa chansopi na jola ambaye atamite panani jake. chilambo na mbingu jatilite kulali kuhumi katika uwepu wake,lakini pavijeka nafasi jao kujaila. ¹²Navawene vavaywile-hodai na vangali na umuhimu vajemite katika chiti cha enzi,na hitabu vagubukuline,kisha hitabu cha vomi,wafu vaahukumiwa kwa kila chavajandike munkati ja hitbu,matokeu ga kila chavahengite. ¹³Bahari javavohite wafu ambao vavii munkati jake. Chiwa na kuzimu yavavohite wafu ambao vavii munkati jake,na wafu vahukumiwe kulengano na chavahengite. ¹⁴Chiwa na kuzimu vaitagite munkati ja ziwa la mwoto.Jene ni mauti ga pili-ziwa la mwoto. ¹⁵Kama lihina la jojokajola lapatakinejeka lijandikwe munkati ja chitabu chazi womi,vantagite munkati ya liziwa la mwoto.

Chapter 21

¹Kisha na iwene mbingu mpya na muchi mpya kwa kuwa mbingu ja kwanza na muchi ja kwanza iynomwike kupetai na bahari yaviyeka kavena. ²Naiwene muchi uatakatifu yerusalemu mpya, ambayo mwaikite pahi kuwoka kumbinguni kwa chapanga, wauandaliwe ngati mbuya harusi aliyepambwa kwa ajili ja ngana jake. ³Najoine sauti jikubwa kuwoka kwenye chiti cha enzi ironigela, "nnolekee! makao gakuu ga chapanga gavile pamonga na vana damu, naye chaatame pamonga nao. Chivavywege vandu vake, na chapanga jwene chaavywege chapanga vao. ⁴Chaafute kila maoli kuwoka katika miu gao, na chapa vyege na chiwatena, au kupembelela, au kulela, au maumivu. Mambo gazamani gayomwike kupeta. ⁵Jwene ambaye akavile atamite kunani ja chiti cha enzi aongile, "Nnolekee! ena mambo goa kuwaga mpya, "Alongile! njandike halele kwa sababu malovi agaga ni ga hakika na chakaka. ⁶Anongalile, "mambo haga gayomwike kupeta! Nenga na Alfa na Omega, mwanzo na mwisho. Kwa yoyoka jwaavova njota chinampele chinywaji bila ghalama kuwoka katika chemichemi za machi ga uzima. ⁷Jwene jwaashinda chaagalisi mambo agaga, na chimige chapanga wake naye chaayege mwanangu. ⁸Lakini chaivile kwa waoga vanga amini machukizo, vavakoma, vazinzi vahavi, vaabudu sanamu, na vana inami voa sehemu, jao chiivyege katika livele la moto wa chibeliti uhunguzao. Hayoyo mauti ga pili. ⁹Mmonga wa malaika saba aikite kwangu, mmonga ambaye akavile na makabuli saba gaga twelile mapigo saba ga mwisho na alongile, "Nhike ba hapa. Chinannangie mbuya harusi ndala jwa mwana walimbelele." ¹⁰Kisha andoile kutali katika ntima kwenye chitombi chikubwa na chilefu na anangie muchi utakatifu, yerusalemu, waelile pai kuwoka kumbinguni kwa chapanga. ¹¹Yerusalemu wavile na utukufu wa chapanga, na uzuri wake wavile ngati chindu cha thamani, ngati liganga la chioo safi la yaspi. ¹²Ukavile na ukuta ukubwa, ulachu wenye mayangu kumina ivena pamonga na malaika ja milyangu pavile pajandikwe maina ga makabila kumi na vavena ga vana vaisraeli. ¹³Upande va mashaliki pavile na milyangu idatu, upande wa kusini milyangu idatu, upande va kaskazini milyangu idatu, na upande va mangalibu milyangu idatu. ¹⁴Kutaza muchi ikavile na misingi kumi na ivena, na kunani jake pavile na mahina na gavena ga mitume kumi na ngavena wa mwalimbelele. ¹⁵Pamonga alongile nanenga avile na chipemo cha yatu yaitengenizwe kwa dhahabu kwa ajili ja kupema muchi, milyangu jake na kuta jake. ¹⁶Muchi ukavile munkati mwamlaba; ulachowake sawa upana vake. apemite muchi kwa chipemeru cha ruyatu, sradia 12,000 kwa ulachu (ulachu vake, upana, na kimo yalandine). ¹⁷Yelayela apemite ukuta vake, unene vake vavile dhiraa 144 kwa ipemo ja ki8binadamu (ambayo pia ni ipemo ja malaika). ¹⁸Ukuta ukavile vachengite kwa yaspi na muchi wenye dhahabu safi, ngati chioo safi. ¹⁹Misingi ja ukuta ikavile yakuta samawiila idatu likavile kalkedoni, na ncheche zmaridi. ²⁰La nhano sardoniki, la sita akiki, la saba krisolitho, la nane zabarajadi, la tisa yakuti ja manjano, la kumi krisopraso, la kumana limonga hiakintho, la kumi na ivena amethisto. ^{21,22}Milyangu kumi na ivena yavilelulu umi na ivena, kila nlyangu watengenizwe kuwoka kwenye lulu imonga. mtaa ja muchi kavile dhahabu safi, yawonekine ngati chioo safi. Naiweneyeka lihekalu loloka munkati mwa muchi, kwa kuwa Bambo chapanga, ambaye atawalakunane ja yoha, na mwanalimbelele ni hekalulake. ²³Muchi wapalite yeka lyuva au mwei ili kuangaza kunani jake kwa sababu utukufu va chapanga waangize kunayake, nataa jake mwana wa limbelele. ²⁴Mataifa chivagende kwa mwanawa muchi weneo. Wafalme va dunia chiva lete fahari jao munkati jake. ²⁵Milyangu jake chiidindeyeka wakati va mui, na chipavyeyeka na lilupala. ²⁶Chiva lete fahali na heshima ja mataifa munkati mwake. ²⁷Na njeta chiakwa chachichi jingile munkati mwake. Wala yeyoka ambaye afanyaye jambo loloka la fizea au udanganyifu chajingile yeka bali ni valatu ambao maina gao gajandikwe katika chitabu chawoi mecha mwana walimbelele.

Chapter 22

¹Kisha mahoka gannangihe lochi lwa machi ga uzima,machi gavii ga ng'ao kama wa bilauli,gavii gatilikayo kuhusu katika chiti cha enzi cha chapanga na cha mwanawalimbelele. ²Kupete katikati ja ntaa wa muchi,katika kila pembe ja lochi na nkongo wa uzima, upapa aina kumi na ivena ja uhoi,na kupapa uhoi,kila mwehi. Mahamba ga nkongo ni kwa ajili ja kutilamiha ilambo.³Wala pavijeka na laana jojoka kavena,chiti cha enzi cha chapanga na cha mwanawalimbelele chechivywe munkati ja muchi,na vatumishi vake vantumikia.

⁴Chavammona pamihu pake na lihina lake chalivyaa panani ja hipaji ywa pamihu jao. ⁵Chapavywejeka na kilu kavena,wala chapavyweje na lihitaji la mwanga wa taa au lwova kwa sababu Bambo chapanga chahangaza panani jao. Navene chavatawalaje milele na milele.⁶Mahoka anogolile, "malovi malovi ganga ni ga kuhaminika na ga kweli,Bambo chapanga na ntima wa manabii antumite mahoka gake kwalangiha vatumishi vake chachachihumilaje hivi kalibuni. ⁷Nnola! nhika manyata! Abarikiwe jwene jwati malovi ga unabii wa chitabu acheche.⁸Nenga,Yohani,ndiye najowine na kulola mambo genaga,panajohine kugavona,nagwii pahi namwete palongolo ga mahoka nahamudu, mahoka jwanangihe mambo genaga. ⁹Anogolile, "ngotokahenga yweneyo! nenga ni ntumishi njino,pamonga na valongo vino manabii pamonga na valongo vino manabii pamonga na vala vavatii malovi ga chitabu chene. Nanhabudu chapanga.¹⁰Anogolile, "ngotokugalekela mihui malovi ga unabii na chitabu chene, maana muda uvandakile. ¹¹Jwangali juna haki,ajendeleo jwangali kuvywee haki,ambaye ni nhakwa chimaadili,na ajendeleo kuvywe nhakwa kimaadili, juna haki,na ajendeleo kuywe juna haki jwaavii ntakatifu na ajendeleo kuvywe ntakatifu."¹²Nnola! nhika manyata,ujira wangu uvii pamonga nanenga,kunnepa kila mmonga kulengana na chahengite. ¹³Nenga ni Alfa na Omega,jwa kwanza na jwa mwisho,mwanzu na mwisho.¹⁴Vabalikiwe vala vavachapa mavazi gao ili kwamba vapata haki ja kuliwa kuhuni katika nkongo wa womi na kujingi muchi kupete malangoni. ¹⁵Kunja kuna malibwa,vahavi,vazinzi,vavakoma,vavaabudu imokomoko, na kila jwakwela na jwashudia ushaidi wa unami.¹⁶Nenga yesu nantumite mahoka jwangu kwaashudi kuhusu mambo gena kwa makanisa. Nenga ni nkega wa uvelehe wa daudi, ndondo ja lukela jing'aa."¹⁷Ntima wa mbuya harusi alogola, "nhike!" Na jwene jwajoana alogola, "Nhike!" Jojoka jwaavii na njota,na ahike,na jojoka jwanogela,na apate machi ga vomu waka.¹⁸Nanshudia kila mundu ajowana malovi ga unabii wa chitabu chenjenu:Kama jojoka chajonjokeha katika gena,chapanga chanjonjokeha mapigu gagajandike katika chitabu chene. ¹⁹Kama mundu jojoka chagavohe malovi ga chitabu cha unabii,chapanga chavohe sehemu jake katika nkongo wa chagavohe malovi ga chitabu cha unabii,chapanga chavohe sehemu jake katika nkongo wa womi na katika muchi ntakatifu,ambao habari jake vajandike munkati ja chitabu acheche.²⁰Jwene jwashudia mambo gena alogola, "Ena! Nhika manyata." Amina! Nhike, Bambo yesu. ²¹Neema Ja Bambo yesu ivya na kila mundu.Amina.